

Sisältö

I Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset

ASETUKSET

- ★ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/2065, annettu 19 päivänä lokakuuta 2022, digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta (digipalvelusäädös) ⁽¹⁾ 1

II Muut kuin lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset

KANSAINVÄLISET SOPIMUKSET

- ★ Neuvoston päätös (EU) 2022/2066, annettu 21 päivänä helmikuuta 2022, Gabonin tasavallan ja Euroopan yhteisön välisen kalastuskumppanuussopimuksen täytäntöönpanopöytäkirjan (2021–2026) tekemisestä Euroopan unionin puolesta 103

ASETUKSET

- ★ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/2067, annettu 25 päivänä lokakuuta 2022, afrikkalaista sikaruttoa koskevista erityisistä torjuntatoimenpiteistä annetun täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitteen I muuttamisesta ⁽¹⁾ 106
- ★ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/2068, annettu 26 päivänä lokakuuta 2022, lopullisen polkumyyntitullin käyttöön ottamisesta Kiinan kansantasavallasta ja Venäjän federaatiosta peräisin olevien tiettyjen kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuonnissa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1036 11 artiklan 2 kohdan mukaisen toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskevan tarkastelun jälkeen 149

⁽¹⁾ ETA:n kannalta merkityksellinen teksti.

PÄÄTÖKSET

- ★ **Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/2069, annettu 30 päivänä syyskuuta 2022, Alankomaiden pyytämän poikkeuksen myöntämisestä vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta annetun neuvoston direktiivin 91/676/EY mukaisesti (tiedoksiannettu numerolla C(2022) 6859)** 195
  - ★ **Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/2070, annettu 26 päivänä lokakuuta 2022, olla jättämättä väliaikaisesti soveltamatta Venäjältä, Trinidad ja Tobagosta ja Amerikan yhdysvalloista peräisin olevien urean ja ammoniumnitraatin seosten tuonnissa täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2019/1688 käyttöön otettuja lopullisia polkumyyntituloja** 208
  - ★ **Euroopan keskuspankin päätös (EU) 2022/2071, annettu 20 päivänä lokakuuta 2022, euron käyttöönottoon Kroatiaassa liittyvistä siirtymäsäännöksistä, jotka koskevat Euroopan keskuspankin soveltamia vähimmäisvarantoja (EKP/2022/36)** 215
-

III Muut säädökset

EUROOPAN TALOUSALUE

- ★ **EFTAn valvontaviranomaisen päätös N:o 029/22/KOL, annettu 9 päivänä helmikuuta 2022, valtiontukea koskevien aineellisten sääntöjen muuttamisesta antamalla uudet vuoden 2022 suuntaviivat ilmastotoimiin, ympäristönsuojeluun ja energia-alalle myönnettävälle valtiontuelle [2022/2072]** 218
-

Oikaisuja

- ★ **Oikaisu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin (EU) 2015/719, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2015, tiettyjen yhteisössä liikkuvien tieliikenteen ajoneuvojen suurimmista kansallisessa ja kansainvälisessä liikenteessä sallituista mitoista ja suurimmista kansainvälisessä liikenteessä sallituista painoista annetun neuvoston direktiivin 96/53/EY muuttamisesta (EUVL L 115, 6.5.2015)** 314
- ★ **Oikaisu komission delegoituun asetukseen (EU) 2022/126, annettu 7 päivänä joulukuuta 2021, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115 täydentämisestä lisävaatimuksilla eräille tukitoimintyypeille, jotka jäsenvaltiot täsmentävät mainitun asetuksen mukaisissa, vuosia 2023–2027 koskevista YMP:n strategiasuunnitelmissaan, sekä säännöillä, jotka koskevat hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevassa toimenpidevaatimuksessa (GAEC-toimenpidevaatimus) 1 mainittua osuutta (EUVL L 20, 31.1.2022)** 315

I

(Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

ASETUKSET

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2022/2065,

annettu 19 päivänä lokakuuta 2022,

digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta (digipalvelusäädös)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Tietoyhteiskunnan palveluista ja erityisesti välityspalveluista on tullut tärkeä osa unionin taloutta ja unionin kansalaisten jokapäiväistä elämää. Kaksikymmentä vuotta sen jälkeen, kun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2000/31/EY ⁽⁴⁾ hyväksyttiin tällaisiin palveluihin sovellettava nykyinen oikeudellinen kehys, uudet ja innovatiiviset liiketoimintamallit ja palvelut, kuten verkkoyhteisöt ja verkossa toimivat verkkoalustat, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsovimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, ovat antaneet yrityskäyttäjille ja kuluttajille mahdollisuuden jakaa ja saada tietoa sekä toteuttaa liiketoimia uusin tavoin. Valtaosa unionin kansalaisista käyttää nykyisin näitä palveluja päivittäin. Digitalisaatio ja näiden palvelujen lisääntyneet käyttö ovat kuitenkin myös aiheuttaneet uusia riskejä ja haasteita yksittäisille asiaankuuluvan palvelun vastaanottajille, yrityksille ja koko yhteiskunnalle.
- (2) Jäsenvaltiot antavat yhä enemmän tai harkitsevat antavansa tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvista asioista kansallisia lakeja, joissa välityspalvelujen tarjoajille asetetaan erityisesti huolellisuusvaatimuksia sen suhteen, miten niiden olisi puututtava laittomaan sisältöön, verkossa esiintyvään disinformaatioon tai muihin yhteiskunnallisiin riskeihin. Kun otetaan huomioon näiden palvelujen tarjoamiseen yleisesti käytetyn internetin rajatylittävä luonne, nämä toisistaan poikkeavat kansalliset lait vaikuttavat kielteisesti sisämarkkinoihin, jotka Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 26 artiklan mukaan käsittävät alueen, jolla ei ole sisäisiä rajoja ja jolla taataan tavaroiden ja palvelujen vapaa liikkuvuus sekä sijoittautumisvapaus. Välityspalvelujen tarjoamista kaikkialla

⁽¹⁾ EUVL C 286, 16.7.2021, s. 70.

⁽²⁾ EUVL C 440, 29.10.2021, s. 67.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 5. heinäkuuta 2022 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 4. lokakuuta 2022.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/31/EY, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2000, tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista ("Direktiivi sähköisestä kaupankäynnistä") (EYVL L 178, 17.7.2000, s. 1).

sisämarkkinoilla koskevat edellytykset olisi yhdenmukaistettava, jotta voidaan tarjota yrityksille pääsy uusille markkinoille ja mahdollisuuksia saada sisämarkkinoiden hyödyt ja samalla lisätä kuluttajien ja palvelujen muiden vastaanottajien valinnanvaraa. Tässä asetuksessa ”palvelun vastaanottajiksi” katsotaan yrityskäyttäjät, kuluttajat ja muut käyttäjät.

- (3) Välityspalvelujen tarjoajien vastuullinen ja huolellinen käyttäytyminen on olennaisen tärkeää, jotta voidaan taata turvallinen, ennustettava ja luotettava verkkoympäristö ja jotta unionin kansalaiset ja muut henkilöt voivat käyttää Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, jäljempänä ’perusoikeuskirja’, taattuja perusoikeuksiaan, joita ovat erityisesti sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus, elinkeinovapaus, syrjimättömyys oikeus ja kuluttajansuojan korkea taso.
- (4) Sisämarkkinoiden toiminnan turvaamiseksi ja parantamiseksi unionin tasolla olisi sen vuoksi vahvistettava kohdennettu joukko yhdenmukaisia, tehokkaita ja oikeasuhteisia pakollisia sääntöjä. Tässä asetuksessa säädetään edellytyksistä innovatiivisten digitaalisten palvelujen syntymiselle ja niiden käytön laajentamiselle sisämarkkinoilla. Välityspalvelujen tarjoajille asetettavia vaatimuksia koskevia kansallisia sääntelytoimenpiteitä on tarpeen lähentää unionin tasolla, jotta voidaan välttää ja lopettaa sisämarkkinoiden pirstoutuminen sekä taata oikeusvarmuus ja vähentää siten kehittäjien kokemaa epävarmuutta ja edistää yhteentoimivuutta. Kun sovelletaan vaatimuksia, jotka ovat teknologianeutraaleja, innovointia ei jarruteta vaan sen sijaan vauhditetaan.
- (5) Tätä asetusta olisi sovellettava tiettyjen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2015/1535⁽³⁾ määriteltyjen tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoajiin, toisin sanoen kaikkien sellaisten etäpalveluina sähköisessä muodossa palvelun vastaanottajan henkilökohtaisesta pyynnöstä toimitettavien palvelujen tarjoajiin, joista tavallisesti maksetaan korvaus. Tätä asetusta olisi tarkemmin sanoen sovellettava välityspalvelujen ja erityisesti sellaisten välityspalvelujen tarjoajiin, jotka muodostuvat ”pelkkää siirtotoimintaa”, ”välimuistiin tallentamista” ja ”säilytystä” koskevista palveluista, sillä näiden palvelujen käytön eksponentiaalinen kasvu, pääasiassa kaikenlaisiin laillisiin ja yhteiskunnallisesti hyödyllisiin tarkoituksiin, on myös lisännyt niiden osuutta laittoman tai muuten haitallisen tiedon ja toiminnan välityksessä ja leviämisessä.
- (6) Tiedetyt välityspalvelujen tarjoajat toimivat käytännössä välittäjinä suhteessa palveluihin, joita on mahdollista toimittaa myös sähköisessä muodossa, kuten tietotekniikan etäpalvelut sekä kuljetus-, majoitus- tai jakelupalvelut. Tätä asetusta olisi sovellettava ainoastaan välityspalveluihin, eikä se saisi vaikuttaa unionin tai kansallisessa lainsäädännössä asetettuihin vaatimuksiin, jotka koskevat välityspalvelujen kautta välitettyjä tuotteita tai palveluja, myös tilanteissa, joissa välityspalvelu on erottamaton osa toista palvelua, joka ei ole välittäjäpalvelu Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä tunnustetulla tavalla.
- (7) Jotta voitaisiin varmistaa tässä asetuksessa vahvistettujen sääntöjen tehokkuus ja tasapuoliset toimintaedellytykset sisämarkkinoilla, näitä sääntöjä olisi sovellettava välityspalvelujen tarjoajiin riippumatta niiden sijoittautumispaikasta tai sijainnista, siltä osin kuin ne tarjoavat palveluja unionissa, mistä on osoituksena olennainen yhteys unioniin.
- (8) Tällaisen olennaisen yhteyden unioniin olisi katsottava olevan olemassa, jos palvelun tarjoajalla on toimipaikka unionissa, tai, jos tällaista toimipaikkaa ei ole, kun sillä on huomattava määrä palvelun vastaanottajia yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa suhteessa sen väkilukuun tai sillä perusteella, että sen toimintoja on kohdennettu yhteen tai useampaan jäsenvaltioon. Toimintojen kohdentaminen yhteen tai useampaan jäsenvaltioon voidaan määrittää kaikkien asiaankuuluvien olosuhteiden perusteella, mukaan lukien sellaiset seikat kuin kyseisessä jäsenvaltiossa yleisesti käytettävän kielen tai rahayksikön käyttö, mahdollisuus tilata tuotteita tai palveluja taikka jonkin asiaankuuluvan aluetunnuksen käyttö. Toimintojen kohdentaminen tiettyyn jäsenvaltioon voidaan päätellä myös siitä, että kansallisessa sovelluskaupassa on saatavilla asiaankuuluva sovellus, tai siitä, että palvelun tarjoaja on

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/1535, annettu 9 päivänä syyskuuta 2015, teknisiä määräyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevia määräyksiä koskevien tietojen toimittamisesta noudatettavasta menettelystä (EUVL L 241, 17.9.2015, s. 1).

mainostanut palvelujaan paikallisesti tai kyseisessä jäsenvaltiossa yleisesti käytetyllä kielellä, taikka siitä, miten asiakassuhteita hoidetaan, esimerkiksi asiakaspalvelun tarjoamisesta kyseisessä jäsenvaltiossa yleisesti käytetyllä kielellä. Olennaisen yhteyden olisi voitava olettaa olevan olemassa myös silloin, kun palvelun tarjoaja suuntaa toimintaansa yhteen tai useampaan jäsenvaltioon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1215/2012⁽⁶⁾ 17 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettulla tavalla. Sitä vastoin ei voida katsoa, että pelkästään jonkin verkkosivuston tekninen käytettävyys unionista käsin yksinomaan tällä perusteella muodostaisi olennaisen yhteyden unioniin.

- (9) Tällä asetuksella yhdenmukaistetaan täysin välityspalveluihin sisämarkkinoilla sovellettavat säännöt, ja sen tavoitteena on varmistaa turvallinen, ennustettava ja luotettava verkkoympäristö, jossa puututaan laittoman sisällön levittämiseen verkossa sekä niihin yhteiskunnallisiin riskeihin, joita disinformaation tai muun sisällön levittämisestä voi aiheutua, ja samalla suojellaan tehokkaasti perusoikeuskirjassa vahvistettuja perusoikeuksia ja helpotetaan innovointia. Jäsenvaltioiden ei sen vuoksi pitäisi hyväksyä tai pitää voimassa kansallisia lisävaatimuksia tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvista asioista, jollei tässä asetuksessa nimenomaisesti toisin säädetä, sillä tämä vaikuttaisi välityspalvelujen tarjoajiin tämän asetuksen tavoitteiden mukaisesti sovellettavien täysin yhdenmukaistettujen sääntöjen suoraan ja yhdenmukaiseen soveltamiseen. Tämän ei olisi estettävä mahdollisuutta soveltaa välityspalvelujen tarjoajiin muuta kansallista lainsäädäntöä, joka on annettu noudattaen unionin oikeutta, mukaan lukien direktiivi 2000/31/EY ja erityisesti sen 3 artikla, kun kansallisen lainsäädännön säännöksillä pyritään muihin oikeutettuihin yleisen edun mukaisiin tavoitteisiin kuin tällä asetuksella.
- (10) Tämä asetus ei saisi vaikuttaa muihin unionin säädöksiin, joilla säännellään tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamista yleisesti tai muita välityspalvelujen tarjoamiseen sisämarkkinoilla liittyviä näkökohtia tai joilla täsmennetään ja täydennetään tässä asetuksessa vahvistettuja yhdenmukaistettuja sääntöjä, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2010/13/EU⁽⁷⁾, mukaan lukien sen videonjakoalustoja koskevat erityissäännökset, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksiin (EU) 2019/1148⁽⁸⁾, (EU) 2019/1150⁽⁹⁾, (EU) 2021/784⁽¹⁰⁾ ja (EU) 2021/1232⁽¹¹⁾ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2002/58/EY⁽¹²⁾ sekä asetukseen sähköistä todistusaineistoa rikosoikeudellisissa asioissa koskevista eurooppalaisista esittämisen- ja säilyttämismääräyksistä ja direktiiviin yhdenmukaisista säännöistä laillisten edustajien nimeämiseksi todistusaineiston keräämistä varten rikosoikeudellisissa menettelyissä.

⁽⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1215/2012, annettu 12 päivänä joulukuuta 2012, tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla (EUVL L 351, 20.12.2012, s. 1).

⁽⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/13/EU, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2010, audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi) (EUVL L 95, 15.4.2010, s. 1).

⁽⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1148, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä, asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta ja asetuksen (EU) N:o 98/2013 kumoamisesta (EUVL L 186, 11.7.2019, s. 1).

⁽⁹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1150, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, oikeudenmukaisuuden ja avoimuuden edistämisestä verkossa toimivien välityspalvelujen yrityskäyttäjää varten (EUVL L 186, 11.7.2019, s. 57).

⁽¹⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/784, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021, verkossa tapahtuvaan terroristisen sisällön levittämiseen puuttumisesta (EUVL L 172, 17.5.2021, s. 79).

⁽¹¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1232, annettu 14 päivänä heinäkuuta 2021, tilapäisestä poikkeuksesta direktiivin 2002/58/EY tiettyihin säännöksiin siltä osin kuin on kyse teknologioista, joita numeroista riippumattomien henkilöiden välisten viestintäpalvelujen tarjoajat käyttävät henkilötietojen ja muiden tietojen käsittelyyn verkossa tapahtuvan lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjumiseksi (EUVL L 274, 30.7.2021, s. 41).

⁽¹²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi) (EUVL L 201, 31.7.2002, s. 37).

Selkeyden vuoksi tämä asetus ei saisi vaikuttaa kuluttajansuojaa koskevaan unionin lainsäädäntöön, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksiin (EU) 2017/2394⁽¹³⁾ ja (EU) 2019/1020⁽¹⁴⁾, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveihin 2001/95/EY⁽¹⁵⁾, 2005/29/EY⁽¹⁶⁾, 2011/83/EU⁽¹⁷⁾ ja 2013/11/EU⁽¹⁸⁾ ja neuvoston direktiiviin 93/13/ETY⁽¹⁹⁾, eikä henkilötietojen suojaa koskevaan unionin lainsäädäntöön, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2016/679⁽²⁰⁾.

Tämä asetus ei myöskään saisi vaikuttaa kansainvälistä yksityisoikeutta koskeviin unionin sääntöihin, erityisesti tuomioistuimen toimivaltaa sekä tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa siviili- ja kauppaoikeuden alalla koskeviin sääntöihin, kuten asetukseen (EU) N:o 1215/2012, sekä sopimusvelvoitteisiin ja sopimukseen perustumattomiin velvoitteisiin sovellettavaa lakia koskeviin sääntöihin. Yksilöiden suojelua henkilötietojen käsittelyssä säännellään yksinomaan asiaa koskevan unionin oikeuden säännöillä, erityisesti asetuksella (EU) 2016/679 ja direktiivillä 2002/58/EY. Tämä asetus ei myöskään saisi vaikuttaa työoloja koskeviin unionin oikeuden sääntöihin eikä oikeudellista yhteistyötä siviili- ja rikosoikeuden alalla koskevaan unionin oikeuteen. Siinä määrin kuin näillä unionin säännöksillä pyritään samoihin tavoitteisiin kuin tässä asetuksessa on vahvistettu, tämän asetuksen sääntöjä olisi kuitenkin sovellettava kysymyksiin, joita ei käsitellä lainkaan tai ei käsitellä kaikilta osin näissä muissa säädöksissä, sekä kysymyksiin, joiden osalta näissä muissa säädöksissä jätetään jäsenvaltioille mahdollisuus toteuttaa tiettyjä toimenpiteitä kansallisella tasolla.

- (11) Olisi täsmennettävä, että tämä asetus ei vaikuta tekijänoikeutta ja lähioikeuksia koskeviin unionin oikeuden sääntöihin, mukaan lukien Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivit 2001/29/EY⁽²¹⁾, 2004/48/EY⁽²²⁾ ja (EU) 2019/790⁽²³⁾, joten se ei saisi vaikuttaa niissä vahvistettuihin erityisiin sääntöihin ja menettelyihin.
- (12) Jotta voidaan saavuttaa turvallisen, ennustettavan ja luotettavan verkkoympäristön varmistamista koskeva tavoite, tässä asetuksessa "laittoman sisällön" käsitteessä olisi pitkälti otettava huomioon verkon ulkopuolisessa ympäristössä voimassa olevat säännöt. Erityisesti "laittoman sisällön" käsite olisi määriteltävä laajasti siten, että se kattaa laittomiin sisältöihin, tuotteisiin, palveluihin ja toimintaan liittyvät tiedot. Tätä käsitettä olisi erityisesti tulkittava siten, että sillä tarkoitetaan tietoja, niiden muodosta riippumatta, jotka ovat sovellettavan lainsäädännön mukaan joko itsessään laittomia, kuten laitton vihapuhe tai terroristinen sisältö ja laitton syrjivä sisältö, tai jotka sovellettavissa säännöissä määritellään laittomiksi sen vuoksi, että ne liittyvät laittomaan toimintaan. Kuvaavia esimerkkejä ovat lasten seksuaalista hyväksikäyttöä esittävien kuvien jakaminen, yksityisten kuvien luvottomasti

⁽¹³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/2394, annettu 12 päivänä joulukuuta 2017, kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavien kansallisten viranomaisten yhteistyöstä ja asetuksen (EY) N:o 2006/2004 kumoamisesta (EUVL L 345, 27.12.2017, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1020, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta (EUVL L 169, 25.6.2019, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/95/EY, annettu 3 päivänä joulukuuta 2001, yleisestä tuoteturvallisuudesta (EYVL L 11, 15.1.2002, s. 4).

⁽¹⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/29/EY, annettu 11 päivänä toukokuuta 2005, sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja neuvoston direktiivin 84/450/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi) (EUVL L 149, 11.6.2005, s. 22).

⁽¹⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/83/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, kuluttajan oikeuksista, neuvoston direktiivin 93/13/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/44/EY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 85/577/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/7/EY kumoamisesta (EUVL L 304, 22.11.2011, s. 64).

⁽¹⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/11/EU, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta (EUVL L 165, 18.6.2013, s. 63).

⁽¹⁹⁾ Neuvoston direktiivi 93/13/ETY, annettu 5 päivänä huhtikuuta 1993, kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista (EYVL L 95, 21.4.1993, s. 29).

⁽²⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojaa-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽²¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/29/EY, annettu 22 päivänä toukokuuta 2001, tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa (EYVL L 167, 22.6.2001, s. 10).

⁽²²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/48/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen varmistamisesta (EUVL L 157, 30.4.2004, s. 45).

⁽²³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin (EU) 2019/790, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, tekijänoikeudesta ja lähioikeuksista digitaalisilla sisämarkkinoilla ja direktiivien 96/9/EY ja 2001/29/EY muuttamisesta (EUVL L 130, 17.5.2019, s. 92).

tapahtuva laitton jakaminen, verkkoahdistelu, vaatimustenvastaisten tai väärennettyjen tuotteiden myynti, kuluttajan-suojalainsäädännön vastaisten tuotteiden myynti tai palvelujen tarjoaminen, tekijänoikeudella suojatun aineiston luvaton käyttö, majoituspalvelujen laitton tarjoaminen tai elävien eläinten laitton myynti. Mahdollista rikosta koskevaa silminnäkijävideota ei sitä vastoin saisi pitää laittomana sisältönä pelkästään siksi, että se kuvaa laitonta tekoa, jos tällaisen videon kuvaaminen tai yleisölle levittäminen ei ole laitonta kansallisen tai unionin lainsäädännön nojalla. Tältä osin merkitystä ei ole sillä, johtuuko tietojen tai toiminnan laittomuus unionin lainsäädännöstä vai unionin oikeutta noudattaen annetusta kansallisesta lainsäädännöstä ja mikä on kyseisen lainsäädännön täsmällinen luonne tai kohde.

- (13) Kun otetaan huomioon kyseisten palvelujen erityispiirteet ja vastaava tarve soveltaa niiden tarjoajiin tiettyjä erityisveloitteita, on tarpeen erottaa tässä asetuksessa määritellyssä säilytyspalvelujen tarjoajien laajemmassa luokassa verkkoalustojen alaluokka. Verkkoalustat, kuten verkkoyhteisöt tai verkossa toimivat verkkoalustat, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, olisi määriteltävä säilytyspalvelujen tarjoajiksi, jotka tallentavat palvelun vastaanottajien toimittamat tiedot näiden pyynnöstä ja lisäksi levittävät näitä tietoja yleisölle, tälläkin kertaa palvelun vastaanottajien pyynnöstä. Jotta vältettäisiin asettamasta liian laajoja veloitteita, säilytyspalvelujen tarjoajia ei kuitenkaan pitäisi katsoa verkkoalustoiksi, jos levittäminen yleisölle on vain vähäinen ja puhtaasti liitännäinen ominaisuus, joka liittyy erottamattomasti johonkin muuhun palveluun, tai pääasiallisen palvelun vähäinen toiminto eikä kyseistä ominaisuutta tai toimintoa voida objektiivisista teknisistä syistä käyttää ilman kyseistä toista tai pääasiallista palvelua ja jos kyseisen ominaisuuden tai toiminnon sisällyttäminen ei ole keino kiertää verkkoalustoihin sovellettavien tämän asetuksen sääntöjen soveltamista. Esimerkiksi verkkosanomalehden kommenttiosio voisi olla tällainen ominaisuus, jos on selvää, että se on liitännäinen suhteessa pääasialliseen palveluun eli uutisten julkaisemiseen kustantajan toimituksellisella vastuulla. Kommenttien tallentamista verkkoyhteisöön olisi sitä vastoin pidettävä verkkoalustapalveluna, jos on selvää, ettei se ole tarjottavan palvelun vähäinen ominaisuus, vaikka se onkin liitännäinen palvelun vastaanottajien postauksen julkaisemiselle. Tätä asetusta sovellettaessa pilvipalveluja tai verkkoisännöintipalveluja ei saisi pitää verkkoalustana, jos tiettyjen tietojen levittäminen yleisölle on tällaisten palvelujen vähäinen ja liitännäinen ominaisuus tai vähäinen toiminto.

Myöskään infrastruktuurina toimivia pilvipalveluja ja verkkoisännöintipalveluja, kuten jonkin internetpohjaisen sovelluksen, verkkosivuston tai verkkoalustan taustalla olevan infrastruktuurin tallennus- ja käsittelypalveluja, ei saisi itsessään pitää tietojen levittämisenä yleisölle, kun tiedot tallennetaan tai käsitellään niiden isännöimän sovelluksen, verkkosivuston tai verkkoalustan vastaanottajan pyynnöstä.

- (14) Käsitteen "levittäminen yleisölle", sellaisena kuin sitä käytetään tässä asetuksessa, olisi sisällettävä tietojen saattaminen mahdollisesti rajattoman henkilömäärän saataviin, toisin sanoen tietojen saattaminen helposti palvelun vastaanottajien käytettäviin yleensä ilman, että tiedot toimittavalta palvelun vastaanottajalta edellytetään lisätoimia, riippumatta siitä, tutustuvatko nämä henkilöt tosiasiaa kyseisiin tietoihin. Kun pääsy tietoihin edellyttää rekisteröintiä tai hyväksymistä palvelun vastaanottajien ryhmään, olisi katsottava, että kyseiset tiedot levitetään yleisölle vain silloin, kun palvelun vastaanottajat, jotka haluavat päästä tietoihin, rekisteröidään tai hyväksytään automaattisesti ilman ihmisen tekemää päätöstä tai valintaa siitä, kenelle pääsy myönnetään. Henkilöiden väliset viestintäpalvelut, sellaisina kuin ne määritellään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2018/1972⁽²⁴⁾, kuten sähköpostit tai yksityisviestipalvelut, jäävät verkkoalustojen määritelmän soveltamisalan ulkopuolelle, koska niitä käytetään henkilöiden väliseen viestintään niin, että henkilömäärä on rajallinen ja viestin lähettäjä määrittää sen. Verkkoalustojen tarjoajille tässä asetuksessa asetettuja veloitteita voidaan kuitenkin soveltaa palveluihin, joiden avulla voidaan saattaa tietoja vastaanottajien saataviin niin, että näiden lukumäärä on mahdollisesti rajaton eikä viestin lähettäjä määritä sitä, kuten esimerkiksi julkisten ryhmien tai avointen kanavien kautta. Olisi katsottava, että tiedot on levitetty yleisölle tässä asetuksessa tarkoitetulla tavalla vain silloin, kun tämä levitys tapahtuu tiedot toimittaneen palvelun vastaanottajan suorasta pyynnöstä.

⁽²⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/1972, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, eurooppalaisesta sähköisen viestinnän säännöstöstä (EUVL L 321, 17.12.2018, s. 36).

- (15) Jos jotkin palvelun tarjoajan tarjoamista palveluista kuuluvat tämän asetuksen soveltamisalaan ja jotkin eivät tai jos palvelun tarjoajan tarjoamat palvelut kuuluvat tämän asetuksen eri jaksojen soveltamisalaan, tämän asetuksen asiaa koskevia säännöksiä olisi sovellettava ainoastaan niihin palveluihin, jotka kuuluvat niiden soveltamisalaan.
- (16) Oikeusvarmuus, jonka direktiivissä 2000/31/EY välityspalvelujen tarjoajien osalta säädetty ehdollisten vastuuta koskevien vapautusten horisontaalinen kehys on tuonut, on mahdollistanut monien uusien palvelujen syntymisen ja käytön laajentamisen sisämarkkinoilla. Tämä kehys olisi sen vuoksi säilytettävä. Ottaen huomioon erot asiaa koskevien sääntöjen saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä ja niiden soveltamisessa kansallisella tasolla sekä selkeyden ja johdonmukaisuuden vuoksi mainittu kehys olisi kuitenkin sisällytettävä tähän asetukseen. Tiettyjä kyseisen kehysten osatekijöitä on lisäksi tarpeen selventää Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö huomioon ottaen.
- (17) Tässä asetuksessa säädettyissä välityspalvelujen tarjoajien vastuuta koskevissa säännöissä olisi säädettävä ainoastaan siitä, milloin asianomaisen välityspalvelujen tarjoajan ei voida katsoa olevan vastuussa palvelun vastaanottajien toimittamasta laittomasta sisällöstä. Näitä sääntöjä ei pitäisi tulkita siten, että ne muodostaisivat varman perusteen sen toteamiseksi, milloin palvelun tarjoajan voidaan katsoa olevan vastuussa, vaan tämä on määritettävä unionin tai kansallisen lainsäädännön sovellettavissa säännöissä. Lisäksi tässä asetuksessa säädettyjä vastuuta koskevia vapautuksia olisi sovellettava kaiken tyyppiseen vastuuseen kaiken tyyppisen laittoman sisällön osalta riippumatta kyseisen lainsäädännön täsmällisestä kohteesta tai luonteesta.
- (18) Tässä asetuksessa säädettyjä vastuuta koskevia vapautuksia ei pitäisi soveltaa, jos palvelun tarjoajalla on sen sijaan, että se suorittaisi palvelut neutraalisti, käsittelemällä täysin teknisesti ja automaattisesti palvelun vastaanottajan tarjoamia tietoja, aktiivinen rooli, jonka vuoksi se tuntee tallennetut tiedot tai valvoo niitä. Näiden vapautusten ei näin ollen pitäisi olla käytettävissä, kun kyseessä on vastuu tiedoista, joita ei ole toimittanut palvelun vastaanottaja vaan välityspalvelun tarjoaja itse, mukaan lukien tapaukset, joissa tiedot on laadittu kyseisen palvelun tarjoajan toimituksellisella vastuulla.
- (19) Kun otetaan huomioon ”pelkkää siirtotoimintaa”, ”välimuistiin tallentamista” ja ”säilytystä” koskevien toimintojen erilainen luonne sekä kyseisten palvelujen tarjoajien erilainen asema ja valmiudet, on tarpeen erottaa toisistaan näihin toimintoihin sovellettavat säännöt, siltä osin kuin niihin sovelletaan tämän asetuksen nojalla erilaisia vaatimuksia ja edellytyksiä ja niillä on eri soveltamisala, sellaisena kuin Euroopan unionin tuomioistuin on sitä tulkinut.
- (20) Jos välityspalvelujen tarjoaja tarkoituksellisesti tekee yhteistyötä palvelujen vastaanottajan kanssa toteuttaakseen laitonta toimintaa, ei pitäisi katsoa, että palvelu on tarjottu neutraalisti, eikä palvelun tarjoajan näin ollen pitäisi voida omaksi hyväkseen vedota tässä asetuksessa säädettyihin vastuuta koskeviin poikkeuksiin. Näin olisi oltava esimerkiksi silloin, kun palvelun tarjoaja tarjoaa palvelunsa pääasiallisesti helpottaakseen laitonta toimintaa, kuten ilmaisemalla nimenomaisesti, että sen tarkoituksena on helpottaa laitonta toimintaa tai että sen palvelut soveltuvat tuohon tarkoitukseen. Pelkästään sitä, että palvelu tarjoaa salattuja siirtoja tai jonkin muun järjestelmän, joka tekee käyttäjän tunnistamisen mahdottomaksi, ei saisi itsessään pitää laittoman toiminnan helpottamisena.
- (21) Palvelun tarjoajan olisi voitava saada hyväkseen ”pelkkää siirtotoimintaa” ja ”välimuistiin tallentamista” koskevat vastuuta koskevat poikkeukset, jos sillä ei ole mitään osuutta siirrettyihin tai pääsyn kohteena olleisiin tietoihin. Tämä edellyttää muun muassa sitä, että palvelun tarjoaja ei muuta siirtämiään tietoja tai tietoja, joihin se tarjoaa pääsyn. Tätä vaatimusta ei kuitenkaan pitäisi tulkita siten, että se koskisi tekniluonteista tietojen muuntelua, joka tapahtuu siirto- tai pääsyvaiheessa, niin kauan kuin kyseinen muuntelu ei muuta siirrettävien tai pääsyn kohteena olevien tietojen sisältöä.
- (22) Voidakseen omaksi hyväkseen vedota säilytyspalveluja koskevaan vastuusta vapautumiseen palvelun tarjoajan olisi viipymättä saatuaan tosiasiallista tietoa laittomasta toiminnasta tai laittomasta sisällöstä toimittava kyseisen sisällön poistamiseksi tai siihen pääsyn estämiseksi. Poistaminen tai pääsyn estäminen olisi toteutettava noudattamalla palvelun vastaanottajien perusoikeuksia, mukaan lukien oikeus sananvapauteen ja tiedonvälityksen vapauteen. Palvelun tarjoaja voi saada tällaisen tosiasiallisen tiedon sisällön laittomasta luonteesta muun muassa oma-aloitteisista tutkimuksista tai yksityishenkilöiden tai yhteisöjen sille tämän asetuksen mukaisesti tekemistä ilmoituksista, siltä osin kuin tällaiset ilmoitukset ovat riittävän täsmällisiä ja perusteltuja niin, että huolellinen

talouden toimija voi kohtuudella tunnistaa väitetyksi laittoman sisällön, arvioida sitä ja tarvittaessa toteuttaa toimia sitä vastaan. Tällaista tosiasiallista tietoa ei kuitenkaan voida katsoa saadun pelkästään sen perusteella, että palvelun tarjoaja on yleisesti ottaen tietoinen siitä, että sen palvelua käytetään myös laittoman sisällön tallentamiseen. Lisäksi pelkästään sen perusteella, että palvelun tarjoaja indeksoi automaattisesti palveluunsa ladattuja tietoja, että se sisältää hakutoiminnon ja että siinä suositellaan sisältöjä palvelun vastaanottajien profiilin ja mieltymysten mukaan, ei voida katsoa, että kyseinen palvelun tarjoaja on ”konkreettisesti” tietoinen tällä alustalla toteutetusta laittomasta toiminnasta tai sille tallennetusta laittomasta sisällöstä.

- (23) Vastuusta vapauttamista ei pitäisi soveltaa, kun palvelun vastaanottaja toimii säilytyspalvelun tarjoajan johdon tai valvonnan alaisena. Esimerkiksi jos sellaisen verkkoalustan tarjoaja, joka antaa kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, määrittää elinkeinonharjoittajan tarjoamien tavaroiden tai palvelujen hinnan, voitaisiin katsoa, että elinkeinonharjoittaja toimii kyseisen verkkoalustan johdon tai valvonnan alaisena.
- (24) Jotta voidaan varmistaa kuluttajien tehokas suojele heidän toteuttaessaan välitettyjä liiketoimia verkossa, tiettyjen säilytyspalvelujen tarjoajien, eli verkkoalustojen, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, ei pitäisi voida omaksi hyväkseen vedota tässä asetuksessa välityspalvelujen tarjoajien osalta säädettyihin vastuuta koskeviin poikkeuksiin, siltä osin kuin kyseiset verkkoalustat esittävät kyseessä oleviin liiketoimiin liittyvät asiaankuuluvat tiedot siten, että ne saavat kuluttajat uskomaan, että kyseiset verkkoalustat itse tai niiden johdon tai valvonnan alaisena toimivat elinkeinonharjoittajat ovat toimittaneet tiedot tai että kyseiset verkkoalustat tuntevat nämä tiedot tai valvovat niitä, vaikka näin ei todellisuudessa välttämättä olisi. Tästä voisi olla kyse esimerkiksi silloin, kun verkkoalusta ei ilmoita selvästi elinkeinonharjoittajan henkilöllisyyttä tämän asetuksen edellyttämällä tavalla, kun verkkoalusta pidättää itsellään tällaiset henkilöllisyys- tai yhteystiedot siihen saakka, että sopimus elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välillä on tehty, tai kun verkkoalusta pitää tuotetta tai palvelua kaupan omalla nimellään sen sijaan, että se käyttäisi tuotteen tai palvelun toimittavan elinkeinonharjoittajan nimeä. Tässä yhteydessä olisi määritettävä objektiivisesti kaikkien asiaankuuluvien olosuhteiden perusteella, voisiko esitystapa saada keskivertokuluttajan uskomaan, että kyseiset tiedot on tarjonnut verkkoalusta itse tai ovat tarjonneet sen johdon tai valvonnan alla toimivat elinkeinonharjoittajat.
- (25) Tässä asetuksessa säädetty vastuuta koskevat poikkeukset eivät saisi vaikuttaa mahdollisuuteen määrätä erilaisia kieltoja ja velvoitteita välityspalvelujen tarjoajille silloinkin, kun ne täyttävät näiden poikkeusten yhteydessä asetetut edellytykset. Näitä voisivat olla erityisesti tuomioistuimen tai hallintoviranomaisten unionin oikeutta noudattaen antamat määräykset, joissa vaaditaan rikkomisten lopettamista tai niiden ehkäisemistä, mukaan lukien tällaisissa määräyksissä täsmennetyt laittoman sisällön poistaminen tai siihen pääsyn estäminen.
- (26) Jotta luotaisiin oikeusvarmuutta eikä estettäisi toimia, joiden tarkoituksena on havaita ja tunnistaa laitonta sisältöä ja toimia sitä vastaan ja joita välityspalvelujen kaikkien luokkien tarjoajat saattavat vapaaehtoisesti toteuttaa, olisi selvennettävä, että pelkästään se, että palvelun tarjoajat toteuttavat tällaisia toimia, ei johda siihen, että tässä asetuksessa säädetty vastuuta koskevat poikkeukset eivät ole käytettävissä, edellyttäen, että kyseiset toimet toteutetaan vilpittömässä mielessä ja huolellisesti. Vilpittömässä mielessä ja huolellisesti toimimista koskevan edellytyksen olisi sisällettävä toimiminen objektiivisesti, syrjimättömästi ja oikeasuhteisesti, kaikkien asianomaisten osapuolten oikeudet ja oikeudet edut asianmukaisesti huomioon ottaen, sekä tarvittavien takeiden antaminen laillisen sisällön perusteettoman poistamisen estämiseksi tämän asetuksen tavoitteen ja vaatimusten mukaisesti. Tätä varten kyseisten palvelun tarjoajien olisi esimerkiksi toteutettava kohtuullisia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että kun tällaisten toimien toteuttamiseen käytetään automatisoituja välineitä, asiaankuuluva teknologia on riittävän luotettavaa niin, että virheiden määrää voidaan mahdollisimman paljon rajoittaa. Lisäksi on aiheellista selvittää, että pelkästään sen, että kyseiset palvelun tarjoajat toteuttavat vilpittömässä mielessä toimenpiteitä noudattaakseen unionin lainsäädännön vaatimuksia, mukaan lukien tässä asetuksessa säädetty, niiden ehtojen täytäntöönpanoa koskevat vaatimukset, ei pitäisi johtaa siihen, että tässä asetuksessa säädetty vastuuta koskevat poikkeukset eivät ole käytettävissä. Sen vuoksi tällaisia toimia ja toimenpiteitä, joita tietty palvelun tarjoaja on mahdollisesti toteuttanut, ei pitäisi ottaa huomioon määritettäessä, voiko palvelun tarjoaja vedota vastuuta koskevaan vapautukseen, kun on kyse erityisesti siitä, tarjoaako palvelun tarjoaja palvelunsa neutraalisti ja voiko se sen vuoksi kuulua asiaan liittyvän säännöksen soveltamisalaan, ilman että tämä sääntö kuitenkaan merkitsisi, että palvelun tarjoaja voi välttämättä vedota siihen. Vapaaehtoisia toimia ei saisi käyttää kiertämään välityspalvelujen tarjoajien tämän asetuksen mukaisia velvoitteita.

- (27) Tässä asetuksessa säädetyissä välityspalvelujen tarjoajien vastuuta koskevilla säännöissä keskitytään välityspalvelujen tarjoajien vapauttamiseen vastuusta, mutta on tärkeää muistaa, että tällaisten palvelun tarjoajien yleisesti merkittävästä roolista huolimatta laitonta sisältöä ja toimintaa verkossa koskevaa ongelmaa ei pitäisi käsitellä niin, että kiinnitetään huomiota yksinomaan niiden vastuuseen ja velvollisuuksiin. Kun verkossa siirretty tai tallennettu laitton sisältö vaikuttaa kolmansiin osapuoliin, näiden olisi mahdollisuuksien mukaan pyrittävä ratkaisemaan tällaiseen sisältöön liittyviä ristiriitoja ottamatta tähän mukaan kyseisten välityspalvelujen tarjoajia. Palvelun vastaanottajien olisi katsottava olevan vastuussa, jos tällaisesta vastuusta annetuissa unionin ja kansallisen lainsäädännön sovellettavissa säännöissä niin säädetään, sellaisesta laittomasta sisällöstä, jota ne tarjoavat ja saattavat levittää yleisölle välityspalvelujen kautta. Tapauksen mukaan myös muiden toimijoiden, kuten suljetuissa verkkoympäristöissä toimivien ryhmien moderaattorien, varsinkin suurten ryhmien ollessa kyseessä, olisi autettava välttämään laittoman sisällön leviämistä verkossa sovellettavan lainsäädännön mukaisesti. Lisäksi silloin, kun on tarpeen ottaa mukaan tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoajia, mukaan lukien välityspalvelujen tarjoajat, tällaista osallistumista koskevat pyynnöt tai määräykset olisi pääsääntöisesti osoitettava tietyille palvelun tarjoajalle, jolla on tekniset ja operatiiviset valmiudet toteuttaa toimia tiettyjä laittomia sisältöjä vastaan, jotta voidaan estää ja minimoida mahdolliset kielteiset vaikutukset sellaisten tietojen saatavuuteen ja käytettävyyteen, jotka eivät ole laitonta sisältöä.
- (28) Vuodesta 2000 lähtien on ilmaantunut uusia teknologioita, jotka parantavat tietojen siirtoon, ”löydettävyyteen” ja tallennukseen verkossa käytettävien järjestelmien saatavuutta, tehokkuutta, nopeutta, luotettavuutta, kapasiteettia ja turvallisuutta, mikä on johtanut yhä monimutkaisempaan verkkoekosysteemiin. Tässä yhteydessä olisi muistettava, että myös sellaisten palvelujen tarjoajat, joilla luodaan ja helpotetaan internetin taustalla olevaa loogista arkkitehtuuria ja sen moitteetonta toimintaa, mukaan lukien tekniset aputoiminnot, voivat omaksi hyväkseen vedota tässä asetuksessa säädettyihin vastuuta koskeviin poikkeuksiin, siinä määrin kuin niiden palveluja pidetään ”pelkkää siirtotoimintaa”, ”välimuistiin tallentamista” tai ”säilytystä” koskevinä palveluina. Tällaisia palveluja ovat tapauksen mukaan, langattomat lähiverkot, verkkotunnusjärjestelmät (DNS), aluetunnusrekisterit ja -rekisterinpitäjät, digitaalisia varmenteita myöntävät varmenneviranomaiset, virtuaaliset erillisverkot, verkossa toimivat hakukoneet, pilvi-infrastruktuuripalvelut tai sisällönjakeluverkot, jotka mahdollistavat muiden välityspalvelujen tarjoajien toiminnot tai paikantavat tai parantavat niitä. Myös viestintätarkoituksiin käytettävät palvelut ja niiden tekniset toteutustavat ovat kehittyneet huomattavasti, mikä on synnyttänyt uusia verkkopalveluja, kuten IP-puhepalvelut (VoIP-palvelut), viestipalvelut ja verkkopohjaiset sähköpostipalvelut, joissa viestintä toteutetaan internetyhteyden kautta. Myös näihin palveluihin voidaan soveltaa vastuuta koskevia vapautuksia, siinä määrin kuin niitä pidetään ”pelkkää siirtotoimintaa”, ”välimuistiin tallentamista” tai ”säilytystä” koskevinä palveluina.
- (29) Välityspalvelut käsittävät laajan valikoiman taloudellisia toimintoja, jotka tapahtuvat verkossa ja joita kehitetään jatkuvasti niin, että voidaan taata tietojen nopea, turvallinen ja suojattu siirto ja varmistaa vaivattomuus kaikille verkkoekosysteemin osallistujille. Esimerkiksi ”pelkkä siirtotoiminnaksi” määriteltäviin välityspalveluihin kuuluu yleisiä palveluluokkia, kuten internetin yhdysliikennepisteet, langattomat liityntäpisteet, virtuaaliset erillisverkot, DNS-palvelut ja -resolverit, aluetunnusrekisterit ja -rekisterinpitäjät, digitaalisia varmenteita myöntävät varmenneviranomaiset, VoIP-palvelut ja muut henkilöiden väliset viestintäpalvelut, kun taas yleisiin esimerkkeihin ”välimuistiin tallentamiseksi” määriteltävistä välityspalveluista kuuluu pelkkä sisällönjakeluverkkojen, käänteisten välityspalvelinten tai sisällön sovituksen tekevien välityspalvelinten tarjoaminen. Tällaiset palvelut ovat ratkaisevan tärkeitä internetissä tapahtuvan tietojen sujuvan ja tehokkaan siirron varmistamiseksi. ”Säilytyspalveluja” ovat esimerkiksi sellaiset palveluluokat kuin pilvipalvelut, verkkosäilytys, hakukonemainontapalvelut tai palvelut, jotka mahdollistavat tietojen ja sisällön jakamisen verkossa, mukaan lukien tiedostojen tallennus ja jakaminen. Välityspalveluja voidaan tarjota erikseen, osana muun tyyppistä välityspalvelua tai samanaikaisesti muiden välityspalvelujen kanssa. Se, onko tiettyssä palvelussa kyse pelkästään siirtotoiminnasta, välimuistiin tallentamisesta tai säilytyksestä, riippuu yksinomaan sen teknisistä toiminnoista, jotka saattavat kehittyä ajan mittaan, ja tätä olisi arvioitava tapauskohtaisesti.
- (30) Välityspalvelujen tarjoajien ei olisi oikeudellisesti eikä tosiasiallisesti sovellettava valvontavelvoitetta yleisluonteisten velvoitteiden osalta. Tämä kielto ei koske erityistapauksissa asetettavia valvontavelvoitteita, eikä se myöskään vaikuta kansallisten viranomaisten, unionin oikeuden mukaisen, sellaisena kuin sitä on tulkinnut Euroopan unionin tuomioistuin, kansallisen lainsäädännön, ja tässä asetuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti antamiin määräyksiin. Mitään tässä asetuksessa ei saisi tulkita siten, että siinä asetettaisiin yleinen valvontavelvoite tai yleinen aktiivinen tiedonhankintavelvoite taikka palvelun tarjoajien yleinen velvoite toteuttaa ennakoivia toimenpiteitä suhteessa laittomaan sisältöön.

- (31) Kunkin jäsenvaltion oikeusjärjestelmän ja kyseessä olevan oikeudenalan mukaan kansalliset oikeus- tai hallintoviranomaiset, mukaan lukien lainvalvontaviranomaiset, voivat määrätä välityspalvelujen tarjoajat toteuttamaan toimia yhtä tai useampaa laitonta sisältöä vastaan tai antamaan tiettyjä tietoja. Kansalliset lait, joiden perusteella tällaiset määräykset annetaan, poikkeavat toisistaan huomattavasti, ja määräyksiä käsitellään yhä useammin rajatylittävissä tilanteissa. Jotta voidaan varmistaa, että näitä määräyksiä voidaan noudattaa tehokkaasti ja vaikuttavasti erityisesti rajatylittävissä tapauksissa niin, että asianomaiset viranomaiset voivat hoitaa tehtävänsä eikä palvelun tarjoajille aiheudu kohtuuttomia rasitteita, vaikuttamatta aiheettomasti kolmansien osapuolten oikeuksiin ja oikeutettuihin etuihin, on tarpeen vahvistaa tiettyjä edellytyksiä, jotka kyseisten määräysten olisi täytettävä, ja tiettyjä näiden määräysten käsittelyä koskevia täydentäviä vaatimuksia. Tällä asetuksella olisi siten yhdenmukaistettava ainoastaan tietyt erityiset vähimmäisedellytykset, jotka määräysten olisi täytettävä, jotta välityspalvelujen tarjoajille syntyy velvoite ilmoittaa asiaankuuluville viranomaisille määräysten johdosta toteutetuista toimista. Tämä asetus ei näin ollen muodosta oikeusperustaa tällaisten määräysten antamiselle, eikä sillä säännellä niiden alueellista soveltamisalaa tai rajatylittävää täytäntöönpanoa.
- (32) Sovellettavassa unionin tai kansallisessa lainsäädännössä, jonka perusteella nämä määräykset annetaan, voitaisiin asettaa lisäedellytyksiä, ja sen olisi oltava perustana määräysten täytäntöönpanolle. Jos määräyksiä ei noudateta, määräykset antaneen jäsenvaltion olisi voitava panna ne täytäntöön kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti. Sovellettava kansallinen lainsäädäntö olisi annettava noudattaen unionin oikeutta, mukaan lukien perusoikeuskirja ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen määräykset sijoittautumisvapaudesta ja vapaudesta tarjota palveluja unionissa, erityisesti sähköisesti välitettäviä rahapelejä ja vedonlyöntejä koskevien palvelujen osalta. Vastaavasti kyseisen kansallisen lainsäädännön soveltaminen määräysten täytäntöönpanoon ei vaikuta sovellettaviin unionin säädöksiin taikka unionin tai jäsenvaltioiden tekemiin kansainvälisiin sopimuksiin, jotka koskevat näiden määräysten rajatylittävää tunnustamista ja täytäntöönpanoa, erityisesti siviili- ja rikosoikeuden alalla. Toisaalta sen veloitteen täytäntöönpanon valvontaan, jonka mukaan asiaankuuluville viranomaisille on ilmoitettava määräysten johdosta toteutetuista toimista, toisin kuin itse määräysten täytäntöönpanoon, olisi sovellettava tässä asetuksessa säädettyjä sääntöjä.
- (33) Välityspalvelujen tarjoajan olisi ilmoitettava määräyksen antaneelle viranomaiselle tällaisten määräysten johdosta toteutetuista jatkotoimista ilman aiheetonta viivytystä asiaan liittyvässä unionin tai kansallisessa lainsäädännössä vahvistettuja määräaikoja noudattaen.
- (34) Asiaankuuluvien kansallisten viranomaisten olisi voitava antaa tällaisia määräyksiä toimia laittomana pidettyä sisältöä vastaan tai määräyksiä antaa tietoja unionin lainsäädännön tai unionin oikeutta, erityisesti perusoikeuskirjaa, noudattaen annetun kansallisen lainsäädännön perusteella ja osoittaa niitä välityspalvelujen tarjoajille, myös niille, jotka ovat sijoittautuneet toiseen jäsenvaltioon. Tämä asetus ei kuitenkaan saisi vaikuttaa oikeudellista yhteistyötä siviili- tai rikosoikeuden alalla koskevaan unionin lainsäädäntöön, mukaan lukien asetus (EU) N:o 1215/2012 ja asetus sähköistä todistusaineistoa rikosoikeudellisissa asioissa koskevista eurooppalaisista esittämisen- ja säilyttämismääräyksistä, eikä kansalliseen rikos- tai siviiliprosessioikeuteen. Jos tässä lainsäädännössä säädetään rikos- tai siviilioikeudellisten menettelyjen yhteydessä täydentävistä tai yhteensopimattomista edellytyksistä tässä asetuksessa säädettyihin edellytyksiin nähden, kun kyse on määräyksistä toteuttaa toimia laitonta sisältöä vastaan tai antaa tietoja, tässä asetuksessa säädettyjä edellytyksiä ei siten välttämättä sovellettaisi tai niitä voitaisiin mukauttaa. Erityisesti määräyksen antaneen viranomaisen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattorin veloitetta toimittaa jäljennös määräyksistä kaikille muille digitaalisten palvelujen koordinaattoreille ei välttämättä sovellettaisi rikosoikeudellisten menettelyjen yhteydessä tai sitä voitaisiin mukauttaa, jos sovellettavassa kansallisessa rikosprosessioikeudessa niin säädetään.

Veloitetta sisällyttää määräyksiin perustelut sille, miksi tiedot ovat laitonta sisältöä, olisi niin ikään tarvittaessa mukautettava sovellettavan kansallisen rikosprosessioikeuden nojalla rikosten ennalta estämistä, tutkimista tai paljastamista taikka rikoksiin liittyviä syytetoimia varten. Myös välityspalvelujen tarjoajien veloitetta ilmoittaa palvelun vastaanottajalle voitaisiin lykätä sovellettavan unionin tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti erityisesti rikos- tai siviilioikeudellisten taikka hallinnollisten menettelyjen yhteydessä. Lisäksi määräykset olisi annettava noudattaen asetusta (EU) 2016/679 ja tässä asetuksessa vahvistettua kieltoa asettaa yleisiä veloitteita valvoa tietoja tai pyrkiä aktiivisesti saamaan selville laitonta toimintaa osoittavia tosiasioita tai olosuhteita. Tässä asetuksessa vahvistetut edellytykset ja vaatimukset, joita sovelletaan määräyksiin toimia laitonta sisältöä vastaan, eivät vaikuta muihin unionin säädöksiin, joissa säädetään vastaavista järjestelmistä toimien toteuttamiseksi tietyn tyyppistä laitonta sisältöä vastaan, kuten asetus (EU) 2021/784, asetus (EU) 2019/1020 tai asetus (EU) 2017/2394, jossa annetaan erityisiä valtuuksia määrätä tietojen antamisesta jäsenvaltioiden kuluttajalainsäädännön täytäntöönpanosta

vastaaville viranomaisille, eivätkä tietojen antamista koskeviin määräyksiin sovellettavat edellytykset ja vaatimukset puolestaan vaikuta muihin unionin säädöksiin, joissa säädetään vastaavista asioista koskevista säännöistä tietyille aloille. Nämä edellytykset ja vaatimukset eivät saisi vaikuttaa unionin oikeutta noudattaen annetun sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti säilyttämissääntöihin eivätkä lainvalvontaviranomaisten esittämiin luottamuksellisuutta koskeviin pyyntöihin, jotka koskevat tietojen ilmaisematta jättämistä. Tämän asetuksen mukaiset edellytykset ja vaatimukset, jotka koskevat määräyksiä toteuttaa toimia laitonta sisältöä vastaan, eivät saisi vaikuttaa jäsenvaltioiden mahdollisuuden velvoittaa välityspalvelujen tarjoaja estämään rikkomisen unionin lainsäädäntöä, mukaan lukien tämä asetus, ja erityisesti yleisten valvontavelvoitteiden kieltoa noudattaen.

- (35) Tässä asetuksessa vahvistetut edellytykset ja vaatimukset olisi täytettävä viimeistään sitten, kun määräys toimitetaan asianomaiselle palvelun tarjoajalle. Määräys voidaan sen vuoksi antaa jollakin määräyksen antavan kyseessä olevan viranomaisen jäsenvaltion virallisista kielistä. Jos tämä kieli on kuitenkin eri kuin välityspalvelujen tarjoajan ilmoittama kieli tai muu, määräyksen antaneen viranomaisen ja välityspalvelujen tarjoajan välillä sovittu jäsenvaltion virallinen kieli, määräykseen olisi sen toimittamisen yhteydessä liitettävä käänös vähintään tässä asetuksessa säädettyistä määräyksen tiedoista. Jos välityspalvelujen tarjoaja on sopinut jonkin jäsenvaltion viranomaisten kanssa tietyn kielen käyttämisestä, sitä olisi kannustettava hyväksymään viranomaisten muissa jäsenvaltioissa samalla kielellä antamat määräykset. Määräyksiin olisi sisällyttävä tietoja, joiden avulla vastaanottaja voi tunnistaa määräyksen antaneen viranomaisen, mukaan lukien tapauksen mukaan yhteyspisteen yhteystiedot kyseisessä viranomaisessa, ja todentaa määräyksen aitouden.
- (36) Tällaisten toimien toteuttamista laitonta sisältöä vastaan koskevien määräysten alueellinen soveltamisala olisi määritettävä selkeästi sellaisen sovellettavan unionin tai kansallisen lainsäädännön perusteella, jonka nojalla määräys annetaan, eikä se saisi ylittää sitä, mikä on ehdottoman välttämätöntä sen tavoitteiden saavuttamiseksi. Määräyksen antaneen kansallisen oikeus- tai hallintoviranomaisen, joka voisi olla lainvalvontaviranomainen, olisi tässä tasapainotettava keskenään tavoite, joka määräyksellä pyritään sen antamisen mahdollistavan oikeusperustan mukaisesti saavuttamaan, sekä kaikkien niiden kolmansien osapuolten oikeudet ja oikeutetut edut, joihin määräys voi vaikuttaa, ja erityisesti niiden perusoikeuskirjan mukaiset perusoikeudet. Erityisesti rajatylittävissä tapauksissa määräyksen oikeusvaikutus olisi lähtökohtaisesti rajattava määräyksen antaneen jäsenvaltion alueeseen, paitsi jos sisällön laittomuus johtuu suoraan unionin lainsäädännöstä tai määräyksen antanut viranomainen katsoo kyseessä olevien oikeuksien edellyttävän laajempaa alueellista soveltamisalaa, unionin ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti, myös kansainväliseen kohteliaisuuteen liittyvät edut huomioon ottaen.
- (37) Tällä asetuksella säännelty tietojen antamista koskevat määräykset koskevat tiettyjen tietojen tuottamista kyseisen välityspalvelun yksittäisistä vastaanottajista, jotka on yksilöity kyseisissä määräyksissä, jotta voidaan määrittää, noudattavatko palvelujen vastaanottajat sovellettavia unionin tai kansallisia sääntöjä. Tällaisissa määräyksissä olisi pyydettävä tietoja, joiden tarkoituksena on pystyä tunnistamaan kyseisen palvelun vastaanottajat. Tietojen antamista koskevat tämän asetuksen vaatimukset eivät sen vuoksi kata määräyksiä, jotka koskevat tietojen antamista sellaisten palvelun vastaanottajien ryhmästä, joita ei ole nimenomaisesti yksilöity, mukaan lukien määräykset antaa tilastollisiin tarkoituksiin tai näyttöön perustuvaan päätöksentekoon vaadittavia yhdistelmä tietoja.
- (38) Määräyksiin toteuttaa toimia laitonta sisältöä vastaan ja antaa tietoja sovelletaan direktiivin 2000/31/EY 3 artiklassa vahvistettuja sääntöjä, joilla turvataan sen jäsenvaltion toimivalta, johon määräyksen kohteena oleva palvelun tarjoaja on sijoittautunut, ja sääntöjä, joissa säädetään tietyissä tapauksissa mahdollisista poikkeuksista tähän toimivaltaan, ainoastaan, jos mainitun artiklan edellytykset täyttyvät. Kyseiset määräykset koskevat tiettyjä laittomia sisältöjä ja laittomia tietoja, joten ne eivät silloin, kun ne on osoitettu toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneille välityspalvelujen tarjoajille, lähtökohtaisesti rajoita näiden palvelun tarjoajien vapautta tarjota palvelujaan rajojen yli. Näihin määräyksiin ei sen vuoksi sovelleta direktiivin 2000/31/EY 3 artiklassa vahvistettuja sääntöjä, mukaan lukien säännöt, jotka koskevat tarvetta perustella toimenpiteet, joilla poiketaan tietyistä tarkoin määritellyistä syistä sen jäsenvaltion toimivallasta, johon palvelun tarjoaja on sijoittautunut, ja tällaisista toimenpiteistä ilmoittamista.

- (39) Vaatimuksiin antaa tietoja välityspalvelun tarjoajan ja sisällön toimittaneen palvelun vastaanottajan käytettävissä olevista muutoksenhakumenettelyistä sisältyy vaatimus antaa tietoja hallinnollisista valitusten käsittelymenettelyistä ja oikeudellisista muutoksenhakukeinoista, mukaan lukien muutoksenhaku oikeusviranomaisten antamia määräyksiä vastaan. Digitaalisten palvelujen koordinaattorit voisivat lisäksi laatia kansallisia välineitä ja ohjeita alueellaan sovellettavista valitus- ja muutoksenhakumenettelyistä, jotta voidaan helpottaa palvelun vastaanottajien pääsyä tällaisiin menettelyihin. Jäsenvaltioiden olisi tätä asetusta soveltaessaan myös kunnioitettava perusoikeuskirjan 47 artiklassa määrättyä perusoikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin ja puolueettomaan tuomioistuimeen. Tämä asetus ei sen vuoksi saisi estää asianomaisia kansallisia oikeus- tai hallintoviranomaisia antamasta sovellettavan unionin tai kansallisen lainsäädännön perusteella määräystä palauttaa sisältö, jos tällainen sisältö on ollut välityspalvelun tarjoajan ehtojen mukaista mutta palvelun tarjoaja on virheellisesti katsonut sen laittomaksi ja se on poistettu.
- (40) Jotta voidaan saavuttaa tämän asetuksen tavoitteet ja erityisesti parantaa sisämarkkinoiden toimintaa ja varmistaa turvallinen ja avoin verkkoympäristö, välityspalvelujen tarjoajille on tarpeen vahvistaa selkeä, vaikuttava, ennakoitava ja tasapainoinen joukko yhdenmukaistettuja huolellisuusvelvoitteita. Näillä velvoitteilla olisi erityisesti pyrittävä takaamaan erilaisia julkisen politiikan tavoitteita, kuten palvelun vastaanottajien, mukaan lukien kuluttajat, alaikäiset ja käyttäjät, joilla on erityinen riski joutua vihapuheen, seksuaalisen häirinnän tai muun syrjivän toiminnan kohteeksi, turvallisuus ja luottamus, perusoikeuskirjassa vahvistettujen asiaan liittyvien perusoikeuksien suojeleminen, kyseisten palvelun tarjoajien todellinen vastuuvollisuus ja vastaanottajien ja muiden osapuolten, joita asia koskee, vaikutusmahdollisuuksien lisääminen, sekä helpottamaan toimivaltaisten viranomaisten suorittamaa tarvittavaa valvontaa.
- (41) Tässä yhteydessä on tärkeää, että huolellisuusvelvoitteet mukautetaan kyseessä olevan välityspalvelun tyyppiin, kokoon ja luonteeseen. Sen vuoksi tässä asetuksessa säädetään perusluonteisista velvoitteista, joita sovelletaan kaikkiin välityspalvelujen tarjoajiin, sekä lisävelvoitteista säilytyspalvelujen tarjoajille ja tarkemmin sanottuna verkkoalustojen sekä erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajille. Siltä osin kuin välityspalvelujen tarjoajat palvelujensa luonteen ja kokonsa vuoksi kuuluvat useisiin eri luokkiin, niiden olisi noudatettava kaikkia kyseisiin palveluihin liittyviä tämän asetuksen vastaavia velvoitteita. Nämä yhdenmukaistetut huolellisuusvelvoitteet, joiden olisi oltava kohtuullisia ja ei-mielivaltaisia, ovat tarpeen, jotta voidaan saavuttaa yksilöidyt julkisen politiikan tavoitteet, kuten turvata palvelun vastaanottajien oikeudet edut, puuttua laittomiin käytäntöihin ja suojella perusoikeuskirjassa vahvistettuja perusoikeuksia. Huolellisuusvelvoitteet ovat riippumattomia välityspalvelujen tarjoajien vastuuta koskevasta kysymyksestä, minkä vuoksi näitä on tarpeen arvioida erikseen.
- (42) Jotta voidaan helpottaa sujuvaa ja tehokasta kaksisuuntaista viestintää, johon sisältyy tapauksen mukaan myös vahvistus tällaisen viestinnän vastaanottamisesta, tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvista asioista, välityspalvelujen tarjoajat olisi veloitettava nimeämään keskitetty sähköinen yhteyspiste ja julkaisemaan ja päivittämään tähän yhteyspisteeseen liittyvät asiaankuuluvat tiedot, mukaan lukien tällaisessa viestinnässä käytettävät kielet. Sähköistä yhteyspistettä voivat käyttää myös luotetut ilmoittajat sekä ammattimaiset yhteisöt, joilla on erityinen suhde välityspalvelujen tarjoajaan. Toisin kuin laillisen edustajan, sähköisen yhteyspisteen olisi palveltava operatiivisia tarkoituksia, eikä siltä pitäisi edellyttää fyysistä sijaintia. Välityspalvelujen tarjoajat voivat nimetä saman yhteyspisteen tämän asetuksen vaatimuksia ja muiden unionin säädösten tarkoituksia varten. Välityspalvelujen tarjoajia kehoitetaan viestintäkieliä täsmentäessään varmistamaan, että valitut kielet eivät itsessään muodosta estettä viestinnälle. Välityspalvelujen tarjoajien ja jäsenvaltioiden viranomaisten olisi tarvittaessa oltava mahdollista sopia muun viestintäkielen käytöstä tai tehdä viestintäkielestä erillisen sopimuksen taikka etsiä vaihtoehtoisia keinoja kielimuurin ylittämiseksi, myös käyttämällä kaikkia saatavissa olevia teknologisia keinoja tai sisäisiä ja ulkoisia henkilöresursseja.
- (43) Välityspalvelujen tarjoajat olisi myös veloitettava nimeämään palvelujen vastaanottajille keskitetty yhteyspiste, joka mahdollistaa nopean, suoran ja tehokkaan viestinnän etenkin helposti käytettävissä olevin keinoin, joita ovat esimerkiksi puhelinnumero, sähköpostiosoitteet, sähköiset yhteydenottolomakkeet, palvelubotit tai pikaviesti-ohjelmat. Olisi nimenomaisesti ilmoitettava, kun palvelujen vastaanottaja viestii palvelubottien kanssa. Välityspalvelujen tarjoajien olisi annettava palvelun vastaanottajien valita sellaisia suoran ja tehokkaan viestinnän keinoja, jotka eivät perustu yksinomaan automatisoituihin välineisiin. Välityspalvelujen tarjoajien olisi toteutettava kaikki kohtuulliset toimet taatakseen, että sen varmistamiseksi, että tällainen viestintä tapahtuu oikea-aikaisesti ja tehokkaasti, osoitetaan riittävästi henkilöresursseja ja taloudellisia resursseja.

- (44) Kolmanteen maahan sijoittautuneiden välityspalvelujen tarjoajien, jotka tarjoavat palveluja unionissa, olisi nimettävä unionissa laillinen edustaja, jolla on riittävä valtuutus, ja annettava laillisiin edustajiinsa liittyviä tietoja asiaankuuluville viranomaisille ja julkistettava ne. Noudattaakseen tätä velvoitetta tällaisten välityspalvelujen tarjoajien olisi niin ikään varmistettava, että nimetyllä laillisella edustajalla on tarvittavat valtuudet ja resurssit tehdä yhteistyötä asiaankuuluvien viranomaisten kanssa. Näin voisi olla esimerkiksi silloin, kun välityspalvelujen tarjoaja nimittää sen kanssa samaan konserniin kuuluvan tytäryrityksen tai varsinkin emoyrityksensä, jos kyseinen tytäryhtiö tai emoyritys on sijoittautunut unioniin. Näin ei kuitenkaan välttämättä ole esimerkiksi silloin, kun laillinen edustaja on saneeraus- tai konkurssimenettelyn taikka henkilökohtaisen tai yrityksen maksukyvyttömyysmenettelyn kohteena. Kyseisen velvollisuuden olisi mahdollistettava tämän asetuksen tehokas valvonta ja tarvittaessa täytäntöönpano kyseisten palvelun tarjoajien osalta. Useamman kuin yhden välityspalvelujen tarjoajan olisi oltava mahdollista antaa valtuutus lailliselle edustajalle kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Laillisen edustajan olisi oltava mahdollista toimia myös yhteyspisteenä edellyttäen, että tämän asetuksen asiaa koskevia vaatimuksia noudatetaan.
- (45) Välityspalvelujen tarjoajien sopimusvapautta olisi lähtökohtaisesti kunnioitettava, mutta avoimuuden vuoksi, palvelun vastaanottajien suojelemiseksi sekä kohtuuttomien tai mielivaltaisten seurausten välttämiseksi on aiheellista vahvistaa tietyt säännöt, jotka koskevat kyseisten palvelun tarjoajien ehtojen sisältöä, soveltamista ja noudattamisen valvontaa. Välityspalvelujen tarjoajien olisi selkeästi ilmoitettava ehdoissaan tiedot syistä, joiden perusteella ne voivat rajoittaa palvelunsa tarjoamista, ja pidettävä nämä tiedot ajan tasalla. Niihin olisi erityisesti sisällyttävä tietoja toimintaperiaatteista, menettelyistä, toimenpiteistä ja välineistä, joita käytetään sisällön moderointiin, algoritminen päätöksenteko ja ihmisen suorittama arviointi mukaan lukien, sekä niiden sisäisen valitusten käsittelyjärjestelmän menettelysäännöt. Niiden olisi myös annettava helposti käytettävissä olevia tietoja oikeudesta lopettaa palvelun käyttö. Välityspalvelujen tarjoajat voivat käyttää palvelunsa ehdoissa graafisia elementtejä, kuten kuvakkeita tai kuvia, havainnollistamaan tässä asetuksessa vahvistettujen tiedonantovaatimusten pääkohtia. Palvelun tarjoajien olisi asianmukaisin keinoin ilmoitettava palvelunsa vastaanottajille ehtoihin tehdyistä merkittävistä muutoksista, esimerkiksi kun ne muuttavat sääntöjä, jotka koskevat niiden palvelussa sallittuja tietoja, tai muista tällaisista muutoksista, jotka voisivat suoraan vaikuttaa vastaanottajien kykyyn hyödyntää palvelua.
- (46) Kun välityspalvelut on ensisijaisesti suunnattu alaikäisille, esimerkiksi palvelun suunnittelun tai markkinoinnin kautta, tai kun pääasiassa alaikäiset käyttävät niitä, välittäjäpalvelujen tarjoajien olisi toteutettava erityisiä toimia tehdäkseen ehtojensa selostuksesta alaikäisille helposti ymmärrettävä.
- (47) Kun välityspalvelujen tarjoajat suunnittelevat, soveltavat ja valvovat näitä rajoituksia, niiden olisi toimittava ei-mielivaltaisesti ja syrjimättömästi ja otettava huomioon palvelun vastaanottajien oikeudet ja oikeutetut edut, mukaan lukien perusoikeuskirjassa vahvistetut perusoikeudet. Erittäin suurten verkkoalustojen tarjoajien olisi esimerkiksi erityisesti otettava asianmukaisesti huomioon sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus, mukaan lukien tiedotusvälineiden vapaus ja moniarvoisuus. Kaikkien välityspalvelujen tarjoajien olisi myös otettava asianmukaisesti huomioon ihmisoikeuksien suojelua koskevat asiaan liittyvät kansainväliset normit, kuten yrittäjätoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat Yhdistyneiden kansakuntien ohjaavat periaatteet.
- (48) Erittäin suurille verkkoalustoille ja erittäin suurille verkossa toimiville hakukoneille on niiden erityisen roolin ja kattavuuden vuoksi aiheellista asettaa lisävaatimuksia, jotka koskevat tietojen antamista niiden ehdoista ja näiden ehtojen läpinäkyvyyttä. Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien olisi näin ollen toimitettava ehtonsa kaikkien niiden jäsenvaltioiden virallisilla kielillä, joissa ne tarjoavat palvelujaan, ja niiden olisi myös toimitettava palvelujen vastaanottajille ytimekäs ja helppolukuinen tiivistelmä ehtojen pääkohdista. Tiivistelmässä olisi mainittava tiedonantovaatimusten pääkohdat, mukaan lukien mahdollisuus helposti jättäytyä valinnaisten lausekkeiden ulkopuolelle.

- (49) Riittävän avoimuuden ja vastuuvollisuuden varmistamiseksi välityspalvelujen tarjoajien olisi tähän asetukseen sisältyvien yhdenmukaistettujen vaatimusten mukaisesti asetettava julkisesti saataville koneluettavassa muodossa vuosiraportti toteuttamastaan sisällön moderoinnista, mukaan lukien niiden ehtojen soveltamisen ja noudattamisen valvonnan johdosta toteutetut toimenpiteet. Kohtuuttomien rasitteiden välttämiseksi näitä avoimuusraportointivaihtoehtoja ei kuitenkaan olisi sovellettava niihin palvelun tarjoajiin, jotka ovat komission suosituksessa 2003/361/EY⁽²⁵⁾ määriteltyjä mikroyrityksiä tai pieniä yrityksiä ja jotka eivät ole tässä asetuksessa tarkoitettuja erittäin suurilla verkkoalustoilla.
- (50) Säilytyspalvelujen tarjoajilla on erityisen tärkeä rooli torjuttaessa laitonta sisältöä verkossa, koska ne tallentavat palvelun vastaanottajien toimittamia tietoja näiden pyynnöstä ja antavat tyypillisesti muille vastaanottajille pääsyn näihin tietoihin, joskus suuressa mittakaavassa. On tärkeää, että kaikki säilytyspalvelujen tarjoajat, niiden koosta riippumatta, ottavat käyttöön helposti käytettävissä olevia ja käyttäjäystävällisiä ilmoitus- ja toimintamenettelyjä, joilla helpotetaan ilmoittavan osapuolen laittomiksi katsomien tietojen ilmoittamista kyseiselle säilytyspalvelun tarjoajalle, jäljempänä 'ilmoitus', jotta kyseinen palvelun tarjoaja voi päättää, onko se samaa mieltä tästä arviosta vai ei ja haluaako se poistaa kyseisen sisällön tai estää pääsyn siihen, jäljempänä 'toimi'. Tällaisten menettelyjen olisi oltava selkeästi tunnistettavia, niiden olisi sijaittava lähellä kyseisiä tietoja, ja niiden olisi oltava vähintään yhtä helppoja löytää ja käyttää kuin välityspalvelun tarjoajan ehtoja rikkovan sisällön ilmoitusmenettelyjen. Edellyttäen, että ilmoituksia koskevat vaatimukset täyttyvät, yksityishenkilöiden tai yhteisöjen olisi oltava mahdollista ilmoittaa useista väitetysti laittomista sisällöistä yhdellä ilmoituksella, jotta varmistetaan ilmoitus- ja toimintamenettelyjen tehokas toiminta. Ilmoitusmenettelyn olisi mahdollistettava ilmoituksen tehneen yksityishenkilön tai yhteisön tunnistaminen, mutta siinä ei saisi edellyttää sitä. Tietyn tyyppisten ilmoitettujen tietojen tapauksessa ilmoituksen tehneen yksityishenkilön tai yhteisön henkilöllisyys saattaa olla tarpeen sen määrittämiseksi, ovatko kyseiset tiedot laitonta sisältöä, kuten on väitetty. Velvoitetta ottaa käyttöön ilmoitus- ja toimintamenettelyjä olisi sovellettava esimerkiksi tiedostojen tallennus- ja jakopalveluihin, verkkosäilytyspalveluihin, mainospalvelimiin ja pastebin-sovelluksiin, siltä osin kuin niitä pidetään tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvina säilytyspalvelujen tarjoajina.
- (51) Koska on tarpeen ottaa asianmukaisesti huomioon kaikkien asianomaisten osapuolten perusoikeuskirjan nojalla taatut perusoikeudet, kaikkien toimien, joita säilytyspalvelujen tarjoaja toteuttaa ilmoituksen vastaanottamisen johdosta, olisi oltava tarkasti kohdennettuja, eli niiden tarkoituksena olisi oltava poistaa tietyt laittomana sisältönä pidetyt tiedot tai estää pääsy niihin, vaikuttamatta aiheettomasti palvelun vastaanottajien sananvapauteen ja tiedonvälityksen vapauteen. Ilmoitukset olisi sen vuoksi pääsääntöisesti osoitettava niille säilytyspalvelujen tarjoajille, joilla voidaan kohtuudella odottaa olevan tekniset ja operatiiviset valmiudet toteuttaa toimia tällaisia tiettyjä tietoja vastaan. Säilytyspalvelujen tarjoajien olisi ilmoitettava ilmoituksen tehneelle yksityishenkilölle tai yhteisölle, kun ne saavat ilmoituksen, jonka osalta ne eivät teknisistä tai operatiivisista syistä voi poistaa tiettyä tietoa.
- (52) Tällaisia ilmoitus- ja toimintamenettelyjä koskevat säännöt olisi yhdenmukaistettava unionin tasolla, jotta voidaan säätää ilmoitusten oikea-aikaisesta, huolellisesta ja ei-mielivaltaisesta käsittelystä yhdenmukaisten, läpinäkyvien ja selkeiden sääntöjen perusteella ja sisällyttää niihin vankkoja suojatoimia, joilla suojataan kaikkien asianomaisten osapuolten oikeudet ja oikeudet edut, erityisesti niiden perusoikeuskirjassa taatut perusoikeudet, riippumatta jäsenvaltiosta, johon kyseiset osapuolet ovat sijoittautuneet tai jossa niiden kotipaikka on, ja kyseessä olevasta oikeudenalasta. Kyseisiin perusoikeuksiin kuuluvat tapauksen mukaan esimerkiksi palvelun vastaanottajan oikeus sananvapauteen ja tiedonvälityksen vapauteen, oikeus yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamiseen, oikeus henkilötietojen suojaan, oikeus syrjimättömyyteen ja oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin, palveluntarjoajan elinkeinovapaus, mukaan lukien sopimusvapaus sekä niiden osapuolten, joihin laitton sisältö vaikuttaa, oikeus ihmisarvoon, lapsen oikeudet, oikeus omaisuudensuojaan, mukaan lukien teollis- ja tekijänoikeuksien turvaaminen, ja oikeus syrjimättömyyteen. Säilytyspalvelujen tarjoajien olisi toimittava oikea-aikaisesti ilmoitusten johdosta ja otettava huomioon erityisesti ilmoituksen kohteena olevan laittoman sisällön tyyppi ja toimien toteuttamisen kiireellisyys. Tällaisten palvelun tarjoajien voidaan esimerkiksi odottaa toimivan viipymättä, kun niille ilmoitetaan väitetysti laittomasta sisällöstä, johon liittyy uhka ihmisten hengelle tai turvallisuudelle. Säilytyspalvelujen tarjoajan olisi ilmoitettava tietyistä sisällöistä ilmoittaneelle yksityishenkilölle tai yhteisölle ilman aiheetonta viivytystä päätöksen tehtyään, toteuttaako se toimia ilmoituksen johdosta vai ei.

⁽²⁵⁾ Komission suositus 2003/361/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskiuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).

- (53) Ilmoitus- ja toimintamenettelyjen avulla olisi voitava tehdä ilmoituksia, jotka ovat riittävän täsmällisiä ja perusteltuja niin, että kyseinen säilytyspalvelujen tarjoaja voi tehdä sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden kanssa yhteensopivan tietoon perustuvan ja huolellisen päätöksen ilmoituksen kohteena olevasta sisällöstä, erityisesti sen suhteen, onko sisältöä pidettävä laittomana sisältönä vai ei ja onko se poistettava tai pääsy siihen estettävä. Näiden menettelyjen olisi oltava omiaan helpottamaan sellaisten ilmoitusten tekemistä, joissa selvitetään syyt, joiden vuoksi ilmoituksen tehnyt yksityishenkilö tai yhteisö katsoo kyseisen sisällön olevan laitonta sisältöä, ja ilmoitetaan selkeästi kyseisen sisällön sijainti. Jos ilmoitus sisältää riittävästi tietoja, joiden avulla huolellinen säilytyspalvelujen tarjoaja voi ilman yksityiskohtaista oikeudellista tutkintaa tunnistaa, että on selvää, että sisältö on laitonta, ilmoituksen olisi katsottava antavan tosiasiallisen tiedon laittomuudesta. Lukuun ottamatta ilmoitusten tekemistä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/93/EU⁽²⁶⁾ 3–7 artiklassa tarkoitetuista rikoksista tällaisissa menettelyissä olisi pyydettävä ilmoituksen tehnyttä yksityishenkilöä tai yhteisöä ilmoittamaan henkilöllisyytensä, jotta vältetään väärinkäyttö.
- (54) Jos säilytyspalvelujen tarjoaja sen perusteella, että vastaanottajien toimittamat tiedot ovat laitonta sisältöä tai yhteensopimattomia sen ehtojen kanssa, päättää poistaa palvelun vastaanottajan toimittamat tiedot tai estää pääsyn niihin taikka muulla tavoin rajoittaa niiden näkyvyyttä tai monetisointia, esimerkiksi saatuaan ilmoituksen tai toimittuaan omasta aloitteestaan, myös yksinomaan automatisoiduilla välineillä, kyseisen palvelun tarjoajan olisi ilmoitettava vastaanottajalle selkeällä ja helposti ymmärrettävällä tavalla päätöksestään, päätöksensä syistä ja päätöksen riitauttamiseksi saatavilla olevista muutoksenhakumahdollisuuksista, ottaen huomioon kielteiset seuraukset, joita tällaisilla päätöksillä voi olla vastaanottajalle, mukaan lukien sen sananvapautta koskevan perusoikeuden käyttäminen. Tätä veloitetta olisi sovellettava riippumatta päätöksen syistä ja erityisesti siitä, onko toimi toteutettu sen vuoksi, että ilmoitettujen tietojen katsotaan olevan laitonta sisältöä tai yhteensopimattomia sovellettavien ehtojen kanssa. Jos päätös on tehty ilmoituksen vastaanottamisen johdosta, säilytyspalvelujen olisi paljastettava ilmoituksen tehneen yksityishenkilön tai yhteisön henkilöllisyys palvelun vastaanottajalle vain silloin, kun tämä tieto on tarpeen sisällön laittomuuden tunnistamiseksi, kuten teollis- ja tekijänoikeuksien loukkauksia koskevissa tapauksissa.
- (55) Näkyvyyttä voidaan rajoittaa alentamalla sijoitusta järjestyksessä tai suosittelujärjestelmissä sekä rajoittamalla pääsyä palvelun yhdeltä tai useammalta vastaanottajalta tai sulkemalla käyttäjä verkkoyhteisöstä tämän tietämättä ("varjoesto"). Palvelun vastaanottajan toimittamien tietojen monetisointia mainostuloilla voidaan rajoittaa keskeyttämällä tai lopettamalla näihin tietoihin liittyvät rahasuoritukset tai tulot. Veloitetta sisällyttää määräykseen perustelut ei kuitenkaan olisi sovellettava harhauttavaan suurivolyymiseen kaupalliseen sisältöön, jota levitetään palvelun tarkoituksellisella manipuloinnilla, erityisesti palvelun epäaidolla käytöllä, kuten bottien tai valetilien käytöllä, tai palvelun muulla harhauttavalla käytöllä. Riippumatta muista mahdollisuuksista riitauttaa säilytyspalvelujen tarjoajan päätös palvelun vastaanottajalla olisi aina oltava oikeus tehokkaiisiin oikeussuoja-keinoihin tuomioistuimessa kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
- (56) Säilytyspalvelujen tarjoaja voi joissakin tapauksissa saada tietoonsa, esimerkiksi ilmoittavan osapuolen ilmoituksen tai omien vapaaehtoisten toimenpiteidensä kautta, tietoja, jotka liittyvät palvelun vastaanottajan tiettyyn toimintaan, kuten tietyn tyyppisen laittoman sisällön toimittamiseen, ja joiden perusteella voidaan kaikki säilytyspalvelujen tarjoajan tiedossa olevat asiaankuuluvat olosuhteet huomioon ottaen kohtuudella perustellusti epäillä, että kyseinen vastaanottaja on saattanut tehdä, saattaa olla tekemässä tai todennäköisesti tekee rikoksen, johon liittyy uhka yhden tai useamman ihmisen hengelle tai turvallisuudelle, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2011/36/EU⁽²⁷⁾, direktiivissä 2011/93/EU tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2017/541⁽²⁸⁾ tarkoitettuja rikoksia. Tiedot sisällöt voivat esimerkiksi synnyttää epäilyn yleisöön kohdistuvasta uhasta, kuten yllyttämisestä terrorismiin direktiivin (EU) 2017/541 21 artiklassa tarkoitettulla tavalla. Tällaisissa tapauksissa

⁽²⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/93/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja seksuaalisen riiston sekä lapsipornografian torjumisesta ja neuvoston puitepäätöksen 2004/68/YOS korvaamisesta (EUVL L 335, 17.12.2011, s. 1).

⁽²⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/36/EU, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2011, ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta ja neuvoston puitepäätöksen 2002/629/YOS korvaamisesta (EUVL L 101, 15.4.2011, s. 1).

⁽²⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/541, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2017, terrorismin torjumisesta sekä neuvoston puitepäätöksen 2002/475/YOS korvaamisesta sekä neuvoston päätöksen 2005/671/YOS muuttamisesta (EUVL L 88, 31.3.2017, s. 6).

säilytyspalvelujen tarjoajan olisi viipymättä ilmoitettava epäilystä toimivaltaisille lainvalvontaviranomaisille. Säilytyspalvelujen tarjoajan olisi annettava kaikki saatavillaan olevat asiaan liittyvät tiedot, mukaan lukien tapauksen mukaan kyseinen sisältö ja, jos se on saatavilla, kellonaika, jolloin sisältö julkaistiin, mukaan lukien nimetty aikavyöhyke, selvitys sen epäilystä sekä asianomaisen palvelun vastaanottajan paikantamiseksi ja tunnistamiseksi tarvittavat tiedot. Tämä asetus ei muodosta oikeusperustaa palvelujen vastaanottajien profiloinnille niin, että säilytyspalvelujen tarjoajat voisivat mahdollisesti tunnistaa rikoksia. Ilmoittaessaan asiasta lainvalvontaviranomaisille säilytyspalvelujen tarjoajien olisi noudatettava myös muita yksilöiden oikeuksien ja vapauksien suojelemiseksi sovellettavia unionin tai kansallisen lainsäädännön sääntöjä.

- (57) Jotta vältetään kohtuuttomat rasitteet, verkkoalustojen, mukaan lukien alustat, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, tarjoajille tämän asetuksen nojalla asetettuja lisävelvoitteita ei olisi sovellettava niihin palvelun tarjoajiin, joiden katsotaan olevan suosituksessa 2003/361/EY määriteltyjä mikroyrityksiä tai pieniä yrityksiä. Samasta syystä näitä lisävelvoitteita ei olisi sovellettava myöskään niihin verkkoalustojen tarjoajiin, joiden on aikaisemmin katsottu olevan mikroyrityksiä tai pieniä yrityksiä, kyseisen aseman menettämistä seuraavien 12 kuukauden ajan. Tällaisilta palvelun tarjoajilta ei pitäisi poistaa velvoitetta antaa tietoja palvelun aktiivisten vastaanottajien kuukausittaisesta keskimäärästä sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin tai komission pyynnöstä. Koska erittäin suurilla verkkoalustoilla tai erittäin suurilla verkossa toimivilla hakukoneilla on laajempi kattavuus ja suurempi vaikuttavuus siinä, miten palvelun vastaanottajat saavat tietoja ja viestivät verkossa, tällaisten palvelun tarjoajien ei pitäisi hyötyä kyseisestä poisjättämisestä riippumatta siitä, katsotaanko niiden tai onko niiden äskettäin katsottu olevan mikroyrityksiä tai pieniä yrityksiä. Suosituksessa 2003/361/EY vahvistetuilla konsolidointisäännöillä autetaan varmistamaan, että näiden lisävelvoitteiden kiertäminen estetään. Mikään tässä asetuksessa ei estä kyseisen poisjättämisen piiriin kuuluvien verkkoalustojen tarjoajia perustamasta vapaaehtoisesti järjestelmää, jossa noudatetaan yhtä tai useampaa näistä velvoitteista.
- (58) Palvelun vastaanottajien olisi voitava helposti ja tehokkaasti riitauttaa tietyt verkkoalustojen tarjoajien sisällön laittomuudesta tai sen yhteensopimattomuudesta ehtojen kanssa tekemät päätökset, jotka vaikuttavat niihin kielteisesti. Sen vuoksi verkkoalustojen tarjoajat olisi velvoitettava tarjoamaan sisäisiä valitusten käsittelyjärjestelmiä, jotka täyttävät tietyt edellytykset, joiden tarkoituksena on varmistaa, että järjestelmät ovat helposti käytettävissä ja johtavat nopeisiin, syrjimättömiin, ei-mielivaltaisiin ja oikeudenmukaisiin tuloksiin ja että niihin sovelletaan ihmisen tekemää arviointia, jos käytetään automatisoituja välineitä. Tällaisten järjestelmien olisi annettava kaikille palvelun vastaanottajille mahdollisuus tehdä valitus, eikä niissä saisi asettaa muodollisia vaatimuksia, kuten vaatimusta viitata tiettyihin asiaan liittyviin oikeussäännöksiin tai laatia oikeudellisia selvityksiä. Kun palvelun vastaanottajat ovat tehneet ilmoituksen tässä asetuksessa säädetyn ilmoitus- ja toimintamenettelyn tai verkkoalustan tarjoajan ehtoja rikkovan sisällön ilmoitusmenettelyn kautta, näillä olisi oltava oikeus käyttää valitusmenettelyä verkkoalustojen tarjoajan näiden ilmoituksista tekemän päätöksen riitauttamiseksi, myös kun nämä katsovat, että kyseisen tarjoajan toteuttama toimi ei ollut asianmukainen. Valitus riitautettujen päätösten kumoamiseksi olisi oltava mahdollista tehdä vähintään kuuden kuukauden ajan siitä ajankohdasta, jona verkkoalustan tarjoaja ilmoitti päätöksestä palvelun vastaanottajalle.
- (59) Lisäksi olisi säädettävä mahdollisuudesta ryhtyä vilpittömässä mielessä tuomioistuinten ulkopuoliseen riidanratkaisuun, myös riidoissa, joita ei ole voitu ratkaista tyydyttävällä tavalla sisäisten valitusten käsittelyjärjestelmien avulla, sellaisissa sertifioiduissa elimissä, joilla on tarvittava riippumattomuus, keinot ja asiantuntemus, jotta ne voivat hoitaa tehtävänsä oikeudenmukaisesti, nopeasti ja kustannustehokkaasti. Tuomioistuinten ulkopuolisten riidanratkaisuelinten riippumattomuus olisi varmistettava myös riitojen ratkaisemisesta vastuussa olevien luonnollisten henkilöiden tasolla, esimerkiksi eturistiriitoja koskevilla säännöillä. Tuomioistuinten ulkopuolisten riidanratkaisuelinten perimien maksujen olisi oltava kohtuullisia, saavutettavia, houkuttelevia, kuluttajille edullisia ja oikeasuhteisia, ja ne olisi arvioitava tapauskohtaisesti. Jos toimivaltainen digitaalisten palvelujen koordinaattori sertifioi tuomioistuinten ulkopuolisen riidanratkaisuelimen, sertifiointiin olisi oltava voimassa kaikissa jäsenvaltioissa. Verkkoalustojen tarjoajien olisi voitava kieltäytyä ryhtymästä tämän asetuksen mukaisiin tuomioistuinten ulkopuolisiin riidanratkaisumenettelyihin, kun sama riita, erityisesti kyseessä olevien tietojen ja riitautetun päätöksen tekemisen perusteiden, päätöksen oikeusvaikutuksen ja päätöksen riitauttamiseksi esitettyjen perusteiden osalta, on jo ratkaistu tai on käsiteltävänä vireillä olevassa menettelyssä toimivaltaisessa

tuomioistuimessa tai muussa toimivaltaisessa tuomioistuinten ulkopuolisessa riidanratkaisuelimessä. Palvelun vastaanottajien olisi voitava valita sisäinen valitustenkäsitelyjärjestelmä, tuomioistuinten ulkopuolinen riidanratkaisu tai mahdollisuus aloittaa missä tahansa vaiheessa oikeudellinen menettely. Koska tuomioistuinten ulkopuolisen riidanratkaisumenettelyn lopputulos ei ole sitova, osapuolia ei saisi estää aloittamasta samaan riitaan liittyvää oikeudellista menettelyä. Näin luodut mahdollisuudet riitauttaa verkkoalustojen tarjoajien päätökset eivät saisi miltään osin vaikuttaa mahdollisuuteen käyttää oikeussuojakeinoja asianomaisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, eivätkä ne saisi siten vaikuttaa mahdollisuuteen käyttää perusoikeuskirjan 47 artiklan mukaista oikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin. Tuomioistuinten ulkopuolista riidanratkaisua koskevat tämän asetuksen säännökset eivät saisi velvoittaa jäsenvaltioita perustamaan tällaisia tuomioistuinten ulkopuolisia riidanratkaisuelimiä.

- (60) Tavaroiden tai palvelujen ostamista koskeissa kuluttajien ja yritysten välisissä sopimusriidoissa direktiivillä 2013/11/EU varmistetaan, että unionin kuluttajat ja yritykset voivat turvautua laatusertifioituihin vaihtoehtoisii riidanratkaisuelimiin. Tältä osin olisi selvennettävä, että tuomioistuinten ulkopuolista riidanratkaisua koskevat tämän asetuksen säännöt eivät vaikuta mainittuun direktiiviin, mukaan lukien mainitun direktiivin mukainen kuluttajien oikeus missä tahansa vaiheessa vetäytyä menettelystä, jos he ovat tyytymättömiä menettelyn tehokkuuteen tai kulkuun.
- (61) Toimet laitonta sisältöä vastaan voidaan toteuttaa nopeammin ja luotettavammin, jos verkkoalustojen tarjoajat toteuttavat tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että ensisijaisina käsitellään ne ilmoitukset, joita luotetut ilmoittajat tekevät oman asiantuntemuksensa alalla tässä asetuksessa edellytettyjen ilmoitus- ja toimintamenettelyjen kautta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta vaatimusta käsitellä kaikki näiden menettelyjen mukaisesti tehdyt ilmoitukset ja tehdä niitä koskevat päätökset oikea-aikaisesti, huolellisesti ja ei-mielivaltaisesti. Sen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattorin, johon luotetun ilmoittajan aseman hakija on sijoittautunut, olisi myönnettävä tällainen asema, ja kaikkien tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien verkkoalustojen tarjoajien olisi tunnustettava se. Tällainen luotetun ilmoittajan asema olisi myönnettävä ainoastaan yhteisöille, ei yksityishenkilöille, jotka ovat muun muassa osoittaneet, että niillä on erityistä asiantuntemusta ja pätevyyttä laittoman sisällön torjunnassa ja että ne toimivat huolellisesti, tarkasti ja objektiivisesti. Tällaiset yhteisöt voivat olla luonteeltaan julkisia, kuten terroristisen sisällön osalta kansallisten lainvalvontaviranomaisten tai Euroopan unionin lainvalvontayhteistyöviraston, jäljempänä 'Europol', internetsisältöä koskevia ilmoituksia tekevät yksiköt, tai ne voivat olla valtiosta riippumattomia järjestöjä ja yksityisiä tai puolijulkisia elimiä, kuten lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvästä materiaalista ilmoittamista varten perustettujen vihjelinjojen INHOPE-verkostoon kuuluvia järjestöjä ja järjestöjä, jotka ovat sitoutuneet ilmoittamaan laittomista rasistisista ja muukalaisvihamelisistä ilmaisuista verkossa. Jotta vältettäisiin heikentämästä tällaisen menettelyn lisäarvoa, tämän asetuksen mukaisen luotetun ilmoittajan aseman saaneiden luotettujen ilmoittajien kokonaismäärän olisi oltava rajoitettu. Varsinkin jäsentensä etuja edustavien toimialajärjestöjä rohkaistaan hakemaan luotetun ilmoittajan asemaa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yksityisten yhteisöjen tai yksityishenkilöiden oikeutta tehdä kahdenvälisiä sopimuksia verkkoalustojen tarjoajien kanssa.
- (62) Luotettujen ilmoittajien olisi julkaistava helposti ymmärrettäviä ja yksityiskohtaisia raportteja tämän asetuksen mukaisesti tekemistään ilmoituksista. Näissä raporteissa olisi annettava tietoja esimerkiksi ilmoitusten lukumäärästä luokiteltuna säilytyspalvelujen tarjoajan, sisällön tyyppin ja palvelun tarjoajan toteuttaman toimen mukaan. Koska luotetut ilmoittajat ovat osoittaneet asiantuntemuksensa ja pätevyytensä, niiden tekemien ilmoitusten käsittelyyn voidaan odottaa olevan vähemmän raskasta ja siten nopeampaa kuin muiden palvelun vastaanottajien tekemien ilmoitusten. Keskimääräinen käsittelyaika voi kuitenkin silti vaihdella esimerkiksi sellaisten tekijöiden mukaan kuin laittoman sisällön tyyppi, ilmoitusten laatu ja tällaisten ilmoitusten tekemistä varten käyttöön otetut tosiasialliset tekniset menettelyt.

Vuonna 2016 hyväksytyissä käytännesäännöissä verkossa esiintyvän laittoman vihapuheen torjumiseksi esimerkiksi asetetaan osallistuville maille vertailuarvo laittoman vihapuheen poistamista koskevien asianmukaisten ilmoitusten käsittelyyn tarvittavaa aikaa varten, mutta muun tyyppisessä laittomassa sisällössä käsittelyajat voivat olla varsin erilaisia kulloistenkin tosiasioiden ja olosuhteiden sekä kyseessä olevan laittoman sisällön tyyppin mukaan. Luotetun ilmoittajan aseman väärinkäytön estämiseksi tällainen asema olisi oltava mahdollista pidättää, kun sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattori on aloittanut tutkimuksen oikeutettujen syiden perusteella. Luotettuja ilmoittajia koskevia tämän asetuksen sääntöjä ei pitäisi tulkita siten, että ne estäisivät verkkoalustojen

tarjoajia kohtelemasta samalla tavalla sellaisten yhteisöjen tai yksityishenkilöiden tekemiä ilmoituksia, joille ei ole myönnetty tämän asetuksen mukaista luotetun ilmoittajan asemaa, tai toimimasta muulla tavoin yhteistyössä muiden yhteisöjen kanssa sovellettavan lainsäädännön, mukaan lukien tämä asetus ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/794 ⁽²⁹⁾, mukaisesti. Tämän asetuksen säännöt eivät saisi estää verkkoalustojen tarjoajia hyödyntämästä tällaista luotetun ilmoittajan menettelyä tai vastaavia menettelyjä toteuttaakseen nopeita ja luotettavia toimia niiden ehtojen kanssa yhteensopimatonta sisältöä vastaan, erityisesti kun kyse on sisällöstä, joka on haitallista haavoittuvassa asemassa oleville palvelun vastaanottajille, kuten alaikäisille.

- (63) Verkkoalustojen väärinkäyttö tarjoamalla toistuvasti ilmeisen laitonta sisältöä tai tekemällä toistuvasti ilmeisen perusteettomia ilmoituksia tai valituksia tämän asetuksen nojalla perustettujen menettelyjen ja järjestelmien kautta heikentää luottamusta ja vahingoittaa asianomaisten osapuolten oikeuksia ja oikeutettuja etuja. Sen vuoksi on tarpeen ottaa tällaista väärinkäyttöä vastaan käyttöön asianmukaisia, oikeasuhteisia ja tehokkaita suoja-toimia, joissa on kunnioitettava kaikkien asianomaisten osapuolten oikeuksia ja oikeutettuja etuja, mukaan lukien perusoikeus-kirjassa vahvistetut sovellettavat perusoikeudet ja -vapaudet, erityisesti sananvapaus. Tietoja olisi pidettävä ilmeisen laittomana sisältönä ja ilmoituksia tai valituksia ilmeisen perusteettomina, jos maallikolle on ilman asiasisällön analyysia ilmiselvää, että sisältö on laitonta tai että ilmoitukset tai valitukset ovat perusteettomia.
- (64) Verkkoalustojen tarjoajien olisi tietyissä olosuhteissa väliaikaisesti keskeytettävä asiaan liittyvä toimintansa epäasialliseen toimintaan syyllistyneen henkilön osalta. Tämä ei vaikuta verkkoalustojen tarjoajien vapautteen määrittää ehtonsa ja ottaa käyttöön tiukempia toimenpiteitä, kun kyse on vakaviin rikoksiin liittyvästä ilmeisen laittomasta sisällöstä, kuten lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvästä materiaalista. Avoimuuden vuoksi tämä mahdollisuus olisi mainittava selkeästi ja riittävän yksityiskohtaisesti verkkoalustojen ehdoissa. Verkkoalustojen tarjoajien tästä tekemiin päätöksiin olisi aina voitava hakea muutosta, ja toimivaltaisen digitaalisten palvelujen koordinaattorin olisi valvottava päätöksiä. Verkkoalustojen tarjoajien olisi ennen keskeytyspäätöksen tekemistä lähetettävä ennakkovaroitus, jossa olisi ilmoitettava syyt mahdolliseen keskeytykseen ja keinot hakea muutosta niiden päätökseen. Verkkoalustojen tarjoajien olisi keskeytyspäätöksen tehdessään toimitettava perustelut tässä asetuksessa säädettyjen sääntöjen mukaisesti. Väärinkäyttöä koskevat tämän asetuksen säännöt eivät saisi estää verkkoalustojen tarjoajia toteuttamasta muita toimenpiteitä, joilla puututaan sovellettavan unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti niiden palvelujen vastaanottajien harjoittamaan laittoman sisällön toimittamiseen tai niiden palvelujen muuhun väärinkäyttöön, myös niiden ehtoja rikkomalla. Nämä säännöt eivät vaikuta unionin tai kansallisessa lainsäädännössä säädettyyn mahdollisuuteen saattaa väärinkäyttöön syyllistyneet henkilöt vastuuseen, mukaan lukien vahingonkorvausvastuu.
- (65) Verkkoalustojen tarjoajien erityiset vastuut ja velvoitteet huomioon ottaen niihin olisi sovellettava avoimuusraportointivelvoitteita, joita sovelletaan kaikkiin välityspalvelujen tarjoajiin tämän asetuksen nojalla sovellettavien avoimuusraportointivelvoitteiden lisäksi. Sen määrittämiseksi, voivatko verkkoalustat olla erittäin suuria verkkoalustoja ja verkossa toimivat hakukoneet erittäin suuria verkossa toimivia hakukoneita, joihin sovelletaan tiettyjä tämän asetuksen mukaisia lisävelvoitteita, verkkoalustojen ja verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien avoimuusraportointivelvoitteisiin olisi sisällyttävä tiettyjä velvoitteita, jotka koskevat tietojen julkaisemista ja ilmoittamista palvelun aktiivisten vastaanottajien kuukausittaisesta keskimäärästä unionissa.
- (66) Jotta voitaisiin varmistaa avoimuus ja valvoa verkkoalustojen tarjoajien tekemiä sisällön moderointipäätöksiä sekä seurata laittoman sisällön leviämistä verkossa, komission olisi ylläpidettävä tietokantaa, joka sisältää verkkoalustojen tarjoajien päätökset ja perustelut, kun nämä poistavat tietoja tai muulla tavoin rajoittavat niiden saatavuutta tai pääsyä niihin, ja julkaistava tämä tietokanta. Jotta tietokanta pysyisi jatkuvasti ajan tasalla,

⁽²⁹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/794, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastosta (Europol) sekä neuvoston päätösten 2009/371/YOS, 2009/934/YOS, 2009/935/YOS, 2009/936/YOS ja 2009/968/YOS korvaamisesta ja kumoamisesta (EUVL L 135, 24.5.2016, s. 53).

verkkoalustojen tarjoajien olisi toimitettava päätökset ja perustelut vakiomuodossa ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun palvelun tarjoaja on tehnyt päätöksen, jotta voidaan tehdä reaaliaikaisia päivityksiä silloin, kun se on teknisesti mahdollista ja oikeasuhteista kyseessä olevan verkkoalustan keinoihin nähden. Jäsennellyssä tietokannassa olisi voitava päästä asiaan liittyviin tietoihin ja tehdä niihin kyselyjä, jotka koskevat erityisesti kyseessä olevan väitetysti laittoman sisällön tyyppiä.

- (67) Pimeät kaavat verkkoalustojen verkkorajapinnoilla ovat käytäntöjä, joilla olennaisesti vääristetään tai haitataan, joko tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti, palvelun vastaanottajien kykyä tehdä itsenäisiä ja tietoon perustuvia valintoja tai päätöksiä. Näiden käytäntöjen avulla voidaan saada palvelun vastaanottajat käyttäytymään toisin kuin he haluavat tai tekemään ei-toivottuja päätöksiä, joilla on heille kielteisiä seurauksia. Verkkoalustojen tarjoajia olisi näin ollen kiellettävä harhauttamasta tai suostuttelemasta palvelun vastaanottajia ja vääristämästä tai haittaamasta palvelun vastaanottajien itsemääräämisoikeutta, päätöksentekoa tai valinnanmahdollisuutta verkkorajapinnan tai sen osan rakenteen, suunnittelun tai toimintojen kautta. Tämän olisi sisällettävä esimerkiksi eksploitiiviset suunnitteluvalinnat, jotka ohjaavat vastaanottajan toimiin, jotka hyödyttävät verkkoalustojen tarjoajaa mutta eivät välttämättä ole vastaanottajien etujen mukaisia, kun niissä esitetään valinnat ei-neutraalisti, esimerkiksi antamalle tietyille valinnoille parempi sijoitus visuaalisten, auditoristen tai muiden komponenttien avulla silloin, kun palvelun vastaanottajaa pyydetään tekemään päätös.

Sen olisi myös sisällettävä tilanteet, joissa palvelun vastaanottajaa pyydetään toistuvasti tekemään valinta, vaikka tällainen valinta on jo tehty, joissa palvelun peruutusmenettely tehdään huomattavasti työläämmäksi kuin sen tilaaminen tai joissa tiettyjen valintojen tekemisestä tehdään vaikeampaa tai enemmän aikaavievää kuin toisista, jolloin on kohtuuttoman vaikeaa keskeyttää ostot tai kirjautua ulos tietyltä verkkoalustalta, joka antaa kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, ja tilanteet, joissa palvelun vastaanottajia harhautetaan suostuttelemalla heitä liiketoimia koskeviin päätöksiin tai käyttämällä oletusasetuksia, joita on hyvin vaikea muuttaa, jolloin kohtuuttomasti vinoutetaan palvelun vastaanottajan päätöksentekoa tavalla, joka vääristää ja haittaa heidän itsemääräämisoikeuttaan, päätöksentekoaan ja valinnanmahdollisuuttaan. Pimeiden kaavojen estämistä koskevia sääntöjä ei kuitenkaan pitäisi tulkita siten, että ne estäisivät palvelun tarjoajia toimimasta suoraan vuorovaikutuksessa palvelun vastaanottajien kanssa ja tarjoamasta heille uusia tai lisäpalveluja. Laillisten, esimerkiksi mainonnassa esiintyvien käytäntöjen, joissa noudatetaan unionin lainsäädäntöä, ei saisi itsessään katsoa olevan pimeitä kaavoja. Näitä pimeitä kaavoja koskevia sääntöjä olisi tulkittava siten, että ne kattavat tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvat kielletyt käytännöt, siltä osin kuin nämä säännöt eivät jo kuulu direktiivin 2005/29/EY tai asetuksen (EU) 2016/679 soveltamisalaan.

- (68) Verkkomainonnalla on tärkeä rooli verkkoympäristössä, ja tämä koskee myös verkkoalustojen tarjoamista, jossa palvelun tarjoamisesta joskus maksetaan kokonaan tai osittain korvaus, suoraan tai välillisesti, mainostuloilla. Verkkomainonta voi aiheuttaa merkittäviä riskejä, sillä se voi sisältää mainoksia, jotka ovat itsessään laitonta sisältöä, se voi luoda taloudellisia kannustimia julkaista tai amplifioida laitonta tai muuten haitallista sisältöä ja toimintaa verkossa tai se voidaan esittää syrjivällä tavalla, jolloin se vaikuttaa kansalaisten yhdenvertaiseen kohteluun ja mahdollisuuksiin. Direktiivin 2000/31/EY 6 artiklasta johtuvien vaatimusten lisäksi verkkoalustojen tarjoajat olisi sen vuoksi velvoitettava varmistamaan, että palvelun vastaanottajilla on tietyt yksilöidyt tiedot, joita he tarvitsevat ymmärtääkseen, milloin ja kenen puolesta mainos esitetään. Niiden olisi varmistettava, että tiedot ovat erottuvia, esimerkiksi käyttämällä vakiomuotoisia kuva- tai äänimerkintöjä, jotka ovat selvästi tunnistettavissa ja yksiselitteisiä palvelun keskivertovastaanottajalle, ja ne soveltuvat yksittäisen palvelun verkkorajapinnan luonteeseen. Lisäksi palvelun vastaanottajilla olisi oltava tiedot, jotka ovat suoraan käytettävissä verkkorajapinnasta, jossa mainos esitetään, tärkeimmistä parametreista, joita on käytetty määrittäessä, että heille esitetään tietty mainos, ja heille olisi annettava mielekkäitä selityksiä tähän tarkoitukseen käytetystä logiikasta, myös silloin, kun se perustuu profilointiin.

Tällaisiin selityksiin olisi sisällyttävä tietoja mainoksen esittämiseen käytetystä menetelmästä, esimerkiksi tieto siitä, onko kyse kontekstuaalisesta tai muun tyyppisestä mainonnasta, ja soveltuvin osin tärkeimmistä profilointiin käytetyistä kriteereistä, ja niissä olisi myös ilmoitettava vastaanottajalle hänen käytettävissään olevista keinoista tällaisten kriteerien muuttamiseksi. Mainontaan liittyvien tietojen antamista koskevat tämän asetuksen vaatimukset eivät vaikuta asetuksen (EU) 2016/679 asiaa koskevien säännösten soveltamiseen, erityisesti niiden säännösten, jotka koskevat vastustamisoikeutta ja automatisoituja yksittäispäätöksiä, profilointiin mukaan lukien, ja erityisesti tarvetta saada rekisteröidyn suostumus ennen henkilötietojen käsittelyä kohdennettua mainontaa varten. Tämä

asetus ei myöskään vaikuta direktiivin 2002/58/EY säännösten soveltamiseen, erityisesti niiden säännösten, jotka koskevat tietojen tallentamista päätelaitteille ja niille tallennettujen tietojen käyttämistä. Lisäksi tällä asetuksella täydennetään direktiiviä 2010/13/EU, jossa säädetään toimenpiteistä, joiden avulla käyttäjät voivat ilmoittaa audiovisuaalisesta kaupallisesta viestinnästä käyttäjien tuottamissa videoissa. Sillä myös täydennetään direktiivistä 2005/29/EY johtuvia elinkeinonharjoittajien velvoitteita, jotka koskevat kaupallisesta viestinnästä ilmoittamista.

- (69) Kun palvelun vastaanottajille esitetään mainoksia, jotka perustuvat sellaisiin kohdentamistekniikoihin, jotka on optimoitu vastaamaan heidän kiinnostuksenkohteitaan ja mahdollisesti vetoamaan heidän haavoittuvuuksiinsa, tästä voi olla erityisen vakavia kielteisiä vaikutuksia. Manipulointitekniikat voivat tietyissä tapauksissa vaikuttaa kielteisesti kokonaisuun ryhmiin ja amplifioida yhteiskunnallisia haittoja, jos niillä esimerkiksi myötävaikutetaan disinformaatiokampanjoihin tai syrjitään tiettyjä ryhmiä. Verkkoalustat ovat erityisen herkkiä ympäristöjä tällaisille käytännöille, ja niihin liittyy suurempi yhteiskunnallinen riski. Verkkoalustojen tarjoajien ei näin ollen pitäisi esittää mainoksia, jos ne perustuvat asetuksen (EU) 2016/679 4 artiklan 4 alakohdassa tarkoitettuun profilointiin, jossa käytetään kyseisen asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja erityisiä henkilötietoryhmiä, myös käyttämällä näihin erityisiin ryhmiin perustuvia profiloinnin luokkia. Tämä kieltö ei vaikuta velvoitteisiin, joita verkkoalustojen tarjoajiin tai mihin tahansa muuhun mainosten levittämiseen osallistuvaan palvelun tarjoajaan tai mainostajaan sovelletaan henkilötietojen suojaa koskevan unionin lainsäädännön nojalla.
- (70) Keskeinen osa verkkoalustan liiketoimintaa on tapa, jolla tietoja priorisoidaan ja esitetään sen verkkorajapinnalla, jotta voidaan helpottaa palvelun vastaanottajien pääsyä tietoihin ja optimoida se. Tämä tapahtuu esimerkiksi siten, että tietoja ehdotetaan, järjestetään ja priorisoidaan algoritmisesti tai niitä tuodaan esille tekstin tai muiden visuaalisten esitystapojen avulla tai että vastaanottajien tarjoamia tietoja kuratoidaan muulla tavoin. Tällaisilla suosittelevajärjestelmillä voi olla merkittävä vaikutus vastaanottajien kykyyn noutaa tietoja verkosta ja toimia vuorovaikutuksessa niiden kanssa, myös helpotettaessa asiaan liittyvien tietojen hakua palvelun vastaanottajille ja parannettaessa käyttäjäkokemusta. Niillä on myös tärkeä rooli tiettyjen viestien amplifoinnissa, tiedon viraalissa levittämisessä ja verkkokäyttäjien stimuloimisessa. Verkkoalustojen olisi näin ollen johdonmukaisesti varmistettava, että niiden palvelun vastaanottajille tiedotetaan asianmukaisesti siitä, miten suosittelevajärjestelmät vaikuttavat tapaan, jolla tiedot näytetään, ja että he voivat vaikuttaa siihen, miten tietoja esitetään heille. Niiden olisi selkeästi esitettävä tällaisten suosittelevajärjestelmien parametrit helposti ymmärrettävällä tavalla, jotta voidaan varmistaa, että palvelun vastaanottajat ymmärtävät, miten tietoja priorisoidaan heille. Kyseisiin parametreihin olisi vähintään sisällyttävä tärkeimmät kriteerit palvelun vastaanottajalle ehdotettavien tietojen määrittämiseksi sekä syyt, joiden vuoksi ne ovat tärkeitä, myös silloin, kun tietoja priorisoidaan profiloinnin ja vastaanottajien verkkokäyttäjien perusteella.
- (71) Alaikäisten suojeleminen on unionille tärkeä toimintapoliittinen tavoite. Verkkoalustan voidaan katsoa olevan alaikäisten käytettävissä, kun sen ehdoissa sallitaan palvelun käyttö alaikäisille, kun sen palvelu on suunnattu alaikäisille tai pääasiassa alaikäiset käyttävät sitä tai kun palvelun tarjoaja on muulla tavoin tietoinen siitä, että jotkut sen palvelun vastaanottajat ovat alaikäisiä, esimerkiksi siksi, että se jo käsittelee muihin tarkoituksiin palvelunsa vastaanottajan henkilötietoja, joista paljastuu tämän ikä. Alaikäisten käyttämien verkkoalustojen tarjoajien olisi toteutettava asianmukaisia ja oikeasuhteisia toimenpiteitä alaikäisten suojelemiseksi, esimerkiksi suunnittelemalla verkkorajapintansa tai niiden osia niin, että niissä on tapauksen mukaan korkein mahdollinen oletusarvoinen yksityisyyden suojan ja turvallisuuden taso, tai hyväksymällä standardeja alaikäisten suojeleminen varten taikka osallistumalla käytännösääntöihin alaikäisten suojelemiseksi. Niiden olisi otettava huomioon parhaat käytännöt ja saatavilla olevat ohjeet, kuten ne, jotka esitetään komission tiedonannossa "Lasten ja nuorten digitaalinen vuosikymmen: uusi eurooppalainen Parempi internet lapsille -strategia (BIK+)". Verkkoalustojen tarjoajien ei pitäisi esittää mainoksia, jos ne perustuvat profilointiin, jossa käytetään palvelun vastaanottajan henkilötietoja, kun ne ovat kohtuullisella varmuudella tietoisia siitä, että palvelun vastaanottaja on alaikäinen. Asetuksen (EU) 2016/679 ja varsinkin sen 5 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetyn tietojen minimoinnin periaatteen mukaisesti tämä kieltö ei saisi johtaa siihen, että verkkoalustan tarjoaja säilyttää, hankkii tai käsittelee enemmän henkilötietoja kuin sillä jo on, jotta se voi arvioida, onko palvelun vastaanottaja alaikäinen. Tämä velvoite ei näin ollen saisi kannustaa verkkoalustojen tarjoajia keräämään tietoa palvelun vastaanottajan iästä ennen palvelun käyttöä. Tämä ei saisi vaikuttaa henkilötietojen suojaa koskevan unionin lainsäädännön soveltamiseen.

- (72) Jotta voidaan edistää kuluttajien sekä muiden asianomaisten osapuolten, kuten kilpailevien elinkeinonharjoittajien ja teollis- ja tekijänoikeuksien haltijoiden, kannalta turvallista, luotettavaa ja avointa verkkoympäristöä ja estää elinkeinonharjoittajia myymästä tuotteita tai palveluja sovellettavien sääntöjen vastaisesti, verkkoalustojen, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, olisi varmistettava, että tällaiset elinkeinonharjoittajat ovat jäljitettävissä. Elinkeinonharjoittaja olisi sen vuoksi velvoitettava antamaan sellaisille verkkoalustojen tarjoajille, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa tietyt olennaiset tiedot, myös kun kyseessä on tuotteista viestiminen tai tuotteiden tarjoaminen. Tätä vaatimusta olisi sovellettava myös elinkeinonharjoittajiin, jotka viestivät tuotteista tai palveluista tuotemerkkien puolesta tästä tehtyjen sopimusten pohjalta. Kyseisten verkkoalustojen tarjoajien olisi säilytettävä kaikki tiedot suojatusti niiden ja elinkeinonharjoittajien välisen sopimussuhteen ajan ja kuusi kuukautta sen päätyttyä, jotta on mahdollista esittää vaatimuksia elinkeinonharjoittajaa vastaan tai täyttää elinkeinonharjoittajaan liittyviä määräyksiä.

Tämä velvoite on tarpeen ja oikeasuhteista, jotta viranomaiset ja yksityiset osapuolet, joiden oikeutettua etua asia koskee, voivat tutustua tietoihin sovellettavan lainsäädännön, mukaan lukien henkilötietojen suoja koskeva lainsäädäntö, mukaisesti, myös tässä asetuksessa tarkoitettujen, tietojen antamista koskevien määräysten kautta. Tämä velvoite ei vaikuta mahdollisiin velvoitteisiin säilyttää tietty sisältö pidemmän ajan muun unionin lainsäädännön tai unionin oikeutta noudattaen annetun kansallisen lainsäädännön perusteella. Rajoittamatta tässä asetuksessa säädettyä määritelmää minkä tahansa direktiivin 2011/83/EU 6 a artiklan 1 kohdan b alakohdan ja direktiivin 2005/29/EY 7 artiklan 4 kohdan f alakohdan perusteella määritetyn elinkeinonharjoittajan, olipa kyseessä sitten luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, olisi oltava jäljitettävissä, kun tämä tarjoaa jotakin tuotetta tai palvelua verkkoalustan välityksellä. Direktiivissä 2000/31/EY velvoitetaan kaikki tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoajat huolehtimaan siitä, että palvelun vastaanottajat ja toimivaltaiset viranomaiset saavat helposti, välittömästi ja pysyvästi tietyt tiedot, joiden avulla kaikki palvelun tarjoajat voidaan tunnistaa. Tässä asetuksessa säädetty sellaisen verkossa toimivien verkkoalustojen tarjoajien, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, jäljitettävyyksivaatimukset eivät vaikuta neuvoston direktiivin (EU) 2021/514⁽³⁰⁾ soveltamiseen, vaan tällä direktiivillä pyritään muihin oikeutettuihin yleisen edun mukaisiin tavoitteisiin.

- (73) Jotta voidaan varmistaa mainitun velvoitteen tehokas ja asianmukainen soveltaminen aiheuttamatta kohtuuttomia rasitteita, sellaisten verkkoalustojen tarjoajien, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, olisi parhaansa mukaan arvioitava kyseisten elinkeinonharjoittajien antamien tietojen luotettavuus, erityisesti käyttämällä vapaasti saatavilla olevia virallisia verkkotietokantoja ja verkkorajapintoja, kuten kansallisia kaupparekistereitä ja alv-tietojen vaihtojärjestelmää, tai pyydettyä kyseisiä elinkeinonharjoittajia toimittamaan luotettavia tositteita, kuten henkilöllisyystodistusten jäljennöksiä, oikeaksi todistettuja maksutilotteita, yritystodistuksia ja kaupparekisteritodistuksia. Ne voivat käyttää myös muita, etäkäytössä olevia lähteitä, jotka tarjoavat vastaavan luotettavuustason tämän velvoitteen täyttämiseksi. Kyseisten verkkoalustojen tarjoajia ei pitäisi kuitenkaan velvoittaa toteuttamaan liiallisia tai kalliita tiedonhankintatoimia verkossa tai suorittamaan kohtuuttomia todentamisia paikalla. Tällaisten palvelun tarjoajien, jotka ovat toimineet parhaansa mukaan tässä asetuksessa edellytetyllä tavalla, ei myöskään pitäisi tulkita toimivan siten, että ne takaisivat tietojen luotettavuuden kuluttajille tai muille asianomaisille osapuolille.

- (74) Sellaisten verkkoalustojen tarjoajien, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, olisi suunniteltava ja järjestettävä verkkorajapintansa siten, että elinkeinonharjoittajat voivat noudattaa asiaan liittyvän unionin lainsäädännön mukaisia velvoitteitaan, erityisesti vaatimuksia, joista säädetään direktiivin 2011/83/EU 6 ja 8 artiklassa, direktiivin 2005/29/EY 7 artiklassa, direktiivin 2000/31/EY 5 ja 6 artiklassa sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/6/EY⁽³¹⁾ 3 artiklassa. Kyseisten verkkoalustojen tarjoajien olisi tätä varten parhaansa mukaan arvioitava asiaan liittyvän sovellettavan unionin lainsäädännön mukaisesti, ovatko niiden palveluja käyttävät elinkeinonharjoittajat ladanneet niiden verkkorajapintoihin täydelliset tiedot. Verkkoalustojen tarjoajien olisi varmistettava, että tuotteita tai palveluja ei tarjota niin kauan kuin tällaiset tiedot eivät ole täydellisiä. Tämä ei saisi luoda tämän kyseisten verkkoalustojen tarjoajille velvoitetta valvoa yleisesti elinkeinonharjoittajien niiden palvelujen välityksellä tarjoamia tuotteita tai palveluja tai yleistä tiedonhankintavel-

⁽³⁰⁾ Neuvoston direktiivi (EU) 2021/514, annettu 22 päivänä maaliskuuta 2021, hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta (EUVL L 104, 25.3.2021, s. 1).

⁽³¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/6/EY, annettu 16 päivänä helmikuuta 1998, kuluttajansuojasta kuluttajille tarjottavien tuotteiden hintojen ilmoittamisesta (EYVL L 80, 18.3.1998, s. 27).

voitetta, jotta ne voisivat erityisesti arvioida elinkeinonharjoittajien antamien tietojen oikeellisuuden. Verkkorajapintojen olisi oltava käyttäjystävällisiä ja helposti elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien käytettävissä. Kun kyseisten verkkoalustojen tarjoajat ovat antaneet elinkeinonharjoittajalle mahdollisuuden tarjota tuotetta tai palvelua, niiden olisi lisäksi toteutettava kohtuullisia toimia tarkastaakseen satunnaisesti, onko tarjotut tuotteet tai palvelut todettu laittomiksi jossakin jäsenvaltiossa tai unionissa saatavilla olevissa virallisissa, vapaasti käytettävissä olevissa ja koneluettavissa verkkotietokannoissa tai verkkorajapinnoissa. Komission olisi myös kannustettava parantamaan tuotteiden jäljitettävyyttä teknologisten ratkaisujen, kuten digitaalisesti allekirjoitettujen ruutukoodien (tai "QR-koodien") tai ei-korvattavien tokenien, avulla. Komission olisi edistettävä standardien tai niiden puuttuessa sellaisten markkinalähtöisten ratkaisujen kehittämistä, joita asianomaiset osapuolet voivat hyväksyä.

- (75) Koska erittäin suurilla verkkoalustoilla on erityisesti niiden palvelun vastaanottajien lukumääränä ilmaistun kattavuuden vuoksi suuri merkitys helpotettaessa julkista keskustelua, taloudellisia liiketoimia sekä tietojen, mielipiteiden ja ajatusten levittämistä yleisölle ja vaikutettaessa siihen, miten vastaanottajat saavat ja välittävät tietoa verkossa, kyseisten alustojen tarjoajille on tarpeen asettaa erityisvelvoitteita kaikkiin verkkoalustoihin sovellettavien velvoitteiden lisäksi. Nämä velvoitteita on soveltuvin osin tarpeen asettaa myös erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajille, koska niillä on kriittinen rooli paikannettaessa tietoja ja tehtäessä niistä noudettavia verkossa. Nämä erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajille asetettavat lisävelvoitteet ovat tarpeen mainittujen julkisen politiikan näkökohtien kannalta, koska ei ole vaihtoehtoisia ja vähemmän rajoittavia toimenpiteitä, joilla päästäisiin tehokkaasti samaan tulokseen.
- (76) Erittäin suuret verkkoalustat ja erittäin suuret verkossa toimivat hakukoneet voivat aiheuttaa yhteiskunnallisia riskejä, jotka eroavat laajuudeltaan ja vaikutukseltaan pienempien alustojen aiheuttamista riskeistä. Tällaisten erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien olisi sen vuoksi noudatettava tiukimpia mahdollisia huolellisuusvelvoitteita, jotka ovat oikeassa suhteessa niiden yhteiskunnalliseen vaikutukseen. Kun kuuden kuukauden ajanjaksolla keskiarvona laskettu verkkoalustan aktiivisten vastaanottajien tai verkossa toimivan hakukoneen aktiivisten vastaanottajien lukumäärä saavuttaa merkittävän osuuden unionin väestöstä, verkkoalustan tai verkossa toimivan hakukoneen aiheuttamilla järjestelmäriskeillä saattaa olla suhteeton vaikutus unionissa. Tällaisen merkittävän kattavuuden olisi katsottava olevan olemassa, kun tällainen lukumäärä ylittää operatiivisen kynnyksiarvon, joka on 45 miljoonaa, eli lukumäärän, joka vastaa kymmentä prosenttia unionin väestöstä. Tämä operatiivinen kynnyksiarvo olisi pidettävä ajan tasalla ja näin ollen komissiolle olisi siirrettävä valta täydentää tarvittaessa tämän asetuksen määräyksiä delegoiduilla säädöksillä.
- (77) Jotta tietyn verkkoalustan tai verkossa toimivan hakukoneen kattavuus voidaan määrittää, on tarpeen vahvistaa erikseen kunkin palvelun aktiivisten vastaanottajien keskimäärä. Verkkoalustan aktiivisten vastaanottajien kuukausittaisessa keskimäärässä olisi siten otettava huomioon kaikki vastaanottajat, jotka ovat tosiasiallisesti yhteydessä palveluun vähintään kerran tietyllä ajanjaksolla, joko altistumalla verkkoalustan verkkorajapinnassa levitetyille tiedoille, kuten katsomalla tai kuuntelemalla sitä, tai tarjoamalla tietoja, kuten elinkeinonharjoittajat sellaisilla verkkoalustoilla, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa.

Tätä asetusta sovellettaessa yhteys ei rajoitu vuorovaikutukseen tietojen kanssa klikkaamalla, kommentoimalla, linkittämällä, jakamalla tai ostamalla niitä tai toteuttamalla liiketoimia verkkoalustalla. Palvelun aktiivisen vastaanottajan käsite ei siten välttämättä ole yhtäpitävä palvelun rekisteröidyn käyttäjän käsitteen kanssa. Verkossa toimivien hakukoneiden ollessa kyseessä palvelun aktiivisten vastaanottajien käsitteen olisi katettava ne, jotka katsovat tietoja niiden verkkorajapinnassa, mutta ei esimerkiksi niiden indeksoimien verkkosivustojen omistajia, sillä nämä eivät ole aktiivisesti yhteydessä palveluun. Palvelun aktiivisten vastaanottajien lukumäärään olisi sisällytettävä palvelun kaikki yksittäiset vastaanottajat, jotka ovat yhteydessä kyseiseen palveluun. Siihen olisi siksi mahdollisuuksien mukaan laskettava vain kerran palvelun vastaanottaja, joka käyttää eri verkkorajapintoja, kuten verkkosivustoja tai sovelluksia, myös kun palveluihin pääsee eri URL-osoitteiden (uniform resource locator) tai verkkotunnusten kautta. Palvelun aktiivisen vastaanottajan käsite ei kuitenkaan saisi sisältää sellaisten muiden verkossa toimivien välityspalveluiden tarjoajien vastaanottajien palvelun satunnaista käyttöä, jotka epäsuorasti saattavat saataviin tietoja, joita verkkoalustan tarjoaja säilyttää verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan linkityksen tai indeksoinnin kautta. Tässä asetuksessa ei myöskään veloiteta verkkoalustojen tai verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajia suorittamaan yksityishenkilöiden erityistä jäljitystä verkossa. Jos tällaiset tarjoajat pystyvät

ilman henkilötietojen jatkokäsittelyä ja jäljitystä jättämään laskennan ulkopuolelle automatisoidut käyttäjät, kuten botit tai kaapimet, ne voivat tehdä näin. Markkinoiden ja tekniikan kehityksellä voi olla vaikutusta palvelun aktiivisten vastaanottajien lukumäärän määrittämiseen, ja komissiolle olisi sen vuoksi siirrettävä valta täydentää tämän asetuksen säännöksiä antamalla delegoituja säädöksiä, joissa säädetään menetelmästä verkkoalustan tai verkossa toimivan hakukoneen aktiivisten vastaanottajien määrittämiseksi niin, että voidaan tarvittaessa ottaa huomioon palvelun luonne ja tapa, jolla palvelun vastaanottajat ovat vuorovaikutuksessa sen kanssa.

- (78) Alustatalouden verkostovaikutusten vuoksi verkkoalustan tai verkossa toimivan hakukoneen käyttäjäpohja voi laajentua nopeasti ja saavuttaa erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen ulottuvuuden, mikä puolestaan vaikuttaa sisämarkkinoihin. Näin voi tapahtua silloin, kun kasvu on eksponentiaalista lyhyessä ajassa tai kun verkkoalusta tai verkossa toimiva hakukone voi suuren maailmanlaajuisen markkinaosuuden ja liikevaihdon ansiosta hyödyntää täysimittaisesti verkostovaikutuksia sekä mittakaavaetuja ja tuotevarioinnin etuja. Suuri vuotuinen liikevaihto tai markkina-arvo voi erityisesti olla merkki nopeasta skaalautuvuudesta käyttäjäkattavuuden suhteen. Tällaisissa tapauksissa sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin tai komission olisi voitava pyytää verkkoalustan tai verkossa toimivan hakukoneen tarjoajalta tiheämmin tapahtuvaa raportointia palvelun aktiivisten vastaanottajien lukumäärästä, jotta voidaan määrittää hyvissä ajoin se ajankohta, jolloin kyseinen alusta tai hakukone olisi nimettävä erittäin suureksi verkkoalustaksi tai erittäin suureksi verkossa toimivaksi hakukoneeksi tätä asetusta sovellettaessa.
- (79) Erittäin suuria verkkoalustoja ja erittäin suuria verkossa toimivia hakukoneita voidaan käyttää tavalla, joka vaikuttaa voimakkaasti verkkoturvallisuuteen, yleisen mielipiteen muodostumiseen ja julkiseen keskusteluun sekä verkkokauppaan. Tapa, jolla ne suunnittelevat palvelunsa, on yleensä optimoitu hyödyttämään niiden usein mainosvetoisia liiketoimintamalleja, ja se voi aiheuttaa yhteiskunnallisia huolenaiheita. Tehokas sääntely ja täytäntöönpano ovat tarpeen, jotta voidaan tehokkaasti tunnistaa riskit sekä niistä mahdollisesti aiheutuva yhteiskunnallinen ja taloudellinen haitta ja vähentää niitä. Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien olisi sen vuoksi tämän asetuksen nojalla arvioitava palvelunsa suunnittelusta, toiminnasta ja käytöstä sekä palvelun vastaanottajien harjoittamasta mahdollisesta väärinkäytöstä aiheutuvat järjestelmäriskit ja toteutettava asianmukaisia riskinvähentämistoimenpiteitä perusoikeuksia noudattaen. Palvelun tarjoajien olisi mahdollisten kielteisten vaikutusten merkitystä määrittäessään otettava huomioon mahdollisen vaikutuksen vakavuus ja kaikkien tällaisten järjestelmäriskien todennäköisyys. Ne voisivat esimerkiksi arvioida, voiko mahdollinen kielteinen vaikutus kohdistua suureen määrään henkilöitä, onko se mahdollisesti peruuttamaton tai kuinka vaikeaa on korjata ja palauttaa ennen mahdollista vaikutusta vallinnut tilanne.
- (80) Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien olisi arvioitava perusteellisesti neljää järjestelmäriskien luokkaa. Ensimmäiseen luokkaan kuuluvat riskit, jotka liittyvät laittoman sisällön levittämiseen, kuten lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvän materiaalin tai laittoman vihapuheen levittämiseen, tai muun tyyppiseen palvelujen väärinkäyttöön rikoksia varten sekä laittoman toiminnan harjoittamiseen, kuten unionin tai kansallisessa lainsäädännössä kiellettyjen tuotteiden tai palvelujen myyntiin, mukaan lukien vaaralliset tai väärennetyt tuotteet tai laittomasti kaupatut eläimet. Tällainen levittäminen tai toiminta voi esimerkiksi muodostaa merkittävän järjestelmäriskin, jos pääsy laittomaan sisältöön voi levitä nopeasti ja laajasti kattavuudeltaan erityisen laajojen tilien tai muiden amplifiointikeinojen avulla. Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien olisi arvioitava laittoman sisällön levittämisen riski riippumatta siitä, ovatko tiedot myös yhteensopimattomia niiden ehtojen kanssa vai eivät. Tämä arvio ei vaikuta erittäin suurten verkkoalustojen palvelun vastaanottajan tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden indeksoimien verkkosivustojen omistajien henkilökohtaiseen vastuuseen niiden toiminnan mahdollisesta laittomuudesta sovellettavan lainsäädännön nojalla.
- (81) Toinen luokka koskee palvelun tosiasiallista tai ennakoitua vaikutusta perusoikeuskirjassa suojattujen perusoikeuksien käyttämiseen, mukaan lukien ihmisarvo, sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus, myös tiedotusvälineiden vapaus ja moniarvoisuus, oikeus yksityiselämään, tietosuojaa, oikeus syrjimättömyyteen, lapsen oikeudet ja kuluttajansuoja. Tällaisia riskejä voi esimerkiksi liittyä erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen käyttämien algoritmien järjestelmien suunnitteluun tai niiden palvelun väärinkäyttöön tekemällä perättömiä ilmoituksia tai käyttämällä muita keinoja sananvapauden tukahduttamiseksi tai kilpailun

estämiseksi. Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien olisi lapsen oikeuksiin kohdistuvia riskejä arvioidessaan otettava huomioon esimerkiksi, kuinka helppo alaikäisten on ymmärtää palvelun suunnittelua ja toimintaa ja miten alaikäiset voivat niiden palvelun kautta altistua sisällölle, joka voi haitata heidän terveyttään sekä fyysistä, henkistä ja moraalista kehitystään. Tällaisia riskejä voi liittyä esimerkiksi sellaiseen verkkorajapintojen suunnitteluun, jossa tahallisesti tai tahattomasti käytetään hyväksi alaikäisten heikkouksia ja kokemattomuutta tai joka voi johtaa riippuvuutta aiheuttavaan toimintaan.

- (82) Kolmas riskiluokka koskee tosiasiallisia tai ennakoituja kielteisiä vaikutuksia, jotka kohdistuvat demokraattisiin prosesseihin, kansalaiskeskusteluun ja vaaliprosesseihin sekä yleiseen turvallisuuteen.
- (83) Neljännessä riskiluokassa esiintyy samankaltaisia huolenaiheita, jotka liittyvät erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden suunnitteluun, toimintaan tai käyttöön, myös manipuloinnin kautta, niin, että tällä on tosiasiallinen tai ennakoitu kielteinen vaikutus kansanterveyden ja alaikäisten suojeluun, mistä on vakavia kielteisiä seurauksia henkilön fyysiselle ja henkiselle hyvinvoinnille, taikka sukupuolittuneeseen väkivaltaan. Tällaisia riskejä voi aiheutua myös kansanterveyteen liittyvistä koordinoituista disinformaatiokampanjoista tai verkkorajapinnan suunnittelusta tavalla, joka saattaa stimuloida palvelun käyttäjien toiminnallisia riippuvuuksia.
- (84) Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien olisi tällaisia järjestelmäriskkejä arvioidessaan keskityttävä niihin järjestelmiin tai muihin elementteihin, jotka voivat myötävaikuttaa riskeihin, mukaan lukien kaikki algoritmiset järjestelmät, joilla voi olla tässä merkitystä, ja erityisesti niiden suosittelujärjestelmät ja mainontajärjestelmät, kiinnittäen huomiota tähän liittyviin datan keruuta ja käyttöä koskeviin käytäntöihin. Niiden olisi myös arvioitava ehtojensa ja niiden noudattamisen valvonnan tarkoituksenmukaisuutta sekä sisällön moderointiprosessejaan, teknisiä työkalujaan ja näihin osoitettuja resurssejaan. Kyseisten tarjoajien olisi tässä asetuksessa määritettyjä järjestelmäriskkejä arvioidessaan keskityttävä myös tietoihin, jotka eivät ole laittomia mutta myötävaikuttavat tässä asetuksessa määritettyihin järjestelmäriskeihin. Tällaisten tarjoajien olisi sen vuoksi kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, miten niiden palveluja käytetään levittämään tai amplifioimaan harhaanjohtavaa tai harhauttavaa sisältöä, kuten disinformaatiota. Jos tietojen algoritmien amplifiointi myötävaikuttaa järjestelmäriskeihin, kyseisten tarjoajien olisi otettava tämä asianmukaisesti huomioon riskinarvioinneissaan. Kun riskit ovat paikallisia tai on olemassa kielellisiä eroja, kyseisten tarjoajien olisi otettava myös tämä huomioon riskinarvioinneissaan. Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien olisi erityisesti arvioitava, miten niiden palvelun suunnittelu ja toiminta sekä niiden palvelujen tarkoituksellinen ja usein koordinoitu manipulointi ja käyttö taikka niiden ehtojen systeeminen rikkominen myötävaikuttavat tällaisiin riskeihin. Tällaisia riskejä voivat aiheuttaa esimerkiksi palvelun epäaito käyttö, kuten valetilien luominen, bottien käyttö tai palvelun harhauttava käyttö ja muu automatisoitu tai osittain automatisoitu käyttäytyminen, joka saattaa johtaa sellaisten tietojen nopeaan ja laajaan levittämiseen yleisölle, jotka ovat laitonta sisältöä tai yhteensopimattomia verkkoalustan tai verkossa toimivan hakukoneen ehtojen kanssa, ja joka myötävaikuttaa disinformaatiokampanjoihin.
- (85) Jotta olisi mahdollista perustaa myöhemmät riskinarvioinnit aiempiin arviointeihin ja ottaa niissä huomioon tunnistetuissa riskeissä tapahtunut kehitys sekä helpottaa tutkinta- ja täytäntöönpanotoimia, erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien olisi säilytettävä kaikki tosittet suorittamistaan riskinarvioinneista, kuten tiedot niiden valmistelusta, niiden taustalla olevasta datasta sekä niiden algoritmien järjestelmien testausta koskevasta datasta.
- (86) Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien olisi perusoikeuksia noudattaen otettava käyttöön tarvittavat keinot, joiden avulla voidaan huolellisesti vähentää riskinarvioinneissa tunnistettuja järjestelmäriskkejä. Toteutetuissa toimenpiteissä olisi noudatettava tämän asetuksen huolellisuusvaatimuksia, ja niiden olisi oltava kohtuullisia ja tehokkaita vähennettäessä tunnistettuja erityisiä järjestelmäriskkejä. Niiden olisi oltava oikeassa suhteessa erittäin suuren verkkoalustan ja erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan taloudellisiin valmiuksiin sekä tarpeeseen välttää palvelunsa käyttöä koskevia tarpeettomia rajoituksia, näihin perusoikeuksiin kohdistuvat mahdolliset kielteiset vaikutukset asianmukaisesti huomioon ottaen. Kyseisten tarjoajien olisi kiinnitettävä erityistä huomiota sananvapauteen kohdistuvaan vaikutukseen.

- (87) Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden olisi harkittava tällaisten riskinvähentämistoimenpiteiden yhteydessä esimerkiksi palvelun minkä tahansa tarvittavan suunnittelun, ominaisuuden tai toiminnan, kuten verkkorajapinnan suunnittelun, mukauttamista. Niiden olisi mukautettava ja sovellettava ehtojaan tarpeen mukaan ja ehtoja koskevien tämän asetuksen sääntöjen mukaisesti. Muita aiheellisia toimenpiteitä voisivat olla niiden sisällön moderointijärjestelmien ja sisäisten prosessien mukauttaminen tai niiden päätöksentekoprosessien ja resurssien, mukaan lukien sisällön moderointiin käytettävä henkilöstö ja sen koulutus sekä paikallinen asiantuntemus, mukauttaminen. Tämä koskee erityisesti ilmoitusten käsittelyn nopeutta ja laatua. Tältä osin vuonna 2016 hyväksytyissä käytännösäännöissä verkossa esiintyvän laittoman vihapuheen torjumiseksi esimerkiksi asetetaan vertailuarvo, jonka mukaan laittoman vihapuheen poistamista koskevat asianmukaiset ilmoitukset on käsiteltävä alle 24 tunnin kuluessa. Erittäin suurten verkkoalustojen tarjoajien, erityisesti niiden verkkoalustojen, joita käytetään ensisijaisesti pornografisen sisällön levittämiseen yleisölle, olisi huolellisesti täytettävä kaikki tämän asetuksen mukaiset velvoitteensa, kun laitton sisältö on verkkoväkivaltaa, mukaan lukien laitton pornografinen sisältö, erityisesti sen varmistamiseksi, että uhrin voivat tosiasiallisesti käyttää oikeuksiaan intiimin tai manipuloidun materiaalin luvaton jakamista esittävän sisällön yhteydessä, käsittelemällä ilmoitukset nopeasti ja poistamalla tällainen sisältö ilman aiheetonta viivytystä. Muun tyyppistä laitonta sisältöä koskevat ilmoitukset voivat edellyttää pidempiä tai lyhyempiä käsittelyaikoja tosiasioiden ja olosuhteiden sekä kyseessä olevan laittoman sisällön tyyppin mukaan. Kyseiset tarjoajat voivat myös aloittaa yhteistyön tai lisätä yhteistyötä luotettujen ilmoittajien kanssa ja järjestää koulutustilaisuuksia ja vaihtoja luotetun ilmoittajan aseman saaneiden järjestöjen kanssa.
- (88) Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien olisi myös oltava huolellisia, kun ne toteuttavat toimenpiteitä testatakseen ja tarvittaessa mukauttaakseen algoritmisia järjestelmiään, varsinkin suosittelujärjestelmiään. Ne voivat joutua lieventämään personoitujen suositusten kielteisiä vaikutuksia ja korjaamaan suosituksissaan käytettyjä kriteerejä. Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien käyttämät mainontajärjestelmät voivat myös vaikuttaa järjestelmäriskihin. Kyseisten tarjoajien olisi harkittava korjaavia toimenpiteitä, kuten mainostuloista luopuminen tiettyjen tietojen osalta, tai muita toimia, kuten auktoritatiivisten tietolähteiden näkyvyyden parantaminen tai niiden mainontajärjestelmien rakenteellisempi mukauttaminen. Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajat voivat joutua lujittamaan sisäisiä prosessejaan tai minkä tahansa toimintansa valvontaa, erityisesti järjestelmäriskien havaitsemisen osalta, ja toteuttamaan tiheämmin tehtäviä tai kohdennettuja riskinarviointeja uusien toimintojen yhteydessä. Erityisesti silloin, kun riskit ovat yhteisiä eri verkkoalustoille tai verkossa toimiville hakukoneille, niiden olisi tehtävä yhteistyötä muiden palvelun tarjoajien kanssa, muun muassa panemalla vireille käytännösääntöjä tai muita itsesääntelytoimenpiteitä tai liittymällä olemassa oleviin toimenpiteisiin. Niiden olisi myös harkittava tietoisuutta lisääviä toimia varsinkin silloin, kun riskit liittyvät disinformaatiokampanjoihin.
- (89) Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien olisi etenkin silloin, kun niiden palvelut on ensisijaisesti tarkoitettu alaikäisille tai pääasiassa alaikäiset käyttävät niitä, otettava huomioon alaikäisten etu toimenpiteitä toteuttaessaan, esimerkiksi palveluaan ja verkkorajapintaansa suunnitellessaan. Niiden olisi varmistettava, että niiden palvelut järjestetään siten, että alaikäisten on helposti mahdollista käyttää tässä asetuksessa säädettyjä menettelyjä, mukaan lukien soveltuvin osin ilmoitus- ja toimintamenettely sekä valitusmenettely. Niiden olisi myös toteutettava toimenpiteitä alaikäisten suojelemiseksi sisällöltä, joka saattaa haitata heidän fyysistä, henkistä tai moraalista kehitystään, ja tarjottava välineitä, jotka mahdollistavat ehdollisen pääsyn tällaisiin tietoihin. Palvelun tarjoajat voivat asianmukaisia riskinvähentämistoimenpiteitä valitessaan tapauksen mukaan harkita parhaita toimialakäytäntöjä, mukaan lukien itsesääntelyyn perustuvassa yhteistyössä laaditut käytännöt, kuten käytännösäännöt, ja niiden olisi otettava huomioon komission suuntaviivat.
- (90) Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien olisi varmistettava, että niiden riskinarviointia ja -vähentämistä koskeva lähestymistapa perustuu parhaisiin käytettävissä oleviin tietoihin ja tieteellisiin näkemyksiin ja että ne testaavat oletuksiaan niillä ryhmillä, joihin riskit ja niiden toteuttamat toimenpiteet eniten vaikuttavat. Tätä varten niiden olisi tapauksen mukaan tehtävä riskinarviointinsa ja suunniteltava riskinvähentämistoimenpiteensä ottamalla työhön mukaan palvelun vastaanottajien edustajia, sellaisten ryhmien edustajia, joihin niiden palvelut mahdollisesti vaikuttavat, riippumattomia asiantuntijoita ja

kansalaisjärjestöjä. Niiden olisi pyrittävä sisällyttämään tällaisia kuulemisiä menetelmiinsä, joiden avulla ne arvioivat riskit ja suunnittelevat riskinvähentämistoimenpiteitä, mukaan lukien tapauksen mukaan kyselyt, fokusryhmät, pyöreän pöydän keskustelut ja muut kuulemis- ja suunnittelumenetelmät. Arvioitaessa, onko jokin toimenpide kohtuullinen, oikeasuhteinen ja tehokas, olisi otettava huomioon erityisesti oikeus sananvapauteen.

- (91) Kriisiaikoina voisi olla tarvetta tietyille erityistoimenpiteille, jotka erittäin suurten verkkoalustojen tarjoajien on kiireellisesti toteutettava niiden toimenpiteiden lisäksi, joita ne toteuttaisivat tämän asetuksen mukaisten muiden velvoitteidensa johdosta. Tältä osin kriisin olisi katsottava olevan kyseessä silloin, kun ilmenee sellaisia poikkeuksellisia olosuhteita, jotka voivat johtaa yleiseen turvallisuuteen tai kansanterveyteen kohdistuvaan vakavaan uhkaan unionissa tai sen merkittävässä osissa. Tällaisia kriisejä voisivat aiheuttaa aseelliset konfliktit tai terroriteot, mukaan lukien kehittymässä olevat konfliktit tai terroriteot, luonnonkatastrofit, kuten maanjäristykset ja hirmumyrskyt, sekä pandemiat ja muut vakavat rajatylittävät kansanterveyteen kohdistuvat uhat. Komission olisi voitava Euroopan digitaalisten palvelujen lautakunnan, jäljempänä 'lautakunta', suosituksen perusteella velvoittaa erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajat käynnistämään kiireellisesti kriisinhallintatoimi. Toimenpiteitä, jotka palvelun tarjoaja voi yksilöidä ja joiden soveltamista se voi harkita, voivat olla esimerkiksi sisällön moderointiprosessien mukauttaminen ja sisällön moderointiin varattujen resurssien lisääminen, ehtojen sekä asiaan liittyvien algoritmien järjestelmien ja mainontajärjestelmien mukauttaminen, luotettujen ilmoittajien kanssa tehtävän yhteistyön tehostaminen entisestään, tietoisuutta lisäävien toimenpiteiden toteuttaminen ja luotettujen tietojen edistäminen sekä verkkorajapintojen suunnittelun mukauttaminen. Olisi säädettävä tarvittavista vaatimuksista sen varmistamiseksi, että tällaiset toimenpiteet toteutetaan hyvin nopeassa aikataulussa ja että kriisinhallintamenettelyä käytetään vain silloin ja siinä määrin kuin tämä on ehdottoman välttämätöntä ja tämän menettelyn nojalla toteutetut toimenpiteet ovat tehokkaita ja oikeasuhteisia, kaikkien asianomaisten osapuolten oikeudet ja oikeutetut edut asianmukaisesti huomioon ottaen. Menettelyn käyttö ei saisi vaikuttaa muihin tämän asetuksen säännöksiin, kuten riskinarvioiteja ja riskinvähentämistoimenpiteitä ja näiden täytäntöönpanoa koskeviin säännöksiin sekä kriisiprotokollia koskeviin säännöksiin.
- (92) Koska on tarpeen varmistaa riippumattomien asiantuntijoiden suorittama todentaminen, erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien olisi oltava riippumattoman tarkastustoiminnan kautta vastuuvollisia siitä, että ne noudattavat tässä asetuksessa säädettyjä velvoitteita ja tapauksen mukaan käytännäsääntöjen ja kriisiprotokollien nojalla tehtyjä täydentäviä sitoumuksia. Jotta voitaisiin varmistaa, että tarkastukset suoritetaan tuloksellisesti, tehokkaasti ja oikea-aikaisesti, erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien olisi tarjottava tarvittavaa yhteistyötä ja apua tarkastukset suorittaville organisaatioille, myös antamalla tarkastajalle pääsy kaikkiin niihin asiaan liittyviin tietoihin ja tiloihin, joihin pääsy on tarpeen tarkastuksen suorittamiseksi asianmukaisesti, tapauksen mukaan myös algoritmisiin järjestelmiin liittyvään dataan, ja vastaamalla suullisiin tai kirjallisiin kysymyksiin. Tarkastajien olisi myös voitava käyttää muita objektiivisia tietolähteitä, kuten ennakkotarkastuksen läpäisseiden tutkijoiden selvityksiä. Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajat eivät saisi hankaloittaa tarkastuksen suorittamista. Tarkastukset olisi suoritettava parhaiden toimialakäytäntöjen mukaisesti sekä korkeatasoista ammattitietoa ja puolueettomuutta noudattaen, tarkastustoimintaa koskevat standardit ja käytännäsäännöt asianmukaisesti huomioon ottaen. Tarkastajien olisi taattava tehtävänsä suorittaessaan saamiensa tietojen, kuten liikesalaisuuksien, luottamuksellisuus, turvallisuus ja eheys. Tällainen tae ei saisi olla keino kiertää tässä asetuksessa säädettyjen tarkastusvelvoitteiden soveltamista. Tarkastajilla olisi oltava riskinhallinnan alalla tarvittava asiantuntemus sekä tekninen pätevyys algoritmien tarkastamiseen. Heidän olisi oltava riippumattomia, jotta he voivat hoitaa tehtävänsä asianmukaisesti ja luotettavasti. Heidän olisi noudatettava keskeisiä riippumattomuusvaatimuksia, jotka koskevat kiellettyjä muita kuin tarkastustoimintaan liittyviä palveluja, tarkastusyhteisön rotaatiota ja muita kuin ehdollisia palkkioita. Jos heidän riippumattomuutensa ja tekninen pätevyytensä eivät ole kiistattomia, heidän olisi luovuttava tai pidätyttävä tarkastustoimeksiannosta.
- (93) Tarkastuskertomuksessa olisi esitettävä perustelut, jotta voidaan antaa asianmukainen selvitys toteutetuista toimista ja tehdyistä päätelmistä. Siinä olisi annettava tietoa ja tapauksen mukaan ehdotettava parannuksia toimenpiteisiin, joita erittäin suuren verkkoalustan ja erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajat toteuttavat täyttäkseen tämän asetuksen mukaiset velvoitteensa. Tarkastuskertomus olisi toimitettava sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorille, komissiolle ja lautakunnalle tarkastuskertomuksen vastaanottamisen jälkeen. Palvelun tarjoajien olisi myös toimitettava ilman aiheutonta viivytystä niiden valmistuttua kertomukset riskinarvioinnista ja riskinvähentämistoimenpiteistä sekä erittäin suuren verkkoalustan ja erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan laatima tarkastuksen täytäntöönpanokertomus, jossa esitetään, miten ne ovat

ottaneet huomioon tarkastuksen suositukset. Tarkastuskertomukseen olisi sisällytettävä tarkastuslausunto, joka perustuu saadun todentavan aineiston perusteella tehtyihin päätelmiin. Olisi annettava myönteinen lausunto, jos kaikki aineisto osoittaa, että erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoaja noudattaa tässä asetuksessa säädettyjä velvoitteita tai soveltuvin osin sitoumuksia, jotka se on tehnyt käytännesääntöjen tai kriisiprotokollan nojalla, erityisesti tunnistamalla, arvioimalla ja vähentämällä järjestelmänsä ja palveluihinsa liittyviä järjestelmäriskejä. ”Myönteiseen lausuntoon” olisi liitettävä huomautuksia, jos tarkastaja haluaa esittää huomioita, joilla ei ole olennaista vaikutusta tarkastuksen tulokseen. Olisi annettava ”kielteinen lausunto”, jos tarkastaja katsoo, että erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoaja ei noudata tätä asetusta tai tehtyjä sitoumuksia. Jos tarkastuslausunnossa ei voitu tehdä päätelmää tarkastuksen piiriin kuuluvista erityisistä seikoista, tarkastuslausuntoon olisi sisällytettävä syyt siihen, miksi tällaista päätelmää ei voitu tehdä. Kertomukseen olisi soveltuvin osin sisällytettävä kuvaus seikoista, joita ei voitu tarkastaa, ja selvitys siitä, miksi niitä ei voitu tarkastaa.

- (94) Riskien arviointia ja vähentämistä koskevien velvoitteiden olisi tapauskohtaisesti johdettava siihen, että erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien on arvioitava suosittelevien järjestelmiensä suunnittelua ja tarvittaessa mukautettava sitä, esimerkiksi toteuttamalla toimenpiteitä, joilla estetään tai minimoidaan haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden syrjintään johtavat vinoumat, varsinkin jos tällainen mukauttaminen on tietosuojalainsäädännön mukaista ja kun tiedot on personoitu asetuksen (EU) 2016/679 9 artiklassa tarkoitettujen erityisten henkilötietoryhmien perusteella. Lisäksi ja verkkoalustoihin niiden suosittelevien järjestelmien osalta sovellettavien avoimuusvelvoitteiden ohella erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien olisi johdonmukaisesti varmistettava, että niiden palvelun vastaanottajilla on niiden suosittelevien järjestelmien tärkeimpiä parametreja varten vaihtoehtoisia valintoja, jotka eivät perustu asetuksessa (EU) 2016/679 tarkoitettuun profilointiin. Tällaisten valintojen olisi oltava suoraan käytettävissä siitä verkkorajapinnasta, jossa suositukset esitetään.
- (95) Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden käyttämät mainontajärjestelmät aiheuttavat erityisiä riskejä ja edellyttävät enemmän julkista ja viranomaisvalvontaa, kun otetaan huomioon niiden laajuus ja kyky ottaa kohteeksi ja tavoittaa palvelun vastaanottajia sen perusteella, miten nämä käyttäytyvät verkkoalustan tai hakukoneen verkkorajapinnassa ja sen ulkopuolella. Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden olisi varmistettava julkinen pääsy niiden verkkorajapinnoilla esitettyjen mainosten rekistereihin, jotta helpotetaan mainonnan jakelusta verkossa aiheutuvien kehityksessä olevien riskien valvontaa ja tutkimusta, esimerkiksi kun on kyse laittomista mainoksista tai manipulointitekniikoista ja disinformaatiosta, joilla on todellinen ja ennustettava kielteinen vaikutus kansanterveyteen, yleiseen turvallisuuteen, kansalaiskeskusteluun, poliittiseen osallistumiseen ja tasa-arvoon. Rekistereihin olisi sisällytettävä mainosten sisältö, mukaan lukien tuotteen, palvelun tai tuotemerkin nimi ja mainoksen kohde, ja asiaan liittyvät tiedot mainostajasta ja, jos kyseessä on eri henkilö, mainoksen maksaneesta luonnollisesta henkilöstä tai oikeushenkilöstä ja mainoksen näyttämisestä, erityisesti kun kyseessä on kohdennettu mainonta. Näihin tietoihin olisi sisällytettävä tietoa sekä kohdentamiskriteereistä että näyttämiskriteereistä, varsinkin kun mainoksia näytetään haavoittuvassa asemassa oleville henkilöille, kuten alaikäisille.
- (96) Jotta voidaan asianmukaisesti seurata ja arvioida, noudattavatko erittäin suuret verkkoalustat ja erittäin suuret verkossa toimivat hakukoneet tässä asetuksessa säädettyjä velvoitteita, sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattori tai komissio voi vaatia pääsyä tietoihin, myös algoritmeihin liittyviin tietoihin, tai niistä raportointia. Tällainen vaatimus voi koskea esimerkiksi tietoja, jotka ovat tarpeen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen järjestelmien aiheuttamien riskien ja mahdollisten haittojen arvioimiseksi, tietoja sisällön moderointiin, suosittelevien järjestelmien tai mainontajärjestelmiin liittyvien algoritmien järjestelmien tarkkuudesta, toiminnasta ja testauksesta, mukaan lukien tapauksen mukaan koulutusdata ja -algoritmit, tai tietoja tässä asetuksessa tarkoitettujen sisällön moderoinnin tai sisäisten valitusten käsittelyjär-

jestelmien prosesseista ja lopputuloksista. Tällaisiin tietoihin pääsyä koskevat pyynnöt eivät saisi sisältää pyyntöjä tuottaa erityisiä tietoja palvelun yksittäisistä vastaanottajista sen määrittämiseksi, noudattavatko tällaiset vastaanottajat muuta sovellettavaa unionin tai kansallista lainsäädäntöä. Tutkijoiden tekemät tutkimukset verkossa esiintyvien järjestelmäriskien kehityksestä ja vakavuudesta ovat erityisen tärkeitä, jotta voidaan vähentää informaation epäsymmetriaa ja luoda häiriönsietokykyinen riskinvähentämijärjestelmä sekä antaa tietoa verkkoalustojen tarjoajille, verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajille, digitaalisten palvelujen koordinaattoreille, muille toimivaltaisille viranomaisille, komissiolle ja yleisölle.

- (97) Sen vuoksi tässä asetuksessa vahvistetaan kehys, jolla veloitetaan antamaan pääsy erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tietoihin ennakkotarkastuksen läpäisseille tutkijoille, jotka kuuluvat johonkin direktiivin (EU) 2019/790 2 artiklassa tarkoitettuun tutkimusorganisaatioon, joka voi tätä asetusta sovellettaessa käsittää kansalaisyhteiskunnan järjestöjä, jotka tekevät tieteellistä tutkimusta ensisijaisena tavoitteena tukea niiden yleisen edun mukaista tehtävää. Kaikkien mainitun kehyksen mukaista pääsyä tietoihin koskevien pyyntöjen olisi oltava oikeasuhteisia, ja niissä olisi suojattava asianmukaisesti erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen ja muiden asianomaisten osapuolten, myös palvelun vastaanottajien, oikeudet ja oikeutetut edut, mukaan lukien henkilötietojen, liikesalaisuuksien ja muiden luottamuksellisten tietojen suojele. Jotta voitaisiin varmistaa, että tämän asetuksen tavoite saavutetaan, palvelun tarjoajien kaupallisten etujen huomioon ottamisen perusteella ei kuitenkaan saisi kieltäytyä antamasta tämän asetuksen mukaisen pyynnön johdosta pääsyä tietoihin, jotka ovat tarpeen erityistä tutkimustavoitetta varten. Palvelun tarjoajien olisi tältä osin varmistettava asianmukainen pääsy tutkijoille, tarvittaessa myös toteuttamalla teknisiä suoja-toimia, esimerkiksi tietoholvien avulla, sanotun kuitenkin rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/943⁽³²⁾ soveltamista. Tietoihin pääsyä koskevat pyynnöt voisivat koskea esimerkiksi katselukertojen lukumäärää tai tapauksen mukaan muun tyyppistä palvelun vastaanottajien pääsyä sisältöön ennen kuin erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoaja on poistanut sen.
- (98) Kun tiedot ovat julkisesti käytettävissä, kyseiset tarjoajat eivät myöskään saisi estää asianmukaiset alakriteerit täyttäviä tutkijoita käyttämästä näitä tietoja sellaisiin tutkimustarkoituksiin, joilla edistetään järjestelmäriskien havaitsemista, tunnistamista ja ymmärtämistä. Niiden olisi annettava tällaisille tutkijoille, myös reaaliaikaisesti, jos se on teknisesti mahdollista, pääsy julkisesti käytettävissä oleviin tietoihin, esimerkiksi yhdistelmä-tietoihin vuorovaikutuskerroista julkisilta sivuilta, julkisista ryhmistä tai julkisilta henkilöiltä peräisin olevan sisällön kanssa, mukaan lukien näyttö- ja yhteystiedot, kuten palvelun vastaanottajien reaktioiden, jakokertojen ja kommenttien lukumäärä. Erittäin suurten verkkoalustojen verkkoalustan tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajia olisi kannustettava tekemään yhteistyötä tutkijoiden kanssa ja antamaan laajempi pääsy tietoihin, jotta yhteiskunnallisia huolenaiheita voidaan seurata vapaaehtoisin toimin, kuten käytäntösääntöjen tai kriisiprotokollien nojalla sovitujen sitoumusten ja menettelyjen avulla. Kyseisten tarjoajien ja tutkijoiden olisi kiinnitettävä erityistä huomiota henkilötietojen suojaan ja varmistettava, että henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan asetusta (EU) 2016/679. Palvelun tarjoajien olisi anonymisoitava tai pseudonymisoitava henkilötiedot, lukuun ottamatta tapauksia, joissa tavoiteltua tutkimustarkoitusta olisi mahdoton toteuttaa.
- (99) Kun otetaan huomioon käytössä olevien järjestelmien toiminnan monitahoisuus ja niiden yhteiskunnalle aiheuttamat järjestelmäriskit, erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien olisi perustettava sääntöjen noudattamisen valvontatoiminto, jonka olisi oltava riippumaton kyseisten tarjoajien operatiivisista toiminnoista. Sääntöjen noudattamisen valvontatoiminnon johtajan olisi raportoitava suoraan kyseisten tarjoajien johdolle, myös tämän asetuksen noudattamatta jättämistä koskevien huolenaiheiden osalta. Sääntöjen noudattamisen valvojilla, jotka ovat osa sääntöjen noudattamisen valvontatoimintoa, olisi oltava tarvittava pätevyys, tietämys, kokemus ja kyky toimenpiteiden toteuttamiseen ja tämän asetuksen noudattamisen seuraamiseen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan organisaatiossa. Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien olisi varmistettava, että sääntöjen noudattamisen valvontatoiminto otetaan asianmukaisesti ja hyvissä ajoin mukaan käsittelemään kaikkia tähän asetukseen liittyviä kysymyksiä, kuten riskinarviointia ja -vähentämistä koskevaa strategiaa sekä erityistoimenpiteitä, sekä soveltuvin osin arvioimaan, noudattavatko kyseiset tarjoajat hyväksymiensä käytäntösääntöjen ja kriisiprotokollien nojalla tekemiään sitoumuksia.

⁽³²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/943, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2016, julkistamattoman taitotiedon ja liiketoimintatiedon (liikesalaisuuksien) suojaamisesta laittomalta hankinnalta, käytöltä ja ilmaisemiselta (EUVL L 157, 15.6.2016, s. 1).

- (100) Varsinkin erittäin suuriin verkkoalustoihin ja erittäin suuriin verkossa toimiviin hakukoneisiin olisi niiden toimintaan liittyvät lisäriskit ja niiden tämän asetuksen mukaiset lisävelvoitteet huomioon ottaen sovellettava avoimuutta koskevia lisävaatimuksia, joiden mukaan niiden olisi etenkin kattavasti raportoitava suoritetuista riskinarvioinneista ja sen jälkeen toteutetuista, tässä asetuksessa säädettyistä toimenpiteistä.
- (101) Komissiolle olisi oltava henkilöstön, asiantuntemuksen ja taloudellisten keinojen osalta kaikki tarvittavat resurssit sen tämän asetuksen mukaisten tehtävien hoitamiseksi. Jotta voitaisiin varmistaa tämän asetuksen mukaiseen asianmukaiseen valvontaan unionin tasolla tarvittavien resurssien saatavuus ja kun otetaan huomioon, että jäsenvaltioilla olisi oltava oikeus niiden viranomaisten hoitamien valvonta- ja täytäntöönpanotehtävien osalta velottaa alueelleen sijoittautuneilta palvelun tarjoajilta valvontamaksuja, komission olisi perittävä erittäin suurilta verkkoalustoilta ja erittäin suurilta verkossa toimivilta hakukoneilta valvontamaksuja, joiden taso olisi vahvistettava vuosittain. Perittävien vuotuisien valvontamaksujen kokonaismäärä olisi vahvistettava komissiolle sen tämän asetuksen mukaisten valvontatehtävien hoitamisesta aiheutuvien kustannusten kokonaismäärän perusteella, siltä osin kuin se voidaan kohtuudella arvioida etukäteen. Tällaiseen määrään olisi sisällytettävä erityisten valtuuksien käyttämiseen ja valvontaa, tutkintaa, täytäntöönpanon valvontaa ja seuranta erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien osalta koskevien tehtävien hoitamiseen liittyvät kustannukset, mukaan lukien kustannukset, jotka liittyvät erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden nimeämiseen tai tietokantojen perustamiseen, ylläpitoon ja toimintaan tämän asetuksen nojalla.

Siihen olisi sisällytettävä myös kustannukset, jotka liittyvät digitaalisten palvelujen koordinaattorien, lautakunnan ja komission väliseen yhteistyöhön tarkoitettuna perusuonteisen tieto- ja institutionaalisen infrastruktuurin perustamiseen, ylläpitoon ja toimintaan, ottaen huomioon sen, että erittäin suurilla verkkoalustoilla ja erittäin suurilla verkossa toimivilla hakukoneilla on niiden koon ja kattavuuden vuoksi merkittävä vaikutus tällaisen infrastruktuurin tukemiseksi tarvittaviin resursseihin. Kokonaiskustannusten arvioissa olisi otettava huomioon edeltävänä vuonna aiheutuneet valvontakustannukset, mukaan lukien soveltuvin osin ne kustannukset, jotka ylittivät edeltävänä vuonna perityt yksittäiset vuotuiset valvontamaksut. Vuotuisista valvontamaksuista saatuja ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja voitaisiin käyttää rahoittamaan täydentäviä henkilöresursseja, kuten sopimussuhteisia toimihenkilöitä ja kansallisia asiantuntijoita, ja muita menoja, jotka liittyvät kyseisten komissiolle tällä asetuksella annettujen tehtävien hoitamiseen. Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajilta perittävän vuotuisen valvontamaksun olisi oltava oikeassa suhteessa palvelun kokoon, jota kuvastaa palvelun aktiivisten vastaanottajien lukumäärä unionissa. Yksittäinen vuotuinen valvontamaksu ei myöskään saisi ylittää kunkin erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan osalta tiettyä ylärajaa, jossa otetaan huomioon kyseisen palvelun tai kyseisten palvelujen tarjoajan taloudelliset valmiudet.

- (102) Jotta voitaisiin helpottaa tämän asetuksen niiden velvoitteiden tehokasta ja johdonmukaista soveltamista, jotka saattavat edellyttää täytäntöönpanoa teknologisin keinoin, on tärkeää edistää tietyt tekniset menettelyt kattavia vapaaehtoisia standardeja, kun toimiala voi auttaa kehittämään standardoituja keinoja, joilla tuetaan välityspalvelujen tarjoajia tämän asetuksen noudattamisessa, esimerkiksi mahdollistamalla ilmoitusten tekeminen, myös sovellusrajapintojen kautta, tai standardeja, jotka liittyvät ehtoihin, tai standardeja, jotka liittyvät tarkastuksiin, tai standardeja, jotka liittyvät mainosrekisterien yhteentoimivuuteen. Tällaisiin standardeihin voisi myös kuulua standardeja, jotka liittyvät verkkomainontaan, suosittelujärjestelmiin, saavutettavuuteen ja alaikäisten suojeleluun verkossa. Välityspalvelujen tarjoajat voivat vapaasti ottaa käyttöön standardeja, mutta niiden käyttöönotto ei tarkoita tämän asetuksen noudattamista. Tällaisista standardeista, joissa määritetään parhaita käytäntöjä, voisi silti olla hyötyä erityisesti suhteellisen pienille välityspalvelujen tarjoajille. Standardeissa voitaisiin tapauksen mukaan tehdä ero erityyppisten laittomien sisältöjen tai erityyppisten välityspalvelujen välillä.
- (103) Komission ja lautakunnan olisi kannustettava vapaaehtoisten käytännesääntöjen sekä näiden sääntöjen määräysten täytäntöönpanoon tämän asetuksen soveltamisen edistämiseksi. Komission ja lautakunnan olisi pyrittävä siihen, että käytännesääntöissä määritellään selkeästi kulloistenkin yleisen edun mukaisten tavoitteiden luonne, että ne sisältävät mekanismeja näiden tavoitteiden saavuttamisen riippumatonta arviointia varten ja että asiaankuuluvien viranomaisten rooli määritellään selkeästi. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä turvallisuuteen ja yksityisyyden ja henkilötietojen suojaan kohdistuvien kielteisten vaikutusten välttämiseen sekä yleisten valvontavelvoitteiden

asettamista koskevaan kieltoon. Käytännesääntöjen täytäntöönpanon olisi oltava mitattavissa ja julkisen valvonnan alaista, mutta tämä ei saisi vaarantaa käytännesääntöjen vapaaehtoista luonnetta eikä asianomaisten osapuolten vapautta päättää osallistumisestaan. Tietyissä olosuhteissa on tärkeää, että erittäin suuret verkkoalustat tekevät yhteistyötä tiettyjen käytännesääntöjen laatimisessa ja liittyvät niihin. Mikään tässä asetuksessa ei estä muita palvelun tarjoajia noudattamasta samantasoista huolellisuutta, ottamasta käyttöön parhaita käytäntöjä ja hyötymästä komission ja lautakunnan antamista suuntaviivoista osallistumalla samoihin käytännesääntöihin.

- (104) Tässä asetuksessa on aiheellista yksilöidä tiettyjä aloja, joille tällaisia käytännesääntöjä harkitaan. Erityisesti tietyn tyyppisiin laittomiin sisältöihin liittyviä riskinvähentämistoimenpiteitä olisi tarkasteltava itse- ja yhteissääntelysopimusten kautta. Toinen harkittavana oleva ala on järjestelmäriskien mahdolliset kielteiset vaikutukset yhteiskuntaan ja demokratiaan, kuten disinformaatio tai manipuloiva ja epäasiallinen toiminta, tai haitalliset vaikutukset alaikäisiin. Esimerkkinä voidaan mainita koordinoituidet toimet, joiden tarkoituksena on tietojen, myös disinformaation, amplifiointi, kuten bottien tai valetilien käyttö tarkoituksellisen virheellisten tai harhaanjohtavien tietojen luomiseksi, joskus taloudellisen hyödyn saamiseksi, ja jotka ovat erityisen haitallisia haavoittuvassa asemassa oleville palvelun vastaanottajille, kuten alaikäisille. Tällaisilla aloilla asianmukaisena riskinvähentämistoimenpiteenä voidaan pitää sitä, että erittäin suuri verkkoalusta tai erittäin suuri verkossa toimiva hakukone liittyy tiettyihin käytännesääntöihin ja noudattaa niitä. Se, että verkkoalustan tai verkossa toimivan hakukoneen tarjoaja kieltäytyy ilman asianmukaisia selityksiä komission kutsusta osallistua tällaisten käytännesääntöjen soveltamiseen, voitaisiin tapauksen mukaan ottaa huomioon määritettäessä, onko verkkoalusta tai verkossa toimiva hakukone rikkonut tässä asetuksessa säädettyjä velvoitteita. Pelkän tiettyihin käytännesääntöihin osallistumisen ja niiden täytäntöönpanon ei pitäisi itsessään tarkoittaa tämän asetuksen noudattamista.
- (105) Käytännesäännöillä olisi unionin ja kansallista lainsäädäntöä noudattaen helpotettava erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden saavutettavuutta, jotta voidaan helpottaa niiden ennakoitua käyttöä vammaisten henkilöiden keskuudessa. Käytännesäännöillä voitaisiin erityisesti varmistaa, että tiedot esitetään havaittavalla, hallittavalla, ymmärrettävällä ja toimintavarmalla tavalla ja että tämän asetuksen nojalla annetut lomakkeet ja toimenpiteet saatetaan saataviin siten, että ne ovat helposti vammaisten henkilöiden löydettävissä ja saavutettavissa.
- (106) Käytännesääntöjä koskevia tämän asetuksen mukaisia sääntöjä voitaisiin käyttää perustana unionin tasolla jo vakiintuneille itsesääntelytoimille, joita ovat tuoteturvallisuuslupaus, tuotevääreännösten verkossa tapahtuvan myynnin torjuntaa koskeva yhteisymmärryspöytäkirja, laittoman vihapuheen torjumista verkossa koskevat käytännesäännöt ja disinformaatiota koskevat käytännesäännöt. Komission antamien ohjeiden johdosta erityisesti disinformaatiota koskevia käytännesääntöjä on lujitettu Euroopan demokratiatoimintasuunnitelmassa esitetyllä tavalla.
- (107) Verkkomainonnan tarjoamiseen osallistuu yleensä useita toimijoita, mukaan lukien välityspalvelut, jotka yhdistävät mainosten julkaisijat mainostajiin. Käytännesäännöillä olisi tuettava ja täydennettävä verkkoalustojen, erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajille tässä asetuksessa asetettuja mainontaan liittyviä avoimuusvelvoitteita, jotta voidaan tarjota joustavia ja tehokkaita mekanismeja, joilla helpotetaan ja tehostetaan kyseisten velvoitteiden noudattamista, erityisesti asiaan liittyvien tietojen toimittamista koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen osalta. Tähän olisi sisällyttävä mainoksen maksavaa mainostajaa koskevien tietojen toimittamisen helpottaminen, kun kyseessä on eri kuin se luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jonka puolesta mainos esitetään verkkoalustan verkkorajapinnalla. Käytännesääntöihin olisi myös sisällyttävä toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että merkitykselliset tiedot datan monetisoinnista vaihdetaan asianmukaisesti koko arvoketjussa. Monenlaisten sidosryhmien osallistumisella olisi varmistettava, että näitä käytännesääntöjä tuetaan laajasti, että ne ovat teknisesti päteviä ja tehokkaita ja että ne ovat mahdollisimman käyttäjäystävällisiä niin, että avoimuusvelvoitteilla päästään asetettuihin tavoitteisiin. Jotta voitaisiin varmistaa käytännesääntöjen vaikuttavuus, komission olisi käytännesääntöjen laatimisen yhteydessä otettava käyttöön arviointimekanismeja. Komissio voi tapauksen mukaan pyytää perusoikeusvirastoa tai Euroopan tietosuojavaltuutettua ilmaisemaan mielipiteensä kulloisistakin käytännesäännöistä.

- (108) Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden kriisinhallintamenettelyn lisäksi komissio voi aloittaa vapaaehtoisten kriisiprotokollien laatimisen nopean, yhteisen ja rajatylittävän toiminnan koordinoimiseksi verkkoympäristössä. Tästä voi olla kyse esimerkiksi silloin, kun verkkoalustoja käytetään väärin laittoman sisällön tai disinformaation nopeaan levittämiseen tai kun on tarpeen levittää luotettavaa tietoa nopeasti. Koska erittäin suurilla verkkoalustoilla on tärkeä rooli tiedon levittämisessä yhteiskunnissamme ja yli rajojen, tällaisten verkkoalustojen tarjoajia olisi kannustettava laatimaan ja soveltamaan erityisiä kriisiprotokollia. Tällaiset kriisiprotokollat olisi otettava käyttöön vain rajoitetuksi ajaksi, ja hyväksytyt toimenpiteet olisi myös rajoitettava siihen, mikä on ehdottoman välttämätöntä poikkeuksellisen olosuhteen ratkaisemiseksi. Näiden toimenpiteiden olisi oltava tämän asetuksen mukaisia, eivätkä ne saisi merkitä osallistuville erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajille yleistä velvoitetta valvoa siirtämäänsä tai tallentamia tietoa tai pyrkiä aktiivisesti saamaan selville laitonta sisältöä osoittavia tosiasioita tai olosuhteita.
- (109) Jotta voidaan varmistaa tässä asetuksessa säädettyjen velvoitteiden asianmukainen valvonta ja täytäntöönpano, jäsenvaltioiden olisi nimettävä vähintään yksi viranomainen, jonka tehtävänä on valvoa tämän asetuksen soveltamista ja panna se täytäntöön, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mahdollisuutta nimetä jokin olemassa oleva viranomainen ja sen kansallisen lainsäädännön mukaista oikeudellista muotoa. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin voitava antaa useammalle kuin yhdelle toimivaltaiselle viranomaiselle tämän asetuksen soveltamiseen liittyviä erityisiä valvonta- tai täytäntöönpanotehtäviä ja -valtuuksia, esimerkiksi tietyillä aloilla, joilla voidaan valtuuttaa myös olemassa olevia viranomaisia, kuten sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisia, media-alan sääntelyviranomaisia ja kuluttajansuojaviranomaisia, oman perustuslaillisen, organisatorisen ja hallinnollisen rakenteensa mukaisesti. Kaikkien toimivaltaisten viranomaisten olisi tehtäviään hoitaessaan edistettävä tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamista eli sellaisten välityspalvelujen sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa, joilla valvotaan tehokkaasti sellaista turvallista, ennustettavaa ja luotettavaa verkkoympäristöä koskevia yhdenmukaistettuja sääntöjä, joka helpottaa innovointia, ja erityisesti välityspalvelujen tarjoajien eri luokkiin sovellettavia huolellisuusvelvoitteita ja niiden täytäntöönpanoa, jotta voidaan varmistaa, että perusoikeuskirjassa vahvistettuja perusoikeuksia, mukaan lukien kuluttajansuojan periaate, suojellaan tehokkaasti. Tällä asetuksella ei velvoiteta jäsenvaltioita antamaan toimivaltaisten viranomaisten tehtäväksi päättää tiettyjen sisältöjen laillisuudesta.
- (110) Kun otetaan huomioon kyseessä olevien palvelujen rajatylittävä luonne ja tällä asetuksella käyttöön otettujen velvoitteiden horisontaalinen ulottuvuus, yksi nimitetty viranomainen, jonka tehtävänä on valvoa tämän asetuksen soveltamista ja tarvittaessa panna se täytäntöön, olisi kussakin jäsenvaltiossa määritettävä digitaalisten palvelujen koordinaattoriksi. Jos tämän asetuksen soveltamisen valvontaa ja täytäntöönpanoa varten nimitetään useampi kuin yksi toimivaltainen viranomainen, vain yksi viranomainen kyseisessä jäsenvaltiossa olisi nimettävä digitaalisten palvelujen koordinaattoriksi. Digitaalisten palvelujen koordinaattorin olisi toimittava keskitettynä yhteispisteenä kaikissa tämän asetuksen soveltamiseen liittyvissä kysymyksissä komissiota, lautakuntaa, muiden jäsenvaltioiden digitaalisten palvelujen koordinaattoreita sekä kyseisen jäsenvaltion muita toimivaltaisia viranomaisia varten. Erityisesti silloin, kun tämän asetuksen mukaisia tehtäviä annetaan jossakin jäsenvaltiossa useille toimivaltaisille viranomaisille, digitaalisten palvelujen koordinaattorin olisi koordinoitava toimintaa ja tehtävä yhteistyötä kyseisten viranomaisten kanssa niiden tehtävistä annetun kansallisen lainsäädännön mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muiden toimivaltaisten viranomaisten suorittamaa itsenäistä arviointia. Ilman, että tähän liittyisi hierarkiassa ylempää asemaa suhteessa muihin toimivaltaisiin viranomaisiin näiden hoitaessa tehtäviään, digitaalisten palvelujen koordinaattorin olisi varmistettava kaikkien asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten tosiasiallinen osallistuminen ja raportoitava niiden arvioinnista hyvissä ajoin valvontaa ja täytäntöönpanoa unionin tasolla koskevan yhteistyön puitteissa. Tässä asetuksessa säädettyjen, yhteistyötä unionin tasolla koskevien erityismenettelyjen lisäksi jäsenvaltion olisi myös varmistettava yhteistyö digitaalisten palvelujen koordinaattorin ja muiden kansallisella tasolla nimettyjen toimivaltaisten viranomaisten kesken, hyödyntämällä soveltuvin osin asianmukaisia välineitä, kuten resurssien yhdistämistä, yhteisiä työryhmiä, yhteisiä tutkimuksia ja keskinäisen avunannon menettelyjä.
- (111) Digitaalisten palvelujen koordinaattorilla ja muilla tämän asetuksen nojalla nimetyillä toimivaltaisilla viranomaisilla on keskeinen rooli tässä asetuksessa säädettyjen oikeuksien ja velvoitteiden tehokkuuden varmistamisessa ja sen tavoitteiden saavuttamisessa. Sen vuoksi on tarpeen varmistaa, että kyseisillä viranomaisilla on tarvittavat keinot, mukaan lukien taloudelliset resurssit ja henkilöresurssit, valvoa kaikkia niiden toimivaltaan kuuluvia välityspalvelujen tarjoajia, kaikkien unionin kansalaisten edun mukaisesti. Kun otetaan huomioon välityspalvelujen tarjoajien moninaisuus ja se, että ne käyttävät kehittyneitä teknologioita palvelujensa tarjoamiseen, on myös olennaisen tärkeää, että digitaalisten palvelujen koordinaattorilla ja asianomaisilla toimivaltaisilla viranomaisilla on tarvittava määrä henkilöstöä ja asiantuntijoita, joilla on erityisosaamista ja kehittyneitä teknisiä välineitä ja että ne

hallinnoivat itsenäisesti taloudellisia resursseja tehtäviensä hoitamiseksi. Resurssien määrässä olisi niin ikään otettava huomioon niiden toimivaltaan kuuluvien välityspalvelun tarjoajien koko, monimutkaisuus ja mahdollinen yhteiskunnallinen vaikutus sekä näiden palvelujen kattavuus unionissa. Tämä asetus ei vaikuta jäsenvaltioiden mahdollisuuteen perustaa rahoitusmekanismeja, jotka perustuvat valvontamaksuun, joka peritään välityspalvelun tarjoajilta unionin oikeutta noudattaen annetun kansallisen lainsäädännön nojalla, siinä määrin kuin se peritään niiltä välityspalvelun tarjoajilta, joiden päätoimipaikka on kyseisessä jäsenvaltiossa, se rajataan tiukasti siihen, mikä on välttämätöntä ja oikeasuhteista toimivaltaisille viranomaisille tämän asetuksen nojalla annettujen tehtävien täyttämistä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi, komissiolle annettuja tehtäviä lukuun ottamatta, ja tällaisen valvontamaksun perimisessä ja käytössä varmistetaan riittävä avoimuus.

- (112) Tämän asetuksen nojalla nimettyjen toimivaltaisten viranomaisten olisi myös toimittava yksityisistä ja julkisista elimistä täysin riippumattomasti, ilman velvoitetta tai mahdollisuutta pyytää tai ottaa vastaan ohjeita, myös hallitukselta, sanotun kuitenkin rajoittamatta erityisiä velvollisuuksia tehdä yhteistyötä muiden toimivaltaisten viranomaisten, digitaalisten palvelujen koordinaattorien, lautakunnan ja komission kanssa. Toisaalta kyseisten viranomaisten riippumattomuus ei saisi tarkoittaa, ettei niihin voitaisi soveltaa, kansallisen perustuslain mukaisesti ja tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamista vaarantamatta, oikeasuhteisia vastuuvollisuusmenettelyjä, jotka koskevat digitaalisten palvelujen koordinaattorien yleistä toimintaa, kuten niiden rahoitusmenoja tai raportointia kansallisille parlamenteille. Riippumattomuuden vaatimus ei myöskään saisi estää laillisuusvalvonnan harjoittamista tai mahdollisuutta kuulla tarvittaessa muita kansallisia viranomaisia, mukaan lukien tapauksen mukaan lainvalvonta- viranomaiset, kriisinhallintaviranomaiset tai kuluttajansuojaviranomaiset, tai vaihtaa säännöllisesti näkemyksiä niiden kanssa, jotta ne voivat tiedottaa toisilleen meneillään olevista tutkimuksista, tämän vaikuttamatta niiden valtuuksien käyttöön.
- (113) Jäsenvaltiot voivat osoittaa olemassa olevalle kansalliselle viranomaiselle digitaalisten palvelujen koordinaattorin tehtävän tai erityistehtäviä tämän asetuksen soveltamisen valvomiseksi ja panemiseksi täytäntöön edellyttäen, että tällainen nimetty viranomainen noudattaa tässä asetuksessa säädettyjä vaatimuksia, myös riippumattomuutensa suhteen. Jäsenvaltioita ei myöskään lähtökohtaisesti estetä yhdistämästä tehtäviä olemassa olevan viranomaisen sisällä unionin lainsäädännön mukaisesti. Tällaisiin toimenpiteisiin voi kuulua muun muassa kielto erottaa olemassa olevan viranomaisen kollegiaalisen elimen puheenjohtaja tai hallituksen jäsen ennen heidän toimikautensa päättymistä pelkästään sillä perusteella, että on toteutettu institutionaalinen uudistus, johon liittyy eri tehtävien yhdistäminen yhden viranomaisen sisällä, jos ei ole olemassa sääntöjä, joilla taattaisiin, että tällaiset erottamiset eivät vaaranna kyseisten jäsenten riippumattomuutta ja puolueettomuutta.
- (114) Jäsenvaltioiden olisi annettava digitaalisten palvelujen koordinaattorille ja muille tämän asetuksen nojalla nimetyille toimivaltaisille viranomaisille riittävät valtuudet ja keinot tehokkaan tutkimuksen ja täytäntöönpanon varmistamiseksi niille annettujen tehtävien mukaisesti. Tähän sisältyy toimivaltaisten viranomaisten toimivalta hyväksyä kansallisen lainsäädännön mukaisia väli-toimia, kun on olemassa vakavan haitan riski. Tällaiset väli-toimet, joihin voi sisältyä määräyksiä tietyn väitetyn rikkomisen lopettamiseksi tai korjaamiseksi, eivät saisi ylittää sitä, mikä on tarpeen sen varmistamiseksi, että estetään vakava haitta ennen lopullista päätöstä. Digitaalisten palvelujen koordinaattorien olisi erityisesti voitava hakea ja saada alueellaan sijaitsevia tietoja, myös yhteisten tutkimusten yhteydessä, ottaen asianmukaisesti huomioon, että toisen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattorin, tapauksen mukaan rajatylittävään yhteistyöhön liittyvien menettelyjen mukaisesti, tai soveltuvin osin komission olisi hyväksyttävä mainitun jäsenvaltion tai komission lainkäyttövaltaan kuuluvaa palvelun tarjoajaa koskevat valvonta- ja täytäntöönpanotoimet.
- (115) Jäsenvaltioiden olisi vahvistettava kansallisessa lainsäädännössään unionin oikeuden ja erityisesti tämän asetuksen ja perusoikeuskirjan mukaisesti yksityiskohtaiset edellytykset ja rajoitukset, jotka koskevat niiden digitaalisten palvelujen koordinaattorien ja tapauksen mukaan muiden toimivaltaisten viranomaisten tutkinta- ja täytäntöönpanovaltuuksien käyttöä tämän asetuksen nojalla.

- (116) Toimivaltaisten viranomaisten olisi näitä valtuuksia käyttäessään noudatettava sovellettavia kansallisia sääntöjä, joita koskevat menettelyjä ja esimerkiksi sellaisia seikkoja kuin tarve saada tuomioistuimelta ennakkolupa päästä tiettyihin tiloihin sekä asianajosalaisuus. Näillä säännöksillä olisi erityisesti varmistettava, että kunnioitetaan perusoikeuksia tehokkaasti oikeussuojakeinoihin ja puolueettomaan tuomioistuimeen, mukaan lukien oikeus puolustukseen, ja oikeutta yksityiselämän kunnioittamiseen. Tässä yhteydessä sopivana vertailukohtana voitaisiin käyttää takeita, jotka annetaan komission tämän asetuksen nojalla toteuttamien menettelyjen yhteydessä. Ennen lopullisen päätöksen tekemistä olisi taattava etukäteen tapahtuva, oikeudenmukainen ja puolueeton käsittely, mukaan lukien asianomaisten henkilöiden oikeus tulla kuulluksi ja oikeus tutustua asiakirjoihin, luottamuksellisuutta, salassapitovelvollisuutta ja liikesalaisuutta kunnioittaen, sekä velvollisuus perustella päätökset mielekkäällä tavalla. Tämä ei kuitenkaan saisi estää toimenpiteiden toteuttamista asianmukaisesti osoitetuissa kiireellisissä tapauksissa ja asianmukaisten edellytysten ja menettelyllisten järjestelyjen mukaisesti. Valtuuksien käyttöön olisi oltava myös oikeasuhteista rikkomisen tai epäillyn rikkomisen luonteeseen ja siitä aiheutuvaan todelliseen tai mahdolliseen kokonaisvahinkoon nähden. Toimivaltaisten viranomaisten olisi otettava huomioon kaikki asiaa koskevat merkitykselliset tosiasiat ja olosuhteet, mukaan lukien muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten keräämät tiedot.
- (117) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tässä asetuksessa säädettyjen velvoitteiden rikkomisesta voidaan määrätä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia, joissa otetaan huomioon rikkomisen luonne, vakavuus, toistuvuus ja kesto, pitäen mielessä tavoiteltu yleinen etu, toteutetun toiminnan laajuus ja luonne sekä rikkojan taloudelliset valmiudet. Seuraamuksissa olisi erityisesti otettava huomioon se, jättääkö asianomainen välityspalvelujen tarjoaja järjestelmällisesti tai toistuvasti noudattamatta tästä asetuksesta johtuvia velvoitteitaan, sekä tapauksen mukaan niiden vastaanottajien lukumäärä, johon rikkominen vaikuttaa, rikkomisen tahallisuus tai tuottamuksellisuus ja se, toimiiko palvelun tarjoaja useissa jäsenvaltioissa. Jos tässä asetuksessa säädetään sakkojen tai uhkasakkojen enimmäismäärästä, tätä enimmäismäärää olisi sovellettava jokaiseen tämän asetuksen rikkomiseen, sanotun kuitenkin rajoittamatta sakkojen tai uhkasakkojen mukauttamista tiettyjen rikkomisten osalta. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että rikkomisista määrättävien sakkojen tai uhkasakkojen olisi kussakin yksittäistapauksessa oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia, vahvistamalla tämän asetuksen mukaisia kansallisia sääntöjä ja menettelyjä, joissa otetaan huomioon kaikki sakkojen tai uhkasakkojen määräämisen yleisiä edellytyksiä koskevat kriteerit.
- (118) Jotta voitaisiin varmistaa tässä asetuksessa säädettyjen velvoitteiden tehokas täytäntöönpano, yksityishenkilöiden tai etujärjestöjen olisi voitava tehdä kyseisten velvoitteiden noudattamiseen liittyviä valituksia digitaalisten palvelujen koordinaattorille sillä alueella, jolla nämä vastaanottivat palvelun, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän asetuksen toimivallanjakoa koskevien sääntöjen ja valitusten käsittelyä kansallisten hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti koskevien sovellettavien sääntöjen soveltamista. Valituksissa voitaisiin antaa tarkka yleiskuva huolenaiheista, joita liittyy siihen, miten tietty välityspalvelujen tarjoaja noudattaa sääntöjä, ja digitaalisten palvelujen koordinaattori voisi myös saada niistä tietoa mahdollisista monialaisista kysymyksistä. Digitaalisten palvelujen koordinaattorin olisi otettava mukaan muut kansalliset toimivaltaiset viranomaiset sekä toisen jäsenvaltion, erityisesti sen jäsenvaltion, johon kyseinen välityspalvelujen tarjoaja on sijoittautunut, digitaalisten palvelujen koordinaattori, jos kysymys edellyttää rajatylittävää yhteistyötä.
- (119) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että digitaalisten palvelujen koordinaattorit voivat toteuttaa toimenpiteitä, jotka ovat tehokkaita puuttuessa tiettyihin erityisen vakaviin ja jatkuviin tämän asetuksen rikkomisiin ja oikeassa suhteessa niihin. Erityisesti silloin, kun kyseiset toimenpiteet voivat vaikuttaa kolmansien osapuolten oikeuksiin ja etuihin, kuten esimerkiksi silloin, kun pääsy verkkorajapintoihin rajoitetaan, on aiheellista edellyttää, että toimenpiteisiin sovelletaan lisätakeita. Kolmansille osapuolille, joihin asia mahdollisesti vaikuttaa, olisi erityisesti annettava mahdollisuus tulla kuulluksi, ja tällaisia määräyksiä olisi annettava vain silloin, kun valtuuksia toteuttaa tällaisia, unionin muissa säädöksissä tai kansallisessa lainsäädännössä säädettyjä toimenpiteitä, esimerkiksi kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi, lapsipornografiaa sisältävien tai levittävien verkkosivujen pikaisen poistamisen varmistamiseksi tai pääsyn estämiseksi palveluihin, joita kolmas osapuoli käyttää teollis- ja tekijänoikeuden loukkaamiseen, ei ole kohtuudella käytettävissä.

- (120) Tällainen määräys pääsyn rajoittamiseksi ei saisi ylittää sitä, mikä on tarpeen sen tavoitteen saavuttamiseksi. Tätä varten sen olisi oltava tilapäinen ja se olisi lähtökohtaisesti osoitettava jollekin välityspalvelujen tarjoajalle, kuten asiaankuuluvalla säilytyspalvelun tarjoajalle, internetpalvelun tarjoajalle tai aluetunnusrekisterille tai -rekisterinpitäjälle, joka pystyy kohtuudella saavuttamaan kyseisen tavoitteen rajoittamatta aiheettomasti pääsyä laillisiin tietoihin.
- (121) Välityspalvelujen tarjoajien olisi oltava vastuussa vahingoista, joita palvelun vastaanottajille aiheutuu välityspalvelujen tarjoajan tässä asetuksessa säädettyjen velvoitteiden rikkomisesta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tässä asetuksessa säädettyjen, vastuusta vapauttamista koskevien säännösten soveltamista niiden tietojen osalta, jotka siirretään tai tallennetaan palvelun vastaanottajan pyynnöstä. Tällaisen korvauksen olisi oltava sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä vahvistettujen sääntöjen ja menettelyjen mukainen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kuluttajansuojalainsäädännön nojalla käytettävissä olevia muita muutoksenhakumahdollisuuksia.
- (122) Digitaalisten palvelujen koordinaattorin olisi julkaistava säännöllisesti, esimerkiksi verkkosivustollaan, kertomus tämän asetuksen nojalla toteutetuista toimista. Kertomus olisi erityisesti julkaistava koneluettavassa muodossa, ja siihen olisi sisällyttävä kuvaus vastaanotetuista valituksista ja niiden jatkotoimista, mukaan lukien vastaanotettujen valitusten kokonaismäärä ja niiden valitusten lukumäärä, jotka johtivat muodollisen tutkimuksen aloittamiseen tai asian siirtämiseen muille digitaalisten palvelujen koordinaattoreille, henkilötietoja mainitsematta. Koska digitaalisten palvelujen koordinaattori saa myös tiedon tällä asetuksella säännellyistä määräyksistä toteuttaa toimia laitonta sisältöä vastaan tai antaa tietoja tietojenvaihtojärjestelmän kautta, digitaalisten palvelujen koordinaattorin olisi sisällytettävä vuosikertomukseensa näiden jäsenvaltion oikeus- ja hallintoviranomaisten antamien, välityspalvelujen tarjoajille osoitettujen tällaisten määräysten lukumäärä ja luokat.
- (123) Selkeyden, yksinkertaisuuden ja tehokkuuden vuoksi valtuudet valvoa tämän asetuksen mukaisia velvoitteita ja panna ne täytäntöön olisi annettava sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jossa välityspalvelun tarjoajan päätoimipaikka sijaitsee eli jossa palvelun tarjoajalla on pääkonttori tai sääntömääräinen kotipaikka, jossa harjoitetaan keskeisiä taloudellisia toimintoja ja toiminnan määräämisvaltaa. Niiden palvelun tarjoajien osalta, joilla ei ole toimipaikkaa unionissa mutta jotka tarjoavat palveluja unionissa ja sen vuoksi kuuluvat tämän asetuksen soveltamisalaan, toimivallan olisi oltava sillä jäsenvaltiolla, jossa kyseiset palvelun tarjoajat ovat nimenneet laillisen edustajansa, laillisten edustajien tämän asetuksen mukainen tehtävä huomioon ottaen. Tämän asetuksen tehokkaan soveltamisen vuoksi kaikilla jäsenvaltioilla tai soveltuvin osin komissiolla olisi kuitenkin oltava toimivalta sellaisten palvelun tarjoajien osalta, jotka eivät ole nimenneet laillista edustajaa. Tätä toimivaltaa voi käyttää mikä tahansa toimivaltaisista viranomaisista tai komissio edellyttäen, että palvelun tarjoaja ei ole muun toimivaltaisen viranomaisen tai komission täytäntöönpanomenettelyn kohteena samojen tosiasioiden osalta. Jotta voitaisiin varmistaa, että *ne bis in idem* -periaatetta kunnioitetaan, ja erityisesti välttää se, että tässä asetuksessa säädettyjen velvoitteiden samasta rikkomisesta määrätään seuraamuksia useamman kuin yhden kerran, kunkin jäsenvaltion, joka aikoo käyttää toimivaltaansa tällaisten palvelun tarjoajien osalta, olisi ilman aiheutonta viivytystä ilmoitettava tästä kaikille muille viranomaisille, mukaan lukien komissio, tätä asetusta varten perustettavan tietojenvaihtojärjestelmän kautta.
- (124) Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien osalta on tarpeen antaa valvontaa ja täytäntöönpanoa koskevia erityissääntöjä, kun otetaan huomioon niiden mahdollinen vaikutus ja niiden tehokkaaseen valvontaan liittyvät haasteet. Komission olisi oltava vastuussa, tapauksen mukaan kansallisten toimivaltaisten viranomaisien tukemana, valvonnasta ja julkisesta täytäntöönpanosta, jotka koskevat systeemisiä kysymyksiä, kuten kysymyksiä, joilla on laaja vaikutus palvelun vastaanottajien yhteisiin etuihin. Komissiolla olisi sen vuoksi oltava yksinomaiset valvonta- ja täytäntöönpanovaltuudet, jotka koskevat erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajille tällä asetuksella asetettuja lisävelvoitteita hallita järjestelmäriskkejä. Komission yksinomainen toimivalta ei saisi vaikuttaa tiettyihin sijoittautumisjäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille tällä asetuksella osoitettuihin hallinnollisiin tehtäviin, kuten tutkijoiden ennakkotarkastukseen.

- (125) Muiden kuin tällä asetuksella asetettujen systeemirikien hallintaa koskevien lisäveloitteiden valvonta- ja täytäntöönpanovaltuudet erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien osalta olisi jaettava komission ja kansallisten toimivaltaisten viranomaisten kesken. Yhtäältä komissio voisi monissa tapauksissa pystyä paremmin puuttumaan kyseisten palvelun tarjoajien systeemiin rikkomisiin, kuten niihin, jotka vaikuttavat useisiin jäsenvaltioihin, tai vakaviin toistuviin rikkomisiin taikka rikkomisiin, jotka koskevat tässä asetuksessa edellytettyjen tehokkaiden menettelyjen käyttöönoton laiminlyöntiä. Toisaalta sen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset, jossa erittäin suuren verkkoalustan ja erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan päätoimipaikka sijaitsee, voisivat pystyä paremmin puuttumaan näiden palvelun tarjoajien yksittäisiin rikkomisiin, joihin ei liity systeemiä tai rajatylittäviä kysymyksiä. Tehokkuuden vuoksi, päällekkäisyyksien välttämiseksi ja *ne bis in idem* -periaatteen noudattamisen varmistamiseksi komission tehtävänä olisi oltava arvioida, katsooko se aiheelliseksi käyttää näitä jaettuja toimivaltuuksia tietyssä tapauksessa, ja kun se on aloittanut menettelyn, jäsenvaltioiden ei pitäisi enää voida tehdä näin. Jäsenvaltioiden olisi tehtävä tiiviisti yhteistyötä sekä keskenään että komission kanssa, ja komission olisi tehtävä tiiviisti yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa, jotta voidaan varmistaa, että tällä asetuksella perustettu valvonta- ja täytäntöönpanojärjestelmä toimii saumattomasti ja tehokkaasti.
- (126) Toimivallanjakoa koskevat tämän asetuksen säännöt eivät saisi vaikuttaa kansainvälistä yksityisoikeutta koskeviin unionin oikeuden säännöksiin ja kansallisiin sääntöihin, jotka koskevat toimivaltaa ja sovellettavaa lakia siviili- ja kauppaoikeuden alalla, kuten kuluttajien asiaan liittyvien unionin oikeuden säännösten mukaisesti sen jäsenvaltion tuomioistuimissa vireille panemia kanteita, jossa heillä on kotipaikka. Kun on kyse välityspalvelujen tarjoajille tällä asetuksella asetetuista velvoitteista ilmoittaa määräyksen antaneelle viranomaiselle toimista, joita on toteutettu toimien toteuttamista laitonta sisältöä vastaan ja tietojen antamista koskevien määräysten johdosta, toimivallanjakoa koskevia sääntöjä olisi sovellettava ainoastaan kyseisten veloitteiden täytäntöönpanon valvontaan, ei muihin määräyksen liittyviin seikkoihin, kuten toimivaltaan antaa määräys.
- (127) Välityspalvelujen rajatylittävän ja monialaisen merkityksen vuoksi on tarpeen tehdä laajasti yhteistyötä, jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen johdonmukainen soveltaminen ja täytäntöönpanotehtävien hoitamiseksi merkityksellisten tietojen saatavuus tietojenvaihtojärjestelmän kautta. Yhteistyöllä voi käsiteltävinä olevien kysymysten mukaan olla eri muotoja, sanotun kuitenkin rajoittamatta erityisiä yhteisiä tutkimuksia. Välityspalvelujen tarjoajan sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin on joka tapauksessa tarpeen tiedottaa muille digitaalisten palvelujen koordinaattoreille kysymyksistä, tutkimuksista ja toimista, joita tällaisen palvelun tarjoajan suhteen on tarkoitus toteuttaa. Kun jonkin jäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella on sijoittautumisjäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten toteuttaman tutkimuksen kannalta merkityksellisiä tietoja tai se pystyy keräämään tällaisia alueellaan sijaitsevia tietoja, joihin sijoittautumisjäsenvaltion toimivaltaisilla viranomaisilla ei ole pääsyä, määräpaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin olisi myös avustettava sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattoria hyvissä ajoin, myös käyttämällä tutkintavaltuuksiaan sovellettavien kansallisten menettelyjen ja perusoikeuskirjan mukaisesti. Tällaisten tutkintatoimien kohteen olisi noudatettava niitä ja oltava vastuussa niiden noudattamatta jättämisestä, ja sijoittautumisjäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten olisi voitava vedota keskinäisen avunannon kautta kerättyihin tietoihin, jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen noudattaminen.
- (128) Määräpaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin olisi voitava, erityisesti vastaanotettujen valitusten taikka tapauksen mukaan muiden kansallisten toimivaltaisten viranomaisten tai vähintään kolmeen jäsenvaltioon liittyvissä asioissa lautakunnan panoksen perusteella, pyytää sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattoria toteuttamaan tutkinta- tai täytäntöönpanotoimia toimivaltaansa kuuluvan palvelun tarjoajan osalta. Tällaisten toimia koskevien pyyntöjen olisi perustuttava hyvin perusteltuun näyttöön sellaisen väitetyn rikkomisen olemassaolosta, jolla on kielteinen vaikutus palvelun vastaanottajien yhteisiin etuihin sen jäsenvaltiossa tai jolla on kielteinen yhteiskunnallinen vaikutus. Sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin olisi voitava vedota keskinäiseen apuun tai kutsua pyynnön esittänyt digitaalisten palvelujen koordinaattori yhteiseen tutkimukseen, jos päätöksen tekemiseksi tarvitaan lisätietoja, sanotun kuitenkin rajoittamatta mahdollisuutta pyytää komissiota arvioimaan asia, jos sillä on syytä epäillä, että kyseessä voi olla erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen taholta systeeminen rikkomisen.

- (129) Lautakunnan olisi voitava saattaa asia komission käsiteltäväksi, jos arvioinneista tai toteutetuista tai ehdotetuista toimenpiteistä on erimielisyyttä tai jos ei ole toteutettu toimenpiteitä tämän asetuksen mukaisesti rajatylittävää yhteistyötä koskevan pyynnön tai yhteisen tutkimuksen jälkeen. Jos komissio katsoo asianomaisten viranomaisten toimittamien tietojen perusteella, että ehdotetuilla toimenpiteillä, mukaan lukien ehdotettu sakkojen taso, ei voida varmistaa tässä asetuksessa säädettyjen velvoitteiden tehokasta täytäntöönpanoa, sen olisi voitava ilmaista vakavat epäilynsä ja pyytää toimivaltaista digitaalisten palvelujen koordinaattoria arvioimaan asiaa uudelleen ja toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet tämän asetuksen noudattamisen varmistamiseksi tietyin ajan kuluessa. Tämä mahdollisuus ei rajoita komission yleistä velvollisuutta valvoa unionin oikeuden soveltamista ja tarvittaessa panna se täytäntöön Euroopan unionin tuomioistuimen valvonnassa perussopimusten mukaisesti.
- (130) Jotta voitaisiin helpottaa tässä asetuksessa säädettyjen velvoitteiden rajatylittävää valvontaa ja tutkintaa, joihin osallistuu useita jäsenvaltioita, sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorien olisi voitava tietojenvaihtojärjestelmän kautta kutsua muita digitaalisten palvelujen koordinaattoreita yhteiseen tutkimukseen, joka koskee tämän asetuksen väitettyä rikkomista. Muiden digitaalisten palvelujen koordinaattorien ja tapauksen mukaan muiden toimivaltaisten viranomaisten olisi voitava osallistua sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin ehdottamaan tutkimukseen, paitsi jos viimeksi mainittu katsoo, että liian suuri määrä osallistuvia viranomaisia voi vaikuttaa tutkimuksen tehokkuuteen, kun otetaan huomioon väitetyn rikkomisen piirteet sekä se, ettei palvelun vastaanottajiin kohdistu suoria vaikutuksia kyseisissä jäsenvaltioissa. Yhteisiin tutkintatoimiin voi sisältyä monenlaisia toimia, joita sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattori koordinoi sen mukaan, miten osallistuvat viranomaiset ovat käytettävissä, kuten koordinoituja tiedonkeruutoimia, resurssien yhdistämistä, työryhmiä, koordinoituja tietopyyntöjä tai toimitilojen yhteisiä tarkastuksia. Kaikkien yhteiseen tutkimukseen osallistuvien toimivaltaisten viranomaisten olisi tehtävä yhteistyötä sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin kanssa, myös käyttämällä tutkintavaltuuksiaan omalla alueellaan, sovellettavien kansallisten menettelyjen mukaisesti. Yhteinen tutkimus olisi saatettava päätökseen tietyssä määräajassa antamalla loppuraportti, jossa otetaan huomioon kaikkien osallistuvien toimivaltaisten viranomaisten panos. Myös lautakunta, jos tätä pyytävät vähintään kolmen määräpaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorit, voi suosittaa sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorille tällaisen yhteisen tutkimuksen aloittamista ja antaa sen järjestämistä koskevia ohjeita. Jotta vältettäisiin ajautuminen umpikujaan, lautakunnan olisi voitava saattaa asia komission käsiteltäväksi erityistapauksissa, kuten silloin, kun sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattori kieltäytyy aloittamasta tutkimusta ja lautakunta ei ole samaa mieltä annetuista perusteluista.
- (131) Tämän asetuksen johdonmukaisen soveltamisen varmistamiseksi on tarpeen perustaa unionin tasolla riippumaton neuvoa-antava ryhmä, Euroopan digitaalisten palvelujen lautakunta, jonka olisi tuettava komissiota ja autettava koordinoimaan digitaalisten palvelujen koordinaattorien toimia. Lautakunnan olisi koostuttava digitaalisten palvelujen koordinaattoreista, jos nämä on nimetty, sanotun kuitenkin rajoittamatta digitaalisten palvelujen koordinaattorien mahdollisuutta kutsua kokouksiinsa tai nimittää tilapäisiä valtuutettuja muista toimivaltaisista viranomaisista, joille on annettu tämän asetuksen mukaisia erityistehtäviä, jos tämä on tarpeen niiden kansallisen tehtävän- ja toimivallanjaon mukaisesti. Jos yhdestä jäsenvaltiosta on useita osallistujia, äänioikeus olisi rajoitettava yhteen edustajaan jäsenvaltiota kohden.
- (132) Lautakunnan olisi edistettävä unionin yhteisen näkökulman löytymistä tämän asetuksen johdonmukaiseen soveltamiseen sekä toimivaltaisten viranomaisten välistä yhteistyötä muun muassa antamalla komissiolle ja digitaalisten palvelujen koordinaattoreille neuvoja asianmukaisista tutkinta- ja täytäntöönpanotoimista, varsinkin erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien osalta ja ottaen huomioon erityisesti välityspalvelujen tarjoajien vapaus tarjota palveluja kaikkialla unionissa. Lautakunnan olisi myös osallistuttava asiaankuuluvien mallien ja käytännesääntöjen laatimiseen ja digitaalisten palvelujen kehityksen uusien yleisten suuntausten analyysiin unionissa, esimerkiksi antamalla lausuntoja tai suosituksia standardeihin liittyvistä asioista.

- (133) Tätä varten lautakunnan olisi voitava hyväksyä digitaalisten palvelujen koordinaattoreille tai muille toimivaltaisille kansallisille viranomaisille osoitettuja lausuntoja, pyyntöjä ja suosituksia. Vaikka nämä eivät ole oikeudellisesti sitovia, päätös niistä poikkeamisesta olisi perusteltava asianmukaisesti, ja komissio voisi ottaa sen huomioon arvioidessaan, noudattaako asianomainen jäsenvaltio tätä asetusta.
- (134) Lautakunnan olisi koottava yhteen digitaalisten palvelujen koordinaattorien ja mahdollisten muiden toimivaltaisten viranomaisten edustajat ja komission olisi toimittava sen puheenjohtajana, jotta voidaan varmistaa, että lautakunnan käsiteltäviksi saatetut asiat arvioidaan kaikilta osin eurooppalaisen ulottuvuuden näkökulmasta. Ottaen huomioon mahdolliset monialaiset tekijät, joilla voi olla merkitystä muiden unionin tason sääntelykehysten kannalta, lautakunnan olisi voitava tehdä yhteistyötä muiden sellaisten unionin elinten, toimistojen, virastojen ja neuvoo-antavien ryhmien kanssa, joiden vastuualaan kuuluvat muun muassa tasa-arvo, mukaan lukien sukupuolten tasa-arvo, ja syrjimättömyys, tietosuojat, sähköinen viestintä, audiovisuaaliset palvelut, unionin talousarvioon tullien osalta kohdistuvien petosten havaitseminen ja tutkinta, kuluttajansuoja tai kilpailulainsäädäntö, jos se on tarpeen lautakunnan tehtävien hoitamiseksi.
- (135) Komission olisi osallistuttava puheenjohtajan välityksellä lautakunnan toimintaan ilman äänioikeutta. Komission olisi varmistettava puheenjohtajan välityksellä, että kokousten esityslista laaditaan lautakunnan jäsenten pyyntöjen mukaisesti, kuten työjärjestyksessä määrätään, ja tässä asetuksessa säädettyjä lautakunnan tehtäviä noudattaen.
- (136) Jotta voitaisiin varmistaa tarvittava tuki lautakunnan toiminnalle, lautakunnan olisi voitava hyödyntää komission ja toimivaltaisten kansallisten viranomaisten asiantuntemusta ja henkilöresursseja. Lautakunnan sisäistä toimintaa koskevat erityiset operatiiviset järjestelyt olisi täsmennettävä lautakunnan työjärjestyksessä.
- (137) Erittäin suuret verkkoalustat ja erittäin suuret verkossa toimivat hakukoneet ovat kattavuutensa ja vaikuttavuutensa vuoksi merkittäviä, joten jos ne jättävät noudattamatta niihin sovellettavia erityisvelvoitteita, tämä voi vaikuttaa merkittävästi määrään palvelujen vastaanottajia eri jäsenvaltioissa ja aiheuttaa suuria yhteiskunnallisia haittoja, mutta tällaisia laiminlyöntejä voi olla erityisen monimutkaista tunnistaa ja käsitellä. Tästä syystä komission olisi yhteistyössä digitaalisten palvelujen koordinaattorien ja lautakunnan kanssa kehitettävä unionin asiantuntemusta ja valmiuksia erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden valvontaa varten. Komission olisi näin ollen voitava koordinoita ja hyödyntää tällaisten viranomaisten asiantuntemusta ja resursseja, esimerkiksi analysoimalla jatkuvasti tai tilapäisesti yhteen tai useampaan erittäin suureen verkkoalustaan tai erittäin suureen verkossa toimivaan hakukoneeseen liittyviä erityisiä suuntauksia tai kysymyksiä. Jäsenvaltioiden olisi tehtävä yhteistyötä komission kanssa kehitettäessä tällaisia valmiuksia, muun muassa lähettämällä tapauksen mukaan henkilöstöä, ja edistettäessä unionin yhteisten valvontavalmiuksien luomista. Unionin asiantuntemuksen ja valmiuksien kehittämiseksi komissio voi hyödyntää myös asiantuntijaryhmän perustamisesta verkkopohjaisen alustatalouden seurantakeskusta varten 26 päivänä huhtikuuta 2018 annetulla komission päätöksellä perustetun verkkopohjaisen alustatalouden seurantakeskuksen, asiaan liittyvien asiantuntijaelinten sekä osaamiskeskusten asiantuntemusta ja valmiuksia. Komissio voi kutsua mukaan erityisasiantuntijoita, kuten erityisesti ennakkotar- kastuksen läpäisseitä tutkijoita, unionin virastojen ja elinten edustajia, toimialan edustajia, käyttäjiä tai kansalaisyh- teiskuntaa edustavia järjestöjä, kansainvälisiä järjestöjä, yksityisen sektorin asiantuntijoita sekä muita sidosryhmiä.
- (138) Komission olisi voitava tutkia rikkomisia omasta aloitteestaan tässä asetuksessa säädettyjen valtuuksien mukaisesti, esimerkiksi pyytämällä pääsyä tietoihin, pyytämällä tietoja tai tekemällä tarkastuksia sekä hyödyntämällä digitaalisten palvelujen koordinaattorien tukea. Kun toimivaltaisten kansallisten viranomaisten suorittamassa erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien yksittäisten väitettyjen rikkomusten valvonnassa saadaan viitteitä systeemisistä kysymyksistä, kuten kysymyksistä, joilla on laaja vaikutus palvelun vastaanottajien yhteisiin etuihin, digitaalisten palvelujen koordinaattorien olisi voitava asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä saattaa tällaiset kysymykset komission käsiteltäviksi. Tällaiseen pyyntöön olisi sisällyttävä vähintään kaikki tarvittavat tosiasiat ja olosuhteet, jotka tukevat väitettyä rikkomista ja sen systeemistä luonnetta. Komission olisi oman arviointinsa lopputuloksen mukaan voitava toteuttaa tarvittavat tutkinta- ja täytäntöönpanotoimet tämän asetuksen nojalla, mukaan lukien tapauksen mukaan tutkimuksen aloittaminen tai välitoimien toteuttaminen.

- (139) Komissiolle olisi jätettävä harkintavaltaa tehdä päätös menettelyn aloittamisesta erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajia vastaan, jotta se voi hoitaa tehtävänsä tehokkaasti. Kun komissio on aloittanut menettelyn, asianomainen sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattori ei enää saisi käyttää tutkinta- ja täytäntöönpanovaltuuksiaan erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan kyseessä olevan toiminnan osalta, jotta vältetään päällekkäisyydet, epäjohtonmuokaisuudet ja riskit *ne bis in idem* -periaatteen näkökulmasta. Komission olisi kuitenkin voitava pyytää digitaalisten palvelujen koordinaattoreilta yksittäistä tai yhteistä panosta tutkimukseen. Vilpittömän yhteistyön velvoitteen mukaisesti digitaalisten palvelujen koordinaattori olisi parhaansa mukaan täytettävä komission tutkimuksen yhteydessä esittämät perustellut ja oikeasuhteiset pyynnöt. Sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattoriin sekä tapauksen mukaan lautakunnan ja mahdollisten muiden digitaalisten palvelujen koordinaattorien olisi myös annettava komissiolle kaikki tarvittavat tiedot ja apu, jotta tämä voi hoitaa tehtävänsä tehokkaasti, mukaan lukien tiedonkeruuta tai tietoihin pääsyä koskevien toimien yhteydessä kerätyt tiedot, siltä osin kuin oikeusperusta, jonka mukaan tiedot on kerätty, ei estä tätä. Komission olisi puolestaan tiedotettava sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorille ja lautakunnalle valtuuksiensa käytöstä ja erityisesti siitä, kun se aikoo aloittaa menettelyn ja käyttää tutkintavaltuuksiaan. Kun komissio ilmoittaa alustavat havaintonsa, mukaan lukien asiat, joista se esittää vastalauseita, erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajille, sen olisi ilmoitettava niistä myös lautakunnalle. Lautakunnan olisi esitettävä näkemyksensä komission esittämistä vastalauseista ja arvioista, ja komission olisi otettava tämä lausunto huomioon lopullisen päätöksensä perusteluissa.
- (140) Kun otetaan huomioon erityiset haasteet, joita voi syntyä pyrittäessä varmistamaan, että erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajat noudattavat sääntöjä, ja koska tässä on tärkeää toimia tehokkaasti ottaen huomioon niiden koko ja vaikutus sekä haitat, joita ne saattavat aiheuttaa, komissiolle olisi oltava vahvat tutkinta- ja täytäntöönpanovaltuudet, jotta se voi tutkia ja panna täytäntöön tässä asetuksessa vahvistettuja sääntöjä ja valvoa niiden noudattamista kunnioittaen täysin perusoikeutta tulla kuulluksi ja tutustua asiakirjoihin täytäntöönpanomenettelyjen yhteydessä, suhteellisuusperiaatetta ja asianomaisten osapuolten oikeuksia ja etuja.
- (141) Komission olisi voitava pyytää tietoja, jotka ovat tarpeen tässä asetuksessa säädettyjen velvoitteiden tehokkaan täytäntöönpanon ja noudattamisen varmistamiseksi kaikkialla unionissa. Komissiolle olisi erityisesti oltava pääsy kaikkiin asiaa koskeviin asiakirjoihin ja tietoihin, jotka ovat tarpeen tutkimusten aloittamiseksi ja suorittamiseksi sekä tässä asetuksessa säädettyjen asiaankuuluvien velvoitteiden noudattamisen valvomiseksi, riippumatta siitä, kenen hallussa kyseiset asiakirjat tai tiedot ovat, ja riippumatta niiden muodosta, tallennusvälineestä tai tarkasta säilytyspaikasta. Komission olisi voitava asianmukaisesti perustellun tietopyynnön välityksellä vaatia suoraan, että asianomaisen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoaja sekä soveltuvin osin muut luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt, jotka toimivat elinkeino- tai ammattitoimintaansa liittyvissä tarkoituksissa ja voivat kohtuudella olla tietoisia epäiltyyn rikkomiseen tai rikkomiseen liittyvistä tiedoista, toimittavat kaikki asiaankuuluvat todisteet ja tiedot. Komission olisi tämän asetuksen soveltamiseksi myös voitava pyytää asiaankuuluvia tietoja miltä tahansa jäsenvaltion viranomaiselta, elimeltä tai virastolta. Komission olisi voitava tutkintavaltuuksiaan käyttämällä, kuten tieto- tai haastattelupyynnön välityksellä, vaatia pääsyä asianomaisten henkilöiden asiakirjoihin, tietoihin, tietokantoihin ja algoritmeihin ja niihin liittyviä selityksiä sekä haastatella heidän suostumuksellaan kaikkia luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä, joilla voi olla hyödyllistä tietoa, sekä tallentaa annetut lausunnot millä tahansa teknisillä välineillä. Komissiolle olisi myös annettava valtuudet tehdä tarkastuksia, jotka ovat tarpeen tämän asetuksen asiaa koskevien säännösten noudattamisen valvomiseksi. Näiden tutkintavaltuuksien tarkoituksena on täydentää komission mahdollisuutta pyytää digitaalisten palvelujen koordinaattoreilta ja muilta jäsenvaltioiden viranomaisilta apua, esimerkiksi tietojen saamiseksi tai kyseisten valtuuksien käytön yhteydessä.

- (142) Väliaineet voivat olla tärkeä väline sen varmistamiseksi, että tutkimuksen ollessa käynnissä sen kohteena oleva rikkomisen ei aiheuta palvelun vastaanottajille vakavan vahingon riskiä. Tämä väline on tärkeä sellaisten markkinoiden kehityssuuntauksien välttämiseksi, joita olisi hyvin vaikea muuttaa menettelyn päätteeksi annetulla komission päätöksellä. Komissiolla olisi sen vuoksi oltava valtuudet määrätä väliaineita päätöksellä menettelyssä, joka on aloitettu noudattamatta jättämistä koskevan päätöksen mahdollista tekemistä varten. Näitä valtuuksia olisi sovellettava tapauksissa, joissa komissio on ensi näkemältä todennut, että erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoaja on rikkonut tämän asetuksen mukaisia velvoitteita. Väliaineiden määräämisestä tehtyä päätöstä olisi sovellettava vain määrätyn ajanjakson, joko siihen päättyvän ajanjakson, että komissio saa menettelyn päätökseen, tai kiinteän määräajan, joka voidaan uusia siltä osin kuin se on välttämätöntä ja asianmukaista.
- (143) Komission olisi voitava toteuttaa tarvittavat toimet valvoakseen tässä asetuksessa säädettyjen velvoitteiden tehokasta täytäntöönpanoa ja noudattamista. Tällaisiin toimiin olisi sisällyttävä mahdollisuus nimittää riippumattomia ulkopuolisia asiantuntijoita ja tarkastajia avustamaan komissiota tässä prosessissa, tarvittaessa myös jäsenvaltioiden toimivaltaisista viranomaisista, kuten tietosuojaja- tai kuluttajansuojaviranomaisista. Komission olisi tarkastajia nimittäessään varmistettava riittävä rotaatio.
- (144) Tämän asetuksen nojalla asetettujen asiaankuuluvien velvoitteiden noudattamisen varmistamiseksi olisi voitava määrätä sakkoja ja uhkasakkoja. Tätä varten olisi myös vahvistettava tasoltaan asianmukaiset sakot ja uhkasakot velvoitteiden noudattamatta jättämisestä ja menettelysääntöjen rikkomisesta noudattaen asianmukaisia vanhentumisaikoja suhteellisuusperiaatteen ja *ne bis in idem* -periaatteen mukaisesti. Komission ja asianomaisten kansallisten viranomaisten olisi koordinoitava täytäntöönpanotoimiaan varmistaakseen, että kyseisiä periaatteita noudatetaan. Komission olisi erityisesti otettava huomioon sakot ja uhkasakot, jotka samalle oikeushenkilölle on määrätty samojen tosiasioiden perusteella muiden unionin tai kansallisten sääntöjen rikkomista koskevassa menettelyssä annetulla lainvoimaisella päätöksellä, jotta voidaan varmistaa, että määrättyjen sakkojen ja seuraamusten kokonaismäärä on oikeasuhteinen ja vastaa asianomaisten rikkomisten vakavuutta. Euroopan unionin tuomioistuin voi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti käsitellä kaikki komission tämän asetuksen nojalla tekemät päätökset. Euroopan unionin tuomioistuimella olisi oltava täysi harkintavalta sakkojen ja uhkasakkojen osalta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 261 artiklan mukaisesti.
- (145) Koska yksinomaan erittäin suuriin verkkoalustoihin ja erittäin suuriin verkossa toimiviin hakukoneisiin sovellettavien järjestelmäriskien hallitsemista koskevien lisävelvoitteiden rikkomisella on mahdollisia merkittäviä yhteiskunnallisia vaikutuksia ja jotta voitaisiin puuttua näihin julkisen politiikan näkökohtiin, on tarpeen säätää tehostetusta valvontajärjestelmästä kaikille toimille, joita toteutetaan tämän asetuksen rikkomisten lopettamiseksi ja korjaamiseksi tehokkaasti. Kun on todettu jonkin yksinomaan erittäin suuriin verkkoalustoihin tai erittäin suuriin verkossa toimiviin hakukoneisiin sovellettavan tämän asetuksen säännöksen rikkomisen ja tarvittaessa määrätty siitä seuraamus, komission olisi näin ollen pyydettävä tällaisen alustan tai hakukoneen tarjoajaa laatimaan yksityiskohtainen toimintasuunnitelma rikkomisen minkä tahansa vaikutuksen korjaamiseksi tulevaisuudessa ja antamaan tällainen toimintasuunnitelma tiedoksi komission vahvistamassa määräajassa digitaalisten palvelujen koordinaattoreille, komissiolle ja lautakunnalle. Komission olisi lautakunnan lausunnon huomioon ottaen määritettävä, ovatko toimintasuunnitelmaan sisältyvät toimenpiteet riittäviä rikkomiseen puuttumiseksi, ottaen huomioon myös sen, sisältyykö ehdotettuihin toimenpiteisiin liittyminen asiaankuuluviin käytäntöihin. Komission olisi niin ikään seurattava myöhempiä toimenpiteitä, joita asianomainen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoaja toteuttaa toimintasuunnitelmansa mukaisesti, myös palvelun tarjoajan riippumattoman tarkastuksen huomioon ottaen. Jos komissio toimintasuunnitelman täytäntöönpanon jälkeen edelleen katsoo, että rikkomista ei ole korjattu kaikilta osin, tai jos toimintasuunnitelmaa ei ole toimitettu tai sitä ei pidetä tarkoituksenmukaisena, sen olisi voitava käyttää mitä tahansa tämän asetuksen mukaisia tutkinta- tai täytäntöönpanovaltuuksia, mukaan lukien valtuudet määrätä palvelun tarjoajalle uhkasakkoja ja aloittaa menettely, jotta voidaan estää pääsy tätä asetusta rikkovaan palveluun.

- (146) Asianomaiselle erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajalle ja muille komission valtuuksien käytön kohteena oleville henkilöille, joiden etuihin päätös voi vaikuttaa, olisi annettava mahdollisuus esittää huomautuksensa etukäteen, ja tehdyistä päätöksistä olisi tiedotettava laajalti. Samalla kun varmistetaan asianomaisten osapuolten oikeus puolustukseen ja erityisesti oikeus tutustua asiakirjoihin, on olennaisen tärkeää suojata luottamukselliset tiedot. Komission olisi tietojen luottamuksellisuutta kunnioittaen myös varmistettava, että kaikki sen päätöstä varten käytetyt tiedot julkistetaan sellaisessa laajuudessa, että se, jolle päätös on osoitettu, voi ymmärtää päätökseen johtaneet tosiseikat ja näkökohdat.
- (147) Jotta voidaan turvata tämän asetuksen yhdenmukaistettu soveltaminen ja täytäntöönpano, on tärkeää varmistaa, että kansallisilla viranomaisilla, myös kansallisilla tuomioistuimilla, on kaikki tarvittavat tiedot sen varmistamiseksi, että niiden päätökset eivät ole ristiriidassa komission tämän asetuksen nojalla tekemän päätöksen kanssa. Tämä ei rajoita Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan soveltamista.
- (148) Tämän asetuksen tehokas täytäntöönpano ja seuranta edellyttävät saumatonta ja reaaliaikaista tietojenvaihtoa digitaalisten palvelujen koordinaattorien, lautakunnan ja komission välillä tässä asetuksessa säädettyjen tietovirtojen ja menettelyjen pohjalta. Tämän vuoksi voi myös tapauksen mukaan olla tarpeen antaa pääsy tähän järjestelmään muille toimivaltaisille viranomaisille. Koska vaihdetut tiedot voivat olla luottamuksellisia tai niihin voi sisältyä henkilötietoja, ne olisi kuitenkin suojattava luvattomalta pääsylvä niiden tarkoitusten mukaisesti, joita varten tiedot on kerätty. Tästä syystä kaiken kyseisten viranomaisten välisen viestinnän olisi tapahduttava luotettavassa ja suojatussa tietojenvaihtojärjestelmässä, jonka yksityiskohdat olisi vahvistettava täytäntöönpanosäädöksessä. Tietojenvaihtojärjestelmä voi perustua olemassa oleviin sisämarkkinavälineisiin, siltä osin kuin niillä voidaan saavuttaa tämän asetuksen tavoitteet kustannustehokkaasti.
- (149) Palvelujen vastaanottajilla olisi myös oltava oikeus valtuuttaa oikeushenkilö tai julkinen elin käyttämään tässä asetuksessa säädettyjä oikeuksiaan, sanotun kuitenkin rajoittamatta palvelujen vastaanottajien oikeutta kääntyä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2020/1828⁽³³⁾ mukaisen edustajan tai kansallisen lainsäädännön mukaisen muun tyyppisen edustuksen puoleen. Tällaisia oikeuksia voivat olla oikeudet, jotka liittyvät ilmoitusten tekemiseen, välityspalvelujen tarjoajien tekemien päätösten riitauttamiseen tai valitusten tekemiseen palvelun tarjoajia vastaan tämän asetuksen rikkomisesta. Tietyillä elimillä, järjestöillä ja yhdistyksillä on erityistä asiantuntemusta ja pätevyyttä virheellisten tai perusteettomien sisällön moderointipäätösten havaitsemisessa ja ilmoittamisessa, ja niiden palvelun vastaanottajien puolesta tekemillä valituksilla voi olla myönteinen vaikutus sananvapauteen ja tiedonvälityksen vapauteen yleensä, joten verkkoalustojen tarjoajien olisi käsiteltävä kyseiset valitukset ilman aiheetonta viivytystä.
- (150) Vaikuttavuuden ja tehokkuuden vuoksi komission olisi toteutettava tämän asetuksen yleinen arviointi. Tässä yleisessä arvioinnissa olisi käsiteltävä erityisesti muun muassa tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien palvelujen laajuutta, vuorovaikutusta muiden säädösten kanssa, tämän asetuksen vaikutusta sisämarkkinoiden toimintaan, etenkin digitaalisten palvelujen osalta, käytännesääntöjen täytäntöönpanoa, velvollisuutta nimetä unioniin sijoittautunut laillinen edustaja, velvoitteiden vaikutusta pieniin yrityksiin ja mikroyrityksiin, valvonta- ja täytäntöönpanomenettelyn vaikuttavuutta sekä vaikutusta sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta koskevaan oikeuteen. Jotta voitaisiin välttää kohtuuttomia rasitteita ja varmistaa tämän asetuksen jatkuva vaikuttavuus, komission olisi lisäksi toteutettava arviointi tässä asetuksessa säädettyjen velvoitteiden vaikutuksesta pieniin ja keskiuuriin yrityksiin kolmen vuoden kuluessa näiden velvoitteiden soveltamisen alkamisesta sekä arviointi tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien palvelujen laajuudesta, varsinkin erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden osalta, ja vuorovaikutuksesta muiden säädösten kanssa kolmen vuoden kuluessa sen voimaantulopäivästä.

⁽³³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2020/1828, annettu 25 päivänä marraskuuta 2020, kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi nostettavista edustajakanteista ja direktiivin 2009/22/EY kumoamisesta (EUVL L 409, 4.12.2020, s. 1).

- (151) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa vahvistaa mallit sisällön moderointia koskevien raporttien muodolle, sisällölle ja muille yksityiskohdille, vahvistaa erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien vuotuisten valvontamaksujen kokonaismäärä, hyväksyä käytännön järjestelyt, jotka koskevat menettelyjä, kuulemisia ja neuvoteltua tietojen luovuttamista erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajiin liittyvän valvonnan, tutkimisen, seurannan ja täytäntöönpanon yhteydessä sekä säätää tietojenvaihtojärjestelmän toimintaa koskevista käytännön ja operatiivisista järjestelyistä sekä sen yhteentoimivuudesta muiden asiaankuuluvien järjestelmien kanssa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011⁽³⁴⁾ mukaisesti.
- (152) Komissiolle olisi tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi siirrettävä valta hyväksyä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tätä asetusta, ja jotka koskevat erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden määrittämisen kriteereitä, pääsyä koskeviin pyyntöihin liittyvien teknisten eritelmien menettelyvaiheita, tarkastusmenetelmiä ja raportoinnin malleja ja valvontamaksun määrittämiseen liittyviä yksityiskohtaisia menetelmiä ja menettelyjä. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa⁽³⁵⁾ vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.
- (153) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuskirjassa tunnustettuja perusoikeuksia sekä perusoikeuksia, jotka ovat unionin oikeuden yleisiä periaatteita. Tätä asetusta olisi näin ollen tulkittava ja sovellettava kyseisten perusoikeuksien, mukaan lukien sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus sekä tiedotusvälineiden vapaus ja moniarvoisuus, mukaisesti. Kaikkien asianomaisten viranomaisten olisi tässä asetuksessa säädettyjä valtuuksia käyttäessään niissä tilanteissa, joissa asiaan liittyvät perusoikeudet ovat ristiriidassa keskenään, saavutettava oikeudenmukainen tasapaino kyseisten oikeuksien välillä suhteellisuusperiaatteen mukaisesti.
- (154) Kun otetaan huomioon niiden yhteiskunnallisten riskien laajuus ja vaikutukset, joita erittäin suuret verkkoalustat ja erittäin suuret verkossa toimivat hakukoneet voivat aiheuttaa, tarve vastata kiireellisesti näihin riskeihin ja kyseisten palvelujen tarjoajien kyky ryhtyä välttämättömiin toimenpiteisiin, on perusteltua rajoittaa ajanjaksoa, jonka jälkeen tätä asetusta aletaan soveltaa kyseisten palvelujen tarjoajiin.
- (155) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita eli edistää sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja varmistaa turvallista, ennustettavaa ja luotettavaa verkkoympäristöä, jossa suojellaan asianmukaisesti perusoikeuskirjassa vahvistettuja perusoikeuksia, koska jäsenvaltiot eivät voi yksin saavuttaa tarvittavaa yhdenmukaistamista ja yhteistyötä, vaan ne voidaan niiden alueellisen ja henkilöllisen soveltamisalan vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (156) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725⁽³⁶⁾ 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausuntonsa 10 päivänä helmikuuta 2021⁽³⁷⁾,

⁽³⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovalan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁽³⁵⁾ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁽³⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

⁽³⁷⁾ EUVL C 149, 27.4.2021, s. 3.

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

1. Tämän asetuksen tarkoituksena on edistää välityspalvelujen sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa vahvistamalla sellaista turvallista, ennustettavaa ja luotettavaa verkkoympäristöä koskevat yhdenmukaistetut säännöt, joka helpottaa innovointia ja jossa suojellaan tehokkaasti perusoikeuskirjassa vahvistettuja perusoikeuksia, mukaan lukien kuluttajansuojan periaate.
2. Tässä asetuksessa vahvistetaan yhdenmukaistetut säännöt välityspalvelujen tarjoamisesta sisämarkkinoilla. Siinä säädetään erityisesti seuraavista:
  - a) kehys välityspalvelujen tarjoajien ehdolliselle vastuusta vapauttamiselle;
  - b) erityisiä huolellisuusvelvoitteita koskevat säännöt, jotka on mukautettu soveltuviksi tiettyihin välityspalvelujen tarjoajien luokkiin;
  - c) säännöt tämän asetuksen täytäntöönpanosta ja täytäntöönpanon valvonnasta, myös toimivaltaisten viranomaisten välisen yhteistyön ja koordinoinnin osalta.

2 artikla

Soveltamisala

1. Tätä asetusta sovelletaan välityspalveluihin, joita tarjotaan palvelun vastaanottajille, joilla on toimipaikka tai jotka sijaitsevat unionissa, riippumatta siitä, mihin välityspalvelujen tarjoajat ovat sijoittautuneet.
2. Tätä asetusta ei sovelleta palveluihin, jotka eivät ole välityspalveluja, eikä tällaisten palvelujen yhteydessä asetettuihin vaatimuksiin, riippumatta siitä, tarjotaanko palvelua välityspalvelun kautta.
3. Tämä asetusta ei vaikuta direktiivin 2000/31/EY soveltamiseen.
4. Tämä asetusta ei rajoita sellaisissa muissa unionin säädöksissä vahvistettuja sääntöjä, joilla säännellään muita välityspalvelujen tarjoamista sisämarkkinoilla koskevia näkökohtia tai täsmennetään ja täydennetään tätä asetusta ja joita ovat erityisesti seuraavat:
  - a) direktiivi 2010/13/EU;
  - b) tekijänoikeutta ja lähioikeuksia koskeva unionin lainsäädäntö;
  - c) asetus (EU) 2021/784;
  - d) asetus (EU) 2019/1148;
  - e) asetus (EU) 2019/1150;
  - f) kuluttajansuojaa ja tuoteturvallisuutta koskeva unionin lainsäädäntö, mukaan lukien asetukset (EU) 2017/2394 ja (EU) 2019/1020 ja direktiivit 2001/95/EY ja 2013/11/EU;
  - g) henkilötietojen suojaa koskeva unionin lainsäädäntö, erityisesti asetus (EU) 2016/679 ja direktiivi 2002/58/EY;

- h) siviilioikeuden alalla tehtävää oikeudellista yhteistyötä koskeva unionin lainsäädäntö, erityisesti asetus (EU) N:o 1215/2012 tai mikä tahansa sopimusvelvoitteisiin ja sopimukseen perustumattomiin velvoitteisiin sovellettavan oikeuden alalla annettu unionin säädös;
- i) rikosoikeuden alalla tehtävää oikeudellista yhteistyötä koskeva unionin lainsäädäntö, erityisesti asetus sähköistä todistusaineistoa rikosoikeudellisissa asioissa koskevista eurooppalaisista esittämisen- ja säilyttämismääräyksistä;
- j) direktiivi yhdenmukaisista säännöistä laillisten edustajien nimeämiseksi todistusaineiston keräämistä varten rikosoikeudellisissa menettelyissä.

3 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- a) 'tietoyhteiskunnan palvelulla' direktiivin (EU) 2015/1535 1 artiklan 1 kohdan b alakohdassa määriteltyä palvelua;
- b) 'palvelun vastaanottajalla' luonnollista tai oikeushenkilöä, joka käyttää välityspalvelua erityisesti hakeakseen tietoa tai saattaakseen sen käytettäväksi;
- c) 'kuluttajalla' luonnollista henkilöä, joka toimii tarkoituksessa, joka ei kuulu hänen elinkeino- tai ammattitoimintaansa;
- d) 'palvelujen tarjoamisella unionissa' sitä, että yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa olevat luonnolliset tai oikeushenkilöt voivat käyttää sellaisen välityspalvelujen tarjoajan palveluja, jolla on olennainen yhteys unioniin;
- e) 'olennaisella yhteydellä unioniin' sellaista välityspalvelujen tarjoajan yhteyttä unioniin, joka johtuu joko sen sijoittautumisesta unioniin tai erityisistä tosiasioihin perustuvista kriteereistä, kuten seuraavista:
  - sillä on merkittävä määrä palvelun vastaanottajia yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa suhteessa väkilukuun; tai
  - sen toiminnot on kohdennettu yhteen tai useampaan jäsenvaltioon;
- f) 'elinkeinonharjoittajalla' luonnollista henkilöä tai joko yksityisessä tai julkisessa omistuksessa olevaa oikeushenkilöä, joka toimii elinkeino- tai ammattitoimintaansa liittyvässä tarkoituksessa, myös tämän henkilön nimissä tai tämän puolesta toimivan muun henkilön kautta;
- g) 'välityspalvelulla' jotakin seuraavista tietoyhteiskunnan palveluista:
  - i) 'pelkkää siirtotoimintaa', joka muodostuu palvelun vastaanottajan toimittamien tietojen siirrosta viestintäverkossa tai viestintäverkkoyhteyden tarjoamisesta;
  - ii) 'välimuistiin tallentamista', joka muodostuu palvelun vastaanottajan toimittamien tietojen sellaisesta siirrosta viestintäverkossa, johon liittyy tämän tiedon sellainen automaattinen, tilapäinen ja lyhytaikainen tallentaminen, jonka suorittamisen ainoana tavoitteena on muille palvelun vastaanottajille niiden pyynnöstä myöhemmin tehtävän tiedonsiirron tehostaminen;
  - iii) 'säilytyspalvelua', joka käsittää palvelun vastaanottajan toimittamien tietojen tallentamisen palvelun vastaanottajan pyynnöstä;
- h) 'laittomalla sisällöllä' mitä tahansa tietoa, joka sellaisenaan tai suhteessa johonkin toimintaan, mukaan lukien tuotteiden myynti tai palvelujen tarjoaminen, ei ole unionin tai minkään jäsenvaltion lainsäädännön, joka on unionin lainsäädännön mukainen, mukaista, riippumatta kyseisen lainsäädännön täsmällisestä kohteesta tai luonteesta;

- i) 'verkkoalustalla' säilytyspalvelun tarjoajaa, joka palvelun vastaanottajan pyynnöstä tallentaa ja levittää tietoa yleisölle, paitsi jos kyseinen toiminta on jonkin toisen palvelun vähäinen ja puhtaasti liitännäinen ominaisuus tai pääasiallisen palvelun vähäinen toiminto eikä sitä voida objektiivisista ja teknisistä syistä käyttää ilman kyseistä toista palvelua ja jos ominaisuuden tai toiminnon sisällyttäminen toiseen palveluun ei ole keino kiertää tämän asetuksen soveltamista;
- j) 'verkossa toimivalla hakukoneella' digitaalista välityspalvelua, joka antaa käyttäjille mahdollisuuden suorittaa kyselyjä hakujen tekemiseksi lähtökohtaisesti kaikilta verkkosivustoilta tai kaikilta tietynkielisiltä verkkosivustoilta mitä tahansa aihetta koskevan hakusanan, äänikomennon, lausekkeen tai muun syöttötiedon muodossa tehdyn kyselyn perusteella ja joka antaa missä tahansa muodossa tuloksia, joista voi saada pyydettyyn sisältöön liittyvää tietoa;
- k) 'levittämisellä yleisölle' tietojen saattamista tiedot toimittaneen palvelun vastaanottajan pyynnöstä saataviin mahdollisesti rajattomalle määrälle kolmansia osapuolia;
- l) 'etäsopimuksella' direktiivin 2011/83/EU 2 artiklan 7 alakohdassa tarkoitettua sopimusta;
- m) 'verkkorajapinnalla' mitä tahansa ohjelmistoa, mukaan lukien verkkosivusto tai sen osa, ja sovelluksia, mukaan lukien mobiilisovellukset;
- n) 'sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorilla' sen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattoria, jossa välityspalvelujen tarjoajan päätoimipaikka sijaitsee tai jossa sen laillinen edustaja asuu tai johon tämä on sijoittautunut;
- o) 'määräpaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorilla' sen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattoria, jossa välityspalvelua tarjotaan;
- p) 'verkkoalustan aktiivisella vastaanottajalla' palvelun vastaanottajaa, joka on ollut yhteydessä verkkoalustaan joko pyytämällä tätä säilyttämään tietoja tai altistamalla verkkoalustan säilyttämille ja sen verkkorajapinnan kautta levitetyille tiedoille;
- q) 'verkossa toimivan hakukoneen aktiivisella vastaanottajalla' palvelun vastaanottajaa, joka on ollut yhteydessä verkossa toimivaan hakukoneeseen tekemällä siihen kyselyjä ja altistamalla sen verkkorajapinnalla indeksoituille ja esitetyille tiedoille;
- r) 'mainonnalla' tietoa, jonka tarkoituksena on edistää oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön viestiä riippumatta siitä, onko kyse kaupallisista tai ei-kaupallisista tarkoituksista, ja joka esitetään verkkoalustan verkkorajapinnalla korvausta vastaan erityisesti kyseisen tiedon tunnetuksi tekemiseksi;
- s) 'suositelujärjestelmällä' täysin tai osittain automatisoitua järjestelmää, jota verkkoalusta käyttää ehdottaakseen verkkorajapinnassaan tiettyjä tietoja palvelun vastaanottajille tai priorisoidakseen kyseisiä tietoja, myös palvelun vastaanottajan käynnistämän haun tuloksena, tai jolla se muulla tavoin määrittää esitettävien tietojen suhteellisen järjestyksen tai näkyvyyden;
- t) 'sisällön moderoinnilla' automatisoituja ja ei-automatisoituja välityspalvelujen tarjoajien toimia, joiden tarkoituksena on erityisesti havaita, tunnistaa ja käsitellä palvelun vastaanottajien toimittamaa laitonta sisältöä tai palvelun ehtojen kanssa yhteensopimatonta tietoa, mukaan lukien toimenpiteet, jotka vaikuttavat kyseisen laittoman sisällön tai kyseisen tiedon saatavuuteen, näkyvyyteen ja saavutettavuuteen, kuten tietojen sijoituksen alentaminen, tietojen taloudellisen hyödyntämisen rajoittaminen, tietoihin pääsyn estäminen tai niiden poistaminen, tai jotka vaikuttavat palvelun vastaanottajien mahdollisuuteen toimittaa tällaista tietoa, kuten vastaanottajan tilin sulkeminen pysyvästi tai tilapäisesti;
- u) 'ehdoilla' kaikkia lausekkeitä, niiden nimestä tai muodosta riippumatta, jotka sääntelevät sopimussuhdetta välityspalvelujen tarjoajan ja palvelujen vastaanottajien välillä;

- v) 'vammaisilla henkilöillä' Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/882 ⁽³⁸⁾ 3 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettuja vammaisia henkilöitä;
- w) 'kaupallisella viestinnällä' direktiivin 2000/31/EY 2 artiklan f alakohdassa tarkoitettua kaupallista viestintää;
- x) 'liikevaihdolla' asetuksen (EY) N:o 139/2004 ⁽³⁹⁾ 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja yritykselle kertyneitä tuottoja.

II LUKU

VÄLITYSPALVELUJEN TARJOAJIEN VASTUU

4 artikla

Pelkkä siirtotoiminta

1. Jos tarjotaan tietoyhteiskunnan palvelua, joka muodostuu palvelun vastaanottajan toimittamien tietojen siirrosta viestintäverkossa tai viestintäverkkoyhteyden tarjoamisesta, palvelun tarjoaja ei ole vastuussa siirretyistä tai pääsyn kohteina olleista tiedoista, edellyttäen, että palvelun tarjoaja

- a) ei ole siirron alkuunpanija;
- b) ei valitse siirron vastaanottajaa; eikä
- c) valitse eikä muuta siirrettäviä tietoja.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin siirtoon ja yhteyden tarjoamiseen liittyvät toiminnot käsittävät siirrettyjen tietojen automaattisen, tilapäisen ja lyhytaikaisen tallentamisen, sikäli kuin tallentamisessa on kyse yksinomaan siirron suorittamisesta viestintäverkossa eikä tallentamisen kesto ylitä siirtoon kohtuudella tarvittavaa aikaa.

3. Tämä artikla ei vaikuta oikeus- tai hallintoviranomaisen mahdollisuuden vaatia jäsenvaltion oikeusjärjestelmän mukaisesti palvelun tarjoajaa lopettamaan tai estämään rikkomisen.

5 artikla

Välimuistiin tallentaminen

1. Jos tarjotaan tietoyhteiskunnan palvelua, joka muodostuu palvelun vastaanottajan toimittamien tietojen siirrosta viestintäverkossa, palvelun tarjoaja ei ole vastuussa tämän tiedon sellaisen automaattisen, tilapäisen ja lyhytaikaisen tallentamisen osalta, jonka suorittamisen ainoana tarkoituksena on muille palvelun vastaanottajille niiden pyynnöstä myöhemmin tehtävän tiedonsiirron tehostaminen tai lisäsuojaus, edellyttäen, että palvelun tarjoaja:

- a) ei muuta tietoja;
- b) noudattaa tietoihin pääsyä koskevia ehtoja;
- c) noudattaa tiedon päivitystä koskevia sääntöjä, jotka on ilmoitettu toimialalla laajalti hyväksytyllä ja käytetyllä tavalla;

⁽³⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/882, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista (EUVL L 151, 7.6.2019, s. 70).

⁽³⁹⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 139/2004, annettu 20 päivänä tammikuuta 2004, yrityskeskittymien valvonnasta (EUVL L 24, 29.1.2004, s. 1).

- d) ei puutu toimialalla laajalti hyväksytyyn ja käytetyn teknologian lailliseen käyttöön saadakseen tietoja tallennetun tiedon käytöstä; ja
  - e) toimii viipymättä tallentamansa tiedon poistamiseksi tai siihen pääsyn estämiseksi saatuaan tosiasiallisen tiedon siitä, että tieto on poistettu sieltä, missä se alun perin oli verkossa, tai pääsy kyseiseen tietoon on estetty tai että oikeus- tai hallintoviranomainen on määrännyt poistamaan kyseisen tiedon tai estämään siihen pääsyn.
2. Tämä artikla ei vaikuta oikeus- tai hallintoviranomaisen mahdollisuuteen vaatia jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien mukaisesti palvelun tarjoajaa lopettamaan tai estämään rikkominen.

6 artikla

Säilytys

1. Jos tarjotaan tietoyhteiskunnan palvelua, joka käsittää palvelun vastaanottajan toimittamien tietojen tallentamisen, palvelun tarjoaja ei ole vastuussa palvelun vastaanottajan pyynnöstä tallennetuista tiedoista, edellyttäen, että palvelun tarjoaja
  - a) ei ole saanut tosiasiallista tietoa laittomasta toiminnasta tai laittomasta sisällöstä eikä sen tiedossa vahingonkorvausvaatimuksen kyseessä ollen ole tosiasioita tai olosuhteita, joiden perusteella toiminnan tai sisällön laittomuus on ilmeistä; tai
  - b) toimii tällaisen tiedon saatuaan viipymättä laittoman sisällön poistamiseksi tai siihen pääsyn estämiseksi.
2. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta, kun palvelun vastaanottaja toimii palvelun tarjoajan johdon tai valvonnan alaisena.
3. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta sellaisten verkkoalustojen kuluttajansuojalainsäädännön mukaiseen vastuuseen, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, jos tällainen verkkoalusta esittää tietyn tiedon tai muulla tavoin mahdollistaa kyseessä olevan liiketoimen tavalla, joka saa keskivertokuluttajan uskomaan, että tieto tai liiketoimen kohteena oleva tuote tai palvelu on joko verkkoalustan itsensä tai sen johdon tai valvonnan alaisena toimivan palvelun vastaanottajan toimittama.
4. Tämä artikla ei vaikuta oikeus- tai hallintoviranomaisen mahdollisuuteen vaatia jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien mukaisesti palvelun tarjoajaa lopettamaan tai estämään rikkominen.

7 artikla

Vapaaehtoiset oma-aloitteiset tutkimukset ja lainsäädännön noudattaminen

Välityspalvelujen tarjoajia ei voida katsoa soveltumattomiksi 4, 5 ja 6 artiklassa tarkoitettuihin vastuuta koskeviin vapautuksiin pelkästään sen vuoksi, että ne suorittavat vilpittömässä mielessä ja huolellisesti vapaaehtoisia oma-aloitteisia tutkimuksia tai toteuttavat muita toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on havaita, tunnistaa ja poistaa laitonta sisältöä tai estää pääsy siihen, taikka toteuttavat tarvittavat toimenpiteet noudattaakseen unionin oikeuden ja unionin oikeutta noudattaen annetun kansallisen lainsäädännön vaatimuksia, mukaan lukien tässä asetuksessa säädetty vaatimukset.

8 artikla

Ei yleistä valvontavelvoitetta tai aktiivista tiedonhankintavelvoitetta

Välityspalvelujen tarjoajille ei saa asettaa yleistä velvoitetta valvoa siirtämiään tai tallentamiaan tietoja eikä velvoitetta pyrkiä aktiivisesti saamaan selville laitonta toimintaa osoittavia tosiasioita tai olosuhteita.

9 artikla

Määräykset toteuttaa toimia laitonta sisältöä vastaan

1. Kun välityspalvelun tarjoaja saa asianomaiselta kansalliselta oikeus- tai hallintoviranomaiselta sovellettavan unionin oikeuden tai unionin oikeutta noudattaen annetun kansallisen lainsäädännön perusteella määräyksen toteuttaa toimia yhtä tai useampaa tiettyä laitonta sisältöä vastaan, sen on ilmoitettava määräyksen antaneelle viranomaiselle tai määräyksessä ilmoitetulle muulle viranomaiselle ilman aiheutonta viivytystä määräyksen johdosta toteutetuista jatkotoimista sekä täsmennettävä, pantiinko määräys täytäntöön ja, jos pantiin, täytäntöönpanon ajankohta.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun 1 kohdassa tarkoitettu määräys toimitetaan palvelun tarjoajalle, se täyttää ainakin seuraavat edellytykset:

a) kyseinen määräys sisältää seuraavat seikat:

- i) viittaus määräyksen unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön mukaiseen oikeusperustaan;
- ii) perustelut sille, miksi tieto on laitonta sisältöä, ja viittaus yhteen tai useampaan unionin lainsäädännön tai unionin oikeutta noudattaen annetun kansallisen lainsäädännön sääntöön;
- iii) määräyksen antaneen viranomaisen tunnistetiedot;
- iv) selkeät tiedot, joiden avulla välityspalvelujen tarjoaja voi tunnistaa ja paikantaa asianomaisen laittoman sisällön, kuten yksi tai useampi täsmällinen URL-osoite ja tarvittaessa lisätiedot;
- v) tiedot välityspalvelujen palvelun tarjoajan ja sisällön toimittaneen palvelun vastaanottajan käytettävissä olevista muutoksenhakumenettelyistä;
- vi) tarvittaessa tieto siitä, mikä viranomainen saa tiedot määräysten johdosta toteutetuista toimista;

b) kyseisen määräyksen alueellinen soveltamisala, sovellettavien unionin ja kansallisen oikeuden sääntöjen, mukaan lukien perusoikeuskirja, ja tarvittaessa kansainvälisen oikeuden yleisten periaatteiden perusteella, rajoittuu siihen, mikä on ehdottoman välttämätöntä määräyksen tavoitteen saavuttamiseksi;

c) kyseinen määräys toimitetaan jollakin välityspalvelun tarjoajan 11 artiklan 3 kohdan mukaisesti ilmoittamalla kielellä tai jollakin muulla jäsenvaltioiden virallisella kielellä, josta määräyksen antanut viranomainen ja palvelun tarjoaja ovat sopineet, ja se lähetetään kyseisen palvelun tarjoajan 11 artiklan mukaisesti nimeämään sähköiseen yhteyspisteeseen tai jos määräystä ei ole laadittu välityspalvelun tarjoajan ilmoittamalla kielellä tai muulla kahdenvälisten sovitulla kielellä, määräys voidaan toimittaa määräyksen antaneen viranomaisen kielellä edellyttäen, että siihen on liitetty käännös tällaiselle ilmoitetulle kielelle tai kahdenvälisten sovitulle kielelle vähintään tämän kohdan a ja b alakohdassa säädettyistä seikoista.

3. Määräyksen antaneen viranomaisen tai tapauksen mukaan määräyksessä ilmoitetun viranomaisen on toimitettava määräys ja välityspalvelujen tarjoajalta saadut tiedot määräyksen johdosta toteutetuista toimista määräyksen antaneen viranomaisen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattorille.

4. Vastaanotettuaan määräyksen oikeus- tai hallintoviranomaiselta kyseisen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattorin on ilman aiheutonta viivytystä toimitettava jäljennös tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista määräyksistä kaikille muille digitaalisten palvelujen koordinaattoreille 85 artiklan mukaisesti perustetun järjestelmän kautta.

5. Välityspalvelujen tarjoajien on ilmoitettava kyseiselle palvelun vastaanottajalle vastaanottamastaan määräyksestä ja määräyksen johdosta toteutetuista toimista viimeistään määräyksen täytäntöönpanon ajankohtana tai tapauksen mukaan määräyksen antaneen viranomaisen määräyksessään ilmoittamana ajankohtana. Tällaisiin palvelun vastaanottajalle annettaviin tietoihin on sisällyttävä ainakin perustelut, muutoksenhakumahdollisuudet ja määräyksen alueellinen soveltamisala 2 kohdan mukaisesti.

6. Tässä artiklassa säädetyt edellytykset ja vaatimukset eivät rajoita kansallisen siviili- ja rikosprosessioikeuden soveltamista.

10 artikla

Määräykset antaa tietoja

1. Kun välityspalvelun tarjoaja saa asianomaisilta kansallisilta oikeus- tai hallintoviranomaisilta sovellettavan unionin oikeuden tai unionin oikeutta noudattaen annetun kansallisen lainsäädännön perusteella määräyksen antaa tietty tieto yhdestä tai useammasta yksittäisestä palvelun vastaanottajasta, välityspalvelun tarjoajan on ilman aiheutonta viivytystä ilmoitettava määräyksen antaneelle viranomaiselle tai määräyksessä ilmoitetulle muulle viranomaiselle määräyksen vastaanottamisesta ja määräyksen johdosta toteutetuista toimista sekä täsmennettävä, pantiinko määräys täytäntöön ja, jos pantiin, täytäntöönpanon ajankohta.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun 1 kohdassa tarkoitettu määräys toimitetaan palvelun tarjoajalle, se täyttää ainakin seuraavat edellytykset:

a) kyseinen määräys sisältää seuraavat seikat:

i) viittaus määräyksen unionin tai kansallisen lainsäädännön mukaiseen oikeusperustaan;

ii) määräyksen antaneen viranomaisen tunnistetiedot;

iii) selkeät tiedot, joiden avulla välityspalvelujen tarjoaja voi tunnistaa tiedonhaun kohteena olevan vastaanottajan tai olevat vastaanottajat, kuten yksi tai useampi tilin nimi tai yksilöllinen tunniste;

iv) perustelut, joissa selitetään tavoite, jota varten tietoja vaaditaan, ja miksi tietojen antamista koskeva vaatimus on tarpeen ja oikeasuhteinen sen määrittämiseksi, noudattavatko välityspalvelujen vastaanottajat sovellettavaa unionin oikeutta tai unionin oikeutta noudattaen annettua kansallista lainsäädäntöä, paitsi jos tällaisia perusteluja ei voida ilmoittaa syistä, jotka liittyvät rikosten estämiseen, tutkimiseen tai paljastamiseen taikka rikoksiin liittyviin syytetoimiin;

v) tiedot palvelun tarjoajan ja kyseisten palvelun vastaanottajien käytettävissä olevista muutoksenhakumenettelyistä;

vi) tarvittaessa tieto siitä, mille viranomaiselle lähetetään tiedot määräysten johdosta toteutetuista toimista;

b) kyseisessä määräyksessä edellytetään ainoastaan, että palvelun tarjoaja antaa tiedot, jotka on jo kerätty palvelun tarjoamista varten ja jotka ovat sen hallinnassa;

c) kyseinen määräys toimitetaan jollakin välityspalvelun tarjoajan 11 artiklan 3 kohdan mukaisesti ilmoittamalla kielellä tai jollakin muulla jäsenvaltioiden virallisella kielellä, josta määräyksen antanut viranomainen ja palvelun tarjoaja ovat sopineet, ja se lähetetään kyseisen palvelun tarjoajan 11 artiklan mukaisesti nimeämään sähköiseen yhteyspisteeseen; jos määräystä ei ole laadittu välityspalvelun tarjoajan ilmoittamalla kielellä tai muulla kahdensivisesti sovitulla kielellä, määräys voidaan toimittaa määräyksen antaneen viranomaisen kielellä edellyttäen, että siihen on liitetty käännös tällaiselle ilmoitetulle kielelle tai kahdensivisesti sovitulle kielelle vähintään tämän kohdan a ja b alakohdassa säädetyistä seikoista.

3. Määräyksen antaneen viranomaisen tai tapauksen mukaan määräyksessä ilmoitetun viranomaisen on toimitettava määräys ja välityspalvelujen tarjoajalta saadut tiedot määräyksen johdosta toteutetuista toimista määräyksen antaneen viranomaisen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattorille.

4. Vastaanotettuaan määräyksen oikeus- tai hallintoviranomaiselta kyseisen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattorin on ilman aiheutonta viivytystä toimitettava jäljennös tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua määräyksestä kaikille digitaalisten palvelujen koordinaattoreille 85 artiklan mukaisesti perustetun järjestelmän kautta.

5. Välityspalvelujen tarjoajien on ilmoitettava kyseiselle palvelun vastaanottajalle vastaanottamastaan määräyksestä ja määräyksen johdosta toteutetuista toimista viimeistään määräyksen täytäntöönpanon ajankohtana tai tapauksen mukaan määräyksen antaneen viranomaisen määräyksessään ilmoittamana ajankohtana. Tällaisiin palvelun vastaanottajalle annettaviin tietoihin on sisällyttävä ainakin perustelut ja muutoksenhakumahdollisuudet 2 kohdan mukaisesti.

6. Tässä artiklassa vahvistetut edellytykset ja vaatimukset eivät rajoita kansallisen siviili- ja rikosprosessioikeuden soveltamista.

III LUKU

AVOIMEN JA TURVALLISEN VERKKOYMPÄRISTÖN HUOLELLISUUSVELVOITTEET

1 JAKSO

Kaikkiin välityspalvelujen tarjoajiin sovellettavat säännökset

11 artikla

Jäsenvaltioiden viranomaisten, komission ja lautakunnan yhteyspisteet

1. Välityspalvelujen tarjoajien on nimettävä keskitetty yhteyspiste, jonka avulla ne voivat viestiä suoraan sähköisesti jäsenvaltioiden viranomaisten, komission ja 61 artiklassa tarkoitetun lautakunnan kanssa tämän asetuksen soveltamiseksi.
2. Välityspalvelujen tarjoajien on julkistettava tarvittavat tiedot, jotta niiden keskitettyjen yhteyspisteiden yksilöinti ja viestintä näiden kanssa olisi mahdollisimman helppoa. Kyseisten tietojen on oltava helposti käytettävissä, ja ne on pidettävä ajan tasalla.
3. Välityspalvelujen tarjoajien on täsmennettävä 2 kohdassa tarkoitetuissa tiedoissa jäsenvaltioiden virallinen kieli tai viralliset kielet, joita voidaan sellaisen kielen lisäksi, joka on mahdollisimman monen unionin kansalaisen hyvin ymmärtämä, käyttää viestintään niiden yhteyspisteiden kanssa ja joihin on sisällyttävä vähintään yksi sen jäsenvaltion virallisista kielistä, jossa välityspalvelujen tarjoajan päätoimipaikka sijaitsee tai jossa sen laillinen edustaja asuu tai johon tämä on sijoittautunut.

12 artikla

Palvelujen vastaanottajien yhteyspisteet

1. Välityspalvelujen tarjoajien on nimettävä keskitetty yhteyspiste, jonka avulla palvelun vastaanottaja voi viestiä niiden kanssa suoraan ja nopeasti, sähköisesti ja käyttäjäystävällisesti, muun muassa antamalla palvelun vastaanottajien valita viestintäkeinot, jotka eivät saa perustua yksinomaan automatisoituihin välineisiin.
2. Välityspalvelujen tarjoajien on direktiivissä 2000/31/EY säädettyjen velvoitteiden täyttämisen lisäksi julkistettava tiedot, joita palvelun vastaanottajat tarvitsevat voidakseen helposti tunnistaa niiden keskitetyt yhteyspisteet ja viestiä niiden kanssa. Näiden tietojen on oltava helposti käytettävissä, ja ne on pidettävä ajan tasalla.

13 artikla

Lailliset edustajat

1. Välityspalvelujen tarjoajien, joilla ei ole toimipaikkaa unionissa mutta jotka tarjoavat palveluja unionissa, on nimettävä kirjallisesti oikeushenkilö tai luonnollinen henkilö toimimaan laillisena edustajanaan jossakin niistä jäsenvaltioista, joissa palvelun tarjoaja tarjoaa palvelujaan.

2. Välityspalvelujen tarjoajien on valtuutettava lailliset edustajansa olemaan palvelun tarjoajan lisäksi tai sijasta jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten, komission ja lautakunnan yhteystahona kaikissa asioissa, jotka ovat tarpeen tähän asetukseen liittyvien päätösten vastaanottamiseksi sekä päätösten noudattamiseksi ja niiden täytäntöönpanemiseksi. Välityspalvelujen tarjoajien on annettava lailliselle edustajalleen tarvittavat valtuudet ja riittävät resurssit, jotta varmistetaan niiden tehokas ja oikea-aikainen yhteistyö jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten, komission ja lautakunnan kanssa ja tällaisten päätösten noudattaminen.
3. Nimettyä laillista edustajaa on voitava pitää vastuussa tämän asetuksen mukaisten velvoitteiden noudattamatta jättämisestä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta vastuuta ja oikeudellisia toimia, joihin voidaan ryhtyä välityspalvelujen tarjoajaa vastaan.
4. Välityspalvelujen tarjoajien on ilmoitettava laillisen edustajansa nimi, postiosoite, sähköpostiosoite ja puhelinnumero sen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattorille, jossa laillinen edustaja asuu tai johon tämä on sijoittautunut. Niiden on varmistettava, että nämä tiedot ovat julkisesti saatavilla, helposti käytettävissä ja paikkansapitäviä ja ne pidetään ajan tasalla.
5. Laillisen edustajan nimeäminen unionissa 1 kohdan nojalla ei ole sijoittautumista unioniin.

14 artikla

Ehdot

1. Välityspalvelujen tarjoajien on sisällytettävä ehtoihinsa tiedot mahdollisista rajoituksista, joita ne asettavat palvelunsa käytölle palvelun vastaanottajien toimittamien tietojen osalta. Näihin tietoihin on sisällytettävä tietoja toimintaperiaatteista, menettelyistä, toimenpiteistä ja välineistä, joita käytetään sisällön moderointiin, mukaan lukien algoritminen päätöksenteko ja ihmisen suorittama arviointi, sekä niiden sisäisen valitusten käsittelyjärjestelmän menettelysäännöistä. Tiedot on laadittava selkeällä, yksinkertaisella, ymmärrettävällä, käyttäjäystävällisellä ja yksiselitteisellä kielellä, ja niiden on oltava julkisesti saatavilla helposti käytettävissä olevassa ja koneluettavassa muodossa.
2. Välityspalvelujen tarjoajien on ilmoitettava palvelun vastaanottajille ehtoihin tehtävistä merkittävistä muutoksista.
3. Jos välityspalvelu on ensisijaisesti suunnattu alaikäisille tai pääasiassa alaikäiset käyttävät sitä, kyseisen välityspalvelun tarjoajan on selvitettävä palvelun käytön edellytykset ja rajoitukset siten, että alaikäiset voivat ymmärtää ne.
4. Välityspalvelujen tarjoajien on toimittava huolellisesti, objektiivisesti ja oikeasuhteisesti 1 kohdassa tarkoitettujen rajoitusten soveltamisessa ja niiden noudattamisen valvonnassa ottaen asianmukaisesti huomioon kaikkien asianomaisten osapuolten oikeudet ja oikeutetut edut, mukaan lukien palvelun vastaanottajien perusoikeudet, kuten sananvapaus, tiedotusvälineiden vapaus ja moniarvoisuus sekä muut perusoikeudet ja -vapaudet, sellaisina kuin ne on vahvistettu perusoikeuskirjassa.
5. Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien on toimitettava palvelujen vastaanottajille ytimekäs, helposti käytettävissä ja koneluettavassa muodossa oleva, selkeällä ja yksiselitteisellä kielellä laadittu tiivistelmä ehdoista, mukaan lukien käytettävissä olevat oikeussuojakeinot ja muutoksenhakumenettelyt.
6. Jäljempänä 33 artiklassa tarkoitettujen erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden on julkaistava ehtonsa kaikkien niiden jäsenvaltioiden virallisilla kielillä, joissa ne tarjoavat palvelujaan.

15 artikla

Välityspalvelujen tarjoajien avoimuusraportointivelvoitteet

1. Välityspalvelujen tarjoajien on asetettava julkisesti saataville koneluettavassa muodossa ja helposti käytettävissä olevalla tavalla vähintään kerran vuodessa selkeät ja helposti ymmärrettävät raportit kaikesta kyseisen ajanjakson aikana toteuttamastaan sisällön moderoinnista. Raportteihin on sisällytettävä tapauksen mukaan erityisesti seuraavat tiedot:

- a) välityspalvelujen tarjoajien osalta jäsenvaltioiden viranomaisilta vastaanotettujen määräysten, mukaan lukien 9 ja 10 artiklan mukaisesti annetut määräykset, lukumäärä kyseessä olevan laittoman sisällön tyyppin mukaan jaoteltuna, määräyksen antanut jäsenvaltio sekä mediaaaniaika, joka on tarvittu määräyksen vastaanottamisesta ilmoittamiseen sen antaneelle viranomaiselle tai määräyksessä ilmoitetulle muulle viranomaiselle ja määräyksen johdosta toteutettavien toimien toteuttamiseen;
- b) säilytyspalvelujen tarjoajien osalta 16 artiklan mukaisesti tehtyjen ilmoitusten lukumäärä kyseessä olevan väitetysti laittoman sisällön tyyppin mukaan jaoteltuna, luotettujen ilmoittajien tekemien ilmoitusten lukumäärä, ilmoitusten perusteella mahdollisesti toteutetut toimet siten, että eritellään, onko toimet toteutettu lain vai palvelun tarjoajan ehtojen perusteella, automatisoituja välineitä käyttäen käsiteltyjen ilmoitusten lukumäärä sekä mediaaaniaika, joka on tarvittu toimien toteuttamiseen;
- c) välityspalvelujen tarjoajien osalta merkitykselliset ja ymmärrettävät tiedot palvelun tarjoajien omasta aloitteesta toteutetusta sisällön moderoinnista, mukaan lukien automatisoitujen välineiden käyttö, toimenpiteet, jotka on toteutettu koulutuksen ja avun antamiseksi sisällön moderoinnista vastuussa oleville henkilöille, niiden toteutettujen toimenpiteiden määrä ja tyyppi, jotka vaikuttavat palvelun vastaanottajien toimittamien tietojen saatavuuteen, näkyvyyteen ja saavutettavuuteen sekä vastaanottajien kykyyn toimittaa tietoja palvelun kautta, sekä muut palvelun rajoitukset; raportoitavat tiedot on jaoteltava laittoman sisällön tyyppin tai palvelun tarjoajan ehtojen rikkomisen, havaitsemismenetelmän ja sovelletun rajoituksen tyyppin mukaan;
- d) välityspalvelujen tarjoajien osalta sisäisten valitusten käsittelyjärjestelmien kautta palvelun tarjoajan ehtojen mukaisesti vastaanotettujen valitusten lukumäärä ja verkkoalustojen tarjoajien osalta lisäksi 20 artiklan mukaisesti näiden valitusten peruste, valitusten johdosta tehdyt päätökset, näiden päätösten tekemiseen tarvittu mediaaaniaika sekä niiden tapausten lukumäärä, joissa päätökset peruutettiin;
- e) mahdollinen automatisoitujen välineiden käyttö sisällön moderointiin, mukaan lukien laadullinen kuvaus, täsmällisten tarkoitusten erittely, tiedot näiden tarkoitusten täyttämiseksi käytettyjen automatisoitujen välineiden tarkkuudesta ja mahdollisesta virhetasosta sekä mahdollisesti sovelletut suoja-toimet.

2. Tämän artiklan 1 kohtaa ei sovelleta välityspalvelujen tarjoajiin, joiden katsotaan olevan suosituksen 2003/361/EY liitteessä tarkoitettuja mikroyrityksiä tai pieniä yrityksiä ja jotka eivät ole tämän asetuksen 33 artiklan mukaisia erittäin suuria verkkoalustoja.

3. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan mallit tämän artiklan 1 kohdan mukaisten raporttien muodolle, sisällölle ja muille yksityiskohdille, mukaan lukien yhdenmukaistetut raportointikaudet. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 88 artiklassa tarkoitettua neuvonantavaa menettelyä noudattaen.

2 JAKSO

Säilytyspalvelujen, verkkoalustat mukaan lukien, tarjoajiin sovellettavat lisäsäännökset

16 artikla

Ilmoitus- ja toimintamenettelyt

1. Säilytyspalvelujen tarjoajien on otettava käyttöön menettelyjä, joiden avulla kuka tahansa yksityishenkilö tai yhteisö voi ilmoittaa säilytyspalvelujen tarjoajan palvelussa olevan tiettyjä tietoja, joita kyseinen yksityishenkilö tai yhteisö pitää laittomana sisältönä. Näiden menettelyjen on oltava helposti käytettävissä ja käyttäjäystävällisiä, ja ilmoituksia on voitava tehdä myös ainoastaan sähköisesti.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuilla menettelyillä olisi helpotettava riittävän täsmällisten ja perusteltujen ilmoitusten tekemistä. Tätä varten säilytyspalvelujen tarjoajien on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, joilla mahdollistetaan kaikki seuraavat seikat sisältävien ilmoitusten tekeminen ja helpotetaan sitä:

- a) riittävästi perusteltu selvitys syistä, joiden vuoksi yksityishenkilö tai yhteisö väittää kyseisiä tietoja laittomaksi sisällöksi;
- b) selkeä ilmoitus tietojen tarkasta sähköisestä sijainnista, kuten tarkka URL-osoite tai -osoitteet, ja tarvittaessa lisätiedot, joiden avulla laitton sisältö voidaan tunnistaa, mukautettuna sisällön tyyppiin ja säilytyspalvelun täsmälliseen tyyppiin;
- c) ilmoituksen tekvän yksityishenkilön tai yhteisön nimi ja sähköpostiosoite, lukuun ottamatta tapauksia, joissa tietojen katsotaan liittyvän johonkin direktiivin 2011/93/EU 3–7 artiklassa tarkoitetuista rikoksista;
- d) lausunto, jossa vahvistetaan ilmoituksen tekvän yksityishenkilön tai yhteisön vilpittömän mielen suhteen, että ilmoituksen sisältämät tiedot ja väitteet ovat paikkansapitäviä ja taidellisia.

3. Tässä artiklassa tarkoitettujen ilmoitusten katsotaan antavan tosiasiallisen tiedon kyseisestä tietystä tiedosta 6 artiklan soveltamiseksi, jos huolellinen säilytyspalvelujen tarjoaja voi niiden nojalla tunnistaa asianomaisen toiminnan tai tiedon laittomuuden ilman yksityiskohtaista oikeudellista tutkintaa.

4. Jos ilmoitus sisältää ilmoituksen tehneen yksityishenkilön tai yhteisön sähköiset yhteystiedot, säilytyspalvelun tarjoajan on ilman aiheetonta viivytystä lähetettävä vahvistus ilmoituksen vastaanottamisesta kyseiselle yksityishenkilölle tai yhteisölle.

5. Palvelun tarjoajan on myös ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava kyseiselle yksityishenkilölle tai yhteisölle päätöksestään, joka koskee ilmoituksen kohteena olevia tietoja, ja annettava tiedot päätöstä koskevista muutoksenhakumahdollisuuksista.

6. Säilytyspalvelujen tarjoajien on käsiteltävä 1 kohdassa tarkoitettujen menettelyjen mukaisesti saamansa ilmoitukset ja tehtävä ilmoituksen kohteena olevia tietoja koskevat päätöksensä oikea-aikaisesti, huolellisesti, ei-mielivaltaisesti ja objektiivisesti. Jos ne käyttävät automatisoituja välineitä tähän käsittelyyn tai päätöksentekoon, niiden on sisällytettävä tiedot tällaisesta käytöstä 5 kohdassa tarkoitettuun ilmoitukseen.

17 artikla

Perustelut

1. Säilytyspalvelujen tarjoajien on esitettävä selkeät ja täsmälliset perustelut kaikille asianosaisille palvelun vastaanottajille seuraavista rajoituksista, jotka on asetettu sillä perusteella, että palvelun vastaanottajan toimittama tieto on laitonta sisältöä tai yhteensopimatonta niiden ehtojen kanssa:

- a) kaikki rajoitukset, jotka koskevat palvelun vastaanottajan toimittamien tiettyjen tietojen näkyvyyttä, mukaan lukien sisällön poistaminen, siihen pääsyn estäminen tai sen sijoituksen alentaminen;
- b) rahasuoritusten keskeyttäminen, lopettaminen tai muu rajoittaminen;
- c) palvelun tarjoamisen keskeyttäminen tai lopettaminen kokonaan tai osittain;
- d) palvelun vastaanottajan tilin sulkeminen tilapäisesti tai pysyvästi.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan vain, jos asiaankuuluvat sähköiset yhteystiedot ovat palvelun tarjoajan tiedossa. Sitä sovelletaan viimeistään siitä päivästä, kun rajoitus asetetaan, ja riippumatta siitä, miksi tai miten se on asetettu.

Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta silloin, kun sisältö on harhauttavaa suuren volyymin kaupallista sisältöä.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa perusteluissa on oltava vähintään seuraavat tiedot:
- tieto siitä, koskeeko päätös tietojen poistamista, niihin pääsyn estämistä, niiden sijoituksen alentamista tai niiden näkyvyyden rajoittamista vai kyseisiin tietoihin liittyvien rahasuoritusten keskeyttämistä tai lopettamista vai 1 kohdassa tarkoitettujen muiden toimenpiteiden määräämistä niiden suhteen, ja tarvittaessa päätöksen alueellinen soveltamisala ja sen kesto;
  - tosiasiat ja olosuhteet, joihin päätöksen tekeminen perustuu, mukaan lukien tarvittaessa tieto siitä, onko päätös tehty 16 artiklan mukaisesti tehdyn ilmoituksen johdosta vai vapaaehtoisten oma-aloitteisten tutkimusten perusteella, ja ilmoituksen tekijän tunnistetiedot, jos se on ehdottoman välttämätöntä;
  - tarvittaessa tiedot automatisoitujen välineiden käytöstä päätöksenteossa, myös tieto siitä, onko päätös tehty sisällöstä, joka on havaittu tai tunnistettu automatisoituja välineitä käyttäen;
  - jos päätös koskee laittomaksi väitettyä sisältöä, viittaus oikeudelliseen perusteeseen ja selvitykset siitä, miksi tietoja pidetään laittomana sisältönä tällä perusteella;
  - jos päätös perustuu väitettyyn tietojen yhteensopimattomuuteen säilytyspalvelujen tarjoajan ehtojen kanssa, viittaus sopimusperusteeseen ja selvitykset siitä, miksi tietoja pidetään yhteensopimattomina tällä perusteella;
  - selkeät ja käyttäjäystävälliset tiedot palvelun vastaanottajan käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista päätöksen osalta, erityisesti tapauksen mukaan sisäisten valitustenkäsittelemennettelyjen, tuomioistuinten ulkopuolisen riidanratkaisun ja tuomioistuinkäsittelyn kautta.
4. Säilytyspalvelujen tarjoajien tämän artiklan mukaisesti antamien tietojen on oltava selkeitä ja helposti ymmärrettäviä sekä niin tarkkoja ja täsmällisiä kuin kyseisissä olosuhteissa on kohtuudella mahdollista. Tietojen on erityisesti oltava sellaisia, että palvelun vastaanottaja voi niiden perusteella kohtuudella tosiasiallisesti käyttää 3 kohdan f alakohdassa tarkoitettua tuomioistuinkäsittelyä.
5. Tätä artiklaa ei sovelleta 9 artiklassa tarkoitettuihin määräyksiin.

18 artikla

Rikoksia koskevista epäilyistä ilmoittaminen

- Jos säilytyspalvelujen tarjoajan tietoon tulee tietoja, jotka antavat aiheita epäillä, että on tapahtunut, on tapahtumassa tai todennäköisesti tapahtuu rikos, johon liittyy uhka ihmisen tai ihmisten hengelle tai turvallisuudelle, sen on viipymättä ilmoitettava epäilyistään kyseisen jäsenvaltion tai kyseisten jäsenvaltioiden lainvalvonta- tai oikeusviranomaisille ja toimitettava näille kaikki saatavilla olevat asiaankuuluvat tiedot.
- Jos säilytyspalvelujen tarjoaja ei pysty kohtuullisella varmuudella määrittämään asianomaista jäsenvaltiota, sen on ilmoitettava asiasta joko sen jäsenvaltion lainvalvontaviranomaisille, johon se on sijoittautunut tai jossa sen laillinen edustaja asuu tai johon tämä on sijoittautunut, tai ilmoitettava asiasta Europolille taikka molemmille.

Tätä artiklaa sovellettaessa asianomaisella jäsenvaltiolla tarkoitetaan jäsenvaltiota, jossa rikoksen epäillään tapahtuneen, olevan tapahtumassa tai todennäköisesti tapahtuvan, tai jäsenvaltiota, jossa epäilty rikosentekijä asuu tai sijaitsee, tai jäsenvaltiota, jossa epäillyn rikoksen uhri asuu tai sijaitsee.

3 JAKSO

Verkkoalustojen tarjoajiin sovellettavat lisäsäännökset

19 artikla

Mikro- ja pienyritysten jättäminen soveltamisalan ulkopuolelle

1. Tätä jaksoa, lukuun ottamatta sen 24 artiklan 3 kohtaa, ei sovelleta verkkoalustojen tarjoajiin, joiden katsotaan olevan suosituksessa 2003/361/EY määriteltyjä mikroyrityksiä tai pieniä yrityksiä.

Tätä jaksoa, lukuun ottamatta sen 24 artiklan 3 kohtaa, ei sovelleta verkkoalustojen tarjoajiin, joilla on aiemmin ollut suosituksen 2003/361/EY liitteessä määritellyn mikroyrityksen tai pienen yrityksen asema, kyseisen aseman menettämistä mainitun suosituksen 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti seuraavien 12 kuukauden ajan, paitsi jos ne ovat 33 artiklan mukaisia erittäin suuria verkkoalustoja.

2. Poiketen siitä, mitä tämän artiklan 1 kohdassa säädetään, tätä jaksoa sovelletaan verkkoalustojen tarjoajiin, jotka on nimetty 33 artiklan mukaisesti erittäin suuriksi verkkoalustoiksi, riippumatta siitä, katsotaanko niiden olevan mikroyrityksiä tai pieniä yrityksiä.

20 artikla

Sisäinen valitusten käsittelyjärjestelmä

1. Verkkoalustojen tarjoajien on tarjottava palvelun vastaanottajille, mukaan lukien ilmoituksen tehneet yksityishenkilöt tai yhteisöt, vähintään kuuden kuukauden ajan tässä kohdassa tarkoitetun päätöksen tekemisestä pääsy tehokkaaseen sisäiseen valitusten käsittelyjärjestelmään, joka mahdollistaa valituksen tekemisen sähköisesti ja maksutta päätöksestä, jonka verkkoalustan tarjoaja on tehnyt ilmoituksen vastaanottamisen johdosta, tai seuraavista päätöksistä, jotka verkkoalustan tarjoaja on tehnyt sillä perusteella, että vastaanottajien toimittamat tiedot ovat laitonta sisältöä tai yhteensopimattomia sen ehtojen kanssa:

- a) päätökset siitä, poistetaanko tiedot, estetäänkö niihin pääsy tai rajoitetaanko niiden näkyvyyttä vai ei;
- b) päätökset siitä, keskeytetäänkö tai lopetetaan kokonaan tai osittain palvelun tarjoaminen vastaanottajille vai ei;
- c) päätökset siitä, suljetaanko vastaanottajien tili tilapäisesti tai pysyvästi vai ei;
- d) päätös siitä, keskeytetäänkö tai lopetetaan mahdollisuus monetisoida vastaanottajien toimittamia tietoja tai rajoitetaanko niitä muulla tavoin vai ei.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu vähintään kuuden kuukauden määräaika alkaa päivänä, jona palvelun vastaanottajalle ilmoitetaan päätöksestä 16 artiklan 5 kohdan tai 17 artiklan mukaisesti.

3. Verkkoalustojen tarjoajien on varmistettava, että niiden sisäiset valitusten käsittelyjärjestelmät ovat helposti käytettävissä ja käyttäjäystävällisiä sekä mahdollistavat riittävän täsmällisten ja perusteltujen valitusten esittämisen ja helpottavat sitä.

4. Verkkoalustojen tarjoajien on käsiteltävä sisäisen valitusten käsittelyjärjestelmänsä kautta tehdyt valitukset oikea-aikaisesti, syrjimättömästi, huolellisesti ja ei-mielivaltaisesti. Jos valitus sisältää riittävät perusteet, jotta verkkoalustan tarjoaja voi katsoa, että sen päätös olla toteuttamatta toimia ilmoituksen johdosta on perusteeton tai että tiedot, joita valitus koskee, eivät ole laittomia eivätkä yhteensopimattomia sen ehtojen kanssa, tai jos valitus sisältää tietoja, jotka osoittavat, että valituksen tekijän toiminta ei oikeuta toteutettua toimenpidettä, verkkoalustan tarjoajan on peruutettava 1 kohdassa tarkoitettu päätöksensä ilman aiheetonta viivytystä.

5. Verkkoalustojen tarjoajien on ilmoitettava valituksen tekijöille ilman aiheetonta viivytystä perustellusta päätöksestään valituksen kohteena olevien tietojen osalta, ja mahdollisuudesta 21 artiklassa säädettyyn tuomioistuinten ulkopuoliseen riidanratkaisuun sekä muista käytettävissä olevista muutoksenhakumahdollisuuksista.

6. Verkkoalustojen tarjoajien on varmistettava, että 5 kohdassa tarkoitettut päätökset tehdään sellaisen henkilöstön valvonnassa, jolla on asianmukainen pätevyys, eikä yksinomaan automatisoiduin välinein.

21 artikla

Tuomioistuinten ulkopuolinen riidanratkaisu

1. Palvelun vastaanottajilla, mukaan lukien ilmoituksen tehneet yksityishenkilöt tai yhteisöt, joille 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut päätökset on osoitettu, on oltava oikeus valita mikä tahansa tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti todistuksella hyväksytty tuomioistuinten ulkopuolinen riidanratkaisuelin kyseisiin päätöksiin liittyvien riitojen ratkaisemiseksi, mukaan lukien valitukset, joita ei ole voitu ratkaista kyseisessä artiklassa tarkoitettujen sisäisen valitustenkäsittelyjärjestelmän avulla.

Verkkoalustojen tarjoajien on varmistettava, että tiedot ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua palvelun vastaanottajien mahdollisuudesta tuomioistuinten ulkopuolisen riidanratkaisuun ovat helposti käytettävissä niiden verkkorajapinnalla selkeästi ja käyttäjäystävällisesti.

Ensimmäinen alakohta ei rajoita asianomaisen palvelun vastaanottajan oikeutta aloittaa missä tahansa vaiheessa menettely verkkoalustojen tarjoajien tekemien kyseisten päätösten riitauttamiseksi tuomioistuimessa sovellettavan lainsäädännön mukaisesti.

2. Molempien osapuolten on toimittava vilpittömässä mielessä valitun sertifioidun tuomioistuinten ulkopuolisen riidanratkaisuelimen kanssa riidan ratkaisemiseksi.

Verkkoalustojen tarjoajat voivat kieltäytyä toimimasta tällaisen tuomioistuinten ulkopuolisen riidanratkaisuelimen kanssa, jos samoja tietoja ja samoja sisällön väitetyn laittomuuden tai yhteensopimattomuuden perusteita koskeva riita on jo ratkaistu.

Sertifioidulla tuomioistuinten ulkopuolisella riidanratkaisuelimellä ei saa olla valtaa määrätä osapuolia sitovaa ratkaisua riidalle.

3. Sen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattorin, johon tuomioistuinten ulkopuolinen riidanratkaisuelin on sijoitautunut, on enintään viiden vuoden ajaksi, joka voidaan uusia, sertifioitava kyseinen elin tämän pyynnöstä, jos se on osoittanut täyttävänsä kaikki seuraavat edellytykset:

- a) se on puolueeton ja riippumaton, myös taloudellisesti, suhteessa verkkoalustojen tarjoajiin ja verkkoalustojen tarjoajien tarjoaman palvelun vastaanottajiin, mukaan lukien ilmoituksia tehneet yksityishenkilöt tai yhteisöt;
- b) sillä on tarvittava asiantuntemus kysymyksissä, joita ilmenee laittoman sisällön yhdellä tai useammalla erityisellä osa-alueella, tai yhden tai useamman tyyppisen verkkoalustan ehtojen soveltamisessa ja niiden noudattamisen valvonnassa, jotta se voi tehokkaasti edistää riidan ratkaisemista;
- c) sen jäsenten saamat palkkiot eivät ole kytköksissä menettelyn tulokseen;
- d) tuomioistuinten ulkopuolinen riidanratkaisumenettely on helposti käytettävissä sähköisen viestintäteknologian välityksellä, ja siinä on mahdollisuus aloittaa riidanratkaisu ja toimittaa vaadittavat liiteasiakirjat verkossa;
- e) se kykenee ratkaisemaan riidan nopeasti, tehokkaasti ja kustannustehokkaasti vähintään yhdellä unionin toimielimien virallisella kielellä;
- f) tuomioistuinten ulkopuolisessa riidanratkaisussa noudatetaan selkeitä ja oikeudenmukaisia menettelysääntöjä, jotka ovat helposti ja julkisesti käytettävissä, ja sovellettavaa oikeutta, mukaan lukien tämän artiklan vaatimukset.

Digitaalisten palvelujen koordinaattorin on tarvittaessa täsmennettävä todistuksessa:

- a) ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettut erityiskysymykset, joihin kyseisen elimen asiantuntemus liittyy, ja
- b) ensimmäisen alakohdan e alakohdassa tarkoitettu unionin instituutioiden virallinen kieli tai viralliset kielet, joilla elin kykenee ratkaisemaan riitoja.

4. Sertifioitujen tuomioistuinten ulkopuolisten riidanratkaisuelinten on raportoitava vuosittain toiminnastaan sille digitaalisten palvelujen koordinaattorille, joka on ne sertifioinut, ja täsmennettävä tällöin ainakin niiden vastaanottamien riitojen lukumäärä, tieto näiden riitojen lopputuloksesta, niiden ratkaisemiseen keskimäärin kulunut aika ja mahdollisesti havaitut puutteet tai kohdatut vaikeudet. Niiden on annettava lisätietoja kyseisen digitaalisten palvelujen koordinaattorin pyynnöstä.

Digitaalisten palvelujen koordinaattorien on laadittava kahden vuoden välein raportti sertifioimiensa tuomioistuinten ulkopuolisten riidanratkaisuelinten toiminnasta. Raportissa on erityisesti

- a) lueteltava kunkin tuomioistuinten ulkopuolisen riidanratkaisuelimen vuosittain vastaanottamien riitojen lukumäärä;
- b) ilmoitettava kyseisten elinten käsiteltäväksi saatettujen menettelyjen tulokset ja riitojen ratkaisemiseen keskimäärin kulunut aika;
- c) yksilöitävä ja selostettava näiden elinten toimintaan liittyneet mahdolliset järjestelmälliset tai alakohtaiset puutteet tai vaikeudet;
- d) yksilöitävä tähän toimintaan liittyvät parhaat käytännöt;
- e) annettava suosituksia siitä, miten tätä toimintaa voidaan tarvittaessa parantaa.

Sertifioitujen tuomioistuinten ulkopuolisten riidanratkaisuelinten on asetettava ratkaisunsa osapuolten saataville kohtuullisessa ajassa ja viimeistään 90 kalenteripäivän kuluessa valituksen vastaanottamisesta. Sertifioitu tuomioistuinten ulkopuolinen riidanratkaisuelin voi erittäin monimutkaisissa riita-asioissa harkintansa mukaan pidentää 90 kalenteripäivän ajanjaksoa edellyttäen, että kokonaiskesto on enintään 180 päivää.

5. Jos tuomioistuinten ulkopuolinen riidanratkaisuelin ratkaisee riidan palvelun vastaanottajan, mukaan lukien ilmoituksen tehnyt yksityishenkilö tai yhteisö, hyväksi, verkkoalustan tarjoajan on vastattava kaikista tuomioistuinten ulkopuolisen riidanratkaisuelimen riidanratkaisusta perimistä maksuista ja korvattava kyseiselle vastaanottajalle, mukaan lukien yksityishenkilö tai yhteisö, muut kohtuulliset kulut, jotka vastaanottaja on maksanut riidanratkaisuun liittyen. Jos tuomioistuinten ulkopuolinen riidanratkaisuelin ratkaisee riidan verkkoalustan tarjoajan hyväksi, vastaanottajan, mukaan lukien yksityishenkilö tai yhteisö, ei tarvitse korvata mitään maksuja tai muita kuluja, jotka verkkoalustan tarjoaja on maksanut tai jotka sen on maksettava riidanratkaisuun liittyen, paitsi jos tuomioistuinten ulkopuolinen riidanratkaisuelin toteaa, että kyseinen vastaanottaja on toiminut ilmeisen vilpillisessä mielessä.

Tuomioistuinten ulkopuolisen riidanratkaisuelimen riidanratkaisusta verkkoalustojen tarjoajilta perimien maksujen on oltava kohtuullisia, eivätkä ne saa missään tapauksessa ylittää elimelle aiheutuneita kustannuksia. Riitojenratkaisun on oltava palvelun vastaanottajille maksutonta tai saatavilla nimellistä maksua vastaan.

Sertifioitujen tuomioistuinten ulkopuolisten riidanratkaisuelinten on annettava maksut tai maksujen määrittämisessä käytetyt mekanismit palvelujen vastaanottajan, mukaan lukien ilmoituksen tehneet yksityishenkilöt tai yhteisöt, ja asianomaisen verkkoalustan tarjoajan tiedoksi ennen riidanratkaisun aloittamista.

6. Jäsenvaltiot voivat perustaa tuomioistuinten ulkopuolisia riidanratkaisuelimiä 1 kohdan soveltamiseksi tai tukea joidenkin tai kaikkien niiden tuomioistuinten ulkopuolisten riidanratkaisuelinten toimintaa, jotka ne ovat sertifioineet 3 kohdan mukaisesti.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden ensimmäisen alakohdan mukaisesti toteuttamat toimet eivät vaikuta niiden digitaalisten palvelujen koordinaattorien kykyyn sertifioida asianomaiset elimet 3 kohdan mukaisesti.

7. Digitaalisten palvelujen koordinaattori, joka on sertifioinut tuomioistuinten ulkopuolisen riidanratkaisuelimen, on peruutettava kyseinen sertifiointi, jos se toteaa joko omasta aloitteestaan tai kolmansilta osapuolilta saatujen tietojen perusteella tehdyn tutkimuksen jälkeen, että tuomioistuinten ulkopuolinen riidanratkaisuelin ei enää täytä 3 kohdassa säädettyjä edellytyksiä. Ennen sertifiointin peruuttamista digitaalisten palvelujen koordinaattori on annettava kyseiselle elimelle mahdollisuus vastata tutkimuksen tuloksiin ja aikomukseen peruuttaa tuomioistuinten ulkopuolisen riidanratkaisuelimen sertifiointi.

8. Digitaalisten palvelujen koordinaattorien on ilmoitettava komissiolle tuomioistuinten ulkopuoliset riidanratkaisuelimet, jotka ne ovat sertifioineet 3 kohdan mukaisesti, mukaan lukien tarvittaessa kyseisen kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen eritelmät, ja tuomioistuinten ulkopuoliset riidanratkaisuelimet, joiden sertifiointin ne ovat peruuttaneet. Komissio julkaisee erityisellä helposti käytettävissä olevalla verkkosivustolla luettelon näistä elimistä, mukaan lukien kyseiset eritelmät, ja pitää luettelon ajan tasalla.

9. Tämä artikla ei rajoita direktiivin 2013/11/EU soveltamista eikä sen nojalla kuluttajia varten perustettujen vaihtoehtoisten riidanratkaisumenettelyjen ja -elinten toimintaa.

22 artikla

Luotetut ilmoittajat

1. Verkkoalustojen tarjoajien on toteutettava tarvittavat tekniset ja organisatoriset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että luotettujen ilmoittajien 16 artiklassa tarkoitettujen menettelyjen välityksellä oman asiantuntemuksensa alalla tekemät ilmoitukset käsitellään ja niistä päätetään ensisijaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä.

2. Tämän asetuksen mukaisen luotetun ilmoittajan aseman myöntää minkä tahansa yhteisön hakemuksesta sen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattori, johon hakija on sijoittautunut edellyttäen, että hakija on osoittanut täyttävänsä kaikki seuraavat edellytykset:

- a) sillä on erityistä asiantuntemusta ja pätevyyttä laittoman sisällön havaitsemisessa ja tunnistamisessa ja siitä ilmoittamisessa;
- b) se on riippumaton suhteessa kaikkiin verkkoalustojen tarjoajiin;
- c) se suorittaa tehtävänsä ilmoitusten tekemiseksi huolellisesti, tarkasti ja objektiivisesti.

3. Luotettujen ilmoittajien on vähintään kerran vuodessa julkaistava helposti ymmärrettävät ja yksityiskohtaiset raportit kaikista kyseisenä ajanjaksona 16 artiklan mukaisesti tehdyistä ilmoituksista. Raportissa on lueteltava ainakin ilmoitusten lukumäärä luokiteltuna seuraavien mukaan:

- a) säilytyspalvelujen tarjoajan henkilöllisyys;
- b) ilmoitetun laittomaksi väitetyn sisällön tyyppi;
- c) palvelun tarjoajan toteuttamat toimet.

Näihin raportteihin on sisällytettävä selvitys käytössä olevista menettelyistä, joilla varmistetaan, että luotettu ilmoittaja säilyttää riippumattomuutensa.

Luotettujen ilmoittajien on lähetettävä raportit aseman myöntäneelle digitaalisten palvelujen koordinaattorille, ja asetettava ne julkisesti saataville. Näissä raporteissa annettuihin tietoihin ei saa sisältyä henkilötietoja.

4. Digitaalisten palvelujen koordinaattorien on ilmoitettava komissiolle ja lautakunnalle niiden yhteisöjen nimet, osoitteet ja sähköpostiosoitteet, joille ne ovat myöntäneet luotetun ilmoittajan aseman 2 kohdan mukaisesti tai joilta ne ovat pidättäneet luotetun ilmoittajan aseman 6 kohdan mukaisesti tai peruuttaneet sen 7 kohdan mukaisesti.

5. Komissio julkistaa 4 kohdassa tarkoitettujen tietojen julkisesti saatavilla olevassa tietokannassa helposti käytettävissä olevassa ja koneluettavassa muodossa ja pitää tietokannan ajan tasalla.

6. Jos verkkoalustojen tarjoajalla on tietoja, jotka osoittavat, että luotettu ilmoittaja on toimittanut merkittävän määrän riittämättömän täsmällisiä, virheellisiä tai riittämättömästi perusteltuja ilmoituksia 16 artiklassa tarkoitettujen menettelyjen välityksellä, mukaan lukien 20 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen sisäisten valitusten käsittelyjärjestelmien kautta toteutetun valitusten käsittelyn yhteydessä kerätyt tiedot, sen on ilmoitettava kyseiset tiedot luotetun ilmoittajan aseman kyseiselle yhteisölle myöntäneelle digitaalisten palvelujen koordinaattorille ja toimitettava tälle tarvittavat selvitykset ja liiteasiakirjat. Kun tiedot on saatu verkkoalustojen tarjoajalta ja jos digitaalisten palvelujen koordinaattori katsoo, että on olemassa perusteltuja syitä aloittaa tutkimus, luotetun ilmoittajan asema pidetään tutkimuksen ajaksi. Kyseinen tutkimus toteutetaan ilman aiheetonta viivytystä.

7. Digitaalisten palvelujen koordinaattorin, joka on myöntänyt yhteisölle luotetun ilmoittajan aseman, on peruutettava tämä asema, jos se toteaa joko omasta aloitteestaan tai kolmansilta osapuolilta saatujen tietojen, verkkoalustojen tarjoajan 6 kohdan mukaisesti toimittamat tiedot mukaan lukien, perusteella tehdyn tutkimuksen jälkeen, että yhteisö ei enää täytä 2 kohdassa säädettyjä edellytyksiä. Ennen tämän aseman peruuttamista digitaalisten palvelujen koordinaattorin on annettava yhteisölle mahdollisuus vastata tutkimuksen tuloksiin ja aikomukseen peruuttaa yhteisön asema luotettuna ilmoittajana.

8. Komissio antaa lautakuntaa kuultuaan tarvittaessa suuntaviivoja verkkoalustojen tarjoajien ja digitaalisten palvelujen koordinaattorien avustamiseksi 2, 6 ja 7 kohdan soveltamisessa.

23 artikla

Väärinkäytön vastaiset toimenpiteet ja väärinkäytöltä suojautuminen

1. Verkkoalustojen tarjoajien on keskeytettävä kohtuulliseksi ajaksi ja ennakkovaroituksen annettuaan palvelujen tarjoaminen palvelun vastaanottajille, jotka toistuvasti toimittavat ilmeisen laiton sisältöä.

2. Verkkoalustojen tarjoajien on keskeytettävä kohtuulliseksi ajaksi ja ennakkovaroituksen annettuaan ilmoitusten ja valitusten käsittely, jos yksityishenkilöt tai yhteisöt tekevät 16 artiklassa tarkoitettujen ilmoitus- ja toimintamenettelyjen välityksellä tai valituksen tekijät 20 artiklassa tarkoitettujen sisäisten valitusten käsittelyjärjestelmien välityksellä toistuvasti ilmeisen perusteettomia ilmoituksia tai valituksia.

3. Päätöksessään keskeytyksestä verkkoalustojen tarjoajien on arvioitava tapauskohtaisesti ja oikea-aikaisesti, huolellisesti ja objektiivisesti, syyllistyykö palvelun vastaanottaja, yksityishenkilö, yhteisö tai valituksen tekijä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuun väärinkäyttöön, ottaen huomioon kaikki asiaankuuluvat tosiasiat ja olosuhteet, jotka käyvät ilmi verkkoalustan tarjoajan saatavilla olevista tiedoista. Näiden olosuhteiden on käsitettävä vähintään seuraavat:

- a) ilmeisen laittomien sisältöjen tai ilmeisen perusteettomien ilmoitusten tai valitusten absoluuttinen lukumäärä tietyssä ajanjaksona;
- b) niiden suhteellinen osuus tietyssä ajanjaksona toimitettujen tietojen tai tehtyjen ilmoitusten kokonaismäärästä;
- c) väärinkäytön vakavuus, laittoman sisällön luonne mukaan lukien, ja niiden seurausten vakavuus;
- d) palvelun vastaanottajan, yksityishenkilön, yhteisön tai valituksen tekijän päämäärä, jos se on yksilöitävässä.

4. Verkkoalustojen tarjoajien on esitettävä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua väärinkäyttöä koskevat toimintaperiaatteensa selkeästi ja yksityiskohtaisesti ehdoissaan ja annettava myös esimerkkejä niistä tosiasioista ja olosuhteista, jotka ne ottavat huomioon arvioidessaan, onko tiettyä käyttäytymistä pidettävä väärinkäyttönä, ja määrittäessään keskeytyksen keston.

24 artikla

Verkkoalustojen tarjoajien avoimuusraportointivelvoitteet

1. Edellä 15 artiklassa tarkoitettujen tietojen lisäksi verkkoalustojen tarjoajien on sisällytettävä kyseisessä artiklassa tarkoitettuihin raportteihin seuraavat tiedot:
  - a) 21 artiklassa tarkoitettujen tuomioistuinten ulkopuolisten riidanratkaisuelinten käsiteltäviksi toimitettujen riitojen lukumäärä, riidanratkaisun tulokset ja riidanratkaisumenettelyjen päätökseen saattamiseen kulunut mediaaniaika sekä niiden riitojen osuus, joissa verkkoalustan tarjoaja on pannut täytäntöön riidanratkaisuelimen päätökset;
  - b) 23 artiklan nojalla määrättyjen keskeytysten lukumäärä siten, että erotetaan toisistaan ilmeisen laittoman sisällön tarjoamisesta, ilmeisen perusteettomien ilmoitusten tekemisestä ja ilmeisen perusteettomien valitusten tekemisestä määrätty keskeytykset.
2. Palvelun tarjoajien on julkaistava kunkin verkkoalustan tai verkossa toimivan hakukoneen osalta viimeistään 17 päivänä helmikuuta 2023 ja sen jälkeen vähintään kuuden kuukauden välein julkisesti saatavilla olevassa verkkorajapintansa osiossa tiedot unionissa olevien palvelun aktiivisten vastaanottajien kuukausittaisesta keskimäärästä, laskettuna viimeksi kuluneiden kuuden kuukauden keskiarvona ja 33 artiklan 3 kohdan mukaisesti annetuissa delegoiduissa säädöksissä säädettyjen menetelmien mukaisesti, jos kyseiset delegoidut säädökset on annettu.
3. Verkkoalustojen tai verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien on ilmoitettava sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorille ja komissiolle näiden pyynnöstä ja ilman aiheetonta viivästystä 2 kohdassa tarkoitettujen pyynnön esittämisajankohtana päivitetty tiedot. Kyseinen digitaalisten palvelujen koordinaattori tai komissio voi vaatia verkkoalustan tai verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajalta lisätietoja kyseisessä kohdassa tarkoitettua laskelmasta, mukaan lukien käytettyä dataa koskevat selvitykset ja perustelut. Tällaisiin tietoihin ei saa sisältyä henkilötietoja.
4. Kun sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorilla on syytä katsoa tämän artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti saamiensa tietojen perusteella, että verkkoalustan tai verkossa toimivien hakukoneiden tarjoaja saavuttaa 33 artiklan 1 kohdassa vahvistetun kynnysarvon, joka koskee unionissa olevien palvelun aktiivisten vastaanottajien kuukausittaista keskimäärää, sen on ilmoitettava asiasta komissiolle.
5. Verkkoalustojen tarjoajien on ilman aiheetonta viivytystä toimitettava komissiolle 17 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen päätökset ja perustelut, jotta ne voidaan sisällyttää komission ylläpitämään julkisesti käytettävissä olevaan koneluettavaan tietokantaan. Verkkoalustojen tarjoajien on varmistettava, että annetut tiedot eivät sisällä henkilötietoja.
6. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan mallit tämän artiklan 1 kohdan mukaisten raporttien muodolle, sisällölle ja muille yksityiskohdille. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 88 artiklassa tarkoitettua neuvon-antavaa menettelyä noudattaen.

25 artikla

Verkkorajapintojen suunnittelu ja järjestäminen

1. Verkkoalustojen tarjoajat eivät saa suunnitella, järjestää tai operoida verkkorajapintojaan tavalla, jolla harhautetaan tai manipuloidaan niiden palvelun vastaanottajia tai muutoin olennaisesti vääristetään tai haitataan palvelun vastaanottajien kykyä tehdä vapaita ja tietoon perustuvia päätöksiä.
2. Edellä olevan 1 kohdan kieltoa ei sovelleta käytäntöihin, jotka kuuluvat direktiivin 2005/29/EY tai asetuksen (EU) 2016/679 soveltamisalaan.
3. Komissio voi antaa suuntaviivoja 1 kohdan soveltamisesta tietyihin käytäntöihin, erityisesti seuraaviin:
  - a) paremman sijoituksen antaminen tietyille valinnoille, kun palvelun vastaanottajaa pyydetään tekemään päätös;

- b) palvelun vastaanottajan pyytäminen toistuvasti tekemään valinta, kun tällainen valinta on jo tehty, erityisesti esittämällä ponnahdusikkuna, joka häiritsee käyttäjäkokemusta;
- c) palvelun käytön lopettamismenettelyn tekeminen palveluun liittymistä vaikeammaksi.

26 artikla

Mainonta verkkoalustoilla

1. Verkkoalustojen tarjoajien, jotka esittävät verkkorajapinnoillaan mainoksia, on varmistettava, että kunkin yksittäiselle vastaanottajalle esitettävän mainoksen osalta palvelun vastaanottajat voivat tunnistaa selkeästi, ytimekkäästi, yksiselitteisesti ja reaaliaikaisesti seuraavaa:

- a) myös selvästi erottuvien merkintöjen avulla, että esitetty tieto on mainos; tällaiset merkinnät voidaan standardoida 44 artiklan mukaisesti;
- b) luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön, jonka puolesta mainos esitetään;
- c) luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön, joka on maksanut mainoksen, jos kyseessä on eri kuin b alakohdassa tarkoitettu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö;
- d) suoraan ja helposti mainoksesta merkitykselliset tiedot tärkeimmistä parametreista, joilla määritetään vastaanottaja, jolle mainos esitetään, ja tapauksen mukaan siitä, miten näitä parametreja voi muuttaa.

2. Verkkoalustojen tarjoajien on tarjottava palvelun vastaanottajille toiminto, jonka avulla ne voivat ilmoittaa, onko niiden toimittama sisältö kaupallista viestintää tai sisältääkö se sitä.

Kun palvelun vastaanottaja tekee tämän kohdan mukaisen ilmoituksen, verkkoalustan tarjoajan on varmistettava, että muut palvelun vastaanottajat voivat tunnistaa selkeästi, yksiselitteisesti ja reaaliaikaisesti, myös sellaisten selvästi erottuvien merkintöjen avulla, jotka voidaan standardoida 44 artiklan mukaisesti, että palvelun vastaanottajan toimittama sisältö on kyseisessä ilmoituksessa kuvattua kaupallista viestintää tai sisältää sitä.

3. Verkkoalustojen tarjoajat eivät saa esittää palvelujen vastaanottajille mainoksia, jos niiden esittäminen perustuu asetuksen (EU) 2016/679 4 artiklan 4 alakohdassa määriteltyyn profilointiin, jossa käytetään asetuksen (EU) 2016/679 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja henkilötietojen ryhmiä.

27 artikla

Suosittelujärjestelmien avoimuus

1. Suosittelujärjestelmiä käyttävien verkkoalustojen tarjoajien on esitettävä ehdoissaan selkeällä ja ymmärrettävällä kielellä niiden suosittelujärjestelmissä käytettävät tärkeimmät parametrit sekä palvelun vastaanottajien mahdolliset vaihtoehdot kyseisten tärkeimpien parametrien muuttamiseksi tai niihin vaikuttamiseksi.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa tärkeimmissä parametreissa on selvitettävä, miksi palvelun vastaanottajalle ehdotetaan tiettyjä tietoja. Niiden on sisällettävä vähintään seuraavat:

- a) kriteerit, jotka ovat merkittävimpiä määritettäessä palvelun vastaanottajalle ehdotettavia tietoja;
- b) syyt kyseisten parametrien suhteelliselle merkitykselle.

3. Jos suosittelujärjestelmiä varten on 1 kohdan mukaisesti käytettävissä useita vaihtoehtoja, jotka määrittävät palvelun vastaanottajille esitettyjen tietojen suhteellisen järjestyksen, verkkoalustojen tarjoajien on myös asetettava saataville toiminto, jonka avulla palvelun vastaanottaja voi tehdä valinnan ja milloin tahansa muuttaa valitsemaansa vaihtoehtoa. Kyseisen toiminnon on oltava saatavilla verkkoalustan verkkorajapinnan erityisessä osiossa, jossa tiedot priorisoidaan.

28 artikla

Alaikäisten suojele verkossa

1. Alaikäisten käytettävissä olevien verkkoalustojen tarjoajien on otettava käyttöön asianmukaiset ja oikeasuhteiset toimenpiteet, joilla varmistetaan alaikäisten korkeatasoinen yksityisyys ja turvallisuus niiden palvelussa.
2. Verkkoalustojen tarjoajat eivät saa esittää verkkorajapinnallaan mainoksia, jos niiden esittäminen perustuu asetuksen (EU) 2016/679 4 artiklan 4 kohdassa määriteltyyn profilointiin, jossa käytetään palvelun vastaanottajan henkilötietoja, kun verkkoalustojen tarjoajat ovat kohtuullisella varmuudella tietoisia siitä, että palvelun vastaanottaja on alaikäinen.
3. Tässä artiklassa säädettyjen velvoitteiden noudattaminen ei velvoita verkkoalustojen tarjoajia käsittelemään muita henkilötietoja sen arvioimiseksi, onko palvelun vastaanottaja alaikäinen.
4. Komissio voi lautakuntaa kuultuaan antaa suuntaviivoja verkkoalustojen tarjoajien avustamiseksi 1 kohdan soveltamisessa.

4 JAKSO

Sellaisten verkkoalustojen tarjoajiin, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, sovellettavat lisäsäännökset

29 artikla

Mikro- ja pienyritysten jättäminen soveltamisalan ulkopuolelle

1. Tätä jaksoa ei sovelleta verkkoalustojen tarjoajiin, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia sellaisten elinkeinonharjoittajien kanssa, joiden katsotaan olevan suosituksessa 2003/361/EY määriteltyjä mikroyrityksiä tai pieniä yrityksiä.

Tätä jaksoa ei sovelleta verkkoalustojen tarjoajiin, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia sellaisten elinkeinonharjoittajien kanssa, joilla on aiemmin ollut suosituksessa 2003/361/EY määritellyn mikroyrityksen tai pienen yrityksen asema, kyseisen aseman menettämistä mainitun suosituksen 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti seuraavien 12 kuukauden ajan, paitsi jos ne ovat 33 artiklan mukaisia erittäin suuria verkkoalustoja.

2. Poiketen siitä, mitä tämän artiklan 1 kohdassa säädetään, tätä jaksoa sovelletaan verkkoalustojen tarjoajiin, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa ja jotka on nimetty 33 artiklan mukaisiksi erittäin suuriksi verkkoalustoiksi, riippumatta siitä, katsotaanko kyseisten elinkeinonharjoittajien olevan mikroyrityksiä tai pieniä yrityksiä.

30 artikla

Elinkeinonharjoittajien jäljitettävyyden

1. Verkkoalustojen, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, on varmistettava, että elinkeinonharjoittajat voivat käyttää kyseisiä verkkoalustoja viestiäkseen tuotteista tai palveluista tai tarjotakseen niitä unionissa oleville kuluttajille ainoastaan, jos ne ovat ennen niiden palvelujen käyttöä nähin tarkoituksiin saaneet elinkeinonharjoittajaan soveltuvin osin seuraavat tiedot:

- a) elinkeinonharjoittajan nimi, osoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite;
- b) jäljennös elinkeinonharjoittajan tunnistusasiakirjasta tai muusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 910/2014⁽⁴⁰⁾ 3 artiklassa määritellyistä sähköisistä tunnistamisesta;

⁽⁴⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 910/2014, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla ja direktiivin 1999/93/EY kumoamisesta (EUVL L 257, 28.8.2014, s. 73).

- c) elinkeinonharjoittajan maksutilitiedot;
- d) jos elinkeinonharjoittaja on merkitty kaupparekisteriin tai vastaavaan julkiseen rekisteriin, se kaupparekisteri, johon elinkeinonharjoittaja on merkitty, ja elinkeinonharjoittajan rekisterinumero tai muu vastaava tunnistete kyseisessä rekisterissä;
- e) elinkeinonharjoittajan antama omaehtoinen vakuutus, jossa tämä sitoutuu tarjoamaan ainoastaan sellaisia tuotteita tai palveluja, jotka ovat sovellettavien unionin oikeuden sääntöjen mukaisia.

2. Verkkoalustan tarjoaja, joka antaa kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, saatua 1 kohdassa tarkoitettua tietoa sen on ennen kuin se antaa kyseisen elinkeinonharjoittajan käyttöä palveluun parhaansa mukaan arvioitava, ovatko 1 kohdan a–e alakohdassa tarkoitettuja tiedot luotettavat ja täydelliset, käyttäen mitä tahansa jäsenvaltioiden tai unionin saataville asettamaa vapaasti käytettävissä olevaa virallista verkkotietokantaa tai verkkorajapintaa tai pyytämällä elinkeinonharjoittajaa toimittamaan luotettavista lähteistä peräisin olevia tositteita. Tätä asetusta sovellettaessa elinkeinonharjoittajat ovat vastuussa annettujen tietojen paikkansapitävyydestä.

Kun on kyse elinkeinonharjoittajista, jotka käyttävät verkkoalustojen tarjoajien, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, palveluja 1 kohdassa tarkoitettuihin tarkoituksiin 17 päivänä helmikuuta 2024, palvelun tarjoajien on parhaansa mukaan pyrittävä saamaan luetellut tiedot kyseisiltä elinkeinonharjoittajilta 12 kuukauden kuluessa. Jos kyseiset elinkeinonharjoittajat eivät toimita tietoja tässä määräajassa, palvelun tarjoajien on keskeytettävä palvelujensa tarjoaminen näille elinkeinonharjoittajille, kunnes ne ovat toimittaneet kaikki tiedot.

3. Jos verkkoalustan tarjoaja, joka antaa kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, saa riittävästi viitteitä siitä tai sillä on syytä uskoa, että mikä tahansa 1 kohdassa tarkoitettu kyseiseltä elinkeinonharjoittajalta saatu tieto on virheellinen, puutteellinen tai vanhentunut, kyseisen tarjoajan on pyydettävä kyseistä elinkeinonharjoittajaa korjaamaan tilanteen viipymättä tai unionin oikeudessa ja kansallisessa lainsäädännössä asetetussa määräajassa.

Jos elinkeinonharjoittaja ei oikaise tai täydennä kyseistä tietoa, verkkoalustojen tarjoajan, joka antaa kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, on nopeasti keskeytettävä palvelunsa tarjoaminen kyseiselle elinkeinonharjoittajalle unionissa sijaitseville kuluttajille tarjottavien tuotteiden tai palvelujen osalta siihen asti, kun pyyntö on kaikilta osin täytetty.

4. Jos verkkoalustojen tarjoaja, joka antaa kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, kieltäytyy antamasta elinkeinonharjoittajan käyttöä palveluun 1 kohdan nojalla tai keskeyttää palvelunsa tarjoamisen tämän artiklan 3 kohdan nojalla, kyseisellä elinkeinonharjoittajalla on oikeus tehdä valitus tämän asetuksen 20 ja 21 artiklassa säädetyn mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksen (EU) 2019/1150 4 artiklan soveltamista.

5. Sellaisten verkkoalustan tarjoajien, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa on säilytettävä 1 ja 2 kohdan mukaisesti saadut tiedot suojatusti kuuden kuukauden ajan siitä, kun sopimusuhde kyseiseen elinkeinonharjoittajaan on päättynyt. Tämän jälkeen niiden on poistettava tiedot.

6. Verkkoalustan tarjoaja, joka antaa kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa saa luovuttaa tietoja kolmansille osapuolille ainoastaan, jos sitä edellytetään sovellettavan lainsäädännön mukaisesti, mukaan lukien 10 artiklassa tarkoitettuja määräyksiä ja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten tai komission antamat määräykset niiden tämän asetuksen mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän artiklan 2 kohdan soveltamista.

7. Verkkoalustan tarjoaja, joka antaa kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa on asetettava 1 kohdan a, d ja e alakohdassa tarkoitettuja tietoja palvelun vastaanottajien saataville verkkoalustallaan vähintään tuotevalikoimaan ottamisen yhteydessä selkeällä, helposti käytettävissä olevalla ja ymmärrettävällä tavalla. Näiden tietojen on oltava saatavilla ainakin verkkoalustan verkkorajapinnalla, jossa tavaraa tai palvelua koskevat tiedot esitetään.

31 artikla

Sisäänrakennettu velvoitteiden noudattaminen

1. Sellaisten verkkoalustan tarjoajien, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, on varmistettava, että sen verkkorajapinta on suunniteltu ja järjestetty siten, että elinkeinonharjoittajat voivat noudattaa sovellettavan unionin lainsäädännön mukaisia velvoitteitaan, jotka koskevat ennen sopimuksen tekoa annettavia tietoja, vaatimustenmukaisuutta ja tuoteturvallisuuksietietoja.

Kyseessä olevan palvelun tarjoajan on erityisesti varmistettava, että elinkeinonharjoittajilla on mahdollisuus antaa tiedot asetuksen (EU) 2019/1020 3 artiklan 13 alakohdan ja muun unionin lainsäädännön mukaisesti määritellyn talouden toimijan nimestä, osoitteesta, puhelinnumerosta ja sähköpostiosoitteesta.

2. Sellaisten verkkoalustojen tarjoajien, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, on varmistettava, että sen verkkorajapinta on suunniteltu ja järjestetty siten, että elinkeinonharjoittajat voivat toimittaa vähintään seuraavat:

- a) tiedot, jotka ovat tarpeen unionissa sijaitseville kuluttajille palvelun tarjoajien palvelujen kautta mainostettavien tai tarjottavien tuotteiden tai palvelujen selkeää ja yksiselitteistä tunnistamista varten;
- b) elinkeinonharjoittajan tunniste, kuten tavaramerkki, tunnus tai logo; ja
- c) tarvittaessa tiedot tuoteturvallisuuksista ja tuotteiden vaatimustenmukaisuutta koskevien sovellettavan unionin oikeuden sääntöjen mukaisista merkinnöistä.

3. Sellaisten verkkoalustojentarjoajien, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, on parhaansa mukaan arvioitava, ovatko tällaiset elinkeinonharjoittajat toimittaneet 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tiedot ennen kuin ne antavat niiden tarjota tuotteita tai palveluja kyseisillä alustoilla. Sen jälkeen, kun palvelun tarjoajat ovat antaneet elinkeinonharjoittajan tarjota tuotteita tai palveluja verkkoalustallaan, jolla annetaan kuluttajille mahdollisuus tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, niiden on toteutettava kohtuullisia toimia tarkastaakseen satunnaisesti virallisesta, vapaasti käytettävissä olevasta ja koneluettavasta verkkotietokannasta tai verkkorajapinnasta, onko tarjotut tuotteet tai palvelut tunnistettu laittomiksi.

32 artikla

Tiedonsaantioikeus

1. Jos sellaisen verkkoalustan tarjoaja, joka antaa kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, saa käytetyistä keinoista riippumatta tietää, että jokin elinkeinonharjoittaja on tarjonnut sen palvelujen käytön kautta kuluttajille laitonta tuotetta tai palvelua, sen on, sikäli kuin sillä on niiden kuluttajien yhteystiedot, jotka ovat ostaneet laitonta tuotetta tai palvelua sen palvelun kautta, ilmoitettava tiedot seuraavista:

- a) tieto siitä, että tuote tai palvelu on laiton;
- b) elinkeinonharjoittajan henkilöllisyys; ja
- c) mahdolliset asiaankuuluvat oikeussuojakeinot.

Ensimmäisessä alakohdassa säädetty velvollisuus koskee vain laittomien tuotteiden tai palvelujen hankintoja, jotka on tehty viimeisten kuuden kuukauden aikana siitä, kun palvelun tarjoaja sai tietää laittomuudesta.

2. Jos verkossa toimivan verkkoalustan tarjoajalla, joka antaa kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa ei 1 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa ole kaikkien asianomaisten kuluttajien yhteystietoja, kyseisen palvelun tarjoajan on saatettava verkkorajapinnalleen julkisesti saataviin ja helposti käytettäviin tiedot laittomasta tuotteesta tai palvelusta, elinkeinonharjoittajan henkilöllisyydestä ja mahdollisista asiaankuuluvista muutoksenhaku-keinoista.

5 JAKSO

Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien lisävelvoitteet järjestelmäriskien hallitsemiseksi

33 artikla

Erittäin suuret verkkoalustat ja erittäin suuret verkossa toimivat hakukoneet

1. Tätä jaksoa sovelletaan sellaisiin verkkoalustoihin ja verkossa toimiviin hakukoneisiin, joiden unionissa olevien palvelun aktiivisten vastaanottajien kuukausittainen keskimäärä on vähintään 45 miljoonaa ja jotka on nimetty erittäin suuriksi verkkoalustoiksi tai erittäin suuriksi verkossa toimiviksi hakukoneiksi 4 kohdan mukaisesti.

2. Komissio antaa 87 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla mukautetaan 1 kohdassa tarkoitettujen unionissa olevien palvelun aktiivisten vastaanottajien kuukausittaista keskimäärää, jos unionin väkiluku kasvaa tai vähenee vähintään viisi prosenttia suhteessa sen väkilukuun vuonna 2020 tai delegoidulla säädöksellä tehdyn mukautuksen jälkeen suhteessa sen vuoden väkilukuun, jona viimeisin delegoitu säädös annettiin. Tällaisessa tapauksessa komissio mukauttaa lukumäärää siten, että se vastaa kymmentä prosenttia unionin väkiluvusta sinä vuonna, jona komissio antaa delegoidun säädöksen, pyöristettynä ylös- tai alaspäin siten, että luku voidaan esittää miljoonina.

3. Komissio voi lautakuntaa kuultuaan antaa 87 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä tämän asetuksen säännösten täydentämiseksi vahvistamalla menetelmä unionissa olevien palvelun aktiivisten vastaanottajien kuukausittaisen keskimäärän laskemiseksi tämän artiklan 1 kohdan ja 24 artiklan 2 kohdan soveltamiseksi varmistaen, että menetelmässä otetaan huomioon markkinoiden ja teknologian kehitys.

4. Komissio tekee sijoittautumisjäsenvaltiota kuultuaan tai otettuaan huomioon sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin 24 artiklan 4 kohdan mukaisesti antamat tiedot päätöksen sellaisen verkkoalustan tai verkossa toimivan hakukoneen nimeämisestä erittäin suureksi verkkoalustaksi tai erittäin suureksi verkossa toimivaksi hakukoneeksi tätä asetusta sovellettaessa, jonka palvelun aktiivisten vastaanottajien kuukausittainen keskimäärä on vähintään tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu määrä. Komissio tekee päätöksensä verkkoalustan tai verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan 24 artiklan 2 kohdan mukaisesti ilmoittamien tietojen tai 24 artiklan 3 kohdan nojalla pyydettyjen tietojen tai muiden komission käytettävissä olevien tietojen perusteella.

Se, että asianomainen verkkoalustan tai verkossa toimivan hakukoneen tarjoaja ei noudata 24 artiklan 2 kohtaa tai ei noudata sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin tai komission 24 artiklan 3 kohdan mukaisesti esittämää pyyntöä, ei estä komissiota nimeämästä kyseistä tarjoajaa erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajaksi tämän kohdan mukaisesti.

Jos komissio perustaa päätöksensä tämän kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti muihin komission käytettävissä oleviin tietoihin tai 24 artiklan 3 kohdan nojalla pyydettyihin lisätietoihin, komissio antaa asianomaiselle verkkoalustan tai verkossa toimivan hakukoneen tarjoajalle mahdollisuuden esittää 10 arkipäivän kuluessa näkemyksensä komission alustavista havainnoista ja sen aikomuksesta nimetä verkkoalusta tai verkossa toimivan hakukoneen erittäin suureksi verkkoalustaksi tai erittäin suureksi verkossa toimivaksi hakukoneeksi. Komissio ottaa asianmukaisesti huomioon kyseisen palvelun tarjoajan esittämät näkemykset.

Se, että verkkoalustan tai verkossa toimivan hakukoneen tarjoaja ei esitä näkemyksiä kolmannen alakohdan nojalla, ei estä komissiota nimeämästä kyseistä verkkoalustaa tai verkossa toimivan hakukoneen erittäin suureksi verkkoalustaksi tai erittäin suureksi verkossa toimivaksi hakukoneeksi muiden komission käytettävissä olevien tietojen perusteella.

5. Komissio kumoo nimeämisen, jos verkkoalustan tai verkossa toimivan hakukoneen palvelun aktiivisten vastaanottajien kuukausittainen keskimäärä ei yhden vuoden yhtäjaksoisen ajanjakson aikana ole vähintään 1 kohdassa tarkoitettu määrä.

6. Komissio ilmoittaa 4 ja 5 kohdan mukaisista päätöksistään ilman aiheutonta viivytystä asianomaiselle verkkoalustan tai verkossa toimivan hakukoneen tarjoajalle, lautakunnalle ja sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorille.

Komissio varmistaa, että nimettyjen erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden luettelo julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, ja pitää luettelon ajan tasalla. Tässä jaksossa säädettyjä velvoitteita sovelletaan tai niitä lakataan soveltamasta kyseisiin erittäin suuriin verkkoalustoihin tai erittäin suuriin verkossa toimiviin hakukoneisiin neljän kuukauden kuluttua siitä, kun ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu ilmoitus on annettu kyseiselle palvelun tarjoajalle.

34 artikla

Riskianalyysi

1. Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien on huolellisesti tunnistettava, analysoitava ja arvioitava järjestelmäriskit, joita aiheutuu unionissa niiden palvelujen ja niihin liittyvien järjestelmien, mukaan lukien algoritmiset järjestelmät, suunnittelusta ja toiminnasta ja niiden palvelujen käytöstä unionissa.

Niiden on tehtävä riskinarvioinnit 33 artiklan 6 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettua soveltamispäivästä alkaen ja sen jälkeen vähintään kerran vuodessa ja joka tapauksessa ennen sellaisten toimintojen käyttöönottoa, joilla on todennäköisesti kriittinen vaikutus tämän artiklan mukaisesti tunnistettuihin riskeihin. Riskinarviointi on kohdennettava niiden palveluihin, sen on oltava oikeassa suhteessa järjestelmäriskeihin niiden vakavuuden ja todennäköisyyden huomioon ottaen, ja siinä on otettava huomioon seuraavat järjestelmäriskit:

- a) laittoman sisällön levittäminen näiden palvelujen kautta;
- b) mahdolliset tosiasialliset tai ennakoitut kielteiset vaikutukset perusoikeuskirjan perusoikeuksien, erityisesti 1 artiklassa vahvistettua ihmisarvoa, 7 artiklassa vahvistettua yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamista, 8 artiklassa vahvistettua henkilötietojen suojaa, 11 artiklassa vahvistettua sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta, mukaan lukien tiedotusvälineiden vapaus ja moniarvoisuus, 21 artiklassa vahvistettua syrjintäkieltoa, 24 artiklassa vahvistettua lapsen oikeuksien kunnioittamista ja 38 artiklassa vahvistettua kuluttajansuojaa koskevien perusoikeuksien käyttämiseen;
- c) mahdolliset tosiasialliset tai ennakoitut kielteiset vaikutukset kansalaiskeskusteluun, vaalimenettelyihin ja yleiseen turvallisuuteen;
- d) mahdolliset tosiasialliset tai ennakoitut kielteiset vaikutukset, jotka liittyvät sukupuolittuneeseen väkivaltaan sekä kansanterveyden ja alaikäisten suojeluun, mistä on vakavia kielteisiä seurauksia henkilön fyysiselle ja henkiselle hyvinvoinnille.

2. Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien on riskinarviointeja tehdessään otettava erityisesti huomioon, vaikuttavatko seuraavat tekijät joihinkin 1 kohdassa tarkoitettuihin järjestelmäriskeihin ja miten:

- a) niiden suosittelujärjestelmien ja muiden asiaan liittyvien algoritmisten järjestelmien suunnittelu;
- b) niiden sisällön moderointijärjestelmät;
- c) sovellettavat ehdot ja niiden noudattamisen valvonta;
- d) mainosten valinta- ja esitysjärjestelmät;
- e) dataan liittyvät palvelun tarjoajan käytännöt.

Arvioinneissa on myös analysoitava, vaikuttavatko niiden palvelun tahallinen manipulointi, mukaan lukien palvelun epäaito käyttö tai automatisoitu hyödyntäminen, sekä amplifointi ja laittoman sisällön ja verkkoalustan ehtojen kanssa yhteensopimattoman tiedon mahdollinen nopea ja laaja leviäminen 1 kohdan mukaisesti riskeihin ja miten.

Arvioinnissa on otettava huomioon erityiset alueelliset tai kielelliset näkökohdat, myös kun ne ovat ominaisia jollekin jäsenvaltiolle.

3. Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien on säilytettävä riskinarvioiteja koskevat tositteet vähintään kolmen vuoden ajan riskinarviointien suorittamisesta, ja niiden on pyynnöstä toimitettava ne komissiolle ja sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorille.

35 artikla

Riskien vähentäminen

1. Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien on otettava käyttöön kohtuullisia, oikeasuhteisia ja tehokkaita riskinvähentämistoimenpiteitä, jotka on mitoitettu vastaamaan 34 artiklan mukaisesti tunnistettuja erityisiä järjestelmäriskkejä, kiinnittäen erityistä huomiota tällaisten toimenpiteiden perusoikeuksiin kohdistuviin vaikutuksiin. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla tapauksen mukaan esimerkiksi seuraavat:

- a) niiden palvelujen, mukaan lukien niiden verkkorajapinnat, suunnittelun, ominaisuuksien tai toiminnan mukauttaminen;
- b) niiden ehtojen ja niiden noudattamisen valvonnan mukauttaminen;
- c) sisällön moderointiprosessien mukauttaminen, mukaan lukien tietyn tyyppisiin laittomiin sisältöihin liittyvien ilmoitusten käsittelyn nopeus ja laatu sekä tarvittaessa ilmoitetun sisällön nopea poistaminen tai siihen pääsyn estäminen, kun on kyse erityisesti laittomasta vihapuheesta tai verkkoväkivallasta; myös asiaan liittyvien päätöksentekoprosessien ja sisällön moderointiin kohdennettujen resurssien mukauttaminen;
- d) niiden algoritmisten järjestelmien, mukaan lukien niiden suosittelujärjestelmät, testaus ja mukauttaminen;
- e) niiden mainontajärjestelmien mukauttaminen ja sellaisten kohdennettujen toimenpiteiden toteuttaminen, joiden tarkoituksena on rajoittaa tai mukauttaa mainosten esittämistä niiden tarjoaman palvelun yhteydessä;
- f) niiden sisäisten prosessien, resurssien, testauksen ja dokumentoinnin tai niiden toimintojen valvonnan tehostaminen erityisesti järjestelmäriskin havaitsemiseksi;
- g) yhteistyön aloittaminen tai mukauttaminen 22 artiklan mukaisten luotettujen ilmoittajien kanssa ja 21 artiklan mukaisten tuomioistuinten ulkopuolisten riidanratkaisuelinten päätösten täytäntöönpano;
- h) muiden verkkoalustojen tai verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien kanssa tehtävän yhteistyön aloittaminen tai mukauttaminen 45 artiklassa tarkoitettujen käytäntöjen ja 48 artiklassa tarkoitettujen kriisiprotokollien avulla;
- i) tiedotustoimien toteuttaminen ja niiden verkkorajapinnan mukauttaminen palvelun vastaanottajille annettavien tietojen lisäämiseksi;
- j) kohdennettujen toimenpiteiden toteuttaminen lapsen oikeuksien suojelemiseksi, mukaan lukien tarvittaessa iän todentamismenetelmät ja lapsilukot tai välineet, joiden tarkoituksena on auttaa alaikäisiä ilmoittamaan hyväksikäytöstä tai saamaan tukea;
- k) sen varmistaminen, että tietty tieto on erotettavissa selvästi erottuvien merkintöjen avulla, kun se esitetään niiden verkkorajapinnoilla, jos se on tuotettua tai manipuloitua kuva-, ääni- tai videosisältöä, joka selvästi muistuttaa olemassa olevia henkilöitä, esineitä, paikkoja tai muita tahoja tai tapahtumia ja antaa henkilölle valheellisen vaikutelman siitä, että se on aito tai totuudenmukainen; lisäksi sellaisen helppokäyttöisen toiminnon tarjoaminen, jonka avulla palvelun vastaanottajien on mahdollista ilmoittaa tällaisista tiedoista.

2. Lautakunta julkaisee yhteistyössä komission kanssa kerran vuodessa kattavia raportteja. Raporteissa on oltava seuraavat tiedot:

- a) sellaisten merkittävimpien ja toistuvimpien järjestelmäriskien tunnistaminen ja arviointi, joista erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajat ovat raportoineet tai jotka on tunnistettu muista, erityisesti 39, 40 ja 42 artiklan mukaisista tietolähteistä;

- b) erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajia koskevat parhaat käytännöt tunnistettujen järjestelmäriskien vähentämiseksi.

Raporteissa esitetään järjestelmäriskit tapauksen mukaan eriteltynä kunkin jäsenvaltion mukaan, jossa niitä ilmeni, sekä koko unionista.

3. Komissio voi yhteistyössä digitaalisten palvelujen koordinaattorien kanssa antaa suuntaviivoja 1 kohdan soveltamisesta erityisten riskien osalta, erityisesti parhaiden käytäntöjen esittämiseksi ja mahdollisten toimenpiteiden suosittelemiseksi, ottaen asianmukaisesti huomioon toimenpiteiden mahdolliset vaikutukset kaikkien osapuolten perusoikeuskirjassa vahvistettuihin perusoikeuksiin. Näitä suuntaviivoja laatiessaan komissio järjestää julkisia kuulemisia.

36 artikla

Kriisinhallintamenettely

1. Kriisitilanteessa komissio voi lautakunnan suosituksesta tehdä päätöksen, jossa yhtä tai useampaa erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajaa vaaditaan toteuttamaan yksi tai useampi seuraavista toimista:

- a) sen arviointi, myötävaikuttavatko niiden palvelujen toiminta ja käyttö merkittävästi tai todennäköisesti merkittävästi 2 kohdassa tarkoitettuun vakavaan uhkaan, ja jos myötävaikuttavat, missä määrin ja miten;
- b) sellaisten tehokkaiden ja oikeasuhteisten erityistoimenpiteiden, kuten minkä tahansa 35 artiklan 1 kohdassa tai 48 artiklan 2 kohdassa säädetyn toimenpiteen, yksilöinti ja soveltaminen, joilla voidaan estää tällainen tämän kohdan a alakohdan mukaisesti määritetty myötävaikutus vakavaan uhkaan, poistaa se tai rajoittaa sitä;
- c) raportointi komissiolle tiettyyn päivämäärään mennessä tai säännöllisin väliajoin päätöksessä säädetyllä tavalla a alakohdassa tarkoitetuista arvioinneista, toteutettujen b alakohdan mukaisten erityistoimenpiteiden täsmällisestä sisällöstä, toteutuksesta ja laadullisesta ja määrällisestä vaikutuksesta ja mistä tahansa muusta näihin arviointeihin tai näihin toimenpiteisiin liittyvästä asiasta päätöksessä täsmennetyin mukaisesti.

Yksilöidessään ja soveltaessaan tämän kohdan b alakohdan mukaisia toimenpiteitä palvelun tarjoajan tai tarjoajien on otettava asianmukaisesti huomioon 2 kohdassa tarkoitettun vakavan uhan vakavuus, toimenpiteiden kiireellisyys ja tosiasialliset tai mahdolliset vaikutukset kaikkien asianomaisten osapuolten oikeuksiin ja oikeutettuihin etuihin, mukaan lukien se, ettei toimenpiteissä mahdollisesti noudateta perusoikeuskirjassa vahvistettuja perusoikeuksia.

2. Tätä artiklaa sovellettaessa kriisin katsotaan olevan kyseessä, kun poikkeukselliset olosuhteet johtavat yleiseen turvallisuuteen tai kansanterveyteen kohdistuvaan vakavaan uhkaan unionissa tai sen merkittävässä osissa.

3. Komissio varmistaa 1 kohdassa tarkoitettua päätöstä tehdessään, että kaikki seuraavat vaatimukset täyttyvät:

- a) päätöksessä vaaditut toimet ovat ehdottoman välttämättömiä, perusteltuja ja oikeasuhteisia, kun otetaan huomioon erityisesti 2 kohdassa tarkoitettun vakavan uhan vakavuus, toimenpiteiden kiireellisyys ja tosiasialliset tai mahdolliset vaikutukset kaikkien asianomaisten osapuolten oikeuksiin ja oikeutettuihin etuihin, mukaan lukien se, ettei toimenpiteissä mahdollisesti noudateta perusoikeuskirjassa vahvistettuja perusoikeuksia;
- b) päätöksessä täsmennetään kohtuullinen määräaika, jonka kuluessa 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen erityistoimenpiteiden on toteutettava, ottaen erityisesti huomioon näiden toimenpiteiden kiireellisyys ja niiden valmisteluun ja toteutukseen tarvittava aika;
- c) päätöksessä vaadittujen toimien kesto saa olla enintään kolme kuukautta.

4. Komissio toteuttaa 1 kohdassa tarkoitettun päätöksen tehtyään ilman aiheetonta viivytystä kaikki seuraavat toimet:

- a) ilmoittaa päätöksestä palvelun tarjoajalle tai tarjoajille, jolle tai joille päätös on osoitettu;

- b) asettaa päätöksen julkisesti saataville; ja
- c) ilmoittaa päätöksestä lautakunnalle, kehottaa sitä esittämään siitä näkemyksensä ja pitää sen ajan tasalla mahdollisista päätökseen liittyvistä myöhemmistä kehityskuluista.

5. Tarjoajalla tai tarjoajilla, jolle tai joille komission päätös on osoitettu, on oikeus valita toteutettava 1 kohdan b alakohdan ja 7 kohdan toisen alakohdan mukainen erityistoimenpide.

6. Komissio voi omasta aloitteestaan tai palvelun tarjoajan pyynnöstä käydä vuoropuhelua palvelun tarjoajan kanssa sen määrittämiseksi, ovatko suunnitellut tai toteutetut 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetut toimenpiteet palvelun tarjoajan erityisolosuhteet huomioon ottaen tehokkaita ja oikeasuhteisia asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Komissio varmistaa erityisesti, että palvelun tarjoajan toteuttamat 1 kohdan b alakohdan mukaiset toimenpiteet täyttävät 3 kohdan a ja c alakohdassa tarkoitetut vaatimukset.

7. Komissio seuraa tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen mukaisesti toteutettujen erityistoimenpiteiden soveltamista kyseisen kohdan c alakohdassa tarkoitettujen raporttien sekä mahdollisten muiden asiaan liittyvien tietojen perusteella, mukaan lukien tiedot, joita se voi pyytää 40 tai 67 artiklan mukaisesti, ottaen huomioon kriisin kehityksen. Komissio raportoi kyseisestä seurannasta lautakunnalle säännöllisesti vähintään kuukausittain.

Jos komissio katsoo, että suunnitellut tai toteutetut 1 kohdan b alakohdan mukaiset erityiset toimenpiteet eivät ole tehokkaita tai oikeasuhteisia, se voi lautakuntaa kuultuaan hyväksyä päätöksen, jolla edellytetään palvelun tarjoajan tarkastelevan uudelleen kyseisten erityistoimenpiteiden yksilöintiä tai soveltamista.

8. Komissio voi lautakunnan suosituksesta siinä tapauksessa, että se on kriisin kehityksen huomioon ottaen asianmukaista, muuttaa 1 kohdassa tai 7 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettua päätöstä seuraavasti:

- a) kumoamalla päätöksen ja vaatimalla tarvittaessa erittäin suurta verkkoalustaa tai erittäin suurta verkossa toimivaa hakukonetta lakkaamaan soveltamasta 1 kohdan b alakohdan tai 7 kohdan toisen alakohdan mukaisia yksilöityjä ja toteutettuja toimenpiteitä, erityisesti jos tällaisille toimenpiteille ei ole enää perusteita;
- b) pidentämällä 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettua ajanjaksoa enintään kolmella kuukaudella;
- c) ottamalla huomioon toimenpiteitä sovellettaessa saadut kokemukset, erityisesti se, ettei toimenpiteissä mahdollisesti noudateta perusoikeuskirjassa vahvistettuja perusoikeuksia.

9. Edellä 1–6 kohdassa asetettuja vaatimuksia sovelletaan tässä artiklassa tarkoitettuun päätökseen ja sitä koskevaan muutokseen.

10. Komissio ottaa mahdollisimman tarkasti huomioon lautakunnan tämän artiklan nojalla antamat suositukset.

11. Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuosittain tämän artiklan mukaisten päätösten hyväksymisen jälkeen ja joka tapauksessa kolmen kuukauden kuluttua kriisin päättymisestä kertomuksen kyseisten päätösten nojalla toteutettujen erityistoimenpiteiden soveltamisesta.

37 artikla

Riippumaton tarkastus

1. Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajille on tehtävä niiden omalla kustannuksella vähintään kerran vuodessa riippumattomat tarkastukset, joissa arvioidaan seuraavien noudattamista:

- a) III luvussa säädetyt velvoitteet;
- b) 45 ja 46 artiklassa tarkoitettujen käytännesääntöjen ja 48 artiklassa tarkoitettujen kriisiprotokollien mukaisesti tehdyt sitoumukset.

2. Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien on tarjottava tämän artiklan mukaiset tarkastukset suorittaville organisaatioille tarvittavaa yhteistyötä ja apua, jotta näiden on mahdollista suorittaa kyseiset tarkastukset tuloksellisesti, tehokkaasti ja oikea-aikaisesti, myös antamalla näille pääsy kaikkiin asiaan liittyviin tietoihin ja tiloihin ja vastaamalla suullisiin tai kirjallisiin kysymyksiin. Ne eivät saa estää tai hankaloittaa tarkastuksen suorittamista tai vaikuttaa siihen perusteettomasti.

Tällaiset tarkastukset suorittavien organisaatioiden on varmistettava tarkastusten yhteydessä, myös tarkastusten päätyttyä, erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajilta ja kolmansilta osapuolilta saatuja tietoja koskeva asianmukainen luottamuksellisuuden ja salassapitovelvollisuuden taso. Tämän vaatimuksen noudattaminen ei kuitenkaan saa vaikuttaa kielteisesti tarkastusten suorittamiseen ja muiden tämän asetuksen säännösten soveltamiseen, etenkin avoimuutta, valvontaa ja täytäntöönpanoa koskevien säännösten soveltamiseen. Jos se on 42 artiklan 4 kohdan mukaista avoimuusraportointia varten tarpeen, tämän artiklan 4 ja 6 kohdassa tarkoitetuista tarkastuskertomukseen ja tarkastuksen täytäntöönpanokertomukseen on liitettävä versiot, jotka eivät sisällä mitään tietoja, joita voitaisiin kohtuudella pitää luottamuksellisina.

3. Edellä olevan 1 kohdan mukaiset tarkastukset suorittavien organisaatioiden on täytettävä seuraavat vaatimukset:

a) ne ovat riippumattomia asianomaisesta erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajasta ja tarjoajaan kytköksissä olevista oikeushenkilöistä eikä niillä ole eturistiriitaa niihin nähden eivätkä ne erityisesti:

i) ole tarjonneet tarkastettuihin seikkoihin liittyviä mitään muita kuin tarkastuspalveluja asianomaiselle erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajalle eivätkä millekään kyseiseen tarjoajaan kytköksissä olevalle oikeushenkilölle tarkastuksen alkamista edeltäneiden 12 kuukauden aikana, ja ne ovat sitoutuneet olemaan tarjoamatta niille tällaisia palveluja tarkastuksen päättymistä seuraavien 12 kuukauden ajan;

ii) ole tarjonneet tämän artiklan mukaisia tarkastuspalveluja asianomaiselle erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajalle eivätkä millekään kyseiseen tarjoajaan kytköksissä olevalle oikeushenkilölle pidempään kuin 10 peräkkäisen vuoden ajan;

iii) suorita tarkastusta sellaisia palkkioita vastaan, jotka ovat riippuvaisia tarkastuksen tuloksesta;

b) niillä on todistetusti asiantuntemusta riskinhallinnan alalla sekä tekninen pätevyys ja tekniset valmiudet;

c) niillä on toteen näytetty objektiivisuus ja ammattietiikka, jotka perustuvat erityisesti siihen, että ne ovat liittyneet käytännössäntöihin tai asianmukaisiin standardeihin.

4. Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien on varmistettava, että tarkastukset suorittavien organisaatioiden laativat kustakin tarkastuksesta tarkastuskertomuksen. Kyseisessä kertomuksessa on esitettävä kirjalliset perustelut, ja siihen on sisällyttävä vähintään seuraavat tiedot:

a) tarkastuksen kohteena olleen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan nimi, osoite ja yhteyspiste sekä tarkastuksen kattama ajanjakso;

b) tarkastuksen suorittaneen organisaation tai suorittaneiden organisaatioiden nimi ja osoite;

c) sidonnaisuuksia koskeva ilmoitus;

d) kuvaus tarkastetuista seikoista ja käytetyistä menetelmistä;

e) kuvaus ja yhteenvedo tarkastuksen tärkeimmistä havainnoista;

f) luettelo osana tarkastusta kuulluista kolmansista osapuolista;

g) tarkastuslausunto siitä, onko tarkastuksen kohteena ollut erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoaja noudattanut 1 kohdassa tarkoitettuja velvoitteita ja sitoumuksia, eli myönteinen, myönteinen ja huomautuksia sisältävä tai kielteinen lausunto;

h) jos tarkastuslausunto ei ole myönteinen, toimintasuosituksia erityisistä toimenpiteistä vaatimusten noudattamiseksi ja aikataulu, jonka kuluessa noudattamisen suositellaan toteutuvan.

5. Jos tarkastuksen suorittanut organisaatio ei voinut tarkastaa tiettyjä erityisiä seikkoja tai antaa tarkastuslausuntoa tutkimustensa perusteella, tarkastuskertomukseen on sisällytettävä selvitys olosuhteista ja syistä, joiden vuoksi näitä seikkoja ei voitu tarkastaa.

6. Erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien, joista tehty tarkastuskertomus ei ole myönteinen, on otettava asianmukaisesti huomioon niille annetut toimintasuosituksukset ja toteutettava tarvittavat toimenpiteet suositusten panemiseksi täytäntöön. Niiden on kuukauden kuluessa näiden suositusten vastaanottamisesta laadittava tarkastuksen täytäntöönpanokertomus, jossa esitetään kyseiset toimenpiteet. Jos ne eivät pane toimintasuosituksia täytäntöön, niiden on esitettävä tarkastuksen täytäntöönpanokertomuksessa syyt siihen sekä mahdolliset vaihtoehtoiset toimenpiteet, joita ne ovat toteuttaneet havaittujen noudattamatta jättämisten korjaamiseksi.

7. Siirretään komissiolle valta antaa 87 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tätä asetusta vahvistamalla tarvittavat säännöt tämän artiklan mukaisten tarkastusten suorittamista varten, erityisesti tarvittavat säännöt tämän artiklan mukaisten tarkastusten menettelyvaiheista, tarkastusmenetelmistä ja raportoinnin malleista. Näissä delegoiduissa säädöksissä on otettava huomioon mahdolliset 44 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettut vapaaehtoiset tarkastusstandardit.

38 artikla

Suosittelujärjestelmät

Edellä 27 artiklassa säädettyjen vaatimusten lisäksi niiden erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien, jotka käyttävät suosittelujärjestelmiä, on tarjottava kussakin niiden suosittelujärjestelmässä vähintään yksi vaihtoehto, joka ei perustu asetuksen (EU) 2016/679 4 artiklan 4 alakohdassa määriteltyyn profilointiin.

39 artikla

Verkkomainonnan täydentävä läpinäkyvyys

1. Erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien, jotka esittävät verkkorajapinnoillaan mainoksia, on koottava ja asetettava julkisesti saataville verkkorajapintansa erityisessä osiossa sellaisen luotettavan välineen avulla, jolla voidaan tehdä hakuja ja moneen kriteeriin perustuvia kyselyjä, ja sovellusrajapintojen kautta rekisteri, joka sisältää 2 kohdassa tarkoitettut tiedot koko sen ajan, jolloin niillä esitetään mainosta, ja yhden vuoden ajan sen jälkeen, kun mainos viimeksi esitettiin niiden verkkorajapinnoilla. Niiden on varmistettava, että rekisteri ei sisällä sellaisten palvelun vastaanottajien henkilötietoja, joille mainos esitettiin tai olisi voitu esittää, ja toteutettava kohtuulliset toimet sen varmistamiseksi, että tiedot ovat paikkansapitäviä ja täydellisiä.

2. Rekisterissä on oltava vähintään kaikki seuraavat tiedot:

- a) mainoksen sisältö, mukaan lukien tuotteen, palvelun tai tuotemerkin nimi ja mainoksen kohde;
- b) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jonka puolesta mainos esitetään;
- c) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on maksanut mainoksen, jos kyseessä on eri kuin b alakohdassa tarkoitettu henkilö;
- d) ajanjakso, jonka ajan mainos esitettiin;
- e) oliko mainos tarkoitettu esitettäväksi nimenomaisesti yhdelle tai useammalle tietylle palvelun vastaanottajien ryhmälle, ja jos oli, tärkeimmät tähän tarkoitukseen käytetyt parametrit, mukaan lukien tapauksen mukaan tärkeimmät parametrit, joilla yksi tai useampi tällaisista ryhmistä jätettiin mainoksen ulkopuolelle;
- f) erittäin suurilla verkkoalustoilla julkaistu ja 26 artiklan 2 kohdan mukaisesti yksilöity kaupallinen viestintä;
- g) saavutettujen palvelun vastaanottajien kokonaismäärä ja tarvittaessa yhteismäärät eriteltynä kunkin jäsenvaltion osalta mainoksen nimenomaisena kohteena olleen vastaanottajien ryhmän tai ryhmien osalta.

3. Rekisteriin ei sisällytetä 2 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitettuja tietoja, jos erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoaja on poistanut tietyn mainoksen tai estänyt pääsyn siihen sillä perusteella, että sitä on väitetty laittomaksi tai yhteensopimattomaksi sen ehtojen kanssa. Tällaisessa tapauksessa rekisteriin on sisällytettävä kyseisestä mainoksesta tapauksen mukaan 17 artiklan 3 kohdan a–e alakohdassa tai 9 artiklan 2 kohdan a alakohdan i alakohdassa tarkoitettut tiedot.

Komissio voi lautakuntaa, 40 artiklassa tarkoitettuja asiaankuuluvia hyväksytyjä tutkijoita ja yleisöä kuultuaan antaa suuntaviivoja tässä artiklassa tarkoitettujen rekisterien rakenteesta, organisoinnista ja toiminnoista.

40 artikla

Tietoihin pääsy ja tietojen tarkastelu

1. Erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien on annettava sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorille tai komissiolle näiden perustellusta kyseisestä pyynnöstä ja pyynnössä täsmennetyn kohtuullisen ajan kuluessa pääsy tietoihin, jotka ovat tarpeen tämän asetuksen noudattamisen seuraamiseksi ja arvioimiseksi.

2. Digitaalisten palvelujen koordinaattorit ja komissio käyttävät 1 kohdan nojalla saatuja tietoja ainoastaan tämän asetuksen noudattamisen seuraamiseksi ja arvioimiseksi ja ottavat asianmukaisesti huomioon erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien ja kyseisten palvelun vastaanottajien oikeudet ja edut, mukaan lukien henkilötietojen suoja, luottamuksellisten tietojen ja erityisesti liikesalaisuuksien suojaaminen ja niiden palvelun turvallisuuden ylläpitäminen.

3. Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien on 1 kohtaa sovellettaessa joko sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin tai komission pyynnöstä selvitettävä algoritmisten järjestelmiensä, mukaan lukien niiden suositelujärjestelmät, suunnittelua, logiikkaa, toimintaa ja testausta.

4. Erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien on sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin perustellusta pyynnöstä annettava pyynnössä täsmennetyn kohtuullisen ajan kuluessa tämän artiklan 8 kohdan vaatimukset täyttävälle hyväksytyille tutkijoille pääsy tietoihin ainoastaan sellaista tutkimusta varten, joka edistää 34 artiklan 1 kohdan mukaisesti järjestelmäriskien havaitsemista, tunnistamista ja ymmärtämistä unionissa ja 35 artiklan mukaisten riskinvähentämistoimenpiteiden asianmukaisuuden, tehokkuuden ja vaikutusten arviointia.

5. Erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajat voivat 15 päivän kuluessa 4 kohdassa tarkoitettun pyynnön vastaanottamisesta pyytää tapauksen mukaan sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattoria muuttamaan pyyntöä, jos ne katsovat, etteivät ne voi antaa pääsyä pyydettyihin tietoihin jommastakummasta seuraavasta syystä:

- a) sillä ei ole pääsyä tietoihin;
- b) pääsyn antaminen tietoihin johtaisi merkittäviin haavoittuvuuksiin niiden palvelun turvallisuuden tai luottamuksellisten tietojen, erityisesti liikesalaisuuksien, suojaamisen kannalta.

6. Edellä olevan 5 kohdan mukaisissa muutospyynnöissä on ehdotettava yhtä tai useampaa vaihtoehtoista tapaa pääsyn antamiseksi pyydettyihin tietoihin tai muihin tietoihin, jotka ovat asianmukaisia ja riittäviä suhteessa pyynnön tarkoitukseen.

Sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattori tekee muutospyyntöä koskevan päätöksen 15 päivän kuluessa ja ilmoittaa erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajalle päätöksestään ja tarvittaessa muutetusta pyynnöstä ja pyynnön täyttämisen uudesta määräajasta.

7. Erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien on helpotettava pääsyä ja annettava pääsy 1 ja 2 kohdan mukaisiin tietoihin pyynnössä täsmennettyjen asianmukaisten rajapintojen kautta, mukaan lukien verkkotietokannat tai sovellusrajapinnat.

8. Sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattori myöntää tietyn tutkimuksen tutkijoille hyväksytyyn tutkijan aseman asianmukaisesti perustellusta hakemuksesta hakemuksessa tarkoitettua erityistä tutkimusta varten ja myöntää 4 kohdan mukaisesti pääsyn erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajan tietoihin, jos tutkijat osoittavat täyttävänsä kaikki seuraavat edellytykset:

- a) he kuuluvat johonkin direktiivin (EU) 2019/790 2 artiklan 1 kohdassa määriteltyyn tutkimusorganisaatioon;
- b) he ovat riippumattomia suhteessa kaupallisiin etuihin;
- c) tutkijoiden toimittamassa hakemuksessa ilmoitetaan tutkimuksen rahoitus;
- d) he pystyvät täyttämään kuhunkin pyyntöön liittyvät tietoturva- ja luottamuksellisuutta koskevat erityisvaatimukset ja suojaamaan henkilötiedot, ja he kuvaavat pyynnössään tätä varten käyttöön ottamiaan asianmukaisia teknisiä ja organisatorisia toimenpiteitä;
- e) tutkijoiden toimittamassa hakemuksessa osoitetaan pyydettyjen tietojen tutkimisen tarpeellisuus ja oikeasuhteisuus heidän tutkimuksensa kannalta sekä aikarajat, joiden sisällä tutkijat pyytävät päästä tietoihin, ja että odotetut tutkimustulokset edistävät 4 kohdassa säädettyjä tarkoituksia;
- f) suunniteltu tutkimustoiminta toteutetaan 4 kohdassa säädettyjä tarkoituksia varten;
- g) he ovat sitoutuneet asettamaan tutkimustuloksensa maksutta julkisesti saataville kohtuullisen ajan kuluessa tutkimuksen valmistumisesta, ellei kyseisten palvelun vastaanottajien oikeuksista ja eduista muuta johdu, asetuksen (EU) 2016/679 mukaisesti.

Vastaanotettuaan tämän kohdan mukaisen hakemuksen sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin on ilmoitettava asiasta komissiolle ja lautakunnalle.

9. Tutkijat voivat toimittaa hakemuksensa myös sen tutkimusorganisaation jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattorille, johon he kuuluvat. Vastaanotettuaan tämän kohdan mukaisen hakemuksen digitaalisten palvelujen koordinaattorin on tehtävä alustava arviointi siitä, täyttävätkö asianomaiset tutkijat kaikki 8 kohdassa säädetty edellytykset. Vastaava digitaalisten palvelujen koordinaattori lähettää hakemuksen yhdessä asianomaisten tutkijoiden toimittamien liiteasiakirjojen ja alustavan arvioinnin kanssa sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorille. Sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattori tekee ilman aiheetonta viivytystä päätöksen hyväksytyyn tutkijan aseman myöntämisestä tutkijalle.

Lopullinen päätös hyväksytyyn tutkijan aseman myöntämisestä tutkijalle kuuluu 8 kohdan mukaisesti sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin toimivaltaan, ja siinä otetaan asianmukaisesti huomioon tehty alustava arviointi.

10. Digitaalisten palvelujen koordinaattori, joka on myöntänyt hyväksytyyn tutkijan aseman ja vastannut myöntävästi hyväksytyyn tutkijan pääsyä koskevaan perusteltuun pyyntöön, joka koskee pääsyä erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien tietoihin, tekee päätöksen pääsyn lakkauttamisesta, jos se joko omasta aloitteestaan tai kolmansilta osapuolilta saatujen tietojen perusteella tehdyn tutkimuksen jälkeen toteaa, että hyväksytty tutkija ei enää täytä 8 kohdassa säädettyjä edellytyksiä, ja ilmoittaa päätöksestä asianomaiselle erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajalle. Ennen pääsyn lakkauttamista digitaalisten palvelujen koordinaattorin on annettava hyväksytylle tutkijalle mahdollisuus vastata tutkimuksensa tuloksiin ja aikomukseensa lakkauttaa pääsy.

11. Sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorien on ilmoitettava lautakunnalle niiden luonnollisten henkilöiden tai yhteisöjen nimet ja yhteystiedot, joille ne ovat myöntäneet hyväksytyyn tutkijan aseman 8 kohdan mukaisesti, sekä tutkimuksen, jota varten pyyntö tehtiin, tarkoituksen tai sen, että ne ovat lakkauttaneet pääsyn 10 kohdan mukaisesti.

12. Erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien on annettava ilman aiheetonta viivytystä pääsy tietoihin, myös reaaliaikaisiin tietoihin, jos se on teknisesti mahdollista, edellyttäen, että tiedot ovat julkisesti käytettävissä niiden verkkorajapinnalla, niille tutkijoille, myös voittoa tavoittelemattomiin elimiin, järjestöihin tai yhdistyksiin kuuluville tutkijoille, jotka täyttävät 8 kohdan b, c, d ja e alakohdassa säädetyt edellytykset ja jotka käyttävät tietoja yksinomaan sellaisen tutkimuksen suorittamiseen, joka edistää järjestelmäriskien havaitsemista, tunnistamista ja ymmärtämistä unionissa 34 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

13. Komissio antaa lautakuntaa kuultuaan delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tätä asetusta vahvistamalla tekniset edellytykset, joiden mukaisesti erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajien on jaettava tietoja 1 ja 4 kohdan mukaisesti, sekä tarkoitukset, joihin tietoja saa käyttää. Näissä delegoiduissa säädöksissä vahvistetaan erityiset edellytykset, joiden nojalla tällainen tietojen jakaminen tutkijoiden kanssa voidaan toteuttaa asetuksen (EU) 2016/679 mukaisesti, sekä asiaankuuluvat objektiiviset indikaattorit ja menettelyt sekä tarvittaessa riippumattomat neuvontamekanismit, ottaen huomioon erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien ja kyseisten palvelun vastaanottajien oikeudet ja edut, mukaan lukien luottamuksellisten tietojen ja erityisesti liikesalaisuuksien suojaaminen ja palvelun turvallisuuden ylläpitäminen.

41 artikla

Sääntöjen noudattamisen valvontatoiminto

1. Erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien on perustettava sääntöjen noudattamisen valvontatoiminto, joka on riippumaton operatiivisista toiminnoista ja joka koostuu yhdestä tai useammasta sääntöjen noudattamisen valvojasta, mukaan lukien valvontatoiminnon johtaja. Kyseisellä sääntöjen noudattamisen valvontatoiminnolla on oltava riittävät valtuudet, asema ja resurssit sekä pääsy erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan ylimpään hallintoelimeen, jotta se voi valvoa, että kyseinen tarjoaja noudattaa tätä asetusta.

2. Erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan ylimmän hallintoelimen on varmistettava, että sääntöjen noudattamisen valvojilla on 3 kohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseen tarvittava pätevyys, tietämys, kokemus ja kyvyt.

Erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan ylimmän hallintoelimen on varmistettava, että valvontatoiminnon johtaja on riippumaton ylempi johtohenkilö, jolla on nimenomainen vastuu sääntöjen noudattamisen valvontatoiminnosta.

Valvontatoiminnon johtajan on raportoitava suoraan erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan ylimmälle hallintoelimelle, ja hän voi tuoda esiin huolenaiheita ja varoittaa kyseistä elintä, jos 34 artiklassa tarkoitettujen riskit tai tämän asetuksen noudattamatta jättäminen vaikuttavat tai voivat vaikuttaa asianomaiseen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajaan, sanotun kuitenkin vaikuttamatta ylimmän hallintoelimen vastuusiin sen valvonta- ja johtotehtävissä.

Valvontatoiminnon johtajaa ei saa siirtää tehtävästään ilman erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan ylimmän hallintoelimen ennakkohyväksyntää.

3. Sääntöjen noudattamisen valvojien tehtävänä on

- a) tehdä yhteistyötä sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin ja komission kanssa tämän asetuksen soveltamiseksi;
- b) varmistaa, että kaikki 34 artiklassa tarkoitettujen riskit tunnistetaan ja niistä raportoidaan asianmukaisesti ja että 35 artiklan mukaisesti toteutetaan kohtuullisia, oikeasuhteisia ja tehokkaita riskinvähentämistoimenpiteitä;
- c) organisoida ja valvoa erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan 37 artiklan mukaiseen riippumattomaan tarkastukseen liittyvää toimintaa;

- d) tiedottaa ja neuvoa erittäin suuren verkkoalustan tarjoajan johtoa ja työntekijöitä tämän asetuksen mukaisista velvoitteista;
- e) valvoa, että erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoaja noudattaa tämän asetuksen mukaisia velvoitteita;
- f) tarvittaessa valvoa, noudattaako erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoaja 45 ja 46 artiklan mukaisten käytännesääntöjen tai 48 artiklan mukaisten kriisiprotokollien puitteissa tehtyjä sitoumuksia.

4. Erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien on ilmoitettava valvontatoimen johtajan nimet ja yhteystiedot sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorille ja komissiolle.

5. Erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan ylimmän hallintoelimen on määriteltävä sellaisten palvelun tarjoajan hallintojärjestelyjen täytäntöönpano, joilla varmistetaan valvontatoiminnon riippumattomuus, mukaan lukien tehtävien erottelu erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan organisaatiossa, eturistiriitojen ehkäiseminen ja 34 artiklan mukaisesti tunnistettujen järjestelmäriskien moitteeton hallinta, sekä valvottava tällaisten hallintojärjestelyjen täytäntöönpanoa ja vastattava siitä.

6. Ylimmän hallintoelimen on hyväksyttävä strategiat ja toimintaperiaatteet sellaisten 34 artiklan mukaisesti tunnistettujen riskien käsittelemistä, hallintaa, seurantaa ja vähentämistä varten, joille erittäin suuri verkkoalusta tai erittäin suuri verkossa toimiva hakukone altistuu tai saattaa altistua, ja tarkasteltava näitä strategioita ja toimintaperiaatteita säännöllisesti uudelleen vähintään kerran vuodessa.

7. Ylimmän hallintoelimen on käytettävä riittävästi aikaa riskinhallintaan liittyvien toimenpiteiden tarkasteluun. Sen on osallistuttava aktiivisesti riskinhallintaa koskeviin päätöksiin ja varmistettava, että 34 artiklan mukaisesti tunnistettujen riskien hallintaan osoitetaan riittävät resurssit.

42 artikla

Avoimuusraportointivelvoitteet

1. Erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien on julkaistava 15 artiklassa tarkoitetut raportit viimeistään kahden kuukauden kuluttua 33 artiklan 6 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetusta soveltamispäivästä ja sen jälkeen vähintään kuuden kuukauden välein.
2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa erittäin suurten verkkoalustojen tarjoajien julkaisemissa raporteissa on 15 artiklassa ja 24 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi täsmennettävä
  - a) henkilöresurssit, jotka erittäin suurten verkkoalustojen tarjoaja on osoittanut unionissa tarjottavan palvelun sisällön moderointiin, tapauksen mukaan jäsenvaltion kunkin virallisen kielen osalta, mukaan lukien 16 ja 22 artiklassa säädettyjen velvoitteiden noudattamista ja 20 artiklassa säädettyjen velvoitteiden noudattamista varten;
  - b) a alakohdassa tarkoitettuja tehtäviä suorittavien henkilöiden pätevyys ja kielitaito sekä tällaiselle henkilöstölle annettu koulutus ja tuki;
  - c) 15 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetut tarkkuusindikaattorit ja asiaan liittyvät tiedot jäsenvaltion kunkin virallisen kielen osalta.

Raportit on julkaistava vähintään yhdellä jäsenvaltion virallisella kielellä.

3. Edellä 24 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien on sisällytettävä tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin raporteihin myös tiedot palvelun vastaanottajien kuukausittaisesta keskimäärästä kussakin jäsenvaltiossa.

4. Erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien on toimitettava sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorille ja komissiolle ilman aiheutonta viivästystä ja asetettava julkisesti saataville viimeistään kolmen kuukauden kuluttua kunkin 37 artiklan 4 kohdan mukaisen tarkastuskertomuksen vastaanottamisesta seuraavat:

- a) raportti, jossa esitetään 34 artiklan mukaisen riskinarvioinnin tulokset;
- b) 35 artiklan 1 kohdan mukaisesti yksilöidyt ja toteutetut erityiset riskinvähentämistoimenpiteet;
- c) 37 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu tarkastuskertomus;
- d) 37 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu tarkastuksen täytäntöönpanokertomus;
- e) tarvittaessa tiedot palvelun tarjoajan riskinarviointien tueksi ja riskinvähentämistoimenpiteiden suunnittelun tueksi toteuttamista kuulemisista.

5. Jos erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoaja katsoo, että 4 kohdan mukainen tietojen julkaiseminen saattaa johtaa kyseisen tarjoajan tai palvelun vastaanottajien luottamuksellisten tietojen paljastumiseen, aiheuttaa merkittäviä haavoittuvuuksia sen palvelun turvallisuuden kannalta, heikentää yleistä turvallisuutta tai vahingoittaa vastaanottajia, palvelun tarjoaja saa poistaa tällaiset tiedot julkisesti saatavilla olevista raporteista. Siinä tapauksessa palvelun tarjoajan on toimitettava sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorille ja komissiolle täydelliset raportit ja liitettävä niihin perustelut tietojen poistamiselle julkisesti saatavilla olevista raporteista.

43 artikla

Valvontamaksu

1. Komissio perii erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajilta vuotuisen valvontamaksun, kun ne on nimetty 33 artiklan mukaisesti.
2. Vuotuisten valvontamaksujen kokonaismäärä kattaa arvioidut kustannukset, joita komissiolle aiheutuu sen tämän asetuksen mukaisista valvontatehtävistä, erityisesti kustannukset, jotka liittyvät 33 artiklan mukaiseen nimeämiseen, 24 artiklan 5 kohdan mukaisen tietokannan perustamiseen, ylläpitoon ja toimintaan sekä 85 artiklan mukaiseen tietojenvaihtojärjestelmään, 59 artiklan mukaisiin asian käsiteltäväksi saattamisiin, 62 artiklan mukaiseen lautakunnalle annettavaan tukeen sekä 56 artiklan ja IV luvun 4 jakson mukaisiin valvontatehtäviin.
3. Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajilta peritään vuotuinen valvontamaksu kustakin palvelusta, kun ne on nimetty 33 artiklan mukaisesti.

Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksiä vahvistaen vuotuisen valvontamaksun määrän kunkin erittäin suuren verkkoalustan tarjoajan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan osalta. Täytäntöönpanosäädöksiä antaessaan komissio soveltaa tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettua delegoidussa säädöksessä säädettyä menetelmää noudattaen tämän artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja periaatteita. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 88 artiklassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

4. Komissio vahvistaa 87 artiklan mukaisesti annetussa delegoidussa säädöksessä yksityiskohtaiset menetelmät ja menettelyt seuraavia varten:
  - a) 2 kohdassa tarkoitettujen arvioitujen kustannusten määrittäminen;
  - b) 5 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettujen yksittäisten vuotuisten valvontamaksujen määrittäminen;
  - c) 5 kohdan c alakohdassa määritellyn enimmäismäärän ylärajan määrittäminen; ja
  - d) tarvittavat maksujärjestelyt.

Kyseiset täytäntöönpanosäädökset hyväksyessään komissio noudattaa tämän artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja periaatteita.

5. Edellä 3 kohdassa tarkoitettussa täytäntöönpanosäädöksessä ja 4 kohdassa tarkoitettussa delegoidussa säädöksessä noudatetaan seuraavia periaatteita:

- a) vuotuisen valvontamaksun kokonaismäärän arvioinnissa otetaan huomioon edeltävänä vuonna aiheutuneet kustannukset;
- b) vuotuinen valvontamaksu on oikeassa suhteessa kunkin 33 artiklan mukaisesti nimetyn erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen unionissa olevien palvelun aktiivisten vastaanottajien kuukausittaiseen keskimäärään;
- c) tietyltä erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajalta perittävä vuotuisen valvontamaksun kokonaismäärä ei missään tapauksessa ole enempää kuin 0,05 prosenttia sen edellisen tilikauden maailmanlaajuisista vuotuisista nettotuloista.

6. Tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti perittävät yksittäiset vuotuiset valvontamaksut ovat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 ⁽⁴¹⁾ 21 artiklan 5 kohdan mukaisia ulkoisia käyttötarkoituksensa sidottuja tuloja.

7. Komissio antaa vuosittain Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän asetuksen mukaisten tehtävien hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten kokonaismäärästä ja edellisenä vuonna perittyjen yksittäisten vuotuisen valvontamaksujen kokonaismäärästä.

6 JAKSO

Muut huolellisuusvelvoitteita koskevat säännökset

44 artikla

Standardit

1. Komissio kuulee lautakuntaa sekä tukee ja edistää asiaankuuluvien eurooppalaisten ja kansainvälisten standardointielinten laatimien vapaaehtoisten standardien kehittämistä ja täytäntöönpanoa vähintään seuraavien seikkojen osalta:

- a) 16 artiklan mukainen ilmoitusten toimittaminen sähköisesti;
- b) malli-, suunnittelu- ja prosessistandardit palvelun vastaanottajien kanssa ehdoista ja niihin tehdyistä muutoksista johtuvista rajoituksista käytävää käyttäjystävällistä viestintää varten;
- c) 22 artiklan mukaisten luotettujen ilmoittajien tekemien ilmoitusten toimittaminen sähköisesti, myös sovellusraja-pintojen kautta;
- d) erityiset rajapinnat, mukaan lukien sovellusrajapinnat, joilla helpotetaan 39 ja 40 artiklassa säädettyjen velvoitteiden noudattamista;
- e) erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarkastaminen 37 artiklan mukaisesti;
- f) 39 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen mainosrekisterien yhteentoimivuus;
- g) tietojen toimittaminen mainonnan välittäjien välillä 26 artiklan 1 kohdan b, c ja d alakohdan mukaisten avoimuusvelvoitteiden tukemiseksi;
- h) tekniset toimenpiteet tähän asetukseen sisältyvien mainontaan liittyvien velvoitteiden noudattamisen mahdollistamiseksi, mukaan lukien velvoitteet, jotka koskevat 26 artiklassa tarkoitettuja mainoksiin ja kaupalliseen viestintään liitettäviä selvästi erottuvia merkintöjä;

⁽⁴¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

- i) valintarajapinnat ja erityyppisten suosittelevien järjestelmien tärkeimpiä parametreja koskevien tietojen esittäminen 27 ja 38 artiklan mukaisesti;
- j) standardit kohdennetuille toimenpiteille alaikäisten suojelemiseksi verkossa.

2. Komissio tukee standardien päivittämistä teknologian kehityksen ja kyseisten palvelujen vastaanottajien käyttäytymisen perusteella. Standardien päivittämistä koskevien asiaankuuluvien tietojen on oltava julkisesti saatavilla ja helposti käytettävissä.

45 artikla

Käytännösäännöt

1. Komissio ja lautakunta kannustavat laatimaan vapaaehtoisia unionin tason käytännösääntöjä ja helpottavat niiden laatimista, jotta voidaan edistää tämän asetuksen asianmukaista soveltamista ottaen erityisesti huomioon erityiset haasteet, joita liittyy erityyppisten laittomien sisältöjen ja järjestelmäriskien torjumiseen, noudattaen unionin lainsäädäntöä erityisesti kilpailun ja henkilötietojen suojan osalta.

2. Jos ilmenee 34 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu merkittävä järjestelmäriski, joka koskee useita erittäin suuria verkkoalustoja tai erittäin suuria verkossa toimivia hakukoneita, komissio voi kutsua kyseisten erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajat, tapauksen mukaan muut erittäin suurten välityspalvelujen tarjoajat sekä asiaankuuluvia toimivaltaisia viranomaisia, kansalaisjärjestöjä ja muita asiaankuuluvia sidosryhmiä osallistumaan käytännösääntöjen laatimiseen, muun muassa vahvistamalla erityisten riskinvähentämistoimenpiteiden toteuttamista koskevia sitoumuksia, sekä kaikkia toteutettuja toimenpiteitä ja niiden tuloksia koskevan säännöllisen raportoinnin puitteiden laatimiseen.

3. Pannessaan täytäntöön 1 ja 2 kohtaa komissio ja lautakunta sekä tarvittaessa muut elimet pyrkivät varmistamaan, että käytännösäännöissä esitetään selkeästi kyseisten sääntöjen erityiset tavoitteet, että ne sisältävät keskeiset tulosindikaattorit, joilla mitataan näiden tavoitteiden saavuttamista, ja että niissä otetaan asianmukaisesti huomioon kaikkien asianomaisten osapuolten ja erityisesti kansalaisten tarpeet ja edut unionin tasolla. Komissio ja lautakunta pyrkivät myös varmistamaan, että osallistajat raportoivat säännöllisesti komissiolle ja sijoittautumispaikkansa digitaalisten palvelujen koordinaattoreille kaikista toteutetuista toimenpiteistä ja niiden tuloksista, joita mitataan käytännösääntöihin sisältyvillä keskeisillä tulosindikaattoreilla. Keskeisissä tulosindikaattoreissa ja raportointisitoumuksissa on otettava huomioon eri osallistujien koossa ja valmiuksissa olevat erot.

4. Komissio ja lautakunta arvioivat, täyttävätkö käytännösäännöt 1 ja 3 kohdassa tarkoitettut tavoitteet, sekä seuraavat ja arvioivat säännöllisesti käytännösääntöjen tavoitteiden saavuttamista ottaen huomioon niihin mahdollisesti sisältyvät keskeiset tulosindikaattorit. Ne julkaisevat päätelmänsä.

Komissio ja lautakunta kannustavat myös tarkastelemaan ja mukauttamaan säännöllisesti käytännösääntöjä ja helpottavat tätä.

Jos käytännösääntöjä on järjestelmällisesti jätetty noudattamatta, komissio ja lautakunta voivat kehottaa käytännösääntöjen allekirjoittajia toteuttamaan tarvittavat toimet.

46 artikla

Verkkomainonnan käytännösäännöt

1. Komissio kannustaa laatimaan vapaaehtoisia unionin tason käytännösääntöjä ja helpottamaan niiden laatimista verkkoalustojen tarjoajien ja muiden asiaankuuluvien palvelun tarjoajien, kuten verkkomainonnan välityspalvelujen tarjoajien, muiden ohjelmallisen mainonnan arvoketjuun osallistuvien toimijoiden tai palvelun vastaanottajia edustavien järjestöjen ja kansalaisjärjestöjen tai asiaankuuluvien viranomaisten välillä, jotta voidaan edistää avoimuuden lisäämistä verkkomainonnan alan arvoketjun toimijoiden osalta 26 ja 39 artiklan vaatimusten lisäksi.

2. Komissio pyrkii varmistamaan, että käytännesäännöillä edistetään tehokasta tiedonvälitystä kaikkien asianomaisten osapuolten oikeuksia ja etuja täysimääräisesti kunnioittaen sekä kilpailuun perustuvaa, avointa ja oikeudenmukaista ympäristöä verkkomainonnassa unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti, erityisesti kilpailun sekä yksityisyyden ja henkilötietojen suojan osalta. Komissio pyrkii varmistamaan, että käytännesäännöissä käsitellään vähintään seuraavia:

- a) verkkomainonnan välityspalvelujen tarjoajien hallussa olevien tietojen välittäminen palvelun vastaanottajille 26 artiklan 1 kohdan b, c ja d alakohdassa vahvistettujen vaatimusten osalta;
- b) verkkomainonnan välityspalvelujen tarjoajien hallussa olevien tietojen välittäminen 39 artiklan mukaisiin rekistereihin;
- c) merkitykselliset tiedot datan monetisoinnista.

3. Komissio kannustaa laatimaan käytännesäännöt viimeistään 18 päivänä helmikuuta 2025 ja soveltamaan niitä viimeistään 18 päivästä elokuuta 2025.

4. Komissio kannustaa kaikkia 1 kohdassa tarkoitetun verkkomainonnan alan arvoketjun toimijoita tukemaan käytännesäännöissä esitettyjä sitoumuksia, ja noudattamaan niitä.

47 artikla

Saavutettavuutta koskevat käytännesäännöt

1. Komissio kannustaa laatimaan unionin tason käytännesääntöjä ja helpottamaan niiden laatimista siten, että asiassa ovat mukana verkkoalustojen tarjoajat ja muut asiaankuuluvat palvelun tarjoajat, palvelun vastaanottajia edustavat järjestöt ja kansalaisjärjestöt tai asiaankuuluvat viranomaiset, jotta voidaan edistää täysimääräistä ja tosiasiallista yhdenvertaista osallistumista parantamalla pääsyä sellaisiin verkkopalveluihin, joiden alkuperäisessä suunnittelussa ja myöhemmässä mukauttamisessa otetaan huomioon vammaisten henkilöiden erityistarpeet.

2. Komissio pyrkii varmistamaan, että käytännesääntöjen tavoitteena on varmistaa tällaisten palvelujen saavutettavuus unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jotta voidaan maksimoida niiden ennustettava käyttö vammaisten henkilöiden keskuudessa. Komissio pyrkii varmistamaan, että käytännesäännöissä käsitellään vähintään seuraavia tavoitteita:

- a) palvelujen suunnittelu ja mukauttaminen siten, että ne ovat vammaisten henkilöiden saavutettavissa, tekemällä niistä havaittavia, hallittavia, ymmärrettäviä ja toimintavarmoja;
- b) sen selvittäminen, miten palvelut täyttävät sovellettavat saavutettavuusvaatimukset, ja näiden tietojen asettaminen yleisön saataville vammaisten henkilöiden kannalta saavutettavalla tavalla;
- c) tämän asetuksen nojalla annettujen tietojen, lomakkeiden ja toimenpiteiden asettaminen saataville siten, että ne ovat helposti löydettävissä, ymmärrettävissä ja vammaisten henkilöiden saavutettavissa.

3. Komissio kannustaa laatimaan käytännesäännöt viimeistään 18 päivänä helmikuuta 2025 ja soveltamaan niitä viimeistään 18 päivästä elokuuta 2025.

48 artikla

Kriisiprotokollat

1. Lautakunta voi suosittaa, että komissio aloittaa 2, 3 ja 4 kohdan mukaisesti sellaisten kriisitilanteisiin tarkoitettujen vapaaehtoisten kriisiprotokollien laatimisen. Kyseisten tilanteiden on rajoituttava tiukasti yleiseen turvallisuuteen tai kansanterveyteen vaikuttaviin poikkeuksellisiin olosuhteisiin.

2. Komissio kannustaa erittäin suurten verkkoalustojen, erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden ja tarvittaessa muiden verkkoalustojen tai muiden verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajia osallistumaankyseisten kriisiprotokollien laatimiseen, testaamiseen ja soveltamiseen sekä helpottaa niiden osallistumista siihen. Komissio pyrkii varmistamaan, että kriisiprotokolliin sisältyy yksi tai useampi seuraavista toimenpiteistä:

- a) kriisitilannetta koskevien jäsenvaltioiden viranomaisilta tai muilta asiaankuuluvilta luotettavilta elimiltä kriisin olosuhteista riippuen saatujen tai unionin tason tietojen esittäminen näkyvästi;
- b) sen varmistaminen, että välityspalvelujen tarjoaja nimeää erityisen yhteyspisteen, joka vastaa kriisinhallinnasta; tarvittaessa tämä voi olla 11 artiklassa tarkoitettu sähköinen yhteyspiste tai erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien tapauksessa 41 artiklassa tarkoitettu sääntöjen noudattamisen valvoja;
- c) 16, 20, 22, 23 ja 35 artiklassa säädettyjen velvoitteiden noudattamiseen osoitettujen resurssien mukauttaminen tarvittaessa kriisitilanteen synnyttämiin tarpeisiin.

3. Komissio ottaa tarvittaessa jäsenvaltioiden viranomaiset mukaan kriisiprotokollien laatimiseen, testaamiseen ja soveltamisen valvontaan, ja se voi ottaa siihen mukaan myös unionin elimet, toimistot ja virastot. Komissio voi, jos se on tarpeen ja aiheellista, ottaa myös kansalaisjärjestöjä tai muita asiaankuuluvia järjestöjä mukaan kriisiprotokollien laatimiseen.

4. Komissio pyrkii varmistamaan, että kriisiprotokollissa esitetään selkeästi kaikki seuraavat seikat:

- a) erityiset parametrit sen määrittämiseksi, mihin erityisiin poikkeuksellisiin olosuhteisiin kriisiprotokolla on tarkoitettu, ja tavoitteet, joihin sillä pyritään;
- b) kunkin osallistujan rooli ja toimenpiteet, jotka niiden on määrä toteuttaa valmistauduttaessa ja sen jälkeen, kun kriisiprotokolla on otettu käyttöön;
- c) selkeä menettely sen määrittämiseksi, milloin kriisiprotokolla on tarkoitus ottaa käyttöön;
- d) selkeä menettely sen ajanjakson määrittämiseksi, jonka kuluessa kriisiprotokollan käyttöönoton jälkeen toteutettavat toimenpiteet on toteutettava ja jonka on rajoitettava tiukasti siihen, mikä on välttämätöntä kyseisten poikkeuksellisten olosuhteiden käsittelemiseksi;
- e) suojatoimet perusoikeuskirjassa vahvistettuihin perusoikeuksiin, erityisesti sananvapauteen ja tiedonvälityksen vapauteen sekä syrjimättömyyttä koskevaan oikeuteen kohdistuvien mahdollisten kielteisten vaikutusten torjumiseksi;
- f) prosessi, jolla kriisitilanteen päättyessä raportoidaan julkisesti mahdollisesti toteutetuista toimenpiteistä, niiden kestosta ja tuloksista.

5. Jos komissio katsoo, että kriisiprotokollalla ei onnistuta puuttumaan tehokkaasti kriisitilanteeseen tai turvaamaan 4 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen perusoikeuksien toteutumista, se pyytää osallistujia tarkistamaan kriisiprotokollaa, myös siten, että toteutetaan lisätoimenpiteitä.

IV LUKU

TÄYTÄNTÖÖNPANO, YHTEISTYÖ, SEURAAMUKSET JA TÄYTÄNTÖÖNPANON VALVONTA

1 JAKSO

Toimivaltaiset viranomaiset ja kansalliset digitaalisten palvelujen koordinaattorit

49 artikla

Toimivaltaiset viranomaiset ja digitaalisten palvelujen koordinaattorit

1. Jäsenvaltioiden on nimettävä yksi tai useampi toimivaltainen viranomainen vastaamaan välityspalvelujen tarjoajien valvonnasta ja tämän asetuksen täytäntöönpanon valvonnasta, jäljempänä 'toimivaltaiset viranomaiset'.

2. Jäsenvaltioiden on nimettävä yksi näistä toimivaltaisista viranomaisista digitaalisten palvelujen koordinaattorikseen. Digitaalisten palvelujen koordinaattori vastaa kaikista tämän asetuksen ja sen täytäntöönpanoon ja valvontaan liittyvistä asioista kyseisessä jäsenvaltiossa, ellei asianomainen jäsenvaltio ole osoittanut tiettyjä erityistehtäviä tai -aloja muille toimivaltaisille viranomaisille. Digitaalisten palvelujen koordinaattorin tehtävä on joka tapauksessa varmistaa näiden asioiden koordinointi kansallisella tasolla sekä osaltaan edistää tämän asetuksen ja sen täytäntöönpanon tehokasta ja johdonmukaista valvontaa kaikkialla unionissa.

Tätä varten digitaalisten palvelujen koordinaattorit tekevät yhteistyötä keskenään, muiden kansallisten toimivaltaisten viranomaisten, lautakunnan ja komission kanssa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioiden mahdollisuutta säätää yhteistyömekanismeista sekä siitä, että digitaalisten palvelujen koordinaattori vaihtaa säännöllisesti näkemyksiä muiden kansallisten viranomaisten kanssa, jos se on tarpeen kyseisten viranomaisten ja digitaalisten palvelujen koordinaattorin tehtävien suorittamisen kannalta.

Jos jäsenvaltio nimeää digitaalisten palvelujen koordinaattorin lisäksi yhden tai useamman toimivaltaisen viranomaisen, sen on varmistettava, että kyseisen viranomaisen ja digitaalisten palvelujen koordinaattorin tehtävät on selkeästi määritelty ja että ne tekevät tiivistä ja tehokasta yhteistyötä tehtäviään suorittaessaan.

3. Jäsenvaltioiden on nimettävä digitaalisten palvelujen koordinaattorit viimeistään 17 päivänä helmikuuta 2024.

Jäsenvaltioiden on asetettava julkisesti saataville ja ilmoitettava komissiolle ja lautakunnalle digitaalisten palvelujen koordinaattoriksi nimetyn toimivaltaisen viranomaisensa nimi ja yhteystiedot. Asianomaisen jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle ja lautakunnalle 2 kohdassa tarkoitettujen muiden toimivaltaisten viranomaisten nimet ja tehtävät.

4. Jäljempänä 50, 51 ja 56 artiklassa säädettyjä digitaalisten palvelujen koordinaattoreihin sovellettavia säännöksiä sovelletaan myös kaikkiin muihin toimivaltaisiin viranomaisiin, jotka jäsenvaltiot nimeävät tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti.

50 artikla

Digitaalisten palvelujen koordinaattoreita koskevat vaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden digitaalisten palvelujen koordinaattorit suorittavat tämän asetuksen mukaiset tehtävänsä puolueettomasti, läpinäkyvästi ja oikea-aikaisesti. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden digitaalisten palvelujen koordinaattoreilla on kaikki tarvittavat resurssit tehtäviensä hoitamiseksi, mukaan lukien riittävät tekniset, taloudelliset ja henkilöresurssit, jotta ne voivat valvoa asianmukaisesti kaikkia toimivaltaansa kuuluvia välityspalvelujen tarjoajia. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että sen digitaalisten palvelujen koordinaattorilla on riittävä autonomia talousarvionsa hallinnoinnissa talousarvion yleisissä rajoissa, jotta tämä ei vaikuta haitallisesti digitaalisten palvelujen koordinaattorin riippumattomuuteen.

2. Suorittaessaan tehtäviään ja käyttäessään valtuuksiaan tämän asetuksen mukaisesti digitaalisten palvelujen koordinaattorien on toimittava täysin riippumattomasti. Niiden on oltava vapaita kaikesta suorasta tai välillisestä ulkoisesta vaikutuksesta, eivätkä ne saa pyytää eivätkä ottaa vastaan ohjeita miltään muulta viranomaiselta tai yksityiseltä osapuolelta.

3. Tämän artiklan 2 kohta ei rajoita digitaalisten palvelujen koordinaattorien tehtäviä tässä asetuksessa säädettyssä valvonta- ja täytäntöönpanojärjestelmässä eikä 49 artiklan 2 kohdan mukaista yhteistyötä muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa. Tämän artiklan 2 kohta ei estä oikeudellista valvontaa, eikä se myöskään rajoita digitaalisten palvelujen koordinaattorien yleiseen toimintaan, kuten rahoitusmenoihin tai raportointiin kansallisille parlamenteille, liittyviä oikeasuhteisia vastuuvuvelvollisuusvaatimuksia edellyttäen, että kyseiset vaatimukset eivät haittaa tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamista.

51 artikla

Digitaalisten palvelujen koordinaattorien valtuudet

1. Jos se on tarpeen digitaalisten palvelujen koordinaattorien tämän asetuksen mukaisten tehtävien hoitamiseksi, näillä on oltava seuraavat tutkintavaltuudet, jotka koskevat asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaan kuuluvien välityspalvelujen tarjoajien toimintaa:

- a) valtuudet vaatia kyseisiä palvelun tarjoajia sekä muita henkilöitä, jotka toimivat elinkeino- tai ammattitoimintaansa liittyvässä tarkoituksessa ja voivat kohtuudella olla tietoisia tämän asetuksen epäiltyyn rikkomiseen liittyvistä tiedoista, mukaan lukien 37 artiklassa ja 75 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja tarkastuksia suorittavat organisaatiot, toimittamaan tällaiset tiedot ilman aiheetonta viivytystä;
- b) valtuudet tehdä tai pyytää jäsenvaltionsa oikeusviranomaisia määräämään tarkastuksia tiloissa, joita kyseiset palvelun tarjoajat tai kyseiset henkilöt käyttävät elinkeino- tai ammattitoimintaansa liittyviin tarkoituksiin, tai pyytää muita viranomaisia tekemään niin epäiltyyn rikkomiseen liittyvien tietojen tutkimiseksi, takavarikoimiseksi, hankkimiseksi tai jäljennösten ottamiseksi missä tahansa muodossa tallennusvälineestä riippumatta;
- c) valtuudet pyytää kyseisten palvelun tarjoajien tai kyseisten henkilöiden ketä tahansa henkilöstön jäsentä tai edustajaa antamaan selvityksiä epäiltyyn rikkomiseen liittyvistä tiedoista ja tallentamaan vastaukset heidän suostumuksellaan millä tahansa teknisillä välineillä.

2. Jos se on tarpeen digitaalisten palvelujen koordinaattorien tämän asetuksen mukaisten tehtävien hoitamiseksi, näillä on oltava seuraavat täytäntöönpanovaltuudet, jotka koskevat asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaan kuuluvien välityspalvelujen tarjoajia:

- a) valtuudet hyväksyä kyseisten palvelun tarjoajien tämän asetuksen noudattamiseksi tarjoamat sitoumukset ja tehdä kyseisistä sitoumuksista velvoittavia;
- b) valtuudet määrätä lopettamaan rikkomisen ja tarvittaessa määrätä rikkomiseen nähden oikeasuhteisia ja rikkomisen tehokkaan lopettamisen kannalta välttämättömiä korjaavia toimenpiteitä tai pyytää jäsenvaltionsa oikeusviranomaisia määräämään niitä;
- c) valtuudet määrätä tai pyytää jäsenvaltionsa oikeusviranomaisia määräämään 52 artiklan mukaisesti sakkoja tämän asetuksen, mukaan lukien mitkä tahansa tämän artiklan 1 kohdan nojalla annetut tutkintamääräykset, noudattamatta jättämisestä;
- d) valtuudet määrätä tai pyytää jäsenvaltionsa oikeusviranomaisia määräämään 52 artiklan mukaisesti uhkasakko sen varmistamiseksi, että rikkomisen lopetetaan tämän alakohdan b alakohdan nojalla annetun määräyksen mukaisesti, tai jos mitä tahansa tämän artiklan 1 kohdan nojalla annetuista tutkintamääräyksistä ei noudateta;
- e) valtuudet hyväksyä välitoimia tai pyytää jäsenvaltionsa toimivaltaista kansallista oikeusviranomaista tekemään näin, jotta voidaan välttää vakavan vahingon riski.

Ensimmäisen alakohdan c ja d alakohdan osalta digitaalisten palvelujen koordinaattoreilla on myös oltava 1 kohdassa tarkoitettuihin muihin henkilöihin nähden mainituissa alakohdissa vahvistetut täytäntöönpanovaltuudet, jotka koskevat näille kyseisen kohdan mukaisesti osoitettujen määräysten noudattamatta jättämistä. Ne voivat käyttää näitä täytäntöönpanovaltuuksia vasta sen jälkeen, kun ne ovat antaneet kyseisille muille henkilöille hyvissä ajoin kaikki tällaisiin määräyksiin liittyvät merkitykselliset tiedot, mukaan lukien sovellettava määräaika, sakot tai uhkasakot, joita voidaan määrätä noudattamatta jättämisestä, sekä muutoksenhakumahdollisuudet.

3. Jos se on tarpeen digitaalisten palvelujen koordinaattorien tämän asetuksen mukaisten tehtävien hoitamiseksi ja jos kaikki muut tämän artiklan mukaiset valtuudet rikkomisen lopettamiseksi on käytetty ja rikkomista ei ole korjattu tai se jatkuu ja aiheuttaa vakavaa haittaa, jota ei voida välttää käyttämällä muita unionin tai kansallisen lainsäädännön mukaisia valtuuksia, digitaalisten palvelujen koordinaattoreilla on oltava jäsenvaltionsa toimivaltaan kuuluvien välityspalvelujen tarjoajien osalta myös valtuudet toteuttaa seuraavat toimenpiteet:

- a) vaatia, että näiden palvelun tarjoajien ylin hallintoelin ilman aiheutonta viivytystä tutkii tilanteen, hyväksyy ja toimittaa toimintasuunnitelman, jossa esitetään tarvittavat toimenpiteet rikkomisen lopettamiseksi, varmistaa, että palvelun tarjoaja toteuttaa kyseiset toimenpiteet, ja raportoi toteutetuista toimenpiteistä;
- b) jos digitaalisten palvelujen koordinaattori katsoo, että välityspalvelujen tarjoaja ei ole riittävällä tavalla noudattanut a alakohdassa tarkoitettuja vaatimuksia, että rikkomista ei ole korjattu tai se jatkuu ja aiheuttaa vakavaa haittaa ja että rikkominen muodostaa rikoksen, johon liittyy ihmisten henkeen tai turvallisuuteen kohdistuva uhka, pyytää jäsenvaltionsa toimivaltaista oikeusviranomaista antamaan määräyksen, jolla rajoitetaan tilapäisesti rikkomisen kohteena olevan palvelun vastaanottajien pääsyä palveluun tai, vain jos tämä ei ole teknisesti mahdollista, pääsyä sen välityspalvelujen tarjoajan verkkorajapintaan, jossa rikkominen tapahtuu.

Digitaalisten palvelujen koordinaattorin on, paitsi jos se toimii 82 artiklassa tarkoitettua komission pyynnöstä, ennen tämän kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettua pyynnön esittämistä pyydettävä asianomaisia osapuolia toimittamaan määräajassa, joka ei saa olla lyhyempi kuin kaksi viikkoa, kirjalliset huomautuksensa, ja kuvailtava harkitsemansa toimenpiteet sekä ilmoitettava niiden aiottu kohde tai aiotut kohteet. Välityspalvelujen tarjoajalla, aiotulla kohteella tai aiotuilla kohteilla ja mahdollisilla muilla kolmansilla osapuolilla, jotka osoittavat, että niillä on asiassa oikeutettu etu, on oikeus osallistua menettelyyn toimivaltaisessa oikeusviranomaisessa. Määrättyjen toimenpiteiden on oltava oikeassa suhteessa rikkomisen luonteeseen, vakavuuteen, toistuvuuteen ja keston, rajoittamatta kuitenkaan aiheettomasti kyseisen palvelun vastaanottajien pääsyä laillisiin tietoihin.

Pääsyn rajoitus on voimassa neljä viikkoa, ja toimivaltaisella oikeusviranomaisella on määräyksessään mahdollisuus antaa digitaalisten palvelujen koordinaattorille lupa pidentää määräaika samantapuisilla lisäjaksoilla, joiden enimmäismäärän kyseinen oikeusviranomainen vahvistaa. Digitaalisten palvelujen koordinaattori voi pidentää määräaika ainoastaan, jos ottaen huomioon kaikkien niiden osapuolten oikeudet ja edut, joihin kyseinen rajoitus vaikuttaa, ja kaikki merkitykselliset olosuhteet, mukaan lukien tiedot, jotka välityspalvelujen tarjoaja, toimenpiteiden kohde tai kohteet ja muut kolmannet osapuolet, jotka ovat osoittaneet oikeutetun edun, voivat toimittaa sille, se katsoo, että molemmat seuraavista edellytyksistä täyttyvät:

- a) välityspalvelujen tarjoaja ei ole toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä rikkomisen lopettamiseksi;
- b) tilapäisellä rajoituksella ei aiheuttomasti rajoiteta palvelun vastaanottajien pääsyä laillisiin tietoihin, ottaen huomioon kyseisten vastaanottajien lukumäärä ja se, onko olemassa sopivia ja helposti käytettävissä olevia vaihtoehtoja.

Jos digitaalisten palvelujen koordinaattori katsoo kolmannen alakohdan a ja b alakohdassa säädettyjen edellytysten täyttyvän mutta ei kolmannen alakohdan nojalla voi pidentää määräaika, sen on toimitettava uusi pyyntö ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettulle toimivaltaiselle oikeusviranomaiselle.

4. Edellä 1, 2 ja 3 kohdassa luetellut valtuudet eivät rajoita 3 jakson soveltamista.
5. Toimenpiteiden, joita digitaalisten palvelujen koordinaattorit toteuttavat käyttäessään 1, 2 ja 3 kohdassa lueteltuja valtuuksiaan, on oltava tehokkaita, varoittavia ja oikeasuhteisia, ottaen huomioon erityisesti kyseisten toimenpiteiden kohteena olevan rikkomisen tai epäillyn rikkomisen luonne, vakavuus, toistuvuus ja kesto sekä tarvittaessa kyseisen välityspalvelujen tarjoajan taloudelliset, tekniset ja toiminnalliset valmiudet.
6. Jäsenvaltioiden on vahvistettava erityiset edellytykset ja menettelyt 1, 2 ja 3 kohdan mukaisten valtuuksien käytölle ja varmistettava, että kyseisten valtuuksien käytölle on säädetty asianmukaisia suojatoimia perusoikeuskirjaa ja unionin oikeuden yleisiä periaatteita noudattaen annetussa sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä. Näitä toimenpiteitä toteutettaessa on erityisesti noudatettava oikeutta yksityiselämän kunnioittamiseen ja oikeutta puolustukseen, mukaan lukien oikeus tulla kuulluksi ja oikeus tutustua asiakirjoihin, sekä kaikkien asianomaisten osapuolten oikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin.

52 artikla

Seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä seuraamuksista, joita sovelletaan niiden toimivaltaan kuuluvien välityspalvelujen tarjoajien rikkoessa tämän asetuksen säännöksiä, ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että seuraamukset pannaan täytäntöön 51 artiklan mukaisesti.
2. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava nämä säännökset ja toimenpiteet komissiolle, ja jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikki niitä koskevat myöhemmät muutokset viipymättä.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden sakkojen enimmäismäärä, jotka voidaan määrätä tässä asetuksessa säädetyn velvoitteen noudattamatta jättämisestä, on kuusi prosenttia kyseisen välityspalvelujen tarjoajan edellisen tilikauden vuotuisesta maailmanlaajuisesta liikevaihdosta. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sen sakon enimmäismäärä, joka voidaan määrätä virheellisten, puutteellisten tai harhaanjohtavien tietojen toimittamisesta, virheellisiin, puutteellisiin tai harhaanjohtaviin tietoihin reagoimatta tai niiden oikaisematta jättämisestä sekä tarkastuksesta kieltäytymisestä, on yksi prosentti kyseisen välityspalvelujen tarjoajan tai henkilön edellisen tilikauden vuotuisesta tulosta tai maailmanlaajuisesta liikevaihdosta.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että uhkasakon enimmäismäärä on viisi prosenttia kyseisen välityspalvelujen tarjoajan edellisen tilikauden keskimääräisestä päivittäisestä maailmanlaajuisesta liikevaihdosta tai tulosta kultakin viivästyspäivältä asiaa koskevassa päätöksessä ilmoitetusta päivästä laskettuna.

53 artikla

Oikeus tehdä valitus

Palvelun vastaanottajilla sekä millä tahansa elimellä, järjestöllä tai yhdistyksellä, joka on valtuutettu käyttämään tässä asetuksessa myönnettyjä oikeuksia niiden puolesta, on oikeus tehdä tämän asetuksen väitetystä rikkomisesta välityspalvelujen tarjoajia vastaan valitus sen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattorille, jossa palvelun vastaanottaja sijaitsee tai johon se on sijoittautunut. Digitaalisten palvelujen koordinaattori arvioi valituksen ja toimittaa sen tarvittaessa sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorille yhdessä lausunnon kanssa, mikäli tämä katsotaan tarpeelliseksi. Jos valitus kuuluu kyseisen jäsenvaltion jonkin toisen toimivaltaisen viranomaisen vastuulle, valituksen vastaanottavan digitaalisten palvelujen koordinaattorin on toimitettava se kyseiselle viranomaiselle. Osapuolilla on tämän menettelyn aikana oikeus tulla kuulluksi ja saada asianmukaisia tietoja valituksen tilanteesta kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

*54 artikla***Korvaus**

Palvelun vastaanottajilla on oikeus hakea unionin tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti välityspalvelujen tarjoajilta korvausta vahingoista tai menetyksistä, joita on aiheutunut näiden tarjoajien tämän asetuksen mukaisten velvoitteiden rikkomisesta.

*55 artikla***Toimintakertomukset**

1. Digitaalisten palvelujen koordinaattorien on laadittava tämän asetuksen mukaisesta toiminnastaan vuosikertomus, johon sisältyy 53 artiklan nojalla vastaanotettujen valitusten lukumäärä ja yleiskatsaus niitä koskevista jatkotoimista. Digitaalisten palvelujen koordinaattorien on saatettava vuosikertomukset yleisön saataville koneluettavassa muodossa, ellei 84 artiklan mukaisista tietojen luottamuksellisuutta koskevista sovellettavista säännöistä muuta johdu, ja toimitettava ne komissiolle ja lautakunnalle.
2. Vuosikertomuksessa on oltava myös seuraavat tiedot:
  - a) asianomaisen digitaalisten palvelujen koordinaattorin jäsenvaltion minkä tahansa kansallisen oikeus- tai hallintoviranomaisen 9 ja 10 artiklan mukaisesti antamien niiden määräysten lukumäärä ja aihe, jotka koskevat toimien toteuttamista laitonta sisältöä vastaan ja tietojen antamista;
  - b) näiden määräysten johdosta toteutetut toimet, sellaisina kuin ne on ilmoitettu digitaalisten palvelujen koordinaattorille 9 ja 10 artiklan mukaisesti.
3. Jos jäsenvaltio on nimennyt useita toimivaltaisia viranomaisia 49 artiklan mukaisesti, sen on varmistettava, että digitaalisten palvelujen koordinaattori laatii yhden kertomuksen, joka kattaa kaikkien toimivaltaisten viranomaisten toiminnan, ja että digitaalisten palvelujen koordinaattori saa muilta asianomaisilta toimivaltaisilta viranomaisilta kaikki tätä varten tarvittavat tiedot ja tuen.

2 JAKSO

Toimivalta, koordinoitut tutkimukset ja yhdenmukaisuusmekanismit*56 artikla***Toimivalta**

1. Jäsenvaltiolla, jossa välityspalvelujen tarjoajan päätoimipaikka sijaitsee, on yksinomaiset valtuudet valvoa tätä asetusta ja sen täytäntöönpanoa, lukuun ottamatta 2, 3 ja 4 kohdassa säädettyjä valtuuksia.
2. Komissiolla on yksinomaiset valtuudet valvoa III luvun 5 jaksoa ja sen täytäntöönpanoa.
3. Komissiolla on valtuudet valvoa erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajiin sovellettavia muita kuin III luvun 5 jaksossa säädettyjä tämän asetuksen mukaisia velvoitteita ja niiden täytäntöönpanoa.
4. Jos komissio ei ole aloittanut samaa rikkomista koskevaa menettelyä, jäsenvaltiolla, jossa erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan päätoimipaikka sijaitsee, on näiden tarjoajien osalta valtuudet valvoa muita kuin III luvun 5 jaksossa säädettyjä tämän asetuksen mukaisia velvoitteita ja niiden täytäntöönpanoa.
5. Jäsenvaltiot ja komissio valvovat tämän asetuksen säännöksiä ja panevat ne täytäntöön tiiviissä yhteistyössä.

6. Jos välityspalvelujen tarjoajalla ei ole toimipaikkaa unionissa, jäsenvaltiolla, jossa sen laillinen edustaja asuu tai johon tämä on sijoittautunut, tai komissiolla on tämän artiklan 1 ja 4 kohdan mukaisesti soveltuvin osin valtuudet valvoa tämän asetuksen mukaisia asiaa koskevia säännöksiä ja niiden täytäntöönpanoa.

7. Jos välityspalvelujen tarjoaja ei nimeä laillista edustajaa 13 artiklan mukaisesti, kaikilla jäsenvaltioilla ja erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen osalta komissiolla on valtuudet valvoa ja panna täytäntöön tämän artiklan mukaisesti.

Jos digitaalisten palvelujen koordinaattori aikoo käyttää tämän kohdan mukaisia valtuuksiaan, sen on ilmoitettava asiasta kaikille muille digitaalisten palvelujen koordinaattoreille ja komissiolle ja varmistettava, että perusoikeuskirjan mukaisia sovellettavia suojatoimia noudatetaan, erityisesti sen välttämiseksi, että samasta tässä asetuksessa säädettyjä velvoitteita rikkovasta toiminnasta määrätään seuraamuksia useammin kuin kerran. Jos komissio aikoo käyttää tämän kohdan mukaisia valtuuksiaan, se ilmoittaa kyseisestä aikomuksesta kaikille muille digitaalisten palvelujen koordinaattoreille. Kun tämän kohdan mukainen ilmoitus on annettu, muut jäsenvaltiot eivät saa aloittaa menettelyä samasta rikkomisesta, johon ilmoituksessa viitataan.

57 artikla

Keskinäinen avunanto

1. Digitaalisten palvelujen koordinaattorit ja komissio tekevät tiivistä yhteistyötä ja antavat toisilleen keskinäistä apua, jotta tätä asetusta voidaan soveltaa johdonmukaisesti ja tehokkaasti. Keskinäiseen avunantoon kuuluvat erityisesti tämän artiklan mukainen tietojenvaihto ja sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin velvollisuus ilmoittaa kaikille määräpaikan digitaalisten palvelujen koordinaattoreille, lautakunnalle ja komissiolle tutkimuksen aloittamisesta ja aikomuksesta tehdä lopullinen päätös, mukaan lukien sen arvio, tietyn välityspalvelujen tarjoajan osalta.

2. Tutkimusta varten sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattori voi pyytää muita digitaalisten palvelujen koordinaattoreita antamaan tiettyjä niiden hallussa olevia tietoja, jotka koskevat tiettyä välityspalvelujen tarjoajaa, tai käyttämään 51 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tutkintavaltuuksiaan tiettyjen niiden jäsenvaltiossa sijaitsevien tietojen osalta. Pyyntöön vastaanottanut digitaalisten palvelujen koordinaattori voi tarvittaessa ottaa mukaan kyseisen jäsenvaltion muita toimivaltaisia tai muita viranomaisia.

3. Edellä olevan 2 kohdan mukaisen pyynnön vastaanottaneen digitaalisten palvelujen koordinaattorin on noudatettava pyyntöä ja ilmoitettava sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorille toteutetuista toimista ilman aiheutonta viivytystä ja viimeistään kahden kuukauden kuluttua pyynnön vastaanottamisesta, paitsi jos

- a) pyynnön kohteen soveltamisalaa ei ole tutkinnan kannalta täsmennetty tai perusteltu riittävästi tai se ei ole riittävän oikeasuhteinen; tai
- b) pyynnön vastaanottaneella digitaalisen palvelun koordinaattorilla tai kyseisen jäsenvaltion muulla toimivaltaisella tai muulla viranomaisella ei ole hallussaan pyydettyjä tietoja eikä pääsyä niihin; tai
- c) pyyntöä ei voida noudattaa rikkomatta unionin tai kansallista lainsäädäntöä.

Pyyntöön vastaanottaneen digitaalisten palvelujen koordinaattorin on perusteltava pyynnöstä kieltäytyminen antamalla perusteltu vastaus ensimmäisessä alakohdassa säädettyssä määräajassa.

58 artikla

Digitaalisten palvelujen koordinaattorien välinen rajatylittävä yhteistyö

1. Jos komissio ei ole aloittanut tutkimusta, joka koskee samaa väitettyä rikkomista, jonka suhteen määräpaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorilla on syytä epäillä, että välityspalvelujen tarjoaja on rikkonut tätä asetusta tavalla, joka vaikuttaa haitallisesti palvelun vastaanottajiin kyseisen digitaalisten palvelujen koordinaattorin jäsenvaltiossa, se voi pyytää sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattoria arvioimaan asiaa ja toteuttamaan tarvittavat tutkinta- ja täytäntöönpanotoimet tämän asetuksen noudattamisen varmistamiseksi.

2. Jos komissio ei ole aloittanut tutkimusta, joka koskee samaa väitettyä rikkomista, lautakunta voi pyytää sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattoria arvioimaan asiaa ja toteuttamaan tarvittavat tutkinta- ja täytäntöönpanotoimet tämän asetuksen noudattamisen varmistamiseksi, jos tätä pyytää vähintään kolme määräpaikan digitaalisten palvelujen koordinaattoria, joilla on syytä epäillä, että tietty välityspalvelujen tarjoaja on rikkonut tätä asetusta tavalla, joka vaikuttaa haitallisesti palvelun vastaanottajiin niiden jäsenvaltioissa.

3. Edellä olevan 1 tai 2 kohdan mukainen pyyntö on perusteltava asianmukaisesti ja siinä on oltava vähintään seuraavat tiedot:

- a) 11 artiklassa säädetty kyseisen välityspalvelujen tarjoajan yhteyspiste;
- b) kuvaus asiaan liittyvistä tosiseikoista, tämän asetuksen asiaa koskevista säännöksistä ja syistä, joiden vuoksi pyynnön lähettänyt digitaalisten palvelujen koordinaattori taikka lautakunta epäilee palvelun tarjoajan rikkoneen tätä asetusta, mukaan lukien kuvaus väitetyn rikkomisen kielteisistä vaikutuksista;
- c) muut tiedot, joita pyynnön lähettänyt digitaalisten palvelujen koordinaattori taikka lautakunta pitää merkityksellisinä, tarvittaessa myös sen omasta aloitteesta kerätyt tiedot tai ehdotukset yksittäisiksi tutkinta- tai täytäntöönpanotoimiksi, mukaan lukien väliaineet.

4. Sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin on otettava tämän artiklan 1 tai 2 kohdan mukainen pyyntö mahdollisimman tarkasti huomioon. Jos se katsoo, ettei sillä ole riittävästi tietoa pyynnön perusteella toimimiseen ja sillä on syytä katsoa, että pyynnön lähettänyt digitaalisten palvelujen koordinaattori taikka lautakunta voisi toimittaa lisätietoja, sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin voi joko pyytää tällaisia tietoja 57 artiklan mukaisesti tai vaihtoehtoisesti aloittaa 60 artiklan 1 kohdan mukaisen yhteisen tutkimuksen, johon osallistuu ainakin pyynnön esittänyt digitaalisten palvelujen koordinaattori. Tämän artiklan 5 kohdassa säädetyn määräajan kulumisen keskeytetään siihen asti, kun lisätiedot on toimitettu tai kutsusta osallistua yhteiseen tutkimukseen kieltäydytään.

5. Sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin on ilmoitettava ilman aiheetonta viivytystä ja joka tapauksessa viimeistään kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asia on saatettu sen käsiteltäväksi 1 kohdan mukaisesti, pyynnön lähettäneelle digitaalisten palvelujen koordinaattorille ja lautakunnalle arvionsa epäilyistä rikkomisesta sekä selvitys mahdollisista tutkinta- tai täytäntöönpanotoimista, jotka on toteutettu tai joita suunnitellaan rikkomisen osalta tämän asetuksen noudattamisen varmistamiseksi.

59 artikla

Asian saattaminen komission käsiteltäväksi

1. Lautakunta voi saattaa asian komission käsiteltäväksi toimittaen sille kaikki asiaankuuluvat tiedot, jos 58 artiklan 5 kohdassa säädettyssä määräajassa ei saada ilmoitusta tai jos lautakunta on eri mieltä arviosta tai 58 artiklan 5 kohdan mukaisesti toteutetuista tai suunnitelluista toimenpiteistä tai jos on kyse 60 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista tapauksista. Näihin tietoihin on sisällytettävä vähintään sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorille lähetetty pyyntö tai suositus, digitaalisten palvelujen koordinaattorin arvio, erimielisyyden syyt ja käsiteltäväksi saattamista tukevat lisätiedot.

2. Komissio arvioi asian kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asia on saatettu sen käsiteltäväksi 1 kohdan mukaisesti, kuultuaan sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattoria.

3. Jos komissio katsoo tämän artiklan 2 kohdan nojalla, että arvio tai 58 artiklan 5 kohdan mukaisesti toteutetut tai suunnitellut tutkinta- tai täytäntöönpanotoimet ovat riittämättömiä varmistamaan tämän asetuksen tehokkaan täytäntöönpanon tai eivät ole muulla tavoin tämän asetuksen mukaisia, se ilmoittaa näkemyksensä sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorille ja lautakunnalle ja pyytää sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattoria tarkastelemaan asiaa uudelleen.

Sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin on toteutettava tarvittavat tutkinta- tai täytäntöönpanotoimet tämän asetuksen noudattamisen varmistamiseksi ottaen mahdollisimman tarkasti huomioon komission näkemykset ja uudelleentarkastelupyynnön. Sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin on ilmoitettava toteutetuista toimista komissiolle sekä 58 artiklan 1 tai 2 kohdan mukaisesti toimia toteuttaneelle pyynnön esittäneelle digitaalisten palvelujen koordinaattorille tai lautakunnalle kahden kuukauden kuluessa uudelleentarkastelupyynnöstä.

60 artikla

Yhteiset tutkimukset

1. Sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattori voi aloittaa ja johtaa yhteisiä tutkimuksia, joihin osallistuu yksi tai useampi muu digitaalisten palvelujen asianomainen koordinaattori, seuraavasti:

- a) omasta aloitteestaan tutkiakseen sitä, että tietty välityspalvelujen tarjoaja on väitetyksi rikkonut tätä asetusta useassa jäsenvaltiossa; tai
- b) vähintään kolmen digitaalisten palvelujen koordinaattorin esittämästä pyynnöstä toimivan lautakunnan suosituksesta, jos on perusteltua syytä epäillä, että tietty välityspalvelujen tarjoaja on syyllistynyt rikkomiseen, joka vaikuttaa palvelun vastaanottajiin niiden jäsenvaltioissa.

2. Kaikki digitaalisten palvelujen koordinaattorit, joilla on oikeutettu etu osallistua 1 kohdan mukaiseen yhteiseen tutkimukseen, voivat pyytää mahdollisuutta osallistua. Yhteinen tutkimus on saatettava päätökseen kolmen kuukauden kuluessa sen aloittamisesta, jolleivät osallistujat toisin sovi.

Sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin on ilmoitettava alustava kantansa väitettyyn rikkomiseen viimeistään kuukauden kuluttua ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun määräajan päättymisestä kaikille digitaalisten palvelujen koordinaattoreille, komissiolle ja lautakunnalle. Alustavassa kannassa on otettava huomioon kaikkien muiden yhteiseen tutkimukseen osallistuvien digitaalisten palvelujen koordinaattorien näkemykset. Tässä alustavassa kannassa on esitettävä tarvittaessa myös toteutettavat täytäntöönpanotoimet.

3. Lautakunta voi saattaa asian komission käsiteltäväksi 59 artiklan mukaisesti, jos

- a) sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattori ei ole ilmoittanut alustavaa kantaansa 2 kohdassa asetetussa määräajassa;
- b) lautakunta on olennaisilta osin eri mieltä sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin ilmoittamasta alustavasta kannasta; tai
- c) sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattori ei ole viipymättä aloittanut yhteistä tutkimusta lautakunnan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti antaman suosituksen perusteella.

4. Suorittaessaan yhteistä tutkimusta osallistuvien digitaalisten palvelujen koordinaattorien on tehtävä yhteistyötä vilpittömässä mielessä ottaen tarvittaessa huomioon sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin antamat tiedot ja lautakunnan suosituksen. Yhteiseen tutkimukseen osallistuvilla määräpaikan digitaalisten palvelujen koordinaattoreilla on sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin pyynnöstä tai tätä kuultuaan oikeus käyttää 51 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tutkintavaltuuksiaan niiden välityspalvelujen tarjoajien osalta, joita väitetty rikkomus koskee, niiden alueella sijaitsevien tietojen ja tilojen osalta.

3 JAKSO

Euroopan digitaalisten palvelujen lautakunta

61 artikla

Euroopan digitaalisten palvelujen lautakunta

1. Perustetaan välityspalvelujen tarjoajien valvontaa käsittelevä digitaalisten palvelujen koordinaattoreista koostuva riippumaton neuvoa-antava ryhmä nimeltä "Euroopan digitaalisten palvelujen lautakunta", jäljempänä 'lautakunta'.
2. Lautakunta neuvoo digitaalisten palvelujen koordinaattoreita ja komissiota tämän asetuksen mukaisesti seuraavien tavoitteiden saavuttamiseksi:
  - a) tämän asetuksen johdonmukaisen soveltamisen sekä digitaalisten palvelujen koordinaattorien ja komission tehokkaan yhteistyön edistäminen tämän asetuksen soveltamisalaa kuuluvissa asioissa;
  - b) komission ja digitaalisten palvelujen koordinaattorien ja muiden toimivaltaisten viranomaisten kaikkialla sisämarkkinoilla esiin nousevien kysymysten osalta antamien suuntaviivojen ja tekemän analyysin koordinointi ja edistäminen tämän asetuksen soveltamisalaa kuuluvissa asioissa;
  - c) digitaalisten palvelujen koordinaattorien ja komission avustaminen erittäin suurten verkkoalustojen valvonnassa.

62 artikla

Lautakunnan rakenne

1. Lautakunta koostuu digitaalisten palvelujen koordinaattoreista, joita edustavat korkean tason virkamiehet. Jos yksi tai useampi jäsenvaltio ei ole nimennyt digitaalisten palvelujen koordinaattoria, tämä ei estä lautakuntaa suorittamasta tämän asetuksen mukaisia tehtäviään. Muut toimivaltaiset viranomaiset, joille on annettu digitaalisten palvelujen koordinaattorin ohella erityistä operatiivista vastuuta tämän asetuksen soveltamisesta ja täytäntöönpanon valvonnasta, voivat osallistua lautakuntaan, jos kansallisessa lainsäädännössä niin säädetään. Kokouksiin voidaan kutsua myös muita kansallisia viranomaisia, jos käsitellyt asiat ovat niiden kannalta merkityksellisiä.
2. Lautakunnan puheenjohtajana toimii komissio. Komissio kutsuu kokoukset koolle ja laatii esityslistan tämän asetuksen mukaisten lautakunnan tehtävien ja sen työjärjestyksen mukaisesti. Kun lautakuntaa pyydetään antamaan tämän asetuksen mukainen suositus, se asettaa pyynnön välittömästi muiden digitaalisten palvelujen koordinaattorien saataville 85 artiklassa säädetyn tietojenvaihtojärjestelmän kautta.
3. Kullakin jäsenvaltiolla on yksi ääni. Komissiolla ei ole äänioikeutta.

Lautakunta hyväksyy ratkaisunsa yksinkertaisella enemmistöllä. Hyväksyessään 36 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua suositusta komissiolle, lautakunta äänestää 48 tunnin kuluessa lautakunnan puheenjohtajan esittämästä pyynnöstä.

4. Komissio antaa hallinnollista ja analyttistä tukea tämän asetuksen mukaiselle lautakunnan toiminnalle.
5. Lautakunta voi kutsua asiantuntijoita ja tarkkailijoita osallistumaan kokouksiinsa ja tehdä tarvittaessa yhteistyötä muiden unionin elinten, toimistojen, virastojen ja neuvoa-antavien ryhmien sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa. Lautakunta asettaa tämän yhteistyön tulokset julkisesti saataville.
6. Lautakunta voi kuulla asianomaisia osapuolia, ja se asettaa tällaisen kuulemisen tulokset julkisesti saataville.
7. Lautakunta vahvistaa työjärjestyksensä komission hyväksynnän saatuaan.

63 artikla

Lautakunnan tehtävät

1. Jos se on tarpeen 61 artiklan 2 kohdassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi, lautakunnan tehtävänä on erityisesti:
  - a) tukea yhteisten tutkimusten koordinointia;
  - b) tukea toimivaltaisia viranomaisia tämän asetuksen mukaisesti toimitettavien erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarkastuskertomusten ja -tulosten analysoinnissa;
  - c) antaa lausuntoja, suosituksia tai neuvoja digitaalisten palvelujen koordinaattoreille tämän asetuksen mukaisesti ottaen huomioon erityisesti välityspalvelujen tarjoajien vapauden tarjota palveluja;
  - d) neuvoa komissiota 66 artiklassa tarkoitettujen toimenpiteiden osalta ja antaa erittäin suuria verkkoalustoja tai erittäin suuria verkossa toimivia hakukoneita koskevia lausuntoja tämän asetuksen mukaisesti;
  - e) tukea ja edistää tässä asetuksessa säädettyjen eurooppalaisten standardien, suuntaviivojen, raporttien ja kertomusten, mallien ja käytäntöjen laatimista ja täytäntöönpanoa yhteistyössä asianomaisten sidosryhmien kanssa, myös antamalla lausuntoja tai suosituksia 44 artiklaan liittyvissä asioissa, sekä esiin nousevien kysymysten tunnistamista tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa.
2. Digitaalisten palvelujen koordinaattorien ja tarvittaessa muiden toimivaltaisten viranomaisten, jotka eivät noudata lautakunnan niille osoittamia lausuntoja, pyyntöjä tai suosituksia, on esitettävä syyt tähän, mukaan lukien selvitys tutkimuksista, toimista ja toimenpiteistä, joita ne ovat toteuttaneet, raportoidessaan tämän asetuksen mukaisesti tai tehdessään tarvittaessa asiaankuuluvia päätöksiään.

4 JAKSO

Valvonta, tutkinta, täytäntöönpanon valvonta ja seuranta erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien osalta

64 artikla

Asiantuntemuksen ja valmiuksien kehittäminen

1. Komissio kehittää yhteistyössä digitaalisten palvelujen koordinaattorien ja lautakunnan kanssa unionin asiantuntemusta ja valmiuksia, muun muassa lähettämällä tapauksen mukaan jäsenvaltioiden henkilöstöä.
2. Lisäksi komissio koordinoi yhteistyössä digitaalisten palvelujen koordinaattorien ja lautakunnan kanssa systeemisten ja esiin nousevien kysymysten arviointia unionissa erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden osalta tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa.
3. Komissio voi pyytää digitaalisten palvelujen koordinaattoreita, lautakuntaa ja muita unionin elimiä tai laitoksia, joilla on asiaa koskevaa asiantuntemusta, tukemaan systeemisten ja esiin nousevien kysymysten arviointia unionissa tämän asetuksen nojalla.
4. Jäsenvaltioiden on tehtävä yhteistyötä komission kanssa, erityisesti digitaalisten palvelujen koordinaattoriensa ja tarvittaessa muiden toimivaltaisten viranomaistensa kautta, myös asettamalla saataville niiden asiantuntemusta ja valmiuksia.

65 artikla

Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien velvoitteiden noudattamisen valvonta

1. Sen tutkimiseksi, noudattavatko erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajat tässä asetuksessa säädettyjä velvoitteita, komissio voi käyttää tässä jaksossa säädettyjä tutkintavaltuuksia jo ennen 66 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn aloittamista. Se voi käyttää näitä valtuuksia joko omasta aloitteestaan tai tämän artiklan 2 kohdan mukaisesta pyynnöstä.
2. Jos digitaalisten palvelujen koordinaattorilla on syytä epäillä, että erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoaja on rikkonut III luvun 5 jakson säännöksiä tai on systemaattisesti rikkonut jotakin tämän asetuksen säännöksistä tavalla, joka vaikuttaa vakavasti palvelun vastaanottajiin sen jäsenvaltiossa, se voi lähettää komissiolle 85 artiklassa tarkoitetun tietojenvaihtojärjestelmän kautta pyynnön asian arvioimiseksi.
3. Edellä olevan 2 kohdan mukainen pyyntö on perusteltava asianmukaisesti, ja siinä on oltava vähintään seuraavat tiedot:
  - a) 11 artiklassa säädetty asianomaiselle erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan yhteyspiste;
  - b) kuvaus asiaan liittyvistä tosiseikoista, tämän asetuksen asiaa koskevista säännöksistä ja syistä, joiden vuoksi pyynnön lähettänyt digitaalisten palvelujen koordinaattori epäilee asianomaisen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan rikkoneen tätä asetusta, mukaan lukien kuvaus tosiseikoista, jotka osoittavat rikkomisen systemaattisuuden luonteen;
  - c) muut tiedot, joita pyynnön lähettänyt digitaalisten palvelujen koordinaattori pitää merkityksellisinä, tarvittaessa myös tämän omasta aloitteesta kerätyt tiedot.

66 artikla

Menettelyn aloittaminen komission toimesta ja yhteistyö tutkimuksissa

1. Komissio voi aloittaa menettelyn 73 ja 74 artiklan mukaisten päätösten mahdolliseksi tekemiseksi, kun kyseessä on sellainen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan toiminta, jonka komissio epäilee rikkoneen jotakin tämän asetuksen säännöistä.
2. Jos komissio päättää aloittaa tämän artiklan 1 kohdan mukaisen menettelyn, se ilmoittaa asiasta kaikille digitaalisten palvelujen koordinaattoreille ja lautakunnalle 85 artiklassa tarkoitetun tietojenvaihtojärjestelmän kautta, samoin kuin asianomaiselle erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajalle.

Digitaalisten palvelujen koordinaattorien on saatuaan tiedon menettelyn aloittamisesta toimitettava ilman aiheutonta viivytystä komissiolle hallussaan olevat tiedot kyseessä olevasta rikkomisesta.

Jos komissio aloittaa menettelyn tämän artiklan 1 kohdan nojalla, digitaalisten palvelujen koordinaattori tai tapauksen mukaan toimivaltainen viranomainen menettää 56 artiklan 4 kohdan mukaisen valtuutensa valvoa tässä asetuksessa säädettyjä velvoitteita ja niiden täytäntöönpanoa.

3. Käyttäessään tämän asetuksen mukaisia tutkintavaltuuksiaan komissio voi pyytää yksilöllistä tai yhteistä tukea miltä tahansa digitaalisten palvelujen koordinaattoreilta, joita väitetty rikkomisen koskee, sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattori mukaan lukien. Tällaisen pyynnön saaneiden digitaalisten palvelujen koordinaattorien ja siinä tapauksessa, että digitaalisten palvelujen koordinaattori on ottanut mukaan muita toimivaltaisia viranomaisia, myös näiden on tehtävä oikea-aikaista ja vilpittömää yhteistyötä komission kanssa, ja niillä on oikeus käyttää 51 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tutkintavaltuuksiaan kyseessä olevan erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan osalta niiden jäsenvaltion alueella sijaitsevien tietojen, henkilöiden ja tilojen osalta ja pyynnön mukaisesti.

4. Komissio toimittaa sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorille ja lautakunnalle kaikki asiaankuuluvat tiedot 67–72 artiklassa tarkoitettujen valtuuksien käytöstä ja 79 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen alustavien havaintojensa. Lautakunta esittää komissiolle näkemyksensä näistä alustavista havainnoista 79 artiklan 2 kohdan mukaisesti asetetussa määräajassa. Komissio ottaa lautakunnan näkemykset mahdollisimman tarkasti huomioon päätöksessään.

67 artikla

Tietopyynnöt

1. Voidakseen suorittaa sille tämän jakson nojalla annetut tehtävät komissio voi pelkällä pyynnöllä tai päätöksellään vaatia asianomaista erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajaa sekä muita luonnollisia tai oikeushenkilöitä, jotka toimivat elinkeino- tai ammattitoimintaansa liittyvässä tarkoituksessa ja voivat kohtuudella olla tietoisia epäiltyyn rikkomiseen liittyvistä tiedoista, mukaan lukien 37 artiklassa ja 75 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja tarkastuksia suorittavat organisaatiot, toimittamaan tällaiset tiedot kohtuullisessa määräajassa.

2. Kun komissio lähettää pelkän tietopyynnön asianomaiselle erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajalle tai tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle muulle henkilölle, se mainitsee pyynnön oikeusperustan ja tarkoituksen, täsmentää, mitä tietoja tarvitaan, ja vahvistaa määräajan, jonka kuluessa tiedot on annettava, sekä ilmoittaa 74 artiklassa säädettyistä sakoista, joita määrätään virheellisten, puutteellisten tai harhaanjohtavien tietojen antamisesta.

3. Kun komissio vaatii päätöksellään asianomaisen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan tai tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua muun henkilön antavan tietoja, se mainitsee pyynnön oikeusperustan ja tarkoituksen, täsmentää, mitä tietoja tarvitaan, ja vahvistaa määräajan, jonka kuluessa tiedot on annettava. Se ilmoittaa myös 74 artiklassa säädettyistä sakoista sekä ilmoittaa 76 artiklassa säädettyistä uhkasakoista tai määrää tällaisen uhkasakon. Lisäksi se ilmoittaa oikeudesta saattaa päätös Euroopan unionin tuomioistuimen tutkittavaksi.

4. Asianomaisten erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajien tai 1 kohdassa tarkoitettujen muiden henkilöiden tai näiden edustajien sekä oikeushenkilöiden, yhtiöiden tai yritysten tai, jos ne eivät ole oikeushenkilöitä, henkilöiden, joilla lain tai yhtiöjärjestyksen mukaan on kelpoisuus edustaa niitä, on toimitettava pyydyt tiedot asianomaisen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan tai muun 1 kohdassa tarkoitettua henkilön puolesta. Asianmukaisesti valtuutetut juristit voivat antaa pyydyt tiedot valtuuttajan puolesta. Viimeksi mainitut kantavat kuitenkin täyden vastuun, jos annetut tiedot ovat puutteellisia, virheellisiä tai harhaanjohtavia.

5. Digitaalisten palvelujen koordinaattorien ja muiden toimivaltaisten viranomaisten on komission pyynnöstä toimitettava komissiolle kaikki tiedot, joita se tarvitsee sille tämän jakson nojalla annettujen tehtävien suorittamiseksi.

6. Lähetettyään tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua pelkän pyynnön tai päätöksen komissio toimittaa ilman aiheutonta viivytystä jäljennöksen siitä digitaalisten palvelujen koordinaattoreille 85 artiklassa tarkoitettujen tietojenvaihtojärjestelmän kautta.

68 artikla

Toimivalta tehdä haastatteluja ja kirjata lausumia

1. Voidakseen suorittaa sille tämän jakson nojalla annetut tehtävät komissio voi haastatella ketä tahansa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka suostuu haastateltavaksi tutkinnan kohteeseen liittyvien epäiltyä rikkomista koskevien tietojen keräämiseksi. Komissiolla on oikeus tallentaa tällainen haastattelu asianmukaisin teknisin keinoin.

2. Jos 1 kohdassa tarkoitettu haastattelu suoritetaan muualla kuin komission tiloissa, komissio ilmoittaa asiasta sen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattorille, jonka alueella haastattelu suoritetaan. Jos kyseinen digitaalisten palvelujen koordinaattori sitä pyytää, sen virkamiehet voivat avustaa virkamiehiä ja muita mukana olevia komission haastattelua suorittamaan valtuuttamia henkilöitä.

69 artikla

Toimivalta tehdä tarkastuksia

1. Voidakseen suorittaa sille tämän jakson nojalla annetut tehtävät komissio voi toteuttaa kaikki tarvittavat tarkastukset asianomaisen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan tai 67 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun muun henkilön tiloissa.

2. Virkamiehillä ja muilla mukana olevilla komission tarkastusta tekemään valtuuttamilla henkilöillä on valtuudet

- a) päästä asianomaisen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan tai muun henkilön kaikkiin tiloihin, kaikille alueille ja kaikkiin kulkuneuvoihin;
- b) tutkia kirjanpitoa ja muita kyseisen palvelun tarjoamiseen liittyviä asiakirjoja riippumatta siitä, missä muodossa ne on tallennettu;
- c) ottaa tai saada missä tahansa muodossa jäljennöksiä tai otteita kirjanpidosta tai muista asiakirjoista;
- d) vaatia kyseistä erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajaa tai muuta henkilöä antamaan pääsy tämän organisaatioon, toimintaan, tietoteknisiin järjestelmiin, algoritmeihin, datankäsittelyyn ja liiketoimintakäytäntöihin ja antamaan niihin liittyviä selvityksiä sekä tallentamaan tai dokumentoimaan annetut selvitykset;
- e) sinetöidä mitkä tahansa kyseisen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan tai muun henkilön elinkeino- tai ammattitoimintaan liittyviin tarkoituksiin käytetyt tilat ja kirjanpito tai muut asiakirjat siksi ajaksi ja siinä laajuudessa kuin se on tarpeen tarkastuksen suorittamiseksi;
- f) pyytää kaikilta kyseisen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan tai muun henkilön edustajilta tai henkilöstön jäseniltä tarkastuksen kohteeseen ja tarkoitukseen liittyviä selvityksiä tosiseikoista ja asiakirjoista ja tallentaa vastaukset;
- g) osoittaa kenelle tahansa tällaiselle edustajalle tai henkilöstön jäsenelle tarkastuksen kohteeseen ja tarkoitukseen liittyviä kysymyksiä ja tallentaa vastaukset.

3. Tarkastuksia voidaan suorittaa komission 72 artiklan 2 kohdan mukaisesti nimittämien tarkastajien tai asiantuntijoiden sekä sen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattorin tai muiden toimivaltaisten kansallisten viranomaisten, jonka alueella tarkastus suoritetaan, avustuksella.

4. Jos vaadittua kirjanpitoa tai muita kyseisen palvelun tarjoamiseen liittyviä asiakirjoja ei esitetä täydellisinä tai vastaukset tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti esitettyihin kysymyksiin ovat virheellisiä, puutteellisia tai harhaanjohtavia, virkamiehillä ja muilla mukana olevilla komission tarkastusta tekemään valtuuttamilla henkilöillä on oikeus käyttää valtuuksiaan esitettyään kirjallisen valtuutuksen, jossa mainitaan tarkastuksen kohde ja tarkoitus sekä 74 ja 76 artiklassa säädetyt seuraamukset. Komissio ilmoittaa suunnitellusta tarkastuksesta hyvissä ajoin ennen tarkastusta sen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattorille, jonka alueella tarkastus on määrää suorittaa.

5. Virkamiehet ja muut mukana olevat komission valtuuttamat henkilöt, komission nimittämät tarkastajat ja asiantuntijat sekä sen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattori tai muut toimivaltaiset viranomaiset, jonka alueella tarkastus suoritetaan, voivat tarkastusten aikana vaatia kyseistä erittäin suuren verkkoalustan tarjoajaa tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajaa tai muuta henkilöä antamaan selvityksiä sen organisaatiosta, toiminnasta, tietoteknisestä järjestelmästä, algoritmeista, datankäsittelystä ja liiketoimintakäytännöistä sekä osoittaa kysymyksiä sen keskeiselle henkilöstölle.

6. Kyseisen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan tai muun luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön on suostuttava komission päätöksellä määrättyyn tarkastukseen. Päätöksessä mainitaan tarkastuksen kohde ja tarkoitus, vahvistetaan tarkastuksen aloituspäivä, ilmoitetaan 74 ja 76 artiklassa säädetyt seuraamukset sekä mainitaan oikeus hakea muutosta päätökseen Euroopan unionin tuomioistuimelta. Komissio kuulee sen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattoria, jonka alueella tarkastus on määrä suorittaa, ennen kyseisen päätöksen tekemistä.

7. Sen jäsenvaltion, jonka alueella tarkastus on määrä suorittaa, digitaalisten palvelujen koordinaattorin virkamiesten ja muiden sen valtuuttamien tai nimittämien henkilöiden on kyseisen digitaalisten palvelujen koordinaattorin tai komission pyynnöstä aktiivisesti avustettava virkamiehiä ja muita mukana olevia komission tarkastuksen osalta valtuuttamia henkilöitä. Tätä tarkoitusta varten heillä on 2 kohdassa eritellyt valtuudet.

8. Jos virkamiehet ja muut mukana olevat komission valtuuttamat henkilöt toteavat, että kyseinen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoaja tai muu henkilö vastustaa tämän artiklan nojalla määrättyä tarkastusta, sen jäsenvaltion, jonka alueella tarkastus on määrä suorittaa, on näiden virkamiesten tai muiden mukana olevien henkilöiden pyynnöstä ja jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti annettava heille heidän pyynnöstään tarvittava apu, mukaan lukien toimivaltaisen lainvalvontaviranomaisen toteuttamat pakkokeinot, jos ne ovat kyseisen kansallisen lainsäädännön nojalla asianmukaisia, jotta he voivat suorittaa tarkastuksensa.

9. Jos 8 kohdassa säädetty apu edellyttää asianomaisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti kansallisen oikeusviranomaisen lupaa, kyseisen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattorin on haettava tätä lupaa virkamiesten ja muiden mukana olevien komission valtuuttamien henkilöiden pyynnöstä. Lupaa voidaan hakea myös turvaamistoimenpiteenä.

10. Jos haetaan 9 kohdassa tarkoitettua lupaa, tapausta käsittelevä kansallinen oikeusviranomainen tarkistaa, että komission päätös, jossa määrätään tarkastuksesta, on pätevä ja että suunnitellut pakkokeinot eivät ole tarkastuksen kohteeseen nähden mielivaltaisia eivätkä liiallisia. Tällaista tarkistusta suorittaessaan kansallinen oikeusviranomainen voi pyytää komissiolta joko suoraan tai kyseisen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattorien välityksellä yksityiskohtaisia selvityksiä erityisesti syistä, joiden vuoksi komissio epäilee tämän asetuksen rikkomista, sekä epäillyn rikkomisen vakavuudesta ja kyseisen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan tai muun henkilön osallistumisen luonteesta. Kansallinen oikeusviranomainen ei kuitenkaan saa saattaa kyseenalaiseksi tarkastuksen tarpeellisuutta eikä vaatia komission asiakirja-aineistossa olevia tietoja. Komission päätöksen laillisuutta valvoo ainoastaan Euroopan unionin tuomioistuin.

70 artikla

Välitoimet

1. Jos menettelyssä, joka voi johtaa 73 artiklan 1 kohdan mukaisen noudattamatta jättämistä koskevan päätöksen tekemiseen, on kyse kiireellisyydestä palvelun vastaanottajille mahdollisesti aiheutuvan vakavan vahingon riskin vuoksi, komissio voi päätöksellään määrätä asianomaiseen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajaan kohdistuvia välitoimia sen perusteella, että se on ensi näkemältä todennut rikkomisen.

2. Edellä olevan 1 kohdan mukaista päätöstä sovelletaan tietyn ajanjakson ajan, ja sen voimassaoloa voidaan jatkaa sikäli kuin se on tarpeen ja aiheellista.

*71 artikla***Sitoumukset**

1. Jos asianomainen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoaja tarjoutuu tämän jakson mukaisten menettelyjen aikana tekemään sitoumuksia, joilla varmistetaan tämän asetuksen asiaa koskevien säännösten noudattaminen, komissio voi päätöksellään määrätä kyseiset sitoumukset asianomaista erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajaa velvoittaviksi ja todeta, ettei toimille ole enää muita perusteita.
2. Komissio voi pyynnöstä tai omasta aloitteestaan aloittaa menettelyn uudelleen:
  - a) jos jokin päätöksen perusteena ollut tosiseikka on muuttunut olennaisesti;
  - b) jos asianomainen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoaja toimii sitoumustensa vastaisesti; tai
  - c) jos päätös perustui asianomaisen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan tai 67 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun muun henkilön toimittamiin puutteellisiin, virheellisiin tai harhaanjohtaviin tietoihin.
3. Jos komissio katsoo, että asianomaisen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan sitoumuksilla ei voida varmistaa tämän asetuksen asiaa koskevien säännösten tosiasiallista noudattamista, se hylkää kyseiset sitoumukset perustellussa päätöksessä menettelyn päättämisen yhteydessä.

*72 artikla***Seurantatoimet**

1. Voidakseen suorittaa sille tämän jakson nojalla annetut tehtävät komissio voi toteuttaa tarvittavat toimet sen seuraamiseksi, miten kyseinen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoaja panee tämän asetuksen tosiasiallisesti täytäntöön ja noudattaa sitä. Komissio voi määrätä ne tarjoamaan pääsyn tietokantoihinsa ja algoritmeihinsa ja antamaan niitä koskevia selvityksiä. Tällaisiin toimiin voi sisältyä erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajalle asetettava velvoite säilyttää kaikki asiakirjat, joita pidetään tarpeellisina tämän asetuksen mukaisten velvoitteiden täytäntöönpanon ja noudattamisen arvioimiseksi.
2. Edellä olevan 1 kohdan mukaisiin toimiin voi kuulua riippumattomien ulkopuolisten asiantuntijoiden ja tarkastajien sekä kyseisten viranomaisten suostumuksella toimivaltaisten kansallisten viranomaisten asiantuntijoiden ja tarkastajien nimittäminen avustamaan komissiota tämän asetuksen asiaa koskevien säännösten tehokkaan täytäntöönpanon ja noudattamisen seurannassa sekä tarjoamaan komissiolle erityisasiantuntemusta tai -tietämystä.

*73 artikla***Noudattamatta jättäminen**

1. Komissio tekee noudattamatta jättämistä koskevan päätöksen, jos se toteaa, että asianomainen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoaja ei noudata yhtä tai useampaa seuraavista:
  - a) tämän asetuksen asiaa koskevat säännökset;
  - b) 70 artiklan mukaisesti määrätyt väliuimet;
  - c) 71 artiklan mukaisesti velvoittaviksi tehdyt sitoumukset.

2. Ennen 1 kohdan mukaisen päätöksen tekemistä komissio ilmoittaa alustavat havaintonsa asianomaiselle erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajalle. Alustavissa havainnoissa komissio selittää toimenpiteet, jotka se aikoo toteuttaa tai jotka asianomaisen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan olisi sen mielestä toteutettava, jotta alustavissa havainnoissa esiin tuotuihin seikkoihin voidaan puuttua tehokkaasti.

3. Komissio määrää 1 kohdan mukaisesti hyväksytyssä päätöksessä asianomaisen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet 1 kohdan mukaisen päätöksen noudattamisen varmistamiseksi siinä täsmennyksessä kohtuullisessa määräajassa sekä antamaan tietoja toimenpiteistä, joita kyseinen tarjoaja aikoo toteuttaa päätöksen noudattamiseksi.

4. Asianomaisen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan on toimitettava komissiolle kuvaus 1 kohdan mukaisen päätöksen noudattamisen varmistamiseksi niiden täytäntöönpanon yhteydessä toteuttamistaan toimenpiteistä.

5. Jos komissio toteaa, että 1 kohdan edellytykset eivät täyty, se lopettaa tutkimuksen päätöksellä. Päätöstä sovelletaan välittömästi.

74 artikla

Sakot

1. Komissio voi 73 artiklassa tarkoitetussa päätöksessä määrätä asianomaiselle erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajalle sakon, joka on enintään kuusi prosenttia sen edellisen tilikauden maailmanlaajuisesta vuotuisesta kokonaisliikevaihdosta, jos se toteaa, että palvelun tarjoaja tahallaan tai tuottamuksellisesti

- a) rikkoo tämän asetuksen asiaa koskevia säännöksiä;
- b) ei noudata 70 artiklan mukaista päätöstä välitoimien määräämisestä; tai
- c) ei noudata sitoumusta, josta on tehty velvoittava 71 artiklan nojalla tehdyllä päätöksellä;

2. Komissio voi tehdä päätöksen, jolla määrätään asianomaiselle erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajalle tai 67 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle muulle luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle sakko, joka on enintään yksi prosentti edellisen tilikauden vuotuisesta kokonaistulosta tai maailmanlaajuisesta kokonaisliikevaihdosta, jos se tahallaan tai tuottamuksellisesti

- a) antaa virheellisiä, puutteellisia tai harhaanjohtavia tietoja vastauksena 67 artiklan mukaiseen pelkkään pyyntöön tai päätöksellä tehtyyn pyyntöön;
- b) ei vastaa päätöksellä annettuun tietopyyntöön asetetussa määräajassa;
- c) ei oikaise henkilöstön jäsenen antamia virheellisiä, puutteellisia tai harhaanjohtavia tietoja komission asettamassa määräajassa tai jättää toimittamatta tai kieltäytyy antamasta täydellisiä tietoja;
- d) ei suostu 69 artiklan mukaiseen tarkastukseen;
- e) ei noudata komission 72 artiklan mukaisesti hyväksymiä toimenpiteitä; tai
- f) ei noudata 79 artiklan 4 kohdan mukaisia ehtoja, jotka koskevat oikeutta tutustua komission asiakirja-aineistoon.

3. Ennen tämän artiklan 2 kohdan mukaisen päätöksen tekemistä komissio ilmoittaa alustavat havaintonsa asianomaiselle erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajalle tai 67 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle muulle henkilölle.

4. Komissio ottaa sakon määrää vahvistaessaan huomioon rikkomisen luonteen, vakavuuden, keston ja toistuvuuden sekä 2 kohdan mukaisesti määrättyjen sakkojen tapauksessa menettelyn viivästymisen.

75 artikla

III luvun 5 jaksossa säädettyjen velvoitteiden rikkomiseen liittyvien korjaavien toimenpiteiden tehostettu valvonta

1. Kun komissio tekee 73 artiklan mukaisen päätöksen, joka liittyy siihen, että erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoaja rikkoo jotakin III luvun 5 jakson säännöstä, se käyttää tässä artiklassa säädettyä tehostettua valvontajärjestelmää. Se ottaa mahdollisimman tarkasti huomioon lautakunnan tämän artiklan nojalla antamat lausunnot.

2. Komissio vaatii 73 artiklassa tarkoitetussa päätöksessä asianomaista erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajaa laatimaan ja toimittamaan päätöksessä täsmennetyssä kohtuullisessa määräajassa digitaalisten palvelujen koordinaattoreille, komissiolle ja lautakunnalle toimintasuunnitelman, jossa esitetään tarvittavat toimenpiteet, jotka ovat riittäviä rikkomisen lopettamiseksi tai korjaamiseksi. Kyseisiin toimenpiteisiin on sisällyttävä sitoumus suorittaa 37 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisesti riippumaton tarkastus muiden toimenpiteiden toteuttamisesta, ja tällöin on täsmennettävä tarkastajien henkilöllisyys sekä tarkastusmenetelmä ja -aikataulu sekä tarkastuksen jatkotoimet. Toimenpiteisiin voi tarvittaessa sisältyä myös sitoumus osallistua 45 artiklassa säädettyihin asiaa koskeviin käytännesääntöihin.

3. Lautakunta ilmoittaa kuukauden kuluessa toimintasuunnitelman vastaanottamisesta sitä koskevan lausuntonsa komissiolle. Komissio päättää kuukauden kuluessa lausunnon vastaanottamisesta, ovatko toimintasuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet riittäviä rikkomisen lopettamiseksi tai korjaamiseksi, ja asettaa kohtuullisen määräajan sen täytäntöönpanolle. Tässä päätöksessä otetaan huomioon mahdollinen sitoutuminen liittymisestä asiaa koskeviin käytännesääntöihin. Komissio seuraa tämän jälkeen toimintasuunnitelman toteuttamista. Asianomaisen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan on tätä varten toimitettava tarkastuskertomus komissiolle ilman aiheetonta viivytystä, kun se on tullut saataville, ja pidettävä komissio ajan tasalla toimintasuunnitelman täytäntöönpanemiseksi toteutetuista toimista. Komissio voi tarvittaessa vaatia asianomaista erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajaa toimittamaan lisätietoja komission asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

Komissio tiedottaa lautakunnalle ja digitaalisten palvelujen koordinaattoreille toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta ja sen seurannasta.

4. Komissio voi toteuttaa tarvittavia toimenpiteitä tämän asetuksen ja erityisesti sen 76 artiklan 1 kohdan e alakohdan ja 82 artiklan 1 kohdan mukaisesti, jos

- a) asianomainen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoaja ei toimita toimintasuunnitelmaa, tarkastuskertomusta, tarvittavia päivityksiä tai vaadittuja lisätietoja sovellettavassa määräajassa;
- b) komissio hylkää ehdotetun toimintasuunnitelman, koska se katsoo, että siinä esitetyt toimenpiteet eivät ole riittäviä rikkomisen lopettamiseksi tai korjaamiseksi; tai
- c) komissio katsoo tarkastuskertomuksen, toimitettujen päivitysten tai lisätietojen tai muiden käytettävissään olevien merkityksellisten tietojen perusteella, että toimintasuunnitelman täytäntöönpano ei ole riittävää rikkomisen lopettamiseksi tai korjaamiseksi.

76 artikla

Uhkasakot

1. Komissio voi tehdä päätöksen, jolla määrätään asianomaiselle erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajalle tai tapauksen mukaan 67 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle muulle henkilölle uhkasakko, joka on enintään viisi prosenttia edellisen tilikauden keskimääräisestä päivittäisestä tulosta tai maailmanlaajuisesta vuotuisesta liikevaihdosta kultakin viivästyspäivältä laskettuna päätöksessä määrätystä päivästä, pakottaakseen ne

- a) antamaan oikeat ja täydelliset tiedot vastauksena 67 artiklan mukaiseen tietojen pyytämistä koskevaan päätökseen;
- b) suostumaan tarkastukseen, jonka se on määrännyt tämän asetuksen 69 artiklan nojalla tehdyllä päätöksellä;

- c) noudattamaan 70 artiklan 1 kohdan nojalla tehtyä päätöstä välitoimien määräämisestä;
- d) noudattamaan sitoumuksia, joista on tehty oikeudellisesti velvoittavia 71 artiklan 1 kohdan nojalla tehdyllä päätöksellä;
- e) noudattamaan 73 artiklan 1 kohdan nojalla tehtyä päätöstä, mukaan lukien tarvittaessa siihen sisältyvät vaatimukset, jotka liittyvät 75 artiklassa tarkoitettuun toimintasuunnitelmaan.

2. Kun asianomainen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoaja tai 67 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu muu henkilö on täyttänyt veloitteen, jonka täyttämiseksi uhkasakko määrättiin, komissio voi vahvistaa uhkasakon lopullisen määrän pienemmäksi kuin se olisi alkuperäisen päätöksen perusteella.

77 artikla

Seuraamusten määräämiseen sovellettavat vanhentumisajat

1. Komissiolle 74 ja 76 artiklassa myönnettyihin valtuuksiin sovelletaan viiden vuoden vanhentumisaikaa.
2. Vanhentumisaika alkaa kulua päivästä, jona rikkominen tapahtui. Jatketun tai uusitun rikkomisen osalta vanhentumisaika alkaa kuitenkin kulua päivästä, jona rikkominen lakkaa.
3. Kaikki komission tai digitaalisten palvelujen koordinaattorin suorittamat toimet rikkomisen tutkinnan tai rikkomista koskevan menettelyn aloittamiseksi katkaisevat sakkojen ja uhkasakkojen määräämiseen sovellettavan vanhentumisajan. Toimia, jotka katkaisevat vanhentumisajan kulumisen, ovat erityisesti seuraavat:
  - a) komission tai digitaalisten palvelujen koordinaattorin tietopyynnöt;
  - b) tarkastus;
  - c) menettelyn aloittaminen komission toimesta 66 artiklan 1 kohdan mukaisesti.
4. Vanhentumisaika alkaa uudelleen kunkin keskeytyksen jälkeen. Sakkojen tai uhkasakkojen määräämiseen vanhentumisaika päättyy kuitenkin viimeistään sinä päivänä, jona kahden vanhentumisajan pituutta vastaava määräaika on kulunut komission määräämättä sakkoa tai uhkasakkoa. Tätä määräaikaa pidennetään ajalla, joksi vanhentuminen katkeaa 5 kohdan mukaisesti.
5. Sakkojen tai uhkasakkojen määräämiseen sovellettava vanhentumisaika katkeaa ajaksi, jonka komission päätöstä koskeva menettely on vireillä Euroopan unionin tuomioistuimessa.

78 artikla

Seuraamusten täytäntöönpanon vanhentumisaika

1. Komission valtuuksiin panna täytäntöön 74 ja 76 artiklan nojalla tehdyt päätökset sovelletaan viiden vuoden vanhentumisaikaa.
2. Vanhentumisaika alkaa kulua päivästä, jona päätös on tullut lainvoimaiseksi.
3. Seuraamusten täytäntöönpanoon sovellettavan vanhentumisajan katkaisee
  - a) ilmoitus päätöksestä, jolla on muutettu sakon tai uhkasakon alkuperäistä määrää taikka hylätty sen muuttamista koskeva hakemus;
  - b) komission taikka jäsenvaltion komission pyynnöstä sakon tai uhkasakon täytäntöönpanemiseksi suorittama toimi.
4. Vanhentumisaika alkaa uudelleen kunkin keskeytyksen jälkeen.

5. Seuraamusten täytäntöönpanoon sovellettava vanhentumisaika katkeaa ajaksi,
  - a) joksi on myönnetty maksuaikaa;
  - b) joksi maksun täytäntöönpano on Euroopan unionin tuomioistuimen päätöksen tai kansallisen tuomioistuimen päätöksen nojalla keskeytetty.

79 artikla

Oikeus tulla kuulluksi ja tutustua asiakirjoihin

1. Ennen 73 artiklan 1 kohdan tai 74 tai 76 artiklan mukaisen päätöksen tekemistä komissio antaa asianomaiselle erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajalle tai 67 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle muulle henkilölle tilaisuuden tulla kuulluksi
  - a) komission alustavista havainnoista, mukaan lukien seikat, joita vastaan komissio on esittänyt väitteitä; ja
  - b) toimenpiteistä, joita komissio mahdollisesti aikoo toteuttaa a alakohdassa tarkoitettujen alustavien havaintojen perusteella.
2. Asianomainen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoaja tai 67 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu muu henkilö voi toimittaa huomautuksensa komission alustavista havainnoista kohtuullisessa määräajassa, jonka komissio asettaa alustavissa havainnoissaan ja joka ei saa olla lyhyempi kuin 14 päivää.
3. Komissio perustaa päätöksensä yksinomaan väitteisiin, joista asianomaiset osapuolet ovat voineet esittää huomautuksensa.
4. Asianomaisten osapuolten puolustautumisoikeudet turvataan menettelyssä täysin. Osapuolilla on oltava oikeus tutustua komission asiakirja-aineistoon neuvoteltua tietojen luovuttamista koskevien ehtojen mukaisesti, jollei kyseisen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan tai muun henkilön liikesalaisuuskien suojaamiseen liittyvästä oikeutetusta edusta muuta johdu. Jos osapuolten välillä on erimielisyyttä, komissiolla on valtuudet tehdä päätöksiä, joissa vahvistetaan tietojen luovuttamista koskevat ehdot. Oikeutta tutustua komission asiakirja-aineistoon ei myönnetä luottamuksellisiin tietoihin eikä komission, lautakunnan, digitaalisten palvelujen koordinaattorien, muiden toimivaltaisten viranomaisten tai jäsenvaltioiden muiden viranomaisten sisäisiin asiakirjoihin. Erityisesti oikeus tutustua asiakirjoihin ei koske komission ja kyseisten viranomaisten välistä kirjeenvaihtoa. Tämän kohdan säännökset eivät estä komissiota luovuttamasta ja käyttämästä tietoja, jotka ovat tarpeen rikkomisen todistamiseksi.
5. Edellä olevien 67, 68 ja 69 artiklan nojalla kerättyjä tietoja saa käyttää ainoastaan tämän asetuksen tarkoituksiin.

80 artikla

Päätösten julkaiseminen

1. Komissio julkaisee päätökset, jotka se tekee 70 artiklan 1 kohdan, 71 artiklan 1 kohdan ja 73–76 artiklan nojalla. Julkaistaessa mainitaan osapuolten nimet ja päätöksen pääasiallinen sisältö, mukaan lukien määrätty seuraamukset.
2. Julkaistaessa on otettava huomioon asianomaisen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan, 67 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen muiden henkilöiden ja kolmansien osapuolten oikeudet ja oikeutetut edut luottamuksellisten tietojen suojaamisessa.

81 artikla

Euroopan unionin tuomioistuimen suorittama uudelleentarkastelu

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 261 artiklan mukaisesti Euroopan unionin tuomioistuimella on täysi harkintavalta tutkia valitukset päätöksistä, joilla komissio on määrännyt sakkoja tai uhkasakkoja. Se voi kumota määrätyn sakon tai uhkasakon taikka alentaa tai korottaa sitä.

82 artikla

Pääsyn rajoittamista koskevat pyynnöt ja yhteistyö kansallisten tuomioistuinten kanssa

1. Jos kaikki tämän jakson mukaiset valtuudet tämän asetuksen rikkomisen lopettamiseksi on käytetty ja rikkominen jatkuu ja aiheuttaa vakavaa haittaa, jota ei voida välttää käyttämällä muita unionin tai kansallisen lainsäädännön mukaisia valtuuksia, komissio voi pyytää asianomaisen erittäin suuren verkkoalustan tai erittäin suuren verkossa toimivan hakukoneen tarjoajan sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattoria toimimaan 51 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

Ennen tällaisen pyynnön esittämistä digitaalisten palvelujen koordinaattorille komissio pyytää asianomaisia osapuolia toimittamaan kirjalliset huomautuksensa määräajassa, joka ei saa olla lyhyempi kuin 14 arkipäivää, ja kuvailee harkitsemansa toimenpiteet sekä ilmoittaa niiden aiotun kohteen tai aiotut kohteet.

2. Jos tämän asetuksen yhdenmukainen soveltaminen sitä edellyttää, komissio voi omasta aloitteestaan toimittaa kirjallisia huomautuksia 51 artiklan 3 kohdassa tarkoitettulle toimivaltaiselle oikeusviranomaiselle. Se voi kyseisen oikeusviranomaisen luvalla esittää myös suullisia huomautuksia.

Komissio voi ainoastaan huomautustensa laatimista varten pyytää kyseistä oikeusviranomaista toimittamaan sille kaikki asian arvioinnissa tarvittavat asiakirjat tai varmistamaan niiden toimittamisen.

3. Kun kansallinen tuomioistuin ratkaisee asiaa, josta komissio on jo tehnyt päätöksen tämän asetuksen mukaisesti, se ei saa tehdä päätöstä, joka on ristiriidassa kyseisen komission päätöksen kanssa. Kansallisten tuomioistuinten on myös vältettävä tekemästä päätöksiä, jotka voisivat olla ristiriidassa sellaisen päätöksen kanssa, jota komissio harkitsee tämän asetuksen mukaisesti jo aloittamassaan menettelyssä. Kansallinen tuomioistuin voi tässä tarkoituksessa arvioida, onko sen käsittely keskeytettävä. Tämä ei rajoita Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan soveltamista.

83 artikla

Komission väliintuloon liittyvät täytäntöönpanosäädökset

Komissio voi tämän jakson soveltamisalaan kuuluvan väliintulonsa osalta hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä käytännön järjestelyistä, jotka koskevat

- a) 69 ja 72 artiklan mukaisia menettelyjä;
- b) 79 artiklassa säädettyjä kuulemisia;
- c) 79 artiklassa säädettyä neuvoteltua tietojen luovuttamista.

Ennen tämän artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden hyväksymistä komissio julkaisee niistä ehdotuksen ja pyytää kaikkia asianomaisia osapuolia esittämään huomautuksensa ehdotuksessa ilmoitetussa määräajassa, jonka on oltava vähintään yksi kuukausi. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 88 artiklassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

5 JAKSO

Täytäntöönpanoa koskevat yhteiset säännökset

84 artikla

Salassapitovelvollisuus

Rajoittamatta tässä luvussa tarkoitettujen tietojen vaihtoa ja käyttöä koskevien säännösten soveltamista komissio, lautakunta ja jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset sekä niiden virkamiehet, toimihenkilöt ja muut kyseisten viranomaisten valvonnassa työskentelevät henkilöt sekä asiaan liittyvät muut luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, mukaan lukien 72 artiklan 2 kohdan nojalla nimetyt tarkastajat ja asiantuntijat, eivät saa ilmaista tietoja, jotka ne ovat saaneet tai joita ne ovat vaihtaneet tätä asetusta sovellettaessa ja jotka luonteensa perusteella ovat salassa pidettäviä.

*85 artikla***Tietojenvaihtojärjestelmä**

1. Komissio perustaa luotettavan ja suojatun tietojenvaihtojärjestelmän, joka tukee digitaalisten palvelujen koordinaattorien, komission ja lautakunnan välistä viestintää, ja ylläpitää tätä järjestelmää. Muille toimivaltaisille viranomaisille voidaan myöntää pääsy tähän järjestelmään, jos se on tarpeen niille tämän asetuksen mukaisesti annettujen tehtävien suorittamiseksi.
2. Digitaalisten palvelujen koordinaattorit, komissio ja lautakunta käyttävät tietojenvaihtojärjestelmää kaikessa tämän asetuksen mukaisessa viestinnässä.
3. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksiä, joissa säädetään tietojenvaihtojärjestelmän toimintaa koskevista käytännön ja operatiivisista järjestelyistä sekä sen yhteentoimivuudesta muiden asiaankuuluvien järjestelmien kanssa. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 88 artiklassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

*86 artikla***Edustus**

1. Rajoittamatta direktiivin (EU) 2020/1828 tai kansallisen lainsäädännön mukaisen muun tyyppisen edustuksen soveltamista välityspalvelujen vastaanottajilla on vähintään oltava oikeus valtuuttaa elin, järjestö tai yhdistys käyttämään tällä asetuksella annettuja oikeuksia heidän puolestaan edellyttäen, että elin, järjestö tai yhdistys täyttää kaikki seuraavat edellytykset:
  - a) se toimii voittoa tavoittelematta;
  - b) se on asianmukaisesti perustettu jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti;
  - c) sen sääntömääräisiin tavoitteisiin sisältyy oikeutettu intressi varmistaa, että tätä asetusta noudatetaan.
2. Verkkoalustojen tarjoajien on toteutettava tarvittavat tekniset ja organisatoriset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen elinten, järjestöjen tai yhdistysten palvelun vastaanottajien puolesta 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen menettelyjen välityksellä tekemät ilmoitukset käsitellään ja niistä päätetään ensisijaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä.

*6 JAKSO****Delegoidut ja täytäntöönpanosäädökset****87 artikla***Siirretyn säädösvallan käyttäminen**

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle 16 päivästä marraskuuta 2022 viiden vuoden ajaksi 24, 33, 37, 40 ja 43 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 24, 33, 37, 40 ja 43 artiklassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempanä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.

4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

6. Edellä olevien 24, 33, 37, 40 ja 43 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaä jatketaan kolmella kuukaudella.

88 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea, jäljempänä 'digitaalisten palvelujen komitea'. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklaa.

V LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

89 artikla

Direktiivin 2000/31/EY muuttaminen

1. Kumotaan direktiivin 2000/31/EY 12–15 artikla.
2. Viittauksia direktiivin 2000/31/EY 12–15 artiklaan pidetään viittauksina tämän asetuksen 4, 5, 6 ja 8 artiklaan.

90 artikla

Direktiivin (EU) 2020/1828 muuttaminen

Lisätään direktiivin (EU) 2020/1828 liitteeseen I alakohta seuraavasti:

"68) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/2065, annettu 19 päivänä lokakuuta 2022, digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta (digipalvelusäädös) (EUVL L 277, 27.10.2022, s. 1)."

91 artikla

Arviointi

1. Komissio arvioi tämän asetuksen mahdollista vaikutusta pienten ja keskisuurten yritysten kehitykseen ja talouskasvuun ja antaa siitä kertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle sekä Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle viimeistään 18 päivänä helmikuuta 2027.

Komissio arvioi seuraavia seikkoja ja antaa niistä kertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle sekä Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle viimeistään 17 päivänä marraskuuta 2025:

- a) 33 artiklan soveltaminen, mukaan lukien tämän asetuksen III luvun 5 jaksossa säädettyjen velvoitteiden piiriin kuuluvien välityspalvelujen tarjoajien soveltamisala;
- b) tämän asetuksen vuorovaikutus muiden säädösten, erityisesti 2 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitettujen säädösten, kanssa.

2. Komissio arvioi tätä asetusta ja antaa siitä kertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle sekä Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle viimeistään 17 päivänä marraskuuta 2027 ja sen jälkeen viiden vuoden välein.

Tässä kertomuksessa käsitellään erityisesti seuraavia:

- a) 1 kohdan toisen alakohdan a ja b alakohta;
- b) tämän asetuksen vaikutus välityspalvelujen sisämarkkinoiden syventämiseen ja tehokkaaseen toimintaan, erityisesti digitaalisten palvelujen rajatylittävän tarjoamisen osalta;
- c) 13, 16, 20, 21, 45 ja 46 artiklan soveltaminen;
- d) pienten yritysten ja mikroyritysten velvoitteiden soveltamisala;
- e) valvonta- ja täytäntöönpanomenettelyjen vaikuttavuus;
- f) vaikutus sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta koskevan oikeuden kunnioittamiseen.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuun kertomukseen liitetään tapauksen mukaan ehdotus tämän asetuksen muuttamiseksi.

4. Komissio arvioi tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettussa kertomuksessa myös digitaalisten palvelujen koordinaattorien toiminnastaan laatimia, komissiolle ja lautakunnalle 55 artiklan 1 kohdan nojalla toimittamia vuosikertomuksia.

5. Edellä olevan 2 kohdan soveltamiseksi jäsenvaltioiden ja lautakunnan on toimitettava tietoja komission pyynnöstä.

6. Komissio ottaa 2 kohdassa tarkoitettuja arviointeja tehdessään huomioon Euroopan parlamentilta ja neuvostolta sekä muilta asiaankuuluvilta elimiltä tai muista lähteistä saadut näkemykset ja havainnot ja kiinnittää erityistä huomiota pieniin ja keskisuuriin yrityksiin sekä uusien kilpailijoiden asemaan.

7. Komissio tekee lautakuntaa kuultuaan viimeistään 18 päivänä helmikuuta 2027 arvioinnin lautakunnan toiminnasta ja 43 artiklan soveltamisesta ja antaa siitä kertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle sekä Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, ottaen huomioon asetuksen ensimmäiset soveltamisvuodet. Havaintojen perusteella ja lautakunnan lausunnon mahdollisimman tarkasti huomioon ottaen kertomukseen liitetään tapauksen mukaan ehdotus tämän asetuksen muuttamiseksi lautakunnan rakenteen osalta.

92 artikla

Ennakoitu soveltaminen erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajille

Tätä asetusta sovelletaan 33 artiklan 4 kohdan nojalla nimettyjen erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajiin neljän kuukauden kuluttua 33 artiklan 6 kohdassa tarkoitettusta tiedoksiannosta palvelun tarjoajalle, jos kyseinen päivämäärä on aiempi kuin 17 päivä helmikuuta 2024.

93 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

1. Tämä asetetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

2. Tätä asetusta sovelletaan 17 päivästä helmikuuta 2024.

24 artiklan 2, 3 ja 6 kohtaa, 33 artiklan 3–6 kohtaa, 37 artiklan 7 kohtaa, 40 artiklan 13 kohtaa, 43 artiklaa ja IV luvun 4, 5 ja 6 jaksoa sovelletaan kuitenkin 16 päivästä marraskuuta 2022.

Tämä asetetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Strasbourgissa 19 päivänä lokakuuta 2022.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

R. METSOLA

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M. BEK

II

(Muut kuin lainsäätämisyksessä hyväksyttävät säädökset)

KANSAINVÄLISET SOPIMUKSET

NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2022/2066,

annettu 21 päivänä helmikuuta 2022,

Gabonin tasavallan ja Euroopan yhteisön välisen kalastuskumppanuussopimuksen täytäntöönpanopöytäkirjan (2021–2026) tekemisestä Euroopan unionin puolesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 43 artiklan yhdessä sen 218 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan a alakohdan v alakohdan ja 218 artiklan 7 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin hyväksynnän ⁽¹⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Gabonin tasavallan ja Euroopan yhteisön välisen kalastuskumppanuussopimuksen täytäntöönpanopöytäkirja (2021–2026) ⁽²⁾, jäljempänä 'pöytäkirja', allekirjoitettiin 29 päivänä kesäkuuta 2021 annetun neuvoston päätöksen (EU) 2021/1117 ⁽³⁾ mukaisesti sillä varauksella, että pöytäkirjan tekeminen saatetaan myöhemmin päätökseen.
- (2) Pöytäkirjaa on sovellettu väliaikaisesti sen allekirjoittamispäivästä.
- (3) Gabonin tasavallan ja Euroopan yhteisön välisen kalastuskumppanuussopimuksen ⁽⁴⁾, jäljempänä 'sopimus', ja pöytäkirjan tavoitteena on antaa Euroopan unionille ja Gabonin tasavallalle, jäljempänä 'Gabon', mahdollisuus tehdä tiiviimpää yhteistyötä kestävästä kalastuspolitiikan edistämiseksi ja mahdollistaa kalavarojen vastuullinen hyödyntäminen Gabonin kalastusalueella ja Atlantin valtamerellä sekä osaltaan edistää kunnollisia työoloja kalastusalueella.
- (4) Pöytäkirja olisi hyväksyttävä.
- (5) Sopimuksen 9 artiklalla perustetaan sekakomitea, jonka tehtävänä on valvoa sopimuksen soveltamista. Lisäksi sekakomitea voi pöytäkirjan 19 artiklan 5 kohdan nojalla hyväksyä tiettyjä muutoksia pöytäkirjaan. Näiden muutosten hyväksymisen helpottamiseksi komissio olisi valtuutettava hyväksymään ne unionin puolesta tietyin aineellisin ja menettelyä koskevin edellytyksin yksinkertaistettua menettelyä noudattaen.
- (6) Neuvoston olisi määritettävä unionin kanta pöytäkirjaan ehdotettuihin muutoksiin. Komission olisi hyväksyttävä ehdotetut muutokset, jollei Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 4 kohdan mukainen jäsenvaltioiden määrävähemmistö vastusta niitä.

⁽¹⁾ Hyväksytty 14. joulukuuta 2021 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽²⁾ EUVL L 242, 8.7.2021, s. 5.

⁽³⁾ Neuvoston päätös (EU) 2021/1117, annettu 28 päivänä kesäkuuta 2021, Gabonin tasavallan ja Euroopan yhteisön välisen kalastuskumppanuussopimuksen täytäntöönpanopöytäkirjan (2021–2026) allekirjoittamisesta unionin puolesta ja pöytäkirjan väliaikaisesta soveltamisesta (EUVL L 242, 8.7.2021, s. 3).

⁽⁴⁾ EUVL L 109, 26.4.2007, s. 3.

- (7) Pöytäkirjan olisi tultava voimaan mahdollisimman pian, ottaen huomioon unionin kalastustoimintaan Gabonin kalastusalueella liittyvä taloudellinen merkitys ja tarve lyhentää mahdollisimman suuressa määrin aikaa, jona toiminta on keskeytynyt,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Hyväksytään unionin puolesta Gabonin tasavallan ja Euroopan yhteisön välisen kalastuskumppanuussopimuksen täytäntöönpanopöytäkirja (2021–2026), jäljempänä 'pöytäkirja'.

2 artikla

Neuvoston puheenjohtaja tekee unionin puolesta pöytäkirjan 26 artiklassa määrätyn ilmoituksen.

3 artikla

Valtuutetaan komissio tämän päätöksen liitteessä esitetyn menettelyn mukaisesti hyväksymään unionin puolesta pöytäkirjan muutokset, jotka Gabonin tasavallan ja Euroopan yhteisön välisen kalastuskumppanuussopimuksen 9 artiklan nojalla perustetun sekakomitean on määrä hyväksyä.

4 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä 21 päivänä helmikuuta 2022.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
J. DENORMANDIE

_____

LIITE

SEKAKOMITEASSA HYVÄKSYTTÄVIÄ PÖYTÄKIRJAN MUUTOKSIA KOSKEVA HYVÄKSYMISMENETTELY

Kun sekakomiteaa pyydetään hyväksymään muutoksia pöytäkirjaan Gabonin tasavallan ja Euroopan yhteisön välisen kalastuskumppanuussopimuksen täytäntöönpanopöytäkirjan (2021–2026), jäljempänä 'pöytäkirja', 19 artiklan 5 kohdan mukaisesti, komissio valtuutetaan hyväksymään ehdotetut muutokset unionin puolesta seuraavin edellytyksin:

- 1) Komissio varmistaa, että unionin puolesta annettava hyväksyntä:
    - a) vastaa yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteita;
    - b) sopii yhteen alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen hyväksymien asiaankuuluvien sääntöjen kanssa ja ottaa huomioon rantavaltioiden toteuttaman yhteisen hallinnoinnin;
    - c) ottaa huomioon komissiolle toimitetut uusimmat tilastolliset ja biologiset tiedot ja muut asiaan kuuluvat tiedot.
  - 2) Ennen kuin komissio hyväksyy ehdotetut muutokset unionin puolesta, se esittää ne neuvostolle riittävän ajoissa ennen asianomaista sekakomitean kokousta.
  - 3) Neuvosto arvioi, ovatko ehdotetut muutokset 1 kohdassa esitettyjen ehtojen mukaisia.
  - 4) Jollei Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 4 kohdan mukainen jäsenvaltioiden määrävähemmistö neuvostossa vastusta kyseisiä muutoksia, komissio hyväksyy muutokset unionin puolesta. Jos tällainen määrävähemmistö kuitenkin muodostuu, komissio hylkää ehdotetut muutokset unionin puolesta.
  - 5) Jos sekakomitean seuraavissa kokouksissa, mukaan lukien paikalla pidettävät kokoukset, ei päästä yksimielisyyteen ehdotetuista muutoksista, asia saatetaan uudelleen neuvoston käsiteltäväksi 2–4 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti, jotta unionin kannassa voitaisiin ottaa huomioon uusia seikkoja.
  - 6) Komissiota kehoitetaan toteuttamaan hyvissä ajoin kaikki ehdotettuja muutoksia koskevat sekakomitean päätöksen noudattamisen edellyttämät toimet, mukaan lukien tarvittaessa asianomaisen päätöksen julkaiseminen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ja kyseisen päätöksen täytäntöönpanon mahdollisesti edellyttämien ehdotusten toimittaminen.
  - 7) Muissa asioissa, jotka eivät koske pöytäkirjan muutoksia, joista määrätään pöytäkirjan 19 artiklan 5 kohdassa, sekakomiteassa otettava unionin kanta määritetään perussopimusten ja vakiintuneiden työkäytäntöjen mukaisesti.
-

ASETUKSET

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) 2022/2067,

annettu 25 päivänä lokakuuta 2022,

afrikkalaista sikaruttoa koskevista erityisistä torjuntatoimenpiteistä annetun täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitteen I muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta ("eläinterveys säännöstö") 9 päivänä maaliskuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429⁽¹⁾ ja erityisesti sen 71 artiklan 3 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Afrikkalainen sikarutto on kotieläiminä pidettävien ja luonnonvaraisten sikaeläinten tarttuva virustauti, joka voi merkittävästi vaikuttaa tällaisiin eläinkantoihin ja sikatilojen kannattavuuteen häiritsemällä kyseisten eläinten ja niistä saatavien tuotteiden lähetysten siirtoja unionissa ja niiden vientiä kolmansiin maihin.
- (2) Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2021/605⁽²⁾ hyväksyttiin asetuksen (EU) 2016/429 puitteissa, ja siinä säädetään afrikkalaista sikaruttoa koskevista erityisistä taudintorjuntatoimenpiteistä, joita kyseisen asetuksen liitteessä I lueteltujen jäsenvaltioiden, jäljempänä 'asianomaiset jäsenvaltiot', on sovellettava rajoitetun ajan mainitussa liitteessä luetelluilla rajoitusvyöhykkeillä I, II ja III.
- (3) Alueet, jotka luetellaan rajoitusvyöhykkeinä I, II ja III täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitteessä I, perustuvat afrikkalaisen sikaruton epidemiologiseen tilanteeseen unionissa. Täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitettä I on viimeksi muutettu komission täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2022/1911⁽³⁾ kyseisen taudin epidemiologisen tilanteen muuttuttua Saksassa ja Italiassa. Kyseisen täytäntöönpanoasetuksen antamispäivän jälkeen kyseisen taudin epidemiologinen tilanne tietyissä asianomaisissa jäsenvaltioissa on kehittynyt.
- (4) Kun täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitteessä I vahvistettuihin rajoitusvyöhykkeisiin I, II ja III tehdään muutoksia, niiden olisi perustuttava afrikkalaisen sikaruton epidemiologiseen tilanteeseen taudin esiintymisalueilla ja afrikkalaisen sikaruton yleiseen epidemiologiseen tilanteeseen asianomaisessa jäsenvaltiossa, taudin leviämisen riskin tasoon ja tieteellisesti perusteltuihin periaatteisiin ja perusteisiin, joiden nojalla afrikkalaisesta sikarutosta johtuva vyöhykejako määritellään maantieteellisesti, sekä jäsenvaltioiden kanssa pysyvässä kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehuromiteassa sovittuihin ja komission verkkosivustolla julkisesti saatavilla oleviin unionin suuntaviivoihin⁽⁴⁾. Muutoksissa olisi otettava huomioon myös kansainväliset normit, kuten Maailman eläintautijärjestön, jäljempänä 'WOAH', maaeläinten terveyttä koskeva säännöstö⁽⁵⁾, ja asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten esittämät vyöhykejako koskevat perustelut.

⁽¹⁾ EUVL L 84, 31.3.2016, s. 1.

⁽²⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2021/605, annettu 7 päivänä huhtikuuta 2021, afrikkalaista sikaruttoa koskevista erityisistä torjuntatoimenpiteistä (EUVL L 129, 15.4.2021, s. 1).

⁽³⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/1911, annettu 6 päivänä lokakuuta 2022, afrikkalaista sikaruttoa koskevista erityisistä torjuntatoimenpiteistä annetun täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitteen I muuttamisesta (EUVL L 261, 7.10.2022, s. 6).

⁽⁴⁾ Valmisteluasiakirja SANTE/7112/2015/Rev. 3 "Principles and criteria for geographically defining ASF regionalisation" (https://ec.europa.eu/food/animals/animal-diseases/control-measures/asf_en).

⁽⁵⁾ OIE Terrestrial Animal Health Code, 29. painos, 2021. Niteet I ja II, ISBN 978-92-95115-40-8 (<https://www.woah.org/en/what-we-do/standards/codes-and-manuals/terrestrial-code-online-access/>).

- (5) Komission delegoidulla asetuksella (EU) 2020/689 ⁽⁶⁾ täydennetään sääntöjä, jotka koskevat sellaisten luetteloitujen tautien torjuntaa, joita tarkoitetaan asetuksen (EU) 2016/429 9 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa ja jotka määritellään luokkien A, B ja C taudeiksi komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2018/1882 ⁽⁷⁾. Delegoidun asetuksen (EU) 2020/689 9 artiklassa säädetään tietyistä toimenpiteistä, joilla eläin tai eläinryhmä luokitellaan luetteloidun taudin, kuten afrikkalaisen sikaruton, epäillyksi tai vahvistetuksi tapaukseksi.
- (6) Komission delegoidulla asetuksella (EU) 2020/687 ⁽⁸⁾ täydennetään sääntöjä, jotka koskevat sellaisten luetteloitujen tautien torjuntaa, joita tarkoitetaan asetuksen (EU) 2016/429 9 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa ja jotka määritellään luokkien A, B ja C taudeiksi täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2018/1882. Delegoidun asetuksen (EU) 2020/687 63–66 artiklassa säädetään tietyistä toimenpiteistä, jotka on toteutettava, kun luokan A taudin puhkeaminen luonnonvaraisissa eläimissä, mukaan lukien afrikkalaisen sikaruton puhkeaminen luonnonvaraisissa sikaeläimissä, vahvistetaan virallisesti. Kyseisiin toimenpiteisiin kuuluvat erityisesti tartuntavyöhykkeen perustaminen ja luetteloituihin lajeihin kuuluvien luonnonvaraisten eläinten ja niistä saatavien eläinperäisten tuotteiden siirtokiellot.
- (7) Italia ilmoitti komissiolle toukokuussa 2022 afrikkalaisen sikaruton ajankohtaisesta tilanteesta alueellaan sen jälkeen, kun kyseisen taudin epäilty tapaus oli havaittu luonnonvaraisessa sikaeläimessä Lazio alueella sijaitsevassa Rietin maakunnassa. Ennalta varautumisen periaatetta noudattaen kyseisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomaisasema käsittelee epäiltyä afrikkalaisen sikaruton tapausta samoin kuin vahvistettua afrikkalaisen sikaruton tapausta ja perusti tartuntavyöhykkeen, kuten delegoidussa asetuksessa (EU) 2020/687 ja täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2021/605 edellytetään kyseisen taudin virallisesti vahvistetussa tapauksessa.
- (8) Lokakuussa 2022 Italia ilmoitti komissiolle, että pidettävien ja luonnonvaraisten sikaeläinten jatkuvat ja yksityiskohtaiset taudintorjuntatoimenpiteet ja passiivinen seuranta osoittavat, että afrikkalaisen sikaruton virus ei kierrä Rietin maakunnassa ja että Italian toimivaltaisella viranomaisella on edellytykset päätellä, että epäiltyä afrikkalaisen sikaruton tapausta Rietin maakunnassa ei pitäisi pitää vahvistettuna afrikkalaisen sikaruton tapauksena delegoidun asetuksen (EU) 2020/689 9 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti, vaikka eläimelle tehtyjen testien tuloksissa on todettu kyseiselle taudille ominainen nukleinihappo, sillä eläimessä ei ole ilmennyt kyseisen taudin taudinkuvaan kuuluvia kliinisiä merkkejä ja mahdolliset epidemiologiset yhteydet muihin epäiltyihin tai vahvistettuihin tapauksiin on suljettu pois.
- (9) Täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2022/1911 antamisen jälkeen myös Saksassa on ilmennyt uusia afrikkalaisen sikaruton taudinpurkauksia luonnonvaraisissa sikaeläimissä. Lisäksi epidemiologinen tilanne tietyillä rajoitusvyöhykkeillä I ja III luetelluilla vyöhykkeillä Puolassa on parantunut pidettävien ja luonnonvaraisten sikaeläinten osalta.
- (10) Lokakuussa 2022 Saksassa Brandenburgin osavaltiossa havaittiin useita afrikkalaisen sikaruton taudinpurkauksia luonnonvaraisissa sikaeläimissä alueella, joka luetaan tällä hetkellä rajoitusvyöhykkeenä II täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitteessä I ja joka sijaitsee lähellä kyseisessä liitteessä tällä hetkellä rajoitusvyöhykkeenä I lueteltua Brandenburgin osavaltion aluetta. Nämä uudet afrikkalaisen sikaruton taudinpurkaukset luonnonvaraisissa sikaeläimissä merkitsevät riskitason nousua, joka olisi otettava huomioon täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitteessä I. Sen vuoksi rajoitusvyöhykkeiden I ja II nykyisiä rajoja olisi muutettava näiden viimeaikaisten taudinpurkausten huomioon ottamiseksi.
- (11) Saksassa Brandenburgin osavaltiossa luonnonvaraisissa sikaeläimissä äskettäin esiintyneiden afrikkalaisen sikaruton taudinpurkausten seurauksena ja ottaen huomioon afrikkalaisen sikaruton nykyinen epidemiologinen tilanne unionissa kyseisen jäsenvaltion vyöhykejako on arvioitu uudelleen ja päivitetty täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 5, 6 ja 7 artiklan mukaisesti. Myös käytössä olevia riskinhallintatoimenpiteitä on arvioitu uudelleen ja päivitetty. Nämä muutokset olisi otettava huomioon täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitteessä I.

⁽⁶⁾ Komission delegoitu asetus (EU) 2020/689, annettu 17 päivänä joulukuuta 2019, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 täydentämisestä tietyjen luetteloitujen ja uusien tautien seurantaan, hävittämissuunnitelmia ja taudista vapaata asemaa koskevien sääntöjen osalta (EUVL L 174, 3.6.2020, s. 211).

⁽⁷⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2018/1882, annettu 3 päivänä joulukuuta 2018, tietyjen taudinehkäisy- ja taudintorjuntasääntöjen soveltamisesta luetteloitujen tautien eri luokkiin ja sellaisten lajien tai lajien ryhmien luettelon laatimisesta, jotka aiheuttavat merkittävän riskin kyseisten luetteloitujen tautien leviämiseksi (EUVL L 308, 4.12.2018, s. 21).

⁽⁸⁾ Komission delegoitu asetus (EU) 2020/687, annettu 17 päivänä joulukuuta 2019, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 täydentämisestä tietyjen luetteloitujen tautien ehkäisemistä ja torjuntaa koskevien sääntöjen osalta (EUVL L 174, 3.6.2020, s. 64).

- (12) Kun otetaan huomioon Puolassa delegoidun asetuksen (EU) 2020/687 ja erityisesti sen 22, 25 ja 40 artiklan mukaisesti sovellettavien afrikkalaisen sikaruton taudintorjuntatoimenpiteiden tehokkuus pidettävien sikaeläinten osalta tietyillä täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitteessä I mainituilla rajoitusvyöhykkeillä III ja WOAH:n säännöstössä vahvistetut afrikkalaisen sikaruton riskinvähentämistoimenpiteet, tietyt Puolassa Lublinin, Ala-Karpatian, Iso-Puolan ja Lubuszin alueilla sijaitsevat alueet, jotka luetellaan tällä hetkellä täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitteessä I rajoitusvyöhykkeinä III, olisi nyt lueteltava kyseisessä liitteessä rajoitusvyöhykkeinä II, koska kyseisillä rajoitusvyöhykkeillä III ei ole ilmennyt afrikkalaisen sikaruton taudinpurkauksia pidettävissä sikaeläimissä viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana, mutta tautia esiintyy edelleen luonnonvaraisissa sikaeläimissä. Kyseiset rajoitusvyöhykkeet III olisi nyt lueteltava rajoitusvyöhykkeinä II, kun otetaan huomioon afrikkalaisen sikaruton tämänhetkinen epidemiologinen tilanne.
- (13) Kun lisäksi otetaan huomioon Puolassa komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/687 ja erityisesti sen 64, 65 ja 67 artiklan mukaisesti sovellettavien afrikkalaisen sikaruton taudintorjuntatoimenpiteiden tehokkuus pidettävien sikaeläinten osalta täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitteessä I luetelluilla rajoitusvyöhykkeillä I ja WOAH:n säännöstössä vahvistetut afrikkalaisen sikaruton riskinvähentämistoimenpiteet, tietyt Puolassa Ala-Karpatian, Łódźin ja Slesian alueilla sijaitsevat vyöhykkeet, jotka luetellaan tällä hetkellä täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitteessä I rajoitusvyöhykkeinä I, olisi nyt poistettava kyseisessä liitteessä olevasta rajoitusvyöhykkeiden I luettelosta, koska kyseisillä rajoitusvyöhykkeillä I ei ole ilmennyt afrikkalaisen sikaruton taudinpurkauksia pidettävissä ja luonnonvaraisissa sikaeläimissä viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana. Kyseiset rajoitusvyöhykkeet I olisi nyt poistettava mainitusta liitteestä afrikkalaisen sikaruton tämänhetkisen epidemiologisen tilanteen huomioon ottamiseksi.
- (14) Italiasta saatujen tietojen ja perustelujen perusteella, kun otetaan erityisesti huomioon epidemiologisen tutkimuksen päätökseen saattaminen ja afrikkalaisen sikaruton torjuntatoimenpiteiden tehokkuus sekä afrikkalaisen sikaruton nykyinen suotuisa tilanne luonnonvaraisissa sikaeläimissä Lazion alueella ja Italian asianmukaisesti toteuttamat taudintorjuntatoimenpiteet ja jotta vältetään tarpeettomat kaupan häiriöt, on myös aiheellista poistaa Rietin maakunnassa olevat rajoitusvyöhykkeet I ja II täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitteestä I kyseisessä jäsenvaltiossa vallitsevan afrikkalaisen sikaruton epidemiologisen tilanteen huomioon ottamiseksi.
- (15) Jotta voidaan ottaa huomioon afrikkalaisen sikaruton viimeaikainen epidemiologinen kehitys unionissa ja torjua ennakoivasti taudin leviämiseen liittyviä riskejä, olisi määritettävä riittävän suuret uudet rajoitusvyöhykkeet Saksan ja Puolan osalta ja sisällytettävä ne täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitteeseen I rajoitusvyöhykkeinä I ja II. Lisäksi tietyt rajoitusvyöhykkeen I osat Puolan osalta olisi poistettava kyseisestä liitteestä. Koska afrikkalaisen sikaruton tilanne unionissa vaihtelee koko ajan, näiden uusien rajoitusvyöhykkeiden määrittämisessä on otettu huomioon epidemiologinen tilanne ympäröivillä alueilla.
- (16) Koska epidemiologinen tilanne unionissa on afrikkalaisen sikaruton leviämisen kannalta kriittinen, on tärkeää, että täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitteeseen I tällä asetuksella tehtävät muutokset tulevat voimaan mahdollisimman pian.
- (17) Tässä asetuksessa säädetty toimenpiteet ovat pysyvän kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehukomitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Korvataan täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liite I tämän asetuksen liitteessä olevalla tekstillä.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 25 päivänä lokakuuta 2022.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN

LIITE

Korvataan täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liite I seuraavasti:

"LIITE I

RAJOITUSVYÖHYKKEET

I OSA

1. Saksa

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet I Saksassa:

Bundesland Brandenburg:

— Landkreis Dahme-Spreewald:

— Gemeinde Alt Zauche-Wußwerk,

— Gemeinde Byhleguhre-Byhlen,

— Gemeinde Märkische Heide, mit den Gemarkungen Alt Schadow, Neu Schadow, Pretschen, Plattkow, Wittmannsdorf, Schuhlen-Wiese, Bückchen, Kuschkow, Gröditsch, Groß Leuthen, Leibchel, Glietz, Groß Leine, Dollgen, Krugau, Dürrenhofe, Biebersdorf und Klein Leine,

— Gemeinde Neu Zauche,

— Gemeinde Schwielochsee mit den Gemarkungen Groß Liebitz, Guhlen, Mochow und Siegadel,

— Gemeinde Spreewaldheide,

— Gemeinde Straupitz,

— Landkreis Märkisch-Oderland:

— Gemeinde Müncheberg mit den Gemarkungen Müncheberg, Eggersdorf bei Müncheberg und Hoppegarten bei Müncheberg,

— Gemeinde Bliesdorf mit den Gemarkungen Kunersdorf – westlich der B167 und Bliesdorf – westlich der B167

— Gemeinde Märkische Höhe mit den Gemarkungen Reichenberg und Batzlow,

— Gemeinde Wriezen mit den Gemarkungen Haselberg, Frankenfelde, Schulzendorf, Lüdersdorf Biesdorf, Rathsdorf – westlich der B 167 und Wriezen – westlich der B167

— Gemeinde Buckow (Märkische Schweiz),

— Gemeinde Strausberg mit den Gemarkungen Hohenstein und Ruhlsdorf,

— Gemeine Garzau-Garzin,

— Gemeinde Waldsiefersdorf,

— Gemeinde Rehfelde mit der Gemarkung Werder,

— Gemeinde Reichenow-Mögelin,

— Gemeinde Prötzel mit den Gemarkungen Harnekop, Sternebeck und Prötzel östlich der B 168 und der L35,

— Gemeinde Oberbarnim,

— Gemeinde Bad Freienwalde mit der Gemarkung Sonnenburg,

— Gemeinde Falkenberg mit den Gemarkungen Dannenberg, Falkenberg westlich der L 35, Gersdorf und Krüge,

— Gemeinde Höhenland mit den Gemarkungen Steinbeck, Wollenberg und Wölsickendorf,

— Landkreis Barnim:

— Gemeinde Joachimsthal östlich der L220 (Eberswalder Straße), östlich der L23 (Töpferstraße und Templiner Straße), östlich der L239 (Glambecker Straße) und Schorfheide (JO) östlich der L238,

- Gemeinde Friedrichswalde mit der Gemarkung Glambeck östlich der L 239,
- Gemeinde Althüttendorf,
- Gemeinde Ziethen mit den Gemarkungen Groß Ziethen und Klein Ziethen westlich der B198,
- Gemeinde Chorin mit den Gemarkungen Golzow, Senftenhütte, Buchholz, Schorfheide (Ch), Chorin westlich der L200 und Sandkrug nördlich der L200,
- Gemeinde Britz,
- Gemeinde Schorfheide mit den Gemarkungen Altenhof, Werbellin, Lichterfelde und Finowfurt,
- Gemeinde (Stadt) Eberswalde mit der Gemarkungen Finow und Spechthausen und der Gemarkung Eberswalde südlich der B167 und westlich der L200,
- Gemeinde Breydin,
- Gemeinde Melchow,
- Gemeinde Sydower Fließ mit der Gemarkung Grüntal nördlich der K6006 (Landstraße nach Tuchen), östlich der Schönholzer Straße und östlich Am Postweg,
- Hohenfinow südlich der B167,
- Landkreis Uckermark:
  - Gemeinde Passow mit den Gemarkungen Briest, Passow und Schönow,
  - Gemeinde Mark Landin mit den Gemarkungen Landin nördlich der B2, Grünow und Schönermark,
  - Gemeinde Angermünde mit den Gemarkungen Frauenhagen, Mürow, Angermünde nördlich und nordwestlich der B2, Dobberzin nördlich der B2, Kerkow, Welsow, Bruchhagen, Greiffenberg, Günterberg, Biesenbrow, Görldorf, Wolletz und Altkünkendorf,
  - Gemeinde Zichow,
  - Gemeinde Casekow mit den Gemarkungen Blumberg, Wartin, Luckow-Petershagen und den Gemarkungen Biesendahlshof und Casekow westlich der L272 und nördlich der L27,
  - Gemeinde Hohenselchow-Groß Pinnow mit der Gemarkung Hohenselchow nördlich der L27,
  - Gemeinde Tantow,
  - Gemeinde Mescherin außer der Gemarkung Neurochlitz östlich der B2, dieser folgend bis zur Gemarkungsgrenze Rosow, weiter in nordwestlicher Richtung bis Rosow, weiter auf der K7311 zur Landesgrenze zu Mecklenburg-Vorpommern, dieser folgend in östlicher Richtung bis zur polnischen Grenze,
  - Gemeinde Gartz (Oder) mit der Gemarkung Geesow westlich der B2 sowie den Gemarkungen Gartz und Hohenreinkendorf nördlich der L27 und der B2 bis zur Kastanienallee, dort links abbiegend dem Schülerweg folgend bis Höhe Bahnhof, von hier in östlicher Richtung den Salveybach kreuzend bis zum Tantower Weg, diesen in nördlicher Richtung bis zu Stettiner Straße, diese weiter folgend bis zur B2, dieser in nördlicher Richtung folgend,
  - Gemeinde Pinnow nördlich und westlich der B2,
- Landkreis Oder-Spree:
  - Gemeinde Storkow (Mark),
  - Gemeinde Spreehagen mit den Gemarkungen Braunsdorf, Markgrafpieske, Lebbin und Spreehagen,
  - Gemeinde Grünheide (Mark) mit den Gemarkungen Kagel, Kienbaum und Hangelsberg,
  - Gemeinde Fürstenwalde westlich der B 168 und nördlich der L 36,

- Gemeinde Rauen,
- Gemeinde Wendisch Rietz bis zur östlichen Uferzone des Scharmützelsees und von der südlichen Spitze des Scharmützelsees südlich der B246,
- Gemeinde Reichenwalde,
- Gemeinde Bad Saarow mit der Gemarkung Petersdorf und der Gemarkung Bad Saarow-Pieskow westlich der östlichen Uferzone des Scharmützelsees und ab nördlicher Spitze westlich der L35,
- Gemeinde Tauche mit der Gemarkung Werder,
- Gemeinde Steinhöfel mit den Gemarkungen Jänickendorf, Schönfelde, Beerfelde, Gölsdorf, Buchholz, Tempelberg und den Gemarkungen Steinhöfel, Hasenfelde und Heinersdorf westlich der L36 und der Gemarkung Neuendorf im Sande nördlich der L36,
- Landkreis Spree-Neiße:
  - Gemeinde Turnow-Preilack mit der Gemarkung Turnow,
  - Gemeinde Drachhausen,
  - Gemeinde Schmogrow-Fehrow,
  - Gemeinde Drehnow,
  - Gemeinde Teichland mit den Gemarkungen Maust und Neuendorf,
  - Gemeinde Guhrow,
  - Gemeinde Werben,
  - Gemeinde Dissen-Striesow,
  - Gemeinde Briesen,
  - Gemeinde Drebkau mit den Gemarkungen Jehserig, Schorbus, Domsdorf, Drebkau, Laubst, Leuthen, Siewisch, Casel und Greifenhain,
  - Gemeinde Kolkwitz mit den Gemarkungen Klein Gaglow nördl. der BAB 15, Kolkwitz, Gulben, Papitz, Babow, Eichow, Krieschow, Limberg, Glinzig, Milkersdorf und Hähnchen,
  - Gemeinde Burg (Spreewald)
  - Kreisfreie Stadt Cottbus außer den Gemarkungen Kahren, Gallinchen, Groß Gaglow und der Gemarkung Kiekebusch südlich der BAB,
- Landkreis Oberspreewald-Lausitz:
  - Gemeinde Neupetershain,
  - Gemeinde Lauchhammer,
  - Gemeinde Schwarzheide,
  - Gemeinde Schipkau,
  - Gemeinde Senftenberg mit den Gemarkungen Brieske, Niemtsch, Senftenberg, Reppist, Hosena, Großkoschen, Kleinkoschen und Sedlitz,
  - die Gemeinde Schwarzbach mit der Gemarkung Biehlen,
  - Gemeinde Neu-Seeland mit den Gemarkungen Lieske, Bahnsdorf und Lindchen,
  - Gemeinde Großräschen mit den Gemarkungen Dörrwalde und Allmosen,
  - Gemeinde Tettau,
- Landkreis Elbe-Elster:
  - Gemeinde Großthiemig,
  - Gemeinde Hirschfeld,
  - Gemeinde Gröden,

- Gemeinde Schraden,
- Gemeinde Merzdorf,
- Gemeinde Röderland mit der Gemarkung Wainsdorf, Präsen, Stolzenhain a.d. Röder,
- Gemeinde Plessa mit der Gemarkung Plessa,
- Landkreis Prignitz:
  - Gemeinde Groß Pankow mit den Gemarkungen Baek, Tangendorf, Tacken, Hohenvier, Strigleben, Steinberg und Gulow,
  - Gemeinde Perleberg mit der Gemarkung Schönfeld,
  - Gemeinde Karstädt mit den Gemarkungen Postlin, Strehlen, Blüten, Klockow, Premslin, Glövizin, Waterloo, Karstädt, Dargardt, Garlin und die Gemarkungen Groß Warnow, Klein Warnow, Reckenzin, Streesow und Dallmin westlich der Bahnstrecke Berlin/Spandau-Hamburg/Altona,
  - Gemeinde Gülitz-Reetz,
  - Gemeinde Putlitz mit den Gemarkungen Lockstädt, Mansfeld und Laaske,
  - Gemeinde Triglitz,
  - Gemeinde Marienfließ mit der Gemarkung Frehne,
  - Gemeinde Kümmernitztal mit der Gemarkungen Buckow, Preddöhl und Grabow,
  - Gemeinde Gerdshagen mit der Gemarkung Gerdshagen,
  - Gemeinde Meyenburg,
  - Gemeinde Pritzwalk mit der Gemarkung Steffenshagen,

Bundesland Sachsen:

- Landkreis Bautzen
  - Gemeinde Arnsdorf, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Cunewalde,
  - Gemeinde Demitz-Thumitz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Doberschau-Gaußig,
  - Gemeinde Göda, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Großharthau, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Großpostwitz/O.L.,
  - Gemeinde Hochkirch, sofern nicht bereits der Sperrzone II,
  - Gemeinde Kubschütz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Neukirch/Lausitz,
  - Gemeinde Obergurig,
  - Gemeinde Schmölln-Putzkau,
  - Gemeinde Sohland a. d. Spree,
  - Gemeinde Stadt Bautzen, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Stadt Bischhofswerda, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Stadt Radeberg, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Stadt Schirgiswalde-Kirschau,
  - Gemeinde Stadt Wilthen,
  - Gemeinde Steinigtwolmsdorf,

- Stadt Dresden:
  - Stadtgebiet, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Landkreis Meißen:
  - Gemeinde Diera-Zehren, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Glaubitz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Hirschstein,
  - Gemeinde Käbschütztal,
  - Gemeinde Klipphausen, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Niederau, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Nünchritz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Röderau, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Stadt Gröditz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Stadt Lommatzsch,
  - Gemeinde Stadt Meißen, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Stadt Nossen außer Ortsteil Nossen,
  - Gemeinde Stadt Riesa,
  - Gemeinde Stadt Strehla,
  - Gemeinde Stauchitz,
  - Gemeinde Wülknitz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Zeithain,
- Landkreis Mittelsachsen:
  - Gemeinde Reinsberg,
- Landkreis Sächsische Schweiz-Osterzgebirge:
  - Gemeinde Bannewitz,
  - Gemeinde Dürnröhrsdorf-Dittersbach,
  - Gemeinde Kreischa,
  - Gemeinde Lohmen,
  - Gemeinde Müglitztal,
  - Gemeinde Stadt Dohna,
  - Gemeinde Stadt Freital,
  - Gemeinde Stadt Heidenau,
  - Gemeinde Stadt Hohnstein,
  - Gemeinde Stadt Neustadt i. Sa.,
  - Gemeinde Stadt Pirna,
  - Gemeinde Stadt Rabenau mit den Ortsteilen Lübau, Obernaundorf, Oelsa, Rabenau und Spechtritz,
  - Gemeinde Stadt Stolpen,
  - Gemeinde Stadt Tharandt mit den Ortsteilen Fördergersdorf, Großopitz, Kurort Hartha, Pohrsdorf und Spechtshausen,
  - Gemeinde Stadt Wilsdruff, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,

Bundesland Mecklenburg-Vorpommern:

— Landkreis Vorpommern Greifswald

- Gemeinde Penkun,
- Gemeinde Nadrensee,
- Gemeinde Krackow,
- Gemeinde Glasow,
- Gemeinde Grambow,

— Landkreis Ludwigslust-Parchim:

- Gemeinde Barkhagen mit den Ortsteilen und Ortschaften: Altenlinden, Kolonie Lalchow, Plauerhagen, Zarchlin, Barkow-Ausbau, Barkow,
- Gemeinde Blievenstorf mit dem Ortsteil: Blievenstorf,
- Gemeinde Brenz mit den Ortsteilen und Ortschaften: Neu Brenz, Alt Brenz,
- Gemeinde Domsühl mit den Ortsteilen und Ortschaften: Severin, Bergrade Hof, Bergrade Dorf, Zieslütbe, Alt Dammerow, Schlieven, Domsühl, Domsühl-Ausbau, Neu Schlieven,
- Gemeinde Gallin-Kuppentin mit den Ortsteilen und Ortschaften: Kuppentin, Kuppentin-Ausbau, Daschow, Zahren, Gallin, Penzlin,
- Gemeinde Ganzlin mit den Ortsteilen und Ortschaften: Dresenow, Dresenower Mühle, Twietfort, Ganzlin, Tönchow, Wendisch Priborn, Liebhof, Gnevsdorf,
- Gemeinde Granzin mit den Ortsteilen und Ortschaften: Lindenbeck, Greven, Beckendorf, Bahlenrade, Granzin,
- Gemeinde Grabow mit den Ortsteilen und Ortschaften: Fresenbrügge, Grabow, Griemoor, Heidehof, Kaltehof, Winkelmoor,
- Gemeinde Groß Laasch mit den Ortsteilen und Ortschaften: Groß Laasch,
- Gemeinde Kremmin mit den Ortsteilen und Ortschaften: Beckentin, Kremmin,
- Gemeinde Kritzow mit den Ortsteilen und Ortschaften: Schlemmin, Kritzow,
- Gemeinde Lewitzrand mit dem Ortsteil und Ortschaften: Matzlow-Garwitz (teilweise),
- Gemeinde Lübz mit den Ortsteilen und Ortschaften: Bobzin, Broock, Broock Ausbau, Hof Gischow, Lübz, Lutheran, Lutheran Ausbau, Riederfelde, Ruthen, Wessentin, Wessentin Ausbau,
- Gemeinde Neustadt-Glewe mit den Ortsteilen und Ortschaften: Hohes Feld, Kiez, Klein Laasch, Liebs Siedlung, Neustadt-Glewe, Tuckhude, Wabel,
- Gemeinde Obere Warnow mit den Ortsteilen und Ortschaften: Grebbin und Wozinkel, Gemarkung Kossebade teilweise, Gemarkung Herzberg mit dem Waldgebiet Bahlenholz bis an die östliche Gemeindegrenze, Gemarkung Woeten unmittelbar östlich und westlich der L16,
- Gemeinde Parchim mit den Ortsteilen und Ortschaften: Dargelütz, Neuhof, Kiekindemark, Neu Klockow, Möderitz, Malchow, Damm, Parchim, Voigtsdorf, Neu Matzlow,
- Gemeinde Passow mit den Ortsteilen und Ortschaften: Unterbrüz, Brüz, Welzin, Neu Brüz, Weisin, Charlottenhof, Passow,
- Gemeinde Plau am See mit den Ortsteilen und Ortschaften: Reppentin, Gaarz, Silbermühle, Appelburg, Seelust, Plau-Am See, Plötzenhöhe, Klebe, Lalchow, Quetzin, Heidekrug,
- Gemeinde Rom mit den Ortsteilen und Ortschaften: Lancken, Stralendorf, Rom, Darze, Paarsch,
- Gemeinde Spornitz mit den Ortsteilen und Ortschaften: Dütschow, Primark, Steinbeck, Spornitz,
- Gemeinde Werder mit den Ortsteilen und Ortschaften: Neu Benthen, Benthen, Tannenhof, Werder.

2. Viro

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet I Virossa:

- Hiiu maakond.

3. Kreikka

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet I Kreikassa:

- in the regional unit of Drama:
  - the community departments of Sidironero and Skaloti and the municipal departments of Livadero and Ksiropotamo (in Drama municipality),
  - the municipal department of Paranesti (in Paranesti municipality),
  - the municipal departments of Kokkinogeia, Mikropoli, Panorama, Pyrgoi (in Prosotsani municipality),
  - the municipal departments of Kato Nevrokopi, Chrysokefalo, Achladea, Vathytopos, Volakas, Granitis, Dasotos, Eksohi, Katafyto, Lefkogeia, Mikrokleisoura, Mikromilea, Ochyro, Pagoneri, Perithorio, Kato Vrontou and Potamoi (in Kato Nevrokopi municipality),
- in the regional unit of Xanthi:
  - the municipal departments of Kimmerion, Stavroupoli, Gerakas, Dafnonas, Komnina, Kariofyto and Neochori (in Xanthi municipality),
  - the community departments of Satres, Thermes, Kotyli, and the municipal departments of Myki, Echinon and Oraio and (in Myki municipality),
  - the community department of Selero and the municipal department of Sounio (in Avdira municipality),
- in the regional unit of Rodopi:
  - the municipal departments of Komotini, Anthochorio, Gratini, Thrylorio, Kalhas, Karydia, Kikidio, Kosmio, Pandrosos, Aigeiros, Kallisti, Meleti, Neo Sidirochori and Mega Doukato (in Komotini municipality),
  - the municipal departments of Ipio, Arriana, Darmeni, Archontika, Fillyra, Ano Drosini, Aratos and the Community Departments Kehros and Organi (in Arriana municipality),
  - the municipal departments of Iasmos, Sostis, Asomatoi, Polyanthos and Amvrosia and the community department of Amaxades (in Iasmos municipality),
  - the municipal department of Amaranta (in Maroneia Sapon municipality),
- in the regional unit of Evros:
  - the municipal departments of Kyriaki, Mandra, Mavroklisi, Mikro Dereio, Protokklisi, Roussa, Goniko, Geriko, Sidirochori, Megalo Derio, Sidiro, Giannouli, Agriani and Petrolofos (in Soufli municipality),
  - the municipal departments of Dikaia, Arzos, Elaia, Therapio, Komara, Marasia, Ormenio, Pentalofofos, Petrotia, Plati, Ptelea, Kyprinos, Zoni, Fulakio, Spilaio, Nea Vyssa, Kavili, Kastanies, Rizia, Sterna, Ampelakia, Valtos, Megali Doxipara, Neochori and Chandras (in Orestiada municipality),
  - the municipal departments of Asvestades, Ellinochori, Karoti, Koufovouno, Kiani, Mani, Sitochori, Alepochori, Asproneri, Metaxades, Vrysika, Doksa, Elafoxori, Ladi, Paliouri and Poimeniko (in Didymoteixo municipality),
- in the regional unit of Serres:
  - the municipal departments of Kerkini, Livadia, Makrynitsa, Neochori, Platanakia, Petritsi, Akritochori, Vyroneia, Gonimo, Mandraki, Megalochori, Rodopoli, Ano Poroia, Katw Poroia, Sidirokastro, Vamvakophyto, Promahonas, Kamaroto, Strymonochori, Charopo, Kastanousi and Chortero and the community departments of Achladochori, Agkistro and Kapnophyto (in Sintiki municipality),

- the municipal departments of Serres, Elaionas and Oinoussa and the community departments of Orini and Ano Vrontou (in Serres municipality),
- the municipal departments of Dasochoriou, Irakleia, Valtero, Karperi, Koimisi, Lithotopos, Limnochori, Podismeno and Chrysochorafa (in Irakleia municipality).

4. Latvia

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet I Latviassa:

- Dienvidkurzemes novads, Grobiņas pagasts, Nīcas pagasta daļa uz ziemeļiem no apdzīvotas vietas Bernāti, autoceļš V1232, A11, V1222, Bārtas upes, Otaņķu pagasts, Grobiņas pilsēta,
- Ropažu novads Stopiņu pagasta daļa, kas atrodas uz rietumiem no autoceļš V36, P4 un P5, Acones ielas, Dauguļupes ielas un Dauguļupītes.

5. Lietuva

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet I Liettuassa:

- Kalvarijos savivaldybė,
- Klaipėdos rajono savivaldybė: Agluonėnų, Dovilų, Gargždų, Priekulės, Vėžaičių, Kretingalės ir Dauparų-Kvietinių seniūnijos,
- Marijampolės savivaldybė išskyrus Šumskų ir Sasnavos seniūnijos,
- Palangos miesto savivaldybė,
- Vilkaviškio rajono savivaldybė: Bartninkų, Gražiškių, Keturvalakių, Pajevonio, Virbalio, Vištyčio seniūnijos.

6. Unkari

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet I Unkarissa:

- Békés megye 950950, 950960, 950970, 951950, 952050, 952750, 952850, 952950, 953050, 953150, 953650, 953660, 953750, 953850, 953960, 954250, 954260, 954350, 954450, 954550, 954650, 954750, 954850, 954860, 954950, 955050, 955150, 955250, 955260, 955270, 955350, 955450, 955510, 955650, 955750, 955760, 955850, 955950, 956050, 956060, 956150 és 956160 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Bács-Kiskun megye 600150, 600850, 601550, 601650, 601660, 601750, 601850, 601950, 602050, 603250, 603750 és 603850 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Budapest 1 kódszámú, vadgazdálkodási tevékenységre nem alkalmas területe,
- Csongrád-Csanád megye 800150, 800160, 800250, 802220, 802260, 802310 és 802450 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Fejér megye 400150, 400250, 400351, 400352, 400450, 400550, 401150, 401250, 401350, 402050, 402350, 402360, 402850, 402950, 403050, 403450, 403550, 403650, 403750, 403950, 403960, 403970, 404650, 404750, 404850, 404950, 404960, 405050, 405750, 405850, 405950,
- 406050, 406150, 406550, 406650 és 406750 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Győr-Moson-Sopron megye 100550, 100650, 100950, 101050, 101350, 101450, 101550, 101560 és 102150 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Jász-Nagykun-Szolnok megye 750150, 750160, 750260, 750350, 750450, 750460, 754450, 754550, 754560, 754570, 754650, 754750, 754950, 755050, 755150, 755250, 755350 és 755450 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Komárom-Esztergom megye 250150, 250250, 250450, 250460, 250550, 250650, 250750, 251050, 251150, 251250, 251350, 251360, 251650, 251750, 251850, 252250, kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,

- Pest megye 571550, 572150, 572250, 572350, 572550, 572650, 572750, 572850, 572950, 573150, 573250, 573260, 573350, 573360, 573450, 573850, 573950, 573960, 574050, 574150, 574350, 574360, 574550, 574650, 574750, 574850, 574860, 574950, 575050, 575150, 575250, 575350, 575550, 575650, 575750, 575850, 575950, 576050, 576150, 576250, 576350, 576450, 576650, 576750, 576850, 576950, 577050, 577150, 577350, 577450, 577650, 577850, 577950, 578050, 578150, 578250, 578350, 578360, 578450, 578550, 578560, 578650, 578850, 578950, 579050, 579150, 579250, 579350, 579450, 579460, 579550, 579650, 579750, 580250 és 580450 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe.

7. Puola

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet I Puolassa:

w województwie kujawsko – pomorskim:

- powiat rypiński,
- powiat brodnicki,
- powiat grudziądzki,
- powiat miejski Grudziądz,
- powiat wąbrzeski,

w województwie warmińsko-mazurskim:

- gminy Wielbark i Rozogi w powiecie szczycieńskim,

w województwie podlaskim:

- gminy Wysokie Mazowieckie z miastem Wysokie Mazowieckie, Czyżew i część gminy Kulesze Kościelne położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie wysokomazowieckim,
- gminy Miastkowo, Nowogród, Śniadowo i Zbójna w powiecie łomżyńskim,
- gminy Szumowo, Zambrów z miastem Zambrów i część gminy Kołaki Kościelne położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie zambrowskim,
- gminy Grabowo, Kolno i miasto Kolno, Turośl w powiecie kolneńskim,

w województwie mazowieckim:

- powiat ostrołęcki,
- powiat miejski Ostrołęka,
- gminy Bielsk, Brudzeń Duży, Bulkowo, Drobin, Gąbin, Łąck, Nowy Duninów, Radzanowo, Słupno, Staroźreby i Stara Biała w powiecie plockim,
- powiat miejski Płock,
- powiat ciechanowski,
- gminy Baboszewo, Dzierżążnia, Joniec, Nowe Miasto, Płońsk i miasto Płońsk, Raciąż i miasto Raciąż, Sochocin w powiecie płońskim,
- powiat sierpecki,
- gmina Biezuń, Lutocin, Siemiątkowo i Żuromin w powiecie żuromińskim,
- część powiatu ostrowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- gminy Dzieżgowo, Lipowiec Kościelny, Mława, Radzanów, Strzegowo, Stupsk, Szreńsk, Szydłowo, Wiśniewo w powiecie mławskim,
- powiat przasnyski,
- powiat makowski,
- powiat pułtuski,
- część powiatu wyszkowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- część powiatu węgrowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- część powiatu wołomińskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- gminy Mokobody i Suchożebry w powiecie siedleckim,

- gminy Dobrze, Jakubów, Kałuszyn, Stanisławów w powiecie mińskim,
  - gminy Bielany i gmina wiejska Sokołów Podlaski w powiecie sokołowskim,
  - powiat gostyniński,
- w województwie podkarpackim:
- gmina Krempna w powiecie jasielskim,
  - część powiatu ropczycko – sędziszowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
  - gminy Pruchnik, Rokietnica, Roźwienica, w powiecie jarosławskim,
  - gminy Fredropol, Krasiczyn, Krzywczyna, Przemyśl, część gminy Orły położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 77, część gminy Żurawica na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 77 w powiecie przemyskim,
  - powiat miejski Przemyśl,
  - gminy Gać, Jawornik Polski, Kańczuga, część gminy Zarzecze położona na południe od linii wyznaczonej przez rzekę Mlecza w powiecie przeworskim,
  - powiat łańcucki,
  - gminy Trzebownisko, Głogów Małopolski, część gminy Świlcza położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 94 i część gminy Sokołów Małopolski położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 875 w powiecie rzeszowskim,
  - gmina Raniżów w powiecie kolbuszowskim,
  - część powiatu dębickiego niewymieniona w części II załącznika I,
- w województwie świętokrzyskim:
- gminy Nowy Korczyn, Solec-Zdrój, Wiślica, Stopnica, Tuczępy, Busko Zdrój w powiecie buskim,
  - powiat kazimierski,
  - powiat skarżyski,
  - część powiatu opatowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
  - część powiatu sandomierskiego niewymieniona w części II załącznika I,
  - gminy Bogoria, Osiek, Staszów i część gminy Rytwiany położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 764, część gminy Szydłów położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 756 w powiecie staszowskim,
  - gminy Pawłów, Wąchock, część gminy Brody położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 9 oraz na południowy – zachód od linii wyznaczonej przez drogi: nr 0618T biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania w miejscowości Lipie, drogę biegnącą od miejscowości Lipie do wschodniej granicy gminy i część gminy Mirzec położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 744 biegnącą od południowej granicy gminy do miejscowości Tychów Stary a następnie przez drogę nr 0566T biegnącą od miejscowości Tychów Stary w kierunku północno – wschodnim do granicy gminy w powiecie starachowickim,
  - powiat ostrowiecki,
  - gminy Fałków, Ruda Maleniecka, Radoszyce, Smyków, Słupia Konecka, część gminy Końskie położona na zachód od linii kolejowej, część gminy Stąporków położona na południe od linii kolejowej w powiecie koneckim,
  - gminy Bodzentyn, Bieliny, Łągów, Morawica, Nowa Słupia, część gminy Raków położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogi nr 756 i 764, część gminy Chęciny położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 762, część gminy Górno położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od wschodniej granicy gminy łączącą miejscowości Leszczyna – Cedzyna oraz na południe od linii wyznaczonej przez ul. Kielecką w miejscowości Cedzyna biegnącą do wschodniej granicy gminy, część gminy Daleszyce położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 764 biegnącą od wschodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą łączącą miejscowości Daleszyce – Słopiec – Borków, dalej na północ od linii wyznaczonej przez tę drogę biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 764 do przecięcia z linią rzeki Belnianka, następnie na północ od linii wyznaczonej przez rzeki Belnianka i Czarna Nida biegnącej do zachodniej granicy gminy w powiecie kieleckim,

- gminy Działoszyce, Michałów, Pińczów, Złota w powiecie pińczowskim,
- gminy Imielno, Jędrzejów, Nagłowice, Sędziszów, Słupia, Sobków, Wodzisław w powiecie jędrzejowskim,
- gminy Moskorzew, Radków, Secemin, część gminy Włoszczowa położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 742 biegnącą od północnej granicy gminy do miejscowości Konieczno i dalej na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Konieczno – Rogienice – Dąbie – Podłazie, część gminy Kluczewsko położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od wschodniej granicy gminy i łączącą miejscowości Krogulec – Nowiny – Komorniki do przecięcia z linią rzeki Czarna, następnie na północ od linii wyznaczonej przez rzekę Czarna biegnącą do przecięcia z linią wyznaczoną przez drogę nr 742 i dalej na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 742 biegnącą od przecięcia z linią rzeki Czarna do południowej granicy gminy w powiecie włoszczowskim,

w województwie łódzkim:

- gminy Łyszkowice, Kocierzew Południowy, Kiernoza, Chąšno, Nieborów, część gminy wiejskiej Łowicz położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 92 biegnącej od granicy miasta Łowicz do zachodniej granicy gminy oraz część gminy wiejskiej Łowicz położona na wschód od granicy miasta Łowicz i na północ od granicy gminy Nieborów w powiecie łowickim,
- gminy Cielądz, Rawa Mazowiecka z miastem Rawa Mazowiecka w powiecie rawskim,
- gminy Bolimów, Głuchów, Godzianów, Lipce Reymontowskie, Maków, Nowy Kawęczyn, Skierniewice, Słupia w powiecie skierniewickim,
- powiat miejski Skierniewice,
- gminy Mniszków, Paradyż, Sławno i Żarnów w powiecie opoczyńskim,
- gminy Czerniewice, Inowłódz, Lubochnia, Rzeczyca, Tomaszów Mazowiecki z miastem Tomaszów Mazowiecki, Żelechlinek w powiecie tomaszowskim,

gmina Przedbórz w powiecie radomszczańskim, w województwie pomorskim:

- gminy Ostaszewo, miasto Krynica Morska oraz część gminy Nowy Dwór Gdański położona na południowy – zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 55 biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 7, następnie przez drogę nr 7 i S7 biegnącą do zachodniej granicy gminy w powiecie nowodworskim,
- gminy Lichnowy, Miłoradz, Malbork z miastem Malbork, część gminy Nowy Staw położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 55 w powiecie malborskim,
- gminy Mikołajki Pomorskie, Stary Targ i Sztum w powiecie sztumskim,
- powiat gdański,
- Miasto Gdańsk,
- powiat tczewski,
- powiat kwidzyński,

w województwie lubuskim:

- gmina Lubiszyn w powiecie gorzowskim,
- gmina Dobiegniew w powiecie strzelecko – drezdeneckim,

w województwie dolnośląskim:

- gminy Dziadowa Kłoda, Międzybórz, Syców, Twardogóra, część gminy wiejskiej Oleśnica położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr S8, część gminy Dobroszyce położona na wschód od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od północnej do południowej granicy gminy w powiecie oleśnickim,
- gminy Jordanów Śląski, Kobierzyce, Mietków, Sobótka, część gminy Żórawina położona na zachód od linii wyznaczonej przez autostradę A4, część gminy Kąty Wrocławskie położona na południe od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie wrocławskim,

- część gminy Domaniów położona na południowy zachód od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie oławskim,
  - gmina Wiązów w powiecie strzelińskim,
  - część powiatu średzkiego niewymieniona w części II załącznika I,
  - miasto Świeradów – Zdrój w powiecie lubańskim,
  - gminy Pielgrzymka, miasto Złotoryja, część gminy wiejskiej Złotoryja położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od północnej granicy gminy w miejscowości Nowa Wieś Złotoryjska do granicy miasta Złotoryja oraz na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 382 biegnącą od granicy miasta Złotoryja do wschodniej granicy gminy w powiecie złotoryjskim,
  - gmina Mirsk w powiecie lwóweckim,
  - gminy Janowice Wielkie, Mysłakowice, Stara Kamienica w powiecie karkonoskim,
  - część powiatu miejskiego Jelenia Góra położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 366,
  - gminy Bolków, Męcinka, Mściwojów, Paszowice, miasto Jawor w powiecie jaworskim,
  - gminy Dobromierz, Jaworzyna Śląska, Marcinowice, Strzegom, Żarów w powiecie świdnickim,
  - gminy Dzierżoniów, Pieszycy, miasto Bielawa, miasto Dzierżoniów w powiecie dzierzoniowskim,
  - gminy Głuszycza, Mieroszów w powiecie wałbrzyskim,
  - gmina Nowa Ruda i miasto Nowa Ruda w powiecie kłodzkim,
  - gminy Kamienna Góra, Marciszów i miasto Kamienna Góra w powiecie kamiennogórskim,
- w województwie wielkopolskim:
- gminy Koźmin Wielkopolski, Rozdrażew, miasto Sulmierzyce, część gminy Krotoszyn położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogi: nr 15 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 36, nr 36 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 15 do skrzyżowania z drogą nr 444, nr 444 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 36 do południowej granicy gminy w powiecie krotoszyńskim,
  - gminy Brodnica, część gminy Dolsk położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 434 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 437, a następnie na wschód od drogi nr 437 biegnącej od skrzyżowania z drogą nr 434 do południowej granicy gminy, część gminy Śrem położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 310 biegnącą od zachodniej granicy gminy do miejscowości Śrem, następnie na wschód od drogi nr 432 w miejscowości Śrem oraz na wschód od drogi nr 434 biegnącej od skrzyżowania z drogą nr 432 do południowej granicy gminy w powiecie śremskim,
  - gminy Borek Wielkopolski, Piaski, Pogorzela, w powiecie gostyńskim,
  - gmina Grodzisk Wielkopolski i część gminy Kamieniec położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 308 w powiecie grodziskim,
  - gmina Czempin w powiecie kościańskim,
  - gminy Kleszczewo, Kostrzyn, Kórnik, Pobiedziska, Mosina, miasto Puszczykowo, część gminy wiejskiej Murowana Goślina położona na południe od linii kolejowej biegnącej od północnej granicy miasta Murowana Goślina do północno-wschodniej granicy gminy w powiecie poznańskim,
  - gmina Kiszkowo i część gminy Kłecko położona na zachód od rzeki Mała Wełna w powiecie gnieźnieńskim,
  - powiat czarnkowsko-trzcianecki,
  - część gminy Wronki położona na północ od linii wyznaczonej przez rzekę Wartę biegnącą od zachodniej granicy gminy do przecięcia z drogą nr 182, a następnie na wschód od linii wyznaczonej przez drogi nr 182 oraz 184 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 182 do południowej granicy gminy w powiecie szamotulskim,

- gmina Budzyń w powiecie chodzieskim,
  - gminy Mieścisko, Skoki i Wągrowiec z miastem Wągrowiec w powiecie wągrowieckim,
  - powiat pleszewski,
  - gmina Zagórz w powiecie słupeckim,
  - gmina Pyzdry w powiecie wrzesińskim,
  - gminy Kotlin, Żerków i część gminy Jarocin położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogi nr S11 i 15 w powiecie jarocińskim,
  - powiat ostrowski,
  - powiat miejski Kalisz,
  - powiat kaliski,
  - powiat turecki,
  - gminy Rzgów, Grodziec, Krzymów, Stare Miasto, Rychwał w powiecie konińskim,
  - powiat kępiński,
  - powiat ostrzeszowski,
- w województwie opolskim:
- gminy Domaszowice, Pokój, część gminy Namysłów położona na północ od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od wschodniej do zachodniej granicy gminy w powiecie namysłowskim,
  - gminy Wołczyn, Kluczbork, Byczyna w powiecie kluczborskim,
  - gminy Praszka, Gorzów Śląski część gminy Rudniki położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 42 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 43 i na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 43 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 42 w powiecie oleskim,
  - gmina Grodków w powiecie brzeskim,
  - gminy Komprachcice, Łubniany, Murów, Niemodlin, Tułowice w powiecie opolskim,
  - powiat miejski Opole,
- w województwie zachodniopomorskim:
- gminy Nowogródek Pomorski, Barlinek, Myślibórz, część gminy Dębno położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 126 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 23 w miejscowości Dębno, następnie na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 23 do skrzyżowania z ul. Jana Pawła II w miejscowości Cychry, następnie na północ od ul. Jana Pawła II do skrzyżowania z ul. Ogrodową i dalej na północ od linii wyznaczonej przez ul. Ogrodową, której przedłużenie biegnie do wschodniej granicy gminy w powiecie myśliborskim,
  - gmina Stare Czarnowo w powiecie gryfińskim,
  - gmina Bielice, Kozielice, Pyrzyce w powiecie pyrzyckim,
  - gminy Bierzwnik, Krzęcin, Pełczyce w powiecie choszczeńskim,
  - część powiatu miejskiego Szczecin położona na zachód od linii wyznaczonej przez rzekę Odra Zachodnia biegnącą od północnej granicy gminy do przecięcia z drogą nr 10, następnie na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 10 biegnącą od przecięcia z linią wyznaczoną przez rzekę Odra Zachodnia do wschodniej granicy gminy,
  - gminy Dobra (Szczecińska), Police w powiecie polickim,
- w województwie małopolskim:
- powiat brzeski,
  - powiat gorlicki,
  - powiat proszowicki,

- część powiatu nowosądeckiego niewymieniona w części II załącznika I,
- gminy Czorsztyn, Krościenko nad Dunajcem, Ochotnica Dolna w powiecie nowotarskim,
- powiat miejski Nowy Sącz,
- powiat tarnowski,
- powiat miejski Tarnów,
- część powiatu dąbrowskiego niewymieniona w części III załącznika I.

8. Slovakia

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet I Slovakiassa:

- in the district of Nové Zámky, Sikenička, Pavlová, Bíňa, Kamenín, Kamenný Most, Malá nad Hronom, Belá, Lubá, Šarkan, Gbelce, Bruty, Mužla, Obid, Štúrovo, Nána, Kamenica nad Hronom, Chľaba, Lefa, Bajtava, Salka, Malé Kosihy,
- in the district of Veľký Krtíš, the municipalities of Ipeľské Predmostie, Veľká nad Ipľom, Hrušov, Kleňany, Sečianky,
- in the district of Levice, the municipalities of Keľ, Čata, Pohronský Ruskov, Hronovce, Želiezovce, Zalaba, Malé Ludince, Šalov, Sikenica, Pastovce, Bielovce, Ipeľský Sokolec, Lontov, Kubáňovo, Szadice, Demandice, Dolné Semerovce, Vyškovce nad Ipľom, Preseľany nad Ipľom, Hrkovce, Tupá, Horné Semerovce, Hokovce, Slatina, Horné Turovce, Veľké Turovce, Šahy, Tešmak, Plášťovce, Ipeľské Uľany, Bátorovce, Pečenice, Jabloňovce, Bohunice, Pukanec, Uhliská,
- in the district of Krupina, the municipalities of Dudince, Terany, Hontianske Moravce, Sudince, Súdovce, Lišov,
- the whole district of Ružomberok,
- in the region of Turčianske Teplice, municipalities of Turček, Horná Štubňa, Čremošné, Háj, Rakša, Mošovce,
- in the district of Martin, municipalities of Blatnica, Folkušová, Necpaly,
- in the district of Dolný Kubín, the municipalities of Kraľovany, Žaškov, Jasenová, Vyšný Kubín, Oravská Poruba, Leštiny, Osádka, Malatiná, Chlebnice, Krivá,
- in the district of Tvrdošín, the municipalities of Oravský Biely Potok, Habovka, Zuberec,
- in the district of Žarnovica, the municipalities of Rudno nad Hronom, Voznica, Hodruša-Hámre,
- the whole district of Žiar nad Hronom, except municipalities included in zone II.

9. Italia

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet I Italiassa:

Piedmont Region:

- in the province of Alessandria, the municipalities of Casalnoceto, Oviglio, Tortona, Viguzzolo, Frugarolo, Bergamasco, Castellar Guidobono, Berzano Di Tortona, Cerreto Grue, Carbonara Scrivia, Casasco, Carentino, Frascaro, Paderna, Montegioco, Spineto Scrivia, Villaromagnano, Pozzolo Formigaro, Momperone, Merana, Monleale, Terzo, Borgoratto Alessandrino, Casal Cermelli, Montemarzino, Bistagno, Castellazzo Bormida, Bosco Marengo, Castelspina, Volpeglino, Alice Bel Colle, Gamalero, Volpedo, Pozzol Groppo, Sarezzano,
- in the province of Asti, the municipalities of Olmo Gentile, Nizza Monferrato, Incisa Scapaccino, Roccaverano, Castel Boglione, Mombaruzzo, Maranzana, Castel Rocchero, Rocchetta Palafea, Castelletto Molina, Castelnuovo Belbo, Montabone, Quaranti, Fontanile, Calamandrana, Bruno, Sessame, Monastero Bormida, Bubbio, Cassinasco, Serole, Loazzolo, Cessole, Vesime, San Giorgio Scarampi,
- in the province of Cuneo, the municipalities of Bergolo, Pezzolo Valle Uzzone, Cortemilia, Levice, Castelletto Uzzone, Perletto,

Liguria Region:

- in the province of Genova, the Municipalities of Rovegno, Rapallo, Portofino, Cicagna, Avegno, Montebruno, Santa Margherita Ligure, Favale Di Malvaro, Recco, Camogli, Moconesi, Tribogna, Fascia, Uscio, Gorreto, Fontanigorda, Neirone, Rondanina, Lorsica, Propata;
- in the province of Savona, the municipalities of Cairo Montenotte, Quiliano, Dego, Altare, Piana Crixia, Giusvalla, Albissola Marina, Savona,

Emilia-Romagna Region:

- in the province of Piacenza, the municipalities of Ottone, Zerba,

Lombardia Region:

- in the province of Pavia, the municipalities of Rocca Susella, Montesegale, Menconico, Val Di Nizza, Bagnaria, Santa Margherita Di Staffora, Ponte Nizza, Brallo Di Pregola, Varzi, Godiasco, Cecima,

Lazio Region:

- in the province of Rome,

North: the municipalities of Riano, Castelnuovo di Porto, Capena, Fiano Romano, Morlupo, Sacrofano, Magliano Romano, Formello, Campagnano di Roma, Anguillara;

West: the municipality of Fiumicino;

South: the municipality of Rome between the boundaries of the municipality of Fiumicino (West), the limits of Zone 3 (North), the Tiber river up to the intersection with the Grande Raccordo Anulare GRA Highway, the Grande Raccordo Anulare GRA Highway up to the intersection with A24 Highway, A24 Highway up to the intersection with Viale del Tecnopolo, viale del Tecnopolo up to the intersection with the boundaries of the municipality of Guidonia Montecelio;

East: the municipalities of Guidonia Montecelio, Montelibretti, Palombara Sabina, Monterotondo, Mentana, Sant'Angelo Romano, Fonte Nuova.

II OSA**1. Bulgaria**

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet II Bulgariassa:

- the whole region of Haskovo,
- the whole region of Yambol,
- the whole region of Stara Zagora,
- the whole region of Pernik,
- the whole region of Kyustendil,
- the whole region of Plovdiv, excluding the areas in Part III,
- the whole region of Pazardzhik, excluding the areas in Part III,
- the whole region of Smolyan,
- the whole region of Dobrich,
- the whole region of Sofia city,
- the whole region of Sofia Province,
- the whole region of Blagoevgrad excluding the areas in Part III,
- the whole region of Razgrad,
- the whole region of Kardzhali,
- the whole region of Burgas,
- the whole region of Varna excluding the areas in Part III,
- the whole region of Silistra,

- the whole region of Ruse,
- the whole region of Veliko Tarnovo,
- the whole region of Pleven,
- the whole region of Targovishte,
- the whole region of Shumen,
- the whole region of Sliven,
- the whole region of Vidin,
- the whole region of Gabrovo,
- the whole region of Lovech,
- the whole region of Montana,
- the whole region of Vratza.

2. Saksa

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet II Saksassa:

Bundesland Brandenburg:

- Landkreis Oder-Spree:
  - Gemeinde Grunow-Dammendorf,
  - Gemeinde Mixdorf
  - Gemeinde Schlaubetal,
  - Gemeinde Neuzelle,
  - Gemeinde Neißemünde,
  - Gemeinde Lawitz,
  - Gemeinde Eisenhüttenstadt,
  - Gemeinde Vogelsang,
  - Gemeinde Ziltendorf,
  - Gemeinde Wiesenau,
  - Gemeinde Friedland,
  - Gemeinde Siehdichum,
  - Gemeinde Müllrose,
  - Gemeinde Briesen,
  - Gemeinde Jacobsdorf
  - Gemeinde Groß Lindow,
  - Gemeinde Brieskow-Finkenheerd,
  - Gemeinde Ragow-Merz,
  - Gemeinde Beeskow,
  - Gemeinde Rietz-Neuendorf,
  - Gemeinde Tauche mit den Gemarkungen Stremmen, Ranzig, Trebatsch, Sabrodt, Sawall, Mitweide, Lindenberg, Falkenberg (T), Görsdorf (B), Wulfersdorf, Giesensdorf, Briescht, Kossenblatt und Tauche,
  - Gemeinde Langewahl,
  - Gemeinde Berkenbrück,
  - Gemeinde Steinhöfel mit den Gemarkungen Arensdorf und Demitz und den Gemarkungen Steinhöfel, Hasenfelde und Heinersdorf östlich der L 36 und der Gemarkung Neuendorf im Sande südlich der L36,

- Gemeinde Fürstenwalde östlich der B 168 und südlich der L36,
- Gemeinde Diensdorf-Radlow,
- Gemeinde Wendisch Rietz östlich des Scharmützelsees und nördlich der B 246,
- Gemeinde Bad Saarow mit der Gemarkung Neu Golm und der Gemarkung Bad Saarow-Pieskow östlich des Scharmützelsees und ab nördlicher Spitze östlich der L35,
- Landkreis Dahme-Spreewald:
  - Gemeinde Jamlitz,
  - Gemeinde Lieberose,
  - Gemeinde Schwielochsee mit den Gemarkungen Goyatz, Jessern, Lamsfeld, Ressen, Speichrow und Zaue,
- Landkreis Spree-Neiße:
  - Gemeinde Schenkendöbern,
  - Gemeinde Guben,
  - Gemeinde Jänschwalde,
  - Gemeinde Tauer,
  - Gemeinde Peitz,
  - Gemeinde Kolkwitz mit der Gemarkung Klein Gaglow südl. der BAB 15,
  - Gemeinde Turnow-Preilack mit der Gemarkung Preilack,
  - Gemeinde Teichland mit der Gemarkung Bärenbrück,
  - Gemeinde Heinersbrück,
  - Gemeinde Forst,
  - Gemeinde Groß Schacksdorf-Simmersdorf,
  - Gemeinde Neiße-Malxetal,
  - Gemeinde Jämlitz-Klein Düben,
  - Gemeinde Tschernitz,
  - Gemeinde Döbern,
  - Gemeinde Felixsee,
  - Gemeinde Wiesengrund,
  - Gemeinde Spremberg,
  - Gemeinde Welzow,
  - Gemeinde Neuhausen/Spree,
  - Gemeinde Drebkau mit der Gemarkung Kausche,
  - Kreisfreie Stadt Cottbus mit den Gemarkungen Kahren, Gallinchen, Groß Gaglow und der Gemarkung Kiekebusch südlich der BAB 15,
- Landkreis Märkisch-Oderland:
  - Gemeinde Bleyen-Genschmar,
  - Gemeinde Neuhardenberg
  - Gemeinde Golzow,
  - Gemeinde Küstriner Vorland,
  - Gemeinde Alt Tucheband,
  - Gemeinde Reitwein,

- Gemeinde Podelzig,
- Gemeinde Gusow-Platkow,
- Gemeinde Seelow,
- Gemeinde Vierlinden,
- Gemeinde Lindendorf,
- Gemeinde Fichtenhöhe,
- Gemeinde Lietzen,
- Gemeinde Falkenhagen (Mark),
- Gemeinde Zeschdorf,
- Gemeinde Treplin,
- Gemeinde Lebus,
- Gemeinde Müncheberg mit den Gemarkungen Jahnsfelde, Trebnitz, Obersdorf, Münchehofe und Hermersdorf,
- Gemeinde Märkische Höhe mit der Gemarkung Ringenwalde,
- Gemeinde Bliesdorf mit der Gemarkung Metzdorf und Gemeinde Bliesdorf – östlich der B167 bis östlicher Teil, begrenzt aus Richtung Gemarkungsgrenze Neutrebbin südlich der Bahnlinie bis Straße „Sophienhof“ dieser westlich folgend bis „Ruesterchegraben“ weiter entlang Feldweg an den Windrädern Richtung „Herrnhof“, weiter entlang „Letschiner Hauptgraben“ nord-östlich bis Gemarkungsgrenze Alttrebbin und Kunersdorf – östlich der B167,
- Gemeinde Bad Freienwalde mit den Gemarkungen Altglietzen, Altranft, Bad Freienwalde, Bralitz, Hohenwutzen, Schiffmühle, Hohensaaten und Neuenhagen,
- Gemeinde Falkenberg mit der Gemarkung Falkenberg östlich der L35,
- Gemeinde Oderaue,
- Gemeinde Wriezen mit den Gemarkungen Altwriezen, Jäckelsbruch, Neugaul, Bearegard, Eichwerder, Rathsdorf – östlich der B167 und Wriezen – östlich der B167,
- Gemeinde Neulewin,
- Gemeinde Neutrebbin,
- Gemeinde Letschin,
- Gemeinde Zechin,
- Landkreis Barnim:
  - Gemeinde Lunow-Stolzenhagen,
  - Gemeinde Parsteinsee,
  - Gemeinde Oderberg,
  - Gemeinde Liepe,
  - Gemeinde Hohenfinow (nördlich der B167),
  - Gemeinde Niederfinow,
  - Gemeinde (Stadt) Eberswalde mit den Gemarkungen Eberswalde nördlich der B167 und östlich der L200, Sommerfelde und Tornow nördlich der B167,
  - Gemeinde Chorin mit den Gemarkungen Brodowin, Chorin östlich der L200, Serwest, Neuehütte, Sandkrug östlich der L200,
  - Gemeinde Ziethen mit der Gemarkung Klein Ziethen östlich der Serwester Dorfstraße und östlich der B198,

- Landkreis Uckermark:
  - Gemeinde Angermünde mit den Gemarkungen Crussow, Stolpe, Gellmersdorf, Neukünkendorf, Bölkendorf, Herzsprung, Schmargendorf und den Gemarkungen Angermünde südlich und südöstlich der B2 und Dobberzin südlich der B2,
  - Gemeinde Schwedt mit den Gemarkungen Criewen, Zützen, Schwedt, Stendell, Kummerow, Kunow, Vierraden, Blumenhagen, Oderbruchwiesen, Enkelsee, Gatow, Hohenfelde, Schöneberg, Flemisdorf und der Gemarkung Felchow östlich der B2,
  - Gemeinde Pinnow südlich und östlich der B2,
  - Gemeinde Berkholz-Meyenburg,
  - Gemeinde Mark Landin mit der Gemarkung Landin südlich der B2,
  - Gemeinde Casekow mit der Gemarkung Woltersdorf und den Gemarkungen Biesendahlshof und Casekow östlich der L272 und südlich der L27,
  - Gemeinde Hohenselchow-Groß Pinnow mit der Gemarkung Groß Pinnow und der Gemarkung Hohenselchow südlich der L27,
  - Gemeinde Gartz (Oder) mit der Gemarkung Friedrichsthal und den Gemarkungen Gartz und Hohenreinkendorf südlich der L27 und der B2 bis Kastanienallee, dort links abbiegend dem Schülerweg folgend bis Höhe Bahnhof, von hier in östlicher Richtung den Salveybach kreuzend bis zum Tantower Weg, diesen in nördlicher Richtung bis zu Stettiner Straße, diese weiter folgend bis zur B2, dieser in nördlicher Richtung folgend,
  - Gemeinde Mescherin mit der Gemarkung Neurochlitz östlich der B2, dieser folgend bis zur Gemarkungsgrenze Rosow, weiter in nordwestlicher Richtung bis Rosow, weiter auf der K7311 zur Landesgrenze zu Mecklenburg-Vorpommern, dieser folgend in östlicher Richtung bis zur polnischen Grenze,
  - Gemeinde Passow mit der Gemarkung Jamikow,
- Kreisfreie Stadt Frankfurt (Oder),
- Landkreis Prignitz:
  - Gemeinde Karstädt mit den Gemarkungen Neuhof und Kribbe und den Gemarkungen Groß Warnow, Klein Warnow, Reckenzin, Streesow und Dallmin östlich der Bahnstrecke Berlin/Spandau-Hamburg/Altona,
  - Gemeinde Berge,
  - Gemeinde Pirow mit den Gemarkungen Hülsebeck, Pirow, Bresch und Burow,
  - Gemeinde Putlitz mit den Gemarkungen Sagast, Nettelbeck, Porep, Lütkenhof, Putlitz, Weitendorf und Telschow,
  - Gemeinde Marienfließ mit den Gemarkungen Jännersdorf, Stepenitz und Krependorf,
- Landkreis Oberspreewald-Lausitz:
  - Gemeinde Senftenberg mit der Gemarkung Peickwitz,
  - Gemeinde Hohenbocka,
  - Gemeinde Grünewald,
  - Gemeinde Hermsdorf,
  - Gemeinde Kroppen,
  - Gemeinde Ortrand,
  - Gemeinde Großmehlen,
  - Gemeinde Lindenau,
  - Gemeinde Frauendorf,
  - Gemeinde Ruhland,
  - Gemeinde Guteborn
  - Gemeinde Schwarzbach mit der Gemarkung Schwarzbach,

Bundesland Sachsen:

— Landkreis Bautzen:

- Gemeinde Arnsdorf nördlich der B6,
- Gemeinde Burkau,
- Gemeinde Crostwitz,
- Gemeinde Demitz-Thumitz nördlich der S111,
- Gemeinde Elsterheide,
- Gemeinde Frankenthal,
- Gemeinde Göda nördlich der S111,
- Gemeinde Großdubrau,
- Gemeinde Großharthau nördlich der B6,
- Gemeinde Großnaundorf,
- Gemeinde Haselbachtal,
- Gemeinde Hochkirch nördlich der B6,
- Gemeinde Königswartha,
- Gemeinde Kubschütz nördlich der B6,
- Gemeinde Laußnitz,
- Gemeinde Lichtenberg,
- Gemeinde Lohsa,
- Gemeinde Malschwitz,
- Gemeinde Nebelschütz,
- Gemeinde Neukirch,
- Gemeinde Neschwitz,
- Gemeinde Ohorn,
- Gemeinde Oßling,
- Gemeinde Ottendorf-Okrilla,
- Gemeinde Panschwitz-Kuckau,
- Gemeinde Puschwitz,
- Gemeinde Räckelwitz,
- Gemeinde Radibor,
- Gemeinde Ralbitz-Rosenthal,
- Gemeinde Rammenau,
- Gemeinde Schwepnitz,
- Gemeinde Spreetal,
- Gemeinde Stadt Bautzen nördlich der S111 bis Abzweig S 156 und nördlich des Verlaufs S 156 bis Abzweig B6 und nördlich des Verlaufs der B 6 bis zur östlichen Gemeindegrenze,
- Gemeinde Stadt Bernsdorf,
- Gemeinde Stadt Bischofswerda nördlich der B6 nördlich der S111,
- Gemeinde Stadt Elstra,
- Gemeinde Stadt Großröhrsdorf,
- Gemeinde Stadt Hoyerswerda,
- Gemeinde Stadt Kamenz,

- Gemeinde Stadt Königsbrück,
  - Gemeinde Stadt Lauta,
  - Gemeinde Stadt Pulsnitz,
  - Gemeinde Stadt Radeberg nördlich der B6,
  - Gemeinde Stadt Weißenberg,
  - Gemeinde Stadt Wittichenau,
  - Gemeinde Steina,
  - Gemeinde Wachau,
  - Stadt Dresden:
    - Stadtgebiet nördlich der BAB4 bis zum Verlauf westlich der Elbe, dann nördlich der B6,
  - Landkreis Görlitz,
  - Landkreis Meißen:
    - Gemeinde Diera-Zehren östlich der Elbe,
    - Gemeinde Ebersbach,
    - Gemeinde Glaubitz östlich des Grödel-Elsterwerdaer-Floßkanals,
    - Gemeinde Klipphausen östlich der S177,
    - Gemeinde Lampertswalde,
    - Gemeinde Moritzburg,
    - Gemeinde Niederau östlich der B101,
    - Gemeinde Nünchritz östlich der Elbe und südlich des Grödel-Elsterwerdaer-Floßkanals,
    - Gemeinde Priestewitz,
    - Gemeinde Röderau östlich des Grödel-Elsterwerdaer-Floßkanals,
    - Gemeinde Schönfeld,
    - Gemeinde Stadt Coswig,
    - Gemeinde Stadt Gröditz östlich des Grödel-Elsterwerdaer-Floßkanals,
    - Gemeinde Stadt Großenhain,
    - Gemeinde Stadt Meißen östlich des Straßenverlaufs der S177 bis zur B6, dann B6 bis zur B101, ab der B101 Elbtalbrücke Richtung Norden östlich der Elbe,
    - Gemeinde Stadt Radebeul,
    - Gemeinde Stadt Radeburg,
    - Gemeinde Thienendorf,
    - Gemeinde Weinböhla,
    - Gemeinde Wülknitz östlich des Grödel-Elsterwerdaer-Floßkanals,
  - Landkreis Sächsische Schweiz-Osterzgebirge:
    - Gemeinde Stadt Wilsdruff nördlich der BAB4 zwischen den Abfahrten Wilsdruff und Dreieck Dresden-West,
- Bundesland Mecklenburg-Vorpommern:
- Landkreis Ludwigslust-Parchim:
    - Gemeinde Balow mit dem Ortsteil: Balow,
    - Gemeinde Brunow mit den Ortsteilen und Ortschaften: Bauerkühl,
    - Brunow (bei Ludwigslust), Klüß, Löcknitz (bei Parchim),

- Gemeinde Dambeck mit dem Ortsteil und der Ortslage:
- Dambeck (bei Ludwigslust),
- Gemeinde Ganzlin mit den Ortsteilen und Ortslagen: Barackendorf, Hof Retzow, Klein Damerow, Retzow, Wangelin,
- Gemeinde Gehlsbach mit den Ortsteilen und Ortslagen: Ausbau Darß, Darß, Hof Karbow, Karbow, Karbow-Ausbau, Quaßlin, Quaßlin Hof, Quaßliner Mühle, Vietlütbe, Wahlstorf
- Gemeinde Groß Godems mit den Ortsteilen und Ortslagen:
- Groß Godems, Klein Godems,
- Gemeinde Karrenzin mit den Ortsteilen und Ortslagen: Herzfeld, Karrenzin, Karrenzin-Ausbau, Neu Herzfeld, Repzin, Wulfsahl,
- Gemeinde Kreien mit den Ortsteilen und Ortslagen: Ausbau Kreien,
- Hof Kreien, Kolonie Kreien, Kreien, Wilsen,
- Gemeinde Kritzow mit dem Ortsteil und der Ortslage: Benzin,
- Gemeinde Lübz mit den Ortsteilen und Ortslagen: Burow, Gischow, Meyerberg,
- Gemeinde Möllenbeck mit den Ortsteilen und Ortslagen: Carlshof, Horst, Menzendorf, Möllenbeck,
- Gemeinde Muchow mit dem Ortsteil und Ortslage: Muchow,
- Gemeinde Parchim mit dem Ortsteil und Ortslage: Slate,
- Gemeinde Prislich mit den Ortsteilen und Ortslagen: Marienhof, Neese, Prislich, Werle,
- Gemeinde Rom mit dem Ortsteil und Ortslage: Klein Niendorf,
- Gemeinde Ruhner Berge mit den Ortsteilen und Ortslagen: Dorf Polnitz, Drenkow, Griebow, Jarchow, Leppin, Malow, Malower Mühle, Marnitz, Mentin, Mooster, Poitendorf, Polnitz, Suckow, Tessenow, Zachow,
- Gemeinde Siggelkow mit den Ortsteilen und Ortslagen: Groß Pankow, Klein Pankow, Neuburg, Redlin, Siggelkow,
- Gemeinde Stolpe mit den Ortsteilen und Ortslagen: Barkow, Granzin, Stolpe Ausbau, Stolpe,
- Gemeinde Ziegendorf mit den Ortsteilen und Ortslagen: Drefahl, Meierstorf, Neu Drefahl, Pampin, Platschow, Stresendorf, Ziegendorf,
- Gemeinde Zierzow mit den Ortsteilen und Ortslagen: Kolbow, Zierzow.

3. Viro

Seuraavat rajoitusvähyykkeit II Virossa:

- Eesti Vabariik (välja arvatud Hiiu maakond).

4. Latvia

Seuraavat rajoitusvähyykkeit II Latviassa:

- Aizkraukles novads,
- Alūksnes, novada Alsviķu, Annas, Ilzenes, Jaunalūksnes, Jaunlaicenes, Kalncempju, Liepnas, Malienas, Mālpes, Mārkalna, Pededzes, Veclaicenes, Zeltiņu, Ziemera pagasts, Jaunannas pagasta daļa uz ziemeļrietumiem no Pededzes upes, Alūksnes pilsēta,
- Augšdaugavas novads,
- Ādažu novads,
- Balvu, novada Baltinavas, Bērzpils, Briežuciema, Krišjāņu, Kupravas, Lazdukalna, Lazdulejas, Medņevas, Rugāju, Susāju, Šķilbēnu, Tilžas, Vectilžas, Vecumu, Žīguru, Viļakas pilsēta,

- Bauskas novads,
- Cēsu novads,
- Dienvidkurzemes novada Aizputes, Cīravas, Lažas, Durbes, Dunalkas, Tadaikšu, Vecpils, Bārtas, Sakas, Bunkas, Priekules, Gramzdas, Kalētu, Virgas, Dunikas, Vaiņodes, Gaviezes, Rucavas, Vērgales, Medzes pagasts, Nīcas pagasta daļa uz dienvidiem no apdzīvotas vietas Bernāti, autoceļa V1232, A11, V1222, Bārtas upes, Embūtes pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa P116, P106, autoceļa no apdzīvotas vietas Dinsdurbe, Kalvenes pagasta daļa uz rietumiem no ceļa pie Vārtājas upes līdz autoceļam A9, uz dienvidiem no autoceļa A9, uz rietumiem no autoceļa V1200, Kazdangas pagasta daļa uz rietumiem no ceļa V1200, P115, P117, V1296, Aizputes, Durbes, Pāvilostas, Priekules pilsēta,
- Dobeles novads,
- Gulbenes, novada Beļavas, Daukstu, Druvienas, Galgauskas, Jaungulbenes, Lejasciema, Lizuma, Līgo, Rankas, Stāmerienas, Stradu, Tirzas pagasts, Litenes pagasta daļa uz rietumiem no Pededzes upes, Gulbenes pilsēta,
- Jelgavas novads,
- Jēkabpils novads,
- Krāslavas novads,
- Kuldīgas novada Alsungas, Gudenieku, Kurmāles, Rendas, Kabiles, Vārmes, Pelču, Snēpeles, Turlavas, Laidu pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa V1296, Ēdoles pagasta daļa uz rietumiem no autoceļa V1269, V1271, V1288, P119, Īvandes pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa P119, Rumbas pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa P120, Kuldīgas pilsēta,
- Ķekavas novads,
- Limbažu novads,
- Līvānu novads,
- Ludzas novads,
- Madonas novads,
- Mārupes novads,
- Ogres novads,
- Olaines novads,
- Preiļu, novada Aglonas, Aizkalnes, Pelēču, Preiļu, Riebiņu, Rožkalnu, Saunas, Sīļukalna, Stabulnieku, Upmalas, Vārkavas pagasts, Galēnu pagasta daļa uz rietumiem no autoceļa V740, V595, Rušonas pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa V742, Preiļu pilsēta,
- Rēzeknes, novada Audriņu, Bērzgales, Čornajas, Dekšāres, Dricānu, Gaigalavas, Griškānu, Ilzeskalna, Kantinieku, Kaunatas, Lendžu, Mākoņkalna, Nagļu, Nautrēnu, Ozolaines, Ozolmuižas, Pušas, Rikavas, Sakstagala, Sokolku, Stoļerovas, Stružānu, Vērēmu, Viļānu pagasts, Lūznavas pagasta daļa uz austrumiem no autoceļa A13 līdz apdzīvotai vietai Vertukšne, uz austrumiem no Vertukšnes ezera, Maltas pagasta daļa uz austrumiem no autoceļa Vertukšne – Rozentova un uz austrumiem no autoceļa P56, P57, V569, Feimaņu pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa V577, V742, Viļānu pilsēta,
- Ropažu novada Garkalnes, Ropažu pagasts, Stopiņu pagasta daļa, kas atrodas uz austrumiem no autoceļa V36, P4 un P5, Acones ielas, Dauguļupes ielas un Dauguļupītes, Vangažu pilsēta,
- Salaspils novads,
- Saldus novads,
- Saulkrastu novads,
- Siguldas novads,
- Smiltenes novads,
- Talsu novads,
- Tukuma novads,

- Valkas novads,
- Valmieras novads,
- Varakļānu novads,
- Ventspils novada Ances, Popes, Puzes, Tārgales, Vārves, Užavas, Usmas, Jūrkalnes pagasts, Ugāles pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa V1347, uz austrumiem no autoceļa P123, Ziru pagasta daļa uz rietumiem no autoceļa V1269, P108, Piltenes pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa V1310, V1309, autoceļa līdz Ventas upei, Piltenes pilsēta,
- Daugavpils valstspilsētas pašvaldība,
- Jelgavas valstspilsētas pašvaldība,
- Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība,
- Rēzeknes valstspilsētas pašvaldība.

5. Lietuva

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet II Liettuassa:

- Alytaus miesto savivaldybė,
- Alytaus rajono savivaldybė,
- Anykščių rajono savivaldybė,
- Akmenės rajono savivaldybė,
- Birštono savivaldybė,
- Biržų miesto savivaldybė,
- Biržų rajono savivaldybė,
- Druskininkų savivaldybė,
- Elektrėnų savivaldybė,
- Ignalinos rajono savivaldybė,
- Jonavos rajono savivaldybė,
- Joniškio rajono savivaldybė,
- Jurbarko rajono savivaldybė: Eržvilko, Juodaičių, Seredžiaus, Smalininkų ir Viešvilės seniūnijos,
- Kaišiadorių rajono savivaldybė,
- Kauno miesto savivaldybė,
- Kauno rajono savivaldybė,
- Kazlų rūdos savivaldybė: Kazlų Rūdos seniūnija, išskyrus vakarinė dalis iki kelio 2602 ir 183, Plutiškių seniūnija.
- Kelmės rajono savivaldybė,
- Kėdainių rajono savivaldybė,
- Klaipėdos rajono savivaldybė: Judrėnų, Endriejavo ir Veiviržėnų seniūnijos,
- Kupiškio rajono savivaldybė,
- Kretingos rajono savivaldybė,
- Lazdijų rajono savivaldybė,
- Mažeikių rajono savivaldybė,
- Molėtų rajono savivaldybė: Alantos, Balninkų, Čiulėnų, Inturkės, Joniškio, Luokesos, Mindūnų, Suginčių ir Videniškių seniūnijos,
- Pagėgių savivaldybė,
- Pakruojo rajono savivaldybė,

- Panevėžio rajono savivaldybė,
- Panevėžio miesto savivaldybė,
- Pasvalio rajono savivaldybė,
- Radviliškio rajono savivaldybė,
- Rietavo savivaldybė,
- Prienų rajono savivaldybė,
- Plungės rajono savivaldybė,
- Raseinių rajono savivaldybė,
- Rokiškio rajono savivaldybė,
- Skuodo rajono savivaldybė,
- Šakių rajono savivaldybė: Kriūkų, Lekėčių ir Lukšių seniūnijos,
- Šalčininkų rajono savivaldybė,
- Šiaulių miesto savivaldybė,
- Šiaulių rajono savivaldybė,
- Šilutės rajono savivaldybė,
- Širvintų rajono savivaldybė: Čiobiškio, Gelvonų, Jauniūnų, Kernavės, Musinkų ir Širvintų seniūnijos,
- Šilalės rajono savivaldybė,
- Švenčionių rajono savivaldybė,
- Tauragės rajono savivaldybė,
- Telšių rajono savivaldybė,
- Trakų rajono savivaldybė,
- Ukmergės rajono savivaldybė: Deltuvos, Lyduokių, Pabaisko, Pivonijos, Siesikų, Šešuolių, Taujėnų, Ukmergės miesto, Veprių, Vidiškių ir Žemaitkiemo seniūnijos,
- Utenos rajono savivaldybė,
- Varėnos rajono savivaldybė,
- Vilniaus miesto savivaldybė,
- Vilniaus rajono savivaldybė: Avižienių, Bezdonių, Buivydžių, Dūkštų, Juodšilių, Kalvelių, Lavoriškių, Maišiagalos, Marijampolio, Medininkų, Mickūnų, Nemenčinės, Nemenčinės miesto, Nemėžio, Pagirių, Riešės, Rudaminos, Rukainių, Sudervės, Sužionių, Šatrininkų ir Zujūnų seniūnijos,
- Visagino savivaldybė,
- Zarasų rajono savivaldybė.

6. Unkari

Seuraavat rajoitusvöhykkeet II Unkarissa:

- Békés megye 950150, 950250, 950350, 950450, 950550, 950650, 950660, 950750, 950850, 950860, 951050, 951150, 951250, 951260, 951350, 951450, 951460, 951550, 951650, 951750, 952150, 952250, 952350, 952450, 952550, 952650, 953250, 953260, 953270, 953350, 953450, 953550, 953560, 953950, 954050, 954060, 954150, 956250, 956350, 956450, 956550, 956650 és 956750 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Borsod-Abaúj-Zemplén megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe,
- Fejér megye 403150, 403160, 403250, 403260, 403350, 404250, 404550, 404560, 404570, 405450, 405550, 405650, 406450 és 407050 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,

- Hajdú-Bihar megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe,
- Heves megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe,
- Jász-Nagykun-Szolnok megye 750250, 750550, 750650, 750750, 750850, 750970, 750980, 751050, 751150, 751160, 751250, 751260, 751350, 751360, 751450, 751460, 751470, 751550, 751650, 751750, 751850, 751950, 752150, 752250, 752350, 752450, 752460, 752550, 752560, 752650, 752750, 752850, 752950, 753060, 753070, 753150, 753250, 753310, 753450, 753550, 753650, 753660, 753750, 753850, 753950, 753960, 754050, 754150, 754250, 754360, 754370, 754850, 755550, 755650 és 755750 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Komárom-Esztergom megye: 250350, 250850, 250950, 251450, 251550, 251950, 252050, 252150, 252350, 252450, 252450, 252550, 252650, 252750, 252850, 252860, 252950, 252960, 253050, 253150, 253250, 253350, 253450 és 253550 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Nógrád megye valamennyi vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Pest megye 570150, 570250, 570350, 570450, 570550, 570650, 570750, 570850, 570950, 571050, 571150, 571250, 571350, 571650, 571750, 571760, 571850, 571950, 572050, 573550, 573650, 574250, 577250, 580050 és 580150 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Szabolcs-Szatmár-Bereg megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe.

7. Puola

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet II Puolassa:

w województwie warmińsko-mazurskim:

- gminy Kalinowo, Stare Juchy, Prostki oraz gmina wiejska Elk w powiecie elckim,
- powiat elbląski,
- powiat miejski Elbląg,
- część powiatu gołdapskiego niewymieniona w części III załącznika I,
- powiat piski,
- powiat bartoszycki,
- część powiatu oleckiego niewymieniona w części III załącznika I,
- część powiatu giżyckiego niewymieniona w części III załącznika I,
- powiat braniewski,
- powiat kętrzyński,
- powiat lidzbarski,
- gminy Dźwierzuty Jedwabno, Pasym, Świętajno, Szczytno i miasto Szczytno w powiecie szczycieńskim,
- powiat mrągowski,
- część powiatu węgorzewskiego niewymieniona w części III załącznika I,
- powiat olsztyński,
- powiat miejski Olsztyn,
- powiat nidzicki,
- gminy Kisielice, Susz, Zalewo w powiecie iławskim,
- część powiatu ostródzkiego niewymieniona w części III załącznika I,
- gmina Iłowo – Osada, część gminy wiejskiej Działdowo położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od wchodniej do zachodniej granicy gminy, część gminy Płońnica położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od wchodniej do zachodniej granicy gminy, część gminy Lidzbark położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 544 biegnącą od wschodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 541 oraz na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 541 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 544 w powiecie działdowskim,

w województwie podlaskim:

- powiat bielski,
- powiat grajewski,
- powiat moniecki,
- powiat sejneński,
- gminy Łomża, Piątnica, Jedwabne, Przytuły i Wizna w powiecie łomżyńskim,
- powiat miejski Łomża,
- powiat siemiatycki,
- powiat hajnowski,
- gminy Ciechanowiec, Klukowo, Szepietowo, Kobylin-Borzymy, Nowe Piekuty, Sokoły i część gminy Kulesze Kościelne położona na północ od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie wysokomazowieckim,
- gmina Rutki i część gminy Kołaki Kościelne położona na północ od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie zambrowskim,
- gminy Mały Płock i Stawiski w powiecie kolneńskim,
- powiat białostocki,
- powiat suwalski,
- powiat miejski Suwałki,
- powiat augustowski,
- powiat sokólski,
- powiat miejski Białystok,

w województwie mazowieckim:

- gminy Domanice, Korczew, Kotuń, Mordy, Paprotnia, Przesmyki, Siedlce, Skórzec, Wiśniew, Wodynie, Zbuczyn w powiecie siedleckim,
- powiat miejski Siedlce,
- gminy Ceranów, Jabłonna Lacka, Kosów Lacki, Repki, Sabnie, Sterdyń w powiecie sokołowskim,
- powiat łosicki,
- powiat sochaczewski,
- powiat zwoleński,
- powiat kozienicki,
- powiat lipski,
- powiat radomski
- powiat miejski Radom,
- powiat szydłowiecki,
- gminy Lubowidz i Kuczbork Osada w powiecie żuromińskim,
- gmina Wieczfnia Kościelna w powiecie mławskim,
- gminy Bodzanów, Słubice, Wyszogród i Mała Wieś w powiecie płockim,
- powiat nowodworski,
- gminy Czerwińsk nad Wisłą, Naruszewo, Załuski w powiecie płońskim,
- gminy: miasto Kobyłka, miasto Marki, miasto Ząbki, miasto Zielonka, część gminy Tłuszcz ograniczona liniami kolejowymi: na północ od linii kolejowej biegnącej od wschodniej granicy gminy do miasta Tłuszcz oraz na wschód od linii kolejowej biegnącej od północnej granicy gminy do miasta Tłuszcz, część gminy Jadów położona na północ od linii kolejowej biegnącej od wschodniej do zachodniej granicy gminy w powiecie wołomińskim,

- powiat garwoliński,
  - gminy Boguty – Pianki, Brok, Zaręby Kościelne, Nur, Małkinia Górna, część gminy Wąsewo położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 60, część gminy wiejskiej Ostrów Mazowiecka położona na południe od miasta Ostrów Mazowiecka i na południe od linii wyznaczonej przez drogę 60 biegnącą od zachodniej granicy miasta Ostrów Mazowiecka do zachodniej granicy gminy w powiecie ostrowskim,
  - część gminy Sadowne położona na północny- zachód od linii wyznaczonej przez linię kolejową, część gminy Łochów położona na północny – zachód od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie węgrowskim,
  - gminy Brańszczyk, Długosiodło, Rząśnik, Wyszków, część gminy Zabrodzie położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr S8 w powiecie wyszkowskim,
  - gminy Cegłów, Dębe Wielkie, Halinów, Latowicz, Mińsk Mazowiecki i miasto Mińsk Mazowiecki, Mrozy, Siennica, miasto Sulejówek w powiecie mińskim,
  - powiat otwocki,
  - powiat warszawski zachodni,
  - powiat legionowski,
  - powiat piaseczyński,
  - powiat pruszkowski,
  - powiat grójecki,
  - powiat grodziski,
  - powiat żyrardowski,
  - powiat białobrzegi,
  - powiat przysuski,
  - powiat miejski Warszawa,
- w województwie lubelskim:
- powiat bialski,
  - powiat miejski Biała Podlaska,
  - powiat janowski,
  - powiat puławski,
  - powiat rycki,
  - powiat łukowski,
  - powiat lubelski,
  - powiat miejski Lublin,
  - powiat lubartowski,
  - powiat łęczyński,
  - powiat świdnicki,
  - powiat biłgorajski,
  - powiat hrubieszowski,
  - powiat krasnostawski,
  - powiat chełmski,
  - powiat miejski Chełm,
  - powiat tomaszowski,
  - powiat kraśnicki,
  - powiat opolski,
  - powiat parczewski,

- powiat włodawski,
  - powiat radzyński,
  - powiat miejski Zamość,
  - powiat zamojski,
- w województwie podkarpackim:
- powiat stalowowolski,
  - powiat lubaczowski,
  - gminy Medyka, Stubno, część gminy Orły położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 77, część gminy Żurawica na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 77 w powiecie przemyskim,
  - powiat jarosławski,
  - gmina Kamień w powiecie rzeszowskim,
  - gminy Cmolas, Dzikowiec, Kolbuszowa, Majdan Królewski i Niwiska powiecie kolbuszowskim,
  - powiat leżajski,
  - powiat niżański,
  - powiat tarnobrzeski,
  - gminy Adamówka, Sieniawa, Tryńcza, Przeworsk z miastem Przeworsk, Zarzecze w powiecie przeworskim,
  - gmina Ostrów, część gminy Sędziszów Małopolski położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4,
  - część gminy Czarna położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4, część gminy Żyraków położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4, część gminy wiejskiej Dębica położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4 w powiecie dębickim,
  - część powiatu mieleckiego niewymieniona w części III załącznika I,
- w województwie małopolskim:
- gminy Nawojowa, Piwniczna Zdrój, Rytro, Stary Sącz, część gminy Łącko położona na południe od linii wyznaczonej przez rzekę Dunajec w powiecie nowosądeckim,
  - gmina Szczawnica w powiecie nowotarskim,
- w województwie pomorskim:
- gminy Dzierżgoń i Stary Dzierżgoń w powiecie sztumskim,
  - gmina Stare Pole, część gminy Nowy Staw położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 55 w powiecie malborskim,
  - gminy Stegny, Sztutowo i część gminy Nowy Dwór Gdański położona na północny – wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 55 biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 7, następnie przez drogę nr 7 i S7 biegnącą do zachodniej granicy gminy w powiecie nowodworskim,
- w województwie świętokrzyskim:
- gmina Tarłów i część gminy Ożarów położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 74 biegnącą od miejscowości Honorów do zachodniej granicy gminy w powiecie opatowskim,
  - część gminy Brody położona wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 9 i na północny – wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 0618T biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania w miejscowości Lipie oraz przez drogę biegnącą od miejscowości Lipie do wschodniej granicy gminy i część gminy Mirzec położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 744 biegnącą od południowej granicy gminy do miejscowości Tychów Stary a następnie przez drogę nr 0566T biegnącą od miejscowości Tychów Stary w kierunku północno – wschodnim do granicy gminy w powiecie starachowickim,

- gmina Gowarczów, część gminy Końskie położona na wschód od linii kolejowej, część gminy Stąporków położona na północ od linii kolejowej w powiecie koneckim,
  - gminy Dwikozy i Zawichost w powiecie sandomierskim,
- w województwie lubuskim:
- gminy Bogdaniec, Deszczno, Kłodawa, Kostrzyn nad Odrą, Santok, Witnica w powiecie gorzowskim,
  - powiat miejski Gorzów Wielkopolski,
  - gminy Drezdenko, Strzelce Krajeńskie, Stare Kurowo, Zwierzyn w powiecie strzelecko – drezdeneckim,
  - powiat żarski,
  - powiat ślubicki,
  - gminy Brzeźnica, Iłowa, Gozdnicza, Małomice Wymiarki, Żagań i miasto Żagań w powiecie żagańskim,
  - powiat krośnieński,
  - powiat zielonogórski
  - powiat miejski Zielona Góra,
  - powiat nowosolski,
  - powiat sulęciński,
  - powiat międzyrzecki,
  - powiat świebodziński,
  - powiat wschowski,
- w województwie dolnośląskim:
- powiat zgorzelecki,
  - gminy Gaworzycze, Grębocice, Polkowice i Radwanice w powiecie polkowickim,
  - część powiatu wołowskiego niewymieniona w części III załącznika I,
  - gmina Jeżów Sudecki w powiecie karkonoskim,
  - gminy Rudna, Ścinawa, miasto Lubin i część gminy Lubin niewymieniona w części III załącznika I w powiecie lubińskim,
  - gmina Malczyce, Miękinia, Środa Śląska, część gminy Kostomłoty położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4, część gminy Udanin położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4 w powiecie średzkim,
  - gmina Wądroże Wielkie w powiecie jaworskim,
  - gminy Kunice, Legnickie Pole, Prochowice, Ruja w powiecie legnickim,
  - gminy Wisznia Mała, Trzebnica, Zawonia, część gminy Oborniki Śląskie położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 340 w powiecie trzebnickim,
  - gminy Leśna, Lubań i miasto Lubań, Olszyna, Platerówka, Siekierczyn w powiecie lubańskim,
  - powiat miejski Wrocław,
  - gminy Czernica, Długołęka, Siechnice, część gminy Żórawina położona na wschód od linii wyznaczonej przez autostradę A4, część gminy Kąty Wrocławskie położona na północ od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie wrocławskim,
  - gminy Jelcz – Laskowice, Oława z miastem Oława i część gminy Domaniów położona na północny wschód od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie oławskim,

- gmina Bierutów, miasto Oleśnica, część gminy wiejskiej Oleśnica położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr S8, część gminy Dobroszyce położona na zachód od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od północnej do południowej granicy gminy w powiecie oleśnickim,
- gmina Cieszków, Krośnice, część gminy Milicz położona na wschód od linii łączącej miejscowości Poradów – Piotrkosice – Sulimierz – Sułów – Gruszczyca w powiecie milickim,
- część powiatu bolesławieckiego niewymieniona w części III załącznika I,
- powiat głogowski,
- gmina Niechlów w powiecie górowskim,
- gmina Świerzawa, Wojcieszków, część gminy Zagrodno położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Jadwisin – Modlikowice Zagrodno oraz na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 382 biegnącą od miejscowości Zagrodno do południowej granicy gminy w powiecie złotoryjskim,
- gmina Gryfów Śląski, Lubomierz, Lwówek Śląski, Wleń w powiecie lwóweckim,
- gminy Czarny Bór, Stare Bogaczowice, Walim, miasto Boguszów – Gorce, miasto Jedlina – Zdrój, miasto Szczawno – Zdrój w powiecie wałbrzyskim,
- powiat miejski Wałbrzych,
- gmina Świdnica, miasto Świdnica, miasto Świebodzice w powiecie świdnickim,

w województwie wielkopolskim:

- gminy Siedlec, Wolsztyn, część gminy Przemęt położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Borek – Kluczewo – Sączkowo – Przemęt – Błotnica – Starkowo – Boszkowo – Letnisko w powiecie wolsztyńskim,
- gmina Wielichowo, Rakoniewice, Granowo, część gminy Kamieniec położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 308 w powiecie grodziskim,
- powiat międzychodzki,
- powiat nowotomyski,
- powiat obornicki,
- część gminy Połajewo na położona na południe od drogi łączącej miejscowości Chraplewo, Tarnówko-Boruszyn, Krosin, Jakubowo, Połajewo – ul. Ryczywolska do północno-wschodniej granicy gminy w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim,
- powiat miejski Poznań,
- gminy Buk, Czerwonak, Dopiewo, Komorniki, Rokietnica, Stęszew, Swarzędz, Suchy Las, Tarnowo Podgórne, część gminy wiejskiej Murowana Goślina położona na północ od linii kolejowej biegnącej od północnej granicy miasta Murowana Goślina do północno-wschodniej granicy gminy w powiecie poznańskim,
- gminy
- część powiatu szamotulskiego niewymieniona w części I i III załącznika I,
- gmina Pępowo w powiecie gostyńskim,
- gminy Kobylin, Zduny, część gminy Krotoszyn położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogi: nr 15 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 36, nr 36 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 15 do skrzyżowania z drogą nr 444, nr 444 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 36 do południowej granicy gminy w powiecie krotoszyńskim,
- gmina Wijewo w powiecie leszczyńskim,

w województwie łódzkim:

- gminy Białaczów, Drzewica, Opoczno i Poświętne w powiecie opoczyńskim,
- gminy Biała Rawska, Regnów i Sadkowice w powiecie rawskim,

— gmina Kowiesy w powiecie skierniewickim,

w województwie zachodniopomorskim:

— gmina Boleszkowice i część gminy Dębno położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 126 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 23 w miejscowości Dębno, następnie na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 23 do skrzyżowania z ul. Jana Pawła II w miejscowości Cychry, następnie na południe od ul. Jana Pawła II do skrzyżowania z ul. Ogrodową i dalej na południe od linii wyznaczonej przez ul. Ogrodową, której przedłużenie biegnie do wschodniej granicy gminy w powiecie myśliborskim,

— gminy Cedynia, Gryfino, Mieszkowice, Moryń, część gminy Chojna położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogi nr 31 biegnącą od północnej granicy gminy i 124 biegnącą od południowej granicy gminy w powiecie gryfińskim,

— gmina Kołbaskowo w powiecie polickim,

w województwie opolskim:

— gminy Brzeg, Lubsza, Lewin Brzeski, Olszanka, Skarbimierz w powiecie brzeskim,

— gminy Dąbrowa, Dobrzeń Wielki, Popielów w powiecie opolskim,

— gminy Świerczów, Wilków, część gminy Namysłów położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od wschodniej do zachodniej granicy gminy w powiecie namysłowskim.

8. Slovakia

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet II Slovakiassa:

— the whole district of Gelnica except municipalities included in zone III,

— the whole district of Poprad

— the whole district of Spišská Nová Ves,

— the whole district of Levoča,

— the whole district of Kežmarok

— in the whole district of Michalovce except municipalities included in zone III,

— the whole district of Košice-okolie,

— the whole district of Rožnava,

— the whole city of Košice,

— in the district of Sobrance: Remetské Hámre, Vyšná Rybnica, Hlivišťa, Ruská Bystrá, Podhorod', Choňkovce, Ruský Hrabovec, Inovce, Beňatina, Koňuš,

— the whole district of Vranov nad Topľou,

— the whole district of Humenné except municipalities included in zone III,

— the whole district of Snina,

— the whole district of Prešov except municipalities included in zone III,

— the whole district of Sabinov except municipalities included in zone III,

— the whole district of Svidník, except municipalities included in zone III,

— the whole district of Stropkov, except municipalities included in zone III,

— the whole district of Bardejov,

— the whole district of Stará Ľubovňa,

— the whole district of Revúca,

— the whole district of Rimavská Sobota except municipalities included in zone III,

- in the district of Veľký Krtíš, the whole municipalities not included in part I,
- the whole district of Lučenec,
- the whole district of Poltár,
- the whole district of Zvolen, except municipalities included in zone III,
- the whole district of Detva,
- the whole district of Krupina, except municipalities included in zone I,
- the whole district of Banská Stianica,
- in the district of Žiar nad Hronom the municipalities of Hronská Dúbrava, Trnavá Hora,
- the whole district of Banská Bystrica, except municipalities included in zone III,
- the whole district of Brezno,
- the whole district of Liptovský Mikuláš,
- the whole district of Trebišov.

9. Italia

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet II Italiassa:

Piedmont Region:

- in the Province of Alessandria, the municipalities of Cavatore, Castelnuovo Bormida, Cabella Ligure, Carrega Ligure, Francavilla Bisio, Carpeneto, Costa Vescovalo, Grogcardo, Orsara Bormida, Pasturana, Melazzo, Mornese, Ovada, Predosa, Lerma, Fraconalto, Rivalta Bormida, Fresonara, Malvicino, Ponzone, San Cristoforo, Sezzadio, Rocca Grimalda, Garbagna, Tassarolo, Mongiardino Ligure, Morsasco, Montaldo Bormida, Prasco, Montaldeo, Belforte Monferrato, Albera Ligure, Bosio, Cantalupo Ligure, Castelletto D'orba, Cartosio, Acqui Terme, Arquata Scrivia, Parodi Ligure, Ricaldone, Gavi, Cremolino, Brignano-Frascata, Novi Ligure, Molare, Cassinelle, Morbello, Avolasca, Carezzano, Basaluzzo, Dernice, Trisobbio, Strevi, Sant'Agata Fossili, Pareto, Visone, Voltaggio, Tagliolo Monferrato, Casaleggio Boiro, Capriata D'orba, Castellania, Carrosio, Cassine, Vignole Borbera, Serravalle Scrivia, Silvano D'orba, Villalvernia, Roccaforte Ligure, Rocchetta Ligure, Sardigliano, Stazzano, Borghetto Di Borbera, Grondona, Cassano Spinola, Montacuto, Gremiasco, San Sebastiano Curone, Fabbrica Curone, Spigno Monferrato, Montechiaro d'Acqui, Castelletto d'Erro, Ponti, Denice,
- in the province of Asti, the municipality of Mombaldone,

Liguria Region:

- in the province of Genova, the municipalities of Bogliasco, Arenzano, Ceranesi, Ronco Scrivia, Mele, Isola Del Cantone, Lumarzo, Genova, Masone, Serra Riccò, Campo Ligure, Mignanego, Busalla, Bargagli, Savignone, Torriglia, Rossiglione, Sant'Olcese, Valbrenna, Sori, Tiglieto, Campomorone, Cogoleto, Pieve Ligure, Davagna, Casella, Montoggio, Crocefieschi, Vobbia;
- in the province of Savona, the municipalities of Albisola Superiore, Celle Ligure, Stella, Pontinvrea, Varazze, Urbe, Sassello, Mioglia,

Lazio Region:

- the Area of the Municipality of Rome within the administrative boundaries of the Local Health Unit "ASL RM1".

III OSA

1. Bulgaria

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet III Bulgariassa:

- in Blagoevgrad region:
  - the whole municipality of Sandanski
  - the whole municipality of Strumyani
  - the whole municipality of Petrich,

- the Pazardzhik region:
  - the whole municipality of Pazardzhik,
  - the whole municipality of Panagyurishte,
  - the whole municipality of Lesichevo,
  - the whole municipality of Septemvri,
  - the whole municipality of Strelcha,
- in Plovdiv region
  - the whole municipality of Hisar,
  - the whole municipality of Suedinenie,
  - the whole municipality of Maritsa
  - the whole municipality of Rodopi,
  - the whole municipality of Plovdiv,
- in Varna region:
  - the whole municipality of Byala,
  - the whole municipality of Dolni Chiflik.

2. Italia

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet III Italiassa:

- Sardinia Region: the whole territory.

3. Latvia

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet III Latviassa:

- Dienvidkurzemes novada Embūtes pagasta daļa uz ziemeļiem autoceļa P116, P106, autoceļa no apdzīvotas vietas Dinsdurbe, Kalvenes pagasta daļa uz austrumiem no ceļa pie Vārtājas upes līdz autoceļam A9, uz ziemeļiem no autoceļa A9, uz austrumiem no autoceļa V1200, Kazdangas pagasta daļa uz austrumiem no ceļa V1200, P115, P117, V1296,
- Kuldīgas novada Rudbāržu, Nīkrāces, Padures, Raņķu, Skrundas pagasts, Laidu pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa V1296, Ēdoles pagasta daļa uz austrumiem no autoceļa V1269, V1271, V1288, P119, Īvandes pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa P119, Rumbas pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa P120, Skrundas pilsēta,
- Ventpils novada Zlēku pagasts, Ugāles pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa V1347, uz rietumiem no autoceļa P123, Ziru pagasta daļa uz austrumiem no autoceļa V1269, P108, Piltenes pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa V1310, V1309, autoceļa līdz Ventas upei,
- Alūksnes novada Jaunannas pagasta daļa uz dienvidaustrumiem no Pededzes upes,
- Balvu novada Kubulu, Viksnas, Bērzkalnes, Balvu pagasts, Balvu pilsēta,
- Gulbenes novada Litenes pagasta daļa uz austrumiem no Pededzes upes,
- Preiļu novada Silajāņu pagasts, Galēnu pagasta daļa uz austrumiem no autoceļa V740, V595, Rušonas pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa V742,
- Rēzeknes novada Silmalas pagasts, Lūznavas pagasta daļa uz rietumiem no autoceļa A13 līdz apdzīvotai vietai Vertukšne, uz rietumiem no Vertukšnes ezera, Maltas pagasta daļa uz rietumiem no autoceļa Vertukšne – Rozentova un uz rietumiem no autoceļa P56, P57, V569, Feimaņu pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa V577, V742.

4. Lietuva

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet III Liettuassa:

- Jurbarko rajono savivaldybė: Jurbarko miesto seniūnija, Girdžių, Jurbarkų Raudonės, Skirsnemunės, Veliuonos ir Šimkaičių seniūnijos,
- Molėtų rajono savivaldybė: Dubingių ir Giedraičių seniūnijos,

- Marijampolės savivaldybė: Sasnavos ir Šunskų seniūnijos,
- Šakių rajono savivaldybė: Barzdų, Gelgaudiškio, Griškabūdžio, Kidulių, Kudirkos Naumiesčio, Sintautų, Slavikų, Sudargo, Šakių, Plokščių ir Žvirgždaičių seniūnijos.
- Kazlų rūdės savivaldybė: Antanavos, Jankų ir Kazlų Rūdės seniūnijos: vakarinė dalis iki kelio 2602 ir 183,
- Vilkaviškio rajono savivaldybė: Gižų, Kybartų, Klausučių, Pilviškių, Šeimenos ir Vilkaviškio miesto seniūnijos.
- Širvintų rajono savivaldybė: Alionių ir Zibalų seniūnijos,
- Ukmergės rajono savivaldybė: Želvos seniūnija,
- Vilniaus rajono savivaldybė: Paberžės seniūnija.

5. Puola

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet III Puolassa:

w województwie zachodniopomorskim:

- gminy Banie, Trzcińsko – Zdrój, Widuchowa, część gminy Chojna położona na wschód linii wyznaczonej przez drogi nr 31 biegnącą od północnej granicy gminy i 124 biegnącą od południowej granicy gminy w powiecie gryfińskim,

w województwie warmińsko-mazurskim:

- część powiatu działdowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- część powiatu iławskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- powiat nowomiejski,
- gminy Dąbrówno, Grunwald i Ostróda z miastem Ostróda w powiecie ostródzkim,
- gmina Banie Mazurskie, część gminy Gołdap położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od zachodniej granicy gminy i łączącą miejscowości Pietraszki – Grygieliszki – Łobody – Bałupiany – Piękne Łąki do skrzyżowania z drogą nr 65, następnie od tego skrzyżowania na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 65 biegnącą do skrzyżowania z drogą nr 650 i dalej na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 650 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 65 do miejscowości Wronki Wielkie i dalej na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Wronki Wielkie – Suczki – Pietrasze – Kamionki – Wilkasy biegnącą do południowej granicy gminy w powiecie gołdapskim,
- część gminy Pozdezdrze położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od zachodniej do południowej granicy gminy i łączącą miejscowości Stręgiel – Gębałka – Kuty – Jakunówko – Jasieniec, część gminy Budry położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od wschodniej do południowej granicy gminy i łączącą miejscowości Skalisze – Budzewo – Budry – Brzozówko w powiecie węgorzewskim,
- część gminy Kruklanki położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od północnej do wschodniej granicy gminy i łączącą miejscowości Jasieniec – Jeziorowskie – Podlesne w powiecie giżyckim,
- część gminy Kowale Oleckie położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od północnej do południowej granicy gminy i łączącą miejscowości Wierzbianki – Czerwony Dwór – Mazury w powiecie oleckim,

w województwie podkarpackim:

- gminy Borowa, Czermin, Radomyśl Wielki, Wadowice Górne w powiecie mieleckim,

w województwie lubuskim:

- gminy Niegosławice, Szprotawa w powiecie żagańskim,

w województwie wielkopolskim:

- gminy Krzemieniewo, Lipno, Osieczna, Rydzyna, Świąciechowa, Włoszakowice w powiecie leszczyńskim,

- powiat miejski Leszno,
- gminy Kościan i miasto Kościan, Krzywiń, Śmigiel w powiecie kościańskim,
- część gminy Dolsk położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 434 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 437, a następnie na zachód od drogi nr 437 biegnącej od skrzyżowania z drogą nr 434 do południowej granicy gminy, część gminy Śrem położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 310 biegnącą od zachodniej granicy gminy do miejscowości Śrem, następnie na zachód od drogi nr 432 w miejscowości Śrem oraz na zachód od drogi nr 434 biegnącej od skrzyżowania z drogą nr 432 do południowej granicy gminy w powiecie śremskim,
- gminy Gostyń, Krobia i Poniec w powiecie gostyńskim,
- część gminy Przemęt położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Borek – Kluczewo – Sączkowo – Przemęt – Błotnica – Starkowo – Boszkowo – Letnisko w powiecie wolsztyńskim,
- powiat rawicki,
- gmina Pniewy, część gminy Duszniki położona na północ od linii wyznaczonej przez autostradę A2 oraz na zachód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od wschodniej granicy gminy, łączącą miejscowości Ceradz Kościelny – Grzebienisko – Wierzeja – Wilkowo, biegnącą do skrzyżowania z autostradą A2, część gminy Kaźmierz położona zachód od linii wyznaczonej przez rzekę Sarna, część gminy Ostroróg położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 184 biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 116 oraz na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 116 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 184 do zachodniej granicy gminy, część gminy Szamotuły położona na zachód od linii wyznaczonej przez rzekę Sarna biegnącą od południowej granicy gminy do przecięcia z drogą nr 184 oraz na zachód od linii wyznaczonej przez drogi nr 184 biegnącą od przecięcia z rzeką Sarna do północnej granicy gminy w powiecie szamotulskim,

w województwie dolnośląskim:

- część powiatu górowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- część gminy Lubin położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 335 biegnącą od zachodniej granicy gminy do granicy miasta Lubin oraz na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 333 biegnącą od granicy miasta Lubin do południowej granicy gminy w powiecie lubińskim
- gminy Prusice, Żmigród, część gminy Oborniki Śląskie położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 340 w powiecie trzebnickim,
- część gminy Zagrodno położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Jadwisin – Modlikowice – Zagrodno oraz na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 382 biegnącą od miejscowości Zagrodno do południowej granicy gminy, część gminy wiejskiej Złotoryja położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od północnej granicy gminy w miejscowości Nowa Wieś Złotoryjska do granicy miasta Złotoryja oraz na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 382 biegnącą od granicy miasta Złotoryja do wschodniej granicy gminy w powiecie złotoryjskim
- gmina Gromadka w powiecie bolesławieckim,
- gminy Chocianów i Przemków w powiecie polkowickim,
- gminy Chojnów i miasto Chojnów, Krotoszyce, Miłkowice w powiecie legnickim,
- powiat miejski Legnica,
- część gminy Wołów położona na wschód od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od północnej do południowej granicy gminy, część gminy Wińsko położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 36 biegnącą od północnej do zachodniej granicy gminy, część gminy Brzeg Dolny położona na wschód od linii wyznaczonej przez linię kolejową od północnej do południowej granicy gminy w powiecie wołowskim,
- część gminy Milicz położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Poradów – Piotrkosice – Sulimierz-Sułów – Gruszczyca w powiecie milickim,

w województwie świętokrzyskim:

- gminy Gnojno, Pacanów w powiecie buskim,
- gminy Łubnice, Oleśnica, Połaniec, część gminy Rytwiany położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 764, część gminy Szydłów położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 756 w powiecie staszowskim,
- gminy Chmielnik, Masłów, Miedziana Góra, Mniów, Łopuszno, Piekoszów, Pierzchnica, Sitkówka-Nowiny, Strawczyn, Zagnańsk, część gminy Raków położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogi nr 756 i 764, część gminy Chęciny położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 762, część gminy Górno położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od wschodniej granicy gminy łączącą miejscowości Leszczyna – Cedzyna oraz na północ od linii wyznaczonej przez ul. Kielecką w miejscowości Cedzyna biegnącą do wschodniej granicy gminy, część gminy Daleszyce położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 764 biegnącą od wschodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą łączącą miejscowości Daleszyce – Słopiec – Borków, dalej na południe od linii wyznaczonej przez tę drogę biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 764 do przecięcia z linią rzeki Belnianka, następnie na południe od linii wyznaczonej przez rzeki Belnianka i Czarna Nida biegnącej do zachodniej granicy gminy w powiecie kieleckim,
- powiat miejski Kielce,
- gminy Krasocin, część gminy Włoszczowa położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 742 biegnącą od północnej granicy gminy do miejscowości Konieczno i dalej na wschód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Konieczno – Rogienice – Dąbie – Podłazie, część gminy Kluczewsko położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od wschodniej granicy gminy i łączącą miejscowości Krogulec – Nowiny – Komorniki do przecięcia z linią rzeki Czarna, następnie na południe od linii wyznaczonej przez rzekę Czarna biegnącą do przecięcia z linią wyznaczoną przez drogę nr 742 i dalej na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 742 biegnącą od przecięcia z linią rzeki Czarna do południowej granicy gminy w powiecie włoszczowskim,
- gmina Kije w powiecie pińczowskim,
- gminy Małogoszcz, Oksa w powiecie jędrzejowskim,

w województwie małopolskim:

- gminy Dąbrowa Tarnowska, Radgoszcz, Szczucin w powiecie dąbrowskim.

6. Romania

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet III Romaniassa:

- Zona oraşului Bucureşti,
- Judeţul Constanţa,
- Judeţul Satu Mare,
- Judeţul Tulcea,
- Judeţul Bacău,
- Judeţul Bihor,
- Judeţul Bistriţa Năsăud,
- Judeţul Brăila,
- Judeţul Buzău,
- Judeţul Călăraşi,
- Judeţul Dâmboviţa,
- Judeţul Galaţi,
- Judeţul Giurgiu,
- Judeţul Ialomiţa,
- Judeţul Ilfov,
- Judeţul Prahova,

- Județul Sălaj,
- Județul Suceava
- Județul Vaslui,
- Județul Vrancea,
- Județul Teleorman,
- Județul Mehedinți,
- Județul Gorj,
- Județul Argeș,
- Județul Olt,
- Județul Dolj,
- Județul Arad,
- Județul Timiș,
- Județul Covasna,
- Județul Brașov,
- Județul Botoșani,
- Județul Vâlcea,
- Județul Iași,
- Județul Hunedoara,
- Județul Alba,
- Județul Sibiu,
- Județul Caraș-Severin,
- Județul Neamț,
- Județul Harghita,
- Județul Mureș,
- Județul Cluj,
- Județul Maramureș.

7. Slovakia

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet III Slovakiassa:

- The whole district of Vranov and Topľou,
- In the district of Humenné: Lieskovec, Myslina, Humenné, Jasenov, Brekov, Závadka, Topoľovka, Hudcovce, Ptičie, Chlmec, Porúbka, Brestov, Gruzovce, Ohradzany, Slovenská Volová, Karná, Lackovce, Kochanovce, Hažín nad Cirochou, Závada, Nižná Sitnica, Vyšná Sitnica, Rohožník, Prituľany, Ruská Poruba, Ruská Kajňa,
- In the district of Michalovce: Strážske, Staré, Oreské, Zbudza, Voľa, Nacina Ves, Pusté Čemerné, Lesné, Rakovec nad Ondavou, Petrovce nad Laborcom, Trnava pri Laborci, Vinné, Kaluža, Klokočov, Kusín, Jovsa, Poruba pod Vihorlatom, Hojné, Lúčky, Závadka, Hažín, Zalužice, Michalovce, Krásnovce, Šamudovce, Vrbnica, Žbince, Lastomír, Zemplínska Široká, Čečehov, Jastrabie pri Michalovciach, Iňačovce, Senné, Palín, Sliepkovce, Hatalov, Budkovce, Stretava, Stretávka, Pavlovce nad Uhom, Vysoká nad Uhom, Bajany,
- In the district of Rimavská Sobota: Jesenské, Gortva, Hodejov, Hodejovec, Širkovce, Šimonovce, Drňa, Hostice, Gemerské Dechtáre, Jestice, Dubovec, Rimavské Janovce, Rimavská Sobota, Belín, Pavlovce, Sútor, Bottovo, Dúžava, Mojín, Konrádovce, Čierny Potok, Blhovce, Gemerček, Hajnáčka,
- In the district of Gelnica: Hrišovce, Jaklovce, Kluknava, Margecany, Richnava,

- In the district Of Sabinov: Daletice,
  - In the district of Prešov: Hrabkov, Krížovany, Žipov, Kvačany, Ondrašovce, Chminianske Jakubovany, Klenov, Bajerov, Bertotovce, Brežany, Bzenov, Fričovce, Hendrichovce, Hermanovce, Chmiňany, Chminianska Nová Ves, Janov, Jarovnice, Kojatice, Lažany, Mikušovce, Ovčie, Rokycany, Sedlice, Suchá Dolina, Svinia, Šindliar, Široké, Štefanovce, Vífaz, Župčany,
  - the whole district of Medzilaborce,
  - In the district of Stropkov: Havaj, Malá Poľana, Bystrá, Mikové, Varechovce, Vladiča, Staškovce, Makovce, Veľkrop, Solník, Korunková, Bukovce, Krišľovce, Jakušovce, Kolbovce,
  - In the district of Svidník: Pstruša,
  - In the district of Zvolen: Očová, Zvolen, Sliach, Veľká Lúka, Lukavica, Sielnica, Železná Breznica, Trnie, Turová, Kováčová, Budča, Hronská Breznica, Ostrá Lúka, Bacúrov, Breziny, Podzámčok, Michalková, Zvolenská Slatina, Lieskovec,
  - In the district of Banská Bystrica: Sebedín-Bečov, Čerín, Dúbravica, Oravce, Mólča, Horná Mičiná, Dolná Mičiná, Vlkanová, Hronsek, Badín, Horné Pršany, Malachov, Banská Bystrica,
  - The whole district of Sobrance except municipalities included in zone II.”
-

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) 2022/2068,**annettu 26 päivänä lokakuuta 2022,****lopullisen polkumyynnitullin käyttöön ottamisesta Kiinan kansantasavallasta ja Venäjän federaatiosta peräisin olevien tiettyjen kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuonnissa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1036 11 artiklan 2 kohdan mukaisen toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskevan tarkastelun jälkeen**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon polkumyynnillä muista kuin Euroopan unionin jäsenvaltioista tapahtuvalta tuonnilta suojautumisesta 8 päivänä kesäkuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1036⁽¹⁾, jäljempänä 'perusasetus', ja erityisesti sen 11 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon toimenpiteistä, joita unioni voi toteuttaa polkumyynnitoimenpiteiden tai tukien vastaisten toimenpiteiden ja suojatoimenpiteiden yhteisvaikutuksen yhteydessä 11 päivänä maaliskuuta 2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/477⁽²⁾ ja erityisesti sen 1 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

1. MENETTELY

1.1 Aiemmat tutkimukset ja voimassa olevat toimenpiteet

- (1) Euroopan komissio otti asetuksella (EU) 2016/1328⁽³⁾ käyttöön polkumyynnitullit tiettyjen Kiinan kansantasavallasta, jäljempänä 'Kiina', ja Venäjän federaatiosta, jäljempänä 'Venäjä', peräisin olevien kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuonnissa, jäljempänä 'alkuperäiset toimenpiteet'. Alkuperäisten toimenpiteiden käyttöönottoon johtaneeseen tutkimukseen viitataan jäljempänä ilmaisulla 'alkuperäinen tutkimus'.
- (2) Kiinasta tulevaan tuontiin tällä hetkellä sovellettava polkumyynnitulli on 19,7 prosenttia otokseen valittujen vientiä harjoittavien tuottajien osalta, 20,5 prosenttia otokseen kuulumattomien yhteistyössä toimineiden yritysten osalta ja 22,1 prosenttia kaikkien muiden yritysten osalta, ja Venäjältä tulevaan tuontiin sovellettava tulli on 18,7–34 prosenttia otokseen valittujen vientiä harjoittavien tuottajien osalta ja 36,1 prosenttia kaikkien muiden yritysten osalta.

1.2 Toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskeva tarkastelupyynnö

- (3) Toimenpiteiden voimassaolon lähestyvää päättymistä koskevan ilmoituksen⁽⁴⁾ julkaisemisen jälkeen Euroopan komissio, jäljempänä 'komissio', vastaanotti perusasetuksen 11 artiklan 2 kohdan mukaisen tarkastelupyynnön.

⁽¹⁾ EUVL L 176, 30.6.2016, s. 21.

⁽²⁾ EUVL L 83, 27.3.2015, s. 11.

⁽³⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2016/1328, annettu 29 päivänä heinäkuuta 2016, lopullisen polkumyynnitullin käyttöönotosta tiettyjen Kiinan kansantasavallasta ja Venäjän federaatiosta peräisin olevien kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuonnissa ja kyseisessä tuonnissa käyttöön otetun väliaikaisen tullin lopullisesta kantamisesta (EUVL L 210, 4.8.2016, s. 1).

⁽⁴⁾ EUVL C 389, 16.11.2020, s. 4.

- (4) Tarkastelupyynnön esitti 3 päivänä toukokuuta 2021 European Steel Association, jäljempänä 'Eurofer' tai 'pyynnön esittäjä', kylmävalssattuja teräslevytuotteita valmistavan unionin tuotannonalan puolesta perusasetuksen 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Tarkastelupyynnö perustui siihen, että toimenpiteiden voimassaolon päättyminen johtaisi todennäköisesti polkumyynnin toistumiseen ja unionin tuotannonalalle aiheutuneen vahingon jatkumiseen tai toistumiseen.

1.3 Toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskevan tarkastelun vireillepano

- (5) Perusasetuksen 15 artiklan 1 kohdan nojalla perustettua komiteaa kuultuaan komissio oli päättänyt, että toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskevan tarkastelun vireillepanoa varten oli riittävästi näyttöä, se pani 3 päivänä elokuuta 2021 perusasetuksen 11 artiklan 2 kohdan perusteella vireille toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskevan tarkastelun, joka koski Kiinasta ja Venäjältä, jäljempänä 'asianomaiset maat', peräisin olevien kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuontia unioniin. Se julkaisi *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* menettelyn vireillepanoa koskevan ilmoituksen ⁽⁷⁾, jäljempänä 'vireillepanoilmoitus'.

1.4 Tarkastelua koskeva tutkimusajanjakso ja tarkastelujakso

- (6) Polkumyynnin jatkumista tai toistumista koskeva tutkimus käsitti 1 päivän heinäkuuta 2020 ja 30 päivän kesäkuuta 2021 välisen ajanjakson, jäljempänä 'tarkastelua koskeva tutkimusajanjakso'. Vahingon jatkumisen tai toistumisen todennäköisyyden arvioinnin kannalta merkittäviä suuntauksia tarkasteltiin kaudella, joka ulottui 1 päivästä tammikuuta 2017 tarkastelua koskevan tutkimusajanjakson loppuun, jäljempänä 'tarkastelujakso'.

1.5 Asianomaiset osapuolet

- (7) Vireillepanoilmoituksessa komissio pyysi asianomaisia osapuolia ottamaan siihen yhteyttä tutkimukseen osallistumista varten. Lisäksi komissio ilmoitti tutkimuksen vireillepanosta erikseen pyynnön esittäjälle, kaikille tiedossa oleville unionin tuottajille, tiedossa oleville Kiinassa ja Venäjällä toimiville tuottajille, Kiinan ja Venäjän viranomaisille sekä tiedossa oleville tuojille, käyttäjille ja kauppiaille ja kehotti niitä osallistumaan tutkimukseen.

1.6 Vireillepanoa koskevat huomautukset

- (8) Asianomaisilla osapuolilla oli mahdollisuus esittää huomautuksia toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskevan tarkastelun vireillepanosta ja pyytää kuulemista komission ja/tai kauppaan liittyvissä menettelyissä kuulemisesta vastaavan neuvonantajan kanssa. Komissio sai huomautuksia kolmelta venäläiseltä vientiä harjoittavalta tuottajalta, Venäjän viranomaisilta, yhdeltä etuyhteydettömältä tuojalta ja yhdeltä käyttäjältä.
- (9) Vireillepanoa koskevissa huomautuksissaan kolme venäläistä vientiä harjoittavaa tuottajaa väittivät, että hakija ei ollut esittänyt riittävää ja luotettavaa näyttöä Venäjältä peräisin olevan vahingollisen polkumyynnituonnin jatkumisen tai toistumisen todennäköisyydestä. Lisäksi Venäjän viranomaiset, venäläiset vientiä harjoittavat tuottajat, etuyhteydetön tuoja sekä yksi käyttäjä väittivät, että unionin tuotannonalan vahingollisen tilanteen ja Kiinasta ja Venäjältä tulevan kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuonnin välillä ei ole syy-yhteyttä. Osapuolten perusteluna oli se, että mahdollinen unionin tuotannonalalle aiheutunut vahinko johtui muista tekijöistä kuin Venäjältä ja Kiinasta tulevasta vahinkoa aiheuttavasta tuonnista, koska tuonnin määrä asianomaisista maista oli erittäin vähäinen.
- (10) Kuten myös vireillepanoilmoituksessa todettiin, pyynnön esittäjä väitti kuitenkin, että "alun perin vahvistettu vahingon poistuminen on johtunut pääasiassa toimenpiteiden voimassaolosta ja että asianomaisista maista peräisin olevan polkumyynnin hinnoilla tapahtuvan huomattavan tuonnin toistuminen johtaisi todennäköisesti unionin tuotannonalalle aiheutuvan vahingon toistumiseen, jos toimenpiteiden annettaisiin raueta" ⁽⁸⁾. Tarkastelua koskevan tutkimuksen tarkoituksena on määrittää, onko asianomaisista maista polkumyynnillä tapahtuvan tuonnin aiheuttaman vahingon jatkuminen tai toistuminen todennäköistä toimenpiteiden voimassaolon päättymisen vuoksi. Pynnön esittäjän vireillepanovaiheessa toimittamat tiedot riittivät osoittamaan, että polkumyynnillä tapahtuvan tuonnin aiheuttama vahinko toistuisi, jos polkumyynnillä tapahtuva tuonti jatkuisi suurina määrinä. Sen vuoksi komissio hylkäsi osapuolten esittämät syy-yhteyttä koskevat väitteet.

⁽⁷⁾ Ilmoitus Kiinan kansantasavallasta ja Venäjän federaatiosta peräisin olevien tiettyjen kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuontiin sovellettavien polkumyynnin vastaisten toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskevan tarkastelun vireillepanosta (EUVL C 311, 3.8.2021, s. 6).

⁽⁸⁾ EUVL C 311, 3.8.2021, s. 8, 4.2. kohta.

- (11) Venäjän viranomaiset väittivät, että pyynnön esittäjä ei normaaliarvoa laskiessaan esittänyt riittävää näyttöä polkumyynnin lisääntymisestä polkumyynnin vastaisen sopimuksen 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Lisäksi ne väittivät, että toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskevan tarkastelupyynnön avoimessa versiossa olevat tiedot eivät olleet riittävän yksityiskohtaisia eikä niissä esitetty marginaalin laskemiseen käytettyjä tarkkoja lukuja, sillä kuljetuskustannukset, vientikustannukset sekä hinnat kylmävalssattujen teräslevytuotteiden venäläisillä markkinoilla oli esitetty likimääräisinä lukuina, kuten itse laskelmatkin. Venäjän viranomaiset pyysivät komissiota tarkastamaan pyynnössä esitetyt laskelmat ja toimittamaan näyttöä siitä, että ne ovat luotettavia. Lisäksi Venäjän viranomaiset viittasivat polkumyynnin vastaisen sopimuksen 6 artiklan 2 kohtaan ja totesivat, että pyynnön esittäjä esti Venäjän viranomaisia, venäläisiä tuottajia ja muita asianomaisia osapuolia puolustamasta etujaan täysimääräisesti, koska niillä ei ollut mahdollisuutta kohtuulliseen käsitykseen luottamuksellisesti toimitettujen tietojen sisällöstä, joten ne pyysivät komissiota ja Euroferia toimittamaan yksityiskohtaisempia tietoja polkumyyntimarginaalia koskevista laskelmista.
- (12) Näytön riittävyttä koskevan väitteen osalta tarkastelupyynnössä todettiin, että tarkasteltavana olevan tuotteen vienti Venäjältä unioniin väheni jyrkästi alkuperäisen tutkimuksen tutkimusajanjaksoon verrattuna. Sen vuoksi pyynnössä arvioitiin polkumyynnin toistumisen todennäköisyyttä muihin kolmansiin maihin kuin unioniin suuntautuvan viennin hintojen perusteella. Pyyntössä esitetyn näytön analyysi osoitti, että polkumyynnin toistumisen todennäköisyydestä oli riittävästi näyttöä.
- (13) Pyyntössä laskettu polkumyöntimarginaali pohjautui venäläisten vientiä harjoittavien tuottajien hinnoittelukäytäntöön kolmansien maiden markkinoilla, eikä se välttämättä vastannut tutkimuksessa laskettua tarkkaa polkumyynnin tasoa. Pynnön esittäjä toimitti pyynnössä kuitenkin vientihinnasta ja normaaliarvosta riittävästi näyttöä, joka osoitti, että polkumyynnin toistuminen oli todennäköistä. Pynnön esittäjä toimitti myös riittävän yksityiskohtaisen kuvauksen polkumyynnin laskennassa käytetystä menetelmästä, jotta luottamuksellisesti toimitettujen tietojen sisällöstä oli mahdollista saada kohtuullinen käsitys.
- (14) Arvioidakseen venäläisten vientiä harjoittavien tuottajien kylmävalssattujen teräslevytuotteiden normaaliarvoa pyynnön esittäjä oli kerännyt tietoja sekä julkisesti saatavilla olevista että tilausmaksuun perustuvista lähteistä tietoa kylmävalssattujen teräslevytuotteiden kotimaan myyntihinnoista, joita tärkeimmät viejät veloittivat tonnia kohti kotimarkkinoillaan viitejakson aikana. Komissio tarkasti ja vahvisti vientihinnan Global Trade Atlas -tietokannan, jäljempänä 'GTA', avulla.
- (15) Koska tarkasteltavana olevan tuotteen tuonti Venäjältä unioniin on ollut erittäin vähäistä vuonna 2016 käyttöön otettujen polkumyöntitullien jälkeen, pyynnön esittäjä käytti vientihinnan perusteena useista lähteistä saatuja hintatietoja, jotka koskivat venäläisten kylmävalssattujen teräslevytuotteiden vientimyyntiä kolmansiin maihin vuonna 2020. Nämä kylmävalssattujen teräslevytuotteiden vientihinnat tonnia kohti määritettiin Venäjän vientihintoja koskevien markkinatietojen perusteella. Vientihinta tarkastettiin ja vahvistettiin Venäjän kolmen tärkeimmän vientikohteen keskimääräisten GTA-hintojen avulla.
- (16) Pynnön esittäjä oli näin ollen verrannut Venäjältä peräisin olevien kylmävalssattujen teräslevytuotteiden noudettuna-vientihintaa Venäjän kotimarkkinahintoihin perustuvaan normaalihintaan.
- (17) Edustavuutta koskevassa tutkimuksessa komissio otti huomioon ainoastaan ne seikat, joiden osalta näyttö oli riittävää ja tarkkaa.
- (18) Näin ollen Venäjän viranomaisten väitteet hylättiin.
- (19) Komissio katsoo, että asianomaisten osapuolten tarkasteltavaksi tarkoitettussa asiakirja-aineistossa oleva pyynnön ei-luottamuksellinen versio sisältää kaiken olennaisen näytön ja ei-luottamukselliset tiivistelmät luottamuksellisista tiedoista, jotta asianomaiset osapuolet voivat asianmukaisesti käyttää puolustautumisoikeuksiaan. Näin ollen tämä väite hylättiin.

1.7 Otanta

- (20) Komissio ilmoitti vireillepanoilmoituksessa, että se saattaa soveltaa asianomaisiin osapuoliin perusasetuksen 17 artiklan mukaista otantaa.

1.7.1 Unionin tuottajien otanta

- (21) Komissio ilmoitti vireillepanoilmoituksessa, että se oli valinnut alustavasti otokseen kolme unionin tuottajaa. Komissio valitsi otoksen samankaltaisen tuotteen tuotanto- ja myyntimäärien perusteella. Otokseen kuului kolme unionin tuottajaa, joiden osuus samankaltaisen tuotteen arvioidusta kokonaistuotannosta unionissa oli yli 30 prosenttia ja arvioidusta kokonaismyyntimäärästä yli 20 prosenttia.
- (22) Perusasetuksen 17 artiklan 2 kohdan mukaisesti komissio kehotti asianomaisia osapuolia esittämään huomautuksia alustavasta otoksesta. Asiasta ei saatu huomautuksia, joten alustava otos vahvistettiin ja sen katsottiin edustavan unionin tuotannonalaa.

1.7.2 Tuojujen otanta

- (23) Voidakseen päättää otannan tarpeellisuudesta ja tarvittaessa valita otoksen komissio pyysi etuyhteydettömiä tuojia toimittamaan vireillepanoilmoituksen liitteessä mainitut tiedot.
- (24) Yksikään etuyhteydetön tuoja ei vastannut otantalomakkeeseen. Sen vuoksi komissio päätti, ettei otanta ollut tarpeen.

1.7.3 Venäjän ja Kiinan vientiä harjoittavia tuottajia koskeva otanta

- (25) Pystyäkseen päättämään otannan tarpeellisuudesta ja tarvittaessa valitsemaan otoksen komissio pyysi kaikkia Venäjällä ja Kiinassa toimivia vientiä harjoittavia tuottajia toimittamaan vireillepanoilmoituksessa täsmennetyt tiedot. Lisäksi komissio pyysi Kiinan ja Venäjän viranomaisia nimeämään muita mahdollisia vientiä harjoittavia tuottajia, jotka voisivat olla kiinnostuneita osallistumaan tutkimukseen, ja/tai ottamaan yhteyttä niihin.
- (26) Vireillepanon yhteydessä komissio asetti kyselylomakkeiden kopiot saataville asianomaisten osapuolten tarkasteltavaksi tarkoitetussa asiakirja-aineistossa ja kauppapolitiikan pääosaston verkkosivustolla.
- (27) Yksikään kiinalainen vientiä harjoittava tuottaja ei toimittanut pyydettyjä tietoja eikä suostunut osallistumaan otokseen. Komissio ilmoitti Kiinan kansantasavallan edustustolle Euroopan unionissa aikomuksestaan soveltaa käytettävissä olevia tietoja perusasetuksen 18 artiklan mukaisesti. Asiasta ei saatu huomautuksia.
- (28) Koska kiinalaiset tuottajat eivät toimineet yhteistyössä, Kiinasta tulevaa tuontia koskevat päätelmät tehtiin näin ollen käytettävissä olevien tietojen perusteella perusasetuksen 18 artiklan mukaisesti hyödyntäen etenkin vientiä ja tuontia koskevia kauppatilastoja (Eurostat, GTA ⁽⁷⁾ ja OECD ⁽⁸⁾).
- (29) Kolme venäläistä vientiä harjoittavaa tuottajaa, jotka toimittivat pyydettyt tiedot ja suostuivat osallistumaan otantaan, olivat PJSC Magnitogorsk Iron and Steel Works, jäljempänä 'MMK', ja siihen etuyhteydessä olevat yritykset, jäljempänä 'MMK-ryhmä', PJSC Novolipetsk Steel, jäljempänä 'NLMK', ja siihen etuyhteydessä olevat yritykset, jäljempänä 'NLMK-ryhmä', sekä PJSC Severstal, jäljempänä 'Severstal', ja siihen etuyhteydessä olevat yritykset, jäljempänä 'Severstal-ryhmä'. Kyseiset kolme vientiä harjoittavaa tuottajaa kuitenkin ilmoittivat komissiolle 6 päivänä syyskuuta 2021, että ne olivat päättäneet olla toimittamatta yksittäisiä kyselylomakevastauksia mutta toimisivat komission kanssa yhteistyössä toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskevan tarkastelun kaikkien muiden näkökohtien, kuten tarkastelupyynnönä koskevien huomautusten, vahingon jatkumisen tai toistumisen todennäköisyyden sekä unionin edun, osalta. Lisäksi kyseiset kolme venäläistä vientiä harjoittavaa tuottajaa toimittivat 13 päivänä syyskuuta 2021 huomautuksia, jotka koskivat toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskevaa tarkastelupyynnönä, väitettä vahingollisen polkumyynnin jatkumisesta ja todennäköisestä toistumisesta sekä unionin etua. Ne kehottivat komissiota suorittamaan valikoivan tarkastuksen huomautusten yhteydessä toimitetuille asiaankuuluville yrityskohtaisille tiedoille, jotka koskivat muun muassa tuotantoa, kapasiteettia ja kapasiteetin käyttöastetta.

⁽⁷⁾ <https://www.gtis.com/gta/>

⁽⁸⁾ https://qdd.oecd.org/subject.aspx?Subject=ExportRestrictions_IndustrialRawMaterials.

- (30) Saatuaan nämä tiedot komissio ilmoitti 21 päivänä syyskuuta ja 19 päivänä marraskuuta 2021 edellä mainituille vientiä harjoittaville tuottajille, että se pitää niitä yhteistyöstä kieltäytyneinä osapuolina ja aikoo soveltaa perusasetuksen 18 artiklaa ja käyttää tutkimuksessa käytettävissä olevia tietoja päätelmiensä perustana. Komissio ilmoitti myös Venäjän viranomaisille aikomuksestaan soveltaa käytettävissä olevia tietoja perusasetuksen 18 artiklan mukaisesti.
- (31) Komissio sai 30 päivänä syyskuuta ja 29 päivänä marraskuuta 2021 kolmelta venäläiseltä vientiä harjoittavalta tuottajalta perusasetuksen 18 artiklan soveltamista koskevia huomautuksia. Tuottajat olivat eri mieltä komission arviosta niiden yhteistyössä toimimisesta ja toistivat aikomuksensa toimia yhteistyössä muiden tarkasteluun liittyvien näkökohtien, kuten tarkastelupyynnönä koskevien huomautusten, vahingon jatkumisen tai toistumisen todennäköisyyden ja unionin edun, osalta. Ne pyysivät uudestaan komissiota tarkastamaan tuotantoa, kapasiteettia ja kapasiteetin käyttöastetta koskevat tiedot, jotka ne olivat toimittaneet.
- (32) Venäläiset vientiä harjoittavat tuottajat eivät tältä osin toimittaneet kyselyvastauksissaan pyydettyjä tarvittavia tietoja. Komissio katsoi, että venäläiset vientiä harjoittavat tuottajat toimittivat vain hajanaisia tietoja, jotka rajoittuivat tuotantoon, kapasiteettiin ja tuotantomäärään ilman asiaa tukevaa näyttöä. Näin ollen komissio käytti asiakirja-aineistossa saatavilla olevia tietoja 30 kappaleessa esitetyllä tavalla, koska vientiä harjoittavat tuottajat eivät toimittaneet komissiolle riittäviä ja luotettavia tietoja kohtuullisen täsmällisten päätelmien tekemiseksi. Komissio käytti tässä yhteydessä kuitenkin venäläisten tuottajien toimittamia tietoja siinä määrin kuin se oli mahdollista.
- (33) Komissio lähetti Kiinan viranomaisille kyselylomakkeen, joka koski perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan b alakohdassa tarkoitettujen merkittävien vääristymien esiintymistä Kiinassa.
- (34) Komissio lähetti kyselylomakkeet myös otokseen valituille unionin tuottajille. Nämä kyselylomakkeet oli vireillepanopäivänä asetettu saataville myös verkossa⁽⁹⁾. Lisäksi komissio lähetti kyselylomakkeen unionin tuottajien järjestölle Euroferille.
- (35) Kyselylomakkeeseen saatiin vastaukset kaikilta kolmelta otokseen valitulta unionin tuottajalta ja Euroferilta.

1.7.4 Tietojen tarkastaminen

- (36) Komissio hankki ja tarkasti kaikki tiedot, jotka se katsoi tarpeellisiksi sen määrittämiseksi, onko polkumyynnin ja vahingon jatkuminen tai toistuminen todennäköistä ja mikä on unionin edun mukaista. Koronaviruspandemian puhkeamisen ja sen johdosta toteutettujen toimenpiteiden vuoksi (ks. asiaa koskeva ilmoitus⁽¹⁰⁾) komissio ei kyennyt tekemään tarkastuskäyntejä otokseen valittujen yritysten toimitiloihin. Sen sijaan komissio ristiintarkasti videoneuvottelun välityksellä seuraavien yritysten toimittamat tiedot:

Unionin tuottajat

- Voestalpine Stahl GmbH, Itävalta
- ThyssenKrupp Steel Europe AG, Saksa
- ArcelorMittal Belgium, Belgia

1.8 Myöhempi menettely

- (37) Komissio ilmoitti 19 päivänä elokuuta 2022 niistä olennaisista tosiasioista ja huomioista, joiden perusteella se aikoo pitää voimassa Kiinasta ja Venäjältä tulevassa tuonnissa sovellettavat polkumyynnitilut. Kaikille osapuolille annettiin mahdollisuus esittää huomautuksia päätelmistä.

⁽⁹⁾ https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2538

⁽¹⁰⁾ Ilmoitus Covid-19 -epidemian vaikutuksista polkumyynnin ja tukien vastaisiin tutkimuksiin (2020/C 86/06) (EUVL C 86, 16.3.2020, s. 6).

- (38) Komissio tarkasteli asianomaisten osapuolten toimittamia huomautuksia ja otti ne huomioon soveltuvin osin. Niille osapuolille, jotka pysyivät tulla kuulluiksi, järjestettiin kuuleminen.

2. TARKASTELUN KOHTEENA OLEVA TUOTE, TARKASTELTAVANA OLEVA TUOTE JA SAMANKALTAINEN TUOTE

2.1 Tarkastelun kohteena oleva tuote

- (39) Tarkastelun kohteena oleva tuote on sama kuin alkuperäisessä tutkimuksessa eli raudasta tai seostamattomasta teräksestä tai muusta seosteräksestä, ei kuitenkaan ruostumattomasta teräksestä, valmistetut kaikenlevyiset kylmävalssatut pleterioimattomat ja muulla tavalla metallilla tai muulla aineella pinnoittamattomat, ei enempää valmistetut kuin kylmävalssatut levyvalmisteet, jotka luokitellaan tällä hetkellä CN-koodeihin ex 7209 15 00 (Taric-koodi 7209 15 00 90), 7209 16 90, 7209 17 90, 7209 18 91, ex 7209 18 99 (Taric-koodi 7209 18 99 90), ex 7209 25 00 (Taric-koodi 7209 25 00 90), 7209 26 90, 7209 27 90, 7209 28 90, 7211 23 30, ex 7211 23 80 (Taric-koodit 7211 23 80 19, 7211 23 80 95 ja 7211 23 80 99), ex 7211 29 00 (Taric-koodit 7211 29 00 19 ja 7211 29 00 99), 7225 50 80 ja 7226 92 00, jäljempänä 'tarkastelun kohteena oleva tuote'.
- (40) Seuraavat tuotelajit eivät kuulu tarkastelun kohteena olevan tuotteen määritelmään:
- raudasta tai seostamattomasta teräksestä valmistetut kaikenlevyiset kylmävalssatut pleterioimattomat ja muulla tavalla metallilla tai muulla aineella pinnoittamattomat levyvalmisteet, ei enempää valmistetut kuin kylmävalssatut, myös kelatut, kaikenpaksuiset, sähkötekniset;
  - raudasta tai seostamattomasta teräksestä valmistetut kaikenlevyiset kylmävalssatut pleterioimattomat ja muulla tavalla metallilla tai muulla aineella pinnoittamattomat levyvalmisteet, kelatut, alle 0,35 mm:n paksuiset, hehkutetut (pinnoitukseen soveltuva ohutlevyteräs);
  - muusta seosteräksestä valmistetut kaikenlevyiset levyvalmisteet piiseosteisesta sähköteknisestä teräksestä; ja
  - seosteräksestä valmistetut kylmävalssatut levyvalmisteet, ei enempää valmistetut kuin kylmävalssatut, pikateräksestä.
- (41) Kylmävalssatut teräslevytuotteet valmistetaan kuumavalssatuista keloista. Kylmävalssauksessa levy tai lanka – joka on ensin kuumavalssattu ja peitattu – kulkee kylmien valssien välistä eli lämpötila on alle metallin pehmenemislämpötilan. Kylmävalssatut teräslevytuotteet valmistetaan siten, että ne täyttävät tietyt määrätyt vaatimukset tai loppukäyttäjän asettamat vaatimukset. Ne voidaan toimittaa eri muodoissa: keloina (myös öljytyinä), tiettyyn pituuteen leikattuna (levyt) tai ohuina liuskoina. Kylmävalssatut teräslevytuotteet ovat teollisia tuotteita, joita loppukäyttäjät ostavat eri käyttötarkoituksia varten, pääasiassa valmistusteollisuuden (teollisuus yleensä, pakkausteollisuus, autoteollisuus) mutta myös rakentamiseen.

2.2 Tarkasteltavana oleva tuote

- (42) Tässä tutkimuksessa tarkasteltavana oleva tuote on Kiinasta ja Venäjältä peräisin oleva tarkastelun kohteena oleva tuote.

2.3 Samankaltainen tuote

- (43) Alkuperäisen tutkimuksen tavoin tässä toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskevassa tutkimuksessa todettiin, että seuraavilla tuotteilla on samat fyysiset perusominaisuudet ja samat peruskäyttötarkoitukset:
- unioniin viety tarkasteltavana oleva tuote
  - Kiinan ja Venäjän kotimarkkinoilla myyty tarkasteltavana oleva tuote ja
  - unionin tuotannonalan unionissa tuottama ja myymä tarkasteltavana oleva tuote.
- (44) Tämän vuoksi näiden tuotteiden katsotaan olevan perusasetuksen 1 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja samankaltaisia tuotteita.

3. POLKUMYYNTI

3.1 Kiinan kansantasavalta

3.1.1 Alustavat huomautukset

- (45) Tiettyjen kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuonti Kiinasta jatkui tarkastelua koskevan tutkimusajanjakson aikana, joskin vähemmässä määrin kuin alkuperäisen tutkimuksen tutkimusajanjaksolla (eli 1 päivän huhtikuuta 2014 ja 31 päivän maaliskuuta 2015 välillä). Eurostatin tietojen mukaan Kiinasta peräisin olevien tiettyjen kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuonnin osuus unionin markkinoista tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla oli alle 1 prosentti, kun se alkuperäisen tutkimuksen aikana oli 10,3 prosenttia ⁽¹⁾. Absoluuttisina lukuina ilmaistuna Kiinan vienti unioniin tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla oli noin 32 000 tonnia, mikä on merkittävästi vähemmän kuin alkuperäisen tutkimuksen tutkimusajanjaksolla, jolloin Kiinan vienti unioniin oli noin 732 000 tonnia ⁽²⁾.
- (46) Alkuperäisessä tutkimuksessa komissio totesi, että tarkasteltavana olevan tuotteen vienti Kiinasta unionin markkinoille tapahtui merkittäväillä polkumyynnihinnoilla. Yhteistyössä toimineiden kiinalaisten viejien polkumyyn-timarginaalit olivat 52,7–59,2 prosenttia. Alhaisemman tullin säännön soveltamisen vuoksi Kiinasta tulevaan tuontiin sovellettavat polkumyynnitullit asetettiin huomattavasti alemmalle tasolle eli 19,7–22,1 prosenttia.
- (47) Yksikään kiinalainen viejä/tuottaja ei toiminut tutkimuksessa yhteistyössä, kuten 27 kappaleessa todetaan. Sen vuoksi komissio ilmoitti Kiinan viranomaisille, että yhteistyöstä kieltäytymisen vuoksi komissio saattaa soveltaa Kiinaa koskevien päätelmien osalta perusasetuksen 18 artiklaa. Komissiolle ei toimitettu asiasta huomautuksia tai kuulemisesta vastaavan neuvonantajan osallistumista koskevia pyyntöjä.
- (48) Näin ollen Kiinaa koskevat päätelmät polkumyynnin jatkumisen tai toistumisen todennäköisyydestä tehtiin käytettävissä olleiden tietojen perusteella perusasetuksen 18 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Nämä tiedot saatiin erityisesti toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskevan tarkastelun vireillepanopyynnöstä, asianomaisten osapuolten huomautuksista ja muista tietolähteistä, kuten tuontia ja vientiä koskevista kauppatilastoista (Eurostat, GTA ⁽³⁾ ja OECD ⁽⁴⁾) sekä riippumattomilta taloudellisten tietojen tarjoajilta, kuten Dunn & Bradstreetin julkaisema Global Financials -tietokanta ⁽⁵⁾.

3.1.2 Polkumyynti

3.1.2.1 Perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan mukainen menettely normaaliarvon määrittämiseksi Kiinasta peräisin olevien tiettyjen kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuonnille

- (49) Koska tutkimusta vireille pantaessa oli käytettävissä riittävästi näyttöä, joka viittasi Kiinan osalta perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan b alakohdassa tarkoitettujen merkittävien vääristymien esiintymiseen, komissio pani tutkimuksen vireille perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan perusteella.
- (50) Saadakseen tiedot, joita se pitää tutkimuksensa kannalta tarpeellisina väitettyjen merkittävien vääristymien osalta, komissio lähetti kyselylomakkeen Kiinan viranomaisille. Lisäksi komissio pyysi vireillepanoilmoituksen 5.3.2 kohdassa kaikkia asianomaisia osapuolia esittämään näkökantansa, toimittamaan tietoja ja esittämään asiaa tukevaa näyttöä perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan soveltamisesta 37 päivän kuluessa vireillepanoilmoituksen julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Kiinan viranomaisilta ei saatu vastausta kyselylomakkeeseen, eikä perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan soveltamisesta saatu huomautuksia määräajassa. Näin ollen komissio ilmoitti 13 syyskuuta 2021 päivättyllä verbaalinootilla Kiinan viranomaisille käyttävänsä perusasetuksen 18 artiklan mukaisesti käytettävissä olevia tietoja määrittäessään, esiintyykö Kiinassa merkittäviä vääristymiä.

⁽¹⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2016/181, annettu 10 päivänä helmikuuta 2016, väliaikaisen polkumyynnitullin käyttöönotosta tiettyjen Kiinan kansantasavallasta ja Venäjän federaatiosta peräisin olevien kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuonnissa (EUVL L 37, 12.2.2016, s. 17), johdanto-osan 113 kappale.

⁽²⁾ Ks. edellinen alaviite.

⁽³⁾ <https://www.gtis.com/gta/>

⁽⁴⁾ https://qdd.oecd.org/subject.aspx?Subject=ExportRestrictions_IndustrialRawMaterials

⁽⁵⁾ <https://ec.altares.eu/>

- (51) Vireillepanoilmoituksen 5.3.2. kohdassa komissio täsmensi myös, että käytettävissä olevan näytön mukaan Brasilia on Kiinan osalta mahdollinen edustava kolmas maa, jonka perusteella voidaan määrittää vääristymättömiin hintoihin tai vertailuarvoihin perustuva normaaliarvo perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan a alakohdan mukaisesti. Lisäksi komissio ilmoitti tarkastelevansa muita mahdollisesti soveltuvia maita perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa säädettyjen edellytysten mukaisesti.
- (52) Komissio ilmoitti asianomaisille osapuolille 24 päivänä marraskuuta 2020 päivätyllä muistiolla, jäljempänä 'ensimmäinen muistio', niistä lähteistä, joita se aikoo käyttää normaaliarvon määrittämiseen. Kyseisessä muistiosta komissio esitti luettelon kaikista tuotannon tekijöistä, kuten raaka-aineista, työvoimasta ja energiasta, joita tiettyjen kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuotannossa käytetään. Lisäksi komissio yksilöi mahdolliset edustavat maat vääristymättömien hintojen tai vertailuarvojen valintaa ohjaavien kriteerien perusteella (nämä maat olivat Brasilia, Meksiko, Venäjä ja Turkki). Komissio ei saanut ensimmäistä muistiotähtäystä koskevia huomautuksia.
- (53) Komissio ilmoitti asianomaisille osapuolille 17 päivänä maaliskuuta 2022 päivätyllä muistiolla, jäljempänä 'toinen muistio', niistä lähteistä, joita se aikoo käyttää normaaliarvon määrittämiseen valittuaan Brasilian edustavaksi maaksi. Asiasta ei saatu huomautuksia.

3.1.2.2 Normaaliarvo

- (54) Perusasetuksen 2 artiklan 1 kohdan mukaan "normaaliarvo perustuu tavallisesti viejamaan riippumattomien asiakkaiden tavanomaisissa kaupankäynnissä maksamiin tai maksettaviksi tuleviin hintoihin".
- (55) Perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan a alakohdassa kuitenkin todetaan, että "[j]os [...] päätetään, että ei ole asianmukaista käyttää viejamaan kotimarkkinoiden hintoja ja kustannuksia kyseisessä maassa esiintyvien b alakohdassa tarkoitettujen merkittävien vääristymien vuoksi, normaaliarvo muodostetaan yksinomaan vääristymättömiä hintoja tai vertailuarvoja osoittavien tuotanto- ja myyntikustannusten perusteella" ja että "[m]uodostettuun normaaliarvoon on sisällytettävä vääristymätön ja kohtuullinen määrä myynti-, yleis- ja hallintokustannuksia sekä voittoa".
- (56) Kuten seuraavissa alajaksoissa selitetään, komissio päätteli tässä tutkimuksessa, että perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan soveltaminen on asianmukaista ottaen huomioon saatavilla oleva näyttö ja Kiinan viranomaisten ja kiinalaisten vientiä harjoittavien tuottajien kieltäytyminen yhteistyöstä.

3.1.3 Merkittävien vääristymien esiintyminen

- (57) Hiljattaisissa Kiinan terässektoria koskevissa tutkimuksissa⁽¹⁶⁾ komissio totesi, että alalla esiintyy perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan b alakohdassa tarkoitettuja merkittäviä vääristymiä.
- (58) Näissä tutkimuksissa komissio totesi, että Kiinassa valtio puuttuu merkittävästi toimintaan, mikä vääristää markkinaperiaatteiden mukaista resurssien tehokasta jakamista⁽¹⁷⁾. Komissio päätteli erityisesti, että terässektorilla, josta saadaan tarkastelun kohteena olevan tuotteen valmistuksen pääraaka-aine, Kiinan viranomaisilla on edelleen huomattava omistusosuus perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan b alakohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa

⁽¹⁶⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/191, annettu 16 päivänä helmikuuta 2022, lopullisen polkumyynnitullin käyttöön ottamisesta Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien tiettyjen rauta- ja teräskiinnittimien tuonnissa (EUVL L 36, 17.2.2022, s. 1), komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2021/2239, annettu 15 päivänä joulukuuta 2021, lopullisen polkumyynnitullin käyttöönotosta tiettyjen Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien voimalaitoskoon teräksisten tuulivoimalatornien tuonnissa (EUVL L 450, 16.12.2021, s. 59), komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2021/635, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2021, lopullisen polkumyynnitullin käyttöön ottamisesta tiettyjen Valko-Venäjältä, Kiinan kansantasavallasta ja Venäjältä peräisin olevien raudasta tai seostamattomasta teräksestä valmistettujen hitsattujen putkien tuonnissa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1036 11 artiklan 2 kohdan mukaisen toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskevan tarkastelun perusteella (EUVL L 132, 19.4.2021, s. 145) sekä komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2020/508, annettu 7 päivänä huhtikuuta 2020, väliaikaisen polkumyynnitullin käyttöön ottamisesta tiettyjen Indonesiasta, Kiinan kansantasavallasta ja Taiwanista peräisin olevien kuumavalsattujen teräslevyjen ja -kelojen tuonnissa (EUVL L 110, 8.4.2020, s. 3).

⁽¹⁷⁾ Ks. täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2022/191 johdanto-osan 195–201 kappale, täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/2239 johdanto-osan 67–74 kappale, täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/635 johdanto-osan 149–150 kappale ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2020/508 johdanto-osan 158–159 kappale.

tarkoitettulla tavalla ⁽¹⁸⁾, minkä lisäksi Kiinan viranomaiset kykenevät myös puuttumaan hintoihin ja kustannuksiin, koska valtio on läsnä yrityksissä perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan b alakohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettulla tavalla ⁽¹⁹⁾. Komissio totesi vielä, että valtion läsnäolo rahoitusmarkkinoilla ja valtion puuttuminen niiden toimintaan samoin kuin raaka-aineiden ja tuotantopanosten tarjoamiseen lisäävät vääristävää vaikutusta markkinoihin. Yleisesti ottaen Kiinan suunnitelmajärjestelmän tuloksena resursseja keskitetään sektoreille, jotka Kiinan viranomaiset ovat nimenneet strategisiksi tai muutoin poliittisesti merkittäviksi sen sijaan, että niitä jaettaisiin markkinavoimien perusteella ⁽²⁰⁾. Lisäksi komissio päätteli, että Kiinan konkurssi- ja varallisuuslainsäädäntö ei toimi asianmukaisesti perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan b alakohdan neljännessä luetelmakohdassa tarkoitettulla tavalla, ja tästä aiheutuu vääristymiä, jotka liittyvät etenkin maksukyvyttömiä yritysten pitämiseen hengissä sekä maankäyttöoikeuksien myöntämiseen Kiinassa ⁽²¹⁾. Samalla tavalla komissio totesi terässektorin palkkakustannuksissa perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan b alakohdan viidennen luetelmakohdan mukaisia vääristymiä ⁽²²⁾ sekä rahoitusmarkkinoilla perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan b alakohdan kuudennen luetelmakohdan mukaisia vääristymiä ⁽²³⁾, jotka liittyvät etenkin yritystoimijoiden pääoman saantiin Kiinassa.

- (59) Kuten aiemmissa Kiinan terässektoria koskevissa tutkimuksissa, komissio tarkasteli tässäkin tutkimuksessa sitä, oliko Kiinan kotimarkkinoiden hintojen ja kustannusten käyttäminen asianmukaista perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan b alakohdassa tarkoitettujen merkittävien vääristymien esiintymisen vuoksi. Komission tarkastelu perustui asiakirja-aineistossa olevaan näyttöön, pyyntöön sisältyvä näyttö mukaan lukien, sekä julkisesti saatavilla oleviin lähteisiin pohjautuvan komission yksiköiden valmisteluasiakirjan ”Significant Distortions in the Economy of the People’s Republic of China for the Purposes of Trade Defence Investigations” ⁽²⁴⁾, jäljempänä ’maaraportti’, sisältämään näyttöön. Analyysissa tarkasteltiin merkittävää valtion puuttumista Kiinan talouteen yleisesti mutta myös erityistä markkinatilannetta kyseisellä sektorilla, tarkastelun kohteena oleva tuote mukaan lukien. Komissio täydensi tätä näyttöä ja teki omia tutkimuksiaan eri kriteereistä, jotka ovat merkityksellisiä vahvistettaessa merkittävien vääristymien esiintymistä Kiinassa, kuten myös sen aiemmissa tutkimuksissa todettiin.

⁽¹⁸⁾ Ks. täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2022/191 johdanto-osan 195–201 kappale, täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/2239 johdanto-osan 67–74 kappale, täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/635 johdanto-osan 115–118 kappale ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2020/508 johdanto-osan 122–127 kappale.

⁽¹⁹⁾ Ks. täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2022/191 johdanto-osan 195–201 kappale, täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/2239 johdanto-osan 67–74 kappale, täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/635 johdanto-osan 119–122 kappale ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2020/508 johdanto-osan 128–132 kappale: Kiinan lainsäädännön mukaan viranomaisilla on oikeus nimittää ja erottaa keskeistä johtohenkilöstöä valtion omistamissa yrityksissä, minkä voidaan katsoa heijastavan omistajuuteen liittyviä oikeuksia, ja toisen merkityksellisen kanavan, jonka kautta valtio voi puuttua liiketoimintaa koskeviin päätöksiin, muodostavat Kiinan kommunistisen puolueen solut sekä valtion omistamissa että yksityisissä yrityksissä. Kiinan yhtiölain mukaan jokaiseen yritykseen on perustettava kommunistisen puolueen yksikkö (jossa on kommunistisen puolueen perustamisasiakirjan mukaisesti vähintään kolme kommunistisen puolueen jäsentä) ja yrityksen on tarjottava tarpeelliset puitteet puolueyksikön toiminnalle. Vaikuttaa siltä, että aiemmin tätä vaatimusta ei aina ole noudatettu tai pantu tiukasti täytäntöön. Ainakin vuodesta 2016 lähtien kommunistinen puolue on kuitenkin pitänyt tiukemmin kiinni poliittisesta ja periaatteellisesta oikeudestaan valvoa valtion omistamien yritysten liiketoimintaan liittyviä päätöksiä. Kiinan kommunistisen puolueen on myös raportoitu kohdistaneen painetta yksityisiin yrityksiin, jotta ne asettaisivat patriotismin etusijalle ja noudattaisivat puoluekuria. Vuonna 2017 raportoitiin, että puoluesoluja oli 70 prosentissa noin 1,86 miljoonasta yksityisomistuksessa olevasta yrityksestä ja Kiinan kommunistisen puolueen yksiköt yrityksissä lisäsivät painetta voidakseen sanoa viimeisen sanan liiketoimintapäätöksistä. Näitä sääntöjä sovelletaan yleisesti Kiinan taloudessa kaikilla sektoreilla, ja niitä noudattavat myös kylmävalssattujen teräslevyjen tuottajat ja niiden raaka-aineiden toimittajat.

⁽²⁰⁾ Ks. täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2022/191 johdanto-osan 195–201 kappale, täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/2239 johdanto-osan 67–74 kappale, täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/635 johdanto-osan 123–129 kappale ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2020/508 johdanto-osan 133–138 kappale.

⁽²¹⁾ Ks. täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2022/191 johdanto-osan 195–201 kappale, täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/2239 johdanto-osan 67–74 kappale, täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/635 johdanto-osan 130–133 kappale ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2020/508 johdanto-osan 139–142 kappale.

⁽²²⁾ Ks. täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2022/191 johdanto-osan 195–201 kappale, täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/2239 johdanto-osan 67–74 kappale, täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/635 johdanto-osan 134–135 kappale ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2020/508 johdanto-osan 143–144 kappale.

⁽²³⁾ Ks. komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2022/191 johdanto-osan 195–201 kappale, täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/2239 johdanto-osan 67–74 kappale, täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/635 johdanto-osan 136–145 kappale ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2020/508 johdanto-osan 145–154 kappale.

⁽²⁴⁾ Commission staff working document SWD(2017) 483 final/2, 20. 12. 2017, saatavilla osoitteessa https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/december/tradoc_156474.pdf

- (60) Pyynnössä väitettiin, että Kiinan viranomaisten ja julkisen hallinnon eri tasojen viranomaisten laaja-alainen puuttuminen asioihin vaikuttaa laajasti Kiinan koko talouteen, joten kiinalaisen terästeollisuuden kotimarkkinahintoja ja -kustannuksia ei voida käyttää tässä tutkimuksessa. Väitteen tueksi pyynnössä viitattiin komission viimeaikaisiin Kiinan terässektoria koskeviin tutkimuksiin ⁽²⁵⁾ tai terästeollisuuden ylikapasiteettia käsittelevän G20-maiden globaalin foorumin päätelmiin ⁽²⁶⁾.
- (61) Pyynnössä viitattiin erityisesti siihen, että Kiinan viranomaiset puuttuvat toimintaan monitahoisesti hallinnon, talouden ja sääntelyn avulla, kun otetaan huomioon Kiinan perustuslaissa vahvistetun sosialistisen markkinatalouden oppiin pohjautuva Kiinan kommunistisen puolueen läsnäolo kaikkialla ja valtion vaikuttaminen talouteen strategisten suunnitelmien – kuten 13. ja 14. viisivuotissuunnitelmat – avulla.
- (62) Pyynnössä esitettiin esimerkkejä perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan b alakohdan kaikissa kuudessa luetelmakohdassa mainituista vääristymistä. Pyynnön esittäjä viittasi erityisesti komission aiempiin terässektoria koskeviin tutkimuksiin, maaraporttiin, kolmansien maiden viranomaisten (Yhdysvaltain kauppaneuvottelijan virasto) ja muiden instituutioiden (IMF) raportteihin ja väitti seuraavaa:
- Kylmävalssattujen teräslevytuotteiden markkinoita palvelevat merkittävässä määrin yritykset, jotka ovat Kiinan viranomaisten omistuksessa tai hallinnassa taikka joiden toimintapolitiikkaa nämä viranomaiset valvovat tai ohjaavat, ottaen huomioon erityisesti Kiinan kommunistisen puolueen vaikutusvalta sen tekemien nimitysten kautta sekä yksityisessä että valtion omistuksessa olevissa yrityksissä ja lisäksi valtion ja puolueen toimistojen järjestelmällinen yhteen nivominen. Pyynnön esittäjä totesi lisäksi, että vaikka terässektorin yrityksistä tuotannon ja tuotantokapasiteetin perusteella laskettuna noin puolet on valtion ja puolet yksityisessä omistuksessa, viidestä suurimmasta teräksentuottajasta neljä on valtion omistuksessa – mukaan lukien maailman toiseksi suurin raakateräksen tuottaja Bawou, joka on täysin valtion omistuksessa ja liitetty tiiviisti Kiinan viranomaisten teräspolitiikkaan. Pyynnön esittäjä huomautti tässä yhteydessä, että Kiinan viranomaiset ovat toteuttaneet suunnitelmaa, jonka mukaan 70 prosenttia rauta- ja terästuotannosta keskitetään kymmeneen johtavaan yritykseen vuoteen 2025 mennessä, mikä vaikuttaa myös kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuotannonalaan esimerkiksi siten, että niitä tuottava yritys Maanshan Iron & Steel siirtyi vuonna 2019 Baowun omistukseen;
  - Läsnäolo yrityksissä antaa valtiolle mahdollisuuden puuttua hintoihin ja kustannuksiin, koska se voi käyttää määräysvaltaa erityisesti valtion omistuksessa olevien yritysten sääntelyssä ja johtamisessa sekä lisätä Kiinan kommunistisen puolueen roolia sekä valtion omistuksessa että yksityisomistuksessa olevissa yrityksissä, joita on viime vuosina kehoitettu jättämään merkittävät päätökset puolueen tehtäväksi. Pyynnön esittäjä viittasi lisäksi henkilöiden päällekkäisiin rooleihin valtion määräysvallassa olevassa CISA-järjestössä ja suurimmassa yksityisessä teräksentuottajassa Shagang-ryhmässä sekä valtion läsnäoloon tuotantoketjun alkupään yrityksissä, joille asetettujen tavoitteiden ansiosta terästeollisuuden kustannukset ovat epätavallisen alhaisia;
  - Syrjivillä julkisilla politiikoilla tai toimenpiteillä suositaan kotimaisia tavarantoimittajia tai vaikutetaan muutoin vapaisiin markkinavoimiin, etenkin kun otetaan huomioon suunnittelujärjestelmä, jonka avulla resursseja suunnataan tietyille tuotannonaloille, kuten terässektorille. Pyynnön esittäjä havainnollisti tätä mainitsemalla terästeollisuuden 14. viisivuotissuunnitelman luonnoksen, jossa toistetaan terästeollisuuden merkitys Kiinan taloudelle, sekä viittaamalla muihin terässektorin tukemista ennustaviin suunnittelu- ja strategia-asiakirjoihin, kuten Made in China 2025 -suunnitelmaan. Pyynnön esittäjä viittasi myös muihin julkisiin politiikkoihin, jotka vaikuttavat vapaisiin markkinavoimiin, esimerkiksi useisiin raaka-aineiden hintoja ohjaaviin Kiinan viranomaisten toimiin, kuten vientikiintiöihin, vientilupavaatimuksiin, vientitulleihin, ALV-alennuksiin ja energiahintojen eriyttämiseen. Lisäksi pyynnössä kuvataan Kiinan viranomaisten tarjoamia kannustimia terästuottajille, jotka osallistuvat Uusi silkkitie -aloitteeseen, jonka tavoitteena on edistää kiinalaisten yritysten läsnäoloa ulkomaisilla markkinoilla;

⁽²⁵⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2017/649, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2017, lopullisen polkumyynnitullin käyttöön ottamisesta Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien tiettyjen raudasta, seostamattomasta teräksestä tai muusta seosteräksestä valmistettujen kuumavalssattujen levyvalmisteiden tuonnissa (EUVL L 92, 6.4.2017, s. 68), komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2017/969, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2017, lopullisen tasoitustullin käyttöön ottamisesta Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien tiettyjen raudasta, seostamattomasta teräksestä tai muusta seosteräksestä valmistettujen kuumavalssattujen levyvalmisteiden tuonnissa ja lopullisen polkumyynnitullin käyttöön ottamisesta Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien tiettyjen raudasta, seostamattomasta teräksestä tai muusta seosteräksestä valmistettujen kuumavalssattujen levyvalmisteiden tuonnissa annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2017/649 muuttamisesta (EUVL L 146, 9.6.2017, s. 17) sekä komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/688, annettu 2 päivänä toukokuuta 2019, lopullisen tasoitustullin käyttöön ottamisesta Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien tiettyjen orgaanisella aineella pinnoitettujen terästuotteiden tuonnissa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1037 18 artiklan mukaisen toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskevan tarkastelun jälkeen (EUVL L 116, 3.5.2019, s. 39).

⁽²⁶⁾ Terästeollisuuden ylikapasiteettia käsittelevä globaali foorumi, ministeritason raportti, 20.9.2018.

- Konkurssi-, yhtiö- ja varallisuuslainsäädännön puuttumisen, syrjivän soveltamisen tai riittämättömän täytäntöönpanon vuoksi useat ”zombiyritykset” pysyvät toiminnassa, mikä lisää entisestään käyttämätöntä kapasiteettia; ongelma koskee erityisesti terässektoria, ja sen vaikutus heijastuu Kiinan rahoitus- ja lainanotto-markkinoille. Pyynnön esittäjä huomautti myös, että koska Kiinassa ei ole yksityistä maanomistusoikeutta, valtio vaikuttaa terässektorin maankäyttöön, minkä komissio on todennut jo aikaisemmissakin tutkimuksissa ⁽²⁷⁾;
- Palkkakustannukset ovat vääristyneitä, koska niistä ei käydä vapaita neuvotteluja ja ainoa laillisesti tunnustettu ammattiliitto ACFTU on Kiinan kommunistisen puolueen johdon alainen. Pyynnön esittäjä huomautti myös, että Kiina ei ole vielä ratifioinut useita ILO:n keskeisiä yleissopimuksia ja että kotitalouksien rekisteröintijärjestelmä vaikuttaa kiinalaiseen työvoimaan;
- Rahoitusta myöntävät instituutiot toteuttavat julkisen politiikan tavoitteita tai toimivat muulla tavoin niin, etteivät ne ole valtiosta riippumattomia, koska markkinoita hallitsevat valtion omistuksessa ja määräysvallassa olevat pankit, joissa valtio ja kommunistinen puolue voivat vaikuttaa henkilöstöä ja liiketoimintaa koskeviin päätöksiin ja jotka toteuttavat julkisen politiikan tavoitteita. Pyynnön mukaan kiinalaiset kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuottajat hyötyvät kyseisten pankkien myöntämistä etuuskohtelun mukaisista lainoista. Pyynnön esittäjä totesi, että myös yksityisten pankkien on otettava huomioon kansallinen politiikka liiketoimintaa harjoittaessaan. Pyynnössä kuvataan valtion sidoksissa olevien toimijoiden hallitsevaa roolia joukkolainamarkkinoilla ja valtion luottoluokituslaitosten tai voimakkaasti valtion vaikutuspiirissä olevien yksityisten laitosten vääristävää roolia, mikä vastaa vääristymiä pankkisektorilla ja johtaa siihen, että kannustettavat tuotannonalat voivat saada rahoitusta edullisemmalla korolla kuin olisi ollut saatavilla markkinaperiaatteiden mukaisesti toimivilla rahoitusmarkkinoilla.

(63) Kuten 50 kappaleessa todetaan, Kiinan viranomaiset eivät esittäneet huomautuksia tai toimittaneet näyttöä, joka olisi tukenut asiakirja-aineistossa, myös maaraportissa, olevaa näyttöä tai pyynnön esittäjän toimittamaa lisänäyttöä merkittävien vääristymien esiintymisestä ja/tai perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan soveltamisen asianmukaisuudesta tai kumonnut tämän näytön.

(64) Erityisesti tarkastelun kohteena olevan tuotteen sektorilla eli terässektorilla Kiinan viranomaisilla on edelleen huomattava omistusosuus. Useat suurimmista kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuottajista ovat valtion omistuksessa, kuten esimerkiksi Hebei Iron and Steel, Handan Iron and Steel, Baoshan Iron and Steel, Shanghai Meishan Iron and Steel, BX Steel Posco Cold Rolled Sheet, WISCO International Economic and Trading, Maanshan Iron and Steel, Tianjin Rolling One Steel ja Inner Mongolia Baotu Steel Union. Baosteel on yksi merkittävistä kiinalaisista yrityksistä, joka valmistaa terästä ja muodostaa osan maailman suurinta teräksen tuottajaa ⁽²⁸⁾ China Baowu Steel Group Co. Ltd:tä (aiemmin Baosteel Group ja Wuhan Iron & Steel), jonka SASAC viime kädessä omistaa kokonaan ⁽²⁹⁾. Valtion omistuksessa ja yksityisomistuksessa olevia yrityksiä arvioidaan olevan lukumäärältään lähes yhtä paljon, mutta maailman kymmenen suurimman teräksentuottajan joukkoon kuuluvista viidestä kiinalaisesta teräksentuottajasta neljä on valtion omistuksessa olevia yrityksiä ⁽³⁰⁾. Kymmenen suurimman tuottajan osuus tuotannonalan koko tuotoksesta vuonna 2016 oli vain noin 36 prosenttia, mutta Kiinan viranomaiset asettivat samana vuonna tavoitteeksi konsolidoida teräksen tuotannon 60–70 prosenttia noin kymmenelle suurelle yritykselle vuoteen 2025 mennessä ⁽³¹⁾. Kiinan viranomaiset toistivat tämän aikomuksen huhtikuussa 2019 julkistaessaan terästeollisuuden konsolidointia koskevat ohjeet ⁽³²⁾. Tällaiseen konsolidointiin voi liittyä kannattavien yksityisten yritysten pakotettuja yhteenliittymiä heikosti suoriutuvien valtion omistuksessa olevien yritysten kanssa ⁽³³⁾. Koska tarkastelun kohteena olevan tuotteen kiinalaiset viejät eivät toimineet yhteistyössä, yksityisten ja valtion omistuksessa olevien kylmävalssattujen teräslevyn tuottajien tarkkaa suhdetta ei voitu määrittää. Vaikka kylmävalssattujen teräslevytuotteiden sektorista ei välttämättä ole saatavilla tarkkoja tietoja, kyseessä on terästeollisuuden alasektori, joten terästeollisuutta koskevia päätelmiä pidetään näin ollen suunta-antavina myös tarkastelun kohteena olevan tuotteen osalta.

⁽²⁷⁾ Täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/688 johdanto-osan 86 kappale.

⁽²⁸⁾ Ks. <https://worldsteel.org/steel-topics/statistics/top-producers/> (sivustolla käyty 4.8.2022).

⁽²⁹⁾ Ks. esimerkiksi www.fitchratings.com/research/corporate-finance/china-baowu-steel-group-corporation-limited-05-03-2021 (sivustolla käyty 4.8.2022).

⁽³⁰⁾ Maaraportti, 14 luku, s. 358: Tuotannon osalta 51 prosenttia yksityisiä ja 49 prosenttia valtion omistuksessa olevia yrityksiä ja kapasiteetin osalta 44 prosenttia valtion omistuksessa olevia ja 56 prosenttia yksityisiä yrityksiä.

⁽³¹⁾ Saatavilla osoitteissa www.gov.cn/zhengce/content/2016-02/04/content_5039353.htm, https://policy.cn/policy_ticker/higher-expectations-for-large-scale-steel-enterprise/?iframe=1&secret=c8uthafuthefra4e ja www.xinhuanet.com/english/2019-04/23/c_138001574.htm (sivustolla käyty 4.8.2022).

⁽³²⁾ Saatavilla osoitteessa http://www.jjckb.cn/2019-04/23/c_137999653.htm (sivustolla käyty 4.8.2022).

⁽³³⁾ Tällainen oli esimerkiksi yksityisen yrityksen Rizhao ja valtion omistuksessa olevan yrityksen Shandong Iron and Steel yhteenliittymä vuonna 2009. Ks. Beijing steel report, s. 58, sekä China Baowu Steel Groupin yrityksessä Magang Steel kesäkuussa 2019 hankkima määräysvalta, ks. <https://www.ft.com/content/a7c93fae-85bc-11e9-a028-86cea8523dc2> (sivustolla käyty 4.8.2022).

- (65) Viimeisimmät terässektoria koskevat Kiinan poliittiset asiakirjat vahvistavat sen, että Kiinan viranomaiset pitävät sektoria edelleen tärkeänä ja aikovat puuttua sen toimintaan, jotta se vastaisi valtion politiikkaa. Esimerkkinä tästä on teollisuus- ja tietotekniikkaministeriön luonnos ”Guiding Opinion on Fostering a High Quality Development of Steel Industry”, jossa esitetään teollisen perustan konsolidoimisen jatkamista ja teollisen ketjun merkittävää nykyaikaistamista ⁽³⁴⁾, sekä raaka-aineteollisuuden kehittämistä koskeva 14. viisivuotissuunnitelma, jonka mukaan sektori ”sitoutuu yhdistämään markkinajohtajuuden ja hallituksen edun” ja ”luo ekologisesti johdettujen ja kilpailukykyisten johtavien yritysten joukon” ⁽³⁵⁾. Samankaltaisia esimerkkejä Kiinan viranomaisten aikomuksesta valvoa ja ohjata alan kehitystä voidaan nähdä provinssitasolla, kuten esimerkiksi Shandongissa, jossa ennakoidaan ”terästeollisuuden ekologian rakentamista [...], tuotantopuistojen perustamista, teollisuuden ketjujen laajentamista ja teollisuusklustereiden luomista” ja sen lisäksi halutaan terästeollisuuden ”olevan osoitus muutoksesta ja tason nostamisesta [...] tässä provinssissa sekä koko maassa” ⁽³⁶⁾.
- (66) Mitä tulee siihen, että Kiinan viranomaiset kykenevät puuttumaan hintoihin ja kustannuksiin, koska valtio on läsnä yrityksissä perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan b alakohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettulla tavalla, tarkastelun kohteena olevan tuotteen tuottajien ja Kiinan kommunistisen puolueen välisiä henkilökohtaisia yhteyksiä ei voitu vahvistaa järjestelmällisesti, koska kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuottajat eivät toimineet yhteistyössä. Kylmävalssattujen teräslevytuotteiden sektori kuitenkin on terästeollisuuden alasektori, joten saatavilla olevat teräksen tuottajia koskevat tiedot ovat merkityksellisiä myös kylmävalssattujen teräslevytuotteiden osalta. Esimerkkinä voidaan mainita, että Baowun hallituksen puheenjohtaja toimii samaan aikaan puoluekomitean sihteerinä, ja pääjohtaja on puoluekomitean varasihteerinä ⁽³⁷⁾. Samoin Baosteelin hallituksen puheenjohtajalla on puoluekomitean sihteerin tehtävä, ja toimitusjohtaja puolestaan on puoluekomitean varasihteerinä ⁽³⁸⁾. Yleisesti ottaen ei voida olettaa, että Kiinan viranomaisten mahdollisuus puuttua hintoihin ja kustannuksiin valtion läsnäolon kautta olisi erilainen kuin terässektorilla yleisesti, kun otetaan huomioon kommunistisen puolueen läsnäolo yrityksissä koskevan lainsäädännön yleinen sovellettavuus.
- (67) Sekä julkisessa että yksityisessä omistuksessa oleviin yrityksiin kylmävalssattujen teräslevytuotteiden sektorilla kohdistetaan poliittista valvontaa ja ohjausta. Seuraavista esimerkeistä käy hyvin ilmi Kiinan viranomaisten yhä yleisempi puuttuminen kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuotannon alan toimintaan. Monet kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuottajat korostavat nimenomaisesti puolueen vahvistamiseen liittyviä toimia verkkosivustoillaan, niiden yritysjohdossa on puolueen jäseniä ja ne korostavat kuulumistaan kommunistiseen puolueeseen. Esimerkiksi Baowun osalta ilmenee, että ryhmässä on 301 puoluekomiteaa ja yrityksen työntekijöistä 84 571 on kommunistisen puolueen jäseniä ⁽³⁹⁾. Lisäksi ryhmä kertoo puolueen vahvistamiseen liittyvistä toimista seuraavaa: ”Vahvistetaan puolueen johtajuutta ja parannetaan omistajaohjausta sekä kehitetään nykyaikaista yritysjärjestelmää. China Baowu noudattaa kaikilta osin vaatimuksia, jotka on annettu lausunnoissa puolueen johtajuuden vahvistamisesta keskusjohtoisten yritysten omistajaohjausta parannettaessa, [...] Tarkistettu ja parannettu päätöksentekojärjestelmä tärkeimpien asioiden osalta paransi edelleen puoluekomitean, yrityksen hallituksen, johtajien ja muiden hallintoelinten päätöksentekovaltaa, päätöksentekoasioita ja yrityksen hallituksen hyväksymiä muotoja [...]. [...] Baowu sitoutuu puolueen vahvistamisen ja yritysruudistuksen samanaikaiseen suunnitteluun ja panee sen täytäntöön sekä perustaa samalla puolueorganisaatioita ja operatiivisia yksiköitä sekä nimeää puolueorganisaatioista vastaavia jäseniä ja puolueen asioista vastaavia henkilöstön jäseniä.” ⁽⁴⁰⁾
- (68) Lisäksi kylmävalssattujen teräslevytuotteiden sektorilla on käytössä syrjiviä julkisia politiikkoja tai toimenpiteitä, joilla suositaan kotimaisia tavarantoimittajia tai vaikutetaan muutoin markkinoihin perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan b alakohdan kolmannen luetelmakohdan mukaisesti. Kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuotannonala on erikoistunut tuotannonala, eikä tutkimuksen aikana yksilöity nimenomaisia toimintapoliittisia asiakirjoja, jotka olisivat ohjanneet erityisesti kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuotannonalan kehitystä, mutta se hyötyy valtion ohjeistuksesta ja puuttumisesta toimintaan terässektorilla, koska kylmävalssatut teräslevytuotteet ovat yksi sen alasektoreista.

⁽³⁴⁾ Ks. https://www.miit.gov.cn/gzcy/yjzj/art/2020/art_af1bef04b9624997956b2bff6cdb7383.html (sivustolla käyty 13.1.2022).

⁽³⁵⁾ Ks. suunnitelman IV jakson 3 alajakso osoitteessa https://www.miit.gov.cn/zwgk/zcwj/wjfb/tz/art/2021/art_2960538d19e34c66a5eb8d01b74cbb20.html (sivustolla käyty 13.1.2022).

⁽³⁶⁾ Ks. terästeollisuuden kehittämistä koskeva 14. viisivuotissuunnitelma, esipuhe.

⁽³⁷⁾ Ks. ryhmän internet-sivusto osoitteessa http://www.baowugroup.com/about/board_of_directors (sivustolla käyty 28.3.2022).

⁽³⁸⁾ Ks. yrityksen internet-sivusto osoitteessa <https://www.baosteel.com/about/manager> (sivustolla käyty 28.3.2022).

⁽³⁹⁾ Ks. ryhmän internet-sivusto osoitteessa http://www.baowugroup.com/party_building/overview (sivustolla käyty 28.3.2022).

⁽⁴⁰⁾ Ks. edellinen alaviite.

- (69) Kiinan viranomaiset pitävät terästeollisuutta keskeisenä tuotannonalana ⁽⁴¹⁾. Tämä vahvistetaan lukuisissa terästä koskevissa suunnitelmissa, ohjeissa ja muissa asiakirjoissa, joita on hyväksytty kansallisella, alueellisella ja kunnallisella tasolla, esimerkiksi terästeollisuuden mukauttamis- ja päivityssuunnitelmassa (2016–2020), ja jotka olivat voimassa merkittävän osan tarkastelua koskevasta tutkimusajanjaksosta. Suunnitelmassa todetaan, että terästeollisuus on ”Kiinan taloudelle merkittävä perustuotannonala, kansallinen kulmakivi” ⁽⁴²⁾. Suunnitelmassa esitetyt päätehtävät ja -tavoitteet kattavat tuotannonalan kehittämisen kaikki näkökohdat ⁽⁴³⁾. Taloudellisen ja yhteiskunnallisen kehityksen 13. viisivuotissuunnitelmassa ⁽⁴⁴⁾, jota sovellettiin tarkastelua koskevan tutkimusajanjakson aikana, ehdotetaan korkealuokkaisia terästuotteita tuottavien yritysten tukemista ⁽⁴⁵⁾. Siinä käsiteltiin myös tuotteiden laadun, kestävyuden ja luotettavuuden varmistamista tukemalla yrityksiä, jotka käyttävät puhtaan teräksen tuotantoon, tarkkuusvalssaukseen ja laadunparannukseen liittyvää teknologiaa ⁽⁴⁶⁾. Samoin maaliskuussa 2021 hyväksytyn 14. viisivuotissuunnitelman perusteella Kiinan viranomaiset ovat määrittäneet terästeollisuuden muutos- ja päivitystyön sekä optimoinnin ja rakenteellisen sopeutuksen kohteeksi ⁽⁴⁷⁾.
- (70) Teollisuuden rakennemuutoksia koskevassa ohjeistavassa luettelossa (vuoden 2019 versio) ⁽⁴⁸⁾ mainitaan teräs kannustettavana tuotannonalana. Toinen tärkeä kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuotannossa käytettävä raaka-aine on rautamalmi. Rautamalmi kuului kansallisen mineraaliresurssisuunnitelman 2016–2020 piiriin merkittävän osan tarkastelua koskevasta tutkimusajanjaksosta. Suunnitelmassa ehdotettiin muun muassa, että ”varmistetaan yritysten keskittyminen, kehitetään suuria ja keskikokoisia kaivoksia, jotka ovat kilpailukykyisiä markkinoilla”, ”varmistetaan paikallisten mineraalivarojen ohjaaminen niin, että niitä keskitetään suurille kaivoskonserneille”, ”vähennetään rautamalmiyrityksiin kohdistuvaa kuormitusta, parannetaan kotimaisten rautamalmiyritysten kilpailukykyä” sekä ”seurataan 1 000 metrin syvisten kaivosten ja pienen mittakaavan, heikkolaatuista rautamalmia louhivien kaivosten kehitystä asianmukaisesti”.
- (71) Rautamalmi mainitaan myös teräsalan 13. viisivuotissuunnitelmassa 2016–2020, joka oli voimassa merkittävän osan tarkastelua koskevasta tutkimusajanjaksosta. Suunnitelmassa ehdotettiin rautamalmin osalta, että ”jatketaan mineraalien etsinnän tukemista tärkeimmillä kotimaisilla mineraalialueilla, [...], tuetaan useita jo olemassa olevia, erittäin kilpailukykyisiä kotimaisia rautamalmiyrityksiä entistä laajemmalla ja intensiivisemmällä kehitystyöllä, [...], ja vahvistetaan kotimaisten mineraalivarantojen asemaa huoltovarmuuden näkökulmasta”.
- (72) Rautamalmisektori on luokiteltu strategiseksi uudeksi tuotannonalaksi, joten se on mukana tällaisten tuotannonalojen 13. viisivuotissuunnitelmassa. Luettelossa mainitaan myös rautamalmi ja ferroseokset. Ferroseokset mainitaan lisäksi myös MIIT:n teollisuuden kehittämisen ja siirtymän ohjeistavassa luettelossa (2018). Edellä esitetyt esimerkit koskevat yleisesti terässektoria ja erityisesti liiketoimintaa, joka liittyy rautamalmiin, joka on keskeinen raaka-aine kylmävalssattujen teräslevytuotteiden valmistuksessa, ja ne osoittavat, kuinka tärkeänä Kiinan viranomaiset pitävät näitä sektoreita. Kiinan viranomaiset ohjaavat myös kylmävalssattujen teräslevytuotteiden sektorin kehittämistä useiden erilaisten politiikan välineiden ja ohjeiden avulla ja kontrolloivat käytännössä sektorin kaikkia kehittämisen ja toiminnan osa-alueita. Kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuotannonala hyötyy siten valtion ohjeistuksesta ja puuttumisesta toimintaan alan pääraaka-aineen eli teräksen tuotannonalalla.
- (73) Kaiken kaikkiaan Kiinan viranomaiset toteuttavat toimia, joilla toimijat saadaan noudattamaan julkisen politiikan tavoitteita kannustettavien tuotannonalojen tukemiseksi, mukaan lukien kylmävalssattujen teräslevytuotteiden valmistuksessa käytettävien pääraaka-aineiden tuotanto. Tällaisilla toimenpiteillä estetään markkinavoimia toimimasta normaalisti.

⁽⁴¹⁾ Maaraportti, III osa, 14 luku, s. 346 ja sitä seuraavat sivut.

⁽⁴²⁾ Terästeollisuuden mukautus- ja päivityssuunnitelman johdanto.

⁽⁴³⁾ Maaraportti, 14 luku, s. 347.

⁽⁴⁴⁾ Kiinan kansantasavallan taloudellisen ja yhteiskunnallisen kehityksen 13. viisivuotissuunnitelma (2016–2020), saatavilla osoitteessa <https://en.ndrc.gov.cn/policies/202105/P020210527785800103339.pdf> (sivustolla käyty 4.8.2022).

⁽⁴⁵⁾ Maaraportti, 14 luku, s. 349.

⁽⁴⁶⁾ Maaraportti, 14 luku, s. 352.

⁽⁴⁷⁾ Ks. Kiinan 14. kansallisen talouden ja yhteiskunnan kehityksen viisivuotissuunnitelma ja pitkän aikavälin suunnitelmat vuodelle 2035, III osa, VIII artikla, saatavilla osoitteessa <https://cset.georgetown.edu/publication/china-14th-five-year-plan/> (sivustolla käyty 4.8.2022).

⁽⁴⁸⁾ Teollisuuden rakennemuutoksia koskeva ohjeistava luettelo (vuoden 2019 versio), hyväksytty 27 päivänä elokuuta 2019 annetulla Kiinan kansantasavallan kansallisen kehittämis- ja uudistamiskomission asetuksella nro 29, saatavilla osoitteessa <http://www.gov.cn/xinwen/2019-11/06/5449193/files/26c9d25f713f4ed5b8dc51ae40ef37af.pdf> (sivustolla käyty 27.6.2022).

- (74) Tässä tutkimuksessa ei ole tullut esiin mitään näyttöä, joka osoittaisi, että 55 kappaleessa tarkoitettu perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan b alakohdan neljännen luettelakohdan mukainen konkurssi- ja varallisuuslainsäädännön syrjivä tai riittämätön täytäntöönpano kylmävalssattujen teräslevy tuotteiden sektorilla ei vaikuttaisi tarkastelun kohteena olevan tuotteen valmistajiin.
- (75) Kylmävalssattujen teräslevy tuotteiden sektoriin vaikuttavat myös 55 kappaleessa mainitut perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan b alakohdan viidennessä luettelakohdassa tarkoitetut palkkakustannusten vääristymät. Nämä vääristymät vaikuttavat alaan sekä suoraan (tarkastelun kohteena olevaa tuotetta tai sen tärkeimpiä tuotantopanoksia valmistettaessa) että välillisesti (kun sektori saa pääomaa tai tuotantopanoksia yrityksiltä, joihin sovelletaan samaa Kiinan työläinsäädäntöjärjestelmää) ⁽⁴⁹⁾.
- (76) Tässä tutkimuksessa ei myöskään esitetty näyttöä siitä, että kylmävalssattujen teräslevy tuotteiden sektoriin ei vaikuttaisi edellä 55 kappaleessa tarkoitettu perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan b alakohdan kuudennen luettelakohdan mukainen valtion puuttuminen rahoitusjärjestelmän toimintaan. Sen vuoksi rahoitusjärjestelmään liittyvät valtion toimet vaikuttavat voimakkaasti markkinaolosuhteisiin kaikilla tasoilla.
- (77) Komissio muistuttaa vielä, että kylmävalssattujen teräslevy tuotteiden tuotantoon tarvitaan useita tuotantopanoksia. Kun kylmävalssattujen teräslevy tuotteiden tuottajat ostavat tai hankkivat näitä tuotantopanoksia, niiden maksamat hinnat (jotka kirjataan niiden kustannuksina) ovat selvästi alttiina samoille jo aikaisemmin mainituille systeemisille vääristymille. Esimerkkinä voidaan mainita, että tuotantopanosten toimittajat työllistävät työvoimaa, johon kohdistuu vääristymiä. Ne saattavat myös lainata rahaa, johon kohdistuu rahoitussektorista / pääoman jakamisesta johtuvia vääristymiä. Lisäksi niihin sovelletaan suunnittelujärjestelmää, jota toteutetaan valtionhallinnon kaikilla tasoilla ja kaikilla tuotannonaloilla.
- (78) Näin ollen sen lisäksi, että kylmävalssattujen teräslevy tuotteiden kotimarkkinoiden myyntihintoja ei voida käyttää perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan a alakohdan nojalla, vaikutukset kohdistuvat myös kaikkiin tuotantopanosten (muun muassa raaka-aineiden, energian, maan, rahoituksen ja työvoiman) kustannuksiin, koska valtion merkittävä puuttuminen toimintaan vaikuttaa niiden hinnanmuodostukseen (ks. maaraportin I ja II osa). Pääoman myöntämiseen, maankäyttöoikeuksiin, työvoimaan, energiaan ja raaka-aineisiin liittyvää valtion puuttumista toimintaan esiintyy kaikkialla Kiinassa. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että merkittäviä vääristymiä kohdistuu myös tuotantopanokseen, joka on tuotettu Kiinassa yhdistämällä erilaisia tuotannon tekijöitä. Sama koskee tuotantopanoksen tuotantopanosta ja niin edelleen.
- (79) Kiinan viranomaiset tai vientiä harjoittavat tuottajat eivät ole esittäneet tässä tutkimuksessa mitään vastakkaista näyttöä tai väitettä.
- (80) Kaiken kaikkiaan käytettävissä oleva näyttö osoitti, että tarkastelun kohteena olevan tuotteen hinnat tai kustannukset, mukaan lukien raaka-aineiden, energian ja työvoiman kustannukset, eivät ole tulosta vapaista markkinavoimista, koska niihin vaikuttaa valtion merkittävä puuttuminen toimintaan perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan b alakohdassa tarkoitetulla tavalla, kuten siinä luetellun yhden tai useamman tekijän tosiasiallinen tai mahdollinen vaikutus osoittaa. Tämän perusteella ja koska Kiinan viranomaiset eivät toimineet yhteistyössä tutkimuksessa, komissio päätteli, että ei ole asianmukaista käyttää kotimarkkinoiden hintoja ja kustannuksia normaaliarvon määrittämiseen tässä tapauksessa. Näin ollen komissio päätti muodostaa normaaliarvon yksinomaan vääristymättömiin hintoihin tai vertailuarvoihin perustuvien tuotanto- ja myyntikustannusten perusteella eli tässä tapauksessa asianmukaisen edustavan maan vastaavien tuotanto- ja myyntikustannusten perusteella perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan a alakohdan mukaisesti, kuten seuraavassa jaksossa esitetään.

3.1.4 Edustava maa

3.1.4.1 Yleiset huomautukset

- (81) Edustavan maan valinta perustui seuraaviin perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan mukaisiin kriteereihin:
- Kiinan taloudellista kehitystä vastaava taso. Tätä varten komissio käytti maita, joiden bruttokansantulo asukasta kohden on Maailmanpankin tietokannan ⁽⁵⁰⁾ perusteella samanlainen kuin Kiinalla.

⁽⁴⁹⁾ Ks. täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/635 johdanto-osan 134 ja 135 kappale ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2020/508 johdanto-osan 143 ja 144 kappale.

⁽⁵⁰⁾ World Bank Open Data – Upper Middle Income, <https://data.worldbank.org/income-level/upper-middle-income>.

- Kyseisessä maassa tuotetaan tarkastelun kohteena olevaa tuotetta ⁽⁵¹⁾.
- Asiaa koskevien julkisten tietojen saatavuus edustavassa maassa.
- Jos mahdollisia edustavia maita on useampi kuin yksi, etusijalle asetetaan tarvittaessa maa, jossa sosiaaliturva ja ympäristönsuojelu ovat riittävällä tasolla.

(82) Kuten 52 ja 53 kappaleessa selitetään, komissio julkaisi kaksi asiakirja-aineistoon liitettyä muistiota normaaliarvon määrittämisessä käytettävistä tietolähteistä. Näissä muistioissa kuvataan kriteerien pohjana olevia tosiseikkoja ja näyttöä. Osapuolet eivät esittäneet edellä mainituissa kahdessa muistiossa esitettyjä seikkoja eikä asiaankuuluvia lähteitä koskevia huomautuksia. Toisessa muistiossa komissio ilmoitti asianomaisille osapuolille aikomuksestaan pitää Brasiliaa asianmukaisena edustavana maana tässä tapauksessa, jos perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdassa tarkoitettujen merkittävien vääristymien esiintyminen vahvistuisi.

3.1.4.2 Kiinan taloudellista kehitystä vastaava taso

- (83) Tuotannon tekijöitä käsittelevässä ensimmäisessä muistiossa komissio yksilöi Brasilian, Meksikon, Turkin ja Venäjän maiksi, joiden taloudellinen kehitys vastaa Maailmanpankin mukaan Kiinan tasoa. Maailmanpankki on siis luokitellut ne kaikki Kiinan tavoin ylemmän keskitulotason maiksi bruttokansantulon, jäljempänä 'BKTL', perusteella, ja niissä tiedettiin olevan tarkastelun kohteena olevan tuotteen tuotantoa.
- (84) Pyyntön esittäjä oli ehdottanut pyynnössään Brasiliaa asianmukaiseksi edustavaksi maaksi, koska Brasiliassa on useita integroituneita teräksen tuottajia ja se on hyvä esimerkki tärkeimpien terästuotteiden, tarkastelun kohteena oleva tuote mukaan lukien, kilpailluista kotimarkkinoista. Lisäksi pyynnön esittäjä totesi pyynnössään, että kaikkia tutkimuksen kohteena olevan tuotteen valmistuksessa käytettäviä tuotantopanoksia tuodaan Brasiliaan yleisesti useista eri lähteistä, joista suurin osa on vääristymättömiä.
- (85) Ensimmäisessä muistiossa yksilöidyistä maista ei esitetty huomautuksia.

3.1.4.3 Asiaa koskevien julkisten tietojen saatavuus edustavassa maassa

- (86) Komissio ilmoitti ensimmäisessä muistiossa, että tarkastelun kohteena olevaa tuotetta tuottaviksi maiksi yksilöidyissä maissa eli Brasiliassa, Meksikossa, Turkissa ja Venäjällä on vielä tarkistettava, että niissä on julkisesti saatavilla tarvittavia tietoja, etenkin tarkastelun kohteena olevan tuotteen tuottajia koskevia taloudellisia tietoja.
- (87) Meksikon osalta komissio yksilöi kaksi yritystä, jotka oli ensimmäisessä muistiossa mainittu tuottajina. Näistä yrityksistä toisen toiminta oli kuitenkin tappiollista vuodesta 2016 alkaen ja myös vuonna 2020. Toisen yrityksen osalta kävi ilmi, että sen vuoden 2020 tilinpäätös ei ollut yhdenmukainen edeltävän vuoden (2019) tilinpäätöksen kanssa – esimerkiksi nettomyynnin havaittiin vuonna 2020 olleen noin seitsemän kertaa pienempi kuin vuonna 2019. Vuosien 2020 ja 2019 nettomyyntien erolle, joka vaikuttaa myös nettovoittoon, ei löydetty sitä tukevia perusteita. Sen vuoksi kumpaakaan yritystä ei pidetty soveltuvana ehdokkaana tuotannollisten yleiskulujen, myynti-, yleis- ja hallintokustannusten sekä voiton määrittämistä varten. Koska asiakirja-aineistossa ei ollut komission käytettävissä muita tietoja muista meksikolaisista tarkastelun kohteena olevaa tuotetta tuottavista yrityksistä, joiden taloudelliset tiedot olisivat helposti saatavilla, komissio päätteli, että Meksikoa ei voida enää pitää asianmukaisena edustavana maana.
- (88) Venäjän osalta komissio yksilöi kaksi yritystä, jotka oli ensimmäisessä muistiossa mainittu tuottajina ja joiden taloudelliset tiedot olivat julkisesti saatavilla. Kumpikin yritys tuotti voittoa vuonna 2020 ja sitä edeltävinä vuosina. Kuten 91 kappaleessa todetaan, komissio havaitsi kuitenkin useita ongelmia Venäjän osalta käytettävissä olevissa tiedoissa, sillä Venäjälle ei tuotu useita tärkeitä tutkimuksen kohteena olevan tuotteen valmistuksessa käytettäviä raaka-aineita, kuten nesteytettyä maakaasua. Lisäksi Venäjän maakaasun hinnoissa vaikutti olevan vääristymiä. Sen vuoksi komissio päätteli, että Venäjää ei voitu pitää asianmukaisena edustavana maana tässä tutkimuksessa.

⁽⁵¹⁾ Jos tarkastelun kohteena olevaa tuotetta ei tuoteta missään maassa, jolla on vastaava kehitystaso, voidaan ottaa huomioon sellaisen tuotteen tuotanto, joka kuuluu tarkastelun kohteena olevan tuotteen kanssa samaan yleiseen luokkaan ja/tai samalle sektorille.

- (89) Turkin osalta komissio yksilöi ensimmäisessä muistiossa kaksi yritystä tuottajiksi. Niistä toisesta ei kuitenkaan ollut helposti saatavilla tuoreita tilinpäätöslaskelmia. Toinen yritys tuotti voittoa vuonna 2020 ja sitä edeltävinä vuosina, mutta komissio ei pitänyt yrityksen myynti-, yleis- ja hallintokustannusten tasoa kohtuullisena, koska niiden osuus valmistuskustannuksista oli alhainen (alle 2 prosenttia vuonna 2020) tai jopa negatiivinen. Näin ollen komissio totesi, ettei se voinut käyttää näiden yritysten tietoja vääristymättömänä ja kohtuullisena myynti- yleis- ja hallintokustannusten määränä vääristymättömän normaaliarvon määrittämiseen. Sen vuoksi komissio päätteli, että Turkia ei voitu pitää asianmukaisena edustavana maana tässä tutkimuksessa.
- (90) Brasilian osalta komissio yksilöi ensimmäisessä muistiossa viisi kylmävalssattuja teräslevytuotteita tuottavaa yritystä. Näistä viidestä yrityksestä kahden tietoja ei voitu käyttää vääristymättömän normaaliarvon määrittämiseen, koska niiden myynti-, yleis- ja hallintokustannukset ilmaistuna prosenttiosuutena niiden valmistuskustannuksista olivat negatiivisia. Kolmen muun brasilialaisen yrityksen viimeisimpien taloudellisten tietojen mukaan ne tuottivat voittoa ja niiden myynti-, yleis- ja hallintokulut olivat asianmukaisia vuonna 2020.
- (91) Komissio tarkasteli myös tärkeimpien tuotannonkijöiden tuontia Brasiliaan, Meksikoon, Turkkiin ja Venäjälle. Tuontitietojen analyysi osoitti, että Venäjälle ei tuotu eräitä tärkeitä tuotannonkijöitä. Lisäksi Venäjän maakaasun hinnoissa vaikutti olevan vääristymiä. Tuontitietojen analyysi osoitti myös, että Turkkiin ei tuotu lainkaan nesteytettyä maakaasua (HS 2711 11 luonnonkaasu eli maakaasu, nesteytetty) ja ainoastaan vähäisissä määrin happea (HS 2804 40 happi). Sen vuoksi Venäjää eikä Turkia ei voitu pitää asianmukaisena edustavana maana.
- (92) Edellä esitetyn perusteella komissio ilmoitti asianomaisille osapuolille toisella muistiolla, että se aikoo käyttää Brasiliaa asianmukaisena edustavana maana ja kolmea brasilialaista yritystä (ArcelorMittal Brazil, CSN ja Usiminas) perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan a alakohdan ensimmäisen luettelamakohdan mukaisesti vääristymättömien hintojen tai vertailuarvojen lähteenä normaaliarvon laskemista varten.
- (93) Asianomaisia osapuolia kehoitettiin esittämään huomautuksia Brasilian soveltuvuudesta edustavaksi maaksi ja kolmen brasilialaisen yrityksen (ArcelorMittal Brazil, CSN, ja Usiminas) soveltuvuudesta edustavassa maassa toimiviksi tuottajiksi. Toisen muistion jälkeen ei saatu huomautuksia.

3.1.4.4 Sosiaaliturvan ja ympäristönsuojelun taso

- (94) Kun komissio oli määrittänyt kaikkien edellä mainittujen tekijöiden perusteella, että Brasilia oli ainoa asianmukainen edustava maa, sosiaaliturvan ja ympäristönsuojelun tasoa ei ollut tarpeen arvioida perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan a alakohdan ensimmäisen luettelamakohdan viimeisen virkkeen mukaisesti.

3.1.4.5 Päätelmät

- (95) Edellä esitetyn analyysin perusteella Brasilia täyttää perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan a alakohdan ensimmäisessä luettelamakohdassa säädetty kriteerit, jotta sitä voitaisiin pitää asianmukaisena edustavana maana.

3.1.5 Vääristymättömien kustannusten määrittämisessä käytetyt lähteet

- (96) Komissio luetteli ensimmäisessä muistiossa tuotannonkijät, kuten raaka-aineet, energia ja työvoima, joita vientiä harjoittavat tuottajat käyttävät tarkastelun kohteena olevan tuotteen tuotannossa, ja kehotti asianomaisia osapuolia esittämään huomautuksia ja ehdottamaan julkisesti saatavilla olevia tietoja kunkin muistiossa mainitun tuotannonkijän vääristymättömistä arvoista.

- (97) Myöhemmin komissio totesi toisessa muistiossa, että voidakseen muodostaa normaaliarvon laskennallisesti perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan a alakohdan mukaisesti se käyttää GTA-tietokantaa määrittääkseen useimpien tuotannon tekijöiden, etenkin raaka-aineiden, vääristymättömät kustannukset. Lisäksi komissio ilmoitti, että se käyttää vääristymättömien energiakustannusten määrittämiseen seuraavia lähteitä: Brasilian suurimpiin sähköntoimittajiin kuuluvan EDP Brasilin veloittamaa sähkön hintaa ⁽⁵²⁾, ja maakaasun hinnan osalta Brasiliassa se käyttää 109 kappaleessa tarkemmin esitettyjä tietoja. Vääristymättömien työvoimakustannusten vahvistamiseen komissio ilmoitti käyttävänsä ILO:n tilastoja Brasilian palkkojen määrittämiseksi. ILO:n tilastoista ⁽⁵³⁾ saadaan tietoja työntekijöiden kuukausipalkoista ⁽⁵⁴⁾ ja valmistusteollisuuden viikoittaisista työtunneista Brasiliassa ⁽⁵⁵⁾ vuonna 2020.
- (98) Toisessa muistiossa komissio myös ilmoitti asianomaisille osapuolille, että se ryhmittelee jotkin painoarvoltaan vähäiset raaka-aineet yhdeksi ”kulutushyödykkeiden” ryhmäksi pyynnön esittäjän pyynnössä esitettyjen tietojen perustella, koska kiinalaiset vientiä harjoittavat tuottajat eivät toimineet yhteistyössä. Lisäksi komissio ilmoitti, että käyttäessään asianmukaisen edustavan maan vahvistettuja vääristymättömiä vertailuarvoja se soveltaa kulutushyödykkeiden määrittämiseen pyynnön esittäjän pyynnössä toimitettuihin tietoihin perustuvaa prosenttiosuutta raaka-aineiden uudelleen laskettuihin kustannuksiin.
- (99) Asiasta ei saatu huomautuksia.

3.1.6 Vääristymättömät kustannukset ja vertailuarvot

3.1.6.1 Tuotannon tekijät

- (100) Komissio pyysi pyynnön esittäjää toimittamaan selvennyksiä tuotantoprosessissa käytettävistä merkityksellisistä tuotannon tekijöistä, puolivalmiista kuumavalssatuista tuotteista alkaen, ja toimittamaan ajantasaiset tiedot kuljetuskustannusten tasosta koko tarkastelua koskevan tutkimusajanjakson ajalta. Hakija toimitti pyydetty tiedot 17 päivänä helmikuuta 2022.
- (101) Ottaen huomioon kaikki pyyntöön sisältyvät tiedot sekä pyynnön esittäjän myöhemmin toimittamat tiedot seuraavat tuotannon tekijät ja niiden lähteet yksilöitiin normaaliarvon määrittämiseksi perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan a alakohdan mukaisesti:

Taulukko 1

Tiettyjen kylmävalssattujen levyvalmisteiden tuotantotekijät

Tuotannon tekijä	Tavaran koodi	Vääristymätön arvo (CNY)	Mittayksikkö
Raaka-aineet			
Dolomiitti	251810, 251820 ja 251830	169,9	tonni
Kalkkikivi	252100	160,8	tonni
Sammuttamaton kalkki	252210	852,8	tonni
Rautamalmit ja -rikasteet	260111 ja 260112	1 206,8	tonni
Rautapohjaiset tuotteet	720310 ja 720390	453 671	tonni

⁽⁵²⁾ [https://www.edp.com.br/distribuicao-es/saiba-mais/informativos/tarifas-aplicadas-a-clientes-atendidos-em-alta-e-media-tensao-\(grupo-a\)](https://www.edp.com.br/distribuicao-es/saiba-mais/informativos/tarifas-aplicadas-a-clientes-atendidos-em-alta-e-media-tensao-(grupo-a)), ja <https://www.edp.com.br/distribuicao-es/saiba-mais/informativos/bandeira-tarifaria>

⁽⁵³⁾ <https://ilostat.ilo.org/>

⁽⁵⁴⁾ <https://ilostat.ilo.org/data/> https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer36/?lang=en&segment=indicator&id=EAR_4MTH_SEX_ECO_CUR_NB_A

⁽⁵⁵⁾ https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer38/?lang=en&segment=indicator&id=HOW_TEMP_SEX_ECO_NB_A

Antrasiitti ja bituminen kivihiili	270111 ja 270112	662	tonni
Koksi ja puolikoksi kivihiilestä	270400	2 027,6	tonni
Happi	280440	8 796,3	kuutiometri
Ferromangaani	720211 ja 720219	9 388,2	tonni
Ferrokromi	720241 ja 720249	9 470,6	tonni
Välituotteet rautaa tai seostamatonta terästä	7207	4 256,3	tonni
Levyvalmisteet rautaa tai seostamatonta terästä	72081000, 72082500, 72082610, 72082690, 72082710, 72082790, 72083610, 72083690, 72083700, 72083810, 72083890, 72083910, 72083990, 72084000, 72085100, 72085200, 72085300, 72085400, 72089000, 72111300, 72111400, 72111900	4 637,9	tonni
Levyvalmisteet muuta seosterästä, leveys vähintään 600 mm	72253000, 72254010, 72254090	8 539,6	tonni
Levyvalmisteet muuta seosterästä, leveys pienempi kuin 600 mm	72269100	9 081,8	tonni
Sivutuotteet: Jätteet			
Raudan tai teräksen jätteet ja romu	720430 ja 720449	2 383,3	tonni
Sorvaus- ja muut lastut, kaavinta- ja kuorimisjätteet, hiomajätteet, sahausjätteet, viilajauho, purseet ja jäysteet sekä leikkausjätteet rautaa tai terästä	720441	3 269,1	tonni
Työvoima			
Työvoima		24,8	henkilötuntia kohti
Energia			
Sähkö		547,7	KWH
Maakaasu	271111 ja 271112	1 638	tonni

3.1.6.2 Raaka-aineet

(102) Pyynnön esittäjän pyyntöön sisältyvien tietojen perusteella tiettyjen kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuotannossa on kaksi pääasiallista tuotantoprosessia:

- Ensimmäinen tuotantoprosessi, joka alkaa raaka-aineista masuuni-happikonvertteriprosessia (blast oxygen furnace, BOF) käyttämällä. Tämän tuotantoprosessin ensimmäinen vaihe on "lujitetun kylmävalssatun levyn" valmistaminen raaka-aineista (lähinnä rautamalmista ja koksiihiilestä), eli kyseessä on heti sen jälkeen saatu tuote, kun kuumavalssattu aine on kulkenut kylmävalssaamon läpi paksuuden vähentämiseksi. Toinen vaihe on hehkutus eli lujitetun kylmävalssatun levyn uudelleenkuumennus teräksen ominaisuuksien palauttamiseksi.
- Toinen tuotantoprosessi, joka alkaa välituotteista eli kuumavalssatuista teräslevytuotteista. Kylmävalssattujen teräslevytuotteiden valmistus alkaa ostetuista kuumavalssatuista teräslevykeloista ("peitatut kelat"), jotka muodostavat valtaosan tuotantopanoksiin liittyvistä kustannuksista.
- (103) Voidakseen määrittää raaka-aineiden (mikäli kyseessä on ensimmäinen tuotantoprosessi) ja kuumavalssattujen teräslevytuotteiden (mikäli kyseessä on toinen tuotantoprosessi) vääristymättömät hinnat edustavan maan tuottajan tehtaalte toimitettuna komissio käytti perustana edustavaan maahan tulevan tuonnin painotettua keskimääräistä hintaa (GTA:n mukaan), johon lisätiin tuontitullit ja kuljetuskustannukset. Edustavan maan tuontihinta määritettiin kaikista kolmansista maista tulevan tuonnin yksikköhintojen painotettuna keskiarvona. Huomioon ei otettu tuontia Kiinasta eikä maista, jotka eivät ole WTO:n jäseniä ja jotka luetellaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/755⁽⁵⁶⁾ liitteessä 1. Komissio päätti jättää Kiinasta edustavaan maahan tulevan tuonnin huomiotta, koska se päätteli 80 kappaleessa, että ei ole asianmukaista käyttää Kiinan kotimarkkinoiden hintoja ja kustannuksia perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan b alakohdassa tarkoitettujen merkittävien vääristymien esiintymisen vuoksi. Koska ei ole näyttöä siitä, että kyseiset vääristymät eivät vaikuttaisi myös vientiin tarkoitettuihin tuotteisiin, komissio katsoi niiden vaikuttavan myös vientihintoihin. Muista kolmansista maista tulevan tuonnin määrä oli edelleen edustava senkin jälkeen, kun Kiinasta edustavaan maahan tuleva tuonti oli jätetty huomiotta.
- (104) Useiden tuotantokelijöiden osuus kaikista raaka-ainekustannuksista oli tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla mitätön. Koska niiden osalta käytetyllä arvolla ei ollut – käytetystä lähteestä riippumatta – tuntuvaa vaikutusta polkumyymintarginaalia koskeviin laskelmiin, komissio päätti sisällyttää nämä kustannukset kulutushyödykkeisiin. Kuten 98 kappaleessa selitetään, käyttäessään asianmukaisen edustavan maan vahvistettuja vääristymättömiä vertailuarvoja komissio sovelsi pyynnön esittäjän pyynnössään toimittamaa prosenttiosuutta määrittääkseen kulutushyödykkeiden määrän.
- (105) Tuontitullien osalta komissio totesi, että Brasiliassa käytetyt tärkeimmät raaka-aineet tuotiin maahan (rautamalmia tuotiin yli viidestä maasta ja hiiltä ja koksia yli kymmenestä). Kun otetaan huomioon, että toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskevassa tarkastelussa ei ole tarpeen laskea täsmällistä polkumyymintarginaalia vaan vain vahvistaa polkumyynnin jatkumisen tai toistumisen todennäköisyys, komissio laski kunkin raaka-aineen tuontitullit muutamasta maasta tulevien edustavien tuontimäärien perusteella; näiden maiden osuus tärkeimpien raaka-aineiden (rautamalmin, hiilen ja koksen) kokonaistuonnista oli lähes 80 prosenttia.
- (106) Kuljetuskustannuksen osalta komissio pyysi yhteistyön puutteen vuoksi pyynnön esittäjää toimittamaan päivitetty tiedot kotimaan kuljetuskustannusten tasosta koko tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla. Pynnön esittäjä toimitti pyydetty tiedot 4 ja 17 päivänä helmikuuta 2022. Raaka-aineiden kuljetuskustannukset kotimaassa ilmaistiin prosentteina näiden raaka-aineiden tosiasiallisista kustannuksista, minkä jälkeen komissio sovelsi samaa prosenttiosuutta samojen raaka-aineiden vääristymättömiin kustannuksiin saadakseen vääristymättömät kuljetuskustannukset. Komissio katsoi, että vientiä harjoittavan tuottajan raaka-aineiden ja ilmoitettujen kuljetuskustannusten suhdetta voitaisiin kohtuudella käyttää arviona raaka-aineiden vääristymättömistä kustannuksista toimitettuna yrityksen tehtaalte.

3.1.6.3 Työvoima

- (107) Komissio käytti ILO:n tilastoja Brasilian palkkojen määrittämiseen. ILO:n tilastoista⁽⁵⁷⁾ saadaan tietoja työntekijöiden kuukausipalkoista⁽⁵⁸⁾ ja valmistusteollisuuden viikoittaisista työtunneista Brasiliassa⁽⁵⁹⁾ vuonna 2020.

⁽⁵⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/755, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2015, tiettyjen kolmansien maiden tuontiin sovellettavasta yhteisestä menettelystä (EUVL L 123, 19.5.2015, s. 33). Perusasetuksen 2 artiklan 7 kohdan mukaan näiden maiden kotimarkkinahintoja ei voida käyttää normaaliarvon määrittämiseen, ja tällaiset tuontia koskevat tiedot olivat joka tapauksessa vähäisiä.

⁽⁵⁷⁾ <https://ilostat.ilo.org/>

⁽⁵⁸⁾ <https://ilostat.ilo.org/data/> https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer36/?lang=en&segment=indicator&id=EAR_4MTH_SEX_CO_CUR_NB_A

⁽⁵⁹⁾ https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer38/?lang=en&segment=indicator&id=HOW_TEMP_SEX_ECO_NB_A

3.1.6.4 Sähkö

- (108) Komissio käytti vääristymättömien sähkökustannusten määrittämiseen Brasilian suurimpiin sähköntoimittajiin kuuluvan EDP Brasilin ⁽⁶⁰⁾ ilmoittamaa sähkön hintatariffia

3.1.6.5 Maakaasu

- (109) Maakaasun hinta Brasiliassa perustui maahantuodun kaasun verollista tuontihintaa koskeviin tietoihin, jotka on saatu yhdistämällä GTA-tietokannasta haetut tuontimäärät ja -arvot MacMapilta ⁽⁶¹⁾ saatuihin tariffitietoihin.

3.1.6.6 Tuotannolliset yleiskulut, myynti-, yleis- ja hallintokustannukset, voitto ja poistot

- (110) Perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan a alakohdan mukaan "[m]uodostettuun normaaliarvoon on sisällytettävä vääristymätön ja kohtuullinen määrä hallinto-, myynti- ja yleiskustannuksia sekä voittoa". Lisäksi on vahvistettava tuotannolliset yleiskulut sellaisten kustannusten kattamiseksi, jotka eivät sisälly edellä mainittuihin tuotannon tekijöihin.
- (111) Komissio käytti edustavan maan tuottajien eli kolmen brasilialaisen yrityksen (ArcelorMittal Brazil, CSN ja Usiminas) taloudellisia tietoja, kuten 90 kappaleessa todetaan.
- (112) Koska kiinalaiset vientiä harjoittavat tuottajat eivät toimineet yhteistyössä, komissio käytti perusasetuksen 18 artiklan mukaisesti käytettävissä olevia tietoja voidakseen määrittää vääristymättömän arvon tuotannollisille yleiskuluille. Komissio vahvisti pyynnön esittäjän pyynnössään toimittamien tietojen perusteella tuotannollisten yleiskulujen osuuden kaikista valmistus- ja työvoimakustannuksista. Kyseistä prosenttiosuutta sovellettiin tämän jälkeen tuotantokustannusten vääristymättömään arvoon, jotta voitiin laskea vääristymätön arvo tuotannollisille yleiskuluille.

3.1.7 Normaaliarvon laskeminen

- (113) Edellä esitetyn perusteella komissio muodosti tuotelajikohtaisen laskennallisen normaaliarvon noudettuna-tasolla perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan a alakohdan mukaisesti.
- (114) Ensin komissio määrittä vääristymättömät valmistuskustannukset. Koska vientiä harjoittavat tuottajat eivät toimineet yhteistyössä, komissio käytti pyynnön esittäjän tarkastelupyynnössä esittämiä tietoja kunkin tekijän (raaka-aineet ja työvoima) käytöstä tarkastelun kohteena olevan tuotteen tuotannossa.
- (115) Määritettyään vääristymättömät valmistuskustannukset komissio sovelsi niihin tuotannollisia yleiskuluja, myynti-, yleis- ja hallintokustannuksia ja voittoa (ks. 112 kappale). Tuotannolliset yleiskulut määritettiin pyynnön esittäjän antamien tietojen perusteella. Hallinto-, myynti- ja yleiskustannukset sekä voitto määritettiin kolmen brasilialaisen yrityksen (ArcelorMittal Brazil, CSN ja Usiminas) taloudellisten tietojen perusteella, kuten 111 kappaleessa mainitaan. Komissio lisäsi vääristymättömiin valmistuskustannuksiin seuraavat tekijät:

— tuotannolliset yleiskulut, joiden osuus ensimmäisestä tuotantoprosessista alkavan valmistuksen suorista kustannuksista oli yhteensä 10 prosenttia ja toisesta tuotantoprosessista alkavan valmistuksen suorista kustannuksista 2 prosenttia.

⁽⁶⁰⁾ <https://www.edp.com.br/distribuicao-es/saiba-mais/informativos/tarifas-aplicadas-a-clientes-atendidos-em-alta-e-media-tensao-grupo-a>), ja <https://www.edp.com.br/distribuicao-es/saiba-mais/informativos/bandeira-tarifaria>

⁽⁶¹⁾ www.macmap.org

- hallinto-, myynti- ja yleiskustannukset ja muut kustannukset, joiden osuus kolmen edellä mainitun brasilialaisen yrityksen myytyjen hyödykkeiden kustannuksista oli 18,5 prosenttia, ja
- voitto, jonka osuus kolmen edellä mainitun brasilialaisen yrityksen myytyjen hyödykkeiden kustannuksista oli 14,7 prosenttia, sovellettuna vääristymättömiin valmistuksen kokonaiskustannuksiin.

(116) Tämän perusteella komissio muodosti tuotelajikohtaisen normaaliarvon noudettuna-tasolla perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan a alakohdan mukaisesti. Laskennallinen normaaliarvo oli tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla joko 1 200–1 400 euroa/tonni tai 1 500–1 700 euroa/tonni tuotantoprosessista riippuen (ks. tätä koskeva 102 kappale).

3.1.8 Vientihinta

(117) Koska kiinalaiset vientiä harjoittavat tuottajat eivät toimineet yhteistyössä, vientihinnan määrittelyyn käytettiin 14 artiklan 6 kohdan mukaisen tietokannan ⁽⁶²⁾ tietoja CIF-tasolla.

3.1.9 Vertailu

(118) Komissio vertasi perusasetuksen 2 artiklan 6 a kohdan a alakohdan mukaisesti määritettyä laskennallista normaaliarvoa edellä kuvatun mukaisesti määritettyyn vientihintaan.

(119) Tasapuolisen vertailun varmistamiseksi komissio oikaisi tarvittaessa normaaliarvoa ja/tai vientihintaa, jotta hintoihin ja niiden vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erot voitiin ottaa huomioon perusasetuksen 2 artiklan 10 kohdan mukaisesti. Pyynnön esittäjän toimittamien tietojen perusteella vientihintaan tehtiin oikaisuja merirahdin ja kotimaan rahdin sekä purkumaksujen osalta yhteensä 140,44 euroa/tonni, jotta hinta saataisiin noudettuna-tasolle.

3.1.10 Polkumyynnin jatkuminen

(120) Tämän perusteella komissio vahvisti, että vientihinta oli 29,7 prosenttia alempi kuin normaaliarvo 102 kappaleessa selitetyn ensimmäisen, raaka-aineista alkavan tuotantoprosessin osalta ja 8,83 prosenttia alempi toisen, puolivalmisteista alkavan tuotantoprosessin osalta.

(121) Kyseisen tuonnin määrä oli kuitenkin hyvin vähäinen, alle 0,5 prosenttia unionin koko tuonnista, ja sen osuus unionin markkinoista oli alle 1 prosenttia, joten hintoja ei pidetty edustavina. Tästä syystä komissio katsoi, että päätelmää polkumyynnin jatkumisesta ei voitu tehdä näin vähäisen määrän perusteella. Sen vuoksi komissio tutki polkumyynnin toistumisen todennäköisyyttä.

3.1.11 Polkumyynnin toistumisen todennäköisyys

(122) Polkumyynnin toistumisen todennäköisyyden arviointia varten analysoitiin seuraavia lisätekijöitä: vienti kolmansiin maihin, tuotantokapasiteetti ja käyttämätön kapasiteetti Kiinassa sekä unionin markkinoiden houkuttelevuus.

3.1.11.1 Kolmansiin maihin suuntautuvan viennin ja unioniin suuntautuvan viennin hintojen vertailu

(123) Komissio analysoi Kiinasta kolmansiin maihin suuntautuvan viennin hintakehitystä tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla. Sen vuoksi se käytti julkisesti saatavilla olevia tietoja, kuten GTA-tietokantaan ilmoitettuja Kiinan vientitilastoja, joista se sai HS-koodeihin 7209 15 90, 7209 16 90, 7209 17 90, 7209 18 90, 7209 25 00, 7209 26 00, 7209 27 00, 7209 28 00, 7211 23 00, 7211 29 00, 7225 50 00 ja 7226 92 00 luokiteltujen tiettyjen kylmävalssattujen teräslevytuotteiden viennin määrät ja arvot tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla. Viennin määrä (tonneina) kaikkiin maihin (Euroopan unioni mukaan lukien) oli 3 253 368 tonnia, josta 31 602 tonnia eli noin 1 prosentti vietiin unioniin.

⁽⁶²⁾ 14 artiklan 6 kohdan mukaisessa tietokannassa on tietoja menettelyn piiriin kuuluvista sekä muista kolmansista maista tulevan kirjaamis- tai polkumyynnitoimenpiteiden tai tukien vastaisten toimenpiteiden kohteena jo olevien tuotteiden tuonnista 10-numeroisten Taric-koodien tasolla.

- (124) GTA-tietokannan vientitilastojen mukaan Kiinasta muihin maihin suuntautuvan viennin keskimääräinen CIF-hinta oli 629 euroa/tonni, joka oikaistiin noudettuna-hinnaksi 585 euroa/tonni (merirahdin ja kotimaisen rahdin sekä purkamismaksujen osalta tehtyjen oikaisujen jälkeen). Jälkimmäinen hinta oli jopa alempi kuin vientihinta EU:hun tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla.
- (125) Tästä syystä pidettiin todennäköisenä, että jos voimassa olevat toimenpiteet kumottaisiin, kiinalaiset vientiä harjoittavat tuottajat alkaisivat myydä unioniin todettua normaaliarvoa alemmilla hinnoilla.

3.1.11.2 Tuotantokapasiteetti ja käyttämätön kapasiteetti Kiinassa

- (126) Pyynnön esittäjän pyynnön mukaan Kiinassa on yli 50 vientiä harjoittavaa tuottajaa, jotka valmistavat tarkastelun kohteena olevaa tuotetta. GTA-tietokantaan ilmoitettujen vientitilastojen mukaan kiinalaiset vientiä harjoittavat tuottajat harjoittivat vientiä myös muualle maailmaan.
- (127) Koska kiinalaiset vientiä harjoittavat tuottajat eivät toimineet yhteistyössä, komissio teki muiden vientiä harjoittavien tuottajien kapasiteettia koskevat päätelmänsä käytettävissä olevien tietojen pohjalta ja tukeutui tarkastelupyynnön sisältyviin tietoihin sekä muihin käytettävissä oleviin lähteisiin, kuten komission täytäntöönpanoasetukseen (EU) 2021/1029⁽⁶³⁾, syyskuussa 2021 julkaistuun OECD:n asiakirjaan teräksentuotantokapasiteetin viimeaikaisesta kehityksestä vuonna 2021⁽⁶⁴⁾ ja World Steel Associationin vuotta 2021 koskeviin tietoihin⁽⁶⁵⁾.
- (128) Ensinnäkin toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskevassa tarkastelupyynnössä olevien tietojen mukaan Kiinan kokonaiskapasiteetin arvioitiin olevan 120 miljoonaa tonnia ja sekä Kiinan tuotannon että kulutuksen arvioitiin kummankin olevan 100 miljoonaa tonnia vuonna 2020. Tämän perusteella Kiinan käyttämättömän kapasiteetin arvioitiin olevan 20 tonnia vuonna 2020, mikä antaa kuvan käyttämättömän kapasiteetin määrästä tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla ja ylittää merkittävästi unionin kokonaiskulutuksen vapailla markkinoilla (noin 9,7 miljoonaa tonnia) tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla. Toiseksi täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2021/1029 todetaan, että huolimatta ”kulutuksen poikkeuksellisesta kasvusta Kiinassa” (ks. asetuksen (EU) 2021/1029 johdanto-osan 36 kappale) terästeollisuuden ylikapasiteettia käsittelevän globaalin foorumin (GFSEC) ministeritason raportin vuoden 2019 tietoihin perustuvissa päätelmissä on vuonna 2020 todettu, että ”kysyntänäkymien välittömänä vaikutuksena on se, että maailmanlaajuinen kapasiteetin ja kysynnän ero, joka on teräsmarkkinoiden ylijarjontariskien indikaattori, nousee huomattavasti eli vähintään 606 miljoonaa tonniin vuonna 2020” Siinä myös todettiin, että tällainen ”ylikapasiteetin suunnan kääntäminen voi johtaa kaupan häiriöihin, teräksen hintojen jyrkkään laskuun ja heikentää terästeollisuuden taloudellista kestävyyttä”. Kolmanneksi tämä tilanne on vahvistettu myös OECD:n asiakirjassa ”latest development in steelmaking capacities in 2021”. Asiakirjassa viitataan ”useisiin uusiin inventointeihin, jotka liittyvät Kiinan toimiin vanhentuneiden ja pienten terästehtaiden korvaamiseksi etenkin Kiinan itäisillä ja eteläisillä rannikkoalueilla” sekä siihen, että Kiinan viranomaiset ”ovat havainneet joidenkin terästehtaiden kasvattaneen tuotantokapasiteettiaan kapasiteetinvaihto-ohjelman puitteissa”. OECD:n asiakirjassa viitattiin myös kiinalaisten yritysten investointeihin Etelä-Aasian maissa, kuten Filippiineillä ja Indonesiassa. World Steel Associationin vuotta 2021 koskevat tiedot koskevat vain raakaterästä, mutta niitä voidaan kuitenkin pitää ohjeellisina tarkasteltavana olevalle tuotteelle, sillä kylmävalssatun teräksen tuotanto on periaatteessa kuumavalssatun teräksen valmistusta seuraava vaihe teräksen tuotantoprosessissa. Tältä osin raakateräksen tuotantoa koskevat vuoden 2021 tiedot osoittivat, että Kiinan osuus maailman teräksen tuotannosta oli 52,9 prosenttia, mikä kertoo myös tarkasteltavana olevan tuotteen valtavasta tuotantokapasiteetista Kiinassa vuonna 2021.
- (129) Lisäksi joillakin tärkeimmillä markkinoilla, kuten Yhdysvaltojen ja Intian markkinoilla, on voimassa tarkastelun kohteena olevaa tuotetta koskevia polkumyynnitoimenpiteitä, mikä rajoittaa kiinalaisten vientiä harjoittavien tuottajien pääsyä markkinoille.
- (130) Tämän perusteella on todennäköistä, että kiinalaiset tuottajat suuntaavat merkittäviä määriä käyttämätöntä kapasiteettiaan unionin markkinoille polkumyynnihinnoin, jos toimenpiteiden annetaan raueta.

3.1.11.3 Unionin markkinoiden houkuttelevuus

- (131) Unionin markkinat kuuluvat maailman suurimpiin tiettyjen kylmävalssattujen teräslevytuotteiden markkinoihin.

⁽⁶³⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2021/1029, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/159 muuttamisesta tiettyjen terästuotteiden tuonnissa sovellettavan suojatoimenpiteen voimassaolon jatkamiseksi (EUVL L 225 I, 25.6.2021, s. 1).

⁽⁶⁴⁾ <https://www.oecd.org/industry/ind/latest-developments-in-steelmaking-capacity-2021.pdf>

⁽⁶⁵⁾ <https://worldsteel.org/steel-topics/statistics/world-steel-in-figures-2022/>

- (132) Pyynnön esittäjä väitti pyynnössään, että terästä koskevat unionin suojoitoimenpiteet, joita sovelletaan tarkastelun kohteena olevaan tuotteeseen, eivät yksinään riittäisi suojaamaan unionin markkinoita merkittävältä polkumyyn-tituonnin määrältä. Kiinalle ei ole annettu tarkastelun kohteena olevaa tuotetta koskevaa maakohtaista kiintiötä, joten kiinalaisilla vientiä harjoittavilla tuottajilla on mahdollisuus hyödyntää suurta määrää jäännöskiintiötä, joiden puitteissa ne voivat suunnata vientiään unionin markkinoille, jos polkumyynntoimenpiteiden voimassaolo päättyisi. Jos polkumyynnin vastaiset toimenpiteet kumottaisiin, Kiinan vientimäärät todennäköisesti kasvaisivat merkittävästi jäännöskiintiön puitteissa ja Kiinasta tuleva tuonti täyttäisi unionin markkinat ennen kuin suojoitoimenpiteen mukaista kiintiön ylittävää tullia alettaisiin soveltaa.
- (133) Tuoja Duferco SA väitti ⁽⁶⁶⁾, että Kiinan viranomaiset peruivat teräksen vientiin sovellettavan arvonlisäveron 13 prosentin alennuksen, tarkastelun kohteena oleva tuote mukaan luettuna, tavoitteenaan Kiinan terästuotannon rajoittaminen (hiilipäästöihin puuttumiseksi) niin, että Kiinan kotimainen tarjonta on kuitenkin turvattu. Duferco SA väitti, että tämän seurauksena Kiinasta tulevan tuonnin hintojen odotetaan nousevan, mikä heikentää unionin markkinoiden houkuttelevuutta. Komissio ei kuitenkaan voinut vahvistaa tätä väitettä, sillä määrien ja hintojen kehitys riippuu myös monista muista tekijöistä, kuten erityisesti nykyisestä ylikapasiteetista ja unionin markkinoiden houkuttelevuudesta muihin kolmansiin maihin verrattuna.

3.1.11.4 Toistumisen todennäköisyyttä koskevat päätelmät

- (134) Unionin markkinat ovat erittäin houkuttelevat, sillä ne ovat yhdet maailman suurimmista. Kuten 202 kappaleen taulukossa 7 esitetään, otokseen valittujen unionin tuottajien painotettu keskimääräinen yksikkömyyntihinta etuyhteydettömille asiakkaille unionin vapailta markkinoilla oli tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla 622 euroa/tonni, mikä on enemmän kuin Kiinasta tulevan viennin keskimääräinen hinta oikaistuna noudettuna-hinnaksi, joka on 585 euroa/tonni (ks. 124 kappale). Näin ollen olisi todennäköistä, että kiinalaiset tuottajat hyödyntäisivät käyttämätöntä kapasiteettiaan ja ohjaisivat lisäksi osan vähemmän tuottavasta vientimyynnistään kolmansista maista unionin markkinoille, jos nykyisten polkumyynnin vastaisten toimenpiteiden voimassaolo päättyy.
- (135) Edellä esitettyjen näkökohtien perusteella katsottiin, että polkumyynnin toistuminen on todennäköistä, jos toimenpiteiden annetaan raueta.

3.2 Venäjä

3.2.1 Alustavat huomautukset

- (136) Tarkastelua koskevan tutkimusajanjakson aikana tarkastelun kohteena olevan tuotteen tuonti Venäjältä jatkui, joskin merkittävästi vähäisempänä kuin alkuperäisen tutkimuksen tutkimusajanjaksolla (eli 1 päivän huhtikuuta 2014 ja 31 päivän maaliskuuta 2015 välisenä aikana). Comext-tilastojen (Eurostat) mukaan kylmävalssattuja teräslevy-tuotteita tuotiin Venäjältä alle 3 000 tonnia tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla, kun alkuperäisellä tutkimusajanjaksolla tuontia oli noin 700 000 tonnia. Venäjältä peräisin olevien tiettyjen kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuonnin osuus sekä unionin kokonaismarkkinoista että unionin vapaista markkinoista tarkastelua koskevan tutkimusajanjakson aikana oli vain noin 0 prosenttia, kun se alkuperäisen tutkimusajanjakson aikana oli 9,8 prosenttia.
- (137) Kuten 29 kappaleessa selitetään, kolme venäläistä vientiä harjoittavaa tuottajaa ilmaisivat vireillepanon yhteydessä halukkuutensa toimia yhteistyössä. Ne ilmoittivat kuitenkin myöhemmin komissiolle, että ne eivät aikoneet vastata vientiä harjoittaville tuottajille tarkoitettuun kyselylomakkeeseen.
- (138) Sen vuoksi päätelmät polkumyynnin jatkumisesta ja sen toistumisen todennäköisyydestä perustuivat perusasetuksen 18 artiklan mukaisesti käytettävissä oleviin tietoihin.

⁽⁶⁶⁾ Kiinan kansantasavallasta ja Venäjän federaatiosta peräisin olevien tiettyjen kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuontiin sovellettavien polkumyynnin vastaisten toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskevan tarkastelun vireillepano, Duferco S.A:n puolesta 27.8.2021 toimitetut huomautukset, 4.1. jakso Kiina, s. 6–7.

3.2.2 Polkumyöntituonnin jatkuminen tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla

3.2.2.1 Normaaliarvo

- (139) Kuten 138 kappaleessa mainitaan, komissio käytti normaaliarvon määrittämiseksi käytettävissä olevia tietoja, koska venäläiset vientiä harjoittavat tuottajat kieltäytyivät yhteistyöstä. Tähän tarkoitukseen komissio käytti pyynnön esittäjän toimittamia tarkastelua koskevaa tutkimusajanjaksoa koskevia tietoja, jotka perustuivat MEPS Internationalin ⁽⁶⁷⁾ kotimarkkinahintojen viitetietoihin Venäjä–kylmävalssatut teräslevytuotteet–Volgan alue. Tämän perusteella normaaliarvo tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla oli 702,97 euroa/tonni.

3.2.2.2 Vientihinta

- (140) Koska venäläiset vientiä harjoittavat tuottajat eivät toimineet yhteistyössä, komission oli käytettävä vientihinnan määrittämiseksi käytettävissä olevia tietoja.
- (141) Vientihinta määriteltiin Eurostatin CIF-hintatietojen perusteella. Näin ollen vientihinta oli 755,65 euroa/tonni.

3.2.2.3 Vertailu

- (142) Komissio vertaili normaaliarvoa ja tarkastelun kohteena olevan tuotteen vientihintaa noudettuna-tasolla. Vientihintaan tehtiin pyynnön esittäjän toimittamien tietojen perusteella oikaisuja merirahdin ja kotimaan rahdin sekä purkumaksujen osalta yhteensä 127,84 euroa/tonni, jotta hinta saataisiin noudettuna-tasolle. Tällä perusteella oikaistu noudettuna-vientihinta unioniin oli 627,81 euroa/tonni.

3.2.2.4 Polkumyynnin jatkuminen

- (143) Edellä esitetty vertailu osoitti, että unioniin suuntautuvan viennin hinnat prosentteina CIF-arvosta ilmaistuna olivat 10 prosenttia alhaisemmat kuin määritetty normaaliarvo.
- (144) Kyseisen tuonnin määrä oli kuitenkin hyvin vähäinen, alle 1 prosentti unionin koko tuonnista ja vain noin 0 prosenttia unionin markkinoista, joten komissio tutki myös polkumyynnin toistumisen todennäköisyyttä.

3.2.3 Polkumyynnin toistumisen todennäköisyys, jos toimenpiteet kumottaisiin

- (145) Komissio tutki perusasetuksen 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti polkumyynnin toistumisen todennäköisyyttä, jos toimenpiteiden voimassaolo päättyisi. Tältä osin analysoitiin seuraavia lisätekijöitä: vienti kolmansiin maihin, tuotantokapasiteetti ja käyttämätön kapasiteetti Venäjällä sekä unionin markkinoiden houkuttelevuus.

3.2.3.1 Vienti kolmansiin maihin

a) **Normaaliarvo**

- (146) Normaaliarvo muodostettiin edellä 3.2.2.1 jaksossa kuvatulla tavalla.

b) **Vientihinta**

- (147) Vientihinta määriteltiin tarkastelun kohteena olevan tuotteen kolmansiin maihin suuntautuvan viennin hintojen perusteella. Tätä varten komissio käytti GTA-tietokantaa, koska vientiä harjoittavat tuottajat eivät toimineet yhteistyössä. Keskimääräinen CIF-vientihinta kolmansiin maihin oli 536 euroa/tonni tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla. Kolmansiin maihin tapahtuvan viennin CIF-hinta oikaistiin noudettuna-tasolle vähentämällä rahti- ja vakuutuskustannukset sekä kotimaan kuljetuskustannukset Venäjällä, jotka olivat yhteensä 127,84 euroa/tonni, kuten 141 kappaleessa mainitaan. Tällä perusteella oikaistu noudettuna-vientihinta kolmansiin maihin oli 408,72 euroa/tonni.

⁽⁶⁷⁾ Global Steel Prices, Indexes & Forecasts | MEPS International

c) **Hintavertailu**

- (148) Komissio vertasi 3.2.2.1 jaksossa määriteltyä normaaliarvoa ja kolmansiin maihin suuntautuvan viennin hintoja noudettuna-tasolla.
- (149) Edellä esitetty vertailu osoitti, että Venäjältä kolmansiin maihin suuntautuvan tarkastelun kohteena olevan tuotteen vientihinnat prosentteina CIF-arvosta ilmaistuna olivat 55 prosenttia alhaisemmat kuin määritetty normaaliarvo.
- (150) Vireillepanoa koskevissa huomautuksissaan kolme venäläistä vientiä harjoittavaa tuottajaa väittivät, että vientihinnat kolmansien maiden markkinoille eivät ole edustavampia kuin unioniin suuntautuvan viennin hinnat, sillä kyseinen, lähinnä Turkkiin suuntautuva, vienti koostuu kylmävalssattujen teräslevytuotteiden halvemmista lajeista, mikä selittää niiden alhaisemmat hinnat. Niiden mielestä Eurostatin ilmoittamat Venäjän korkeat vientihinnat olivat edustavia ja niitä on käytettävä arvioinnissa.
- (151) Komissio totesi, että tuotelajien eroja koskevan väitteen tueksi ei esitetty mitään näyttöä. Itse asiassa kolmelta venäläiseltä vientiä harjoittavalta tuottajalta ei saatu kyselylomakevastauksia, joiden perusteella komissio olisi voinut tehdä arvon unioniin viedystä tuotelajeista. Näin ollen komissio perusti arvon käytettävissä oleviin tietoihin, kuten 138 kappaleessa selitetään. Se käytti GTA-tietokantaa asianmukaisimpana lähteenä määrittääkseen Venäjän vientihinnat kolmansiin maihin. Vaikka kolmen venäläisen viejän ehdottamalla tavalla käytettäisiinkin Venäjältä unioniin suuntautuvan viennin hintoja, komissio totesi edellä 3.2.2.4 jaksossa, että Venäjältä unioniin suuntautuvan viennin hinnat prosentteina CIF-arvosta ilmaistuna olivat 10 prosenttia alhaisemmat kuin määritetty normaaliarvo. Sen vuoksi väite hylättiin.

3.2.3.2 Tuotantokapasiteetti ja käyttämätön kapasiteetti Venäjällä

- (152) Koska venäläiset vientiä harjoittavat tuottajat eivät toimineet yhteistyössä, Venäjän tuotantokapasiteetti ja käyttämätön kapasiteetti määritettiin käytettävissä olevien tietojen ja erityisesti pyynnön esittäjän toimittamien tarkastelua koskevaa tutkimusajanjaksoa koskevien tietojen perusteella.
- (153) Pynnön esittäjän toimittamien tietojen mukaan tutkimuksen kohteena olevan tuotteen kokonaistuotantokapasiteetti Venäjällä oli yli 12 000 000 tonnia tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla. Pynnön esittäjä arvioi, että venäläisten tuottajien käyttämätön kapasiteetti on noin 2 miljoonaa tonnia, jota kotimarkkinat eivät kykene ottamaan vastaan. Lisäksi pynnön esittäjän mukaan venäläiset tuottajat ovat lisänneet kylmävalssatun teräksen tuotantokapasiteettia noin 1 150 000 tonnilla vuosien 2016 ja 2021 välillä.
- (154) Venäläiset vientiä harjoittavat tuottajat kiistivät pynnön esittäjän esittämän arvon Venäjän käyttämättömästä kapasiteetista. Vireillepanoa koskevissa huomautuksissaan ne toimittivat tietoja kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuotannonalan kokonaistuotantokapasiteetista, kokonaistuotantomäärästä ja kapasiteetin käyttöasteesta Venäjällä. Ne väittivät, että vuonna 2020 Venäjän kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuotannonalan käyttämätön kapasiteetti oli [1,8–2,3] miljoonaa tonnia, mikä oli vain [4–8] prosenttia unionin kokonaiskulutuksesta (32,4 miljoonaa tonnia). Lisäksi ne väittivät, että kylmävalssattujen teräslevytuotteiden vapaan kapasiteetin Venäjällä ennustetaan vähenevän entisestään, kun otetaan huomioon kylmävalssattujen teräslevytuotteiden kulutuksen ja tuotannon odotettu kasvu Venäjällä ja Euraasian talousunionissa (EAEU).
- (155) Kuten 32 kappaleessa selitetään, venäläiset vientiä harjoittavat tuottajat eivät toimittaneet kyselylomakevastauksia ja komissio katsoi niiden toimittaneen vain hajanaisia tietoja, jotka koskivat tuotantoa, kapasiteettia ja tuotantomäärää ilman asiaa tukevaa näyttöä ja joita komissio ei pystynyt tarkistamaan. Näin ollen komissio käytti asiakirja-aineistossa saatavilla olevia tietoja, koska vientiä harjoittavat tuottajat eivät toimittaneet sille riittäviä ja luotettavia tietoja tuotantokapasiteetista ja tuotantomääristä.

- (156) Lisäksi venäläiset vientiä harjoittavat tuottajat toimittivat tuotantoa, kapasiteettia ja kapasiteetin käyttöastetta koskevat tiedot ainoastaan luottamuksellisena versiona ilman ei-luottamuksellista yhteenvetoa. Vireillepanoilmoituksessa todetaan, että jos luottamuksellisia tietoja toimittava osapuoli ei pysty osoittamaan hyvää syytä luottamuksellista käsittelyä koskevalle pyynnölleen tai ei liitä tietoihin ei-luottamuksellista yhteenvetoa, jonka muoto ja laatu vastaavat vaatimuksia, komissio voi jättää kyseiset tiedot huomiotta, paitsi jos asianmukaisten lähteiden perusteella voidaan vakuuttavasti osoittaa, että tiedot ovat oikeita. Tietojen oikeellisuutta ei voitu tyydyttävällä tavalla osoittaa, koska tuotantoa, kapasiteettia ja kapasiteetin käyttöastetta koskevat tiedot oli toimitettu ainoastaan luottamuksellisena versiona, joten muut asianomaiset osapuolet eivät voineet esittää niitä koskevia huomautuksia.
- (157) Venäläisten vientiä harjoittavien tuottajien ja pyynnön esittäjän kyseisestä asiasta esittämät tiedot eivät kuitenkaan poikenneet merkittävästi toisistaan. Näin ollen komissio totesi, että venäläisten vientiä harjoittavien tuottajien toimittamiin tietoihin perustuva arviointi ei olisi johtanut toisenlaiseen päätelmään. Sen vuoksi komissio hylkäsi nämä väitteet.
- (158) Päätelmien ilmoittamisen jälkeen Venäjän viranomaiset sekä vientiä harjoittavat tuottajat kiistivät komission päätelmät siitä, että vientiä harjoittavat tuottajat eivät toimineet täydessä yhteistyössä tutkimuksessa ja että tarkoituksenmukaista avointa versiota ei ollut toimitettu (kuten 156 kappaleessa selitetään). Vientiä harjoittavat tuottajat väittivät, että tältä osin komissio käytti harkintavaltaansa väärin.
- (159) Ensinnäkin komissio totesi, että vientiä harjoittavat tuottajat toimittivat yritys kohtaista kapasiteettia koskevat tiedot ainoastaan indeksoidussa muodossa, joka ei antanut osapuolille mahdollisuutta esittää huomautuksia tarkasta kapasiteetista (vaihteluvälejä ei toimitettu). Avoimessa versiossa ei toimitettu tuotantotietoja eikä kapasiteetin käyttöastetta koskevia tietoja. Näin ollen komissio toisti päätelmänsä, joiden mukaan muut asianomaiset osapuolet eivät voineet tarkastella avoimessa versiossa olevia tuotantoa koskevia tietoja, kapasiteettia eikä kapasiteetin käyttöastetta. Näitä tietoja ei toimitettu myöskään osana kyselyvastauksia, eikä niitä voitu tarkastaa vertaamalla niitä kyselylomakkeiden muihin osiin ja niiden perustana oleviin asiakirjoihin, joita yritysten on toimitettava näyttönä kyselyvastauksessa antamiensa tietojen tueksi. Lopuksi komissio totesi, etteivät sen päätelmät käyttämättömästä kapasiteetista muuttuisi, vaikka toimitetut tiedot otettaisiin huomioon, kuten edellä kappaleessa 157 selitetään. Tämän vuoksi komissio hylkäsi nämä väitteet.
- (160) Tarkastelun kohteena olevan tuotteen käyttämätön tuotantokapasiteetti Venäjällä on noin 21 prosenttia unionin kokonaiskulutuksesta vapailla markkinoilla tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla, kun se lasketaan hakemukseen perusteella, ja noin 20 prosenttia, jos venäläisten vientiä harjoittavien tuottajien toimittamat tiedot otetaan huomioon.
- (161) Edellä esitetyn perusteella komissio päätteli, että venäläisillä vientiä harjoittavilla tuottajilla on huomattavasti käyttämätöntä kapasiteettia, jota ne voisivat käyttää tuottaakseen kylmävalssattuja teräslevyvalmisteita unioniin vietäväksi, jos toimenpiteiden annettaisiin raueta.

3.2.3.3 Unionin markkinoiden houkuttelevuus

- (162) Komissio totesi, että venäläiset vientiä harjoittavat tuottajat veivät tarkastelun kohteena olevaa tuotetta kolmansien maiden markkinoille hinnoilla, jotka olivat noin 14 prosenttia alemmat kuin unionin tuottajien keskimääräiset myyntihinnat unionin markkinoilla. Tämä hintataso huomioon ottaen vienti unioniin on venäläisille viejille potentiaalisesti houkuttelevampaa kuin vienti mihin tahansa muuhun maahan.
- (163) Unionin markkinat ovat houkuttelevat myös maantieteellisen läheisyytensä ja kokonsa vuoksi: kokonaiskulutus oli tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla 33 579 173 tonnia, mihin sisältyy vapaiden markkinoiden kulutus 9 677 020 tonnia.

- (164) Kolmansiin maihin suuntautuvan viennin määrä oli tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla 580 000 tonnia, mikä vastasi kuutta prosenttia unionin vapaiden markkinoiden kulutuksesta. Tämäkin määrä kylmävalssattuja teräslevytuotteita voitaisiin suunnata unionin markkinoille sen houkuttelevuuden vuoksi, jos toimenpiteiden voimassaolo päättyisi.
- (165) Päätelmien ilmoittamisen jälkeen vientiä harjoittavat tuottajat ja Venäjän viranomaiset väittivät, että pakotteiden vuoksi unionin markkinat eivät enää houkutelleet vientiä harjoittavia tuottajia ja että pakotteita edeltävänäkin aikana ”kauppavirrat, infrastruktuuri ja toimitusketjut ovat jo tuhoutuneet”, ja niiden palautuminen ennalleen kestäisi useita vuosia.
- (166) Pakotteita koskevaa väitettä käsitellään jäljempänä 167 ja 172 kappaleessa, mutta komissio totesi, että mitään näyttöä ei esitetty väitteestä, että unioniin suuntautuvan viennin palautuminen ennalleen kestäisi useita vuosia. Komissio toisti päätelmänsä, jonka mukaan unionin markkinat ovat houkuttelevat venäläisten vientiä harjoittavien tuottajien kannalta, kun otetaan huomioon huomattavasti alhaisemmat hinnat, joilla venäläiset vientiä harjoittavat tuottajat jatkavat vientiä muualle maailmaan, unionin markkinoiden maantieteellinen läheisyys ja koko sekä kolmansiin maihin suuntautuvan viennin huomattava määrä, joka voitaisiin suunnata unioniin.
- (167) Viimeaikaiset tapahtumat eivät kyseenalaista tätä päätelmää. Tältä osin komissio totesi, että tutkimuksen vireillepanon jälkeen Venäjän federaation Ukrainaan kohdistaman sotilaallisen hyökkäyksen vuoksi unioni kohdisti Venäjään useita pakotepaketteja, jotka ovat vaikuttaneet myös terästuotteisiin ja/tai tarkastelun kohteena olevaa tuotetta tuottaviin ja vieviin teräsyhtiöihin tarkastelua koskevan tutkimusajanjakson jälkeen. Viimeisin tarkastelun kohteena olevaa tuotetta ja/tai vientiä harjoittavia tuottajia koskeva pakotepaketti sisältää kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuontikiellon. Kielto tuli voimaan 16 päivänä maaliskuuta 2022 ⁽⁶⁸⁾. Koska pakotteet liittyvät sotilaalliseen hyökkäykseen ja taustalla olevaan geopoliittiseen tilanteeseen, niiden soveltamisen laajuutta, muutoksia ja/tai kestoa ei voi ennakoita. Lisäksi polkumyynnin vastaisten toimenpiteiden voimassaoloaika on viisi vuotta. Ottaen huomioon edellä mainitut epävarmuustekijät ja sen, että neuvosto saattaa muuttaa pakotteiden tarkkaa soveltamisalaa ja kestoa milloin tahansa, komissio totesi että niitä ei voida ottaa huomioon tämän menettelyn päätelmissä.

3.2.3.4 Polkumyynnin toistumisen todennäköisyyttä koskevat päätelmät

- (168) Komissio totesi, että venäläiset vientiä harjoittavat tuottajat myyvät kolmansiin maihin normaaliarvoa alhaisemmillä hinnoilla.
- (169) Kuten 161 kappaleessa selitetään, Venäjän käyttämätön kapasiteetti tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla oli merkittävä eli noin 21 prosenttia unionin kokonaiskulutuksesta vapailla markkinoilla tarkastelua koskevalla ajanjaksolla, ja se kasvoi vuosien 2016 ja 2021 välillä.
- (170) Unionin markkinoiden houkuttelevuus kokonsa, maantieteellisen läheisyytensä ja hintojensa vuoksi viittaa siihen, että Venäjältä peräisin oleva vienti ja sen käyttämätön kapasiteetti todennäköisesti suunnattaisiin (uudelleen) unionin markkinoille, jos toimenpiteiden annetaan raueta.
- (171) Päätelmien ilmoittamisen jälkeen Venäjän viranomaiset väittivät, että polkumyynnin toistuminen ei ole todennäköistä, koska tuonti on ollut vähäistä ja pakotteiden vuoksi venäläiset valmistajat ovat lopettaneet viennin unioniin pitkäksi ja määrittämättömäksi ajaksi kokonaan.
- (172) Unioniin suuntautuvasta viennistä komissio muistutti, että se vahvisti polkumyynnin toistumisen todennäköisyyden edellä kuvattujen tekijöiden perusteella; niihin ei sisällynyt unioniin suuntautuvan viennin tämänhetkinen taso, jota pidetään väliaikaisena tilanteena, joka voi muuttua milloin tahansa. Nykyisten pakotteiden osalta komissio totesi, kuten 167 kappaleessa selitetään, että niitä ei voida ottaa huomioon tämän menettelyn päätelmissä, koska niiden

⁽⁶⁸⁾ Neuvoston asetus (EU) N:o 833/2014, annettu 31 päivänä heinäkuuta 2014, rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta (EUVL L 229, 31.7.2014, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna annetulla neuvoston asetuksella (EU) 2022/428 (EUVL L 87 I, 15.3.2022, s. 13). Kaikki pakotepaketit koskevat muutokset ovat asetuksen (EU) N:o 833/2014 konsolidoidussa versiossa osoitteessa <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A02014R0833-20220413>

soveltamisen laajuutta, muutoksia ja/tai kestoja voidaan tarkistaa milloin tahansa. Näin ollen viimeaikaiset Venäjältä unioniin suuntautuvaan tuontiin tilapäisesti vaikuttavat tapahtumat eivät voi muuttaa polkumyynnin toistumista koskevia päätelmiä tässä tapauksessa, ja väitteet hylättiin.

- (173) Tämän vuoksi komissio päätteli, että polkumyynnin toistuminen on todennäköistä, jos toimenpiteiden voimassaoloa ei jatketa.

4. VAHINKO

4.1 Unionin tuotannonalan ja unionin tuotannon määritelmä

- (174) Samankaltaista tuotetta valmisti tarkastelujaksolla 21 unionin tuottajaa. Nämä tuottajat muodostavat perusasetuksen 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun 'unionin tuotannonalan'.
- (175) Unionin kokonaistuotannoksi tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla vahvistettiin noin 30,5 miljoonaa tonnia. Komissio vahvisti luvun unionin tuotannonalaa koskevien kaikkien käytettävissä olevien tietojen, kuten pyynnön esittäjän toimittamien tietojen, perusteella. Kuten 21 kappaleessa todetaan, otokseen valittiin kolme unionin tuottajaa, joiden osuus samankaltaisen tuotteen unionin kokonaistuotannosta oli yli 30 prosenttia.
- (176) Koska unionin tuotannonala on pääosin vertikaalisesti integroitunut ja kylmävalssattuja teräslevy tuotteita pidetään useiden suuremman lisäarvon jatkojalostustuotteiden tuotannon perusraaka-aineena, kytkösmarkkinoiden ja vapaiden markkinoiden kulutus analysoitiin erikseen.
- (177) Erot kytkösmarkkinoiden ja vapaiden markkinoiden välillä ovat oleellisia vahinkoanalyysissä, koska kytkösmarkkinoille tarkoitetut tuotteet eivät kilpaile suoraan tuonnin kanssa, ja siirtohinnat sovitaan ryhmien sisällä erilaisten hinnoittelukäytäntöjen mukaisesti eivätkä ole siksi luotettavia. Sitä vastoin vapaille markkinoille tarkoitetut tuotteet kilpailevat suoraan tarkasteltavana olevan tuotteen tuonnin kanssa ja hinnat ovat vapaita markkinahintoja.
- (178) Jotta unionin tuotannonalasta saataisiin kuva, joka olisi mahdollisimman täydellinen ja samanlainen kuin alkuperäisessä tutkimuksessa, komissio hankki tietoja kylmävalssattujen teräslevy tuotteiden koko tuotannosta ja määritteli, oliko tuotanto tarkoitettu kytkösmarkkinoille vai vapaille markkinoille. Komissio totesi, että noin 78 prosenttia unionin tuottajien kokonaistuotannosta oli tarkoitettu kytkösmarkkinoille.
- (179) Komissio tarkasteli tiettyjä unionin tuotannonalaan liittyviä taloudellisia indikaattoreita pelkästään vapaita markkinoita koskevien tietojen perusteella. Näitä indikaattoreita ovat myyntimäärä ja -hinnat unionin markkinoilla, markkinaosuus, vientimäärä ja -hinnat sekä kannattavuus. Muiden indikaattoreiden, kuten tuotannon, kapasiteetin, tuottavuuden, työllisyyden ja palkkojen, osalta jäljempänä esitetyt luvut koskevat koko toimintaa, minkä vuoksi niiden erittely ei ole tarpeen.

4.2 Unionin kulutus

- (180) Komissio määritteli unionin kulutuksen seuraavien tietojen perusteella: a) Euroferin toimittamat tiedot, jotka koskevat unionin tuotannonalan samankaltaisen tuotteen myyntiä unionissa ja joita on verrattu otokseen valittujen unionin tuottajien tietoihin ja b) tarkastelun kohteena olevan tuotteen tuonti kaikista kolmansista maista Eurostatin tietojen mukaan.
- (181) Unionin kulutus kehittyi seuraavasti:

Taulukko 2

Unionin kulutus (tonnia)

	2018	2019	2020	Tarkastelua koskeva tutkimusajanjakso
Unionin kokonaiskulutus	39 389 717	38 484 642	31 808 880	33 579 173
<i>Indeksi</i> (2018 = 100)	100	98	81	85
Kytkösmarkkinat	28 207 944	28 129 434	22 651 025	23 902 153
<i>Indeksi</i> (2018 = 100)	100	100	80	85
Vapaat markkinat	11 181 772	10 355 209	9 157 856	9 677 020
<i>Indeksi</i> (2018 = 100)	100	93	82	87

Lähde: Euroferin tiedot, joita on verrattu otokseen valittujen tuottajien kyselylomakevastauksiin; Eurostat

- (182) Kulutus vapailla markkinoilla on kasvanut verrattuna alkuperäisen tutkimuksen tutkimusajanjakson (1 päivän huhtikuuta 2014 ja 31 päivän maaliskuuta 2015 välinen aika) kulutukseen, joka oli 7 122 682 tonnia. Tarkastelujakson aikana kulutus kuitenkin laski unionin kytkösmarkkinoilla noin 15 prosenttia ja unionin vapailla markkinoilla noin 13 prosenttia. Vuosien 2018 ja 2019 välisenä aikana kulutus kytkösmarkkinoilla pysyi vakaana ja kulutus vapailla markkinoilla laski 7 prosenttia. Suurin lasku tapahtui vuosien 2019 ja 2020 välillä, jolloin kulutus väheni merkittävästi sekä vapailla markkinoilla (11 prosenttia) että kytkösmarkkinoilla (20 prosenttia). Tämä lasku alkoi vuonna 2019 unionin kasvun yleisen hidastumisen vuoksi, ja sitä pahensi koronaviruspandemian aiheuttama yleinen talouskasvun hidastuminen. Talouskasvun hidastuminen yleisesti – ja erityisesti valmistussektorilla – on vaikuttanut teräksen kokonaiskysyntään. Se on vaikuttanut etenkin autoteollisuuteen, joka muodostaa merkittävän osan kylmävalssattujen teräslevytuotteiden käyttäjistä. Kulutus sekä kytkösmarkkinoilla että vapailla markkinoilla kasvoi 5 prosenttia vuoden 2020 ja tarkastelua koskevan tutkimusajanjakson välillä muttei kuitenkaan palautunut vuoden 2018 tasolle.

4.3 Tuonti asianomaisista maista ja muualta maailmasta

4.3.1 Asianomaisista maista ja muualta maailmasta tulevan tuonnin määrä ja markkinaosuus

- (183) Komissio vahvisti tuonnin määrän Eurostatin tietojen perusteella. Tuonnin markkinaosuus määritettiin vertaamalla tuontimääriä edellä olevassa taulukossa 2 esitettyyn unionin vapaiden markkinoiden kulutukseen.
- (184) Asianomaisista maista ja muualta maailmasta unioniin tulevan tuonnin määrä kehittyi seuraavasti:

Taulukko 3

Tuontimäärä (tonnia) ja markkinaosuus

	2018	2019	2020	Tarkastelua koskeva tutkimusajanjakso
Asianomaisista maista tulevan tuonnin määrä	14 367	4 286	1 435	9 713
<i>Indeksi</i> (2018 = 100)	100	30	10	68
Markkinaosuus	0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %
Kiinasta tulevan tuonnin määrä	2 305	1 275	423	7 065
<i>Indeksi</i> (2018 = 100)	100	55	18	307
Kiinan markkinaosuus	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %
Venäjältä tulevan tuonnin määrä	12 062	3 011	1 012	2 648
<i>Indeksi</i> (2018 = 100)	100	25	8	22
Venäjän markkinaosuus	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Muista maista tulevan tuonnin määrä	2 279 706	2 113 190	1 876 491	2 154 420
<i>Indeksi</i> (2018 = 100)	100	93	82	95
Muiden maiden markkinaosuus	20,39 %	20,41 %	20,49 %	22,26 %

Lähde: Eurostat

- (185) Asianomaisista maista tulevan tuonnin markkinaosuus alkuperäisellä tutkimusajanjaksolla oli 20 prosenttia ja 1,4 miljoonaa tonnia, mutta Eurostatin tietojen mukaan kyseinen tuonti on käytännössä hävinnyt unionin markkinoilta. Asianomaisista maista tulevan tuonnin määrä jatkoi laskuaan tarkastelujaksolla 14 367 tonnista 9 713 tonniin. Vaikka tuontimäärät molemmista asianomaisista maista kasvoivat jälleen jonkin verran vuoden 2020 ja tarkastelua koskevan tutkimusajanjakson välillä samalla ajanjaksolla tapahtuneen kulutuksen kasvun myötä, niiden markkinaosuus tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla oli edelleen vain 0,1 prosenttia.

- (186) Tarkastelun kohteena olevan tuotteen kokonaistuonti muista kolmansista maista kuin asianomaisista maista väheni tarkastelujaksolla 5 prosenttia (2,28 miljoonasta tonnista 2,15 miljoonaan tonniin). Tämä noudattaa taulukossa 2 mainittua unionin vapaiden markkinoiden kulutuksen laskevaa suuntausta, mutta vähemmässä määrin. Lisäksi kolmannet maat säilyttivät markkinaosuutensa vapailla markkinoilla – ja itse asiassa kasvattivat sitä lähes 2 prosenttiyksikköä – tarkastelujakson aikana, kun taas unionin tuotannonala menetti markkinaosuuttaan lähes 2 prosenttia. Kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tarjonta vapailla markkinoilla oli kuitenkin hajanaista, sillä yksikään kolmas maa ei ylittänyt 4 prosentin markkinaosuutta unionin markkinoista ⁽⁶⁹⁾.

4.4 Unionin tuotannonalan taloudellinen tilanne

4.4.1 Yleiset huomautukset

- (187) Unionin tuotannonalan taloudellisen tilanteen arvioinnissa otettiin huomioon kaikki taloudelliset indikaattorit, jotka vaikuttivat unionin tuotannonalan tilanteeseen tarkastelujaksolla.
- (188) Vahingon määrittämistä varten komissio erotti toisistaan makro- ja mikrotaloudelliset vahinkoindikaattorit. Komissio arvioi makrotaloudelliset indikaattorit Euroferin kyselyvastaukseen sisältyvien unionin tuotannonalan samankaltaisen tuotteen myyntiä koskevien tietojen perusteella, jotka oli tarkastettu vertaamalla niitä otokseen valittujen unionin tuottajien toimittamiin tietoihin. Komissio arvioi mikrotaloudelliset indikaattorit otokseen valituilta unionin tuottajilta saatuihin kyselyvastauksiin sisältyvien tietojen perusteella. Kummankin tietojoukon todettiin edustavan unionin tuotannonalan taloudellista tilannetta.
- (189) Makrotaloudellisia indikaattoreita ovat tuotanto, tuotantokapasiteetti, kapasiteetin käyttöaste, myyntimäärä, markkinaosuus, kasvu, työllisyys, tuottavuus, polkumyynnin marginaalin merkittävyys ja toipuminen aiemman polkumyynnin vaikutuksista.
- (190) Mikrotaloudellisia indikaattoreita ovat keskimääräiset yksikköhinnat, yksikkökustannukset, työvoimakustannukset, varastot, kannattavuus, kassavirta, investoinnit, investointien tuotto ja pääoman saanti.

4.4.2 Makrotaloudelliset indikaattorit

4.4.2.1 Tuotanto, tuotantokapasiteetti ja kapasiteetin käyttöaste

- (191) Unionin kokonaistuotanto, tuotantokapasiteetti ja kapasiteetin käyttöaste kehittyivät tarkastelujaksolla seuraavasti:

Taulukko 4

Tuotanto, tuotantokapasiteetti ja kapasiteetin käyttöaste

	2018	2019	2020	Tarkastelua koskeva tutkimusajanjakso
Tuotantomäärä (tonnia)	36 298 267	35 686 689	29 229 520	30 520 404
<i>Indeksi</i> (2018 = 100)	100	98	81	84
Tuotantokapasiteetti (tonnia)	45 912 036	45 976 102	48 542 510	44 909 450
<i>Indeksi</i> (2018 = 100)	100	100	106	98

⁽⁶⁹⁾ Tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla Intia, Turkki, Ukraina ja Korean tasavalta olivat ainoat maat, joiden markkinaosuus oli yli 3 prosenttia ja ainoastaan Taiwanin ja Yhdistyneen kuningaskunnan markkinaosuus oli yli 2 prosenttia.

Kapasiteetin käyttöaste (%)	79	78	60	68
<i>Indeksi</i> (2018 = 100)	100	98	76	86

Lähde: Eurofer, otokseen valitut unionin tuottajat

- (192) Tuotantomäärät ovat laskeneet merkittävästi tarkastelujakson alusta lähtien. Tämä lasku noudattaa pitkälti saman suuntainen ja suuruinen kuin unionin kokonaiskulutuksessa havaittu lasku. Tuotantomäärät laskivat 16 prosenttia tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla.
- (193) Myös tuotantokapasiteetti supistui hieman tarkastelujaksolla, ja se on huomattavasti alemmalla tasolla kuin alkuperäisen tutkimuksen aikana. Tämä johtuu osittain siitä, että alkuperäisen tutkimuksen aikana Yhdistynyt kuningaskunta oli vielä unionin jäsen, kun taas nyt käsillä olevassa tarkastelua koskevassa tutkimuksessa sen kapasiteettia ei enää otettu huomioon. Lisäksi unionin tuotannonala on toteuttanut toimia sopeuttaakseen kapasiteettiaan markkinoiden kulutuksen mukaisesti. Näin ollen kapasiteetin käyttöaste oli aluksi parempi kuin alkuperäisessä tutkimuksessa. Siitä lähtien, kun unionin kasvu hidastui vuonna 2019, ja erityisesti koronaviruspandemian puhkeamisen jälkeen käyttöaste laski jälleen merkittävästi tarkastelujaksolla mutta palautui jossain määrin tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla (vuosien 2018 ja 2020 välillä laskua oli lähes 20 prosenttiyksikköä, ja tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla laskua oli 11 prosenttiyksikköä vuoteen 2018 verrattuna).

4.4.2.2 Myyntimäärä ja markkinaosuus

- (194) Unionin tuotannonalan myyntimäärä ja markkinaosuus kehittyivät tarkastelujaksolla seuraavasti:

Taulukko 5

Myyntimäärä (tonnia) ja markkinaosuus

	2018	2019	2020	Tarkastelua koskeva tutkimusajanjakso
Kokonaismyyntimäärä unionin markkinoilla – vapaat markkinat ja kytkösmarkkinat	37 095 644	36 367 167	29 930 954	31 415 040
<i>Indeksi</i> (2018 = 100)	100	98	81	85
Myynti ja käyttö kytkösmarkkinoilla	28 207 944	28 129 434	22 651 025	23 902 153
<i>Indeksi</i> (2018 = 100)	100	100	80	85
Myynti vapailla markkinoilla	8 887 699	8 237 733	7 279 930	7 512 887
<i>Indeksi</i> (2018 = 100)	100	93	82	85
Vapaille markkinoille suuntautuvan myynnin markkinaosuus	79 %	80 %	79 %	78 %

Lähde: Eurofer, otokseen valitut unionin tuottajat

- (195) Unionin kokonaismyynnin suuntaus tarkastelujaksolla oli laskeva siten, että myynti väheni kaikkiaan 15 prosenttia. Suuntaus näkyy samanlaisena ja samansuuntaisena sekä kytkösmarkkinoilla että vapailla markkinoilla, ja se seurailee taulukossa 2 esitettyä kulutuksen laskua.
- (196) Unionin tuotannonalan markkinaosuus vapailla markkinoilla pysyi melko vakaana koko tarkastelujakson ajan mutta supistui tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla lähes 2 prosenttia. Tämä osuu samaan aikaan taulukossa 3 esitetyn kolmansien maiden markkinaosuuden kasvun kanssa tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla.

4.4.2.3 Kasvu

- (197) Kulutuksen laskiessa unionin tuotannonala menetti myyntimääräänsä unionissa sekä markkinaosuuttaan vapailla markkinoilla. Näin ollen unionin tuotannonala ei kasvanut lainkaan tarkastelujakson aikana.

4.4.2.4 Työllisyys ja tuottavuus

- (198) Työllisyys ja tuottavuus kehittyivät tarkastelujaksolla seuraavasti:

Taulukko 6

Työllisyys ja tuottavuus

	2018	2019	2020	Tarkastelua koskeva tutkimusajanjakso
Työntekijöiden lukumäärä	9 634	9 137	9 773	9 321
<i>Indeksi</i> (2018 = 100)	100	95	101	97
Tuottavuus (tonnia/työntekijä)	3 768	3 906	2 991	3 274
<i>Indeksi</i> (2018 = 100)	100	104	79	87

Lähde: Eurofer, otokseen valitut unionin tuottajat

- (199) Unionin tuotannonala ei onnistunut säilyttämään tarkastelun kohteena olevan tuotteen tuotantoon osallistuvien työntekijöiden määrää, vaan määrä väheni vuoden 2018 ja tarkastelua koskevan tutkimusajanjakson välillä 3 prosenttia.
- (200) Unionin tuotannonalan tuottavuuden – tuotantomäärä (tonnia) työntekijää kohti ilmaistuna – suuntaus oli laskeva tarkastelujaksolla (-13 prosenttia). Tuottavuuden huomattavaa laskua selittää se, että työntekijöiden määrä ei vähentynyt yhtä paljon kuin tuotantomäärä, jonka väheneminen liittyy myös unionin tuotannonalan tuotteiden kysynnän laskuun sekä kotimarkkinoilla että vientimarkkinoilla.

4.4.2.5 Polkumyymint marginaalin merkittävyys ja toipuminen aiemman polkumyynnin vaikutuksista

- (201) Kaikki tässä tutkimuksessa vahvistetut polkumyymint marginaalit olivat merkittävästi vähimmäistasoa suuremmat. Tuonnin taso oli tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla kuitenkin hyvin alhainen, ainoastaan 0,1 prosenttia unionin kulutuksesta. Alkuperäisen tutkimuksen jälkeen käyttöön otettujen polkumyynnin vastaisten toimenpiteiden ansiosta unioni oli pystynyt toipumaan aiemmasta polkumyynnistä, mikä käy ilmi vuoden 2018 tiedoista, jotka saivat vahvistusta pyynnön esittäjän tarkastelupyynnössään esittämistä toteamuksista.

4.4.3 Mikrotaloudelliset indikaattorit

4.4.3.1 Hinnat ja niihin vaikuttavat tekijät

- (202) Otokseen valittujen unionin tuottajien tuotantokustannukset ja painotetut keskimääräiset myyntihinnat etuyhteydettömille asiakkaille unionissa kehittyivät tarkastelujaksolla seuraavasti:

Taulukko 7

Myyntihinnat ja tuotantokustannukset unionissa (euroa/tonni)

	2018	2019	2020	Tarkastelua koskeva tutkimusajanjakso
Keskimääräiset yksikkömyyntihinnat unionissa vapailla markkinoilla	654	613	553	622
<i>Indeksi</i> (2018 = 100)	100	94	85	95
Yksikkökohtaiset tuotantokustannukset	592	617	573	643
<i>Indeksi</i> (2018 = 100)	100	104	97	109

Lähde: otokseen valitut unionin tuottajat

- (203) Myyntihinnat etuyhteydettömille osapuolille unionin markkinoilla (vapaat markkinat) laskivat tarkastelujaksolla 5 prosenttia. Yksityiskohtainen analyysi osoittaa, että vuosien 2018 ja 2020 välillä myyntihinnat laskivat 15 prosenttia ennen kuin ne jälleen nousivat tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla 12 prosenttia. Samalla ajanjaksolla tuotantokustannukset vaihtelivat, mutta tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla ne olivat lähes 10 prosenttia korkeammat kuin vuonna 2018. Vuotta 2018 lukuun ottamatta keskimääräiset tuotantokustannukset olivat kaikkina vuosina korkeammat kuin keskimääräinen myyntihinta. Vaikka myyntihinnat nousivatkin huomattavasti vuoden 2020 ja tarkastelua koskevan tutkimusajanjakson välillä, unionin tuotannonala ei ollut vielä kyennyt nostamaan myyntihintoja tasolle, joka olisi riittävä kattamaan tuotantokustannukset.

4.4.3.2 Työvoimakustannukset

- (204) Otokseen valittujen unionin tuottajien keskimääräiset työvoimakustannukset kehittyivät tarkastelujaksolla seuraavasti:

Taulukko 8

Keskimääräiset työvoimakustannukset työntekijää kohti

	2018	2019	2020	Tarkastelua koskeva tutkimusajanjakso
Keskimääräiset työvoimakustannukset työntekijää kohti (euroa)	91 664	97 412	93 113	97 981
<i>Indeksi</i> (2018 = 100)	100	106	102	107

Lähde: otokseen valitut unionin tuottajat

- (205) Keskimääräiset työvoimakustannukset vaihtelivat tarkastelujakson aikana mutta nousivat kokonaisuudessaan 7 prosenttia. Työntekijöiden lukumäärän vähentyessä myös työvoiman kokonaiskustannukset laskivat, mutta vähemmässä määrin.

4.4.3.3 Varastot

- (206) Otokseen valittujen unionin tuottajien varastot kehittyivät tarkastelujaksolla seuraavasti:

Taulukko 9

Varastot

	2018	2019	2020	Tarkastelua koskeva tutkimusajanjakso
Loppuvarastot (tonnia)	488 722	429 657	284 572	262 487
<i>Indeksi</i> (2018 = 100)	100	88	58	54
Loppuvarastot prosentteina tuotannosta	4	4	3	2
<i>Indeksi</i> (2018 = 100)	100	88	65	55

Lähde: otokseen valitut unionin tuottajat

- (207) Unionin tuotannonalan varastot pienenevät jatkuvasti tarkastelujaksolla. Kylmävalssattujen teräslevytuotteiden varastojen muutokset noudattelevat yleensä samaa suuntausta kuin tuotanto, joka myös pieneni tarkastelujaksolla, kuten taulukosta 4 käy ilmi ⁽⁷⁰⁾. Eräässä otokseen valitussa yrityksessä toteutettiin kuitenkin tarkastelujakson aikana tiettyjä rakenneuudistuksia, joihin liittyi myös varastojen osittaista purkamista. Lisäksi erällä otokseen valituista yrityksistä oli jossakin vaiheessa ongelmia useiden laitteiden kanssa, minkä vuoksi se joutui myymään odotettua enemmän varastojaan. Kuten alkuperäisessäkin tutkimuksessa todettiin, varastoja ei kuitenkaan pidetä merkittävänä vahinkoindikaattorina tällä tuotannonalalla, koska unionin tuotannonala valmistaa useimpia samankaltaisten tuotteiden lajeja käyttäjien tilausten perusteella ⁽⁷¹⁾.

4.4.3.4 Kannattavuus, kassavirta, investoinnit, investointien tuotto ja pääoman saanti

- (208) Otokseen valittujen unionin tuottajien kannattavuus, kassavirta, investoinnit ja sijoitetun pääoman tuotto kehittyivät tarkastelujaksolla seuraavasti:

Taulukko 10

Kannattavuus, kassavirta, investoinnit ja investointien tuotto

	2018	2019	2020	Tarkastelua koskeva tutkimusajanjakso
Etuyhteydettömille asiakkaille unionissa tapahtuneen myynnin kannattavuus (% liikevaihdosta)	16,1	- 2,8	- 14,7	- 3,1

⁽⁷⁰⁾ Tämä todettiin myös alkuperäisessä tutkimuksessa, ks. täytäntöönpanoasetus (EU) 2016/181 johdanto-osan 136 kappale.

⁽⁷¹⁾ Täytäntöönpanoasetus (EU) 2016/181 johdanto-osan 136 kappale.

<i>Indeksi</i> (2018 = 100)	100	- 17	- 92	- 20
Kassavirta (euroa)	1 197 337 649	1 024 735 660	744 992 480	822 335 704
<i>Indeksi</i> (2018 = 100)	100	86	62	69
Investoinnit (euroa)	65 866 851	75 059 376	61 159 498	72 616 722
<i>Indeksi</i> (2018 = 100)	100	114	93	110
Investointien tuotto (%)	5	0	- 3	- 1
<i>Indeksi</i> (2018 = 100)	100	- 8	- 69	- 12

Lähde: otokseen valitut unionin tuottajat

- (209) Komissio määrittäi otokseen valittujen unionin tuottajien kannattavuuden ilmaisemalla samankaltaisen tuotteen myynnistä etuyhteydettömille asiakkaille unionissa saadun nettovoiton ennen veroja prosentteina tämän myynnin liikevaihdosta.
- (210) Polkumyynnin vastaisten toimenpiteiden käyttöönoton ansiosta unionin tuotannonala oli pystynyt parantamaan kannattavuuttaan alkuperäisen tutkimusajanjakson jälkeen ja jopa ylittämään kyseisessä tutkimuksessa asetetun tavoitevoiton ⁽⁷²⁾. Vuoden 2018 huipun jälkeen unionin kulutuksen lasku vapailla markkinoilla yhdessä taulukossa 7 esitetyn myyntihintojen laskun kanssa seuraavina vuosina kuitenkin johti siihen, että yksikkökohtaiset tuotantokustannukset ylittivät keskimääräisen myyntihinnan. Kylmävalssattujen teräslevytuotteiden kulutuksen lasku unionissa ei antanut unionin tuotannonalalle mahdollisuutta asettaa myyntihintoja tasolle, joka kattaisi edes tuotantokustannukset.
- (211) Nettokassavirta osoittaa unionin tuottajien kykyä rahoittaa toimintaansa itse. Nettokassavirran kehitys kehittyi suurelta osin samansuuntaisesti kuin kannattavuus; se oli korkeimmillaan vuonna 2018, jonka jälkeen se laski huomattavasti vuosina 2019 ja 2020 ja palautui jossain määrin tutkimusajanjaksolla mutta jäi edelleen vuosien 2018 ja 2019 tasoista.
- (212) Investointien tuotto on voitto prosentteina investointien nettokirjanpitoarvosta. Kaiken kaikkiaan investoinnit kasvoivat tarkastelujaksolla, mutta vuonna 2020 ja tarkastelujaksolla ne jäivät vuoden 2019 tasoista. Investointien tuotto kehittyi negatiivisesti ja noudatti samaa suuntausta kuin kannattavuus.

4.5 Vahinkoa koskevat päätelmät

- (213) Kaikki makrotaloudelliset indikaattorit, kuten tuotanto, kapasiteetin käyttöaste, myynnin määrä unionin markkinoilla (sekä kytkösmarkkinoilla että vapailla markkinoilla), markkinaosuus, työllisyys ja tuottavuus, kehittyivät negatiivisesti tarkastelujaksolla. Myös useimmat mikrotaloudelliset indikaattorit, kuten myyntihinnat unionin vapailla markkinoilla, tuotantokustannukset, työvoimakustannukset, kannattavuus, loppuvarastot, kassavirta ja investointien tuotto, kehittyivät negatiivisesti tarkastelujaksolla. Ainoastaan investoinnit kehittyivät positiivisesti.

⁽⁷²⁾ Täytäntöönpanoasetus (EU) 2016/1328.

- (214) Unionin tuotannonalan voittomarginaali tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla oli edelleen -3,1 prosenttia, vaikka se pystyikin nostamaan hintoja kyseisellä ajanjaksolla. Myös kassavirta ja investointien tuotto heikkenivät, minkä vuoksi unionin tuotannonalan on vaikeampi saada pääomaa ja kasvaa.
- (215) Edellä esitetyn perusteella komissio päätteli, että vuoteen 2018 asti unionin tuotannonala oli toipunut Kiinasta ja Venäjältä tulleen polkumyynnituonnin aiheuttamasta merkittävästä vahingosta perusasetuksen 3 artiklan 5 kohdassa tarkoitettulla tavalla. Tarkastelujakson aikana vahingon kokonaiskuva kuitenkin heikkeni, ja tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla unionin tuotannonalan taloudellinen tila oli jälleen heikko ja haavoittuva.
- (216) Päätelmien ilmoittamisen jälkeen Venäjän viranomaiset olivat eri mieltä komission päätelmistä, jotka koskivat unionin tuotannonalan tilannetta tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla. Venäjän viranomaisten mukaan yksikkökohtaisia tuotantokustannuksia lukuun ottamatta tilanne kohentui tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla edelliseen vuoteen verrattuna.
- (217) Indikaattorit osoittivat kuitenkin heikkenemistä tarkastelujaksolla, vaikka jotkin vahinkoindikaattorit paranivatkin jonkin verran vuoden 2020 ja tarkastelua koskevan tutkimusajanjakson välillä, kuten myös edellä olevassa analyysissä (esimerkiksi 193 ja 211 kappaleessa) on esitetty. Tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla havaittu tilanteen kohentuminen ei kuitenkaan riittänyt nostamaan unionin tuotannonalaa taloudellisesti haavoittuvasta tilanteesta, josta se on kärsinyt vuodesta 2018 lähtien. Näin ollen komissio hylkäsi tämän väitteen.
- (218) Komissio totesi, että unionin tuotannonalalle aiheutunut vahinko ei voinut johtua Kiinasta ja Venäjältä tulleesta tuonnista, koska asianomaisista maista peräisin olevan tuonnin määrä tarkastelujaksolla oli merkityksetön.
- (219) Sen vuoksi komissio tarkasteli tarkemmin Kiinasta ja Venäjältä tulevan polkumyynnituonnin alun perin aiheuttaman vahingon toistumisen todennäköisyyttä, jos toimenpiteet kumottaisiin.

5. VAHINGON TOISTUMISEN TODENNÄKÖISYYS

- (220) Komissio totesi 215 kappaleessa, että unionin tuotannonalan taloudellinen tila oli haavoittuva tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla. Komissio myös totesi 218 kappaleessa, ettei unionin tuotannonalalle tarkastelua koskevan tutkimusajanjakson aikana aiheutunut vahinko voinut johtua Kiinasta ja Venäjältä tulevasta polkumyynnituonnista, koska sen määrä oli niin vähäinen. Sen vuoksi komissio arvioi perusasetuksen 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti, kuinka todennäköisesti Kiinasta ja Venäjältä polkumyynnillä tapahtuneen tuonnin aiheuttama vahinko toistuisi, jos toimenpiteiden annettaisiin raueta.
- (221) Tältä osin komissio tarkasteli asianomaisten maiden tuotantokapasiteettia ja käyttämätöntä kapasiteettia, kolmansiin maihin suuntautuvan viennin vientihintojen ja unionin hintatason välistä suhdetta sekä näistä maista mahdollisesti tulevan tuonnin ja sen hintatasojen vaikutusta unionin tuotannonalan tilanteeseen, jos toimenpiteiden annettaisiin raueta.

5.1 Kiinan ja Venäjän käyttämätön kapasiteetti ja unionin markkinoiden houkuttelevuus

- (222) Kuten edellä 3.1.11.2 ja 3.2.3.2 jaksoissa jo todetaan, kiinalaisilla ja venäläisillä vientiä harjoittavilla tuottajilla on huomattavasti käyttämätöntä kapasiteettia, joka yhdessä ylittää tuntuvasti nykyiset tuotantomäärät ja sisäisen kysynnän kyseisissä maissa. Tätä käyttämätöntä kapasiteettia voitaisiin käyttää tuottamaan tarkastelun kohteena olevaa tuotetta vietäväksi unioniin, mikäli toimenpiteiden annettaisiin raueta. Unionin markkinoiden kokoon verrattuna määrät, joita kiinalaiset ja venäläiset vientiä harjoittavat tuottajat pystyisivät viemään, ovat merkittäviä. Niiden käyttämätön kapasiteetti on nimittäin kaksi kertaa suurempi kuin unionin vapaiden markkinoiden kokonaiskulutus tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla.

- (223) Kuten 3.1.11.1 ja 3.2.3.1 jaksoissa todetaan, kiinalaisten ja venäläisten vientiä harjoittavien tuottajien vienti niiden tärkeimmille kolmansien maiden markkinoille tapahtui hinnoilla, jotka olivat huomattavasti alhaisempia kuin määritelty normaaliarvo ja lisäksi alhaisempia kuin unionin tuottajien keskimääräiset (tavoite)myyntihinnat unionin markkinoilla tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla. Näin ollen kiinalaisille ja venäläisille viejille on potentiaalisesti paljon houkuttelevampaa viedä unioniin kuin muiden kolmansien maiden markkinoille, kun otetaan huomioon jälkimmäisiin maihin suuntautuvan viennin hintataso. Sen vuoksi voidaan kohtuudella olettaa, että venäläiset ja kiinalaiset vientiä harjoittavat tuottajat ryhtyisivät jälleen viemään suuria määriä tarkastelun kohteena olevaa tuotetta unioniin, jos toimenpiteet kumottaisiin. Tätä olettamusta tukee myös käyttämättömän kapasiteetin huomattava määrä Kiinassa ja Venäjällä. Vaikka tiettyjen Venäjältä peräisin olevien terästuotteiden – kylmävalssatut teräslevytuotteet mukaan lukien – tuonti unioniin on tällä hetkellä kielletty⁽⁷³⁾, tämä on todennäköisesti tilapäinen toimenpide, jonka voimassaolon kesto on mahdoton arvioida suhteessa nykyisten toimenpiteiden jatkamisen kestoon, kuten 167 kappaleessa todetaan. Sen vuoksi kiellolla ei ole vaikutusta unionin markkinoiden houkuttelevuutta koskeviin päätelmiin.
- (224) Kolme venäläistä vientiä harjoittavaa tuottajaa väittivät, että pyynnön esittäjä yliarvioi pyynnössään unionin markkinoiden houkuttelevuuden Venäjän kannalta. Venäläisten yritysten mukaan vienti suuntautuisi pikemminkin Venäjän etuuskohtelukaupan piiriin kuuluviin kumppanimaihin kuin unioniin, jos kolmansiin maihin tapahtuvaa vientiä lisättäisiin. Ei ole kuitenkaan mitään perustetta sille, että Venäjän käyttämätöntä kapasiteettia hyödynnettäisiin etuuskohtelukaupan piiriin kuuluviin kumppanimaihin suuntautuvan viennin lisäämiseen, kuten myös pyynnön esittäjä huomauttaa. Tällainen vienti hyötyy jo 0 prosentin tullista, joten tälläkin hetkellä vientiä voisi harjoittaa tullitta. Unioniin suuntautuva vienti sitä vastoin on tällä hetkellä tullin alaista, ja jos tarkastellaan Venäjän ja Kiinan kolmansiin maihin suuntautuvan viennin hintoja, joihin on lisätty unionin polkumyynnitulli, tulokseksi saatu hinta ei alita tavoitehintaa, mutta jos polkumyynnitulli poistetaan, tavoitehinta alittuu. Näin ollen väite tällaisille kauppakumppaneille suuntautuvan viennin kasvusta ei ole vakuuttava, koska ei ole näyttöä siitä, että lähitulevaisuudessa tapahtuisi muutoksia, jotka lisäisivät vientiä Venäjältä tällaisiin maihin. Näin ollen komissio hylkäsi venäläisten viejien väitteen.
- (225) Päätelmien ilmoittamisen jälkeen kolme venäläistä vientiä harjoittavaa tuottajaa ja Venäjän viranomaiset väittivät, että Venäjältä peräisin olevan vahingollisen polkumyynnituonnin toistuminen ei olisi todennäköistä. Kyseisten osapuolten mukaan EU:n lainsäädäntö ja käytäntö osoittavat EU:n pakotteiden olevan pitkän aikavälin politiikan väline ja EU:n polkumyynnin vastaisilla toimenpiteillä ei ole ennalta määriteltyä kestoaikaa⁽⁷⁴⁾. Venäläiset vientiä harjoittavat tuottajat väittivät, että Venäjän vastaisten pakotteiden lieventämisestä tai poistamisesta ei ole minkäänlaisia viitteitä. Vaikka pakotteet poistettaisiinkin, EU:n markkinat eivät kuitenkaan houkuttele venäläisiä viejiä koska on suuri vaara sille, että kaupassa otetaan käyttöön merkittäviä rajoituksia.
- (226) Kuten 165 ja 166 kappaleessa todetaan, mitään näyttöä ei toimitettu siitä, miksi unionin markkinat olisivat vähemmän houkuttelevat venäläisille viejille, mikäli pakotteita ei olisi. Lisäksi tämän asetuksen 172, 223 ja 248 kappaleessa selitetään, millä perusteella komissio totesi, ettei pakotteita voida ottaa huomioon tämän menettelyn päätelmissä. Näin ollen väitteet hylättiin.

5.2 Vaikutus unionin tuotannonalan tilanteeseen

- (227) Komissio teki ennakoivan ja vertailevan hinta-analyysin tilanteesta ilman polkumyynnin vastaisten toimenpiteiden voimassaoloa määrittääkseen, kuinka Kiinasta ja Venäjältä tuleva tuonti vaikuttaisi unionin tuotannonalaan, jos toimenpiteiden soveltaminen lopetettaisiin.
- (228) Koska asianomaisten maiden vientiä harjoittavat tuottajat eivät toimineet yhteistyössä ja koska näistä maista unioniin tulevan tuonnin määrä oli erittäin vähäinen, tarkastelua koskevalle tutkimusjaksolle ei voitu määrittää luotettavia tuontihintoja. Näin ollen tältä pohjalta ei voitu laskea hinnan alittavuutta mielekkäällä tavalla. Muodostaakseen tässä tilanteessa arvion todennäköisestä hinnasta, jolla kiinalaisten ja venäläisten tuottajien vienti

⁽⁷³⁾ Ks. asetus (EU) 2022/428 rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta neuvoston asetuksen (EU) N:o 833/2014 muuttamisesta.

⁽⁷⁴⁾ Venäläisten vientiä harjoittavien tuottajien mukaan kaikki polkumyynnitoimenpiteet tulee päättää, kun niiden käyttöönoton perustana olevia edellytyksiä ei enää esiinny, mutta komissio käyttää polkumyynnin vastaisia toimenpiteitä kaupan pitkän aikavälin suojaajina.

unionin markkinoille tapahtuisi, komissio vertasi otokseen valittujen unionin tuottajien keskihintaa (noudettuna-hintana) vastaavaan tarkastelun kohteena olevan tuotteen painotettuun keskihintaan Kiinasta ja Venäjältä kolmansiin maihin suuntautuvassa viennissä ⁽⁷⁵⁾.

- (229) Vertailun tulos ilmaistiin prosentteina otokseen valittujen unionin tuottajien liikevaihdosta tarkastelua koskevan tutkimusajanjakson aikana. Venäjän osalta hintaero oli lähes 13 prosenttia. Näin ollen komissio totesi, että Venäjän hinnat alittaisivat unionin hinnat samalla tasolla unionin markkinoilla, jos toimenpiteiden annettaisiin raueta.
- (230) Kiinan osalta sama vertailu osoitti, että Kiinasta kolmansiin maihin suuntautuvan viennin hinnat eivät olleet alempia kuin unionin hinnat. Tarkempi analyysi kuitenkin osoitti, että hinnat olivat edelleen alempia kuin unionin tavoitehintaa. Kiinasta kolmansiin maihin suuntautuvan viennin hintatasolla tapahtuvan tuonnin Kiinasta todettiin olevan 10 prosenttia alhaisempi kuin unionin tavoitehintaa, kun käytettiin samaa tavoitevoittoa (9,9 prosenttia) kuin alkuperäisessä tutkimuksessa ⁽⁷⁶⁾. Näin ollen Kiinasta tuleva tuonti todennäköisesti aiheuttaisi vahinkoa, jos toimenpiteitä ei pidettäisi voimassa.

5.3 Päätelmät

- (231) Edellä esitetyn perusteella komissio päätteli, että ilman toimenpiteitä Kiinasta ja Venäjältä vahinkoa aiheuttavilla hinnoilla tapahtuva tuonti todennäköisesti lisääntyisi huomattavasti, mikä todennäköisesti johtaisi merkittävän vahingon toistumiseen.

6. UNIONIN ETU

- (232) Komissio tarkasteli perusasetuksen 21 artiklan mukaisesti, olisiko voimassa olevien polkumyynnitoimenpiteiden jatkaminen kokonaisuutena tarkasteltuna selvästi unionin edun vastaista. Unionin etua määritettäessä arvioitiin kaikki asiaan liittyvät etunäkökohdat eli unionin tuotannonalan, tuojien ja käyttäjien edut.

6.1 Unionin tuotannonalan etu

- (233) Unionin tuotannonalaa kuuluvat toimijat sijaitsevat 14 jäsenvaltiossa (Saksa, Slovakia, Italia, Slovenia, Luxemburg, Kreikka, Belgia, Alankomaat, Itävalta, Suomi, Ruotsi, Portugali, Unkari ja Espanja). Se työllistää yli 9 000 työntekijää tarkastelun kohteena olevan tuotteen tuotannossa.
- (234) Voimassa olevat polkumyynnin vastaiset toimenpiteet estivät Venäjältä ja Kiinasta peräisin olevan polkumyynnituonnin laajamittaisen tulon unionin markkinoille, mutta unionin taloudellinen tilanne tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla oli haavoittuva, minkä vahinkoindikaattoreiden negatiiviset suuntaukset vahvistavat.
- (235) Edellä esitetyn perusteella komissio totesi, että asianomaisista maista tulevan tuonnin alun aiheuttaman vahingon toistuminen on erittäin todennäköistä, jos toimenpiteiden voimassaolo päättyisi. Venäjältä ja Kiinasta polkumyynnillä tapahtuvan tuonnin merkittävä määrä heikentäisi unionin tuotannonalan jo ennestään haavoittuvaa tilannetta ja uhkasi sen elinkelpoisuutta.
- (236) Näin ollen komissio päätteli, että Venäjää ja Kiinaa koskevien polkumyynnitoimenpiteiden pitäminen voimassa olisi unionin edun mukaista.

6.2 Käyttäjien ja etuyhteydettömien tuojien etu

- (237) Komissio otti yhteyttä kaikkiin tiedossa oleviin käyttäjiin ja etuyhteydettömiin tuojiin. Yksikään käyttäjä tai etuyhteydetön tuoja ei ilmoittautunut eikä toiminut yhteistyössä tässä tutkimuksessa vastaamalla kyselomakkeeseen.

⁽⁷⁵⁾ Tämä hinta määritettiin GTA:han (<https://www.gtis.com/gta/>) ilmoitettujen hintojen mukaan CIF-tasolla, ja siihen on tehty asianmukaiset oikaisut tuonnin jälkeisten kustannusten huomioon ottamiseksi.

⁽⁷⁶⁾ Täytäntöönpanoasetus (EU) 2016/1328 johdanto-osan 156 kappale.

- (238) Yksi etuyhteydetön tuoja, Duferco S.A, ja yksi käyttäjä, ATS SA, toimittivat vireillepanoa koskevia huomautuksia. Duferco S.A:n mukaan teräksen hinnat ovat nousseet merkittävästi, mikä on aiheuttanut pulaa toimitusketjussa. Venäjän viranomaiset huomauttivat myös, että unionin käyttäjät ja kuluttajat kärsivät kylmävalssattujen teräslevytuotteiden hintojen jyrkästä noususta. ATS SA ja kolme venäläistä vientiä harjoittavaa tuottajaa viittaavat vuoden 2021 alkupuoliskolla tapahtuneeseen hintojen nousuun, jonka ne väittävät aiheuttaneen vahinkoa kylmävalssattujen teräslevytuotteiden käyttäjille ja kuluttajille. Lisäksi osapuolet väittivät, että voimassa olevat terästuotteiden tuontiin sovellettavat suojatoimenpiteet ⁽⁷⁾ ovat irrallinen kaupan suojakeino, joka edistää hintojen nousua ja kysynnän ja tarjonnan epätasapainoa.
- (239) Suojatoimenpiteiden perusta ja tarkoitus on erilainen kuin polkumyynnin vastaisilla toimenpiteillä. Kuten edellä 132 kappaleessa selitetään, suojatoimenpiteet eivät riitä suojaamaan unionin markkinoita huomattavalta määrältä polkumyynnihinnoilla tapahtuvaa tuontia. Duferco S.A:n väitteensä tueksi toimittamat tiedot ovat lisäksi peräisin vuoden 2021 huhti- ja heinäkuulta, joten ne koskevat tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla havaittuja suuntauksia. Kuten 4.4.2 jaksossa esitetty analyysi osoittaa, unionin tuotannonalan kapasiteetin käyttöaste kyseisellä ajanjaksolla oli vain 68 prosenttia, mutta myyntihinnat olivat suhteellisen alhaiset. Tämä osoitti, että tuotantoa olisi voinut kasvattaa runsaasti kilpailukykyisin hinnoin.
- (240) ATS SA tai venäläiset vientiä harjoittavat tuottajat eivät toimittaneet mitään näyttöä huomautuksissa esittämiensä väitteiden tueksi. Kuten 4.4.3 jaksossa esitetystä analyysistä käy ilmi, tarkastelua koskevaa tutkimusajanjaksoa, johon sisältyy vuoden 2021 alkupuolisko, koskevat tiedot eivät vahvistaneet ATS S.A:n väitteitä. Unionin tuotannonalan hinnat eivät tosiasiaa olleet epätavallisen korkealla tasolla. Ne olivat alhaisempia kuin yksikkökustannukset ja jopa alhaisempia kuin joidenkin kolmansien maiden – Kiina mukaan lukien – vientihinnat sekä alle unionin tuotannonalan tavoitehinnan.
- (241) Koska yksikään 238 kappaleessa mainituista asianomaisista osapuolista tai mikään muu käyttäjä tai etuyhteydetön tuoja ei toimittanut kyselylomakevastauksia tai muita tietoja edellä mainittujen huomautusten lisäksi, komissiolla ei ollut käytettävissä riittävästi tietoja, jotta se olisi voinut päätellä, että toimenpiteiden voimassaolon jatkaminen olisi vahingollista käyttäjien tai tuojien etujen kannalta.

6.3 Unionin etua koskevat päätelmät

- (242) Edellä esitetyn perusteella komissio päätteli, ettei ole pakottavia unionin etua koskevia syitä olla jatkamatta Venäjältä ja Kiinasta peräisin olevan tarkastelun kohteena olevan tuotteen tuontia koskevien polkumyynnin vastaisten toimenpiteiden voimassaoloa.

7. TOIMENPITEIDEN LOPETTAMISTA / SOVELTAMATTA JÄTTÄMISTÄ KOSKEVAT VAATIMUKSET

- (243) Kolme venäläistä vientiä harjoittavaa tuottajaa ja yksi käyttäjä (ATS SA) vaativat, että nykyiset toimenpiteet olisi jätettävä soveltamatta. Vastaavan vaatimuksen oli esittänyt myös Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitseva etuyhteydetön tuoja (Stemcor London Limited) jo ennen toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskevan tutkimuksen vireillepanoa.
- (244) Eri osapuolten esittämissä perusteluissa viitattiin väitettyyn unionin hintojen viimeaikaiseen jyrkkään nousuun vuoden 2020 lopusta lähtien, kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuonnin vähenemiseen asianomaisista maista sekä kysynnän ja tarjonnan väliseen väitettyyn epätasapainoon. Perustelujen tueksi esitetty näyttö ja tieto oli jokseenkin rajallista ja koski lähes kokonaan ajanjaksoa, jonka tarkastelua koskeva tutkimusajanjakso kattoi. Yksikään osapuoli ei ollut toimittanut perustelujensa tueksi muita tarkastelua koskevan tutkimusjakson jälkeistä aikaa tai tulevia ennusteita koskevia tietoja kuin unionin myyntihinnat vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä ja maininnan vuoden 2021 lopun maltillisesta laskusuuntauksesta. Kolme venäläistä vientiä harjoittavaa tuottajaa väittivät, että ”markkinoiden tulevaa kehitystä vuosina 2022–2023 koskeva analyttinen ennuste olisi epävarma ja siinä olisi useita vaihtoehtoisia ja keskenään ristiriitaisiakin ennusteita. Tulevaa kehitystä on mahdotonta ennustaa edes kattavimpien taloudellisten indikaattoreiden avulla.” Tällä perusteella on siten tässä vaiheessa vaikea tehdä päätelmiä mahdollisesta markkinaolosuhteissa tilapäisestä muutoksesta.

⁽⁷⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/978, annettu 23 päivänä kesäkuuta 2022, lopullisten suojatoimenpiteiden käyttöönotosta tiettyjen terästuotteiden tuonnissa annetun asetuksen (EU) 2019/159 muuttamisesta (EUVL L 167, 24.6.2022, s. 58).

- (245) Tältä osin komissio muistutti, että perusasetuksen 14 artiklan 4 kohdassa säädetään, että polkumyynnin vastaisia toimenpiteitä voidaan unionin edun perusteella olla väliaikaisesti soveltamatta, jos markkinaolosuhteet ovat väliaikaisesti muuttuneet siten, ettei soveltamatta jättäminen todennäköisesti johtaisi vahingon toistumiseen.
- (246) Jälkimmäisen asian osalta ja kuten edellä vahinkoa, vahingon toistumista ja unionin etua koskevissa jaksoissa (174 kappale ja sitä seuraavat kappaleet) todetaan, komissio totesi, että unionin tuotannonalan taloudellinen tilanne tarkastelua koskevalla tutkimusajanjaksolla oli edelleen haavoittuva ja että Kiinasta ja Venäjältä polkumyynnillä tapahtuneen tuonnin aiheuttaman vahingon toistuminen olisi joka tapauksessa erittäin todennäköistä, jos toimenpiteiden voimassaolo päättyy. Komissio ei myöskään havainnut mitään pakottavia unionin etua koskevia syitä olla jatkamatta toimenpiteiden voimassaoloa. Tässä tutkimuksessa käytettävissä olevien tietojen perusteella komissio ei näin ollen voinut tässä vaiheessa päätellä, ettei vahinko toistuisi soveltamatta jättämisen seurauksena ja että toimenpiteiden soveltamatta jättäminen perusasetuksen 14 artiklan 4 kohdan mukaisesti olisi unionin edun mukaista. Näin ollen komissio hylkäsi väitteen. Komissio varasi itselleen oikeuden myöhemmin tutkia tarkemmin tarvetta toimenpiteiden soveltamatta jättämiselle perusasetuksen 14 artiklan 4 kohdan mukaisesti.
- (247) Lisäksi NLMK-ryhmä, Severstal-ryhmä ja MMK-ryhmä väittivät, että koska venäläisten kylmävalssattujen teräslevy-tuotteiden toimitukset unioniin ovat pakotteiden vuoksi täysin pysähdyksissä, toimenpiteiden pitämiseksi voimassa ei olisi oikeusperustaa käynnissä olevan toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskevan tarkastelun tuloksena eikä toimenpiteiden lakisääteisen soveltamisajanjakson aikana. Vientiä harjoittavat tuottajat väittivät, että kyseisten pakotteiden aiheuttama kauppavirtojen perustavaa laatua oleva suunnanmuutos oli pysyvä. Väitteen mukaan toimenpiteet eivät palvelisi tarkoitustaan suojella unionin tuotannonalaa ja markkinoita ulkomaisten viejien epäterveiltä kauppatavoilta, joten perusasetuksen 11 artiklan 1 kohdan mukaisesti toimenpiteet eivät olisi tarpeen.
- (248) Komissio totesi, että tutkimuksen vireillepanon jälkeen Venäjän federaation Ukrainaan kohdistaman sotilaallisen hyökkäyksen vuoksi unioni kohdisti Venäjään useita pakotepaketteja, jotka ovat vaikuttaneet myös terästuotteisiin ja/tai tarkastelun kohteena olevaa tuotetta tuottaviin ja vieviin teräsyhtiöihin tarkastelua koskevan tutkimusajanjakson jälkeen. Nykyistä tilannetta ei kuitenkaan voida pitää pysyvänä, toisin kuin vientiä harjoittavat tuottajat väittävät. Kuten 167 ja 172 kappaleissa esitetään, komissio totesi, ettei pakotteita voida ottaa huomioon tämän menettelyn päätelmissä. Komissio totesi erityisesti, että nykyisistä pakotteista huolimatta toimenpiteet olivat edelleen tarpeen perusasetuksen 11 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla.

8. POLKUMYNNIN VASTAISET TOIMENPITEET

- (249) Polkumyynnin toistumista, vahingon toistumista ja unionin etua koskevien komission päätelmien perusteella polkumyynnin vastaiset toimenpiteet Venäjältä ja Kiinasta peräisin olevien kylmävalssattujen teräslevytuotteiden tuonnissa olisi pidettävä voimassa.
- (250) Yksilöllisten polkumyynnitullien soveltamisen varmistamiseksi tarvitaan erityisiä toimenpiteitä. Niiden yritysten, joihin sovelletaan yksilöllistä polkumyynnitullia, on esitettävä jäsenvaltioiden tulliviranomaisille pätevä kauppalasku. Laskun on täytettävä tämän asetuksen 1 artiklan 3 kohdassa esitetyt vaatimukset. Tuontiin, jonka yhteydessä ei esitetä tällaista kauppalaskua, olisi sovellettava ”kaikkiin muihin yrityksiin” sovellettavaa polkumyynnitullia.
- (251) Laskun esittäminen on välttämätöntä, jotta jäsenvaltioiden viranomaiset voivat soveltaa tuontiin yksilöllisiä polkumyynnitulleja, mutta se ei ole ainoa tekijä, jonka tulliviranomaiset ottavat huomioon. Vaikka jäsenvaltioiden tulliviranomaisille esitettäisiin lasku, joka täyttää kaikki tämän asetuksen 1 artiklan 3 kohdassa esitetyt vaatimukset, tulliviranomaiset on tehtävä tavanomaiset tarkastukset ja ne voivat – kuten kaikissa muissakin tapauksissa – vaatia lisäasiakirjoja (esimerkiksi lähetyksiäkirjat) varmentaa vakuutukseen sisältyvien tietojen paikkansapitävyyden ja varmistaakseen, että alemman tullin soveltaminen on perusteltua tullilainsäädännön mukaisesti.

- (252) Jos sellaisen yrityksen, johon sovelletaan alhaisempaa yksilöllistä tullia, vientimäärä kasvaa huomattavasti polkumyynnitoimenpiteiden käyttöönoton jälkeen, viennin kasvun sellaisenaan voidaan katsoa olevan perusasetuksen 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu toimenpiteiden käyttöönotosta johtuva kaupan rakenteen muutos. Tällaisessa tilanteessa, jos asiaa koskevat edellytykset täyttyvät, voidaan käynnistää toimenpiteiden kiertämisen vastainen tutkimus. Tutkimuksessa voidaan tutkia muun muassa sitä, olisiko yksilölliset tullit syytä poistaa ja olisiko niiden sijasta otettava käyttöön koko maata koskeva tulli.
- (253) Tässä asetuksessa määriteltyjä yksilöllisiä polkumyynnitulleja sovelletaan yksinomaan asianomaisista maista peräisin olevan ja nimettyjen oikeushenkilöiden tuottaman tarkastelun kohteena olevan tuotteen tuontiin. Jos yritystä ei ole erikseen mainittu tämän asetuksen artiklaosassa (mukaan lukien erikseen mainittuihin yrityksiin etuyhteydessä olevat yritykset), sen tuottaman tarkastelun kohteena olevan tuotteen tuontiin olisi sovellettava ”kaikkiin muihin yrityksiin” sovellettavaa tullia. Niihin ei pitäisi soveltaa yksilöllisiä polkumyynnitulleja.
- (254) Yritys voi pyytää näiden yksilöllisten polkumyynnitullien soveltamista, jos se muuttaa myöhemmin nimeään. Pyyntö on osoitettava komissiolle ⁽⁷⁸⁾. Pynnön on sisällettävä kaikki asiaankuuluvat tiedot, joiden perusteella voidaan osoittaa, että muutos ei vaikuta yrityksen oikeuteen hyötyä siihen sovellettavasta tullista. Jos yrityksen nimenmuutos ei vaikuta tähän oikeuteen, nimenmuutosta koskeva asetus julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
- (255) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 ⁽⁷⁹⁾ 109 artikla huomioon ottaen silloin, kun jokin määrä on maksettava takaisin Euroopan unionin tuomioistuimen tuomion tuloksena, maksettava korko on *Euroopan unionin virallisen lehden* C-sarjassa kunkin kuukauden ensimmäisenä kalenteripäivänä julkaistu Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioihinsa soveltama korko.
- (256) Komissio otti täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2019/159 ⁽⁸⁰⁾ käyttöön tiettyjä terästuotteita koskevan suojatoimenpiteen kolmeksi vuodeksi. Suojatoimenpiteen voimassaoloa jatkettiin 30 päivään kesäkuuta 2024 saakka täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2021/1029. Tarkastelun kohteena oleva tuote on yksi suojatoimenpiteen soveltamisalaa kuuluvista tuoteluokista. Näin ollen suojatoimenpiteessä vahvistettujen tariffikiintiöiden ylittyessä samasta tuonnista kannettaisiin sekä kiintiön ylittävä tulli että polkumyynnitulli. Koska polkumyynnitoimenpiteiden ja suojatoimenpiteiden kumuloituminen voi johtaa siihen, että kauppaan kohdistuu haluttua suurempi vaikutus, komissio päätti estää polkumyynnitullin ja kiintiön ylittävän tullin samanaikaisen soveltamisen tarkastelun kohteena olevaan tuotteeseen suojatullin voimassaolon ajaksi.
- (257) Tämä tarkoittaa sitä, että jos asetuksen (EU) 2019/159 1 artiklan 6 kohdassa tarkoitettua kiintiön ylittävää tullia ryhdytään soveltamaan tarkasteltavana olevaan tuotteeseen ja se ylittää tämän asetuksen nojalla käyttöön otettujen polkumyynnitullien tason, kannetaan ainoastaan asetuksen (EU) 2019/159 1 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu kiintiön ylittävä tulli. Tämän asetuksen nojalla käyttöön otettujen tullien kantaminen jätetään väliaikaisesti soveltamatta suojatullin ja polkumyynnitullin samanaikaisen soveltamisen ajaksi. Jos asetuksen (EU) 2019/159 1 artiklan 6 kohdassa tarkoitettua kiintiön ylittävää tullia aletaan soveltaa tarkastelun kohteena olevaan tuotteeseen ja se on asetettu tämän asetuksen mukaisia polkumyynnitulleja alemmalle tasolle, kannetaan asetuksen (EU) 2019/159 1 artiklan 6 kohdassa tarkoitettua kiintiön ylittävän tullin lisäksi kyseisen tullin ja tällä asetuksella käyttöön otettujen korkeampien polkumyynnitullien välinen erotus. Se osa polkumyynnitullien määrästä, jota ei kanneta, jätetään väliaikaisesti soveltamatta.

⁽⁷⁸⁾ European Commission, Directorate-General for Trade, Directorate G, Rue de la Loi 170, 1040 Brussels, Belgium.

⁽⁷⁹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁽⁸⁰⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/159, annettu 31 päivänä tammikuuta 2019, lopullisten suojatoimenpiteiden käyttöönotosta tiettyjen terästuotteiden tuonnissa (EUVL L 31, 1.2.2019, s. 27).

(258) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat asetuksen (EU) 2016/1036 15 artiklan 1 kohdalla perustetun komitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

1. Otetaan käyttöön lopullinen polkumyyntitulli tuotaessa Kiinan kansantasavallasta ja Venäjän federaatiosta peräisin olevia raudasta tai seostamattomasta teräksestä tai muusta seosteräksestä, ei kuitenkaan ruostumattomasta teräksestä, valmistettuja kaikenlevyisiä kylmävalssattuja pleteroitamattomia ja muulla tavalla metallilla tai muulla aineella pinnoittamattomia, ei enempää valmistettuja kuin kylmävalssattuja levyvalmisteita, jotka luokitellaan tällä hetkellä CN-koodeihin ex 7209 15 00 (Taric-koodi 7209 15 00 90), 7209 16 90, 7209 17 90, 7209 18 91, ex 7209 18 99 (Taric-koodi 7209 18 99 90), ex 7209 25 00 (Taric-koodi 7209 25 00 90), 7209 26 90, 7209 27 90, 7209 28 90, 7211 23 30, ex 7211 23 80 (Taric-koodit 7211 23 80 19, 7211 23 80 95 ja 7211 23 80 99), ex 7211 29 00 (Taric-koodit 7211 29 00 19 ja 7211 29 00 99), 7225 50 80 ja 7226 92 00.

Seuraavat tuotelajit eivät kuulu tarkasteltavana olevan tuotteen määritelmään:

- raudasta tai seostamattomasta teräksestä valmistetut kaikenlevyiset kylmävalssatut pleteroitamattomat ja muulla tavalla metallilla tai muulla aineella pinnoittamattomat levyvalmisteet, ei enempää valmistetut kuin kylmävalssatut, myös kelatut, kaikenpaksuiset, sähkötekniset;
- raudasta tai seostamattomasta teräksestä valmistetut kaikenlevyiset kylmävalssatut pleteroitamattomat ja muulla tavalla metallilla tai muulla aineella pinnoittamattomat levyvalmisteet, kelatut, alle 0,35 mm:n paksuiset, hehkutetut (pinnoitukseen soveltuva ohutlevyteräs);
- muusta seosteräksestä valmistetut kaikenlevyiset levyvalmisteet piiseosteisesta sähköteknisestä teräksestä; ja
- seosteräksestä valmistetut kylmävalssatut levyvalmisteet, ei enempää valmistetut kuin kylmävalssatut, pikateräksestä.

2. Vapaasti unionin rajalla tullaamattomana -nettohintaan sovellettava lopullinen polkumyyntitulli on seuraavien yritysten tuottaman 1 kohdassa kuvatun tuotteen osalta seuraava:

Maa	Yritys	Polkumyyntitulli (%)	Taric-lisäkoodi
Kiina	Angang Steel Company Limited, Anshan	19,7	C097
	Tianjin Angang Tiantie Cold Rolled Sheets Co. Ltd., Tianjin	19,7	C098
	Muut liitteessä luetellut yhteistyössä toimineet yritykset	20,5	
	Kaikki muut yritykset	22,1	C999
Venäjä	Magnitogorsk Iron & Steel Works OJSC, Magnitogorsk	18,7	C099
	PAO Severstal, Cherepovets	34	C100
	Kaikki muut yritykset	36,1	C999

3. Edellä 2 kohdassa mainituille yrityksille määritetyn yksilöllisen polkumyyntitullin soveltaminen edellyttää, että jäsenvaltioiden tulliviranomaisille esitetään pätevä kauppalasku, jossa on oltava kauppalaskun laatineen tahon nimellä ja tehtävänimikkeellä yksilöidyn työntekijän päiväämä ja allekirjoittama vakuutus seuraavassa muodossa: "Allekirjoittanut vahvistaa, että tässä laskussa tarkoitettun, Euroopan unioniin vietäväksi myydyn (tarkastelun kohteena oleva tuote) (määrä) on

valmistanut (yrityksen nimi ja osoite), (Taric-lisäkoodi), [asianomainen maa]. Allekirjoittanut vakuuttaa, että tässä laskussa ilmoitetut tiedot ovat täydelliset ja paikkansapitävät.” Jos tällaista kauppalakua ei esitetä, asianomaiseen yritykseen sovelletaan kaikkiin muihin yrityksiin sovellettavaa tullia.

4. Edellä olevaa 1 artiklan 2 kohtaa voidaan muuttaa lisäämällä siihen uusia vientiä harjoittavia tuottajia Kiinan kansantasavallasta ja soveltamalla niihin asianmukaista painotettua keskimääräistä polkumyöntitullia, jota sovelletaan yhteistyössä toimineisiin mutta otoksen ulkopuolisiin yrityksiin. Uuden vientiä harjoittavan tuottajan on toimitettava näyttöä siitä, että

- a) se ei vienyttä 1 artiklan 1 kohdassa kuvattuja Kiinan kansantasavallasta peräisin olevia tavaroita 1 päivän huhtikuuta 2014 ja 31 päivän maaliskuuta 2015 (alkuperäinen tutkimusajanjakso) välisenä aikana,
- b) se ei ole etuyhteydessä yhteenkään viejään tai tuottajaan, johon sovelletaan tällä asetuksella käyttöön otettuja toimenpiteitä ja
- c) joko se on tosiasiallisesti vienyttä tarkastelun kohteena olevaa tuotetta tai sillä on peruuttamaton sopimusvelvoite merkittävän tuotemäärän viemiseksi unioniin alkuperäisen tutkimusajanjakson päättymisen jälkeen.

5. Jollei toisin säädetä, sovelletaan tulleja koskevia voimassa olevia säännöksiä ja määräyksiä.

2 artikla

1. Jos täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/159 1 artiklan 6 kohdassa tarkoitettua kiintiön ylittävää tullia aletaan soveltaa raudasta tai seostamattomasta teräksestä tai muusta seosteräksestä, ei kuitenkaan ruostumattomasta teräksestä, valmistettuihin kaikenlevyisiin kylmävalssattuihin pleteroitettuihin ja muulla tavalla metallilla tai muulla aineella pinnoittamattomiin, ei enempää valmistettuihin kuin kylmävalssattuihin levyvalmisteisiin, ja tulli ylittää 1 artiklan 2 kohdassa vahvistetun polkumyöntitullin tason, kannetaan ainoastaan täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/159 1 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu kiintiön ylittävä tulli.

2. Tämän asetuksen nojalla käyttöön otettujen tullien kantaminen jätetään väliaikaisesti soveltamatta 1 kohdan soveltamisen ajaksi.

3. Jos täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/159 1 artiklan 6 kohdassa tarkoitettua kiintiön ylittävää tullia aletaan soveltaa raudasta tai seostamattomasta teräksestä tai muusta seosteräksestä, ei kuitenkaan ruostumattomasta teräksestä, valmistettuihin kaikenlevyisiin kylmävalssattuihin pleteroitettuihin ja muulla tavalla metallilla tai muulla aineella pinnoittamattomiin, ei enempää valmistettuihin kuin kylmävalssattuihin levyvalmisteisiin, ja tulli on asetettu alemmalle tasolle kuin 1 artiklan 2 kohdassa vahvistettu polkumyöntitulli, kannetaan täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/159 1 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu kiintiön ylittävä tulli sekä kyseisen tullin ja 1 artiklan 2 kohdassa vahvistetun korkeamman polkumyöntitullin välinen erotus.

4. Se osa polkumyöntitullien määristä, joita ei kanneta 3 kohdan mukaisesti, jätetään soveltamatta.

5. Edellä 2 ja 4 kohdassa tarkoitettujen väliaikaisten soveltamatta jättämisten keston on oltava ajallisesti rajattu täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/159 1 artiklan 6 kohdassa tarkoitettua kiintiön ylittävän tullin soveltamisaikaan.

3 artikla

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 26 päivänä lokakuuta 2022.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN

LIITE

Kiinalaiset yhteistyössä toimineet mutta otoksen ulkopuoliset vientiä harjoittavat tuottajat:

Maa	Nimi	Taric-lisäkoodi
Kiina	Hesteel Co., Ltd Tangshan Branch, Tangshan	C103
Kiina	Handan Iron & Steel Group Han-Bao Co., Ltd, Handan	C104
Kiina	Baoshan Iron & Steel Co., Ltd, Shanghai	C105
Kiina	Shanghai Meishan Iron & Steel Co., Ltd, Nanjing	C106
Kiina	BX Steel POSCO Cold Rolled Sheet Co., Ltd, Benxi	C107
Kiina	Bengang Steel Plates Co., Ltd, Benxi	C108
Kiina	WISCO International Economic & Trading Co. Ltd, Wuhan	C109
Kiina	Maanshan Iron & Steel Co., Ltd, Maanshan	C110
Kiina	Tianjin Rolling-one Steel Co., Ltd, Tianjin	C111
Kiina	Zhangjiagang Yangtze River Cold Rolled Sheet Co., Ltd, Zhangjiagang	C112
Kiina	Inner Mongolia Baotou Steel Union Co., Ltd, Baotou City	C113

PÄÄTÖKSET

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2022/2069,

annettu 30 päivänä syyskuuta 2022,

Alankomaiden pyytämän poikkeuksen myöntämisestä vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta annetun neuvoston direktiivin 91/676/ETY mukaisesti

(tiedoksiannettu numerolla C(2022) 6859)

(Ainoastaan hollanninkielinen teksti on todistusvoimainen)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta 12 päivänä joulukuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/676/ETY⁽¹⁾ ja erityisesti sen liitteessä III olevan 2 kohdan kolmannen alakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Direktiivissä 91/676/ETY vahvistetaan säännöt vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta.
- (2) Direktiivin 91/676/ETY liitteessä III olevassa 2 kohdassa säädetään, että jäsenvaltioiden, jotka aikovat levittää enemmän kuin 170 kilogrammaa tyypeä sisältävän määrän karjanlantaa hehtaaria kohden, on asetettava lantamäärä sellaiseksi, ettei se vaaranna direktiivin 1 artiklassa säädettyjen tavoitteiden saavuttamista. Jos jäsenvaltio sallii toisen alakohdan b alakohdan mukaisesti poikkeavan määrän, sen on ilmoitettava asiasta komissiolle, joka tutkii määrän perusteltavuuden 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua sääntelymenettelyä noudattaen.
- (3) Komissio myönsi päätöksellä 2005/880/EY⁽²⁾ Alankomaiden pyytämän poikkeuksen direktiivin 91/676/ETY mukaisesti. Päätöksen nojalla voidaan käyttää vuosittain enintään 250 kilogrammaa laiduntavan karjan lannasta peräisin olevaa tyypeä hehtaaria kohden tiloilla, joista vähintään 70 prosenttia on nurmea.
- (4) Komissio myönsi päätöksellä 2010/65/EU⁽³⁾, jolla muutetaan päätöstä 2005/880/EY, Alankomaiden pyytämän poikkeuksen direktiivin 91/676/ETY mukaisesti. Päätöksen nojalla voidaan käyttää vuosittain enintään 250 kilogrammaa laiduntavan karjan lannasta peräisin olevaa tyypeä hehtaaria kohden tiloilla, joista vähintään 70 prosenttia on nurmea, 31 päivään joulukuuta 2013.
- (5) Komission täytäntöönpanopäätöksellä 2014/291/EU⁽⁴⁾, jonka soveltaminen päättyi 31 päivänä joulukuuta 2017, Alankomaille myönnettiin direktiivin 91/676/ETY mukaisesti poikkeus, jonka mukaan tiloilla, joilla on vähintään 80 prosenttia nurmea eteläisellä ja keskisellä hiekkamaalla ja lössimaalla, voidaan levittää vuosittain laiduntavan karjan lantaa määrä, joka vastaa 230 kilogrammaa tyypeä hehtaaria kohden vuodessa, ja tiloilla, joilla on vähintään 80 prosenttia nurmea muunlaisilla maa-alueilla, voidaan sallia 250 kilogrammaa tyypeä hehtaaria kohden vuodessa. Vuonna 2016 poikkeus koski 19 564 tilaa, mikä vastaa 47 prosenttia Alankomaiden maatalousmaan kokonaisnettomäärästä.

⁽¹⁾ EYVL L 375, 31.12.1991, s. 1.

⁽²⁾ Komission päätös 2005/880/EY, tehty 8 päivänä joulukuuta 2005, Alankomaiden pyytämän poikkeuksen myöntämisestä vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta annetun neuvoston direktiivin 91/676/ETY mukaisesti (EUVL L 324, 10.12.2005, s. 89).

⁽³⁾ Komission päätös 2010/65/EU, annettu 5 päivänä helmikuuta 2010, Alankomaiden pyytämän poikkeuksen myöntämisestä vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta annetun neuvoston direktiivin 91/676/ETY mukaisesti tehdyn päätöksen 2005/880/EY muuttamisesta (EUVL L 35, 6.2.2010, s. 18).

⁽⁴⁾ Komission täytäntöönpanopäätös 2014/291/EU, annettu 16 päivänä toukokuuta 2014, Alankomaiden pyytämän poikkeuksen myöntämisestä vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta annetun neuvoston direktiivin 91/676/ETY mukaisesti (EUVL L 148, 20.5.2014, s. 88).

- (6) Komission täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2018/820 ⁽⁵⁾, jonka soveltaminen päättyi 1 päivänä tammikuuta 2020, Alankomaille myönnettiin direktiivin 91/676/ETY mukaisesti poikkeus, jonka mukaan tiloilla, joilla on vähintään 80 prosenttia nurmea eteläisellä ja keskisellä hiekkamaalla ja lössimaalla, voidaan levittää vuosittain laiduntavan karjan lantaa määrä, joka vastaa 230 kilogrammaa tyypeä hehtaaria kohden vuodessa, ja tiloilla, joilla on vähintään 80 prosenttia nurmea muunlaisilla maa-alueilla, voidaan sallia 250 kilogrammaa tyypeä hehtaaria kohden vuodessa. Vuonna 2019 poikkeus koski 18 818 tilaa, mikä vastaa 44,7 prosenttia Alankomaiden maatalousmaan kokonaisnettomäärästä.
- (7) Komission täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2020/1073 ⁽⁶⁾, jonka soveltaminen päättyi 31 päivänä joulukuuta 2021, Alankomaille myönnettiin poikkeus, jonka mukaan tiloilla, joilla on vähintään 80 prosenttia nurmea eteläisellä ja keskisellä hiekkamaalla ja lössimaalla, voidaan levittää vuosittain laiduntavan karjan lantaa määrä, joka vastaa 230 kilogrammaa tyypeä hehtaaria kohden vuodessa, ja tiloilla, joilla on vähintään 80 prosenttia nurmea muunlaisilla maa-alueilla, voidaan sallia 250 kilogrammaa tyypeä hehtaaria kohden vuodessa. Kyseisen täytäntöönpanopäätöksen voimassaoloaika oli rajattu kahteen vuoteen, jotta Alankomaat voisi kaikilta osilta panna täytäntöön parannetun täytäntöönpanostrategian petosten ehkäisemiseksi sen lannankäyttöä koskevan politiikan täytäntöönpanossa. Lisäksi otettiin käyttöön lisäedellytyksiä sen varmistamiseksi, että karjan määrä ei kasva, ja ammoniakkipäästöjen vähentämiseksi lannan levittämisessä.
- (8) Alankomaat pyysi 25 päivänä helmikuuta 2022 uutta poikkeusta direktiivin 91/676/ETY liitteessä III olevan 2 kohdan kolmannen alakohdan nojalla.
- (9) Alankomaat toimitti direktiivin 91/676/ETY 10 artiklan mukaisesti tietoja ⁽⁷⁾, jotka osoittivat, että vuosina 2016–2019 kaikista Alankomaiden pohjaveden seuranta-asetista noin 14 prosentissa pohjaveden keskimääräiset nitraattipitoisuudet olivat yli 50 mg/l, 5 prosentissa 40–50 mg/l ja 73 prosentissa alle 25 mg/l. Tiedoista käy ilmi myös, että vuosina 2016–2019 kaikista Alankomaiden pintaveden seuranta-asetista 99 prosentissa pintaveden keskimääräiset nitraattipitoisuudet olivat alle 50 mg/l, ja näistä seuranta-asetista 96 prosentissa keskimääräiset nitraattipitoisuudet olivat alle 25 mg/l. Raportointikaudella 2016–2019 kuitenkin 58 prosenttia makeista vesistä oli rehevöityneitä ja 10 prosenttia voisi rehevöityä, ellei toimenpiteitä toteutettaisi.
- (10) Direktiivin 91/676/ETY 10 artiklaa koskevassa kertomuksessa ⁽⁸⁾ julkaistut tiedot osoittivat myös, että Alankomaiden maakuntien välillä on merkittäviä eroja ja että korkeita pohjaveden nitraattipitoisuuksia ja rehevöitymistä on useissa Alankomaiden maakunnissa. *Limburgissa* 36 prosentissa pohjavesien mittausasemista keskimääräiset nitraattipitoisuudet olivat yli 50 mg/l ja 22 prosentissa havaittiin negatiivisia suuntauksia. Pintavesistä 74 prosenttia oli rehevöityneitä ja 16 prosenttia vaarassa rehevöityä, jos toimiin ei ryhdytä. *Noord-Brabantissa* 26 prosentissa pohjavesien mittausasemista keskimääräiset nitraattipitoisuudet olivat yli 50 mg/l ja 20 prosentissa havaittiin negatiivisia suuntauksia. Pintavesistä 68 prosenttia oli rehevöityneitä ja 7 prosenttia vaarassa rehevöityä, jos toimiin ei ryhdytä. *Zeelandissa* 14 prosentissa pohjavesien mittausasemista keskimääräiset nitraattipitoisuudet olivat yli 50 mg/l ja 47 prosentissa havaittiin negatiivisia suuntauksia. Pintavesistä 80 prosenttia oli rehevöityneitä ja 11 prosenttia vaarassa rehevöityä, jos toimiin ei ryhdytä. *Zuid-Hollandissa* 54 prosenttia pintavesistä oli rehevöityneitä ja 17 prosenttia on vaarassa rehevöityä, jos toimiin ei ryhdytä. *Noord-Hollandissa* 61 prosenttia pintavesistä oli rehevöityneitä ja 19 prosenttia on vaarassa rehevöityä, jos toimiin ei ryhdytä. *Utrechtissa* 24 prosentissa pohjavesien mittausasemista havaittiin negatiivisia suuntauksia. Pintavesistä 43 prosenttia oli rehevöityneitä ja 10 prosenttia vaarassa rehevöityä, jos toimiin ei ryhdytä. *Gelderlandissa* 10 prosentissa pohjavesiasemista keskimääräiset nitraattipitoisuudet olivat yli 50 mg/l ja 15 prosentissa havaittiin negatiivisia suuntauksia. *Overijsselissa* 18 prosentissa pohjavesien mittausasemista keskimääräiset nitraattipitoisuudet olivat yli 50 mg/l ja 19 prosentissa havaittiin negatiivisia suuntauksia. Pintavesistä 67 prosenttia oli rehevöityneitä ja neljä prosenttia vaarassa rehevöityä, jos toimiin ei ryhdytä. *Drenthessa* 15 prosentissa pohjavesien mittausasemista keskimääräiset nitraattipitoisuudet olivat yli 50 mg/l. Pintavesistä 65 prosenttia oli rehevöityneitä ja yhdeksän prosenttia vaarassa rehevöityä, jos toimiin ei ryhdytä. *Frieslandissa* 23 prosentissa pohjavesiasemista nitraattipitoisuuksissa havaittiin negatiivisia suuntauksia, kun taas 85 prosenttia pintavesistä oli rehevöityneitä. *Groningenissa* 52 prosenttia pintavesistä oli rehevöityneitä ja 11 prosenttia on vaarassa rehevöityä, jos toimiin ei ryhdytä. *Flevolandissa* 33 prosenttia pintavesistä oli rehevöityneitä.

⁽⁵⁾ Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2018/820, annettu 31 päivänä toukokuuta 2018, Alankomaiden pyytämän poikkeuksen myöntämisestä vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta annetun neuvoston direktiivin 91/676/ETY nojalla (EUVL L 137, 4.6.2018, s. 27).

⁽⁶⁾ Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2020/1073, annettu 17 päivänä heinäkuuta 2020, Alankomaiden pyytämän poikkeuksen myöntämisestä vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta annetun neuvoston direktiivin 91/676/ETY mukaisesti (EUVL L 234, 21.7.2020, s. 20).

⁽⁷⁾ COM(2021) 1000 ja SWD(2021) 1001, osa 28.

⁽⁸⁾ COM(2021) 1000 ja SWD(2021) 1001, osa 28.

- (11) Alankomaiden vuosina 2020 ja 2021 täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1073 mukaisten kertomusten yhteydessä raportoimat tiedot osoittivat, että pohjaveden nitraattipitoisuudet kasvoivat lössi-, hiekka- ja savimaa-alueilla. Hiekkamaa-alueen etelä- ja itäosassa keskimääräinen nitraattipitoisuus pohjaveden ylämetrissä oli 67 mg/l vuonna 2021. Tämä ylittää unionin raja-arvon 50 mg/l. Vuodesta 2017 alkaen nitraattipitoisuus on kaksinker- taistunut tässä osassa hiekkamaa- aluetta. Keskimääräinen pitoisuus hiekkamaa-alueen pohjoisosassa oli edelleen unionin raja-arvoa alhaisempi, mutta se nousi 37 mg/l:aan vuonna 2021. Lössimaan alueella keskimääräinen pitoisuus laski hieman 57 mg/l:aan vuonna 2020, mutta se ylittää edelleen unionin raja-arvon. Savimaa-alueella nitraattipitoisuudet pysyivät jatkuvasti raja-arvon alapuolella, mutta ne ovat nousseet. Turvemaa-alueella alhaisimmat pitoisuudet mitattiin keskimäärin pitoisuuksina 14 mg/l vuonna 2021. Tiedot osoittivat myös, että poikkeusten seurantaverkostoon kuuluvilta viljelylaitoksilta peräisin oleva juurivyökkeen vesi ylitti usein nitraattipi- toisuuksien normit, vaikka keskiarvo olikin alle 50 mg/l.
- (12) Alankomaat soveltaa toimintaohjelmaa direktiivin 91/676/ETY 3 artiklan 5 kohdan mukaisesti koko alueellaan. Alankomaat hyväksyi 26 päivänä joulukuuta 2021 vuosiksi 2022–2025 uuden toimintaohjelman ⁽⁹⁾ (seitsemäs nitraatteja koskeva toimintaohjelma), joka sisältää lisätoimenpiteitä ympäristöön kohdistuvan ravinnehävikin (typpi ja fosfori) vähentämiseksi ja joka perustuu alueelliseen eriytettyyn lähestymistapaan ravinteiden aiheuttaman pilaantumisen tason ja maaperän tyypin mukaan. Tieteellinen komissio (Commissie van Deskundigen Meststoffenwet) teki nitraatteja koskevan toimintaohjelman valmistelun yhteydessä Alankomaiden viranomaisille (Commissie van Deskundigen Meststoffenwet) ympäristövaikutusten arvioinnin, jossa todettiin, että toimintaohjelman mahdolliset vaikutukset eivät riittäisi veden laatua koskevien tavoitteiden saavuttamiseen. Alankomaat hyväksyi 25 päivänä helmikuuta 2022 seitsemännen nitraatteja koskevan toimintaohjelman lisäyksen ⁽¹⁰⁾, jossa viitataan maaseutualueita koskevaan kansalliseen ohjelmaan ⁽¹¹⁾. Siinä vahvistetaan luontoa, vettä ja ilmastoa, typpipäästöt mukaan lukien, koskeva kokonaisvaltainen lähestymistapa unionin ympäristö- ja ilmastovaatimusten täyttämiseksi. Lisäyksellä Alankomaiden hallitus pyrkii muuntamaan tavoitteensa konkreettisiksi toimenpiteiksi, joilla pyritään saavuttamaan maatalouslähteistä peräisin olevia ravinteita koskevat veden laatutavoitteet.
- (13) Seitsemännessä nitraatteja koskevassa toimintaohjelmassa vuosille 2022–2025 ja sen lisäyksessä vahvistettiin aluekohtaiset toimet, joita tarvitaan maataloudesta peräisin olevia nitraatteja ja fosforia koskevien veden laatutavoitteiden saavuttamiseksi, sellaisina kuin ne on määritelty direktiivissä 91/676/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/EY yhteydessä hyväksytyssä Alankomaiden vesipiirin hoitosuunnitelmassa ⁽¹²⁾. Pohjaveden nitraattipitoisuuksien osalta alueet *Zand Noord*, *Zand Oost*, *Westelijk Noord-Brabant*, *Centraal zeelei*, *Zuidwestelijk zeeleigebied* ja *Westelijk zandgebied* tarvitsevat jonkin verran ponnisteluja tavoitteiden saavuttamiseksi, kun taas alueet *Gelderse Vallei*, *Oostelijk Noord-Brabant en Limburg Zand* ja *Lössgebied* tarvitsevat merkittäviä ponnisteluja niiden saavuttamiseksi. Pintaveden fosforipitoisuuksien (rehevöitymisen) osalta *Zand Noord*, *Zand Oost*, *Westelijk Noord-Brabant*, *Oostelijk Noord-Brabant en Limburg Zand*, *Noordelijk zeeleigebied*, *Centraal zeelei* ja *Zuidwestelijk zeeleigebied* tarvitsevat jonkin verran ponnisteluja tavoitteiden saavuttamiseksi, kun taas alueet *Gelderse Vallei*, *Lössgebied*, *Westelijk Zeelei*, *Westelijk veengebied* ja *Westelijk zandgebied* tarvitsevat merkittäviä ponnisteluja niiden saavuttamiseksi. Tämä vastaa Alankomaiden direktiivin 91/676/ETY 10 artiklan mukaisesti ilmoittamia tietoja.
- (14) Alankomaat aikoo ottaa käyttöön maataloudesta peräisin olevien nitraattien ja fosforin pilaamien alueiden (*ravinteiden pilaamien alueiden*) uuden nimeämiskäytännön, jonka myötä alueisiin olisi sisällytettävä kaikki valuma-alueet pohja- ja pintavesien seuranta paikkoja varten, jos niillä esiintyy keskimääräistä nitraattipilaantumista tai satunnaisia nitraattien pilaantumistapahtumia, jos ne ovat pilaantumisvaarassa tai suuntaukset ovat kasvussa, sekä seuranta paikat, joissa esiintyy rehevöitymistä tai joihin liittyy rehevöitymisriski. Nimeämisessä olisi myös otettava huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen asiaa koskeva oikeuskäytäntö, erityisesti asioissa C-221/03 ⁽¹³⁾ ja C-543/16 ⁽¹⁴⁾ annetut tuomiot. Jos uutta nimeämiskäytäntöä ei ole otettu käyttöön 1 päivänä tammikuuta 2024, kaikki alueet, joilla tarvitaan joitakin tai merkittäviä ponnistuksia, nimetään ravinteiden pilaamiksi alueiksi.

⁽⁹⁾ "7e Nederlandse actieprogramma betreffende de Nitraatrichtlijn (2022–2025)".

⁽¹⁰⁾ "Addendum op het 7e actieprogramma Nitraatrichtlijn".

⁽¹¹⁾ Nationaal Programma Landelijk Gebied.

⁽¹²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista (EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁽¹³⁾ Unionin tuomioistuimen tuomio 22.9.2005, C-221/03, Euroopan yhteisöjen komissio v. Belgian kuningaskunta, ECLI:EU:C:2005:573.

⁽¹⁴⁾ Unionin tuomioistuimen tuomio 21.6.2018, Euroopan komissio v. Saksan liittotasavalta, C-543/16, ECLI:EU:C:2018:481.

- (15) Tätä poikkeuspyyntöä olisi tarkasteltava ravinnehuoltoon liittyviä kysymyksiä koskevassa laajemmassa EU:n poliittisessa yhteydessä, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2000/60/EY, 2006/118/EY⁽¹⁵⁾ ja 2008/56/EY⁽¹⁶⁾ tavoitteiden ja päämäärien, taakanjakoasetuksen⁽¹⁷⁾ ja Alankomaita koskevan YMP:n strategia-suunnitelman⁽¹⁸⁾ kunnianhimoisemman tavoitetaso sekä ravinnekuormitusta koskevien Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden yhteydessä. Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa asetetaan unionille tavoitteet vähentää ravinnehävikkiä ja rajoittaa muita kasvihuonekaasuja kuin hiilidioksidia eli metaania ja typpioksiduulia, joiden osalta lannoitus ja karjankasvatus ovat merkittävä lähde. Unioni on Pelloilta pöytään -strategiassa⁽¹⁹⁾ ja saasteettomuustoimintasuunnitelmassa⁽²⁰⁾ sitoutunut erityisesti vähentämään ravinnehävikkiä 50 prosentilla vuoteen 2030 mennessä, mikä tarkoittaa lannoitteiden määrän vähentämistä 20 prosentilla, sekä säilyttämään maaperän hedelmällisyyden ja vähentämään 25 prosentilla niiden EU:n ekosysteemien osuutta, joissa ilman pilaantuminen uhkaa luonnon monimuotoisuutta, mitattuna tyyppilaskeumien kriittisten kuormitusten ylityksinä.
- (16) Alankomaiden hallitus toteaa 10 päivänä kesäkuuta 2022⁽²¹⁾ antamassaan alustavassa ehdotuksessa maaseutualueita koskevaksi kansalliseksi ohjelmaksi, että suurimmat haasteet ovat turvemaiden, Natura 2000 -alueilla, pohjaveden suojelualueilla, haavoittuvien vesistöjen alueilla ja Natura 2000 -alueiden ympärillä olevilla puskurivyöhykkeillä. Näillä alueilla viljelijöillä on enemmän liiketoimintarajoituksia tai vähemmän kehitysmahdollisuuksia. Maatalouden laajaperäistäminen on tällöin tarkoituksenmukaisin keino. Lisäksi sitoudutaan luomaan siirtymäalueita Natura 2000 -alueiden ympärille. Natura 2000 -alueita ympäröivät siirtymäalueet (puskurivyöhykkeet) ovat Natura 2000 -alueiden viereisiä alueita, jotka edistävät järjestelmän ennallistamista kyseisen Natura 2000 -alueen luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi ja ennallistamiseksi.
- (17) Komissio on tutkinut Alankomaiden poikkeuspyynnön ottaen huomioon direktiivin 91/676/ETY vaatimukset ja tavoitteet sekä aiemmista poikkeuspäätöksistä saadut kokemukset sekä seitsemännen nitraattialan toimintaohjelman ja sen lisäyksen. Se on myös tarkastellut veden laadun suuntauksia ja ottanut huomioon Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteet. Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että on tarpeen varmistaa nurmiviljelijöille enintään neljän vuoden siirtymäaika, kunnes lisäyksessä esitetyt suunnitellut uudistukset on täysin sisällytetty Alankomaiden lainsäädäntöön, ja tukea uusien uudistusten asteittaista täytäntöönpanoa. Komissio katsoo lisäksi, että direktiivin 91/676/ETY tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että Alankomaat täyttää tiukat lisäedellytykset erityisesti mutta ei ainoastaan ravinteiden pilaamalla alueilla. Pyydetyllä poikkeuksella olisi tuettava lisäyksessä ja maaseutualueita koskevassa kansallisessa ohjelmassa määriteltyä uudistuspolkua.
- (18) Tässä päätöksessä säädetty poikkeus ei vaikuta Alankomaiden velvollisuuteen noudattaa neuvoston direktiiviä 92/43/ETY⁽²²⁾ sekä Euroopan unionin tuomioistuimen tuomiota asiassa C-293/17⁽²³⁾, ja erityisesti tulkintaa kyseisen direktiivin 6 artiklan 3 kohdasta, sekä soveltaa direktiivejä 2000/60/EY ja 2008/56/EY eikä sen perusteella suljeta pois sitä mahdollisuutta, että näistä direktiiveistä johtuvien velvoitteiden täyttämiseksi saatetaan tarvita lisätoimenpiteitä.

⁽¹⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/118/EY, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, pohjaveden suojelusta pilaantumiselta ja huononemiselta (EUVL L 372, 27.12.2006, s. 19).

⁽¹⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/56/EY, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2008, yhteisön meriympäristöpolitiikan puitteista (meristrategiadirektiivi) (EUVL L 164, 25.6.2008, s. 19).

⁽¹⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/842, annettu 30 päivänä toukokuuta 2018, sitovista vuotuisista kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksistä jäsenvaltioissa vuosina 2021–2030, joilla edistetään ilmastotoimia Pariisin sopimuksen sitoumusten täyttämiseksi, sekä asetuksen (EU) N:o 525/2013 muuttamisesta (EUVL L 156, 19.6.2018, s. 26).

⁽¹⁸⁾ SWD(2020) 93 final – Analysis of links between CAP Reform and Green Deal; SWD(2020) 388 final – Commission recommendations for Netherland's CAP strategic plan. SWD(2020) 388 final.

⁽¹⁹⁾ Pelloilta pöytään -strategia oikeudenmukaista, terveystä edistävää ja ympäristöä säästävää elintarvikejärjestelmää varten, COM(2020) 381 final.

⁽²⁰⁾ COM(2021) 400 final

⁽²¹⁾ "Startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied – 10 Juni 2022".

⁽²²⁾ Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta (EYVL L 206, 22.7.1992, s. 7).

⁽²³⁾ Asia C-293/17 Coöperatie Mobilisation for the Environment ja Vereniging Leefmilieu (ECLI:EU:C:2018:882).

- (19) On olennaisen tärkeää varmistaa, että lannan lisämäärien salliminen hehtaaria kohden vuodessa ei viivästytä tai vaaranna unionin muun lainsäädännön vaatimuksia, joiden osalta typen ja fosforin aiheuttama pilaantuminen voisi olla este direktiivin tavoitteiden saavuttamiselle. Sen vuoksi yksittäisille viljelijöille myönnettäviä kansallisia poikkeuksia koskevia lupia ei pitäisi sallia pohjaveden suojelualueilla ja Natura 2000 -alueilla eikä Alankomaiden maaseutualueita koskevassa kansallisessa ohjelmassa määriteltyjen Natura 2000 -alueiden ympärillä olevilla puskurivyöhykkeillä, joiden koko täsmennetään vuonna 2023.
- (20) Alankomaiden eläintiheys on edelleen erittäin korkea. Vuonna 2016 se oli unionin korkein, lähes viisinkertainen unionin keskiarvoon verrattuna. Alankomailta saatujen tietojen mukaan vuosina 2019–2021 koko karjan määrä laski 2,5 prosenttia kun taas nautakarjan määrä kasvoi.
- (21) Lannan kokonaistuotantoa vuonna 2020 ei saisi ylittää. Tämä lannan tuotannon enimmäismäärä sisällytetään kansalliseen lainsäädäntöön 1 päivänä tammikuuta 2024. Lisäksi maaseutualueita koskevan kansallisen ohjelman mukaisten uudistusten täytäntöönpanon pitäisi johtaa lannantuotannon asteittaiseen vähenemiseen nykyisen päätöksen voimassaolon päättymiseen mennessä.
- (22) Erityisesti ravinteiden pilaamalla alueilla on tarpeen täydentää seitsemättä nitraatteja koskevaa toimintaohjelmaa ja sen lisäystä erityistoimilla, joiden on tunnustettu olevan tehokkaita kestäväen ravinnehuollon varmistamiseksi maatilatasaolla sekä pohjaveden ja makean veden ravinnehävikin vähentämiseksi.
- (23) Alankomaat on laatinut tehostetun valvontastrategian tehostaakseen petostentorjuntaa lantapolitiikkansa täytäntöönpanossa. Strategia pantiin täytäntöön vuosina 2020–2021, mutta se viivästyti jonkin verran myös covid-pandemian vuoksi. Strategian täytäntöönpanoa sen päätoimintalinjoilla on jatkettava tehokkaasti ja sitä on laajennettava muille alueille, joilla riippumaton arviointi osoittaa merkittävän riskin lannan käsittelyä koskevien sääntöjen tahallista noudattamatta jättämisestä. Suunniteltujen maatalousuudistusten siirtymäkausi voi myös lisätä petoksia, minkä vuoksi valvontaa olisi tehostettava.
- (24) Yksittäisille viljelijöille myönnettäviin lupiin liittyy tiettyjä edellytyksiä, joilla pyritään varmistamaan tilojen tasolla kasvuston tarpeisiin perustuva lannoitus sekä estämään typen ja fosfaatin pääsyä vesistöihin. Tässä päätöksessä säädettyjen toimenpiteiden olisi täydennettävä seitsemännen nitraatteja koskevan toimintaohjelman ja sen lisäyksen kautta jo sovellettavia toimenpiteitä.
- (25) Alankomaiden on pantava täytäntöön kaikki Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/2284⁽²⁴⁾ liitteessä III vahvistetut toimenpiteet ammoniakkipäästöjen vähentämiseksi. Direktiivin 91/676/ETY vaikutusta kaasumaisiin tyypipäästöihin koskevassa kertomuksessa⁽²⁵⁾ todettiin, että alueilla, joilla on paljon karjaa, poikkeus voi johtaa suurempiin kaasupäästöihin. Ammoniakkipäästöjen vähentämiseksi olisi siksi toteutettava tarvittavia toimenpiteitä, kuten käytettävä vähäpäästöisiä lannanlevitystekniikoita, tarvittaessa yhdistettynä ylimpään lämpötilaan, jossa lantaa voidaan levittää, sekä tiukkaan velvoitteeseen sekoittaa levitettävä lanta tai lietelanta maahan välittömästi.

⁽²⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/2284, annettu 14 päivänä joulukuuta 2016, tiettyjen ilman epäpuhtauksien kansallisten päästöjen vähentämisestä, direktiivin 2003/35/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2001/81/EY kumoamisesta (EUVL L 344, 17.12.2016, s. 1).

⁽²⁵⁾ Nitraattidirektiivin vaikutus kaasumaisiin tyypipäästöihin, nitraatteja koskevan toimintaohjelman mukaisten toimenpiteiden vaikutus kaasumaisiin tyypipäästöihin, sopimus ENV.B.1/ETU/2010/0009

- (26) Tämän päätöksen 4 artiklassa säädettyjä edellytyksiä pidetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115⁽²⁶⁾ 12 ja 13 artiklassa tarkoitettujen kansallisessa lainsäädännössä vahvistettujen lakisääteisten hoitovaatimusten versiona, ja tämän päätöksen 5–9 artiklassa säädettyjä edellytyksiä pidetään poikkeusta hyödyntävien yhteisöjen osalta asetuksen (EU) 2021/2115 12 ja 13 artiklassa tarkoitettujen kansallisessa lainsäädännössä vahvistettujen lakisääteisten hoitovaatimusten versiona.
- (27) Alankomaiden on noudatettava maankäytöstä, maankäytön muutoksesta ja metsätaloudesta aiheutuvia kasvihuonekaasujen päästöjä ja poistumia koskevia tavoitteita, jotka sisältyvät vuoteen 2030 ulottuviin ilmasto- ja energiapolitiikan puitteisiin. Maankäytön muuttaminen ruohikkomaasta peltomaaksi lisääisi maaperän hiilipäästöjä ja haittaisi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/841⁽²⁷⁾ 4 artiklan noudattamista.
- (28) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2007/2/EY⁽²⁸⁾ vahvistetaan yleiset säännöt, joiden tavoitteena on unionin ympäristöpolitiikkoja ja ympäristöön mahdollisesti vaikuttavia politiikkoja tai toimintoja tukevan Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastruktuurin (INSPIRE) perustaminen. Tämän päätöksen yhteydessä kerättyjen paikkatietojen olisi tapauksen mukaan oltava kyseisen direktiivin säännösten mukaisia. Hallinnollisen taakan vähentämiseksi ja tietojen johdonmukaisuuden parantamiseksi Alankomaiden on tämän päätöksen yhteydessä tarvittavia tietoja kerätessään käytettävä tarvittaessa tietoja, jotka on hankittu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013⁽²⁹⁾ 67 artiklan 1 kohdan mukaisesti perustetun yhdenmätyn hallinto- ja valvontajärjestelmän puitteissa.
- (29) Tämän päätöksen soveltaminen päättyy 31 päivänä joulukuuta 2025.
- (30) Tässä päätöksessä säädetyt toimenpiteet ovat direktiivin 91/676/ETY 9 artiklalla perustetun nitraattikomitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Poikkeus

Alankomaiden 25 päivänä helmikuuta 2022 päivätyllä kirjeellä pyytämä poikkeus, jonka tarkoituksena on sen salliminen, että maahan levitetään laiduntavan karjan lannan sisältämää tyypeä direktiivin 91/676/ETY liitteessä III olevan 2 kohdan toisen alakohdan ensimmäisessä virkkeessä säädettyä suurempi määrä, myönnetään tässä päätöksessä vahvistetuina edellytyksin siirtymätoimenpiteenä Alankomaiden maatalous- ja karjankasvatusalan uudistusten tueksi, jotta voidaan täyttää EU:n ympäristö- ja ilmastovaatimukset, jotka koskevat tyyden (mukaan lukien ammoniakki) ja ravinteiden päästöjä vedessä (mukaan lukien direktiivi 91/676/ETY).

⁽²⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2115, annettu 2 päivänä joulukuuta 2021, jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta (EUVL L 435, 6.12.2021, s. 1).

⁽²⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/841, annettu 30 päivänä toukokuuta 2018, maankäytöstä, maankäytön muutoksesta ja metsätaloudesta aiheutuvien kasvihuonekaasujen päästöjen ja poistumien sisällyttämisestä vuoteen 2030 ulottuviin ilmasto- ja energiapolitiikan puitteisiin sekä asetuksen (EU) N:o 525/2013 ja päätöksen N:o 529/2013/EU muuttamisesta (EUVL L 156, 19.6.2018, s. 1).

⁽²⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/2/EY, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2007, Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastruktuurin (INSPIRE) perustamisesta (EUVL L 108, 25.4.2007, s. 1).

⁽²⁹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1306/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 549).

*2 artikla***Poikkeuksen soveltamisala**

Poikkeusta sovelletaan nurmitiloihin, joille on myönnetty lupa 6 artiklan mukaisesti.

*3 artikla***Määritelmät**

Tässä päätöksessä tarkoitetaan

- 1) 'nurmitiloilla' tiloja, joiden lannanlevitykseen käytettävissä olevasta pinta-alasta vähintään 80 prosenttia on nurmea;
- 2) 'laiduntavalla karjalla' nautakarjaa (lukuun ottamatta lihavasikoita), lampaita, vuohia, hevosia, aaseja, peuroja ja vesipuhveleita;
- 3) 'maatalousmaalla' viljelijän omistamaa, vuokraamaa tai kirjallisen sopimuksen nojalla hallinnoimaa pinta-alaa, jonka hoito on suoraan viljelijän vastuulla;
- 4) 'nurmella' monivuotista nurmikasvustoa tai lyhytikäistä nurmikasvustoa, jonka kesto on vähemmän kuin viisi vuotta;
- 5) 'lannoitus suunnitelmalla' suunniteltua käyttöä ja käytettävissä olevia ravinteita koskevaa laskelmaa;
- 6) 'lannoitekirjanpidolla' ravinnetasetta, joka perustuu ravinteiden todelliseen käyttöön ja hyödyntämiseen;
- 7) 'lannoiterekisterillä' sähköistä järjestelmää, jonka avulla viljelijät raportoivat ravinteiden todellisesta käytöstä ja lannan käsittelystä;
- 8) 'eteläisellä ja keskisellä hiekkamaalla' maata, jota kutsutaan eteläiseksi ja keskiseksi hiekkamaaksi Alankomaiden lannoitteita koskevan lain täytäntöönpanoasetuksen ⁽³⁰⁾ 1 artiklan 1 kohdassa;
- 9) 'lössimaalla' maata, jota kutsutaan lössimaaksi Alankomaiden lannoitteita koskevan lain täytäntöönpanoasetuksen 1 artiklan 1 kohdassa;
- 10) 'ravinteilla' typpeä ja fosfaattia.

*4 artikla***Yleiset edellytykset poikkeuksen myöntämiselle**

Poikkeus myönnetään seuraavin edellytyksin:

- 1) Alankomaat laatii maataloudesta peräisin olevien nitraattien ja fosforin pilaamien alueiden (*ravinteiden pilaamien alueiden*) uuden nimeämiskäytännön 1 päivään tammikuuta 2024 mennessä, ja sen myötä alueisiin sisällytetään kaikki valuma-alueet pohja- ja pintavesien seurantapaikkoja varten, jos niillä esiintyy keskimääräistä nitraattipilaantumista tai satunnaisia nitraattien pilaantumistapahtumia, jos ne ovat pilaantumisvaarassa ja suuntaukset ovat kasvussa, sekä seurantapaikat, joissa esiintyy rehevöitymistä tai joihin liittyy rehevöitymisriski.

Siirtymätoimenpiteenä ja siihen saakka, kunnes uusi nimeämiskäytäntö on otettu käyttöön viimeistään 1 päivään tammikuuta 2024, ravinteiden pilaamat alueet kattavat etelän ja keskiosan hiekkamaat ja lössimaat sekä 1 päivästä tammikuuta 2023 alkaen Alankomaiden ympäristöarviointiviraston (PBL) veden laatua koskevassa kansallisessa analyysissä (2020) ⁽³¹⁾ määritetyt alueellisten vesimuodostumien valuma-alueet, jotka on luokiteltu ravinteiden kannalta riittämättömiksi (huono, heikko tai kohtalainen).

Ravinteiden pilaamien alueiden lopullisen nimeämisen ja kartan on oltava käytössä 1 päivästä tammikuuta 2024, ja siihen on sisällyttävä vähintään vuonna 2023 nimetyt alueet sekä kaikki muut alueet, joilla maatalouden osuus ravinteiden aiheuttamasta pilaantumisesta on merkittävä eli yli 19 prosenttia kokonaisravinnekuormituksesta.

⁽³⁰⁾ "Uitvoeringsregeling Meststoffenwet".

⁽³¹⁾ https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf.

Jos ravinteiden pilaamien alueiden lopullista nimeämistä ja karttaa ei ole toteutettu 1 päivänä tammikuuta 2024, on käytettävä seitsemännessä nitraatteja koskevassa toimintaohjelmassa ja sen lisäyksessä esitettyä nimeämistä, johon sisältyvät kaikki alueet, joilla tarvitaan *joitakin* tai *merkittäviä* ponnisteluja direktiivissä 91/676/EY ja direktiivin 2000/60/EY yhteydessä hyväksytyssä Alankomaiden vesipiirin hoitosuunnitelmassa määriteltyjen nitraatti- ja fosforipitoisuuksia koskevien veden laatutavoitteiden saavuttamiseksi.

- 2) Alankomaiden on seurattava tuotetun lannan määrää ja varmistettava, että lannan tuotanto kansallisella tasolla typen ja fosfaatin osalta on enintään 489,4 miljoonaa kilogrammaa typpeä ja 150,7 miljoonaa kilogrammaa fosfaattia (vuonna 2020 tuotettu määrä) ja että lisäykseen sisältyvien uudistusten seurauksena tuotetun lannan määrä vähenee asteittain siten, että vuonna 2025 se on enintään 440 miljoonaa kilogrammaa typpeä ja 135 miljoonaa kilogrammaa fosfaattia.
- 3) Alankomaat ei 1 päivästä tammikuuta 2023 myönnä lupia tämän päätöksen 5 artiklassa tarkoitettuihin poikkeuksiin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/147/EY⁽³²⁾ ja direktiivin 92/43/EY mukaisesti perustetuilla Natura 2000 -alueilla eikä 1 päivästä tammikuuta 2024 maaseutualueita koskevassa kansallisessa ohjelmassa määriteltyjen Natura 2000 -alueiden läheisyydessä sijaitsevilla puskurivyöhykkeillä, joilla typpilaskeumien kriittinen typpikuormitus ylittyy.
- 4) Alankomaat ei 1 päivästä tammikuuta 2023 alkaen myönnä lupia tämän päätöksen 5 artiklassa tarkoitettuihin poikkeuksiin pohjaveden suojelualueilla. Alueilla, joilla pohjavedet ovat nitraattien pilaamia, pohjaveden suojelualueilla on alettava soveltaa 1 päivään tammikuuta 2024 mennessä useita pakollisia toimenpiteitä ravinnekuormituksen vähentämiseksi.
- 5) Alankomaiden on toteutettava seuraavat toimenpiteet:
  - a) Kullakin tilalla on tammikuusta 2023 alkaen laadittava vuotuinen lannoitus suunnitelma ennen kasvukautta. Lannoitus suunnitelmassa esitetään viljelymaan viljelykierto sekä lannan ja typpi- ja fosfaattilannoitteiden suunniteltu käyttö.
  - b) käytössä on 1 päivästä tammikuuta 2024 alkaen sähköinen lannoiterekisteri, johon rekisteröidään kivennäislannoitteiden käyttö sekä lannan tuotanto ja levitys maahan. Kaikkien tilojen on alettava käyttää sähköistä rekisteriä 1 päivään tammikuuta 2025 mennessä. Alankomaiden viranomaisten on seurattava ja analysoitava lannoitteiden käyttömääriä ja annettava viljelijöille neuvoja menetelmistä, joilla kokonaiskäyttömääriä voidaan alentaa.
  - c) suojakaistat maatalousmaalla vesistöjen varrella, joilla lannoitus on kielletty. Tätä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2023 alkaen kaikkiin vesiväyliin Alankomaissa sijaitsevilla viljelylohkoilla. Suojakaistat vahvistetaan seuraavasti:
    - i) vähintään viiden metrin levyiset suojakaistat ekologisesti haavoittuvien purojen ja direktiivissä 2000/60/EY määriteltyjen pintavesimuodostumien varrella;
    - ii) vähintään kolmen metrin levyiset suojakaistat kaikkien muiden maatalousalueiden vesistöjen varrella, ojat mukaan luettuina.

Näitä vähimmäisleveyksiä voidaan mukauttaa alueilla, joilla on merkittäviä vedenpoisto- ja kasteluojia, seuraavasti:

- kolmen metrin levyinen suojakaista direktiivissä 2000/60/EY määriteltyjen pintavesimuodostumien varrella, kun viiden metrin levyisen suojakaistan kokonaispinta-ala lohkokatasolla olisi yli neljä prosenttia viljelylohkosta. Jos enintään 10 metrin pituisen, direktiivissä 2000/60/EY määriteltyjen pintavesimuodostumien kolmen metrin levyisen suojakaistan kokonaispinta-ala lohkokatasolla kattaisi yli neljä prosenttia viljelylohkosta, suojakaista voidaan pienentää yhteen metriin.
- Yhden metrin levyinen suojakaista kaikkien muiden maatalousalueiden vesistöjen varrella, kun kolmen metrin levyisen suojakaistan kokonaispinta-ala lohkokatasolla olisi yli neljä prosenttia viljelylohkosta. Jos enintään yhden metrin levyisen suojakaistan kokonaispinta-ala lohkokatasolla kattaisi yli neljä prosenttia viljelylohkosta, suojakaista voidaan pienentää 0,5 metriin.
- iii) vähintään yhden metrin levyinen suojakaista kesällä kuivuvien vesistöjen varrella (vesistöt kuivuvat ainakin 1 päivän huhtikuuta ja 1 päivän lokakuuta välisenä aikana).

⁽³²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, luonnonvaraisten lintujen suojelusta (EUVL L 20, 26.1.2010, s. 7).

- d) Ravinteiden pilaamilla alueilla sovelletaan seuraavaa ehtoa: orgaanisista ja kemiallisista lannoitteista aiheutuvaa kokonaislannoitemäärää vähennetään vähitellen siten, että määrä on 20 prosenttia alhaisempi 1 päivästä tammikuuta 2025 alkaen verrattuna seitsemännen nitraatteja koskevan toimintaohjelman liitteessä julkaistuihin määriin. Jos lannoitusnormien suunnitellussa tarkistuksessa asetetaan alhaisemmat arvot, sovelletaan jälkimmäisiä.
- 6) Alankomaat jatkaa parannetun valvontastrategian täytäntöönpanoa täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1073 4 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta saatujen kokemusten perusteella. Parannetun täytäntöönpanostrategian on sisällettävä vähintään seuraavat seikat:
- a) petostapausten jatkuva riippumaton riskinarviointi ja sellaisten lannan käsittelyyn ja käyttöön liittyvien alojen ja toimijoiden tunnistaminen, joihin liittyy suurempi riski siitä, että lantaa koskevia kansallisia sääntöjä, jotka on täsmennetty lannoitelain täytäntöönpanoasetuksessa⁽³³⁾, lannoitteiden käyttöä koskevassa asetuksessa⁽³⁴⁾ ja ympäristöasioiden hallintatoimia koskevassa asetuksessa⁽³⁵⁾ tai niiden nojalla, jätetään tahallisesti noudattamatta viljelykasveista vapaiden vyöhykkeiden osalta;
- b) paremman valvonnan täytäntöönpanon jatkaminen De Peelissä, Gelderse Valleissa ja Twentessä, jotka on määritelty suuririskiseksi alueiksi, joissa lantaa koskevia kansallisia sääntöjä on tarkoituksellisesti jätetty noudattamatta; parannettu täytäntöönpanostrategia laajennetaan asteittain ennen vuoden 2025 loppua koskemaan kaikkia muita alueita, joiden osalta arviointi osoittaa niiden olevan suuririskisiä, ottaen huomioon saadut kokemukset ja parhaat käytännöt;
- c) täytäntöönpanostrategiassa keskitytään erityisesti lannan arvoketjun suuririskisiin toimijoihin, mukaan lukien välittäjät ja yhteismädätykseen osallistuvat kaikilla alueilla;
- d) lannan kuljetukseen liittyvää reaaliaikaista vastuuvollisuutta koskeva automaattinen järjestelmä, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2023;
- e) tarkastus- ja valvontakapasiteetin jatkuva lisääminen siten, että se vastaa vähintään 40 prosenttia 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettun luvan piiriin kuuluvien nurmitilojen pelto tarkastusten edellyttämästä kapasiteetista, mukaan luettuna satunnaistarkastukset, sekä kapasiteetin parempi kohdistaminen lannan käsittelyyn ja käytön riskialueille;
- f) yksilöllinen tarkastus vähintään 5,5 prosentille sikatiloista vuosittain.

5 artikla

Lupahakemukset

1. Nurmiviljelijät voivat jättää toimivaltaiselle viranomaiselle hakemuksen saadakseen vuotuisen luvan, joka oikeuttaa käyttämään suuremman määrän laiduntavan karjan lantaa, mukaan lukien eläinten itsensä levittämä lanta, siten, että lannan määrä hehtaaria kohti sisältää:
- a) vuonna 2022 enintään 230 kilogrammaa typpeä hehtaaria ja vuotta kohden ravinteiden pilaamilla alueilla ja enintään 250 kilogrammaa typpeä hehtaaria ja vuotta kohden muilla alueilla;
- b) vuonna 2023 enintään 220 kilogrammaa typpeä hehtaaria ja vuotta kohden ravinteiden pilaamilla alueilla ja enintään 240 kilogrammaa typpeä hehtaaria ja vuotta kohden muilla alueilla;
- c) vuonna 2024 enintään 210 kilogrammaa typpeä hehtaaria ja vuotta kohden ravinteiden pilaamilla alueilla ja enintään 230 kilogrammaa typpeä hehtaaria ja vuotta kohden muilla alueilla;
- d) vuonna 2025 enintään 190 kilogrammaa typpeä hehtaaria ja vuotta kohden ravinteiden pilaamilla alueilla ja enintään 200 kilogrammaa typpeä hehtaaria ja vuotta kohden muilla alueilla;
- e) 31 päivän joulukuuta 2025 jälkeen enintään 170 kilogrammaa typpeä hehtaaria ja vuotta kohden kaikilla alueilla.

⁽³³⁾ "Uitvoeringsregeling Meststoffenwet".

⁽³⁴⁾ "Besluit gebruik meststoffen".

⁽³⁵⁾ "Activiteitenbesluit milieubeheer".

2. Hakijoiden tulee toimittaa 1 kohdassa tarkoitetun hakemuksen yhteydessä kirjallinen vakuutus siitä, että hakijat täyttävät 7, 8 ja 9 artiklassa säädetyt ehdot, ja hyväksyvät sen, että sekä lannoitteen levittäminen että 7 artiklassa tarkoitetut lannoitussuunnitelma ja lannoitekirjanpito voivat olla valvonnan alaisia tämän päätöksen 11 artiklan mukaisesti.

6 artikla

Lupien myöntäminen

Nurmitiloille myönnetään lupa käyttää laiduntavan karjan lantaa suurempi määrä nurmitiloilla, mukaan lukien eläinten itsensä levittämä lanta, 7, 8 ja 9 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti.

7 artikla

Edellytykset, jotka koskevat lannan ja muiden lannoitteiden käyttöä poikkeusta hyödyntävillä nurmitiloilla

1. Nurmitiloilla maahan vuosittain levitettävän laiduntavan karjan lannan määrä, mukaan lukien eläinten itsensä levittämä lanta, ei saa ylittää 5 artiklassa täsmennettyjä määriä.
2. Kemiallisista lannoitteista peräisin olevaa fosfaattia ei saa käyttää nurmitiloilla.
3. Nurmitilan on laadittava lannoitussuunnitelma 28 päivään helmikuuta mennessä. Suunnitelmaan on sisällyttävä vähintään täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1073 7 artiklan 4 kohdassa luetellut seikat. Lannoitussuunnitelma on tarkistettava seitsemän päivän kuluessa nurmitilan maatalouskäytännöissä tapahtuneista muutoksista.
4. Nurmitilalla on pidettävä kalenterivuositista lannoitekirjanpitoa. Kirjanpito on toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle seuraavan kalenterivuoden maaliskuun 31 päivään mennessä. Lannoitekirjanpidossa on oltava seuraavat tiedot:
  - a) kasvustojen pinta-alat;
  - b) karjan määrä ja laji;
  - c) lannantuotanto eläintä kohden;
  - d) nurmitilalle muualta tuotujen lannoitteiden määrä;
  - e) alihankkijoille toimitettavan ja siksi nurmitilalla käyttämättömän lannan määrä sekä alihankkijan nimi.
5. Nurmitilalla on tehtävä maaperän typpi- ja fosforianalyysi vähintään neljän vuoden välein kullakin viljelykierron ja maaperän ominaisuuksien suhteen yhtenäisellä tilan osalla. Analyyseja on tehtävä vähintään yksi kullakin viiden hehtaarin viljelyalalla. Tämän analyysin perusteella on sovellettava tilan lannoitussuunnitelmaa ja korjaavia toimenpiteitä.
6. Jos nurmi kynnetään sen elävöittämiseksi, typen enimmäismäärää alennetaan 50 kilogrammaa hehtaaria kohti kunkin kalenterivuoden toukokuun 31 päivän jälkeen. Jos nurmi kynnetään maissin viljelyä varten, maissia koskevaa typen enimmäismäärää alennetaan 65 kilogrammaa hehtaaria kohti.
7. Jos viljelykiertoon sisältyy palkokasveja tai muita ilmakehän tyypeä sitovia kasveja, lannoitteiden käyttöä on vähennettävä vastaavasti.
8. Lantaa ei saa levittää syksyllä ennen nurmen kylvöä.

*8 artikla***Edellytykset, jotka koskevat maankäyttöä poikkeusta hyödyntävillä nurmitiloilla**

1. Ravinteiden pilaamalle maalle on maissinkorjuun jälkeen kylvettävä nurmea tai muuta kasvustoa, jolla varmistetaan maapeite talvella.
2. Kerääjäkasvustoja ei saa kyntää ennen 1 päivää helmikuuta.
3. Ravinteiden pilaamalla maalla nurmea saa kyntää ainoastaan keväällä, lukuun ottamatta seuraavia:
  - a) nurmen elävöittäminen, joka voidaan tehdä enintään 31 päivään elokuuta asti;
  - b) kukkasipulien istutus, mikä voidaan tehdä syksyllä.
4. Kaikilla maaperälajeilla on välittömästi nurmen kyntämisen jälkeen viljeltävä runsaasti typpeä käyttäviä kasveja, ja lannoituksen on perustuttava maaperäanalyysiin, jossa on otettu huomioon mineraalityppi ja muut tekijät, joiden perusteella voidaan arvioida maaperän orgaanisen aineksen mineralisoitumisesta vapautuvan typen määrä.

*9 artikla***Edellytykset, jotka koskevat ammoniakkipäästöjen vähentämistä myös veteen päätyvien ravinnepäästöjen vähentämiseksi**

1. Nurmitiloilla, jotka kuuluvat 6 artiklan mukaisen luvan piiriin, sovelletaan seuraavia ehtoja:
  - a) lietelantaa levitetään hiekka- ja lössimailla kasvavalle nurmelle matalamultaimella;
  - b) lietelantaa levitetään savi- ja turvemaille kasvavalle nurmelle matalamultaimella, laahavannaslevittimellä, kun lietelantaa on laimennettu vedellä suhteessa 2:1, tai pulse track -multaimella;
  - c) lietelantaa ei saa levittää laahavannaslevittimellä, jos ulkolämpötila on 20 °C tai sitä korkeampi;
  - d) lietelantaa levitetään pellolle multaamalla tai kyntämällä yhdellä ajokerralla välittömästi levityksen jälkeen;
  - e) kuivalanta kynnetään välittömästi levityksen jälkeen enintään kahdella ajokerralla.
2. Alankomaiden on tarjottava ammoniakkipäästöjen vähentämistoimenpiteitä koskevaa koulutusta kaikille luvan saaneille nurmiviljelijöille. Ensimmäinen koulutus on annettava ennen 31 päivää joulukuuta 2023.

*10 artikla***Seuranta**

1. Toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että laaditaan kartat, joista ilmenevät prosenttiosuudet seuraavista:
  - a) kussakin kunnassa luvan piiriin kuuluvat nurmitilat;
  - b) kussakin kunnassa luvan piiriin kuuluva karja;
  - c) kussakin kunnassa luvan piiriin kuuluva maatalousmaa.

Kartat on päivitettävä vuosittain.

2. Toimivaltaiset viranomaiset perustavat ja pitävät yllä seurantaverkostoa, jossa luvan piiriin kuuluvien nurmitilojen seuranta-alueilla otetaan näytteitä maavedestä, vesivirroista, matalasta pohjavedestä ja valumavedestä. Seurantaverkostossa kerätään tietoja juuristovyöhykkeestä pohjaveteen ja pintaveteen siirtyvän veden nitraatti- ja fosfaattipitoisuudesta.

3. Seurantaverkosto koostuu vähintään 300:sta luvan piiriin kuuluvasta tilasta, ja sen on edustettava kaikkia maaperälajeja (savi-, turve-, hiekka- ja lössimaa) ja pilaantumistasoa, lannoituskäytäntöjä ja viljelykiertoja. Seurantaverkoston kokoonpanoa ei saa muuttaa tämän päätöksen soveltamisaikana.

4. Toimivaltaiset viranomaiset seuraavat seuraavia:

a) juurivyöhykkeen vesi, pintavesi ja pohjavesi;

b) edistymisen nitraatti- ja fosfaattipitoisuuksia koskevien veden laatutavoitteiden saavuttamisessa, sellaisina kuin ne on määritetty direktiivissä 91/676/ETY ja Alankomaiden vesipiirin hoitosuunnitelmassa, joka on hyväksytty direktiivin 2000/60/EY yhteydessä, ravinteiden pilaamalla alueilla.

5. Alankomaiden on toimitettava komissiolle tiedot pinta- ja pohjaveden nitraattipitoisuuksista sekä pintavesien fosfaattipitoisuudesta ja rehevöitymistilanteesta sekä poikkeuksen piiriin kuuluvissa että tavanomaisissa olosuhteissa.

11 artikla

Valvonta ja tarkastukset

1. Toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä kaikkien lupahakemusten osalta hallinnollisia tarkastuksia, joilla arvioidaan 7, 8 ja 9 artiklassa säädettyjen edellytysten täyttyminen. Jos tarkastuksessa ilmenee, että edellytykset eivät täyty, toimivaltaisten viranomaisten on hylättävä hakemus ja hakijalle on ilmoitettava hylkäämisen perusteet.

Toimivaltaiset viranomaiset tekevät maankäyttöä, karjan määrää ja lannantuotantoa koskevia hallinnollisia tarkastuksia vähintään viidessä prosentissa luvan piiriin kuuluvista nurmitiloista.

2. Toimivaltaisten viranomaisten on laadittava riskianalyysiin perustuva luvan piiriin kuuluvien nurmitilojen peltotarkastusohjelma, jossa tarkastukset tehdään sopivin väliajoin. Ohjelmassa otetaan huomioon aikaisempien vuosien tarkastusten tulokset ja direktiivin 91/676/ETY saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä koskevien yleisten pistokoetarkastusten tulokset sekä mahdolliset tiedot siitä, etteivät tämän päätöksen 7, 8 ja 9 artiklassa säädetty edellytykset täyty.

Peltotarkastuksia on tehtävä vähintään viidessä prosentissa luvan piiriin kuuluvista nurmitiloista, ja niissä on arvioitava 7, 8 ja 9 artiklassa säädettyjen edellytysten täyttyminen. Näiden tarkastusten lisäksi on suoritettava 4 artiklan 6 kohdassa tarkoitetut tarkastukset ja valvonta.

3. Jos jonakin vuonna käy ilmi, että luvan piiriin kuuluva nurmitila ei täytä 7, 8 ja 9 artiklassa säädettyjä edellytyksiä, luvanhaltijaa rangaistaan kansallisten sääntöjen mukaisesti eikä luvanhaltijalle myönnetä lupaa seuraavalle vuodelle.

4. Toimivaltaisille viranomaisille on annettava tarvittavat valtuudet ja keinot, jotta ne voivat todentaa tämän päätöksen nojalla myönnettyä lupaa koskevien edellytysten noudattamisen.

12 artikla

Raportointi

1. Toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava komissiolle vuosittain viimeistään 30 päivänä kesäkuuta kertomus, johon sisältyvät seuraavat tiedot:

a) lannoitusta koskevat tiedot kaikilta 6 artiklan mukaisen luvan piirissä olevilta nurmitiloilta, mukaan lukien tuottoa ja maalajia koskevat tiedot;

b) karjan määrän kehitys kussakin eläinluokassa Alankomaissa ja luvan piiriin kuuluvilla nurmitiloilla;

c) kansallisen lannantuotannon kehityssuuntaukset typen ja fosforin määrien suhteen;

d) tämän päätöksen 4 artiklassa säädettyjen yleisten edellytysten täytäntöönpano;

- e) tämän päätöksen 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut kartat;
- f) tämän päätöksen 10 artiklan 4 ja 5 kohdassa tarkoitetun pohja- ja pintaveden seurannan tulokset nitraatti- ja fosfaattipitoisuuksista, mukaan lukien pohja- ja pintaveden laadun suuntauksia koskevat tiedot sekä poikkeuksen alaisissa että tavanomaisissa olosuhteissa, sekä poikkeuksen vaikutus veden laatuun;
- g) arviointi 7, 8 ja 9 artiklassa säädettyjen lupaedellytysten täyttymisestä tilatasolla tehtyjen tarkastusten perusteella sekä tiedot tiloista, jotka eivät täytä lupaedellytyksiä 11 artiklassa tarkoitettujen hallinnollisten tarkastusten ja valvonnan tulosten perusteella;
- h) Tiedot tämän päätöksen 4 artiklassa tarkoitetun parannetun täytäntöönpanostrategian toteutuksesta erityisesti kunkin 4 artiklan 6 kohdassa tarkoitetun seikan osalta.

2. Kertomukseen sisältyvien paikkatietojen on tarvittaessa oltava direktiivin 2007/2/EY säännösten mukaisia. Tarvittavia tietoja kerätessään Alankomaiden on käytettävä tarvittaessa asetuksen (EU) N:o 1306/2013 67 artiklan 1 kohdan mukaisesti perustetun yhdenmetyt hallinto- ja valvontajärjestelmän puitteissa tuotettuja tietoja.

13 artikla

Soveltamisaika

Tätä päätöstä sovelletaan 31 päivään joulukuuta 2025.

14 artikla

Vastaanottaja

Tämä päätös on osoitettu Alankomaiden kuningaskunnalle.

Tehty Brysselissä 30 päivänä syyskuuta 2022.

Komission puolesta
Virginijus SINKEVIČIUS
Komission jäsen

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2022/2070,**annettu 26 päivänä lokakuuta 2022,****olla jättämättä väliaikaisesti soveltamatta Venäjältä, Trinidad ja Tobagosta ja Amerikan yhdysvalloista peräisin olevien urean ja ammoniumnitraatin seosten tuonnissa täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2019/1688 käyttöön otettuja lopullisia polkumyöntitulleja**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon polkumyynnillä muista kuin Euroopan unionin jäsenvaltioista tapahtuvalta tuonnilta suojautumisesta 8 päivänä kesäkuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1036⁽¹⁾, jäljempänä 'perusasetus', ja erityisesti sen 14 artiklan 4 kohdan,

on kuullut sen 15 artiklan 2 kohdalla perustettua komiteaa,

sekä katsoo seuraavaa:

1. MENETTELY

- (1) Komissio otti 8 päivänä lokakuuta 2019 täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2019/1688⁽²⁾, jäljempänä 'alkuperäinen asetus', käyttöön lopullisen polkumyöntitullin Venäjältä, Trinidad ja Tobagosta ja Amerikan yhdysvalloista, jäljempänä 'asianomaiset maat', peräisin olevien urean ja ammoniumnitraatin seosten, jäljempänä 'tarkasteltavana oleva tuote', tuonnissa.
- (2) Toukokuussa 2021 tarkasteltavana olevan tuotteen käyttäjien järjestö Copa-Cogeca, jäljempänä 'hakija', toimitti tietoja, jotka liittyvät väitettyyn markkinaolosuhteiden väliaikaiseen muuttumiseen, joka tapahtui lopullisten toimenpiteiden käyttöönoton jälkeen. Alkuperäinen tutkimusajanjakso kattoi 1 päivän heinäkuuta 2017 ja 30 päivän kesäkuuta 2018 välisen ajan, jäljempänä 'alkuperäinen tutkimusajanjakso'. Hakija esitti, että tällainen väliaikainen muutos oikeuttaisi nykyisin voimassa olevien polkumyöntitullien jättämiseen väliaikaisesti soveltamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1036 14 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Myös muut järjestöt eli AGBP (Association Générale des Producteurs de Blé) ja Interore (International Ore & Fertilizer Belgium SA) toimittivat näyttöä polkumyöntitullien väliaikaisen soveltamatta jättämisen tueksi. Nämä toimitukset eivät sisältäneet kaikkia tarvittavia seikkoja ja näyttöä, joiden perusteella komissio olisi voinut edetä analyysissa. Komissio oli yhteydessä hakijaan lisänäytön kokoamiseksi sen esittämän markkinaolosuhteiden tilapäistä muutosta koskevan väitteen tueksi.
- (3) Komissio päätti 16 päivänä marraskuuta 2021 käytettävissä oleva näyttö huomioon ottaen pyytää, että AGBP, Copa-Cogeca ja Fertilizers Europe toimittaisivat lisätietoja, jotka koskevat alkuperäisen tutkimusajanjakson jälkeistä ajanjaksoa, ja tarkemmin sanoen tietoja hinnoista, unionin kysynnästä ja unionin tuotannonalan toiminnasta vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä, jotta voitaisiin tarkastella ja arvioida väitettyjen muuttuneiden olosuhteiden mahdollisia vaikutuksia unionin markkinoihin ja sitä, olisiko todennäköistä, ettei väliaikaisesta soveltamatta jättämisestä aiheutuisi vahinkoa.
- (4) Näiden tietojen toimittamisen jälkeen Copa-Cogecalle (joka sisällytti vastaukseensa joitain AGBP:n esittämiä perusteluita) ja unionin tuotannonalalle annettiin mahdollisuus esittää huomautuksia.
- (5) Edellä mainittujen tietojen pohjalta komissio tutki, oliko oikeutettua jättää toimenpiteet väliaikaisesti soveltamatta. Huomioon otetut seikat esitetään tiivistetysti jäljempänä.
- (6) Komissio ilmoitti päätelmänsä 20 päivänä heinäkuuta 2022 AGBP:lle, Interorelle, Copa-Cogecalle ja Fertilizers Europelle. Kaikille osapuolille asetettiin määräaika, jonka kuluessa ne voivat esittää huomautuksia tämän ilmoituksen johdosta. Huomautuksia toimittivat Interore, Copa-Cogeca ja Fertilizers Europe.

⁽¹⁾ EUVL L 176, 30.6.2016, s. 21.

⁽²⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/1688, annettu 8 päivänä lokakuuta 2019, lopullisen polkumyöntitullin käyttöönotosta Venäjältä, Trinidad ja Tobagosta ja Amerikan yhdysvalloista peräisin olevien urean ja ammoniumnitraatin seosten tuonnissa ja kyseisessä tuonnissa käyttöön otetun väliaikaisen tullin lopullisesta kantamisesta (EUVL L 258, 9.10.2019, s. 21).

2. MUUTTUNEIDEN MARKKINAOLOSUHTEIDEN TUTKIMINEN

- (7) Perusasetuksen 14 artiklan 4 kohdassa säädetään mahdollisuudesta olla väliaikaisesti soveltamatta polkumyynnin vastaisia toimenpiteitä unionin edun perusteella, jos markkinaolosuhteet ovat väliaikaisesti muuttuneet siten, ettei soveltamatta jättämisestä todennäköisesti aiheutuisi vahinkoa. Komissio tarkastelee näitä seikkoja jäljempänä.

2.1 Markkinaolosuhteiden muutosten analysointi

- (8) Väitetyissä markkinaolosuhteiden väliaikaisissa muutoksissa oli kyse tarjonnan niukkuudesta unionin markkinoilla, koska tuonnin määrä pieneni ja unionin tuotannonala vähensi tuotantoaan. Väliaikainen tarjonnan ja kysynnän epätasapaino johti hintojen jyrkkään nousuun. Analyysi kattoi kaksi osaa: ensinnäkin markkinaolosuhteiden vertailun alkuperäisen tutkimusajanjakson ja vuoden 2021 välillä ja toiseksi ajantasaisen katsauksen tuoreimpiin vuoden 2022 kehityssuuntauksiin, joista oli saatavilla tietoja.
- (9) Eurostatin tilastot, jotka kattavat ajanjakson vuoden 2021 loppuun asti, osoittivat, että toimenpiteiden käyttöönoton jälkeen urean ja ammoniumnitraatin seosten tuonti väheni jyrkästi. Tuonti asianomaisista maista väheni 69 prosenttia verrattuna alkuperäiseen tutkimusajanjaksoon ja korvautui vain osittain muista maista tulevalle tuonnilla. Tämän johdosta tuonti kaikista alkuperämaista väheni lähes 60 prosenttia verrattuna alkuperäisellä tutkimusajanjaksolla tuotun määrään. Myös tuonnin markkinaosuus laski 43 prosentista 19 prosenttiin perustuen oletukseen, että kysyntä unionissa pysyi vakaana, niin kuin Copa-Cogeca esitti. Tämä aiheutti tarjontaan 1,14 miljoonan tonnin aukon, kun verrataan alkuperäistä tutkimusajanjaksoa ja vuotta 2021.
- (10) Ilmoitettuja päätelmiä koskevissa huomautuksissaan Copa-Cogeca kiinnitti huomiota siihen, että tuonti kasvoi vuoden 2022 alkupuoliskolla yli 250 prosenttia verrattuna vuoden 2021 alkupuoliskoon. Tämä osapuoli totesi, että mainittu tuonnin kasvu osui yhteen unionin tuotannon dramaattisen laskun kanssa, joka johtui jäljempänä käsiteltävistä tekijöistä. Mitä tulee tuontiin, komission käytettävissä olevat tiedot vahvistavat tämän kasvun.

Taulukko 1

Tuontimäärä

(tuhatta tonnia)

	Alkuperäinen tutkimusajanjakso (1.7.2017–30.6.2018)	2018	2019	2020	2021, alkupuolisko	2021, loppupuolisko	2022, alkupuolisko
Kaikki tuonti	1 927	1 998	1 322	1 027	294	499	753
Tuonti Trinidad ja Tobagosta	368	361	401	418	172	217	332
Tuonti Venäjältä	613	688	314	90	15	130	320
Tuonti Yhdysvalloista	742	890	222	–	–	–	37
Muu tuonti	204	59	385	519	107	152	64

Lähde: Alkuperäinen asetus, Eurostat.

- (11) Tuonnin mahdollisten tulevien kehityssuuntausten suhteen komissio havaitsi, että Amerikan yhdysvallat, jäljempänä 'Yhdysvallat', näyttää keskittäneen urean ja ammoniumnitraatin seosten myynnin kotimarkkinoille vuodesta 2020 lähtien. Lopullisten polkumyynnitoimenpiteiden käyttöönotto lokakuussa 2019 ei näytä vaikuttaneen tuontiin Trinidad ja Tobagosta. Kyseinen tuonti unioniin jatkui merkittävänä määrinä. Vuonna 2021 tämän tuonnin osuus kaikesta unioniin tulleesta tuonnista oli 50 prosenttia (389 000 tonnia). Vuoden 2022 ensimmäisten neljän kuukauden aikana Trinidad ja Tobago vei unioniin yli 234 000 tonnia, mikä on 54 prosenttia enemmän kuin samalla jaksolla viime vuonna (n. 1 52 000 tonnia). Näin ollen näyttää todellakin siltä, että unioniin tulee edelleen merkittäviä määriä urean ja ammoniumnitraatin seoksia Trinidad ja Tobagosta.

- (12) Mitä tulee Venäjältä tulevaan tuontiin, ilmoitukset ja pakotteet antoivat syytä uskoa, että urean ja ammoniumnitraatin seosten Venäjältä tulevan tuonnin kasvu oli erittäin epätodennäköistä. Venäjän kauppa- ja teollisuusministeriö ilmoittikin 4 päivänä maaliskuuta 2022, että se "[suositteli] venäläisiä tuottajia keskeyttämään väliaikaisesti venäläisten lannoitteiden vientilähettykset, kunnes liikenteenharjoittajat jatkavat jälleen (säännöllistä) toimintaa ja antavat takeet siitä, että venäläisten lannoitteiden vienti toteutetaan kokonaisuudessaan" ⁽³⁾.
- (13) Lisäksi merkittävien venäläisten urean ja ammoniumnitraatin seosten tuottajien pääosakkeenomistajat, kuten EuroChem:n Andrei Melnitšenko ja sen toimitusjohtaja Vladimir Raševski, Uralchemin Dmitri Mazepin sekä ACRONin Moše Kantor, ovat EU:n pakoteluettelossa. Vaikka henkilöpakotteet eivät olekaan vaikuttaneet suoraan näihin venäläisiin yrityksiin, niillä voi olla potentiaalisia vaikutuksia Venäjältä tulevaan tuontiin. On kuitenkin syytä huomata, että tuonti Venäjältä jatkui hyvin merkittävällä tasolla (käytännössä ilman vähenemistä) vuonna 2022. Vuoden 2022 alkupuoliskolla tuonti itse asiassa kasvoi vuoden 2019 tuontitasolle. Pelkästään kesäkuussa 2022 Venäjältä tulevan tuonnin määrä oli suurempi kuin koko vuoden 2021 alkupuoliskolla.
- (14) Valko-Venäjä on ollut toinen unioniin tulevan tuonnin lähde, mutta myös tämä tuonti lakkasi, koska tärkein valkovenäläinen tuottaja Grodno Azot on ollut EU:n pakoteluettelossa 2 päivästä joulukuuta 2021 lähtien.
- (15) Maaliskuun 12 päivänä 2022 Ukrainan maatalousministeri Roman Lešenko ilmoitti niin ikään lannoitteiden – urean ja ammoniumnitraatin seokset mukaan luettuina – vientikiellosta.
- (16) Edellä esitetyn perusteella komission päätelmänä oli, että voitiin kohtuudella odottaa, että Trinidad and Tobago pysyy urean ja ammoniumnitraatin seosten tärkeimpänä unioniin tulevan tuonnin lähteenä.
- (17) Kun tarkastellaan vuotta 2021 koskevia tietoja – ottaen huomioon johdanto-osan (9) kappaleessa arvioitu tuonnin väheneminen ja vakaa kysyntä – unionin tuotannonalan olisi pitänyt kasvattaa myyntiään noin 31 prosenttia verrattuna myyntiin alkuperäisellä tutkimusajanjaksolla, mikä vastaisi 821 000:ta lisätonnia. Unionin tuotannonalan tarjonnasta kerättyjen tietojen mukaan – vaikka tuotanto kasvoikin merkittävästi toimenpiteiden käyttöönoton jälkeen – lisäys ei kuitenkaan ollut riittävä kompensoimaan kokonaisuudessaan tuonnin laskua. Unionin tuotannonalan myynti unionin markkinoilla kasvoi keskimäärin noin 17 prosenttia, mikä vastaa noin 450 000:ta tonnia. Ottaen huomioon, että johdanto-osan 9 kappaleessa mainitun mukaisesti urean ja ammoniumnitraatin seosten kysyntä unionissa pysyi suhteellisen vakaana alkuperäisen tutkimusajanjakson jälkeen, pienemmän tuontimäärän luoma tarjontavaje ei täyty kokonaan unionin tuotannonalan myynnin kasvulla, minkä johdosta arvioitu epätasapaino tarjonnan ja kysynnän välillä oli noin 371 000 tonnia vuonna 2021.
- (18) Mitä tulee vuotta 2022 koskeviin tietoihin, unionin tuotannonala näyttää supistaneen tuotantoaan dramaattisesti, niin kuin Copa-Cogeca esitti päätelmiä koskevissa huomautuksissaan. Tästä aiheutunut tarjontavaje oli liian suuri, jotta vuoden 2022 alkupuoliskolla tapahtunut tuonnin kasvu, jota käsiteltiin edellä johdanto-osan 10 kappaleessa, olisi voinut kompensoida sen.
- (19) Sen vuoksi voidaan tehdä päätelmä, että alkuperäisen tutkimuksen jälkeen unionin markkinoilla on ollut tilapäinen epätasapaino tarjonnan ja kysynnän välillä.
- (20) Urean ja ammoniumnitraatin seosten markkinahinta unionissa, jäljempänä 'urean ja ammoniumnitraatin seosten hinta', määritettiin käyttäen tankista Rouenin satamaan Ranskassa toimitetun urean ja ammoniumnitraatin UAN 30 -seoksen ("UAN 30 ex-tank Rouen") keskimääräistä hintaa, sillä se on laajimmin tunnustettu edustava markkinahinta Euroopassa ja Ranska merkittävin urean ja ammoniumnitraatin seoksia kuluttava maa Euroopan unionissa. Urean ja ammoniumnitraatin seosten hinta unionissa kohosi jyrkästi vuoden 2021 jälkipuoliskolla. Hinnat ovat yli kaksinkertaistuneet kyseisten kuuden kuukauden aikana, ja ne olivat joulukuussa 2021 lähes neljä kertaa korkeammat kuin alkuperäisen tutkimusajanjakson aikana. Keskimääräinen urean ja ammoniumnitraatin seosten hinta oli 154 euroa/tonni alkuperäisen tutkimusajanjakson aikana, mutta se kohosi 598 euroon/tonni joulukuussa 2021.
- (21) Tärkeimpänä syynä tähän hinnannousuun näyttää olevan maakaasun hinnan kohoaminen, sillä se edustaa unionin tuottajien keskuudesta kerättyjen tietojen mukaan merkittävää osaa urean ja ammoniumnitraatin seosten tuotantokustannuksista. Alkuperäisen tutkimusajanjakson jälkeen keskimääräiset maakaasun hinnat unionissa kohosivat lähes 400 prosenttia tasolta 6,53 USD/MMBtu ⁽⁴⁾ tasolle 32,23 USD/MMBtu vuoden 2021 viimeisellä neljänneksellä.

⁽³⁾ <https://www.reuters.com/article/ukraine-crisis-russia-fertilizers-idINL2N2V71JG>

⁽⁴⁾ MMBtu: Metric Million British Thermal Unit.

- (22) Myös urean ja ammoniumnitraatin seosten tuontihinnat kohosivat, mutta vähäisemmässä määrin kuin unionin tuotannonalan hinnat. Vuoden 2021 aikana Trinidad ja Tobagosta ja Venäjältä tulevan tuonnin hinnat ovat olleet jatkuvasti alhaisempia kuin julkaistut urean ja ammoniumnitraatin seosten markkinahinnat. Vuoden 2022 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana näin on edelleen asianlaita lukuun ottamatta Trinidad ja Tobagoa, joka ylitti vain hieman julkaistut urean ja ammoniumnitraatin seosten markkinahinnat vuoden 2022 toisella neljänneksellä.

Taulukko 2

Tuonti ja julkaistut Rouen UAN 30 ex-tank -hinnat

(euroa)

	Alkuperäinen tutkimusajanjakso (1.7.2017–30.6.2018)	2021 Q1	2021 Q2	2021 Q3	2021 Q4	2022 Q1	2022 Q2
Tuonti Trinidad ja Tobagosta	140	166	229	222	323	569	700
Tuonti Venäjältä	126	147	Ei sovelleta	269	302	483	451
Tuonti Yhdysvalloista	124	Ei sovelleta	Ei sovelleta	Ei sovelleta	Ei sovelleta	Ei sovelleta	653
Muu tuonti	129	164	220	253	303	577	547
Rouen (Ranska) UAN 30 ex-tank	154	255	237	318	591	695	689

Lähde: Alkuperäinen asetus, Eurostat ja Fertecon.

- (23) Kuten johdanto-osan 17 ja 18 kappaleessa todetaan, tarjonta EU:n markkinoilla ei ole kyennyt vastaamaan kysyntään, jonka arvioidaan olevan suhteellisen vakaata. Tämä yhdessä raaka-ainekustannusten huomattavan nousun kanssa on todennäköisesti aiheuttanut hintojen kohoamisen.
- (24) Urean ja ammoniumnitraatin seosten kohonnut hinta aiheuttaa taloudellisen taakan käyttäjille koska urean ja ammoniumnitraatin seoksia ei voida helposti korvata muilla typpilannoitteilla. Urean ja ammoniumnitraatin seokset ovat nestemäisiä, ja niitä ostavat viljelijät ovat niiden levittämiseen tarvittavien laitteiden vuoksi sidottuja niiden käyttöön. Muita typpilannoitteita käyttävät viljelijät tarvitsevat eri laitteita. Myöskään viljelijöiden tarvitsema urean ja ammoniumnitraatin seosten määrä ei ole joustava. Kasvatuskauden aikana viljelijöillä on jonkin verran joustovaraa urean ja ammoniumnitraatin seosten käyttöajankohdan suhteen, mutta he eivät voi vähentää urean ja ammoniumnitraatin seosten kokonaismäärää kovin paljoa vaarantamatta kyseistä satoa ja heikentämättä laatua.
- (25) Edellä esitettyjen syiden perusteella komission päätelmänä on, että alkuperäisen tutkimusajankohdan jälkeen markkinaolosuhteissa on tapahtunut väliaikainen muutos sikäli, että tarjonta ei vastaa kysyntää ja hinnat ovat kohonneet.
- (26) Päätelmien ilmoittamisen jälkeen Interore ja Copa-Cogeca toistivat väitteensä, että unionissa vallitsevien korkeiden kaasun hintojen vuoksi unionin tuotannonala ei lisännyt tuotantoaan tuonnin korvaamiseksi ja että sen vuoksi urean ja ammoniumnitraatin seosten käyttäjät tarvitsivat tuontia Yhdysvalloista ja Trinidad ja Tobagosta. Lisäksi Copa-Cogeca väitti, että kilpailu on puutteellista unionin markkinoilla.
- (27) Kuten johdanto-osan 25 kappaleessa esitetään, komissio myönsi, ettei tarjonta kyennyt vastaamaan kysyntään ja että urean ja ammoniumnitraatin seosten hinnat olivat kohonneet. Koska Copa-Cogeca ei esittänyt mitään näyttöä kilpailun puutteellisuuden tueksi, tämä väite hylättiin.

3. VAHINGON TOISTUMISEN TODENNÄKÖISYYS

- (28) Komission Fertilizers Europelta, joka oli valituksen tekijä alkuperäisessä tutkimuksessa, pyytämien lisätietojen tarkastelussa tutkittiin perusasetuksen 14 artiklan 4 kohdan nojalla, olisiko vahingon toistuminen todennäköistä toimenpiteiden soveltamatta jättämisen seurauksena, ja tarkastelu osoitti, että unionin tuotannonalalle aiheutuu tällä hetkellä edelleen vahinkoa.

- (29) Vaikka urean ja ammoniumnitraatin seosten hinnat kohosivat jyrkästi, samanaikaisella maakaasun hintojen kohoamisella oli erittäin kielteinen vaikutus unionin tuotannonalan kannattavuuteen. Fertilizers Europe toimitti vuoden 2021 kolmelta ensimmäiseltä neljännekseltä tietoja myytyjen urean ja ammoniumnitraatin seosten kustannuksista ja noudettuna-hinnoista sekä kannattavuuslukuja unionin tuottajilta, joiden osuus unionin tuotannonalasta on 65 prosenttia. Nämä tiedot osoittivat kannattavuuden selvää laskusuuntausta ja sen tuloksena keskimäärin 9 prosentin tappiota vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä.
- (30) Päätelmiensä ajantasaistamiseksi komissio on myös tehnyt simulaatioita unionin tuotannonalan kannattavuuden kehittymisestä siinä tapauksessa, että nykyiset toimenpiteet jätettäisiin väliaikaisesti soveltamatta. Tämä ajantasaistus tehtiin käyttäen kehityssuuntauksia, jotka koskivat maakaasun hintoja (selvästi suurin kustannustekijä) ja urean ja ammoniumnitraatin seosten hintaa vuoden 2021 ensimmäisen neljänneksen ja vuoden 2022 toisen neljänneksen välillä. Näitä kehityssuuntauksia käytettiin ajantasaistettaessa unionin tuotannonalan tosiasialliset tuotantokustannukset ja vastaava liikevaihto vastaamaan sen tilannetta vuoden 2022 toiselle neljännekselle asti. Ajantasaistus osoitti, että unionin tuotannonalan tappiollinen tilanne vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä on jatkunut vuoden 2022 alkupuoliskolla.
- (31) Lisäksi päätelmien ilmoittamisen johdosta saatujen huomautusten perusteella on selvää, että unionin tuotannonalan tosiasiallinen tilanne on huonompi kuin simulaation perusteella ennustettiin. Vaikka simulaatiossa oletettiin, että unionin tuotannonalan tuotanto ja myynti olisi vakaata, unionin tuotannonalan tuotannon ja myynnin romahtaminen vuonna 2022, sellaisena kuin Copa-Cogeca sen esitti, oli vain pahentanut unionin tuotannonalan tilannetta. Syy tähän on maakaasun hintojen ja urean ja ammoniumnitraatin seosten hintojen kehitys. Urean ja ammoniumnitraatin seosten hinta kehittyi positiivisesti jonkin aikaa ja saavutti huippunsa maaliskuussa 2022 (875 euroa/tonni). Urean ja ammoniumnitraatin seosten hinta alkoi tämän jälkeen laskea ja päätyi tasolle 595 euroa/tonni kesäkuussa 2022. Komissiolla ei ole mitään viitteitä siitä, että urean ja ammoniumnitraatin seosten hinnat olisivat kohoamassa tulevina kuukausina. Maakaasun hinnat ovat sitä vastoin pysyneet korkealla tasolla vuoden 2021 viimeisellä neljänneksellä ja vuoden 2022 kahdella ensimmäisellä neljänneksellä (keskimäärin 32,34 USD/MMBtu). Vaikka maakaasun hinnat notkahtivatkin toukokuussa (29,8 USD/MMBtu), ne ovat sen jälkeen olleet nousussa. Kesäkuussa ne olivat jälleen 34,4 USD/MMBtu, ja ennusteen mukaan hintojen nousu jatkuu entistään merkittävämpänä ja ylittää tason 50 USD/MMBtu⁽⁵⁾.
- (32) Paitsi että näissä olosuhteissa unionin tuottajat eivät kyenneet lisäämään tuotantoa voidakseen kompensoida vuonna 2021 menetetyt tuonnin kokonaisuudessaan, niiden täytyi rajoittaa tuotantoa entisestään, mistä todistavat tuotantolinjojen useat osittaiset sulkemiset. Päätelmien ilmoittamisen jälkeen esittämässään huomautuksessa Copa-Cogeca totesi itse, että urean ja ammoniumnitraatin seosten syyskuun 2022 hinnoilla ei kyetty kattamaan niiden tuottamiseen tarvittavan kaasun kustannuksia. Kun pelkästään osa muuttuvista kustannuksista ylitti jo urean ja ammoniumnitraatin seosten myyntihinnat unionin markkinoilla ja kiinteät kustannukset tuotantoyksikköä kohti olivat huomattavasti kohonneet tuotannon vähenemisen vuoksi, on kiistatonta, että unionin tuotannonalalle aiheutui yhä merkittävää vahinkoa.
- (33) Päätelmien ilmoittamisen jälkeen Fertilizers Europe toisti toteamuksensa, että kaasun hinnan odotettiin pysyvän unionissa korkeana vuoden 2022 neljännellä neljänneksellä ja että unionin tuotannonala odotti kärsivänsä vahinkoa tuonnin vuoksi.
- (34) Päätelmien ilmoittamisen jälkeen Copa-Cogeca huomautti kuulemistilaisuudessa, että komission olisi vahingon toistumisen todennäköisyyttä koskevassa arvioinnissaan analysoitava unionin tuotannonalan myyntiä ja kannattavuutta Copa-Cogecan alun perin toimittamien tietojen jälkeen eli heinäkuusta 2021 eteenpäin.
- (35) Tässä suhteessa komissio totesi, että päätös polkumyymntitoimenpiteiden jättämisestä väliaikaisesti soveltamatta ei voi olla staattinen toimenpide. Urean ja ammoniumnitraatin seosten markkinat unionissa ovat osoittautuneet hyvin volatiileiksi Copa-Cogecan alkuperäisen kannanoton jälkeisellä ajanjaksolla, mikä on vaikuttanut muuttuneiden markkinaolosuhteiden ja vahingon toistumisen todennäköisyyden arviointiin. Copa-Cogecan alun perin ilmoittamat tiedot katsottiin sen vuoksi vanhentuneiksi, ja lisätietoja pidettiin tarpeellisina. Unionin tuotannonalalta saadut lisätiedot osoittivat, että unionin tuottajat kärsivät taloudellisia tappioita. Copa-Cogeca myönsikin, että unionin tuotannonala kärsii vahinkoa vuonna 2022. Päätelmien ilmoittamisen johdosta esittämässään huomiossa Copa-Cogeca toteaa itse, että "[m]itä tulee unionin tuotannonalalle [...] sen myynti lienee laskenut dramaattisesti vuonna 2022" ja että "[n]ykyisissä markkinaolosuhteissa ei näin ollen ole kannattavaa jalostaa maakaasua urean ja ammoniumnitraatin seoksiksi. Tämän vuoksi on loogista, että lähes kaikki EU:n urean ja ammoniumnitraatin seosten tuotantolaitokset on pysäytetty".

(5) Alankomaiden TTF-kaasufutuuriin hinnan perusteella; kyseessä on toimitushinta Alankomaiden Title Transfer Facility -järjestelmässä. Alankomaiden TTF on myös se markkinaindeksi, jota Maailmanpankki käyttää kaasun aiemman hintakehityksen laskennassa.

- (36) Lisäksi Copa-Cogeca väitti kuulemistilaisuudessa, että unionin tuotannonalan toimittamien kannattavuustietojen läpinäkyvyys ja edustavuus olivat puutteellisia. Kuten johdanto-osan 29 kappaleessa todetaan, komissio tosiaan sai tietoja, jotka osoittavat yhteistyössä toimineiden unionin tuottajien, jotka edustavat valtaosaa unionin tuotannosta, tappiollisen tilanteen. Tämä kannattavuusluku perustui urean ja ammoniumnitraatin seoksia koskevaan unionin tuottajien liikevaihtoon ja kustannuksiin. Koska nämä tiedot olivat luottamuksellisia, ainoastaan kaikkien yhteistyössä toimineiden unionin tuottajien yhteenlaskettu luku voitiin ilmoittaa. Lisäksi kuten edellä johdanto-osan 32 ja 35 kappaleessa todetaan, Copa-Cogeca ei itse näytä kiistävän sitä, että unionin tuotannonalalle aiheutuu merkittävää vahinkoa.
- (37) Päätelmien ilmoittamisen jälkeen Copa-Cogeca väitti, että toimenpiteiden voimassaolon jatkaminen olisi vastoin unionin etua ja että sillä olisi kielteinen vaikutus elintarvikkeiden tuotantoon unionissa. Komissio muistutti, että perusasetuksen 14 artiklan 4 kohdan mukaisesti toimenpiteet voidaan jättää väliaikaisesti soveltamatta unionin edun perusteella vain, jos soveltamatta jättämisestä ei todennäköisesti aiheutuisi vahinkoa. Ottaen huomioon unionin tuotannonalan tilanne syyskuussa 2022, jonka Copa-Cogeca tunnusti päätelmien ilmoittamisen johdosta esittämässään huomautuksissa, jotka esitetään tiivistetysti johdanto-osan kappaleissa 32 ja 35 edellä, unionin tuotannonalalle aiheutui jatkuvasti taloudellisia tappioita, ja näin ollen vahinko todennäköisesti kasvaisi jos toimenpiteet jätettäisiin väliaikaisesti soveltamatta, väliaikaisen soveltamatta jättämisen edellytykset eivät täyttyneet, eikä komissio pitänyt tarpeellisenä arvioida unionin etua perusasetuksen 14 artiklan 4 kohdan mukaisesti.
- (38) Copa-Cogeca väitti, että suojatoimenpiteet ovat tarpeettomia, koska unionin tuotannonala ei tällä hetkellä kykene tuottamaan lainkaan urean ja ammoniumnitraatin seoksia, koska kaasun hinta on paljon korkeampi kuin urean ja ammoniumnitraatin seosten hinta, ja tämän johdosta urean ja ammoniumnitraatin seosten tuotanto unionissa on vähentynyt merkittävästi.
- (39) Komissio totesi kuitenkin, että Copa-Cogeca toimitti tietoja, jotka osoittavat, että unionissa on edelleen urean ja ammoniumnitraatin seosten tuotantoa ja että unionin tuotannonalalle aiheutuu merkittävää vahinkoa. Sen vuoksi tämä väite hylättiin.

4. PÄÄTELMÄT

- (40) Markkinaolosuhteet ovat muuttuneet väliaikaisesti sikäli, että urean ja ammoniumnitraatin seosten tarjonta kohtuullisilla hinnoilla on tällä hetkellä riittämätöntä unionin markkinoilla vakaan kysynnän täyttämiseksi. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että urean ja ammoniumnitraatin seosten tuonti on supistunut merkittävästi eivätkä unionin tuottajat kykene kompensoimaan kokonaisuudessaan menetettyjä tuontimääriä, koska tuotantokustannukset ovat nousseet huomattavasti.
- (41) Urean ja ammoniumnitraatin seosten nykyisten ennätyskorkeiden hintojen taustatekijänä ovatkin maakaasun nykyiset ennätyskorkeat hinnat. Kaasu on pääraaka-aine urean ja ammoniumnitraatin seosten tuotannossa. Äärimmäiset kaasun hinnat syöksivät unionin tuotannonalan tappioihin vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä. Kustannusten nousua ei voitu siirtää eteenpäin asiakkaille kahdesta syystä. Ensinnäkin johdanto-osan 24 kappaleessa mainitun jouston takia viljelijät päättivät lykätä urean ja ammoniumnitraatin seosten ostojaan (kevään) lannoituskaudelle. Toinen syy on tuonnin jatkuva hintapaine, joka esitetään edellä olevassa taulukossa 2. Lisäksi, niin kuin osapuolet tunnustavat, unionin tuotannonala ei nykyisissä markkinaolosuhteissa kykene tuottamaan ja myymään urean ja ammoniumnitraatin seoksia voitolla, ja sen vuoksi merkittävä osa sen tuotantokapasiteetista on käyttämättömänä. On myös viitteitä siitä, että toimenpiteiden väliaikainen soveltamatta jättäminen heikentäisi entisestään unionin tuotannonalan tilannetta. Matalilla hinnoilla tapahtuva polkumyyntituonti asianomaisista maista ja erityisesti Trinidad ja Tobagosta johtaisi unionin tuotannonalan hintoihin kohdistuvan paineen vahvistumiseen ja siitä aiheutuvaan hintojen alenemisen riskiin unionin markkinoilla.
- (42) Ottaen huomioon, että tutkimusajanjakson jälkeisten kehitysuuntausten tarkastelu osoitti, että unionin tuotannonala kärsi edelleen vahinkoa aiheuttavasta tilanteesta, komissio ei voinut tehdä sellaista päätelmää, että markkinaolosuhteet olivat väliaikaisesti muuttuneet siinä määrin, että vahinko ei todennäköisesti jatkuisi, jos tehtäisiin toimenpiteiden väliaikainen soveltamatta jättäminen perusasetuksen 14 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Tämä päätös ei rajoita komission oikeutta tehdä perusasetuksen 14 artiklan 4 kohdan mukainen päätös, jos tilanne muuttuu tulevaisuudessa.
- (43) Näin ollen komissio päätti olla jättämättä väliaikaisesti soveltamatta komission täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2019/1688 käyttöön otettuja polkumyyntitulleja Venäjältä, Trinidad ja Tobagosta ja Amerikan yhdysvalloista peräisin olevien urean ja ammoniumnitraatin seosten tuonnissa,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Edellytykset Venäjältä, Trinidad ja Tobagosta ja Amerikan yhdysvalloista peräisin olevien urean ja ammoniumnitraatin seosten tuonnissa täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/1688 1 artiklalla käyttöön otetun lopullisen polkumyynitullin väliaikaiselle soveltamatta jättämiselle asetuksen (EU) 2016/1036 14 artiklan 4 kohdan mukaisesti eivät täyty.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 26 päivänä lokakuuta 2022.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN

**EUROOPAN KESKUSPANKIN PÄÄTÖS (EU) 2022/2071,
annettu 20 päivänä lokakuuta 2022,
euron käyttöönottoon Kroatiassa liittyvistä siirtymäsäännöksistä, jotka koskevat Euroopan
keskuspankin soveltamia vähimmäisvarantoja (EKP/2022/36)**

EUROOPAN KESKUSPANKIN JOHTOKUNTA, joka

ottaa huomioon Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön sekä erityisesti sen 19.1 artiklan ja 46.2 artiklan ensimmäisen luetelmakohdan,

ottaa huomioon Euroopan keskuspankin soveltamista vähimmäisvarannoista 23 päivänä marraskuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2531/98 ⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan keskuspankin valtuuksista määrätä seuraamuksia 23 päivänä marraskuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2532/98 ⁽²⁾,

ottaa huomioon Euroopan keskuspankin valtuuksista kerätä tilastotietoja 23 päivänä marraskuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2533/98 ⁽³⁾ ja erityisesti sen 5 artiklan 1 kohdan ja 6 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon vähimmäisvarantojen soveltamisesta 22 päivänä tammikuuta 2021 annetun Euroopan keskuspankin asetuksen (EU) N:o 2021/378 (EKP/2021/1) ⁽⁴⁾,

ottaa huomioon luottolaitosten ja rahalaitossektorin tase-eristä 22 päivänä tammikuuta 2021 annetun Euroopan keskuspankin asetuksen (EU) 2021/379 (EKP/2021/2) ⁽⁵⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euron käyttöönotto Kroatiassa 1 päivänä tammikuuta 2023 merkitsee sitä, että Kroatiassa sijaitseviin laitoksiin sovelletaan vähimmäisvarantovelvoitteita kyseisestä päivästä alkaen asetuksen (EU) 2021/378 (EKP/2021/1) mukaisesti.
- (2) Näiden laitosten liittyminen eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmään edellyttää siirtymäsäännösten hyväksymistä, jotta ne voidaan integroida sujuvasti ilman, että laitoksille asetettaisiin suhteettomia raskaita jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö on euro, Kroatia mukaan luettuna.
- (3) Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön 5 artiklasta seuraa, että EKP kerää kansallisten keskuspankkien avustuksella tarvittavat tilastotiedot joko toimivaltaisilta kansallisilta viranomaisilta tai suoraan taloudellisilta toimijoilta myös huolehtiakseen siitä, että tilastointiin liittyvät valmistelut euron käyttöönottamiseksi yksittäisessä jäsenvaltiossa tehdään ajoissa,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Määritelmät

Tässä päätöksessä sovelletaan asetuksen (EU) 2021/378 (EKP/2021/1) 2 artiklassa olevia määritelmiä.

⁽¹⁾ EYVL L 318, 27.11.1998, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 318, 27.11.1998, s. 4.

⁽³⁾ EYVL L 318, 27.11.1998, s. 8.

⁽⁴⁾ EUVL L 73, 3.3.2021, s. 1.

⁽⁵⁾ EUVL L 73, 3.3.2021, s. 16.

*2 artikla***Kroatiassa sijaitsevia laitoksia koskevat siirtymäsäännökset**

1. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2021/378 (EKP/2021/1) 8 artiklassa säädetään, Kroatiassa sijaitsevia laitoksia koskee siirtymäpitoajanjakso, joka alkaa 1 päivästä tammikuuta 2023 ja päättyy 7 päivänä helmikuuta 2023.
2. Kunkin Kroatiassa sijaitsevan laitoksen varantopohja siirtymäpitoajanjaksolle määritellään 31 päivänä lokakuuta 2022 päivätyn taseen tietojen perusteella. Hrvatska narodna banka edellyttää, että Kroatiassa sijaitsevat laitokset ilmoittavat sille varantopohjansa asetuksen (EU) 2021/379 (EKP/2021/2) mukaisesti. Hrvatska narodna banka edellyttää, että Kroatiassa sijaitsevat laitokset, joita koskee asetuksen EKP/2021/379 (EKP/2021/2) 9 artiklan 1 tai 2 kohdan tai 9 artiklan 5 kohdan a alakohdan mukainen poikkeus, laskevat varantopohjan siirtymäpitoajanjaksolle 30 päivänä syyskuuta 2022 päivätyn taseensa perusteella.
3. Siirtymäpitoajanjakson osalta joko Kroatiassa sijaitseva laitos tai Hrvatska narodna banka laskee kyseistä laitosta koskevan vähimmäisvarannon. Vähimmäisvarannon laskeva osapuoli toimittaa laskelmansa toiselle osapuolelle niin, että tälle jää riittävästi aikaa tarkistaa se ja toimittaa sitä koskevat korjaukset. Molemmat osapuolet vahvistavat lasketun vähimmäisvarantovelvoitteen siihen mahdollisesti tehtyine korjauksineen viimeistään 20 päivänä joulukuuta 2022. Mikäli laskelman vastaanottanut osapuoli ei vahvista vähimmäisvarannon määrää viimeistään 20 päivänä joulukuuta 2022, kyseisen osapuolen katsotaan hyväksyneen lasketun vähimmäisvarannon soveltamisen siirtymäpitoajanjaksiona.
4. Kroatiassa sijaitseviin laitoksiin sovelletaan tämän päätöksen 3 artiklan 2–4 kohtaa soveltuvin osin, siten että nämä laitokset voivat ensimmäisen pitoajanjaksonsa aikana vähentää varantopohjastaan velat Kroatiassa sijaitseville laitoksille, vaikka tällaiset laitokset eivät vähimmäisvarantoja laskettaessa ole asetuksen (EU) 2021/378 (EKP/2021/1) 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitetussa vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten laitosten luettelossa.

*3 artikla***Muissa jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö on euro, sijaitseviin laitoksiin sovellettavat siirtymäsäännökset**

1. Kroatiassa sijaitsevia laitoksia koskeva siirtymäpitoajanjakso ei vaikuta siihen pitoajanjaksioon, jota sovelletaan asetuksen (EU) 2021/378 (EKP/2021/1) 8 artiklan mukaisesti laitoksiin, jotka sijaitsevat muissa jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö on euro.
2. Muissa jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö on euro, sijaitsevat laitokset voivat päättää vähentää varantopohjastaan velat Kroatiassa sijaitseville laitoksille 21 päivänä joulukuuta 2022 ja 7 päivänä helmikuuta 2023 välisenä pitoajanjaksiona sekä 8 päivänä helmikuuta ja 21 päivänä maaliskuuta 2023 välisenä pitoajanjaksiona, vaikka tällaiset laitokset eivät vähimmäisvarantovelvoitetta laskettaessa ole asetuksen (EU) 2021/378 (EKP/2021/1) 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitetussa vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten laitosten luettelossa.
3. Muissa jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö on euro, sijaitsevien laitosten, jotka päättävät vähentää velat Kroatiassa sijaitseville laitoksille 2 kohdan mukaisesti, on laskettava vähimmäisvarantonsa määrä 21 päivänä joulukuuta 2022 ja 7 päivänä helmikuuta 2023 välisen pitoajanjakson osalta 31 päivänä lokakuuta 2022 päivätyn taseen perusteella ja 8 päivänä helmikuuta ja 21 päivänä maaliskuuta 2023 välisen pitoajanjakson osalta 31 päivänä joulukuuta 2022 päivätyn taseen perusteella sekä ilmoitettava asetuksen (EU) N:o 2021/378 (EKP/2021/2) liitteessä III olevan 1 osan mukaiset tilastotiedot siten, että Kroatiassa sijaitsevat laitokset esitetään jo EKP:n vähimmäisvarantojärjestelmään kuuluvina laitoksina.

Tämä ei kuitenkaan vaikuta laitosten velvollisuuteen toimittaa kyseisiltä ajanjaksoilta asetuksen (EU) N:o 2021/379 (EKP/2021/2) liitteessä I olevan 2 osan taulukon 1 mukaiset tilastotiedot siten, että Kroatiassa sijaitsevien laitosten tiedot esitetään vielä kohdassa "Ulkomaat".

Taulukot ilmoitetaan asetuksessa (EU) N:o 2021/379 (EKP/2021/2) vahvistettujen määräaikojen ja menettelyjen mukaisesti.

4. Joulukuussa 2022 ja helmikuussa 2023 alkavien pitoajanjaksojen osalta muissa jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö on euro, sijaitsevien laitosten, joita koskee asetuksen (EU) 2021/379 (EKP/2021/2) 9 artiklan 1 tai 2 kohdan tai 9 artiklan 5 kohdan a alakohdan mukainen poikkeus ja jotka ovat päättäneet vähentää velat Kroatiassa sijaitseville laitoksille 2 kohdan mukaisesti, on laskettava vähimmäisvarantonsa määrä 30 päivänä syyskuuta 2022 päivätyn taseen perusteella ja ilmoitettava asetuksen (EU) 2021/379 (EKP/2021/2) liitteessä III olevan 1 osan mukaiset tilastotiedot siten, että Kroatiassa sijaitsevat laitokset esitetään jo EKP:n vähimmäisvarantojärjestelmään kuuluvina laitoksina.

Maaliskuussa ja toukokuussa 2023 alkavien pitoajanjaksojen osalta muissa jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö on euro, sijaitsevat laitokset, joita koskee asetuksen (EU) 2021/379 (EKP/2021/2) 9 artiklan 1 tai 2 kohdan tai 9 artiklan 5 kohdan a alakohdan mukainen poikkeus ja jotka ovat päättäneet vähentää velat Kroatiassa sijaitseville laitoksille 2 kohdan mukaisesti, on laskettava vähimmäisvarantonsa määrä 31 päivänä joulukuuta 2022 päivätyn taseen perusteella ja ilmoitettava asetuksen (EU) 2021/379 (EKP/2021/2) liitteessä III olevan 1 osan mukaiset tilastotiedot siten, että Kroatiassa sijaitsevat laitokset esitetään jo EKP:n vähimmäisvarantojärjestelmään kuuluvina laitoksina.

Tämä ei kuitenkaan vaikuta laitosten velvollisuuteen toimittaa kyseisiltä ajanjaksoilta asetuksen (EU) N:o 2021/379 (EKP/2021/2) liitteessä I olevan 2 osan taulukon 1 mukaiset tilastotiedot siten, että Kroatiassa sijaitsevien laitosten tiedot esitetään vielä kohdassa ”Ulkomaat”.

Tilastotiedot ilmoitetaan asetuksessa (EU) N:o 2021/379 (EKP/2021/2) vahvistettujen määräaikojen ja menettelyjen mukaisesti.

4 artikla

Loppusäännökset

1. Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se annetaan tiedoksi niille, joille se on osoitettu.
2. Sitä sovelletaan 1 päivästä marraskuuta 2022.
3. Ellei tässä päätöksessä toisin säädetä, sovelletaan asetusten (EU) 2021/378 (EKP/2021/1) ja (EU) 2021/379 (EKP/2021/2) säännöksiä.

5 artikla

Osoitus

Tämä päätös on osoitettu Hrvatska narodna bankalle, Kroatiassa sijaitseville laitoksille ja muissa jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö on euro, sijaitseville laitoksille.

Tehty Frankfurt am Mainissa, 20 päivänä lokakuuta 2022.

EKP:n puheenjohtaja
Christine LAGARDE

III

(Muut säädökset)

EUROOPAN TALOUSALUE

EFTAN VALVONTAVIRANOMAISEN PÄÄTÖS N:o 029/22/KOL,

annettu 9 päivänä helmikuuta 2022,

valtiontukea koskevien aineellisten sääntöjen muuttamisesta antamalla uudet vuoden 2022 suuntaviivat ilmastotoimiin, ympäristönsuojeluun ja energia-alalle myönnettävälle valtiontuelle [2022/2072]

EFTAN VALVONTAVIRANOMAINEN, JÄLJEMPÄNÄ 'VALVONTAVIRANOMAINEN', JOKA

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'ETA-sopimus', ja erityisesti sen 61–63 artiklan ja pöytäkirjan 26,

ottaa huomioon EFTA-valtioiden sopimuksen valvontaviranomaisen ja tuomioistuimen perustamisesta, jäljempänä 'valvonta- ja tuomioistuinsopimus', ja erityisesti sen 24 artiklan ja 5 artiklan 2 kohdan b alakohdan,

ottaa huomioon valvonta- ja tuomioistuinsopimuksen pöytäkirjan 3, jäljempänä 'pöytäkirja 3', ja erityisesti sen I osan 1 artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

Valvontaviranomainen varmistaa valvonta- ja tuomioistuinsopimuksen 24 artiklan nojalla ETA-sopimuksen valtiontukimääräysten soveltamisen.

Valvonta- ja tuomioistuinsopimuksen 5 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti valvontaviranomainen antaa ilmoituksia ja suuntaviivoja ETA-sopimuksen soveltamisalaa kuuluvissa asioissa, jos ETA-sopimuksessa tai valvonta- ja tuomioistuinsopimuksessa nimenomaisesti niin määrätään tai jos valvontaviranomainen pitää sitä tarpeellisenä.

Pöytäkirjassa 3 olevan I osan 1 artiklan 1 kohdan nojalla valvontaviranomainen seuraa jatkuvasti kaikkia EFTA-valtioissa⁽¹⁾ voimassa olevia tukijärjestelmiä ja tekee ehdotuksia ETA-sopimuksen asteittaisen kehittämisen tai toiminnan kannalta aiheellisiksi toimenpiteiksi.

Valvontaviranomaisen suuntaviivoja valtiontuesta ympäristönsuojelulle ja energia-alalle vuosina 2014–2020, jäljempänä 'valvontaviranomaisen vuosien 2014–2020 suuntaviivat'⁽²⁾, sellaisina kuin ne ovat muutettuina⁽³⁾, sovellettiin 31 päivään joulukuuta 2021.

Valvontaviranomaisen vuosien 2014–2020 suuntaviivat vastasivat Euroopan komission, jäljempänä 'komissio', suuntaviivoja valtiontuesta ympäristönsuojelulle ja energia-alalle vuosina 2014–2020, jäljempänä 'komission vuosien 2014–2020 suuntaviivat'⁽⁴⁾. Komission vuosien 2014–2020 suuntaviivoja, sellaisina kuin ne ovat muutettuina⁽⁵⁾, sovellettiin 31 päivään joulukuuta 2021 saakka.

⁽¹⁾ Valvonta- ja tuomioistuinsopimuksen 1 artiklan b alakohdan mukaan "'EFTA-valtioilla' tarkoitetaan Islannin tasavaltaa ja Norjan kuningaskuntaa sekä valvontaviranomaisen ja tuomioistuimen perustamisesta tehdyn EFTA-valtioiden sopimuksen tarkistamisesta tehdyn pöytäkirjan 1 artiklan 2 kohdassa määrätyn edellytyksin Liechtensteinin ruhtinaskuntaa".

⁽²⁾ Valvontaviranomaisen päätös N:o 301/14/KOL, annettu 16 päivänä heinäkuuta 2014, valtiontukea koskevien menettelysääntöjen ja aineellisten sääntöjen muuttamisesta 98. kerran antamalla uudet suuntaviivat valtiontuesta ympäristönsuojelulle ja energia-alalle vuosina 2014–2020 (EUVL L 131, 28.5.2015, s. 1, ja ETA-täydennysosa N:o 30, 28.5.2015, s. 1).

⁽³⁾ Valvontaviranomaisen päätös N:o 90/20/KOL, annettu 15 päivänä heinäkuuta 2020, valtiontukea koskevien menettelysääntöjen ja aineellisten sääntöjen muuttamisesta 107. kerran muuttamalla tiettyjä valtiontukisuuntaviivoja ja jatkamalla niiden voimassaoloa (EUVL L 359, 29.10.2020, s. 16, ja ETA-täydennysosa N:o 68, 29.10.2020, s. 4).

⁽⁴⁾ Komission tiedonanto – Suuntaviivat valtiontuesta ympäristönsuojelulle ja energia-alalle vuosina 2014–2020 (EUVL C 200, 28.6.2014, s. 1).

⁽⁵⁾ Komission tiedonanto alueellisista valtiontuista vuosille 2014–2020 annettujen suuntaviivojen, valtiontuesta riskirahoitussijoitusten edistämiseksi annettujen suuntaviivojen, valtiontuesta ympäristönsuojelulle ja energia-alalle vuosina 2014–2020 annettujen suuntaviivojen, valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi annettujen yhteisön suuntaviivojen, Euroopan yhteistä etua koskevia tärkeitä hankkeita edistävän valtiontuen sisämarkkinoille soveltuvuuden arviointiperusteista annetun komission tiedonannon, tutkimus- ja kehitysohjon sekä innovaatiotoimintaan myönnettävän valtiontuen puitteista annetun komission tiedonannon sekä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta lyhytaikaisiin vientiluottovakuutuksiin annetun komission tiedonannon muuttamisesta ja soveltamisajan jatkamisesta, 2020/C 224/02 (EUVL C 224, 8.7.2020, s. 2).

Komissio antoi 27 päivänä tammikuuta 2022 vuoden 2022 suuntaviivat ilmastotoimiin, ympäristönsuojeluun ja energia-alalle myönnettävälle valtioneutelle, jäljempänä 'vuoden 2022 suuntaviivat' ⁽⁶⁾.

Vuoden 2022 suuntaviivat ovat merkitykselliset myös Euroopan talousalueen, jäljempänä 'ETA', kannalta.

ETA-sopimuksen 1 artiklassa asetetun yhdenmukaisuuden tavoitteen mukaisesti ETA:n valtiontukisääntöjen yhtenäinen soveltaminen on varmistettava koko ETA:ssa.

ETA-sopimuksen liitteessä XV olevan otsikon "YLEISTÄ" alla olevan II kohdan mukaan valvontaviranomaisen on komissiota kuultuaan annettava säädökset, jotka vastaavat komission antamia säädöksiä,

Vuoden 2022 suuntaviivoissa voidaan viitata sellaisiin Euroopan unionin politiikan välineisiin ja Euroopan unionin säädöksiin, joita ei ole otettu osaksi ETA-sopimusta. Valtiontukisääntöjen yhdenmukaisen soveltamisen ja tasapuolisten kilpailuedellytysten varmistamiseksi koko ETA:ssa valvontaviranomainen soveltaa yleensä samoja viitearvoja kuin komissio arvioidessaan tuen soveltuvuutta ETA-sopimuksen toimintaan.

on kuullut komissiota,

on kuullut EFTA-valtioita,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Muutetaan valtiontukea koskevia aineellisia sääntöjä antamalla uudet vuoden 2022 suuntaviivat ilmastotoimiin, ympäristönsuojeluun ja energia-alalle myönnettävälle valtioneutelle. Vuoden 2022 suuntaviivat ovat tämän päätöksen liitteenä ja muodostavat erottamattoman osan sitä.
2. Valvontaviranomainen soveltaa näitä suuntaviivoja arvioidessaan kaikkien sellaisten ilmastoon, ympäristönsuojeluun ja energiaan liittyvien tukien soveltuvuutta, joista on ilmoitettava ja jotka on myönnetty tai aiotaan myöntää 9 päivästä helmikuuta 2022 alkaen. Sääntöjenvastaista tukea arvioidaan niiden sääntöjen mukaisesti, joita sovellettiin tuen myöntämishetkellä.

2 artikla

Kun valvontaviranomainen soveltaa vuoden 2022 suuntaviivoja, niitä koskevat soveltuvien osin muun muassa seuraavat mukautukset:

- a) valvontaviranomainen pitää viittauksia "jäsenvaltioon" viittauksina "EFTA-valtioon" ⁽⁷⁾ tai tapauksen mukaan "ETA-valtioon";
- b) valvontaviranomainen pitää viittauksia "Euroopan komissioon" tarvittaessa viittauksina "EFTAn valvontaviranomaiseen";
- c) valvontaviranomainen pitää viittauksia "perussopimukseen", "SEUT-sopimukseen" tai "Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen" viittauksina "ETA-sopimukseen";
- d) valvontaviranomainen pitää viittauksia "unionin valtiontukisääntöihin" viittauksina "ETA:n valtiontukisääntöihin";
- e) valvontaviranomainen pitää viittauksia SEUT-sopimuksen 107 artiklaan tai kyseisen artiklan osiin viittauksina ETA-sopimuksen 61 artiklaan ja kyseisen artiklan vastaaviin osiin;
- f) valvontaviranomainen pitää viittauksia SEUT-sopimuksen 108 artiklaan tai kyseisen artiklan osiin viittauksina valvonta- ja tuomioistuin sopimuksen pöytäkirjassa 3 olevan I osan 1 artiklaan ja kyseisen artiklan vastaaviin osiin;

⁽⁶⁾ C(2022) 481 final, ei vielä julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

⁽⁷⁾ EFTA-valtioilla tarkoitetaan Islantia, Liechtensteinia ja Norjaa.

- g) valvontaviranomainen pitää viittauksia neuvoston asetukseen (EU) 2015/1589 ⁽⁸⁾ viittauksina valvonta- ja tuomioistuin­sopimuksen pöytäkirjassa 3 olevaan II osaan;
- h) valvontaviranomainen pitää viittauksia komission asetukseen (EY) N:o 794/2004 ⁽⁹⁾ viittauksina EFTAn valvontaviranomaisen päätökseen 195/04/KOL;
- i) valvontaviranomainen pitää viittauksia ilmaisuun ”soveltuu (ei sovellu) sisämarkkinoille” viittauksina ilmaisuun ”soveltuu (ei sovellu) ETA-sopimuksen toimintaan”;
- j) valvontaviranomainen pitää viittauksia ilmaisuun ”unionissa (unionin ulkopuolella)” viittauksina ilmaisuun ”ETA-alueella (ETA-alueen ulkopuolella)”;
- k) valvontaviranomainen pitää viittauksia ”unionin sisäiseen kauppaan” viittauksina ”ETA-alueen sisäiseen kauppaan”;
- l) jos suuntaviivoissa todetaan, että niitä sovelletaan ”kaikkiin taloudellisen toiminnan aloihin”, valvontaviranomainen soveltaa niitä ”kaikkiin ETA-sopimuksen soveltamisalaan kuuluviin taloudellisen toiminnan aloihin tai niiden osiin”;
- m) valvontaviranomainen pitää viittauksia komission tiedonantoihin tai suuntaviivoihin viittauksina vastaaviin valvontaviranomaisen suuntaviivoihin.

3 artikla

Korvataan vuoden 2022 suuntaviivojen 468 kappale seuraavasti:

”Valvontaviranomainen ehdottaa EFTA-valtioille seuraavia aiheellisia toimenpiteitä valvonta- ja tuomioistuin­so­pimuksen pöytäkirjassa 3 olevan I osan 1 artiklan 1 kohdan mukaisesti:

- a) EFTA-valtiot muuttavat tarvittaessa voimassa olevia ympäristönsuojelu- ja energiatukiohjelmiaan saattaakseen ne näiden suuntaviivojen mukaisiksi viimeistään 31. joulukuuta 2023 ja
- b) EFTA-valtioita pyydetään antamaan nimenomainen ehdoton suostumuksensa ehdotettuihin toimenpiteisiin viimeistään 11. huhtikuuta 2022. Jos EFTA-valtiolta ei saada vastausta, valvontaviranomainen olettaa, että se ei hyväksy ehdotettuja toimenpiteitä.”

Tehty Brysselissä 9 päivänä helmikuuta 2022.

EFTAn valvontaviranomaisen puolesta

Arne RØKSUND
Puheenjohtaja
Asiasta vastaava kollegion jäsen

Stefan BARRIGA
Kollegion jäsen

Árni Páll ÁRNASON
Kollegion jäsen

Melpo-Menie JOSÉPHIDÈS
Allekirjoittaja oikeus- ja hallintoasioista vastaavan
johtajan ominaisuudessa

⁽⁸⁾ Neuvoston asetus (EU) 2015/1589, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2015, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 108 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä (EUVL L 248, 24.9.2015, s. 9).

⁽⁹⁾ Komission asetus (EY) N:o 794/2004, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 108 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 täytäntöönpanosta (EUVL L 140, 30.4.2004, s. 1).

KOMISSIION TIEDONANTO

Vuoden 2022 suuntaviivat ilmastotoimiin, ympäristönsuojeluun ja energia-alalle myönnettävälle valtiontuelle

	<i>Sivu</i>
1. JOHDANTO	225
2. SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT	227
2.1 Soveltamisala	227
2.2 Näiden suuntaviivojen soveltamisalaan kuuluvat tukitoimenpiteet	227
2.3 Suuntaviivojen rakenne	228
2.4 Määritelmät	228
3. SISÄMARKKINOILLE SOVELTUVUUDEN ARVIOINTI PERUSSOPIMUKSEN 107 ARTIKLAN 3 KOHDAN C ALAKOHDAN NOJALLA	239
3.1 Positiivinen edellytys: tuen on edistettävä tietyn taloudellisen toiminnan kehitystä	239
3.1.1 Sen taloudellisen toiminnan määrittely, jota toimenpide edistää, sen myönteiset vaikutukset koko yhteiskuntaan ja soveltuvin osin sen merkitys unionin toimintapolitiikkojen kannalta	239
3.1.2 Kannustava vaikutus	240
3.1.3 Mitään asiaan liittyvää unionin oikeuden säännöstä ei rikota	241
3.2 Negatiivinen edellytys: tuki ei saa perusteettomasti vaikuttaa kaupankäynnin edellytyksiin yhteisen edun vastaisesti	241
3.2.1 Kilpailun ja kaupan vääristymien minimointi	241
3.2.1.1 Tuen tarpeellisuus	241
3.2.1.2 Tarkoituksenmukaisuus	242
3.2.1.2.1 Tarkoituksenmukaisuus verrattuna vaihtoehtoisiin politiikan välineisiin	243
3.2.1.2.2 Tarkoituksenmukaisuus verrattuna muihin tukivälineisiin	243
3.2.1.3 Oikeasuhteisuus	244
3.2.1.3.1 Kasautuminen	245
3.2.1.4 Läpinäkyvyys	246
3.2.2 Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen	247
3.3 Tuen myönteisten vaikutusten punnitseminen suhteessa kilpailuun ja kauppaan kohdistuviin kielteisiin vaikutuksiin	248
4. TUKILUOKAT	249
4.1 Tuki kasviuonekaasupäästöjen vähentämiseen ja poistamiseen, myös tukemalla uusiutuvaa energiaa ja energiatehokkuutta	249
4.1.1 Perustelut	249
4.1.2 Kohdeala ja tuettava toiminta	249
4.1.2.1 Tuki uusiutuvalla energialle	249
4.1.2.2 Muu kasviuonekaasupäästöjen vähentämiseen ja poistamiseen sekä energiatehokkuuteen myönnetty tuki	250
4.1.3 Kilpailun ja kaupan vääristymien minimointi	250
4.1.3.1 Tuen tarpeellisuus	250
4.1.3.2 Tarkoituksenmukaisuus	251
4.1.3.3 Tukikelpoisuus	251

4.1.3.4	Julkinen kuuleminen	252
4.1.3.5	Oikeasuhteisuus	253
4.1.4	Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen ja punninta ..	256
4.2	Tuki rakennusten energia- ja ympäristötehokkuuden parantamiseen	259
4.2.1	Tuen perustelut	259
4.2.2	Kohdeala ja tuettava toiminta	259
4.2.3	Kannustava vaikutus	260
4.2.4	Kilpailun ja kaupan vääristymien minimointi	260
4.2.4.1	Tarkoituksenmukaisuus	260
4.2.4.2	Oikeasuhteisuus	261
4.2.4.3	Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen ja punninta	262
4.3	Tuki puhtaalle liikenteelle	262
4.3.1	Tuki puhtaiden liikennevälineiden ja puhtaan liikkuvan tukikaluston hankintaan ja leasing-vuokraukseen sekä liikennevälineiden ja liikkuvan tukikaluston jälkiasennuksiin	263
4.3.1.1	Tuen perustelut	263
4.3.1.2	Kohdeala ja tuettava toiminta	263
4.3.1.3	Kannustava vaikutus	264
4.3.1.4	Kilpailun ja kaupan vääristymien minimointi	264
4.3.1.4.1	Tarkoituksenmukaisuus	264
4.3.1.4.2	Oikeasuhteisuus	264
4.3.1.5	Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen ja punninta	266
4.3.2	Tuki lataus- tai tankkausinfrastruktuurin käyttöönottoon	267
4.3.2.1	Tuen perustelut	267
4.3.2.2	Kohdeala ja tuettava toiminta	267
4.3.2.3	Kilpailun ja kaupan vääristymien minimointi	268
4.3.2.3.1	Tuen tarpeellisuus	268
4.3.2.3.2	Tarkoituksenmukaisuus	268
4.3.2.3.3	Oikeasuhteisuus	268
4.3.2.4	Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen ja punninta	269
4.4	Tuki resurssitehokkuuteen ja kiertotalouteen siirtymiseen	271
4.4.1	Tuen perustelut	271
4.4.2	Kohdeala ja tuettava toiminta	272
4.4.3	Kannustava vaikutus	273
4.4.4	Kilpailun ja kaupan vääristymien minimointi	274
4.4.4.1	Tuen tarpeellisuus	274
4.4.4.2	Tarkoituksenmukaisuus	274
4.4.4.3	Oikeasuhteisuus	274
4.4.5	Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen	276

4.5	Tuki muiden kuin kasvihuonekaasujen aiheuttaman pilaantumisen ehkäisemiseen tai vähentämiseen	276
4.5.1	Tuen perustelut	276
4.5.2	Kohdeala ja tuettava toiminta	277
4.5.3	Kannustava vaikutus	278
4.5.4	Kilpailun ja kaupan vääristymien minimointi	278
4.5.4.1	Tuen tarpeellisuus	278
4.5.4.2	Oikeasuhteisuus	278
4.5.5	Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen	279
4.6	Tuki ympäristövahinkojen korjaamiseen, luontotyyppien ja ekosysteemien ennallistamiseen, biologisen monimuotoisuuden suojeluun tai palauttamiseen sekä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja sen vaikutusten vähentämiseen tähtäävien luontopohjaisten ratkaisujen toteuttamiseen	279
4.6.1	Tuen perustelut	279
4.6.2	Kohdeala ja tuettava toiminta	280
4.6.3	Kannustava vaikutus	280
4.6.4	Oikeasuhteisuus	281
4.7	Verohuojennusten tai veronluonteisten maksujen alennusten muodossa myönnettävä tuki	282
4.7.1	Ympäristöverohuojennusten tai ympäristöperusteisten veronluonteisten maksujen alennusten muodossa myönnettävä tuki	282
4.7.1.1	Tuen perustelut	282
4.7.1.2	Kohdeala ja tuettava toiminta	282
4.7.1.3	Kilpailun ja kaupan vääristymien minimointi	283
4.7.1.3.1	Tarpeellisuus	283
4.7.1.3.2	Tarkoituksenmukaisuus	284
4.7.1.3.3	Oikeasuhteisuus	284
4.7.2	Ympäristönsuojeluun verohuojennusten tai veronluonteisten maksujen alennusten muodossa myönnettävä tuki	284
4.7.2.1	Tuen perustelut	284
4.7.2.2	Kohdeala ja tuettava toiminta	285
4.7.2.3	Kannustava vaikutus	285
4.7.2.4	Oikeasuhteisuus	313
4.7.2.5	Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen	286
4.8	Tuki sähkön toimitusvarmuuden parantamiseen	286
4.8.1	Tuen perustelut	286
4.8.2	Kohdeala ja tuettava toiminta	286
4.8.3	Kannustava vaikutus	287
4.8.4	Kilpailun ja kaupan vääristymien minimointi	287
4.8.4.1	Tarpeellisuus	287
4.8.4.2	Tarkoituksenmukaisuus	288
4.8.4.3	Tukikelpoisuus	288
4.8.4.4	Julkinen kuuleminen	289
4.8.4.5	Oikeasuhteisuus	290

4.8.5	Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen ja punninta ..	290
4.9	Tuki energiainfrastruktuurille	292
4.9.1	Tuen perustelut	292
4.9.2	Kohdeala ja tuettava toiminta	294
4.9.3	Kilpailun ja kaupan vääristymien minimointi	294
4.9.3.1	Tarpeellisuus ja tarkoituksenmukaisuus	294
4.9.3.2	Tuen oikeasuhteisuus	295
4.9.4	Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen ja punninta ..	295
4.10	Tuki kaukolämmitykseen ja -jäähdytykseen	295
4.10.1	Tuen perustelut	295
4.10.2	Kohdeala ja tuettava toiminta	296
4.10.3	Tarpeellisuus ja tarkoituksenmukaisuus	296
4.10.4	Tukitoimenpiteen oikeasuhteisuus	297
4.10.5	Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen ja punninta	297
4.11	Energiaintensiivisille käyttäjille myönnettävien sähkömaksualennusten muodossa annettava tuki	298
4.11.1	Tuen perustelut	298
4.11.2	Kohdeala: Maksut, joista voidaan myöntää alennuksia	299
4.11.3	Kilpailun ja kaupan vääristymien minimointi	299
4.11.3.1	Tukikelpoisuus	299
4.11.3.2	Tukitoimenpiteen oikeasuhteisuus	300
4.11.3.3	Valtiontuen muoto	300
4.11.3.4	Energiakatselmukset ja energianhallintajärjestelmät	301
4.11.3.5	Siirtymäsäännöt	301
4.12	Tuki hiiltä, turvetta tai öljyliusketta käyttävien voimalaitosten sekä hiilen tai öljyliuskeen louhintaan tai turpeen nostoon liittyvän toiminnan lopettamiseen	302
4.12.1	Tuki kannattavan hiili-, turve- ja öljyliusketoiminnan ennenaikaiseen lopettamiseen	302
4.12.1.1	Tuen perustelut	302
4.12.1.2	Kohdeala ja tuettava toiminta	303
4.12.1.3	Kannustava vaikutus	303
4.12.1.4	Tarpeellisuus ja tarkoituksenmukaisuus	303
4.12.1.5	Oikeasuhteisuus	303
4.12.1.6	Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen ..	304
4.12.2	Tuki kilpailukyvyttömiä hiili-, turve- ja öljyliusketoimintojen sulkemisen poikkeuksellisiin kustannuksiin	304
4.12.2.1	Tuen perustelut	304
4.12.2.2	Kohdeala ja tuettava toiminta	304
4.12.2.3	Tarpeellisuus ja tarkoituksenmukaisuus	305
4.12.2.4	Kannustava vaikutus ja oikeasuhteisuus	305
4.12.2.5	Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen ..	305

4.13 Tuki ilmastoon, ympäristönsuojeluun ja energiakysymyksiin liittyviä asioita koskeviin selvityksiin tai neuvontapalveluihin	306
4.13.1 Kohdeala ja tuettava toiminta	306
4.13.2 Kannustava vaikutus	306
4.13.3 Oikeasuhteisuus	306
5. ARVIOINTI	306
6. RAPORTOINTI JA SEURANTA	307
7. SOVELLETTAVUUS	308
8. TARKISTAMINEN	308

1. JOHDANTO

1. Komissio on tehnyt Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta unionin tärkeän poliittisen prioriteetin. Tavoitteena on muokata unionista oikeudenmukainen ja vauras yhteiskunta, jolla on nykyaikainen, resurssitehokas ja kilpailukykyinen talous tavalla, joka ei jätä ketään jälkeen. Kasvihuonekaasujen nettopäästöistä pyritään eroon vuoteen 2050 mennessä, ja kasvuun pyritään lisäämättä resurssien käyttöä. Komission ilmastotavoitteita tiukennettiin vuonna 2019 Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa koskevalla tiedonannolla ⁽¹⁾, jossa asetettiin tavoitteeksi kasvihuonekaasujen nettopäästöjen nollaaminen vuoteen 2050 mennessä. Jotta voisimme ohjata taloutemme ja yhteiskuntamme oikeudenmukaiselle, vihreälle ja vauraalle tielle kohti ilmastoneutraaliutta vuoteen 2050 mennessä, komissio on myös ehdottanut kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä vähintään 55 prosentilla vuoteen 2030 mennessä vuoden 1990 tasoihin verrattuna ⁽²⁾. Nämä kunnianhimoiset tavoitteet on kirjattu eurooppalaiseen ilmastolakiin ⁽³⁾.
2. Ns. ”55-valmiuspaketin” ⁽⁴⁾ lainsäädäntöehdotuksilla tuetaan näiden tavoitteiden saavuttamista ja viedään EU kehitysuralle kohti ilmastoneutraaliutta vuoteen 2050 mennessä.
3. Ilmastoneutraaliutta, ilmastomuutokseen sopeutumista, resurssi- ja energiatehokkuutta ja energiatehokkuus etusijalle -periaatetta, kiertotaloutta, pilaamattomuutta ja biologisen monimuotoisuuden elpymistä koskevien tavoitteiden saavuttaminen ja tämän vihreän siirtymän tukeminen edellyttävät huomattavia ponnisteluja ja riittävää tukea. Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa koskevassa tiedonannossa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää merkittäviä investointeja, myös uusiutuviin energialähteisiin. Komissio on arvioinut, että vastikään korotettujen vuoden 2030 ilmasto-, energia- ja liikennetavoitteiden saavuttaminen edellyttää 390 miljardin euron vuotuisia lisäinvestointeja verrattuna vuosien 2011–2020 tasoihin ⁽⁵⁾. Tähän on vielä lisättävä aiemmin arvioitu 130 miljardia euroa vuodessa muiden ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi ⁽⁶⁾. Tämän investointihaasteen laajuus edellyttää sekä yksityisen sektorin että julkisten varojen mobilisointia kustannustehokkaalla tavalla. Tämä koskee kaikkia toimialoja ja siten unionin koko taloutta.

⁽¹⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle *Euroopan vihreän kehityksen ohjelma*, COM(2019) 640 final.

⁽²⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle *EU:n ilmastotavoite vuodelle 2030 entistä korkeammalle: Panostetaan ilmastoneutraaliin tulevaisuuteen ihmisten hyväksi*, COM(2020) 562 final.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/1119, annettu 30 päivänä kesäkuuta 2021, puiteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta, EUVL L 243, 9.7.2021, s. 1.

⁽⁴⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – *Valmiina 55:een: Vuoden 2030 ilmastotavoitteesta totta matkalla kohti ilmastoneutraaliutta*, COM(2021) 550 final.

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/amendment-renewable-energy-directive-2030-climate-target-with-annexes_en.pdf

⁽⁶⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan keskuspankille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: *EU:n talous covid-19-pandemian jälkeen – vaikutukset talouden ohjauksjärjestelmään*, COM(2021) 662 final.

4. Kilpailupolitiikalla ja erityisesti valtiontukisäännöillä on tärkeä rooli, jotta unioni voi tukea tätä kehitystä ja saavuttaa vihreän kehityksen ohjelman tavoitteensa. Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa koskevassa tiedonannossa todetaan nimenomaisesti, että valtiontukisääntöjä tarkistetaan näiden toimintatavoitteiden ottamiseksi huomioon, jotta voidaan tukea kustannustehokasta ja oikeudenmukaista siirtymistä ilmastoneutraaliuteen ja helpottaa fossiilisten polttoaineiden käytöstä luopumista ja samalla varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset sisämarkkinoilla. Nämä suuntaviivat perustuvat tuohon tarkistukseen.
5. Jotta valtiontuki ei vääristäisi tai uhkaisi vääristää kilpailua sisämarkkinoilla eikä vaikuttaisi jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (jäljempänä 'perussopimus') 107 artiklan 1 kohdassa vahvistetaan periaate, jonka mukaan valtiontuki on kiellettyä. Tietyissä tapauksissa valtiontuki voidaan kuitenkin katsoa sisämarkkinoille soveltuvaksi perussopimuksen 107 artiklan 2 ja 3 kohdan nojalla.
6. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava valtiontuki komissiolle perussopimuksen 108 artiklan 3 kohdan nojalla, lukuun ottamatta toimenpiteitä, jotka täyttävät ryhmäpoikkeusasetuksessa, jonka komissio on antanut neuvoston asetuksen (EU) N:o 2015/1588 ⁽⁷⁾ 1 artiklan nojalla, säädetyt edellytykset.
7. Näissä suuntaviivoissa annetaan ohjeistusta siitä, miten komissio arvioi perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisen ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvien ympäristönsuojelutukitoimenpiteiden, ilmastonuojelu mukaan luettuna, ja energiatukitoimenpiteiden soveltuvuutta sisämarkkinoille. Näissä suuntaviivoissa kaikilla viittauksilla 'ympäristönsuojeluun' tarkoitetaan ympäristönsuojelua sisältäen myös ilmastonuojelun.
8. Perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaan tukitoimenpide voidaan katsoa sisämarkkinoille soveltuvaksi, jos kaksi edellytystä, positiivinen ja negatiivinen, täyttyvät. Positiivinen edellytys on, että tuella edistetään tietyn taloudellisen toiminnan kehitystä. Negatiivinen edellytys on, että tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla.
9. Yleisesti katsotaan, että kilpailuun perustuvilla markkinoilla on kyky saada aikaan tehokkaita tuloksia hintojen, tuotannon ja resurssien käytön osalta. Valtion puuttuminen tilanteeseen voi kuitenkin olla tarpeen tiettyjen sellaisten taloudellisten toimintojen kehityksen helpottamiseksi, jotka ilman tukea eivät kehittyisi lainkaan tai eivät kehittyisi samassa tahdissa tai samoissa olosuhteissa. Näin ollen valtion interventiolla voidaan edistää älykästä, kestävää ja osallistavaa kasvua.
10. Ympäristönsuojelun osalta ympäristöön kohdistuvat ulkoisvaikutukset, tietopuutteet ja koordinoinnin puutteet merkitsevät sitä, että markkinatoimijat eivät välttämättä ota kaikkia taloudellisen toiminnan kustannuksia ja hyötyjä huomioon tehdessään kulutus-, investointi- ja tuotantopäätöksiä, asiaa koskevasta sääntelystä huolimatta. Nämä markkinoiden toimintapuutteet, eli tilanteet, joissa on epäodennäköistä, että markkinat itsellään tuottavat tehokkaita tuloksia, eivät johda kuluttajien ja koko yhteiskunnan parhaaseen mahdolliseen hyvinvointiin, jolloin kyseisiin taloudellisiin toimintoihin liittyvä ympäristönsuojelun taso jää ilman valtiontukea riittämättömäksi.
11. Jäsenvaltioiden viranomaisten olisi varmistettava, että tukitoimenpide, siihen liittyvät ehdot ja hyväksymismenettelyt ja tuettu toiminta eivät ole ristiriidassa unionin ympäristölainsäädännön kanssa. Jäsenvaltioiden viranomaisten olisi myös varmistettava, että yleisöllä on mahdollisuus tulla kuulluksi tukia koskevassa päätöksenteossa. Lisäksi yksilöille ja organisaatioille olisi myös annettava mahdollisuus riitauttaa tuki tai tuen täytäntöönpanotoimenpiteet kansallisissa tuomioistuimissa esittämällä näyttöä siitä, että unionin ympäristölainsäädäntöä ei ole noudatettu ⁽⁸⁾.

⁽⁷⁾ Neuvoston asetus (EU) 2015/1588, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2015, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta tiettyihin valtion monialaisen tuen muotoihin, EUVL L 248, 24.9.2015, s. 1.

⁽⁸⁾ Ks. komission tiedonanto muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa (EUVL C 275, 18.8.2017, s. 1) siltä osin kuin on kyse tiedon saatavuutta, yleisön osallistumisesta päätöksentekoon sekä oikeuden saatavuutta ympäristöasioissa koskevan Århusin yleissopimuksen täytäntöönpanosta kansallisella tasolla.

2. SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

2.1 Soveltamisala

12. Näitä suuntaviivoja sovelletaan valtiontukiin, joita myönnetään taloudellisen toiminnan kehityksen edistämiseen ympäristönsuojelua parantavalla tavalla, sekä perussopimuksen sääntelemiin energia-alan toimintoihin, siltä osin kuin tukitoimenpiteet kuuluvat näiden suuntaviivojen soveltamisalaan 2.2 kohdan mukaisesti. Näin ollen näitä suuntaviivoja sovelletaan myös aloihin, joihin sovelletaan unionin erityisiä valtiontukisääntöjä, paitsi jos kyseisissä unionin erityissäännöissä todetaan toisin tai niihin sisältyy samaan toimenpiteeseen sovellettavia ympäristönsuojelua tai energia-alalle myönnettävää tukea koskevia säännöksiä; tällöin sovelletaan alakohtaisia sääntöjä. Nämä suuntaviivat ovat ensisijaisia ilmailualan suuntaviivojen ⁽⁹⁾ 17 kohdan b alakohtaan nähden sellaisten ympäristönsuojelutukitoimenpiteiden osalta, jotka koskevat suuria lentoasemia, joiden vuotuinen matkustajamäärä on yli 5 miljoonaa.
13. Näitä suuntaviivoja ei sovelleta seuraaviin:
- valtiontuki, jonka kohteena on ympäristöystävällisten tuotteiden, koneiden, laitteiden tai kuljetusvälineiden kehittäminen ja tuotanto luonnonvarojen käytön vähentämiseksi sekä tehtaiden tai muiden tuotantolaitosten sisäiset toimet, joiden tarkoituksena on parantaa turvallisuutta tai hygieniaa ⁽¹⁰⁾,
  - tutkimus- ja kehitysohjon sekä innovaatiotoimintaan myönnettävä valtiontuki, johon sovelletaan tutkimus- ja kehitysohjon sekä innovaatiotoimintaan myönnettävää valtiontukea koskeviin yhteisön puitteisiin sisältyviä sääntöjä ⁽¹¹⁾,
  - valtiontuki, johon sovelletaan maa- ja metsätalouden valtiontukisääntöjä ⁽¹²⁾ tai kalastuksen ja vesiviljelyn valtiontukisääntöjä ⁽¹³⁾ ja
  - ydinvoimalle myönnettävä valtiontuki.
14. Tukea ympäristönsuojeluun ja energiatoimintaan ei saa myöntää vaikeuksissa oleville yrityksille, sellaisina kuin ne on määritelty rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen myönnettävästä valtiontuesta annetuissa komission suuntaviivoissa ⁽¹⁴⁾.
15. Arvioidessaan tukea yritykselle, jolle on annettu sellaiseen komission aikaisempaan päätökseen perustuva maksamaton perintämääräys, jossa tuki on todettu sääntöjenvastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi, komissio ottaa huomioon vielä perimättä olevan tukimäärän ⁽¹⁵⁾.

2.2 Näiden suuntaviivojen soveltamisalaan kuuluvat tukitoimenpiteet

16. Komissio on yksilöinyt joukon ympäristönsuojelu- ja energia-alan toimenpideluokkia, joihin myönnettävä valtiontuki voi tietyn edellytyksin soveltua sisämarkkinoille perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla:
- tuki kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen ja poistamiseen, myös tukemalla uusiutuvaa energiaa ja energiatehokkuutta,
  - tuki rakennusten energia- ja ympäristötehokkuuden parantamiseen,

⁽⁹⁾ Komission tiedonanto *Suuntaviivat valtiontuesta lentoasemille ja lentoyhtiöille* (EUVL C 99, 4.4.2014, s. 3).

⁽¹⁰⁾ Ympäristötuki on yleensä vähemmän vääristävää ja tehokkaampaa, jos se myönnetään ympäristöystävällisen tuotteen tuottajan/ valmistajan sijasta tuotteen kuluttajalle/käyttäjälle. Tämä ei rajoita jäsenvaltioiden mahdollisuutta myöntää ympäristötukea yrityksille niiden tuotannon ympäristönsuojelun tason parantamiseksi.

⁽¹¹⁾ Komission tiedonanto *Puitteet tutkimus- ja kehitysohjon myönnettävälle valtiontuelle* (EUVL C 198, 27.6.2014, s. 1).

⁽¹²⁾ Euroopan unionin suuntaviivat maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden valtiontuesta vuosina 2014–2020 (EUVL C 204, 1.7.2014, s. 1).

⁽¹³⁾ Komission tiedonanto *Kalastus- ja vesiviljelyalan valtiontukien tarkastelemista koskevat suuntaviivat* (EUVL C 217, 2.7.2015, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Komission tiedonanto *Suuntaviivat valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen* (EUVL C 249, 31.7.2014, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Ks. yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio 13. syyskuuta 1995, TWD v. komissio, T-244/93 ja T-486/93, ECLI: EU:T:1995:160, 56 kohta. Ks. myös komission tiedonanto sääntöjenvastaisen ja sisämarkkinoille soveltumattoman valtiontuen takaisinperinnästä (EUVL C 247, 23.7.2019, s. 1).

- c) tuki puhtaiden (ilma-, tie-, raide-, sisävesi- ja meriliikenteen) liikennevälineiden ja tukikaluston hankintaan ja leasing-vuokraukseen sekä liikennevälineiden ja tukikaluston jälkiasennuksiin,
- d) tuki puhtaiden liikennevälineiden lataus- tai tankkausinfrastruktuurin käyttöönottoon,
- e) tuki, jolla tähdätään resurssitehokkuuteen ja kiertotalouteen siirtymiseen,
- f) tuki muiden kuin kasvihuonekaasujen aiheuttaman pilaantumisen ehkäisemiseen tai vähentämiseen,
- g) tuki ympäristövahinkojen korjaamiseen, luontotyyppien ja ekosysteemien ennallistamiseen, biologisen monimuotoisuuden suojeluun tai palauttamiseen sekä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja sen vaikutusten vähentämiseen tähtäävien luontopohjaisten ratkaisujen toteuttamiseen,
- h) verohuojennusten tai veronluonteisten maksujen alennusten muodossa myönnettävä tuki,
- i) tuki sähkön toimitusvarmuuden parantamiseen,
- j) tuki energiainfrastruktuurille,
- k) tuki kaukolämmitykseen ja -jäähdytykseen,
- l) energaintensiivisille käyttäjille myönnettävien sähkömaksualennusten muodossa annettava tuki,
- m) tuki hiiltä, turvetta tai öljyliusketta käyttävien voimalaitosten sulkemiseen sekä turpeen nostoon tai hiilen tai öljyliuksen louhintaan liittyvän toiminnan lopettamiseen,
- n) tuki ilmastoon, ympäristönsuojeluun ja energiakysymyksiin liittyviä asioita koskeviin selvityksiin tai neuvontapalveluihin.

2.3 Suuntaviivojen rakenne

- 17. Näiden suuntaviivojen 3 luvussa esitetään sisämarkkinoille soveltuvuuden kriteerit, jotka koskevat yleisesti näiden suuntaviivojen soveltamisalaan kuuluvia eri tukimuotoja. Kasautumista koskevaa 3.2.1.3.1 kohtaa sovelletaan kaikkiin näiden suuntaviivojen piiriin kuuluviin tukimuotoihin. Suuntaviivojen 4 luvussa esitetään erityiset sisämarkkinoille soveltuvuuden kriteerit, joita sovelletaan kyseisen luvun kussakin kohdassa käsiteltyihin tukitoimenpiteisiin. Yleisiä 3 luvun kriteerejä sovelletaan, ellei 4 luvun kohdissa ole täsmennetty asiaa koskevia yksityiskohtaisempia kriteerejä.
- 18. Näissä suuntaviivoissa vahvistettuja kriteerejä sovelletaan sekä tukiohjelmiin että yksittäisiin tukiin riippumatta siitä, perustuvatko ne laajempaan tukiohjelmaan vai myönnetäänkö ne tapauskohtaisesti, ellei toisin mainita.

2.4 Määritelmät

- 19. Näissä suuntaviivoissa tarkoitetaan
  - (1) 'tapauskohtaisella tuella' tukea, jota ei myönnetä tukiohjelman perusteella;
  - (2) 'tuki-intensiteetillä' tuen bruttomäärää ilmaistuna prosentteina tukikelpoisista kustannuksista. Kaikki käytettävät luvut on ilmaistava määrinä ennen verojen tai muiden maksujen vähentämistä. Jos tukea annetaan muussa muodossa kuin avustuksena, tuen määrä on tuen bruttoavustusekvivalentti. Useammassa erässä maksettava tuki lasketaan myöntämishetken arvon mukaan. Diskonttauksessa ja halpakorkoisen lainan⁽¹⁶⁾ sisältämän tuen määrän laskennassa käytetään viitekorkona avustuksen myöntämisaikakohtana voimassa ollutta korkoa. Tuki-intensiteetti lasketaan tuensaajakohdaisesti;
  - (3) 'tukialueilla' alueita, jotka tuen myöntämishetkellä on nimetty hyväksytyssä aluetukikartassa perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdan mukaisesti;
  - (4) 'tasehallinnalla' sähköalalla tasahallintaa siten kuin se on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/943⁽¹⁷⁾ 2 artiklan 10 alakohdassa;

⁽¹⁶⁾ Laina, josta perittävä korko on alle markkinakoron.

⁽¹⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/943, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, sähkön sisämarkkinoista (EUVL L 158, 14.6.2019, s. 54).

- (5) 'tasevastaavalla' tasevastaavaa siten kuin se on määritelty asetuksen (EU) 2019/943 2 artiklan 14 alakohdassa;
- (6) 'biologisella monimuotoisuudella' biologista monimuotoisuutta siten kuin se on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/852 ⁽¹⁸⁾ 2 artiklan 15 alakohdassa;
- (7) 'biopolttoaineilla' biopolttoaineita siten kuin ne on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001 ⁽¹⁹⁾ 2 artiklan 33 alakohdassa;
- (8) 'biokaasulla' biokaasua siten kuin se on määritelty direktiivin (EU) 2018/2001 2 artiklan 28 alakohdassa;
- (9) 'bionesteillä' bionesteitä siten kuin ne on määritelty direktiivin (EU) 2018/2001 2 artiklan 32 alakohdassa;
- (10) 'biomassalla' biologista alkuperää olevien tuotteiden, jätteiden ja tähteiden biohajoavaa osaa siten kuin se on määritelty direktiivin (EU) 2018/2001 2 artiklan 24 alakohdassa;
- (11) 'biomassapolttoaineilla' biomassapolttoaineita siten kuin ne on määritelty direktiivin (EU) 2018/2001 2 artiklan 27 alakohdassa;
- (12) 'bionesteillä' bionesteitä siten kuin ne on määritelty direktiivin (EU) 2019/943 2 artiklan 22 alakohdassa;
- (13) 'hiilidioksidin talteenotolla ja varastoinnilla' teknologioita, joiden avulla voidaan ottaa talteen teollisuuslaitosten päästämää hiilidioksidia, prosessiperäiset päästöt mukaan luettuina, tai ottaa sitä talteen suoraan ilmasta, kuljettaa sitä varastointipaikkaan ja injektoida sitä soveltuviin maanalaisiin geologisiin muodostumiin pysyvää varastointia varten;
- (14) 'hiilidioksidin talteenotolla ja käytöllä' teknologioita, joiden avulla voidaan ottaa talteen teollisuuslaitosten päästämää hiilidioksidia, prosessiperäiset päästöt mukaan luettuina, tai ottaa sitä talteen suoraan ilmasta ja kuljettaa sitä hiilidioksidin kulutus- tai hyödyntämispaikkaan täysimääräisesti käytettäväksi;
- (15) 'hiilidioksidin poistamisella' ihmisen toimintaa, jonka tarkoituksena on hiilidioksidin poistaminen ilmakehästä ja sen varastoiminen pysyvästi geologisiin varastoihin, maaperään, valtameriin tai tuotteisiin. Se kattaa ihmisen nykyisen ja potentiaalisen toiminnan biologisten tai geokemiallisten nielujen tehostamiseksi sekä suoraan ilmasta tapahtuvan hiilidioksidin talteenoton ja varastoinnin, mutta ei sellaista luonnollista hiilidioksidin sitoutumista, joka ei suoraan johdu ihmisen toiminnasta;
- (16) 'toimittajavelvoitejärjestelmällä' järjestelmää, jossa tavaroiden tai palvelujen tarjontaan luodaan arvoa sertifioidulla kyseisiä tavaroita tai palveluja ja asettamalla tuottajille tai kuluttajille velvoite ostaa sertifikaatteja;
- (17) 'puhtaalla liikkuvalla maahuolintakalustolla' ilma- tai meriliikenteeseen liittyvissä palvelutoiminnoissa käytettävää liikkuvaa kalustoa, jonka suorat (pakokaasujen) hiilidioksidipäästöt ovat nolla;
- (18) 'puhtaalla liikkuvalla tukikalustolla' puhdasta liikkuvaa terminaalikalustoa ja puhdasta liikkuvaa maahuolintakalustoa;
- (19) 'puhtaalla liikkuvalla terminaalikalustolla' siirrettävää kalustoa, jota käytetään tavaroiden ja intermodaalisten lastausyksiköiden lastamiseen, purkamiseen ja uudelleenlastaukseen sekä rahdin siirtämiseen terminaalialueella ja jonka suorat (pakokaasujen) hiilidioksidipäästöt ovat nolla tai, jos ei ole käytettävissä kalustoa, jonka suorat (pakokaasujen) hiilidioksidipäästöt ovat nolla, kalustoa jonka suorat (pakokaasujen) hiilidioksidipäästöt ovat merkittävästi pienemmät kuin tavanomaisen terminaalikaluston;
- (20) 'puhtaalla liikennevälineellä'
  - a) kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen ja nelipyörien osalta:
    - i) asetuksen (EU) N:o 168/2013 soveltamisalaan kuuluvaa ajoneuvoa, jonka pakokaasupäästöt ovat nolla laskettuna kyseisen asetuksen 24 artiklan ja liitteen V mukaisesti;

⁽¹⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/852, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2020, kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta (EUVL L 198, 22.6.2020, s. 13).

⁽¹⁹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 82).

- b) kevyiden tieliikenteen ajoneuvojen osalta:
- i) M1-, M2- tai N1-luokan ajoneuvoa, jonka pakokaasupäästöt ovat nolla määritettynä komission asetuksen (EU) 2017/1151 ⁽²⁰⁾ mukaisesti;
  - ii) puhdasta ajoneuvoa siten kuin se on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/33/EY ⁽²¹⁾ 4 artiklan 4 kohdan a alakohdassa;
- c) raskaiden hyötyajoneuvojen osalta:
- i) direktiivin 2009/33/EY 4 artiklan 5 kohdassa määriteltyä raskasta hyötyajoneuvoa;
  - ii) 31 päivään joulukuuta 2025 asti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1242 ⁽²²⁾ 3 artiklan 12 alakohdassa määriteltyä vähäpäästöistä raskasta hyötyajoneuvoa;
  - iii) 31 päivään joulukuuta 2025 asti direktiivin 2009/33/EY 4 artiklan 4 kohdan b alakohdassa määriteltyä puhdasta ajoneuvoa, joka ei kuulu asetuksen (EU) 2019/1242 soveltamisalaan;
- d) sisävesialusten osalta:
- i) matkustaja- tai tavaraliikenteeseen tarkoitettua sisävesialusta, jolla ei ole suoria hiilidioksidin pakokaasupäästöjä;
  - ii) matkustajaliikenteen sisävesialusta, jossa on hybridi- tai kaksipolttoainemoottori, jonka energiasta vähintään 50 prosenttia saadaan normaalikäytössä polttoaineista, jotka eivät aiheuta suoria hiilidioksidin pakokaasupäästöjä, tai akkusähköä;
  - iii) rahtiliikenteen sisävesialusta, jonka suorat hiilidioksidin pakokaasupäästöt tonnikipometriä kohden (gCO₂/tkm) laskettuna (tai uusien alusten tapauksessa arvioituna) käyttäen Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) energiatehokkuuden operatiivista indikaattoria (EEOI) ovat 50 prosenttia pienemmät kuin asetuksen (EU) 2019/1242 11 artiklan mukaisesti määritetty raskaiden hyötyajoneuvojen (alaryhmä 5-LH) keskimääräinen hiilidioksidipäästöjen viitearvo;
- Sen arvioimiseksi, voidaanko jotakin alusta pitää puhtaana liikennevälineenä, komissio ottaa huomioon kyseisen alan kehityksen, kuten ne tekniset arviointikriteerit, joiden nojalla jotakin toimintaa voidaan pitää ilmastomuutoksen hillintää merkittävästi edistävänä ja jotka on vahvistettu asiaankuuluvassa delegoidussa säädöksessä asetuksen (EU) 2020/852 nojalla;
- e) merialusten osalta:
- i) matkustaja- tai rahtiliikenteeseen tarkoitettua meri- ja rannikkoalusta tai satamatoimintaan tai aputoimintaan tarkoitettua alusta, jolla ei ole suoria hiilidioksidin pakokaasupäästöjä tai
  - ii) matkustaja- ja rahtiliikenteeseen tai satama- tai aputoimintoihin tarkoitettua meri- ja rannikkovesiliikenteen alusta, jossa on hybridi- tai kaksoispolttoainemoottori, joka käyttää normaalissa meri- ja satamatoiminnassaan vähintään 25-prosenttisesti polttoainetta, joka ei tuota suoria (pakokaasujen) hiilidioksidipäästöjä tai joka on Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) energiatehokkuutta mittaavan suunnitteluindeksin (EEDI) mukaan laskettuna saavuttanut tason, joka on 10 prosenttia alempi kuin 1 päivänä huhtikuuta 2022 sovellettavat EEDI-vaatimukset, ja alus voi käyttää polttoainetta, joka ei tuota suoria (pakokaasujen) hiilidioksidipäästöjä, tai uusiutuvista lähteistä peräisin olevia polttoaineita tai

⁽²⁰⁾ Komission asetus (EU) 2017/1151, annettu 1 päivänä kesäkuuta 2017, moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä kevyiden henkilö- ja hyötyajoneuvojen päästöjen (Euro 5 ja Euro 6) osalta ja ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 715/2007 täydentämisestä (EUVL L 175, 7.7.2017, s. 1).

⁽²¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/33/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, puhtaiden tieliikenteen moottoriajoneuvojen edistämisestä vähäpäästöisen liikkuvuuden tukemiseksi (EUVL L 120, 15.5.2009, s. 5).

⁽²²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1242, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, hiilidioksidipäästönormien asettamisesta uusille raskaille hyötyajoneuvoille ja asetusten (EY) N:o 595/2009 ja (EU) 2018/956 sekä direktiivin 96/53/EY muuttamisesta (EUVL L 198, 25.7.2019, s. 202).

iii) rahtiliikenteeseen tarkoitettua meri- ja rannikkovesiliikenteen alusta, jota käytetään yksinomaan sellaisiin rannikkoliikenne- ja lähimerenkulkupalveluihin, joiden tarkoituksena on mahdollistaa nykyään maitse kuljetettavan rahdin liikennemuotosiirtymä merikuljetuksiin, joissa alusten suorat (pakokaasujen) hiilidioksidipäästöt ovat EEDI:n perusteella laskettuna 50 prosenttia pienemmät kuin raskaille hyötyajoneuvoille (ajoneuvojen alaryhmä 5-LH) asetuksen (EU) 2019/1242 11 artiklan mukaisesti määritetty keskimääräinen hiilidioksidipäästöjen viitearvo;

Sen arvioimiseksi, voidaanko jotakin alusta pitää puhtaana liikennevälineenä, komissio ottaa huomioon kyseisen alan kehityksen, kuten ne tekniset arviointikriteerit, joiden nojalla jotakin toimintaa voidaan pitää ilmastomuutoksen hillintää merkittävästi edistävänä ja jotka on vahvistettu asiaankuuluvassa delegoidussa säädöksessä asetuksen (EU) 2020/852 nojalla;

f) raideliikenteen liikkuvan kaluston osalta:

i) liikkuvaa kalustoa, joka ei tuota suoria hiilidioksidin pakokaasupäästöjä;

ii) liikkuvaa kalustoa, jonka suorat hiilidioksidin pakokaasupäästöt ovat nolla, kun sitä liikennöidään radalla, jolla on tarvittava infrastruktuuri, ja joka käyttää tavanomaista moottoria, jos tällaista infrastruktuuria ei ole käytettävissä (sähködieseljunat);

g) ilma-alusten osalta:

i) ilma-alusta, joka ei tuota suoria hiilidioksidin pakokaasupäästöjä;

ii) ilma-alusta, jonka ympäristötehokkuus on merkittävästi parempi kuin lentoonlähötömassaltaan samanlaisen ilma-aluksen ja joka vastaa markkinoilla laajalti saatavilla olevaa vaihtoehtoa;

(21) 'yhteistuotannolla' eli lämmön ja sähkön yhteistuotannolla yhteistuotantoa siten kuin se on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/27/EU⁽²³⁾ 2 artiklan 30 alakohdassa;

(22) 'pilaantuneella alueella' aluetta, jolla todistetusti esiintyy ihmisten toimien seurauksena materiaaleja tai aineita siinä määrin, että ne aiheuttavat merkittävän riskin ihmisten terveydelle tai ympäristölle, kun otetaan huomioon maa-alueen, merenpohjan tai jokien senhetkinen ja hyväksytty tuleva käyttö;

(23) 'demonstraatiohankkeella' demonstraatiohanketta siten kuin se on määritelty asetuksen (EU) 2019/943 2 artiklan 24 alakohdassa;

(24) 'digitalisaatiolla' sellaisilla sähköisillä laitteilla ja/tai järjestelmillä toteutetun teknologian käyttöönottoa, jotka mahdollistavat tuotteen toiminnallisuuden lisäämisen, verkkopalvelujen kehittämisen, prosessien nykyaikaistamisen tai siirtymisen liiketoimintamalleihin, jotka perustuvat välikäsien poistumiseen tavaroiden tuotannossa ja palvelujen tarjoamisessa niin, että saadaan aikaan muutosvaikutus;

(25) 'loppukäsittelyllä' loppukäsittelyä siten kuin se on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY⁽²⁴⁾ 3 artiklan 19 alakohdassa;

(26) 'jakeluverkonhaltijalla' jakeluverkonhaltijaa siten kuin se on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/944⁽²⁵⁾ 2 artiklan 29 alakohdassa;

(27) 'kaukolämmityksellä' tai 'kaukojäähdytyksellä' kaukolämmitystä tai kaukojäähdytystä siten kuin ne on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/31/EU⁽²⁶⁾ 2 artiklan 19 alakohdassa;

⁽²³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/27/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, energiatehokkuudesta, direktiivien 2009/125/EY ja 2010/30/EU muuttamisesta sekä direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta (EUVL L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽²⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/98/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta (EUVL L 312, 22.11.2008, s. 3).

⁽²⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/944, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta (EUVL L 158, 14.6.2019, s. 125).

⁽²⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/31/EU, annettu 19 päivänä toukokuuta 2010, rakennusten energiatehokkuudesta (EUVL L 153, 18.6.2010, s. 13).

- (28) 'kaukolämmitys- ja/tai -jäähdytysjärjestelmillä' lämmön ja/tai jäähdytyksen tuotantolaitoksia, varastoja ja jakeluverkkoa, joka kattaa sekä primääri-, siirto- ja sekundaariputkiston ja jonka kautta lämpöä tai jäähdytystä toimitetaan kuluttajille. Viittauksilla kaukolämpöön tarkoitetaan kaukolämmitys- ja/tai kaukojäähdytysjärjestelmiä riippuen siitä, toimittavatko putkistot lämpöä tai jäähdytystä yhdessä vai erikseen;
- (29) 'ekoinnovaatiolla' kaikenlaista innovatiivista toimintaa, mukaan lukien uudet tuotantoprosessit, uudet tuotteet tai palvelut sekä uudet johtamis- ja liiketoimintamenetelmät, joilla parannetaan tai pyritään parantamaan merkittävästi ympäristönsuojelua ja vähentämään merkittävästi pilaamisen ympäristövaiikutuksia. Tässä määritelmässä innovaatioiksi ei katsota seuraavia:
- a) toimet, jotka johtavat vain vähäisiin ympäristönsuojelun muutoksiin tai parannuksiin,
  - b) tuotanto- tai palvelukapasiteetin lisääminen ottamalla käyttöön valmistus- tai logistiikkajärjestelmiä, jotka ovat hyvin samanlaisia kuin jo käytössä olevat,
  - c) liiketoimintatapoihin, työpaikkaorganisaatioon tai ulkoisiin suhteisiin tehtävät muutokset, jotka perustuvat yrityksessä jo käytössä oleviin organisatorisiin menetelmiin,
  - d) muutokset liikkeenjohtostrategiassa,
  - e) sulautumat ja yritysostot,
  - f) prosessin käytön lopettaminen,
  - g) pelkkä jälkirahoitus tai pääomanlisäys,
  - h) muutokset, jotka johtuvat pelkästään tuotannon tekijöiden hintojen muutoksista, tuotannon asiakaskohtainen mukauttaminen, säännölliset kausittaiset ja muut jaksoittaiset muutokset ja
  - i) uusien tai merkittävästi parannettujen tuotteiden kauppa;
- (30) 'ekosysteemillä' ekosysteemiä siten kuin se on määritelty asetuksen (EU) 2020/852 2 artiklan 13 alakohdassa;
- (31) 'energiatehokkuudella' energiatehokkuutta siten kuin se on määritelty direktiivin 2012/27/EU 2 artiklan 4 alakohdassa;
- (32) 'energian varastoinnilla' energian varastointia sähköverkkoon siten kuin se on määritelty direktiivin (EU) 2019/944 2 artiklan 59 alakohdassa;
- (33) 'energiavarastolla' energiavarastoa sähköverkossa siten kuin se on määritelty direktiivin (EU) 2019/944 2 artiklan 60 alakohdassa;
- (34) 'tehokkaalla kaukolämmityksellä ja -jäähdytyksellä' tehokasta kaukolämmitystä ja -jäähdytystä siten kuin se on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/27/EU 2 artiklan 41 alakohdassa;
- (35) 'uusiutuvista lähteistä peräisin olevalla energialla' energiaa, joka on tuotettu voimaloissa, joissa käytetään direktiivin (EU) 2018/2001 2 artiklan 1 kohdan määritelmän mukaisesti ainoastaan uusiutuvia energialähteitä, ja uusiutuvista energialähteistä tuotetun energian lämpöarvona mitattua osuutta, joka on tuotettu myös tavanomaisia energialähteitä käyttävissä hybridivoimaloissa; se kattaa sähkömittarista erillään (yhteisasennuksena tai uusiutuvia lähteitä käyttävän laitoksen lisäasennuksena) asennettujen varastointijärjestelmien täyttämiseen käytettävän uusiutuvan sähkön, mutta ei varastointijärjestelmien tuloksena tuotettua sähköä;
- (36) 'energiainfrastruktuurilla' ⁽²⁷⁾ kaikkia fyysisiä laitteita tai laitoksia, jotka sijaitsevat unionin alueella tai yhdistävät unionin yhteen tai useampaan kolmanteen maahan ja jotka kuuluvat seuraaviin ryhmiin:

⁽²⁷⁾ Rakenteita, jotka on rakennettu yhdelle käyttäjälle tai pienelle ennalta yksilöidylle käyttäjäryhmälle ja räätälöity sen tarpeisiin ("erityisinfrastruktuuri") ei katsota energiainfrastruktuuriksi.

a) sähkön osalta:

- i) siirto- ja jakelujärjestelmät; 'siirrolla' tarkoitetaan sähkön siirtämistä maalla ja merellä yhteenliitettyssä erityisen korkeajännitteisessä ja korkeajännitteisessä järjestelmässä toimitettavaksi loppuasiakkaille tai jakelijoille, mutta ei sähkön toimitusta, ja 'jakelulla' taas tarkoitetaan sähkön siirtämistä maalla ja merellä suur-, keski- ja pienjännitteisissä jakelujärjestelmissä toimitettavaksi asiakkaille, mutta ei sähkön toimitusta;
- ii) kaikki i alakohdassa tarkoitettujen järjestelmien turvallisen, varman ja tehokkaan toiminnan kannalta välttämättömät laitteet tai laitteistot, mukaan lukien suojaus-, valvonta- ja ohjausjärjestelmät kaikilla jännitetasoilla sekä sähköasemat;
- iii) täysin integroidut verkkokomponentit siten kuin ne on määritelty direktiivin (EU) 2019/944 2 artiklan 51 alakohdassa;
- iv) älykkäät sähköverkot, eli järjestelmät ja komponentit, joissa yhdistetään tieto- ja viestintäteknologiaa käyttämällä operatiivisia digitaalisia alustoja, ohjausjärjestelmiä ja anturitekniologioita sekä siirtotasolla että jakelutasolla ja joiden tarkoituksena on saada aikaan tehokkaampi ja älykkäämpi sähkönsiirto- ja sähköjakeluverkko, lisätä kapasiteettia uusien tuotanto-, varastointi- ja kulutusmuotojen integroimiseksi sekä helpottaa uusia liiketoimintamalleja ja markkinarakenteita;
- v) merisähköverkot, eli i alakohdan määritelmän mukaiset sähkön siirto- tai jakeluinfrastruktuurin laitteet ja laitokset, joilla on kaksi käyttötarkoitusta: merellä olevista uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön liittäminen verkkoon ja siirtäminen tai jakelu merellä sijaitsevista tuotantopaikoista kahteen tai useampaan maahan. Tämä kattaa myös älyverkot sekä niihin liittyvät turvallisen, varman ja tehokkaan toiminnan kannalta välttämättömät meritekniset laitteet tai laitteistot, mukaan lukien suojaus-, valvonta- ja ohjausjärjestelmät, ja tarvittavat sähköasemat, jos myös niillä varmistetaan teknologinen yhteentoimivuus ja muun muassa rajapintojen yhteensopivuus eri teknologioiden välillä;

b) kaasun (maakaasun, biokaasun (mukaan lukien biometaanin) ja/tai muista kuin biologisista lähteistä peräisin olevan uusiutuvan kaasun) osalta:

- i) siirto- ja jakeluputket, jotka ovat osa putkistoja, lukuun ottamatta maakaasun tuotantovaiheen aikaisia korkeapaineakaasuputkia;
- ii) i alakohdassa tarkoitettuihin korkeapaineakaasuputkiin yhteydessä olevat maanalaiset varastot;
- iii) nesteytetyn maakaasun (LNG) tai paineistetun maakaasun (CNG) vastaanotto-, varastointi- ja kaasuunuttamislaitokset tai paineenvähennyslaitokset;
- iv) kaikki järjestelmän turvallisen, varman ja tehokkaan toiminnan tai kaksisuuntaisen kapasiteetin mahdollistamisen kannalta välttämättömät laitteet tai laitteistot, mukaan lukien kompressoriasemat;
- v) älykkäät kaasuverkot, eli kaikki seuraavat laitteet ja laitteistot, joiden tarkoituksena on mahdollistaa uusiutuvien ja vähähiilisten kaasujen (myös vedyn ja muuta kuin biologista alkuperää olevien kaasujen) liittäminen verkkoon ja helpottaa sitä: digitaaliset järjestelmät ja komponentit, joissa yhdistetään tieto- ja viestintäteknologiaa, ohjausjärjestelmiä ja anturitekniologioita, jotka mahdollistavat kaasun tuotannon, siirron, jakelun ja kulutuksen interaktiivisen ja älykkään seurannan, mittauksen, laadunvalvonnan ja hallinnan kaasuverkossa. Lisäksi älyverkkoihin voivat sisältyä laitteet, jotka mahdollistavat vastakkaisvirtaukset jakelutasolta siirtotasolle ja siihen tarvittavat parannukset olemassa olevaan verkkoon;

c) vedyn osalta ⁽²⁸⁾:

- i) vedyn korkeapainesiirtoon tarkoitetut siirtoputket, sekä vedyn paikalliseen jakeluun tarkoitetut jakeluputkistot, jotka tarjoavat saatavuuden useille verkkokäyttäjille läpinäkyvästi ja syrjimättömästi;
- ii) 'varastot' eli laitokset, joita käytetään erittäin puhtaan vedyn varastointiin, mukaan lukien varastointiin käytettävä vetyterminaalien osa mutta lukuun ottamatta tuotantotoimintaan käytettävää osaa, ja mukaan lukien laitteistot, jotka ovat yksinomaan tehtäviään hoitavien vetyverkonhaltijoiden käytettävissä. Vedyn varastointilaitoksia ovat muun muassa i alakohdassa tarkoitettuihin korkeapaineisiin vedyn siirto- tai jakeluputkiin yhdistetyt maanalaiset varastot;
- iii) kaasulle tai pelkästään vedylle tarkoitetut vedyn tai muihin kemiallisiin aineisiin sidotun vedyn edelleenjakelu-, vastaanotto- ja kaasuunnuttamislaitokset tai paineenvähennyslaitokset vedyn syöttämiseksi verkkoon;
- iv) terminaalit, eli laitokset, joissa nestemäinen vety muutetaan kaasumaiseksi vedyksi vetyverkkoon syöttämistä varten. Terminaaleihin luetaan kuuluviksi myös liitännäislaitteistot ja tilapäinen varastointi, joita tarvitaan kaasuunnuttamista varten ja kaasun toimittamiseksi sen jälkeen siirtoverkkoon, mutta siihen eivät kuulu varastointiin käytettävät vetyterminaalien osat;
- v) 'rajayhdysputket' eli vetyverkko (tai sen osa), joka ylittää jäsenvaltioiden välisen rajan tai kulkee sen poikki tai joka ylittää jäsenvaltion ja kolmannen maan välisen rajan tai kulkee sen poikki kyseisen jäsenvaltion alueeseen tai sen alueeseen saakka;
- vi) kaikki vetyjärjestelmän turvallisen, varman ja tehokkaan toiminnan tai kaksisuuntaisen kapasiteetin mahdollistamisen kannalta välttämättömät laitteet tai laitteistot, mukaan lukien kompresso-riaset;

d) hiilidioksidin osalta ⁽²⁹⁾:

- i) muut kuin tuotantovaiheen putkistot, joita käytetään hiilidioksidin siirtämiseen useammasta kuin yhdestä lähteestä, eli teollisuuslaitoksista (voimalaitokset mukaan luettuina), jotka tuottavat hiilidioksidikaasua poltosta tai muista kemiallisista reaktioista, joihin liittyy fossiilisia tai muita kuin fossiilisia hiilyhdisteitä, hiilidioksidin pysyvää geologista varastointia varten Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/31/EY ⁽³⁰⁾ 3 artiklan mukaisesti tai hiilidioksidin käyttämiseksi raaka-aineena tai biologisten prosessien tuotoksen lisäämisessä;
- ii) hiilidioksidin nesteytys- ja varastointilaitokset, joita tarvitaan hiilidioksidin siirtoon tai varastointiin;
- iii) siinä geologisessa muodostumassa olevat infrastruktuurit, jota käytetään hiilidioksidin pysyvään geologiseen varastointiin direktiivin 2009/31/EY 3 artiklan mukaisesti ja niihin liittyvät maan pinnalla olevat rakennelmat ja injektointilaitokset;
- iv) kaikki järjestelmän moitteettoman, turvallisen ja tehokkaan toiminnan kannalta välttämättömät laitteet tai laitteistot, mukaan lukien suojaus-, valvonta- ja ohjausjärjestelmät. Tähän voi sisältyä yksinomaan hiilidioksidin siirtoon ja varastointiin tarkoitettua liikkuvaa kalustoa edellyttäen, että tällainen liikkuva kalusto vastaa puhtaan liikennevälineen määritelmää;

⁽²⁸⁾ Jokainen i–vi alakohdassa luetelluista vetyä koskevista rakenteista voi olla vasta rakennettu rakenne tai maakaasukäytöstä vetykäyttöön muutettu rakenne tai näiden kahden yhdistelmä. Energiainfrastruktuuriksi katsotaan i–vi alakohdassa luetellut vetyä koskevat rakenteet, joihin kolmansilla osapuolilla on pääsy.

⁽²⁹⁾ Energiainfrastruktuuriksi katsotaan i–iv alakohdassa luetellut hiilidioksidia koskevat rakenteet, joihin kolmansilla osapuolilla on pääsy.

⁽³⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/31/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, hiilidioksidin geologisesta varastoinnista ja neuvoston direktiivin 85/337/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2000/60/EY, 2001/80/EY, 2004/35/EY, 2006/12/EY ja 2008/1/EY ja asetuksen (EY) N:o 1013/2006 muuttamisesta (EUVL L 140, 5.6.2009, s. 114).

- e) infrastruktuuri, jota käytetään useilta tuottajilta/käyttäjiltä peräisin olevan höyryn, kuuman veden tai jäädytettyjen nesteiden muodossa olevan lämpöenergian siirtoon tai jakeluun ja joka perustuu uusiutuvaan energiaan tai teollisista sovelluksista peräisin olevan hukkalämmön käyttöön;
- f) yhteistä etua koskevat hankkeet siten kuin ne on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 347/2013⁽³¹⁾ 2 artiklan 4 alakohdassa ja tai keskinäistä etua koskevat hankkeet siten kuin niihin viitataan SEUT-sopimuksen 171 artiklassa;
- g) muut infrastruktuuriluokat koskien infrastruktuuria, joka mahdollistaa fyysiset tai johtimettomat yhteydet uusiutuvan tai hiilivapaan energian tuottajien ja käyttäjien välille useista liityntä- ja ottokohdista ja joka on avoin kolmansille osapuolille, jotka eivät ole osa infrastruktuurin omistaja-/hallinnoijajäritystä;
- (37) 'energiatehokkuudella' rakennuksen energiatehokkuutta siten kuin se on määritelty direktiivin (EU) 2010/31/EU 2 artiklan 4 alakohdassa;
- (38) 'energiansäästöillä' energiansäästöä siten kuin se on määritelty direktiivin 2012/27/EU 2 artiklan 5 alakohdassa;
- (39) 'ympäristönsuojelulla' kaikkia toimia tai toimintoja, joilla pyritään vähentämään tai ehkäisemään fyysiselle ympäristölle (mukaan lukien ilmalle, vedelle ja maaperälle), ekosysteemeille tai luonnonvaroille ihmisen toiminnasta aiheutuvia pilaantumisia, kielteisiä ympäristövaikutuksia tai muita haittoja, ilmastonmuutoksen hillintä mukaan luettuna, pienentämään tällaisten haittojen riskiä, suojaamaan ja palauttamaan biologista monimuotoisuutta tai edistämään luonnonvarojen järkipäistä käyttöä, mukaan lukien energiansäästötoimenpiteet ja uusiutuvien energialähteiden käyttö sekä muut tekniikat kasvihuonekaasupäästöjen ja muiden epäpuhtauksien vähentämiseksi, sekä siirtymään kiertotalousmalleihin ensimateriaalien käytön vähentämiseksi ja tehokkuuden parantamiseksi. Se kattaa myös toimet, joilla vahvistetaan sopeutumiskykyä ja minimoidaan haavoittuvuus ilmastovaikutusten suhteen;
- (40) 'ympäristöverolla tai veronluonteisella ympäristömaksulla' veroa tai maksua, jota sovelletaan sellaiseen määrääntymisperusteeseen, tuotteeseen tai palveluun, jolla on selkeä kielteinen vaikutus ympäristöön tai jonka tarkoituksena on veloittaa tietyistä toiminnoista, tavaroista tai palveluista siten, että ympäristökustannukset voidaan sisällyttää niiden hintaan tai tuottajat ja kuluttajat ohjata ympäristöystävällisempään toimintaan;
- (41) 'arviointisuunnitelmalla' asiakirjaa, joka kattaa yhden tai useamman tukiohjelman ja sisältää vähintään seuraavat seikat:
- arvioitavat tavoitteet,
  - arviointikysymykset,
  - tulosindikaattorit,
  - arvioinnin suunniteltu suorittamismenetelmä,
  - tiedonkeruuta koskevat vaatimukset,
  - arvioinnin ehdotettu ajoitus, mukaan lukien väliarviointiraportin ja lopullisen arviointiraportin jättämispäivä ja
  - arvioinnin suorittavan riippumattoman elimen kuvaus tai kriteerit, joita käytetään sen valinnassa, ja tavat, joilla arviointi julkistetaan;
- (42) 'laajennettua tuottajan vastuuta koskevalla järjestelmällä' 'laajennettua tuottajan vastuuta koskevaa järjestelmää siten kuin se on määritelty direktiivin 2008/98/EU 2 artiklan 21 alakohdassa;
- (43) 'sähköntuottajalla' yritystä, joka tuottaa sähkövoimaa kaupallisiin tarkoituksiin;
- (44) 'kasvihuonekaasulla' kaasua, joka voimistaa kasvihuonevaikutusta absorboimalla infrapunasäteilyä, mukaan lukien hiilidioksidi, metaani, typpioksiduuli ja fluoratut kaasut, kuten fluorihilivedyt;
- (45) 'tehokkaalla yhteistuotannolla' tehokasta yhteistuotantoa siten kuin se on määritelty direktiivin 2012/27/EU 2 artiklan 34 alakohdassa;

⁽³¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 347/2013, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2013, Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista ja päätöksen N:o 1364/2006/EY kumoamisesta sekä asetusten (EY) N:o 713/2009, (EY) N:o 714/2009 ja (EY) N:o 715/2009 muuttamisesta (EUVL L 115, 25.4.2013, s. 39).

- (46) "vetyverkonhaltijalla" luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka harjoittaa vetyverkossa vedynsiirto-toimintaa ja on vastuussa vetyverkon käytöstä, ylläpidosta ja tarvittaessa kehittämisestä tietyllä alueella, ja sen mahdollisista yhteyksistä muihin vetyverkkoihin sekä sen varmistamisesta, että verkko pystyy täyttämään kohtuulliset vedyn siirtovaatimukset pitkällä aikavälillä;
- (47) 'tasepoikkeamalla' tasepoikkeamaa siten kuin se on määritelty asetuksen (EU) 2017/2195 2 artiklan 8 alakohdassa;
- (48) 'taseselvityksellä' taseselvitystä siten kuin se on määritelty asetuksen (EU) 2017/2195 2 artiklan 9 alakohdassa;
- (49) 'taseselvitysjaksoilla' taseselvitysjaksoa siten kuin se on määritelty asetuksen (EU) 2019/943 2 artiklan 15 alakohdassa;
- (50) 'yksittäisellä tuella' tapauskohtaista tukea ja tukiohjelman perusteella myönnettävää tukea, josta on ilmoitettava;
- (51) 'keskeytettävyyjärjestelmällä' sähkön toimitusvarmuuteen tähtävää toimenpidettä, jonka tarkoituksena on varmistaa sähköjärjestelmän vakaa verkkotaajuus tai puuttua lyhyen aikavälin toimitusongelmiin, muun muassa keskeyttämällä kuormitus;
- (52) 'mikroyrityksillä' yritysiksi, jotka täyttävät mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä annetussa komission suosituksessa ⁽³²⁾ asetetut mikroyrityksiä koskevat edellytykset;
- (53) 'luontopohjaisella ratkaisulla' luonnon innoittamaa ja luontopohjaista ratkaisua, joka on kustannustehokas ja tuottaa yhtä aikaa ympäristö-, sosiaalisia ja taloudellisia hyötyjä ja auttaa vahvistamaan selviytymiskykyä ja tuo enemmän ja monimuotoisemmin luontoa ja luonnonmukaisia piirteitä ja prosesseja kaupunkiin, maamaisemiin ja merimaisemiin paikallisten, resurssitehokkaiden ja järjestelmään kohdistuvien toimien avulla;
- (54) 'verkon ylikuormitustoimenpiteellä' sähkön toimitusvarmuuteen tähtävää toimenpidettä, jonka tarkoituksena on kompensoida sähkön siirto- tai jakeluverkon riittämättömyyttä;
- (55) 'epäpuhtauksilla' epäpuhtauksia siten kuin ne on määritelty asetuksen (EU) 2020/852 2 artiklan 10 alakohdassa;
- (56) 'pilaantumisen aiheuttajalla' pilaantumisen aiheuttajaa siten kuin se on määritelty neuvoston suosituksen 75/436/Euratom/EHTY/ETY ⁽³³⁾ liitteessä olevassa 3 kohdassa;
- (57) 'pilaamisella' pilaamista siten kuin se on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2010/75/EU ⁽³⁴⁾ 3 artiklan 2 alakohdassa;
- (58) 'aiheuttamisperiaatteella' periaatetta, jonka mukaan pilaantumisen aiheuttajan on maksettava kunnostamisesta aiheutuvat kustannukset;
- (59) 'valmistelulla uudelleenkäyttöön' valmistelua uudelleenkäyttöön siten kuin se on määritelty direktiivin 2008/98/EU 3 artiklan 16 alakohdassa;
- (60) 'latausinfrastruktuurilla' kiinteää tai liikkuvaa infrastruktuuria, jolla mahdollistetaan sähkön jakelu puhtaisiin liikennevälineisiin tai puhtaalle liikkuvalle tukikalustolle;
- (61) 'hyödyntämisellä' hyödyntämistä siten kuin se on määritelty direktiivin 2008/98/EY 3 artiklan 15 alakohdassa;
- (62) 'kierrätyksellä' kierrätystä siten kuin se on määritelty direktiivin 2008/98/EY 3 artiklan 17 alakohdassa;
- (63) 'viitehankkeella' esimerkkihanketta, joka edustaa tukiohjelman tietyn tuensaajaluokan keskimääräistä hanketta;

⁽³²⁾ Komission suositus 2003/361/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).

⁽³³⁾ Neuvoston suositus, annettu 3 päivänä maaliskuuta 1975, kustannusten kohdentamisesta ja ympäristöä koskevasta julkisten viranomaisten toiminnasta (EYVL L 194, 25.7.1975, s. 1).

⁽³⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/75/EU, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, teollisuuden päästöistä (yhtenäistetty ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen) (EUVL L 334, 17.12.2010, s. 17).

- (64) 'tankkausinfrastruktuurilla' kiinteää tai liikkuvaa infrastruktuuria, joka mahdollistaa vedyn, maakaasun (kaasumuotoisena (paineistettu maakaasu, CNG) ja nestemuotoisena (nesteytetty maakaasu, LNG)), biokaasun ja biopolttoaineiden, kehittyneet biopolttoaineet mukaan luettuina, tai uusiutuvasta tai vähähiilisestä energiasta tuotettujen synteettisten polttoaineiden tarjonnan;
- (65) 'ennallistamisella' ympäristön hoitotoimia, joiden tavoitteena on palauttaa ennalleen ekosysteemin toiminnan taso huonontuneilla alueilla, ja joiden päämääränä on uudistettu ja jatkuva ekosysteemi-palvelujen tarjonta pikemminkin kuin osoitetun luonnontilaisen tai lähes luonnontilaisen viite-ekosysteemin biologinen monimuotoisuus ja eheys;
- (66) 'kunnostamisella' ympäristön hoitotoimia, kuten kontaminanttien tai liikaravinteiden poistamista maaperästä ja vedestä tai niiden myrkyttömäksi tekemistä, joilla pyritään poistamaan huonontumisen lähteet;
- (67) 'uusiutuvalla sähköllä' uusiutuvista lähteistä tuotettua sähköä siten kuin se on määritelty direktiivin (EU) 2018/2001 2 artiklan 1 alakohdassa;
- (68) 'uusiutuvan energian yhteisöllä' uusiutuvan energian yhteisöä siten kuin se on määritelty direktiivin (EU) 2018/2001 2 artiklan 16 alakohdassa;
- (69) 'uusiutuvalla energialla' uusiutuvista lähteistä peräisin olevaa energiaa tai uusiutuvaa energiaa siten kuin ne on määritelty direktiivin (EU) 2018/2001 2 artiklan 1 alakohdassa;
- (70) 'uusiutuvalla vedyllä' vetyä, joka on tuotettu uusiutuvasta energiasta direktiivissä (EU) 2018/2001 esitettyjen, muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden määrittelymenetelmien mukaisesti;
- (71) 'muuta kuin biologista alkuperää olevilla uusiutuvilla nestemäisillä ja kaasumaisilla liikenteen polttoaineilla' muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia nestemäisiä ja kaasumaisia liikenteen polttoaineita siten kuin ne on määritelty direktiivin (EU) 2018/2001 2 artiklan 36 alakohdassa;
- (72) 'resurssien riittävyydellä' tuotetun kapasiteetin tasoa, jonka katsotaan riittävän kysynnän tyydyttämiseksi tarjousalueella kaikkina aikoina ja joka perustuu sellaisten organisaatioiden käyttämään tavanomaiseen tilastolliseen indikaattoriin, joilla unionin toimielimet ovat tunnustaneet olevan olennaisen tärkeä rooli sähkön sisämarkkinoiden luomisessa, kuten sähkön siirtoverkonhaltijoiden eurooppalainen verkosto (ENTSO-E);
- (73) 'resurssitehokkuudella' tuotusyksikön tuottamiseen tarvittavien panosten määrän vähentämistä tai neitseellisten panosten korvaamista uusiopanoksilla;
- (74) 'palauttamisella' prosessia, jolla tuetaan ekosysteemin elpymistä biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseksi ja ekosysteemien erityisesti ilmastonmuutokseen liittyvän selviytymiskyvyn parantamiseksi. Ekosysteemien palauttaminen kattaa toimenpiteet, joilla parannetaan ekosysteemin tilaa ja luodaan tai perustetaan ekosysteemi uudelleen, sekä toimenpiteet ekosysteemien selviytymiskyvyn ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen parantamiseksi;
- (75) 'uudelleenkäytöllä' uudelleenkäyttöä siten kuin se on määritelty direktiivin 2008/98/EY 3 artiklan 13 alakohdassa ja johon sisältyvät kaikki toimet, joilla tuotteita tai osia, jotka eivät ole jätettä, käytetään uudelleen muihin tarkoituksiin kuin niihin, joita varten ne on suunniteltu;
- (76) 'pienillä yrityksillä' yrityksiä, jotka täyttävät mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä annetussa komission suosituksessa asetetut pienen yrityksen kriteerit;
- (77) 'pienillä ja keskisuurilla yrityksillä' ('pk-yrityksillä') yrityksiä, jotka täyttävät mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä annetussa komission suosituksessa asetetut edellytykset;
- (78) 'pienellä midcap-yrityksellä' yritystä, joka ei ole pk-yritys ja jonka työntekijöiden määrä on enintään 499 laskettuna komission asetuksen (EU) N:o 651/2014⁽³⁵⁾ liitteessä I olevan 3–6 artiklan mukaisesti ja jonka vuotuinen liikevaihto on enintään 100 miljoonaa euroa tai tilikauden tase on enintään 86 miljoonaa euroa. Useampia yhteisöjä pidetään yhtenä yrityksenä, jos jokin asetuksen (EU) N:o 651/2014 liitteessä I olevan 3 artiklan 3 kohdassa luetelluista edellytyksistä täyttyy;

⁽³⁵⁾ Komission asetus (EU) N:o 651/2014, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2014, tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (EUVL L 187, 26.6.2014, s. 1).

- (79) 'älylatauksella' lataustoimintoa, jossa akkuun siirrettävän sähkön määrä säätyy reaaliaikaisesti sähköisen tiedonsiirron kautta saadun tiedon perusteella;
- (80) 'älyvalmiudella' rakennusten tai niiden osien kykyä mukauttaa toimintansa asukkaiden tarpeiden mukaan, mukaan lukien energiatehokkuuden ja kokonaistehokkuuden optimointi, ja kykyä mukauttaa toimintansa verkon signaaleiden mukaan;
- (81) 'tavanomaisilla tasevasteilla' kaikkia teknologioita koskevia syrjimättömiä tasevastuita, jotka eivät vapauta yhtäkään tuottajaa asetuksen (EU) 2019/943 5 artiklan mukaisista tasevastuista;
- (82) 'töiden aloittamisella' ensimmäistä sitovaa sitoumusta (esim. tilata laitteita tai aloittaa rakentaminen), joka tekee investoinnista peruuttamattoman. Maan ostoa ja valmistelutöitä, kuten lupien hankkimista ja alustavien toteutettavuustutkimusten tekemistä, ei katsota töiden alkamiseksi. Yrityskaupoissa 'töiden alkamisella' tarkoitetaan hankittuun toimipaikkaan suoraan liittyvien omaisuuserien hankintahetkeä;
- (83) 'strategisella reservillä' kapasiteettimekanismia, jossa sähkökapasiteettia, kuten tuotantoa, varastointia tai kysyntäjoustoa, pidetään sähkömarkkinoiden ulkopuolella ja otetaan käyttöön ainoastaan erityisolosuhteissa;
- (84) 'omistamisen kokonaiskustannuksilla' liikennevälineen hankinta- ja omistuskustannuksia liikennevälineen koko käyttöajalta, mukaan lukien liikennevälineen hankinta- tai leasingkustannukset, polttoainekustannukset, huolto- ja korjauskustannukset, vakuutuskustannukset, rahoituskulut ja verot;
- (85) 'siirtoverkonhaltijalla' siirtoverkonhaltijaa siten kuin se on määritelty direktiivin (EU) 2019/944 2 artiklan 35 alakohdassa;
- (86) 'liikennevälineellä' jotakin seuraavista:
- luokan M1, M2, N1, M3, N2, N3 tai L ajoneuvo;
  - matkustaja- tai tavaraliikenteen sisävesi- tai meri- ja rannikkoalus;
  - raideliikenteen liikkuva kalusto;
  - ilma-alus;
- (87) 'käsittelyllä' käsittelyä siten kuin se on määritelty direktiivin 2008/98/EY 3 artiklan 14 alakohdassa;
- (88) 'unionin verotuksen vähimmäistasolla' unionin oikeudessa säädettyä verotuksen vähimmäistasoa; energiatuotteiden ja sähkön osalta sillä tarkoitetaan neuvoston direktiivin 2003/96/EY ⁽³⁶⁾ liitteessä I säädettyä verotuksen vähimmäistasoa;
- (89) 'unionin normilla'
- pakollista unionin normia, jossa vahvistetaan tasot, jotka yksittäisten yritysten on saavutettava ympäristön kannalta, lukuun ottamatta unionin tasolla asetettuja normeja tai tavoitteita, jotka sitovat jäsenvaltioita mutta eivät yksittäisiä yrityksiä;
  - velvoitetta käyttää parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa (BAT), siten kuin se on määritelty direktiivissä 2010/75/EU, ja sen varmistamista, että päästötasot eivät ylitä tasoa, joka saavutettaisiin soveltamalla parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa; kun parhaaseen käytettävissä olevaan tekniikkaan liittyvät päästötasot ⁽³⁷⁾ on määritelty direktiivin 2010/75/EU tai muiden sovellettavien direktiivien nojalla annetuissa täytäntöönpanosäädöksissä, kyseisiä tasojä käytetään näitä suuntaviivoja sovellettaessa; jos nämä tasot ilmaistaan vaihteluvälinä, sovelletaan sitä raja-arvoa, jonka kyseinen yritys saavuttaa parhaalla käytettävissä olevalla tekniikalla ensimmäisen kerran;
- (90) 'jätteellä' jätettä siten kuin se on määritelty direktiivin 2008/98/EY 3 artiklan 1 alakohdassa;
- (91) 'hukkalämmöllä' hukkalämpöä siten kuin se on määritelty direktiivin (EU) 2018/2001 2 artiklan 9 alakohdassa.

⁽³⁶⁾ Neuvoston direktiivi 2003/96/EY, annettu 27 päivänä lokakuuta 2003, energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehyksen uudistamisesta (EUVL L 283, 31.10.2003, s. 51).

⁽³⁷⁾ Tähän voi sisältyä asiaan liittyviä päästötasoja (BAT-AEL), energiatehokkuustasoja (BAT-AEEL) tai ympäristötehokkuuden tasojä (BAT-AEPL).

3. SISÄMARKKINOILLE SOVELTUVUUDEN ARVIOINTI PERUSSOPIMUKSEN 107 ARTIKLAN 3 KOHDAN C ALAKOHDAN NOJALLA

20. Näissä suuntaviivoissa esitetään sisämarkkinoille soveltuvuuden kriteerit, jotka koskevat perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisia ympäristönsuojelutavoitteisiin, ilmastotavoitteet mukaan lukien, ja energiatavoitteisiin kohdennettuja tukitoimenpiteitä, joista on ilmoitettava perussopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaisesti.
21. Komissio voi perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla katsoa sisämarkkinoille soveltuvaksi valtiontuen tietyn taloudellisen toiminnan kehityksen edistämiseen unionissa (positiivinen edellytys), jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla (negatiivinen edellytys).
22. Kun komissio arvioi, voidaanko ympäristönsuojelu- ja energia-alan valtiontukea pitää sisämarkkinoille soveltuvana perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla, se analysoi seuraavia näkökohtia:
- a) ensimmäisen (positiivisen) edellytyksen täyttyminen edellyttää, että ympäristönsuojelu- ja energiataloudellisen toiminnan kehitystä:
- i) sen taloudellisen toiminnan määrittely, jota toimenpide edistää, sen myönteiset vaikutukset koko yhteiskuntaan ja soveltuvin osin sen merkitys unionin toimintapolitiikkojen kannalta (ks. 3.1.1 kohta),
  - ii) tuen kannustava vaikutus (ks. 3.1.2 kohta) ja
  - iii) mitään asiaa liittyvää unionin oikeuden säännöstä ei rikota (ks. 3.1.3 kohta);
- b) toisen (negatiivisen) edellytyksen täyttyminen edellyttää, että ympäristönsuojelu- ja energiataloudellisen toiminnan kehitystä ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla:
- i) valtion tukitoimenpiteiden tarve (ks. 3.2.1.1 kohta),
  - ii) tuen tarkoituksenmukaisuus (ks. 3.2.1.2 kohta),
  - iii) tuen oikeasuhteisuus (tuen rajaaminen vähimpään, joka on tarpeen tuen tavoitteen saavuttamiseksi), mukaan lukien tuen kasautuminen (ks. 3.2.1.3 kohta),
  - iv) tuen läpinäkyvyys (ks. 3.2.1.4 kohta),
  - v) kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien tuen kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen (ks. 3.2.2 kohta) ja
  - vi) tuen myönteisten ja kielteisten vaikutusten punnitseminen (ks. 3.3 kohta).

3.1 Positiivinen edellytys: tuen on edistettävä tietyn taloudellisen toiminnan kehitystä

3.1.1 *Sen taloudellisen toiminnan määrittely, jota toimenpide edistää, sen myönteiset vaikutukset koko yhteiskuntaan ja soveltuvin osin sen merkitys unionin toimintapolitiikkojen kannalta*

23. Jäsenvaltioiden on valtiontuki-ilmoituksissaan yksilöitävä taloudellinen toiminta, jota tuella edistetään, ja se, miten kyseistä toimintaa tuetaan.
24. Tuella, jolla ehkäistään tai vähennetään taloudellisen toiminnan kielteisiä vaikutuksia ilmastoon tai ympäristöön, voidaan edistää taloudellisen toiminnan kehitystä lisäämällä kyseisen taloudellisen toiminnan kestävyttä. Tuella voidaan myös varmistaa, että toiminta voi jatkua tulevaisuudessa aiheuttamatta kohtuuttomia ympäristövahinkoja ja tukea uusien taloudellisten toimintojen ja palvelujen luomista (niin sanotun vihreän talouden kehityksen tukeminen).
25. Jäsenvaltion on myös kuvattava mahdollinen unionin ilmasto-, ympäristö- ja energiapolitiikan tavoitteiden saavuttamista edistävä vaikutus ja erityisesti tuen odotetut hyödyt, jotka liittyvät sen olennaiseen vaikutukseen ympäristönsuojeluun, mukaan lukien ilmastonmuutoksen hillitseminen, tai energian sisämarkkinoiden tehokkaaseen toimintaan.

3.1.2 Kannustava vaikutus

26. Tuen voidaan katsoa edistävän taloudellista toimintaa vain, jos sillä on kannustava vaikutus. Kannustava vaikutus ilmenee silloin, kun tuki kannustaa tuensaaajaa muuttamaan käyttäytymistään, harjoittamaan lisää taloudellista toimintaa tai harjoittamaan ympäristöystävällisempää taloudellista toimintaa, jota se ei harjoittaisi ilman tukea tai harjoittaisi rajallisemmin tai eri tavalla.
27. Tuella ei saa kattaa kustannuksia toiminnasta, jota tuensaaaja harjoittaisi joka tapauksessa, eikä sillä saa kompensoida taloudelliseen toimintaan liittyvää tavanomaista liiketoimintariskiä ⁽³⁸⁾.
28. Kannustavan vaikutuksen osoittaminen edellyttää tosiasiallisen skenaarion ja ilman tukea todennäköisesti toteutuvan vaihtoehtoisen skenaarion määrittämistä ⁽³⁹⁾. Komissio tarkastelee tätä 3.2.1.3 kohdassa tarkoitettua kvantifioinnin pohjalta.
29. Komissio katsoo, että tuella ei ole kannustavaa vaikutusta tuensaaajaan sellaisissa tapauksissa, joissa hankkeeseen tai toimintaan liittyvät työt on aloitettu jo ennen kuin tuensaaaja jättää kirjallisen tukihakemuksen kansallisille viranomaisille. Jos tuensaaaja aloittaa hankkeen toteuttamisen ennen hakemista, kaikki kyseiselle hankkeelle myönnetty tuki katsotaan sisämarkkinoille soveltumattomaksi.
30. Tukihakemus voidaan tehdä eri muodoissa, esimerkiksi tarjouksena tarjouskilpailussa. Hakemuksessa on oltava ainakin hakijan nimi, kuvaus hankkeesta tai toiminnasta, sen sijainti mukaan luettuna, sekä hankkeen toteuttamiseen tarvittavan tuen määrä.
31. Tietyissä poikkeustapauksissa tuella voi olla kannustava vaikutus myös sellaisten hankkeiden osalta, jotka on aloitettu ennen tukihakemuksen jättämistä. Tällöin tuella katsotaan olevan kannustava vaikutus erityisesti seuraavissa tilanteissa:
- tuki myönnetään automaattisesti puolueettomien ja syrjimättömien perusteiden ja ilman jäsenvaltion harkintavaltaa ja tukitoimenpide on hyväksytty ja se on voimassa ennen tuetun hankkeen tai toiminnan aloittamista, lukuun ottamatta verotuksellisia jatko-ohjelmia, joissa toiminta kuului jo aikaisempien, veroetujen muodossa olevien järjestelmien piiriin;
  - kansalliset viranomaiset ovat ennen töiden aloittamista julkaisseet ilmoituksen aikomuksestaan ottaa ehdotettu tukitoimenpide käyttöön edellyttäen, että komissio hyväksyy toimenpiteen perussopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Tämä ilmoitus on asetettava saataville julkisella verkkosivustolla (tai muilla julkisilla tiedotusvälineillä, jotka ovat yhtä laajasti ja helposti saatavilla), ja siinä on ilmoitettava selkeästi, minkä tyyppisiä hankkeita jäsenvaltio ehdottaa tukikelpoisiksi ja mistä ajankohdasta alkaen jäsenvaltio aikoo katsoa tällaiset hankkeet tukikelpoisiksi. Ehdotettua tukikelpoisuutta ei saa perusteettomasti rajoittaa. Tuensaaajan on täytynyt ilmoittaa tuen myöntävälle viranomaiselle ennen töiden aloittamista, että ehdotettua tukitoimenpidettä pidettiin investointipäätösten ehtona. Jos jäsenvaltio vetoaa tällaiseen ilmoitukseen kannustavan vaikutuksen osoittamiseksi, sen on toimitettava valtiontuki-ilmoituksensa yhteydessä kopio kyseisestä ilmoituksesta ja linkki verkkosivustolle, jolla se on julkaistu, tai vastaavat todisteet ilmoituksen yleisestä saatavuudesta;

⁽³⁸⁾ Ks. unionin tuomioistuimen tuomio 13.6.2013, *HGA and others v. komissio*, C-630/11 P – C-633/11 P, ECLI:EU:C:2013:387, 104 kohta.

⁽³⁹⁾ Tämän skenaarion on oltava uskottava ja todellinen ja liityttävä päätöksenteossa huomioon otettaviin tekijöihin ajankohtana, jolloin tuensaaaja päättää hankkeesta. Jäsenvaltioita kehoitetaan erityisesti käyttämään yritysten hallintoelinten asiakirjoja, riskiarvioita, tilinpäätöksiä, sisäisiä liiketoimintasuunnitelmia, asiantuntijalausuntoja ja muita arvioitavaan hankkeeseen liittyviä selvityksiä. Asiakirjat, jotka sisältävät tietoja kysyntä-, kustannus- ja talousennusteista, ja asiakirjat, jotka on toimitettu investointikomitealle ja joissa kuvaillaan investointi-/toimintaskenarioita, tai asiakirjat, jotka on tarkoitettu rahoituslaitoksille, voivat auttaa jäsenvaltioita osoittamaan kannustavan vaikutuksen. Asiakirjojen on oltava ajankohtaisia investointia/toimintaa koskevaan päätöksentekoprosessiin nähden.

c) toimintatukea myönnetään olemassa oleville laitoksille ympäristöystävälliseen tuotantoon, kun "töiden aloittamista" ei voida määrittää koska asiaan ei liity uutta merkittävää investointia. Näissä tapauksissa kannustava vaikutus voidaan osoittaa muutoksella laitoksen toiminnassa ympäristöystävälliseen suuntaan sen sijaan että olisi valittu vaihtoehtoinen halvempi toimintatapa, joka olisi ollut vähemmän ympäristöystävällinen.

32. Komissio katsoo, että pelkästään toiminnan sopeuttamiseen unionin normien mukaiseksi myönnettävällä tuella ei periaatteessa ole kannustavaa vaikutusta. Yleissääntönä on, että ainoastaan unionin normien ylittämiseen tähtäävällä tuella voi olla kannustava vaikutus. Jos kyseinen unionin normi on kuitenkin jo hyväksytty mutta ei vielä voimassa, tuella voi olla kannustava vaikutus, jos se kannustaa investoinnin toteuttamiseen ja loppuunsaattamiseen vähintään 18 kuukautta ennen normin voimaantuloa, ellei 4.1–4.13 kohdasta muuta johdu. Jotta jäsenvaltioita ei saataisi luopumaan sellaisten velvoittavien kansallisten normien asettamisesta, jotka ovat tiukempia tai kunnianhimoisempia kuin vastaavat unionin normit, tukitoimenpiteillä voi olla kannustinvaikutus riippumatta siitä, onko olemassa tällaisia kansallisia normeja. Sama pätee tukeen, joka on myönnetty silloin, kun voimassa on velvoittavia kansallisia normeja, mutta ei unionin normeja.

3.1.3 Mitään asiaan liittyvää unionin oikeuden säännöstä ei rikota

33. Jos tuettu toiminta tai valtiontukitoimenpide tai sen ehdot, mukaan lukien rahoitusmenetelmä, kun se kuuluu erottamattomasti tukitoimenpiteeseen, rikkovat asiaa koskevaa unionin oikeutta, tukea ei voida pitää sisämarkkinoille soveltuvana. Näin voi olla esimerkiksi silloin, kun tukeen sovelletaan ehtoja, joiden mukaan tukea myönnetään suoraan tai välillisesti tuotteiden tai laitteiden alkuperän perusteella, kuten vaatimuksia, joiden mukaan tuensaajan on ostettava kotimaassa tuotettuja tuotteita.

3.2 Negatiivinen edellytys: tuki ei saa perusteettomasti vaikuttaa kaupankäynnin edellytyksiin yhteisen edun vastaisesti

3.2.1 Kilpailun ja kaupan vääristymien minimointi

3.2.1.1 Tuen tarpeellisuus

34. Ehdotettu valtiontukitoimenpide on kohdennettava tilanteeseen, jossa sillä voidaan saada aikaan, esimerkiksi korjaamalla markkinoiden toimintapuute tai muu merkityksellinen este kyseiselle hankkeelle tai toiminnalle, sellainen olennainen kehitys, jota markkinat eivät pysty itsellään saavuttamaan. Vaikka yleisesti katsotaan, että kilpailuun perustuvilla markkinoilla on taipumus saada aikaan tehokkaita tuloksia taloudellisen toiminnan, hintojen, tuotoksen ja resurssien käytön osalta, markkinoiden toimintapuutteiden vallitessa valtiontukina toteutettavat julkiset toimenpiteet voivat parantaa markkinoiden tehokasta toimintaa ja siten edistää taloudellisen toiminnan kehitystä siinä määrin kuin markkinat eivät yksinään kykene tuottamaan tehokasta tulosta. Jäsenvaltion olisi määriteltävä markkinoiden toimintapuutteet, jotka estävät riittävän ympäristönsuojelun tason saavuttamisen tai tehokkaiden energian sisämarkkinoiden toiminnan. Ympäristönsuojeluun ja energia-alaan vaikuttavat merkittävimmät markkinoiden toimintapuutteet, jotka voivat estää parhaan mahdollisen tuloksen saavuttamisen ja johtaa tehottomaan lopputulemaan, ovat seuraavat:

a) Negatiiviset ulkoisvaikutukset: Nämä ovat yleisimpiä ympäristötukitoimenpiteiden yhteydessä ja niitä syntyy, kun pilaantumista ei ole hinnoiteltu asianmukaisesti eli kyseinen yritys ei joudu vastaamaan kaikista pilaantumisen aiheuttamista kustannuksista. Tässä tapauksessa omia etujaan ajavilla yrityksillä ei ehkä ole riittävää kannustinta ottaa taloudellisesta toiminnastaan aiheutuvia negatiivisia ulkoisvaikutuksia huomioon valitessaan tiettyä teknologiaa tai päättäessään tuotantonsa tasosta. Toisin sanoen kustannukset, joista yritys vastaa, eivät täysin kuvasta kuluttajille ja koko yhteiskunnalle aiheutuvia kustannuksia. Sen vuoksi yrityksillä ei tavallisesti ole riittävää kannustinta vähentää aiheuttamaansa pilaantumista tai toteuttaa yksittäisiä toimenpiteitä ympäristön suojelemiseksi.

b) Positiiviset ulkoisvaikutukset: Se, että osa investoinnin tuomasta edusta koituu muille markkinatoimijoille kuin investoijalle, voi johtaa siihen, että yritykset tekevät vähemmän investointeja. Positiivisia ulkoisvaikutuksia voi esiintyä esimerkiksi silloin, kun on kyse investoinneista ekoinnovointiin, järjestelmän vakauteen, uusiin ja innovatiivisiin uusiutuviin energialähteisiin liittyviin teknologioihin ja innovatiivisiin kysynnän hallintatoimenpiteisiin tai kun on kyse energiainfrastruktuureista tai sähkön toimitusvarmuutta koskevista toimenpiteistä, joista hyötyvät useat jäsenvaltiot tai useammat kuluttajat.

- c) Epäsymmetrinen informaatio: Tätä esiintyy tavallisesti markkinoilla, joilla joillain markkinaosapuolilla on käytettävissään vähemmän tietoja kuin toisilla. Tällainen tilanne voisi syntyä muun muassa silloin, kun ulkopuolisilla sijoittajilla on puutteelliset tiedot hankkeen todennäköisistä tuotoista ja riskeistä. Se on mahdollista myös rajat ylittävän infrastruktuuriyhteistyön tapauksessa, kun yksi osapuoli on informaation suhteen huonommassa asemassa kuin toinen. Vaikka riski tai epävarmuus eivät sinällään johda markkinoiden toimintapuutteeseen, epäsymmetrisen informaation ongelma on kytköksissä tällaisen riskin ja epävarmuuden suuruuteen. Molemmat ovat usein suurempia kuoletusajoiltaan tyypillisesti pidemmissä ympäristöinvestoinneissa, mikä osaltaan lisää keskittymistä lyhyen aikavälin suunnitteluun. Tilannetta voivat entisestään kärjistää tällaisten investointien rahoitusehdot erityisesti pk-yritysten tapauksessa.
- d) Puutteellinen koordinointi: Tämä voi estää hankkeen kehittämisen tai sen tehokkaan suunnittelun sijoittajien erilaisten intressien ja kannustimien (ns. ristiriitaiset kannustimet), alihankinta- ja vastuuvakuutusku-
tannusten sekä yhteistyön tuloksia ja verkkoon kohdistuvia vaikutuksia (esimerkiksi sähköntoimitusten jatkuvuutta) koskevan epävarmuuden vuoksi. Tällaista puutteellista koordinointia voi esiintyä esimerkiksi kiinteistönomistajan ja vuokralaisen välillä energiatehokkaiden ratkaisujen suhteen. Informaatiopuutteet, erityisesti epäsymmetriseen informaatioon liittyvät ongelmat, voivat entisestään pahentaa koordinoi-
tiongelmia. Koordinointipuutteita voi syntyä myös siitä syystä, että on tarpeen saavuttaa tietty kriittinen massa ennen kuin hankkeen käynnistäminen on kaupallisesti houkuttelevaa. Tämä seikka voi olla erityisen merkityksellinen (rajat ylittävissä) infrastruktuurihankkeissa.
35. Pelkkä markkinoiden toimintapuutteen olemassaolo tietyssä yhteydessä ei kuitenkaan ole riittävä peruste valtiontuen tarpeellisuudelle. Muita politiikkoja ja toimenpiteitä voi jo olla käytössä joidenkin havaittujen markkinoiden toimintapuutteiden poistamiseksi. Esimerkkejä ovat muun muassa alakohtainen sääntely, unionin velvoittavat pilaamista koskevat normit, tarjontavelvoitteet, unionin päästökauppajärjestelmän kaltaiset hinnoittelumekanismit ja hiiliverot. Lisätoimenpiteet, kuten valtiontuet, voivat kohdistua vain jäljelle jäävään markkinoiden toimintapuutteeseen, eli sellaiseen markkinoiden toimintapuutteeseen, johon ei puututa tällaisilla muilla toimenpiteillä. On myös tärkeää osoittaa, miten valtiontuki vahvistaa muita käytössä olevia toimenpiteitä, joilla pyritään korjaamaan samoja markkinoiden toimintapuutteita. Sen vuoksi valtiontuen tarpeellisuuden osoittaminen on vaikeampaa, jos tuki heikentää samoihin markkinoiden toimintapuutteisiin kohdennettuja muita toimenpiteitä. Tästä syystä jäsenvaltion olisi myös yksilöitävä olemassa olevat politiikat ja toimenpiteet, jotka jo kohdistuvat havaittuihin sääntely- tai markkinapuutteisiin.
36. Komissio katsoo, että tuki on tarpeen, jos jäsenvaltio osoittaa, että se kohdistuu tehokkaasti markkinoiden jäljellä oleviin toimintapuutteisiin, ottaen huomioon myös muut jo käytössä olevat politiikat ja toimenpiteet, joilla puututaan osaan todetuista markkinoiden toimintapuutteista.
37. Kun valtiontukea myönnetään hankkeisiin tai toimintoihin, jotka tekniseltä sisällöltään, riskitasoltaan ja kooltaan ovat samantapaisia kuin ne hankkeet, joita jo toteutetaan unionissa markkinaehdoin, komissio katsoo periaatteessa, että kyse ei ole markkinoiden toimintapuutteesta ja vaatii lisänäyttöä ja -perusteluja valtiontuen tarpeellisuuden osoittamiseksi.
38. Tuen tarpeellisuuden osoittamiseksi jäsenvaltion on osoitettava, että hanketta tai, jos on kyse ohjelmasta, viitehanketta ei toteutettaisi ilman tukea. Komissio arvioi tätä 3.2.1.3 kohdassa tarkoitettua kvantifioinnin tai jäsenvaltion tuen tarpeellisuuden osoittamiseksi toimittaman näyttöön perustuvan analyysin pohjalta.

3.2.1.2 Tarkoituksenmukaisuus

39. Ehdotetun tukitoimenpiteen on oltava tarkoituksenmukainen keino saavuttaa tuen tavoite, toisin sanoen käytettävissä ei saa olla kilpailua vähemmän vääristävää toimintamuotoa ja tukivälinettä, jolla voidaan saavuttaa samat tulokset.

3.2.1.2.1 Tarkoituksenmukaisuus verrattuna vaihtoehtoihin politiikan välineisiin

40. Valtiontuki ei ole ainoa jäsenvaltioiden käytettävissä oleva politiikan väline ympäristönsuojelun tason parantamiseksi tai tehokkaiden energian sisämarkkinoiden luomiseksi. Käytettävissä voi olla muita tarkoituksenmukaisempia välineitä, kuten markkinapohjaisia välineitä tai kysyntäpuolen toimenpiteitä, joihin liittyy sääntelyä, energiatehokkuus etusijalle -periaatteen noudattamista⁽⁴⁰⁾, julkisia hankintoja tai standardointia, sekä julkisen infrastruktuurin rahoituslisäyksiä ja yleisiä verotoimenpiteitä. Myös vapaaehtoisten ympäristömerkkien kaltaisten ohjaustoimenpiteiden ja ympäristöystävällisten teknologioiden levittämisen vaikutus voi olla merkittävä korkeamman ympäristönsuojelun tason saavuttamisen kannalta⁽⁴¹⁾.
41. Eri toimenpiteet saman markkinoiden toimintapuutteen korjaamiseksi voivat vaikuttaa toisiaan vastaan. Näin on silloin, kun on otettu käyttöön tehokas markkinapohjainen järjestelmä, jolla puututaan nimenomaan ulkoisvaikutusten ongelmaan. Tällainen on esimerkiksi unionin päästökauppajärjestelmä. Jos saman markkinoiden toimintapuutteen korjaamiseksi otetaan käyttöön toinen tukitoimenpide, vaarana on markkinapohjaisen järjestelmän tehokkuuden heikkeneminen. Kun siis tukiohjelmalla pyritään korjaamaan jäljellä olevia markkinoiden toimintapuutteita, se on suunniteltava siten, että se ei heikennä markkinapohjaisen mekanismin tehokkuutta.
42. Aiheuttamisperiaatteen ("saastuttaja maksaa"-periaatteen) noudattamisella ympäristölainsäädännön kautta pyritään varmistamaan, että negatiivisiin ulkoisvaikutuksiin liittyvä markkinoiden toimintapuute korjataan. Tämän vuoksi valtiontuki ei ole tarkoituksenmukainen väline eikä sitä voida myöntää, jos tuensaajan voidaan katsoa olevan vastuussa pilaantumisesta voimassa olevan unionin tai jäsenvaltion lainsäädännön nojalla.

3.2.1.2.2 Tarkoituksenmukaisuus verrattuna muihin tukivälineisiin

43. Valtiontukea ympäristönsuojeluun ja energia-alalle voidaan myöntää eri muodoissa. Jäsenvaltion olisi kuitenkin varmistettava, että tuki myönnetään muodossa, josta todennäköisesti aiheutuu vähiten kaupan ja kilpailun vääristymiä.
44. Tässä yhteydessä jäsenvaltion on osoitettava, miksi muut mahdollisesti kilpailua vähemmän vääristävät tukimuodot ovat vähemmän tarkoituksenmukaisia, kuten takaisinmaksettavat ennakoitavat avustusten sijasta, verohyvitykset veronalennusten sijasta tai tukimuodot, jotka perustuvat rahoitusinstrumentteihin, vieraan tai oman pääoman ehtoisten instrumenttien sijasta, esimerkiksi matalakorkoiset lainat tai korkotuet, valtion takaukset tai jokin vaihtoehtoinen tapa tarjota rahoitusta suotuisin ehdoin.
45. Valitut tukivälineet olisi oltava tarkoituksenmukainen suhteessa markkinoiden toimintapuutteeseen, jota tukitoimenpiteellä pyritään korjaamaan. Kun tosiasialliset tulot ovat epävarmoja, esimerkiksi energiansäästötoimenpiteiden tapauksessa, takaisinmaksettava ennakoitavoitteen voi olla tarkoituksenmukaisin väline.

⁽⁴⁰⁾ Periaatteen mukaan jäsenvaltioiden on energiaa koskevassa suunnittelussa ja toimintapolitiikka- ja investointipäätöksissä otettava mahdollisimman hyvin huomioon vaihtoehtoiset kustannustehokkaat energiatehokkuustoimenpiteet, joilla tehostetaan energian kysyntää ja tarjontaa erityisesti kustannustehokkaiden energian loppukäyttöä koskevien säästöjen, kysyntäjoustoa koskevien aloitteiden sekä energian tehokkaamman muuntamisen, siirtämisen ja jakelun avulla siten, että kuitenkin saavutetaan kyseisten päätösten tavoitteet. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1999, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 663/2009 ja (EY) N:o 715/2009, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/22/EY, 98/70/EY, 2009/31/EY, 2009/73/EY, 2010/31/EU, 2012/27/EU ja 2013/30/EU, neuvoston direktiivien 2009/119/EY ja (EU) 2015/652 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 525/2013 kumoamisesta (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 1).

⁽⁴¹⁾ Ympäristömerkkien ja ympäristövaihtamien käyttäminen tuotteissa voi olla toinen keino auttaa kuluttajia/käyttäjää tekemään tietoon perustuvia ostopäätöksiä ja lisätä ympäristöystävällisten tuotteiden kysyntää. Luotettavat ympäristömerkit ja todenperäiset ympäristövaihtamät, kun ne ovat hyvin suunniteltuja, tunnustettuja, ymmärrettyjä, luotettavia ja kuluttajien tärkeinä pitämiä, voivat tehokkaasti ohjata ja muokata (kuluttajien) valintoja ympäristöystävällisempään suuntaan. Yksi tehokkaimmista tavoista, joilla yritykset voivat osoittaa kuluttajille ja sidosryhmille täyttävänsä tiukat ympäristövaatimukset, on käyttää luotettavaa, selkeisiin kriteereihin perustuvaa merkintä-/sertifiointijärjestelmää, jonka todentaa ulkopuolinen taho. Tämän vuoksi komissio ei sisällytä näihin suuntaviivoihin erityisiä sääntöjä, jotka koskevat tukea ympäristöystävällisten tuotteiden kehittämiseen ja valmistukseen.

46. Jäsenvaltion on osoitettava, että tuki ja sen rakenne soveltuvat sen toimenpiteen tavoitteen saavuttamiseen, johon tuki kohdistuu.

3.2.1.3 Oikeasuhteisuus

47. Tuen katsotaan olevan oikeasuhteista, jos tuensaajakohtainen tuen määrä on rajattu vähimmäismäärään, joka tarvitaan tuetun hankkeen tai toiminnan toteuttamiseksi.
48. Yleisenä periaatteena on, että tuen katsotaan rajoittuvan tuettavan hankkeen tai toiminnan toteuttamiseksi tarvittavaan välttämättömään vähimmäismäärään, jos tuen määrä vastaa tavoitteen saavuttamisen edellyttämiä ylimääräisiä nettokustannuksia ('rahoitusvaje') verrattuna vaihtoehtoiseen skenaarioon, jossa tukea ei myönnettäisi. Ylimääräiset nettokustannukset määritellään tuetun hankkeen taloudellisten tulojen ja kustannusten (mukaan lukien investointi ja toiminta) ja vaihtoehtoisen hankkeen, jonka tuensaaja toteuttaisi uskottavasti ilman tukea, tulojen ja kustannusten (mukaan lukien investointi ja toiminta) erotuksena.
49. Ylimääräisten nettokustannusten yksityiskohtainen arviointi ei ole tarpeen, jos tukimäärät määritetään tarjouskilpailumenettelyssä, koska se antaa luotettavan arvion mahdollisten tuensaajien tarvitsemasta vähimmäistuesta ⁽⁴²⁾. Näin ollen komissio katsoo, että tuen oikeasuhteisuus on varmistettu, jos seuraavat kriteerit täyttyvät:
- tarjouskilpailumenettely on kilpailullinen eli se on avoin, selkeä, läpinäkyvä ja syrjimätön ja pohjautuu puolueettomiin perusteisiin, jotka määritellään etukäteen toimenpiteen tavoitteen mukaisesti ja joilla minimoidaan strategisten tarjousten riski,
  - perusteet julkaistaan riittävän hyvissä ajoin ennen hakemusten jättämiselle asetettua määräaikaan tehokkaan kilpailun mahdollistamiseksi ⁽⁴³⁾,
  - tarjouskilpailuun liittyvä talousarvio tai määrä on sitova rajoite siinä mielessä, että kaikki tarjoajat eivät oletettavasti tule saamaan tukea, tarjoajien odotettu määrä on riittävä tosiasiallisen kilpailun varmistamiseksi ja alitarjottujen tarjousprosessien rakennetta korjataan ohjelman aikana tosiasiallisen kilpailun palauttamiseksi myöhemmissä tarjousprosesseissa tai, ellei tämä ole mahdollista, heti kun se on tarkoituksenmukaista ja
  - tarjousprosessin tulokseen jälkikäteen tehtäviä muutoksia (kuten tarjoustuloksista tai pisteytyksistä myöhemmin käytäviä neuvotteluja) vältetään, koska ne voivat heikentää prosessin tuloksen tehokkuutta.
50. Tarjousten paremmuusjärjestykseen asettamiseen ja viime kädessä tuen kohdentamiseen käytettävien tarjouskilpailumenettelyn valintaperusteiden olisi pääsääntöisesti perustuttava hakijan pyytämään tukimäärään suhteutettuna suoraan tai välillisesti toimenpiteen tavoitteen saavuttamiseen. Tämä voidaan ilmaista esimerkiksi tukena ympäristönsuojeluyksikköä tai energiayksikköä kohti ⁽⁴⁴⁾. Voi olla aiheellista käyttää myös muita valintaperusteita, jotka eivät suoraan tai välillisesti liity toimenpiteen päätavoitteisiin. Tällöin näiden muiden perusteiden osuus saa olla enintään 30 prosenttia kaikkien valintaperusteiden painotuksesta. Jäsenvaltion on perusteltava ehdotettu lähestymistapa ja varmistettava, että se vastaa asetettuja tavoitteita.

⁽⁴²⁾ Jos kuitenkin ns. nollatukitarjoukset ovat mahdollisia, jäsenvaltioiden olisi selitettävä, miten oikeasuhteisuus varmistetaan. Nollatukitarjouksia voi syntyä esimerkiksi jos markkinatulojen ennustetaan kasvavan ajan mittaan ja/tai siksi, että valituksi tulleet tarjouksen tekijät saavat hintatuen ohella toimituksia tai muita etuja. Kilpailuprosessia rajoittavia ja oikeasuhteisuutta haittaavia pohjahintoja ja hintakatkoja olisi vältettävä, vaikka ne olisi asetettu nollassa.

⁽⁴³⁾ Tähän riittää yleensä kuusi viikkoa. Erityisen monimutkaisissa tai uudenaikaisissa prosesseissa saatetaan tarvita pidempi aika. Perustelluissa tapauksissa, esimerkiksi yksinkertaisissa tai säännöllisissä/toistuvissa prosesseissa, aika voi olla lyhyempikin.

⁽⁴⁴⁾ Jäsenvaltiot voivat kehittää ympäristönsuojeluyksikköjen arviointia varten esimerkiksi menetelmän, jossa otetaan huomioon päästöt tai muu pilaantumisen tukea saavan taloudellisen toiminnan eri vaiheissa, hankkeen toteuttamisen kesto tai järjestelmäintegroinnin kustannukset. Kun jäsenvaltiot arvioivat päätavoitteiden saavuttamista suhteessa haettuun tukimäärään, ne voivat esimerkiksi painottaa eri objektiivisia kriteerejä ja tehdä valinnan objektiivisten kriteerien painotetun keskiarvon yksikkökohtaisen tuen määrän perusteella tai valita objektiivisista kriteereistä eniten pisteitä saaneen tarjouksen niiden tarjousten joukosta, joissa tuen määrä objektiivisten kriteerien yksikköä kohti on alhaisin. Tällaisessa lähestymistavassa parametrit on säädettävä sellaisiksi, että tarjousmenettely pysyy syrjimättömänä ja tosiasiallisesti kilpailullisena ja kuvastaa taloudellista arvoa.

51. Jos tukea ei myönnetä tarjouskilpailumenettelyssä, ylimääräiset nettokustannukset on määritettävä vertaamalla tosiasiallisten ja vaihtoehtoisten skenaarioiden kannattavuutta. Rahoitusvajeen määrittämiseksi tällaisissa tapauksissa jäsenvaltion on esitettävä tosiasiallisen skenaarion ja uskottavan vaihtoehtoisen skenaarion osalta määrällinen arvio kaikista pääasiallisista kustannuksista ja tuloista, tuensaajien arvioiduista painotetuista keskimääräisistä pääomakustannuksista tulevien kassavirtojen diskonttaamiseksi sekä tosiasiallisen ja vaihtoehtoisen skenaarion nettohyötyarvosta hankkeen elinkaaren ajalta. Komissio tarkastaa, että tämä vaihtoehtoinen skenaario on realistinen⁽⁴⁵⁾. Jäsenvaltion on perusteltava kvantifioinnin kunkin osa-alueen osalta käytetyt oletukset sekä selitettävä ja perusteltava sovelletut menetelmät. Tyypilliset ylimääräiset nettokustannukset voidaan arvioida tosiasiallisen skenaarion nettohyötyarvon ja vaihtoehtoisen skenaarion nettohyötyarvon erotuksena viitehankkeen elinkaaren aikana.
52. Vaihtoehtoinen skenaario voi muodostua siitä, että tuensaaja ei toteuta toimintoa tai investointia tai jatkaa toimintaansa muutoksitta. Jos tämä on näytön perusteella todennäköisin vaihtoehto, ylimääräiset nettokustannukset voidaan arvioida hankkeen negatiivisella nettohyötyarvolla tosiasiallisessa skenaariossa ilman tukea hankkeen elinkaaren aikana (eli olettaen implisiittisesti, että vaihtoehtoisen tilanteen nettohyötyarvo on nolla)⁽⁴⁶⁾. Tämä voi koskea erityisesti infrastruktuurihankkeita.
53. Kun on kyse yksittäisistä tuista ja ohjelmista, jotka hyödyttävät erityisen pientä määrää tuensaajia, 51 kappaleessa tarkoitettujen laskelmat ja ennusteet on esitettävä yksityiskohtaisen hankekohtaisen liiketoimintasuunnitelman tasolla ja tukiohjelmien osalta yhden tai useamman viitehankkeen perusteella. Vastaavasti 52 kappaleen tapauksissa todisteet on esitettävä yksityiskohtaisen hankekohtaisen liiketoimintasuunnitelman tasolla ja tukiohjelmien osalta yhden tai useamman viitehankkeen perusteella.
54. Tietyissä olosuhteissa voi olla vaikeaa määrittää tuensaajalle koituvat hyödyt ja kustannukset kokonaisuudessaan ja siten määrittää nettohyötyarvo tosiasiallisissa ja vaihtoehtoisissa skenaarioissa. Näihin tapauksiin voidaan soveltaa vaihtoehtoisia lähestymistapoja, kuten 4 luvussa esitetään. Tällaisissa tapauksissa tukea voidaan pitää oikeasuhteisena, jos sen määrä ei ylitä tuen enimmäisintensiiteettiä.
55. Jos tarjouskilpailumenettelyä ei käytetä ja kustannusten ja tulojen tulevaan kehitykseen liittyy suurta epävarmuutta ja informaatio jakautuu hyvin epäsymmetrisesti, jäsenvaltiota voidaan vaatia ottamaan käyttöön kompensatiomalleja, jotka eivät ole täysin etukäteen määriteltyjä. Sen sijaan näissä malleissa yhdistetään ennako- ja jälkikäiteisnäkökulmaa tai otetaan käyttöön jälkikäiteisiä takaisinperintä- tai kustannusseurantamekanismeja. Samalla tuensaajilla säilyvät kuitenkin edelleen kannustimet minimoida kustannuksensa ja kehittää liiketoimintaansa ajan mittaan tehokkaammin.

3.2.1.3.1 Kasautuminen

56. Tukea voidaan myöntää samanaikaisesti useista tukiohjelmissa tai se voi kasautua samoihin tukikelpoisiin kustannuksiin kohdistuvan tapauskohtaisen tai vähämerkityksisen tuen kanssa edellyttäen, että hankkeelle tai toiminnalle tai hankkeelle myönnettävän tuen kokonaismäärä ei johda ylikompensatioon tai ylitä näissä suuntaviivoissa sallittuja tuen enimmäismääriä. Jos jäsenvaltio sallii yhdestä toimenpiteestä myönnettävän tuen kasautumisen muista toimenpiteistä myönnettävien tukien kanssa, sen on määritettävä kullekin toimenpiteelle menetelmä, jolla varmistetaan tässä kohdassa asetettujen ehtojen noudattaminen.

⁽⁴⁵⁾ Vaihtoehtoista skenaariota, jossa ehdotetaan vaihtoehtoisena investointi-/toimintaskenaariona nykyisen, ympäristön kannalta kestävä kehityksen vastaisen toiminnan jatkamista pitkällä aikavälillä, ei pidetä realistisena.

⁽⁴⁶⁾ Jos vaihtoehtoista hanketta ei ole, komissio tarkastaa, että tukimäärä ei ylitä vähimmäismäärää, joka tarvitaan tuetun hankkeen saattamiseksi riittävän kannattavaksi, esimerkiksi tekemällä mahdolliseksi sellaisen sisäisen tuotto-% saavuttaminen, joka vastaa ala- tai yritys-kohtaista vertailuarvoa tai vähimmäistuottovaatimusta. Tuensaajan muissa saman tyyppisissä investointihankkeissa edellyttämiä tavanomaisia tuotto-%:n, sen pääomakustannuksia kokonaisuudessaan tai kyseisellä toimialalla yleisesti toteutuneita tuotto-%:n voidaan myös käyttää tähän tarkoitukseen. Kaikki asiaankuuluvat odotettavissa olevat kustannukset ja hyödyt hankkeen koko kestoajan on otettava huomioon.

57. Keskitetysti hallinnoitu unionin rahoitus, joka ei kuulu suoraan tai välillisesti jäsenvaltion määräysvaltaan, ei ole valtiontukea. Kun tällaista unionin rahoitusta yhdistetään valtiontukeen, on varmistettava, että samoihin tukikelpoisiin kustannuksiin myönnetyn julkisen rahoituksen kokonaismäärä ei johda ylikompensaatioon.

3.2.1.4 Läpinäkyvyys

58. Kieleisten vaikutusten vähentämiseksi varmistamalla, että kilpailijoilla on mahdollisuus saada asiaankuuluvat tiedot tuetuista toimista, asianomaisen jäsenvaltion on varmistettava, että komission avoimuusmoduulissa ⁽⁴⁷⁾ tai kansallisella tai alueellisella tasolla kattavalla valtiontuen verkkosivustolla julkaistaan seuraavat tiedot:

- a) hyväksytyin tukiohjelman tai yksittäisen tuen myöntämistä koskevan päätöksen ja sen täytäntöönpanosääntöjen koko teksti tai linkki siihen ja
- b) tiedot kustakin yksittäisestä tuesta, joka on myönnetty tapauskohtaisesti tai tukiohjelman perusteella, joka on hyväksytty näiden suuntaviivojen perusteella ja joka ylittää 100 000 euroa ⁽⁴⁸⁾.

59. Jäsenvaltioiden on järjestettävä kattavat valtiontukien verkkosivustonsa, joilla tässä kohdassa edellytetyt tiedot julkaistaan, siten, että tiedot löytyvät helposti. Tiedot on julkaistava sellaisessa avoimessa taulukkomuodossa, joka mahdollistaa hakujen tekemisen sekä tietojen poimimisen, lataamisen ja julkaisemisen helposti internetissä, esimerkiksi csv- tai xml-muodossa. Verkkosivustolle on oltava rajoituksetta vapaa pääsy. Verkkosivustolle pääsy ei saa edellyttää käyttäjän aikaisempaa rekisteröitymistä.

60. Veroetuksiin tai veroluonteisten maksujen alennuksiin perustuvien ohjelmien tapauksessa 58 kappaleessa olevan (b) kohdan edellytysten katsotaan täyttyvän, jos jäsenvaltiot julkaisevat vaaditut tiedot yksittäisistä tukimääristä seuraavia vaihteluvälejä käyttäen (miljoonaa euroa):

0,1–0,5

0,5–1

1–2

2–5

5–10

10–30

30–60

60–100

100–250

250 ja enemmän.

61. Edellä 58 kappaleessa olevassa (b) kohdassa tarkoitetut tiedot on julkaistava kuuden kuukauden kuluessa tuen myöntämisestä, tai veroetuksina myönnettävän tuen tapauksessa vuoden kuluessa veroilmoituksen määräpäivästä ⁽⁴⁹⁾. Jos on kyse sääntöjenvastaisesta mutta sisämarkkinoille soveltuvasta tuesta, jäsenvaltioiden on huolehdittava näiden tietojen julkaisemisesta jälkikäteen kuuden kuukauden kuluessa komission päätöksen päiväpäivästä. Perussopimuksen mukaisten valtiontukisääntöjen täytäntöönpanon valvonnan mahdollistamiseksi tiedot on asetettava saataville vähintään 10 vuoden ajaksi tuen myöntämisestä.

⁽⁴⁷⁾ "Valtiontukien avoimuusmoduulin julkinen haku": <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=fi>.

⁽⁴⁸⁾ Jäsenvaltion asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä tästä vaatimuksesta voidaan luopua, jos täydellinen yksityiskohtainen julkaiseminen häiritsee kilpailua myöhemmissä tuen kohdentamisprosesseissa, esimerkiksi mahdollistamalla strategisten tarjousten tekemisen.

⁽⁴⁹⁾ Jos virallista vaatimusta vuotuisen ilmoituksen jättämisestä ei ole, tietojen merkinnässä katsotaan, että tuen myöntämispäivä on 31. joulukuuta sinä vuonna, jonka osalta tuki oli myönnetty.

62. Komissio julkaisee verkkosivustollaan linkit 59 kappaleessa tarkoitetuille valtioneuvostovirastoille.

3.2.2 *Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen*

63. Perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaan komissio voi pitää tukea tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehityksen edistämiseen sisämarkkinoille soveltuvana, mutta vain jos ”tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla.”
64. Tämä negatiivinen edellytys edellyttää, että ensin arvioidaan kyseessä olevan tuen vääristävä vaikutus kaupankäynnin edellytyksiin. Kaikki tukitoimenpiteet aiheuttavat tai uhkaavat aiheuttaa jo luonteensa vuoksi kilpailun vääristymistä ja vaikuttavat jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, koska ne vahvistavat tuensaajien kilpailuasemaa, vaikka tukitoimenpide olisikin välttämätön, tarkoituksenmukainen, oikeasuhteinen ja läpinäkyvä.
65. Ympäristötarkoituksiin myönnettävä tuki suosii jo luonteensa perusteella yleensä ympäristöystävällisiä tuotteita ja teknologioita muiden, enemmän pilaantumista aiheuttavien kustannuksella. Tuen tätä vaikutusta ei periaatteessa pidetä kilpailun kohtuuttomana vääristymisenä, koska se puuttuu markkinoiden toimintapuutteisiin, jotka tekevät tuesta tarpeellisen. Lisäksi ilmastoystävällisten tuotteiden ja teknologioiden tukeminen on omiaan edistämään eurooppalaisen ilmastolain vuosien 2030 ja 2050 tavoitteiden saavuttamista. Ympäristönsuojeluun liittyvien toimenpiteiden osalta komissio tarkastelee näin ollen erityisesti vääristäviä vaikutuksia kilpailijoihin, jotka myös toimivat ympäristöystävällisin perustein, jopa ilman tukea.
66. Komissio katsoo, että ohjelmilla, jotka ovat avoimia useammille mahdollisille tuensaajille, on tai todennäköisesti on vähäisempi kilpailua vääristävä vaikutus kuin tuella, joka on suunnattu vain muutamille tietyille tuensaajille, erityisesti silloin, kun tukitoimenpiteen kohdealue kattaa kaikki kilpailijat, jotka haluavat tarjota samaa palvelua, tuotetta tai hyötyä.
67. Ympäristö- ja energiavoitoteisiin myönnettävällä valtiontuella voi olla se tahaton vaikutus, että se heikentää tehokkaimpien ja innovatiivisimpien tuottajien markkinapalkkioita sekä vähiten tehokkaiden tuottajien kannustimia parantaa toimintaansa, toteuttaa uudelleenjärjestelyjä tai poistua markkinoilta. Tämä voi myös johtaa tehottomuutta ylläpitäviin esteisiin, jotka haittaavat mahdollisten tehokkaampien tai innovatiivisempien kilpailijoiden tuloa markkinoille. Pitkällä aikavälillä tällaiset vääristymät voivat haitata innovointia, tehokkuutta ja puhtaampien teknologioiden käyttöönottoa. Nämä vääristävät vaikutukset voivat olla erityisen merkittäviä, kun tukea myönnetään hankkeille, joista saadaan rajallista väliaikaista hyötyä mutta jotka sulkevat pois puhtaampia teknologioita pidemmällä aikavälillä, mukaan lukien ne teknologiat, jotka ovat tarpeen eurooppalaiseen ilmastolakiin kirjattujen keskipitkän ja pitkän aikavälin ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi. Näin voi olla esimerkiksi tuettaessa fossiilisia polttoaineita käyttäviä tiettyjä toimintoja, jotka vähentävät välittömästi kasvihuonekaasupäästöjä mutta hidastavat päästöjen vähenemistä pitkällä aikavälillä. Muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina, mitä lähempänä tavoiteajankohtaa tuettu investointi ajallisesti toteutetaan, sitä suurempi on todennäköisyys, että sen tilapäiset hyödyt ovat pienemmät kuin vaikutus, joka haittaa puhtaampien teknologioiden käyttöönottoa. Sen vuoksi komissio ottaa arvioinnissaan huomioon nämä mahdolliset kilpailuun ja kauppaan kohdistuvat lyhyen ja pitkän aikavälin kielteiset vaikutukset.
68. Tuella voi olla vääristäviä vaikutuksia myös silloin kun se lisää tai ylläpitää tuensaajan huomattavaa markkinavoimaa. Myös silloin kun tuki ei vahvista huomattavaa markkinavoimaa suoraan, se voi lisätä sitä välillisesti estämällä olemassa olevien kilpailijoiden laajentumisen tai aiheuttamalla niiden poistumisen markkinoilta tai estämällä uusien kilpailijoiden tulon markkinoille. Tämä on otettava huomioon erityisesti silloin, kun tukitoimenpide kohdistuu rajattuun määrään tiettyjä tuensaajia tai kun vakiintuneet toimijat ovat saaneet markkinavoimansa ennen markkinoiden vapauttamista, kuten joskus on esimerkiksi energiamarkkinoilla. Tällä on merkitystä myös kehittyvillä markkinoilla järjestettävissä tarjouskilpailumenettelyissä, kun on olemassa riski, että vahvan markkina-aseman omaava toimija menestyy useimmissa tarjouksissa ja estää merkittävän uuden markkinoille tulon.
69. Tuotemarkkinoiden vääristymien lisäksi tuki voi vaikuttaa myös kauppaan ja sijaintipaikan valintaan. Tällaisia vääristymiä voi syntyä eri jäsenvaltioissa silloin, kun yritykset käyvät kauppaa rajojen yli tai harkitsevat eri sijaintipaikkoja investoinnille. Tuki, jolla pyritään säilyttämään taloudellinen toiminta yhdellä alueella tai houkuttelemaan se pois muilta alueilta sisämarkkinoilla, voi ajaa toimintoja tai investointeja yhdeltä alueelta toiselle ilman nettovaikutusta ympäristöön. Komissio tarkastaa, ettei tuella ole ilmeisen kielteisiä vaikutuksia

kilpailuun ja kauppaan. Esimerkiksi ympäristö- ja energiavoitteisiin myönnettävää tukea, joka johtaa pelkästään taloudellisen toiminnan sijaintipaikan muuttumiseen parantamatta ympäristönsuojelun nykytasoa jäsenvaltioissa, ei katsota sisämarkkinoille soveltuvaksi.

70. Komissio hyväksyy näiden suuntaviivojen mukaisesti toimenpiteitä enintään kymmeneksi vuodeksi, joskin kesto voidaan joissakin tapauksissa edelleen rajoittaa (ks. 76 kappale). Jos jäsenvaltio haluaa pidentää toimenpiteen kestoja yli tämän enimmäisajan, se voi ilmoittaa toimenpiteestä uudelleen. Tämä tarkoittaa, että tukea voidaan myöntää hyväksytyjen toimenpiteiden nojalla enintään 10 vuoden ajan siitä kun komissio on ilmoittanut päätöksensä, jolla se toteaa tuen sisämarkkinoille soveltuvaksi.

3.3 Tuen myönteisten vaikutusten punnitseminen suhteessa kilpailuun ja kauppaan kohdistuviin kielteisiin vaikutuksiin

71. Viimeisessä vaiheessa komissio punnitsee tukitoimenpiteen todettuja kielteisiä vaikutuksia kilpailuun ja kaupankäynnin edellytyksiin suhteessa tuettuun taloudelliseen toimintaan kohdistuviin suunnitellun tuen myönteisiin vaikutuksiin, myös sen myönteisiin vaikutuksiin ympäristönsuojeluun ja energiapolitiikan tavoitteisiin ja erityisesti siirtymiseen ympäristön kannalta kestäviin toimintoihin sekä eurooppalaisen ilmastolain ja unionin vuodeksi 2030 asettamien ilmasto- ja energiavoitteiden mukaisten oikeudellisesti sitovien tavoitteiden saavuttamiseen.
72. Tässä punninnassa komissio kiinnittää erityisesti huomiota asetuksen (EU) 2020/852 3 artiklaan, mukaan lukien "ei merkittävää haittaa" -periaate⁽⁵⁰⁾, tai muihin vastaaviin arviointitapoihin. Lisäksi komissio ottaa kilpailuun ja kauppaan kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia arvioidessaan tarvittaessa huomioon tuetun toiminnan kielteiset ulkoisvaikutukset, jos ne vaikuttavat haitallisesti jäsenvaltioiden väliseen kilpailuun ja kauppaan yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla luomalla tai pahentamalla markkinoiden tehottomuutta, mukaan lukien erityisesti ne ulkoisvaikutukset, jotka voivat haitata unionin oikeudessa asetettujen ilmastotavoitteiden saavuttamista⁽⁵¹⁾.
73. Komissio katsoo, että tukitoimenpide soveltuu sisämarkkinoille vain, jos myönteiset vaikutukset ovat kielteisiä suuremmat. Jos ehdotetulla tukitoimenpiteellä ei puututa tarkoin määriteltyyn markkinoiden toimintapuitteeseen tarkoituksenmukaisesti ja oikeasuhteisesti, esimerkiksi hyödyn ohimenevän luonteen tai tuen pitkällä aikavälillä aiheuttamien vääristymien vuoksi 67 kappaleessa kuvatulla tavalla, kilpailua vääristävät kielteiset vaikutukset ovat yleensä suuremmat kuin toimenpiteen myönteiset vaikutukset. Tällöin komissio todennäköisesti päättelee, että ehdotettu tukitoimenpide ei sovellu sisämarkkinoille.
74. Toimenpiteillä, joilla suoraan tai välillisesti tuetaan fossiilisia polttoaineita, erityisesti saastuttavampia fossiilisia polttoaineita, ei todennäköisesti ole myönteisiä ympäristövaikutuksia, ja niillä on usein merkittäviä kielteisiä vaikutuksia, koska ne voivat lisätä kielteisiä ympäristöön liittyviä ulkoisvaikutuksia markkinoilla. Sama koskee toimenpiteitä, joihin liittyy uusia investointeja maakaasuun, ellei osoiteta, että lukkiutumiskehitystä ei ole⁽⁵²⁾. Tästä syystä tällaisten toimenpiteiden punninnan päätyminen positiiviseksi on epätodennäköistä, kuten 4 luvussa selitetään tarkemmin.

⁽⁵⁰⁾ Niiden toimenpiteiden osalta, jotka ovat samanlaisia kuin neuvoston hyväksymien elpymis- ja palautumissuunnitelmien toimenpiteet, tämän edellytyksen katsotaan täyttyvän, koska ne on jo todettu "ei merkittävää haittaa" -periaatteen mukaisiksi.

⁽⁵¹⁾ Näin voi olla myös silloin, kun tuki vääristää sellaisten talouden ohjausvälineiden toimintaa, jotka on otettu käyttöön kielteisten ulkoisvaikutusten sisällyttämiseksi hintoihin (esim. vaikuttamalla unionin päästökauppajärjestelmän tai vastaavan järjestelyn tuottamiin hintasignaaleihin).

⁽⁵²⁾ Tämä voi esimerkiksi perustua sitovia tavoitteita sisältävään kansalliseen hielestä irtautumista koskevaan suunnitelmaan ja/tai sisältää tuensaajan sitovia sitoumuksia käyttää hielestä luopumista tukevia teknologioita, kuten hiilidioksidin talteenottoa ja varastointia / talteenottoa ja käyttöä tai korvata maakaasu uusiutuvalla tai vähähiilisellä kaasulla tai sulkea laitos aikataulussa, joka on linjassa unionin ilmastotavoitteiden kanssa. Unionin vuosien 2030 ja 2050 ilmastotavoitteiden saavuttaminen edellyttää kaikkien fossiilisten polttoaineiden, myös maakaasun, selkeää vähentämispolkua. Komission vaikutustenarvioinnissa, joka laadittiin vuoden 2030 ilmastotavoitesuunnitelmaa varten, todetaan, että vuoteen 2050 mennessä "maakaasun hillitsemätön käyttö tulee yhteensopimattomaksi ilmastoneutraalustavoitteen kanssa ja maakaasun käyttöä [on] vähennettävä 66–71 prosenttia vuoteen 2015 verrattuna" (SWD(2020) 176 final).

75. Komissio suhtautuu yleisesti ottaen myönteisesti sellaisiin jäsenvaltioiden ehdottamiin toimenpiteiden piirteisiin, joilla helpotetaan pk-yritysten ja tilanteen mukaan uusiutuvan energian yhteisöjen osallistumista tarjouskilpailumenettelyihin edellyttäen, että tämän myönteiset vaikutukset ovat suuremmat kuin mahdolliset kilpailua vääristävät vaikutukset.
76. Lisätekijöitä, jotka on otettava huomioon määritettäessä tiettyjen tukiohjelmien kokonaistasapainoa tietyissä tapauksissa, ovat seuraavat:
- vaatimus tehdä 5 luvussa kuvattu jälkiarviointi; komissio voi tällaisissa tapauksissa rajoittaa ohjelmien kestoja (yleensä enintään neljään vuoteen), ja myöhemmin voidaan tehdä uusi ilmoitus ohjelman voimassaolon jatkamiseksi;
  - ellei käytetä tarjouskilpailumenettelyä, vaatimus ilmoittaa tietyn kokoiset tai tyyppiset tukihankkeet erikseen ja
  - vaatimus rajoittaa tukitoimenpiteiden kestoja.

4. TUKILUOKAT

4.1 **Tuki kasviuonekaasupäästöjen vähentämiseen ja poistamiseen, myös tukemalla uusiutuvaa energiaa ja energiatehokkuutta**

4.1.1 *Perustelut*

77. Unioni on asettanut eurooppalaisessa ilmastolaissa sitovat ja kunnianhimoiset kasviuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteet vuosille 2030 ja 2050. Asetuksessa (EU) 2018/1999 unioni on asettanut energia- ja ilmastotavoitteensa vuodelle 2030. Energiatehokkuusdirektiivissä unioni on asettanut sitovat energiatehokkuustavoitteet vuodelle 2030. Valtiontuki voi olla tarpeen näiden unionin tavoitteiden ja niihin liittyvien kansallisten panosten saavuttamiseksi.

4.1.2 *Kohdeala ja tuettava toiminta*

78. Tässä 4.1 kohdassa esitetään sisämarkkinoille soveltuvuutta koskevat säännöt uusiutuvista lähteistä peräisin olevaa energiaa koskeville toimenpiteille, mukaan lukien tuki uusiutuvan energian tai uusiutuvaa energiaa käyttäen tuotettujen synteettisten polttoaineiden tuotantoon. Lisäksi tässä kohdassa esitetään sisämarkkinoille soveltuvuutta koskevat säännöt tukitoimenpiteille, joihin sisältyy monenlaisia muita, ensisijaisesti kasviuonekaasupäästöjen vähentämiseen tähtääviä tukitoimenpiteitä ⁽³⁾.

4.1.2.1 Tuki uusiutuvalle energialle

79. Tässä kohdassa esitetään sisämarkkinoille soveltuvuutta koskevat säännöt toimenpiteille, joilla tuetaan kaikkentyyppistä uusiutuvaa energiaa.
80. Biopolttoaineiden, bionesteiden, biokaasun (mukaan lukien biometani) ja biomassapolttoaineiden tuki voidaan hyväksyä vain siinä määrin kuin tuetut polttoaineet ovat direktiivissä (EU) 2018/2001 sekä sen täytäntöönpanosäädöksissä tai delegoiduissa säädöksissä vahvistettujen kestävyyskriteerien ja kasviuonekaasupäästöjen vähennyskriteerien mukaisia.
81. Energiantuotantoon jätteestä myönnettävän tuen voidaan katsoa soveltuvan sisämarkkinoille tämän kohdan mukaisesti, jos se rajoittuu jätteisiin, jotka vastaavat uusiutuvien energialähteiden määritelmää.
82. Tuki uusiutuvan vedyn tuotantoon ⁽⁴⁾ voidaan arvioida tämän kohdan mukaisesti.

⁽³⁾ Tämä kattaa sekä brownfield- että greenfield-investoinnit.

⁽⁴⁾ Tämä kattaa verkkoon kytketyt elektrolyysilaitteistot, jotka ovat tehneet uusiutuvan energian ostosopimuksen sellaisten sähköä uusiutuvista energialähteistä tuottavien talouden toimijoiden kanssa, jotka täyttävät direktiivin (EU) 2018/2001 27 artiklan 3 kohdan nojalla annetussa komission delegoidussa asetuksessa vahvistetut edellytykset.

4.1.2.2 Muu kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen ja poistamiseen sekä energiatehokkuuteen myönnetty tuki

83. Kaikki kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen tähtäävät teknologiat ovat periaatteessa tukikelpoisia, mukaan lukien tuki vähähiilisen energian tuotantoon tai vähähiilistä energiaa käyttäen tuotettujen synteettisten polttoaineiden tuotantoon, tuki energiatehokkuuden parantamiseen, mukaan lukien tehokas yhteistuotanto, tuki hiilidioksidin talteenottoon ja varastointiin ja hiilidioksidin talteenottoon ja käyttöön, tuki kysyntäjoustoon ja energian varastointiin silloin kun se vähentää päästöjä, sekä tuki teollisista prosesseista aiheutuvien päästöjen vähentämiseen tai välttämiseen, raaka-aineiden jalostus mukaan lukien. Se kattaa myös tuen kasvihuonekaasujen poistamiseksi ympäristöstä. Tätä kohtaa ei sovelleta toimenpiteisiin, joiden ensisijaisena tavoitteena ei ole kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen tai estäminen. Jos toimenpide edistää sekä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä että muun kuin kasvihuonekaasujen aiheuttaman pilaantumisen ehkäisemistä tai vähentämistä, toimenpiteen soveltuvuutta sisämarkkinoille arvioidaan tämän kohdan tai 4.5 kohdan perusteella riippuen siitä, kumpi näistä tavoitteista on vallitseva.
84. Tämä kohta kattaa myös erityisinfrastruktuurihankkeet (mukaan lukien vetyä ja muita vähähiilisiä kaasuja koskevat hankkeet sekä hankkeet, jotka koskevat hiilidioksidin talteenottoa ja varastointia / talteenottoa ja käyttöä), jotka eivät kuulu energiainfrastruktuurin määritelmän piiriin, sekä hankkeet, joihin liittyy erityisinfrastruktuuria tai energiainfrastruktuuria tai molempia, yhdistettynä joko tuotantoon tai kulutukseen/käyttöön.
85. Siinä määrin kuin tuki helpottaa investointeja teollisen toiminnan energiatehokkuuden parantamiseen, tätä kohtaa sovelletaan myös tukeen pk-yrityksille ja pienille midcap -yrityksille, jotka tarjoavat energiatehokkuutta parantavia tuotteita ja palveluja, jotta voidaan edistää direktiivin 2012/27/EU 27 artiklan 2 alakohdassa tarkoitettuja energiatehokkuussopimuksia.
86. Energiantuotantoon jätteestä myönnettävän tuen voidaan katsoa soveltuvan sisämarkkinoille tämän kohdan mukaisesti, jos se rajoittuu jätteisiin, joita käytetään polttoaineena tehokkaan yhteistuotannon määritelmän mukaisissa laitoksissa.
87. Tuki vähähiilisen vedyn tuotantoon voidaan arvioida tämän kohdan mukaisesti.
88. Myös tuki sähköistämiseen käyttäen uusiutuvista energialähteistä tuotettua sähköä ja/tai vähähiilistä sähköä, voidaan arvioida tämän kohdan mukaisesti, mukaan lukien tuki lämmitys- ja teollisuusprosessien tukemiseen.

4.1.3 Kilpailun ja kaupan vääristymien minimointi

4.1.3.1 Tuen tarpeellisuus

89. Edellä olevaa 34–37 kappaletta ei sovelleta kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskeviin tukitoimenpiteisiin. Jäsenvaltion on määritettävä jo käytössä olevat politiikkatoimet kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi. Vaikka unionin päästökauppajärjestelmässä ja siihen liittyvissä politiikoissa ja toimenpiteissä sisällytetään kasvihuonekaasupäästöjen joitakin kustannuksia hintoihin, ne eivät välttämättä vielä täysin johda kustannusten täysimääräiseen sisällyttämiseen hintoihin.
90. Jäsenvaltion olisi 38 kappaleen mukaisesti osoitettava, että tukea tarvitaan ehdotettuihin toimintoihin ottaen huomioon vaihtoehtoinen tilanne ⁽⁵⁾ sekä asiaankuuluvat kustannukset ja tulot, mukaan lukien päästökauppajärjestelmään ja siihen liittyviin politiikkoihin ja toimenpiteisiin linkittyvät 89 kappaleessa tarkoitettujen kustannukset ja tulot. Jos suureen osaan liiketoimintaskenaariosta liittyy merkittävää epävarmuutta tulevasta markkinakehityksestä (esimerkiksi uusiutuviin energialähteisiin tehtävissä investoinneissa, joissa sähkötulot eivät ole sidottuja tuotantopanoskustannuksiin), yksityisen investoinnin toteutumisen varmistamiseksi voidaan katsoa tarvittavan tietyn taatun korvauksen muodossa annettavaa tukea, jolla rajoitetaan altistumista negatiivisille skenaarioille. Tällaisissa tapauksissa oikeasuhteisuuden varmistamiseksi saatetaan tarvita mahdollisten positiivisten skenaarioiden varalta rajoituksia kannattavuudelle ja/tai takaisinperintämekanismeja.

⁽⁵⁾ Vaihtoehtoisella tilanteella tarkoitetaan toimintaa, jota tuensaja olisi harjoittanut ilman tukea. Joissakin hiilestä irtautumisen tapauksissa tähän voi liittyä investointi vähemmän ympäristöystävälliseen vaihtoehtoon. Toisissa tapauksissa investointia ei ehkä tehdä tai se voi väistyä, mutta tapaukseen voi liittyä esimerkiksi operatiivisia päätöksiä, jotka tuottaisivat vähemmän ympäristöhyötyjä, kuten olemassa olevien laitosalueiden käytön jatkaminen ja/tai energian hankinta.

91. Jos jäsenvaltio kykenee osoittamaan tuen tarpeen 90 kappaleen mukaisesti, komissio olettaa, että jäljellä on markkinoiden toimintapuute, johon voidaan puuttua hiilestä irtautumiseen myönnettävällä tuella, ellei sillä ole päinvastaista näyttöä.
92. Yli kolme vuotta kestävien ohjelmien osalta jäsenvaltion on vahvistettava, että se päivittää asianomaisia kustannuksia ja tuloja koskevan analyysinsä vähintään joka kolmas vuosi tai ohjelmissa, joissa tukia myönnetään pidemmin väliajoin, ennen tuen myöntämistä varmistaakseen, että tuki on edelleen tarpeen kunkin tukikelpoisen tuensaajaryhmän osalta. Jos tukea ei enää tarvita tietyille tuensaajaluokalle, tämä luokka olisi poistettava ennen lisätuen myöntämistä ⁽⁵⁶⁾.

4.1.3.2 Tarkoituksenmukaisuus

93. Edellä olevaa 3.2.1.2 kohtaa ei sovelleta kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskeviin tukitoimenpiteisiin. Komissio pitää lähtökohtana, että valtiontuki voi periaatteessa olla tarkoituksenmukainen keino hiilestä irtautumiseen liittyvien tavoitteiden saavuttamiseksi, koska muut politiikkavälineet eivät yleensä riitä näiden tavoitteiden saavuttamiseen, kunhan kaikki muut sisämarkkinoille soveltuvuuden edellytykset täyttyvät. Hiilestä irtautumiseen liittyvän haasteen laajuuden ja kiireellisyyden vuoksi voidaan käyttää erilaisia välineitä, kuten suoria avustuksia.
94. Edellä 85 kappaleessa tarkoitettu tuki energiatehokkuussopimusten helpottamiseen voi olla muodoltaan ainoastaan jokin seuraavista:
- energiatehokkuussopimukseen perustuvien energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden tarjoajalle myönnetty laina tai takuu tai
  - rahoitustuote, jonka tarkoituksena on jälleenrahoittaa kyseistä tarjoajaa (esimerkiksi myyntisaamisten rahoitus tai forfeiting-rahoitus).

4.1.3.3 Tukikelpoisuus

95. Hiilestä irtautumista koskevien toimenpiteiden, jotka kohdistuvat tiettyihin toimintoihin, jotka kilpailevat muiden tukea saamattomien toimintojen kanssa, voidaan odottaa johtavan kilpailun suurempaan vääristymiseen verrattuna kaikille kilpaileville toimintoille avoimiin toimenpiteisiin. Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi esitettävä syyt toimenpiteille, jotka eivät kata kaikkia kilpailevia teknologioita ja hankkeita, esimerkiksi kaikkia sähkömarkkinoilla toimivia hankkeita tai kaikkia korvaavia tuotteita tuottavia yrityksiä, jotka pystyvät teknisesti edistämään tehokkaasti kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä ⁽⁵⁷⁾. Näiden syiden olisi pohjaututtava objektiivisiin näkökohtiin, jotka liittyvät esimerkiksi tehokkuuteen tai kustannuksiin tai muihin merkityksellisiin olosuhteisiin. Tällaiset perustelut voivat tukeutua 4.1.3.4 kohdassa tarkoitettussa julkisessa kuulemisessa kerättyyn näyttöön.
96. Komissio arvioi esitetyt perustelut ja katsoo, että rajoitetumpi tukikelpoisuus ei vääristä kohtuuttomasti kilpailua esimerkiksi jos
- toimenpide kohdistuu tiettyyn alakohtaiseen tai teknologiaan perustuvaan tavoitteeseen, joka on vahvistettu unionin oikeudessa ⁽⁵⁸⁾, kuten uusiutuvaa energiaa tai energiatehokkuutta koskevaan tukiohjelmaan ⁽⁵⁹⁾,
  - toimenpiteen tarkoituksena on tukea nimenomaisesti demonstraatiohankkeita,
  - toimenpiteellä ei pyritä pelkästään irtautumaan hiilestä vaan myös puuttumaan ilmanlaatuun tai muuhun pilaantumiseen,

⁽⁵⁶⁾ Tämä ei vaikuttaisi oikeuteen saada jo myönnettyä tukea (esim. kymmenvuotisen sopimuksen perusteella).

⁽⁵⁷⁾ Komissio ei yleensä vaadi toimenpiteiden avaamista rajojen yli, vaikka tämä voi auttaa lieventämään kilpailuvaikutuksia.

⁽⁵⁸⁾ Soveltuvissa tapauksissa esimerkiksi uusiutuvaan vetyyn.

⁽⁵⁹⁾ Tällaisessa tapauksessa tukikelpoisuutta olisi rajoitettava ainoastaan alakohtaisten säädösten asiaa koskevien määritelmien mukaisesti. Esimerkiksi uusiutuvaa energiaa koskevien unionin yleistavoitteiden saavuttamiseen tähtäävän tukiohjelman olisi oltava avoin kaikille teknologioille, jotka vastaavat uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämistä 11 päivänä joulukuuta 2018 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2018/2001 (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 8) olevaa 'uusiutuvien energialähteiden' määritelmää. Unionin alatavoitteiden saavuttamiseen tähtäävän tukiohjelman olisi kuitenkin oltava avoin kaikille teknologioille, jotka voivat edistää kyseisen alatavoitteen saavuttamista. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin rajoittaa tukitoimenpiteidensä soveltamisalaa, myös tietyn tyypisiin uusiutuviin energialähteisiin, muilla objektiivisilla perusteilla, kuten 96 kappaleessa olevassa (b)–(g) kohdassa luetelluilla kriteereillä.

- d) jäsenvaltio esittää perustelut, joiden nojalla voidaan odottaa, että tukikelpoiset alat tai innovatiiviset teknologiat voivat edistää merkittävästi ja kustannustehokkaasti ympäristönsuojelua ja pitkälle menevää hiilestä irtautumista pidemmällä aikavälillä,
- e) toimenpide on tarpeen, jotta vältetään riittävän monipuolistamisen kautta verkon vakauteen liittyvien ongelmien paheneminen ⁽⁶⁰⁾,
- f) valikoivamman lähestymistavan voidaan odottaa johtavan ympäristönsuojelun alhaisempiin kustannuksiin (esimerkiksi kun järjestelmäintegroinnin kustannukset alentuvat monimuotoistumisen, myös uusiutuvien energiamuotojen, seurauksena, mihin voisi sisältyä myös kysyntäjousto ja/tai varastointi) ja/tai vähäisempiin kilpailun vääristymiin tai
- g) hanke on valittu avoimen ehdotuspyynnön perusteella osaksi usean jäsenvaltion yhdessä suunnittelemaa laajaa, rajat ylittävää ja integroitua hanketta, jonka tavoitteena on edistää merkittävästi ympäristönsuojelua unionin yhteisen edun mukaisesti, ja siinä joko sovelletaan innovatiivista teknologiaa, joka perustuu tuensaajan tai muun yhteisön suorittamaan tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan (TKI), edellyttäen että tuensaaja hankkii oikeudet aiemman TKI-toiminnan tulosten käyttämiseen tai että se kuuluu innovatiivisen teknologian varhaisiin käyttäjiin alallaan.

97. Jäsenvaltioiden on tarkasteltava tukikelpoisuussääntöjä ja niihin liittyviä ehtoja jatkuvasti uudelleen varmistaa, että rajoitetumman tukikelpoisuuden perusteena esitetyt syyt pysyvät pätevinä ohjelman koko elinkaaren ajan eli varmistaa, että tukikelpoisuuden rajoitukset ovat edelleen perusteltavissa, kun uusia teknologioita tai lähestymistapoja kehitetään tai asiasta saadaan lisää dataa.

4.1.3.4 Julkinen kuuleminen

98. Tätä 4.1.3.4 kohtaa sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 2023.

99. Ennen tuesta ilmoittamista jäsenvaltioiden on asianmukaisesti perusteltava poikkeustapauksia lukuun ottamatta järjestettävä tämän kohdan mukaisesti julkinen kuuleminen ilmoitettavien toimenpiteiden kilpailuvaikutuksista ja oikeasuhteisuudesta. Kuulemisvelvollisuus ei koske jo hyväksytyihin toimenpiteisiin tehtäviä muutoksia, jotka eivät vaikuta toimenpiteen kohdealaan tai tukikelpoisuuteen tai jatka niiden kestoa yli kymmeneen vuoteen siitä kun komissio on ilmoittanut päätöksensä, jolla se toteaa tuen sisämarkkinoille soveltuvaksi, eikä 100 kappaleessa tarkoitettuihin tapauksiin. Sen määrittämiseksi, onko toimenpide perusteltu näissä suuntaviivoissa esitetyt kriteerit huomioon ottaen, edellytetään julkista kuulemista seuraavasti ⁽⁶¹⁾:

- a) toimenpiteistä, joissa myönnettäväksi tuleva keskimääräinen vuotuinen tuki on vähintään 150 miljoonaa euroa, on järjestettävä vähintään kuuden viikon mittainen kuuleminen seuraavista seikoista:
  - i) tukikelpoisuus,
  - ii) tuen määrätymismenetelmä ja arvio tuesta vältettyjen päästöjen hiilidioksidiekvivalenttitonnia kohden ⁽⁶²⁾ (hankkeen tai viitehankkeen tasolla),
  - iii) tarjouskilpailumenettelyjen ehdotettu käyttö ja kohdeala sekä ehdotetut poikkeukset,

⁽⁶⁰⁾ Jos tapaukseen liittyy aluetukea, jäsenvaltion olisi osoitettava, että oheispalveluja ja ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyä koskevat säännöt mahdollistavat tapauksen mukaan uusiutuvan energian tehokkaan osallistumisen, varastoinnin ja kysyntäjoustopaikan ja sijainti- ja teknologiavalintoja, jotka tukevat verkon vakautta asetuksen (EU) 2019/943 ja direktiivin (EU) 2019/944 mukaisesti. Jos jäsenvaltio havaitsee paikallisen toimitusvarmuusongelman, jota ei voida ratkaista keskipitkällä aikavälillä (esim. 5–10 vuoden kuluessa) parantamalla markkinoiden rakennetta tai vahvistamalla verkkoa riittävästi, tilannetta korjaava toimenpide olisi suunniteltava ja arvioitava 4.8 kohdan mukaisesti.

⁽⁶¹⁾ Jäsenvaltiot voivat näiden vaatimusten osalta tukeutua olemassa oleviin kansallisiin kuulemisprosesseihin. Jos julkinen kuuleminen kattaa näissä suuntaviivoissa luetellut seikat ja kestää vaaditun ajan, erillistä kuulemista ei vaadita. Erillistä kuulemista ei vaadita myöskään 96 kappaleessa olevassa (g) kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

⁽⁶²⁾ Hiilidioksidiekvivalentti (CO₂e) on mittayksikkö, jolla verrataan eri kasvihuonekaasujen päästöjä niiden ilmastolämpimisyypotentiaaliltaan perusteella muuntamalla muiden kaasujen määrät vastaavaan hiilidioksidimäärään, jolla on sama lämmitysvaikutus.

- iv) tuen myöntämisen prosessin tärkeimmät parametrit ⁽⁶³⁾, mukaan lukien eri tuensaajatyypin välisen kilpailun mahdollistaminen ⁽⁶⁴⁾,
- v) keskeiset oletukset, joita käytetään kannustavan vaikutuksen, tarpeellisuuden ja oikeasuhteisuuden määrittämiseksi ja
- vi) jos tukea voidaan myöntää uusiin investointeihin maakaasuun perustuvaan energiantuotantoon tai teollisuustuotantoon, ehdotetut suojatoimet, joilla varmistetaan yhteensopivuus unionin ilmastotavoitteiden kanssa (ks. 129 kappale);
- b) toimenpiteistä, joissa myönnettäväksi tuleva keskimääräinen vuotuinen tuki on alle 150 miljoonaa euroa, on järjestettävä vähintään neljän viikon mittainen kuuleminen seuraavista seikoista:
- i) tukikelpoisuus,
- ii) tarjouskilpailumenettelyjen ehdotettu käyttö ja kohdeala sekä ehdotetut poikkeukset ja
- iii) jos tukea voidaan myöntää uusiin investointeihin maakaasuun perustuvaan energiantuotantoon tai teollisuustuotantoon, ehdotetut suojatoimet, joilla varmistetaan yhteensopivuus unionin ilmastotavoitteiden kanssa (ks. 129 kappale);
100. Julkista kuulemista ei edellytetä 99 kappaleessa olevan (b) kohdan toimenpiteistä, joissa käytetään tarjouskilpailumenettelyä ja toimenpiteellä ei tueta investointeja fossiilisiin polttoaineisiin perustuvaan energian tuottamiseen, tuotantoon tai muuhun toimintaan.
101. Kuulemisen kyselylomakkeet on julkaistava julkisella verkkosivustolla. Jäsenvaltioiden on julkaistava tiivistelmä, jossa esitetään yhteenveto saaduista vastauksista ja vastine palautteeseen. Tähän olisi sisällyttävä selvitys siitä, miten mahdolliset kielteiset kilpailuvaikutukset on minimoitu ehdotetun toimenpiteen kohdealan tai tukikelpoisuuden rajoituksen avulla. Jäsenvaltioiden on toimitettava linkki kuulemisessa antamaansa vastauksen osana tämän kohdan mukaisia tukitoimenpiteitä koskevaa ilmoitusta.
102. Asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa komissio voi harkita hyväksyvänsä vaihtoehtoisen kuulemismenetelmän edellyttäen, että asianomaisten osapuolten näkemykset otetaan huomioon tuen (jatkuva) täytäntöönpanossa. Tällaisissa tapauksissa vaihtoehtoiseen menetelmään olisi mahdollisesti liitettävä korjaavia toimia toimenpiteen mahdollisten vääristävien vaikutusten minimoimiseksi.

4.1.3.5 Oikeasuhteisuus

103. Tuki kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen olisi yleensä myönnettävä 49 ja 50 kappaleessa kuvatun mukaisella tarjouskilpailumenettelyllä siten, että toimenpiteen tavoitteet ⁽⁶⁵⁾ voidaan saavuttaa oikeasuhteisella tavalla, joka minimoi kilpailun ja kaupan vääristymisen. Tarjouskilpailuun liittyvä talousarvio tai määrä on sitova rajoite, kun kaikki tarjoajat eivät oletettavasti tule saamaan tukea, tarjoajien odotettu määrä on riittävä tosiasiallisen kilpailun varmistamiseksi ja alitarjottujen tarjousprosessien rakennetta korjataan ohjelman aikana tosiasiallisen kilpailun palauttamiseksi myöhemmissä tarjousprosesseissa tai, ellei tämä ole mahdollista, heti kun se on tarkoituksenmukaista ⁽⁶⁶⁾.

⁽⁶³⁾ Esimerkiksi kilpailuprosessista tuen saantiin kuluva aika, tarjousta koskevat säännöt, hinnoittelusäännöt.

⁽⁶⁴⁾ Esimerkiksi onko käytössä erilaisia sopimuskestoja, erilaisia teknologioiden tukikelpoisten kapasiteettien/tuotosten laskentamenetelmiä tai erilaisia menetelmiä tukien laskemiseksi tai maksamiseksi.

⁽⁶⁵⁾ Esimerkiksi jäsenvaltion hiilestä irtautumista koskevien tavoitteiden saavuttaminen.

⁽⁶⁶⁾ Tällainen sitova rajoite voidaan saavuttaa useilla toisiaan täydentävillä tavoilla, kuten toimilla, joilla lievennetään mahdollisia tarjontapuolen rajoitteita, mukautetaan määrää tietyssä ajankohtana todennäköisesti saatavilla olevan tarjonnan mukaan ja/tai muutetaan muita tarjousmenettelyn rakenteen piirteitä (esimerkiksi osallistumiskelpoisuuden perusteita) päämääränä saavuttaa toimenpiteen tavoite (esimerkiksi jäsenvaltion hiilestä irtautumista koskevat tavoitteet) oikeasuhteisella tavalla, jolla minimoidaan kilpailun ja kaupan vääristyminen. Kunhan jäsenvaltiot turvaavat oikeasuhteisuuden ja kilpailullisuuden, ne voivat ottaa huomioon myös sijoittajien luottamuksensuojan.

104. Tarjouskilpailumenettelyn olisi periaatteessa oltava avoin kaikille tukikelpoisille tuensaajille, jotta mahdollistetaan tuen kustannustehokas kohdentuminen ja vähennetään kilpailun vääristymistä. Tarjousmenettely voidaan kuitenkin rajata yhteen tai useampaan tiettyyn tuensaajaluokkaan, jos esitetään näyttöä, myös julkisessa kuulemisessa kerättyä asiaankuuluvaa näyttöä, joka osoittaa esimerkiksi, että
- yksittäinen menettely, joka olisi avoin kaikille tukikelpoisille tuensaajille, johtaisi epäoptimaaliseen tulokseen tai ei mahdollistaisi toimenpiteen tavoitteiden saavuttamista; tällaisessa perustelussa voidaan viitata 96 kappaleessa esitettyihin kriteereihin;
  - tarjoustasot, joita eri tuensaajaryhmien odotetaan esittävän, eroavat toisistaan huomattavasti (näin on yleensä silloin, kun – 90 kappaleen mukaisesti vaaditun analyysin pohjalta määritellyt – oletetut kilpailulliset tarjoustasot eroavat toisistaan yli 10 prosenttia); tässä tapauksessa voidaan käyttää erillisiä tarjouskilpailumenettelyjä, jotta kustannusten suhteen samankaltaiset tuensaajaluokat kilpailevat keskenään.
105. Jos jäsenvaltio tukeutuu 104 kappaleen (b) kohdassa tarkoitettuihin poikkeuksiin yli kolme vuotta kestävä ohjelman osalta, 92 kappaleessa edellytetyssä analyysissä olisi tarkasteltava myös sitä, täyttyvätkö poikkeuksien edellytykset edelleen. Jäsenvaltioiden on erityisesti vahvistettava, että tällaisia ohjelmia mukautetaan ajan mittaan sen varmistamiseksi, että teknologioita, joita koskevien tarjousten odotetaan asettuvan 10 prosentin haarukkaan toisiinsa nähden, kilpailutetaan samassa tarjouskilpailumenettelyssä. Vastaavasti jäsenvaltio voi myös päättää järjestää erilliset tarjouspyynnöt, jos 92 kappaleen mukainen päivitetty analyysi osoittaa, että kustannukset ovat eriytyneet toisistaan niin, että tarjoukset eroavat toisistaan yli 10 prosenttia.
106. Jos 90 kappaleen mukaisesti vaadittu analyysi osoittaa, että rahoitustarpeet, joita eri tuensaajaryhmien odotetaan esittävän, saattavat erota toisistaan huomattavasti, jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon riski, että halvempia teknologioita ylikompensoidaan. Myös komissio ottaa tämän huomioon arvioinnissaan. Tarvittaessa tarjouksille voidaan tarvita yläraja tiettyjen luokkien yksittäisten tarjoajien enimmäistarjouksen rajoittamiseksi. Ylärajat olisi perusteltava viittaamalla 51, 52 ja 53 kappaleessa tarkoitettujen viitehankkeiden kvantifiointiin.
107. Poikkeukset vaatimuksesta, joka koskee tuen jakamista ja tukitason määrittämistä tarjouskilpailumenettelyn kautta, voivat olla perusteltuja, jos on esimerkiksi julkisessa kuulemisessa saatua näyttöä siitä, että asiassa on kyse jostakin seuraavista olosuhteista:
- potentiaalista tarjontaa tai potentiaalisia tarjoajia ei ole riittävästi kilpailun varmistamiseksi; tässä tapauksessa jäsenvaltion on osoitettava, että kilpailua ei ole mahdollista lisätä pienentämällä määrärahoja tai helpottamalla osallistumista tarjouskilpailuun (esimerkiksi määrittämällä lisää maata kehityskohteeksi tai mukauttamalla esivalintavaatimuksia);
  - tuensaajat ovat pieniä hankkeita määriteltyinä seuraavasti:
    - sähkön tuotanto- tai varastointihankkeiden osalta – hankkeet, joissa asennettu kapasiteetti on enintään 1 MW;
    - sähkön kulutuksen osalta – hankkeet, joissa enimmäiskysyntä on enintään 1 MW,
    - lämmöntuotanto- ja kaasuntuotantoteknologioiden osalta – hankkeet, joissa asennettu kapasiteetti on enintään 1 MW tai vastaava,
    - kokonaan pk-yritysten omistuksessa olevien tai uusiutuvan energian yhteisöjen hankkeiden osalta – hankkeet, joissa asennettu kapasiteetti tai enimmäiskysyntä on enintään 6 MW,
    - pelkästään tuulienergiaa koskevien, kokonaan pienten ja mikroyritysten tai uusiutuvan energian yhteisöjen omistuksessa olevien hankkeiden osalta – hankkeet, joissa asennettu kapasiteetti on enintään 18 MW,
    - sellaisten energiatehokkuustoimenpiteiden osalta, joihin ei sisälly pk-yrityksiä hyödyttäviä energiatehokkuustoimenpiteitä ja joissa tuensaajat saavat alle 300 000 euroa hanketta kohti tai
  - yksittäiset hankkeet täyttävät molemmat seuraavista edellytyksistä:
    - hanke on valittu avoimen ehdotuspyynnön perusteella osaksi usean jäsenvaltion yhdessä suunnittelemaa laajaa, rajat ylittävää ja integroitua hanketta, jonka tavoitteena on edistää merkittävästi ympäristön-suojelua unionin yhteisen edun mukaisesti ja

- ii) hankkeessa joko sovelletaan innovatiivista teknologiaa, joka perustuu tuensaajan tai muun yhteisön suorittamaan tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan (TKI), edellyttäen että tuensaaja hankkii oikeudet aiemman TKI-toiminnan tulosten käyttämiseen tai että se kuuluu innovatiivisen teknologian varhaisiin käyttäjiin alallaan.
108. Jäsenvaltiot voivat myös käyttää kilpailuun perustuvia sertifikaatteja tai tuottajavelvoitejärjestelmiä tuen määrän määrittämiseksi ja kohdentamiseksi, kunhan
- a) kysyntä on asetettu ohjelmassa potentiaalista tarjontaa alhaisemmaksi,
- b) ostohinta tai seuraamushinta, joka koskee kuluttajaa tai tuottajaa, joka ei ole ostanut vaadittua määrää sertifikaatteja (eli hinta, joka muodostaa enimmäismäärän, joka maksettaisiin tukena), on määritetty riittävän korkealle tasolle, jotta kannustin velvoitteen täyttämiseen säilyy; seuraamushinnan olisi kuitenkin perustuttava 51, 52 ja 53 kappaleessa tarkoitettuun kvantifiointiin, jotta liian korkea taso ei johtaisi ylikompensatioon ja
- c) jos ohjelmiin sisältyy biopolttoaineiden, bionesteiden ja biomassapolttoaineiden tukea, jäsenvaltioiden on ylikompensations välttämiseksi otettava huomioon jo saatua tukea koskevat tiedot, jotka sisältyvät direktiivin (EU) 2018/2001 30 artiklan mukaisen ainetasejärjestelmän dokumentaatioon.
109. Jäsenvaltiot voivat toteuttaa hiilestä irtautumisen tai energiatehokkuuden tukiohjelmiä, joissa käytetään verohuojennuksia tai veronluonteisten maksujen, kuten energiapolitiittisten tavoitteiden rahoittamiseen käytettävien maksujen, alennuksia. Tällaisissa ohjelmissa ei ole pakko käyttää tarjouskilpailumenettelyä. Tällainen tuki on kuitenkin periaatteessa myönnettävä samalla tavalla kaikille samalla toimialalla toimiville tukikelpoisille yrityksille, jotka ovat samassa tai samankaltaisessa tosiasiallisessa tilanteessa tukitoimenpiteen tavoitteiden tai päämäärien osalta. Ilmoittavan jäsenvaltion on otettava käyttöön vuotuinen seurantamekanismi, jolla varmistetaan, että tuki on edelleen tarpeen. Tämä kohta ei kata verojen tai maksujen vähennyksiä, jotka perustuvat energian tai siihen liittyvien palvelujen olennaisiin kustannuksiin. Esimerkiksi verkkomaksujen tai kapasiteettimekanismien rahoitusmaksujen vähennykset eivät kuulu tämän kohdan soveltamisalaan.
110. Jos veron tai veronluonteisen maksun alennus vähentää toistuvia toimintakustannuksia, tuen määrä ei saa ylittää ympäristöystävällisen hankkeen tai toiminnan ja vaihtoehtoisen vähemmän ympäristöystävällisen skenaarion kustannusten erotusta. Jos ympäristöystävällisempi hanke tai toiminta voi johtaa mahdollisiin kustannussäästöihin tai lisätuloihin, ne on otettava huomioon määritettäessä tuen oikeasuhteisuutta.
111. Tukiohjelmiä suunnitellessaan jäsenvaltion on otettava huomioon jo saatua tukea koskevat tiedot, jotka sisältyvät direktiivin (EU) 2018/2001 30 artiklan mukaisen ainetasejärjestelmän dokumentaatioon.
112. Jos osana tukitoimenpiteitä myönnetään toimituksia tai muita etuja, kuten maan, merenpohjan tai jokien käyttöoikeuksia tai oikeuksia liittyä infrastruktuuriin, jäsenvaltioiden on varmistettava, että ne myönnetään objektiivisten, läpinäkyvien ja toimenpiteen tavoitteisiin liittyvien kriteerien perusteella (ks. 50 kappale).
113. Jos tuki myönnetään etuoikeutettuna lainana toimijalle, joka suorittaa energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä energiatehokkuussopimuksen nojalla, lainainstrumenteilla olisi varmistettava, että kaupallisilta velkarahoituksen tarjoajilta saadaan huomattavia kanssasjoituksia. Näin oletetaan olevan, jos niiden osuus on vähintään 30 prosenttia palveluntarjoajan energiatehokkuussopimusten arvosta. Energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden suorittajan takaisinmaksun on oltava vähintään yhtä suuri kuin lainan nimellisarvo. Jos tuki myönnetään takauksen muodossa, julkinen takaus ei saa ylittää 80 prosenttia lainan pääomasta, ja tappioiden on jakauduttava luottolaitokselle ja valtiolle samassa suhteessa ja samoilla ehdoilla. Takauksen kohteena olevaa määrää on alennettava suhteellisesti siten, että takaus ei koskaan kata yli 80 prosenttia jäljellä olevasta lainasta. Julkinen laina tai takaus energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden tarjoajalle on rajattava enintään 10 vuoteen.

4.1.4 *Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen ja punninta*

114. Lukuun ottamatta 70 kappaletta, 3.2.2 ja 3.3 kohtaa ei sovelleta kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskeviin tukitoimenpiteisiin.
115. Tätä kohtaa sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 2023. Tuki vältettyä hiilidioksidiekvivalenttipäästötonnia kohti on arvioitava kunkin hankkeen tai ohjelmien tapauksessa kunkin viitehankkeen osalta, ja lisäksi on esitettävä sen laskemiseen käytetyt oletukset ja menetelmät. Arviossa olisi mahdollisimman tarkkaan pyrittävä yksilöimään toiminnasta aiheutuvat nettopäästövähennykset ottaen huomioon elinkaaren aikaiset syntyneet tai vähentyneet päästöt. Lisäksi huomioon olisi otettava lyhyen ja pitkän aikavälin vuorovaikutus muiden asiaankuuluvien politiikkojen tai toimenpiteiden, kuten unionin päästökauppajärjestelmän, kanssa. Eri ympäristönsuojelutoimenpiteiden kustannusten vertailun mahdollistamiseksi tämän menetelmän olisi periaatteessa oltava samanlainen kaikissa jäsenvaltion toimenpiteissä ⁽⁶⁷⁾.
116. Hiilestä irtautumiseen liittyvien myönteisten ympäristövaikutusten aikaansaamiseksi tuella ei voida pelkästään siirtää päästöjä yhdeltä alalta toiselle, vaan sillä on saatava aikaan kasvihuonekaasupäästöjen kokonaisvähennyksiä.
117. Kaksinkertaisen tuen riskin välttämiseksi ja kasvihuonekaasupäästöjen vähennysten todentamisen varmistamiseksi teollisen toiminnan hiilestä irtautumiseen myönnettävän tuen on vähennettävä kyseisestä teollisesta toiminnasta suoraan aiheutuvia päästöjä. Teollisen toiminnan energiatehokkuuden parantamiseen myönnettävän tuen on parannettava tuensaajien toiminnan energiatehokkuutta.
118. Poiketen 117 kappaleen viimeisen virkkeen vaatimuksesta teollisen toiminnan energiatehokkuuden parantamista voidaan tukea energiatehokkuussopimusten edistämiseen myönnettävällä tuella.
119. Jos energiatehokkuussopimusten edistämiseen tarkoitettua tukea ei myönnetä kilpailuun perustuvalla tarjousmenettelyllä, tukea on periaatteessa myönnettävä samalla tavalla kaikille samalla toimialalla toimiville tukikelpoisille yrityksille, jotka ovat samassa tai samankaltaisessa tosiasiallisessa tilanteessa tukitoimenpiteen tavoitteiden tai päämäärien osalta.
120. Jotta määrärahoja ei osoitettaisi hankkeille, jotka eivät toteutuisi ja jotka saattaisivat estää uusien toimijoiden markkinoille tulon, jäsenvaltioiden on osoitettava, että toteutetaan kohtuulliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tukea saavia hankkeita todella viedään eteenpäin, esimerkiksi asettamalla selkeät määräajat hankkeiden toteuttamiselle, tarkastamalla hankkeen toteutettavuus osana tuen saamisen esivalintaa, vaatimalla osallistujilta vakuuksia tai seuraamalla hankkeiden edistymistä ja toteutusta. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin myöntää enemmän joustovaraa esivalintavaatimusten osalta pk-yritysten tai uusiutuvan energian yhteisöjen kehittämille ja kokonaan omistamille hankkeille keinona vähentää niiden osallistumisen esteitä ⁽⁶⁸⁾.

⁽⁶⁷⁾ Kasvihuonekaasupäästöjen vähennysten laskentaperiaatteet, sellaisina kuin niitä käytetään EU:n innovaatorahastossa, ovat hyödyllinen vertailukohta. Laskentaperiaatteet ovat saatavilla osoitteessa https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/innovfund/wp-call/2021/call-annex_c_innovfund-lsc-2021_en.pdf. Jos sähköä kuitenkin käytetään tuotantopanoksena, käytetyssä menetelmässä on otettava huomioon käytetyn sähkön tuotannosta aiheutuvat päästöt. Jäsenvaltiot voivat tukitoimenpiteissään käyttää valintaperusteena tuen tasoa vältettyä hiilidioksidiekvivalentttonnia kohti, mutta niiden ei tarvitse tehdä niin.

⁽⁶⁸⁾ Lisäksi, kuten 75 kappaleessa todetaan, komissio suhtautuu yleisesti ottaen myönteisesti muihin jäsenvaltioiden ehdottamiin ominaisuuksiin, joilla helpotetaan pk-yritysten ja uusiutuvan energian yhteisöjen osallistumista tarjouskilpailumenettelyihin edellyttäen, että osallistumisen ja hyväksytyksi tuleminen edesauttamiseen tähtävien ominaisuuksien myönteiset vaikutukset ovat suuremmat kuin mahdolliset vääristävät vaikutukset.

121. Hiilestä irtautumiseen voidaan myöntää tukea eri muodoissa, kuten ennakoavustuksina ja jatkuvien tukimaksujen sopimuksina, kuten hinnanerosopimuksina ⁽⁶⁹⁾. Tukea, joka kattaa lähinnä toimintaan liittyviä kustannuksia eikä investointeja, olisi käytettävä vain, jos jäsenvaltio osoittaa, että tämä johtaa ympäristöystävällisempiin operatiivisiin päätöksiin.
122. Jos tukea tarvitaan ensisijaisesti kattamaan lyhyen aikavälin kustannuksia, jotka voivat olla muuttuvia, kuten biomassapolttoainekustannukset tai sähkön tuotantopanostuskustannukset, ja tukea maksetaan yli vuoden mittaisilta kausilta, jäsenvaltioiden olisi vahvistettava, että tuen perustana olevia tuotantokustannuksia seurataan ja tuen määrää päivitetään vähintään kerran vuodessa.
123. Tuki on suunniteltava siten, että estetään markkinoiden tehokkaan toiminnan tarpeeton vääristyminen ja erityisesti säilytetään tehokkaat toimintakannustimet ja hintasignaalit. Tuensaajien olisi esimerkiksi edelleen oltava alttiita hintavaihtelulle ja markkinariskille, ellei tämä vaaranna tuen tavoitteen saavuttamista. Tuensaajia ei etenkään saisi kannustaa tarjoamaan tuotostaan alle rajakustannustensa, ja ne eivät saa saada tukea tuotantoon aikana, jolloin kyseisen tuotannon markkina-arvo on negatiivinen ⁽⁷⁰⁾.
124. Komissio tekee tapauskohtaisen arvioinnin toimenpiteistä, joissa on kyse erityisinfrastruktuuria koskevista hankkeista. Arvioinnissaan komissio tarkastelee muun muassa infrastruktuurin kokoa suhteessa merkityksellisiin markkinoihin, vaikutusta markkinaperusteisten lisäinvestointien todennäköisyyteen, sitä, missä määrin infrastruktuuri on alun perin tarkoitettu yksittäiselle käyttäjälle tai käyttäjäryhmälle ja onko olemassa uskottava suunnitelma tai vakaa sitoumus liittymisestä laajempaan verkkoon, mahdollisten sisämarkkinalainsäädännöstä poikkeamisten kestoa, merkityksellisten markkinoiden rakennetta ja tuensaajien asemaa näillä markkinoilla.
125. Esimerkiksi silloin, kun infrastruktuuri yhdistää aluksi vain rajallisen määrän käyttäjiä, vääristävää vaikutusta voidaan lieventää, jos infrastruktuuri on osa suunnitelmaa luoda laajempi unionin verkosto seuraavien kriteerien mukaisesti:
- infrastruktuurin kirjanpito olisi erotettava muusta toiminnasta ja käyttöoikeus- ja käyttökustannusten oltava läpinäkyviä,
  - ellei se haittaa tuen tavoitteen saavuttamista, tuen edellytyksenä olisi oltava sitoumus avata infrastruktuuri ⁽⁷¹⁾ kolmansille osapuolille oikeudenmukaisin, kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin (esimerkiksi edellyttämällä julkisia liittämismahdollisuuskierroksia vastaavin ehdoin),
  - etua, jota tuensaajat saavat ennen tällaisen laajemman kehityksen toteutumista, voi olla tarpeen kompensoida esimerkiksi edellyttämällä niiden osallistumista verkon jatkolaajentamiseen ja
  - alkukäyttäjien saamaa etua voi olla tarpeen rajoittaa ja/tai jakaa muiden toimijoiden kanssa.
126. Jotta ei vaarannettaisi toimenpiteen tavoitetta tai muita unionin ympäristönsuojelutavoitteita, toimenpide ei saa luoda kannustimia sellaista energiantuotantoa varten, joka korvaisi vähemmän saastuttavia energiamuotoja. Jos tuetaan esimerkiksi uusiutumattomiin energialähteisiin perustuvaa yhteistuotantoa tai tuetaan energiantuotantoa biomassasta, tuki ei, siinä määrin kuin se on mahdollista, saa kannustaa sähkön tai lämmön tuotantoon aikana, jolloin tämä merkitsisi ilmaa pilaamattomista uusiutuvista energialähteistä saatavan tuotannon rajoittamista.

⁽⁶⁹⁾ Hinnanerosopimus antaa tuensaajalle oikeuden korvaukseen, joka vastaa kiinteän rajahinnan ja viitehinnan – kuten markkinahinnan – erotusta tuotosyksikköä kohti. Tällaisia sopimuksia on käytetty sähköntuotannon tukitoimenpiteisiin viime vuosina, mutta niissä voitaisiin käyttää myös päästökauppajärjestelmään linkittyvää viitehintaa. Tällöin kyseessä olisi ”hiilen” hinnanerosopimus. Tällaiset sopimukset voivat olla käyttökelpoinen tapa tuottaa markkinoille läpimurtoteknologioita, jotka saattavat olla tarpeen teollisuuden ajanjaksoilla, joina viitehintaa ylittää kiinteän rajahinnan.

⁽⁷⁰⁾ Pienimuotoiset uusiutuvaa sähköä tuottavat laitokset voivat saada suoraa hintatukea, joka kattaa kaikki toimintakustannukset eikä edellytä niiden myyvän sähköä markkinoilla direktiivin (EU) 2018/2001 4 artiklan 3 kohdassa säädetyn poikkeuksen mukaisesti. Laitos katsotaan pienimuotoiseksi, jos sen kapasiteetti alittaa asetuksen (EU) 2019/943 5 artiklassa säädetyn sovellettavan kynnyksarvon.

⁽⁷¹⁾ Tällä tarkoitetaan 19 kappaleessa olevassa (36)alakohdassa lueteltuja hyödykkeitä.

127. Hiilestä irtautumiseen myönnettävä tuki voi vääristää kohtuuttomasti kilpailua, jos se syrjäyttää investointeja markkinoilla jo saatavilla oleviin puhtaampiin vaihtoehtoihin, tai kun se johtaa lukittumiseen tiettyihin teknologioihin tavalla, joka haittaa puhtaampien ratkaisujen käyttöä ja näiden markkinoiden laajempaa kehitystä. Sen vuoksi komissio varmistaa myös, että tukitoimenpide ei kannusta fossiilipohjaisten polttoaineiden ja energian ⁽⁷²⁾ kulutukseen tai pitkitä sitä, mikä haittaisi puhtaampien vaihtoehtojen kehittämistä ja vähentäisi merkittävästi investoinnin yleistä ympäristöhyötyä. Jäsenvaltioiden olisi selitettävä, miten ne aikovat välttää tämän riskin, muun muassa velvoittamalla käyttämään pääasiassa uusiutuvia tai vähähiilisiä polttoaineita tai luopumaan asteittain fossiilisista polttoaineista.
128. Komissio katsoo, että tietyillä tukitoimenpiteillä on kilpailuun ja kauppaan kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia, joita ei todennäköisesti voida kompensoida. Tiedyt tukitoimenpiteet voivat erityisesti pahentaa markkinoiden toimintapuutteita ja aiheuttaa tehottomuutta kuluttajien ja yhteiskunnallisen hyvinvoinnin kustannuksella. Esimerkiksi toimenpiteet, joilla luodaan kannustimia uusiin investointeihin energian- tai teollisuustuotantoon, joka perustuu saastuttavimpiin fossiilisiin polttoaineisiin, kuten kivihiiileen, dieseliin, ruskohiiileen, öljyyn, turpeeseen ja öljyliuskeeseen, lisäävät kielteisiä ympäristöön kohdistuvia ulkoisvaikutuksia markkinoilla. Niillä ei katsota olevan myönteisiä ympäristövaikutuksia, koska nämä polttoaineet eivät ole yhteensopivia unionin ilmastotavoitteiden kanssa.
129. Vastaavasti toimenpiteet, joilla luodaan kannustimia uusiin investointeihin maakaasuun perustuvaan energian- tai teollisuustuotantoon, voivat vähentää kasvihuonekaasupäästöjä ja muita epäpuhtauksia lyhyellä aikavälillä mutta pahentaa ympäristöön kohdistuvia kielteisiä ulkoisvaikutuksia pidemmällä aikavälillä verrattuna vaihtoehtoihin investointeihin. Jotta maakaasuinvestoinneilla voidaan katsoa olevan myönteisiä ympäristövaikutuksia, jäsenvaltioiden on selitettävä, miten ne varmistavat, että investoinneilla edistetään unionin vuoden 2030 ilmastotavoitteen ja vuoden 2050 ilmastoneutraaliustavoitteen saavuttamista. Jäsenvaltioiden on erityisesti selitettävä, miten vältetään lukkiutuminen kyseiseen kaasukäyttöiseen energiantuotantoon tai tuotantolaitteistoon. Tämä voi esimerkiksi perustua sitovia tavoitteita sisältävään kansalliseen hiilestä irtautumista koskevaan suunnitelmaan ja/tai sisältää tuensaajan sitovia sitoumuksia käyttää hiilestä luopumista tukevia teknologioita, kuten hiilidioksidin talteenottoa ja varastointia / talteenottoa ja käyttöä tai korvata maakaasu uusiutuvalla tai vähähiilisellä kaasulla tai sulkemaan laitos aikataulussa, joka on linjassa unionin ilmastotavoitteiden kanssa. Sitoumuksiin olisi sisällyttävä yksi tai useampia uskottavia välitavoitteita päästöjen vähentämiseksi kohti ilmastoneutraaliutta vuoteen 2050 mennessä.
130. Biopolttoaineiden tuotanto ravinto- ja rehukasveista voi lisätä maankäytön paineita ja johtaa maatalousmaan laajenemiseen alueille, joihin on sitoutunut paljon hiiltä, kuten metsiin, kosteikoille ja turvemaalle, mikä lisää kasvihuonekaasupäästöjä. Tämän vuoksi direktiivillä (EU) 2018/2001 rajoitetaan ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoaineiden, bionesteiden ja biomassapolttoaineiden määrää, joka otetaan huomioon uusiutuvan energian tavoitteiden toteutumisessa. Komissio katsoo, että tiedyt tukitoimenpiteet voivat osaltaan pahentaa välillisiä kielteisiä ulkoisvaikutuksia. Sen vuoksi komissio katsoo periaatteessa, että sellaisten biopolttoaineiden, bionesteiden, biokaasujen ja biomassapolttoaineiden valtiontuki, joiden määrä ylittää uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian kokonaisloppukulutuksen laskemiseksi kyseisessä jäsenvaltiossa direktiivin (EU) 2018/2001 26 artiklan mukaisesti huomioon otettavan määrän, ei todennäköisesti tuota myönteisiä vaikutuksia, jotka voisivat ylittää toimenpiteen kielteiset vaikutukset.
131. Jos havaitaan kilpailun lisävääristymien riskejä tai toimenpiteet ovat erityisen uudenlaisia tai monimutkaisia, komissio voi asettaa 76 kappaleessa esitettyjä ehtoja.
132. Kun kyseessä ovat yksittäiset tukitoimenpiteet tai tukiohjelmat, jotka hyödyttävät erityisen rajoitettua määrää tuensaaajia tai vakiintuneessa asemassa olevaa tuensaaajaa, jäsenvaltioiden olisi lisäksi osoitettava, että ehdotettu tukitoimenpide ei johda markkinoiden vääristymiseen esimerkiksi lisääntyneen markkinavoiman myötä. Myös silloin kun tuki ei lisää markkinavoimaa suoraan, se voi lisätä sitä välillisesti estämällä olemassa olevien kilpailijoiden laajentumisen tai aiheuttamalla niiden poistumisen markkinoilta tai estämällä uusien kilpailijoiden tulon markkinoille. Arvioidessaan tällaisten tukitoimenpiteiden kielteisiä vaikutuksia komissio keskittyy analyysissään ennakoitavissa oleviin vaikutuksiin, joita tuella voi olla yritysten väliseen kilpailuun asianomaisilla tuotemarkkinoilla sekä tarvittaessa tuotantoketjun alku- tai loppupään markkinoilla, sekä ylikapasiteetin riskiin. Komissio arvioi myös mahdolliset kielteiset vaikutukset kauppaan, mukaan lukien riski jäsenvaltioiden välisestä tukikilpailusta, jollaista voi syntyä erityisesti yritysten sijaintipaikan valinnan suhteen.

⁽⁷²⁾ Mukaan lukien uusiutumattomista lähteistä tuotetut vähähiiliset polttoaineet ja energiankantajat, jotka eivät aiheuta pakokaasupäästöjä, mutta tuotetaan hiili-intensiivisessä prosessissa.

133. Jos tuki myönnetään ilman tarjouskilpailumenettelyä ja toimenpide hyödyttää erityisen pientä määrää tuensaajia tai vakiintunutta tuensaajaa, komissio voi vaatia jäsenvaltiota varmistamaan, että tuensaaja levittää tuetun hankkeen tuloksena saatua taitotietoa toimiviksi todettujen teknologioiden käyttöönoton nopeuttamiseksi.
134. Edellyttäen, että kaikki muut sisämarkkinoille soveltuvuuden edellytykset täyttyvät, komissio yleensä toteaa, että hiilestä irtautumista koskevat toimenpiteet ovat positiivisia (eli myönteiset vaikutukset ovat suuremmat kuin sisämarkkinoiden vääristymät), kun otetaan huomioon niiden vaikutus ilmastonmuutoksen hillitsemiseen, joka on määritelty ympäristötavoitteeksi asetuksessa (EU) 2020/852 ja/tai niiden myötävaikutus unionin energia- ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseen, kunhan ei ole selviä merkkejä siitä, että "ei merkittävää haittaa" -periaatetta ei ole noudatettu ⁽⁷³⁾. Ellei edellä tarkoitettuun olettamaan voida tukeutua, komissio arvioi, ylittävätkö myönteiset vaikutukset (mukaan lukien 4.1.4 kohdan vaatimusten täyttyminen ja mahdolliset 129 kappaleeseen liittyvät sitoumukset) sisämarkkinoille aiheutuvat kielteiset vaikutukset.

4.2 Tuki rakennusten energia- ja ympäristötehokkuuden parantamiseen

4.2.1 Tuen perustelut

135. Toimenpiteillä, joilla pyritään parantamaan rakennusten energia- ja ympäristötehokkuutta, pyritään puuttumaan kielteisiin ulkoisvaikutuksiin luomalla yksilöllisiä kannustimia saavuttaa energiansäästöä ja kasvihuonekaasupäästöjen ja ilman epäpuhtauksien päästöjen vähentämistä koskevia tavoitteita. Edellä 3 luvussa käsiteltyjen markkinoiden yleisten toimintapuutteiden lisäksi rakennusten energia- ja ympäristötehokkuuden alalla voi esiintyä erityisiä markkinoiden toimintapuutteita. Kun tarkastellaan rakennusten peruskorjaustöitä, energia- ja ympäristötehokkuustoimenpiteistä ei yleensä hyödy ainoastaan peruskorjauskustannukset tavallisesti maksava rakennuksen omistaja, vaan hyötyä saa myös vuokralainen. Sen vuoksi komissio katsoo, että valtiontukea saatetaan tarvita rakennusten energia- ja ympäristötehokkuuden parantamiseen tähtäävien investointien edistämiseen.

4.2.2 Kohdeala ja tuettava toiminta

136. Tukea voidaan myöntää rakennusten energiatehokkuuden parantamiseen.
137. Tällainen tuki voidaan yhdistää tukeen, joka koskee jotakin tai kaikkia seuraavista toimenpiteistä:
- a) sähköä, lämpöä tai jäähdystä tuottavien integroitujen uusiutuvaa energiaa käyttävien järjestelmien asentaminen paikan päälle,
  - b) paikan päällä toimivien uusiutuvan energian järjestelmien tuottaman energian varastointilaitteiston asentaminen,
  - c) latausinfrastruktuurin rakentaminen ja asentaminen rakennuksen käyttäjien käyttöön, ja siihen liittyvän infrastruktuurin, kuten kaapelikanavien, rakentaminen ja asentaminen, jos pysäköintitilat sijaitsevat joko rakennuksen sisällä tai fyysisesti rakennuksen yhteydessä,
  - d) rakennuksen ympäristö- ja energiahallinnan ja -ohjauksen digitalisointiin, erityisesti sen älyvalmiuden parantamiseen, tarkoitettujen laitteiden asentaminen, mukaan lukien passiiviset sisäiset johdotukset tai rakenteellinen kaapelointi dataverkkoja varten ja passiivisen verkon liitännäinen osa kiinteistössä, johon rakennus kuuluu, mutta lukuun ottamatta kiinteistön ulkopuolella tapahtuvaa johdotusta tai kaapelointia dataverkkoja varten ja
  - e) muut investoinnit, joilla parannetaan rakennuksen energia- tai ympäristötehokkuutta, mukaan lukien investoinnit viherkattoihin ja sadeveden hyödyntämiseen tarkoitettuihin laitteisiin.

⁽⁷³⁾ Niiden toimenpiteiden osalta, jotka ovat samanlaisia kuin neuvoston hyväksymien elpymis- ja palautumissuunnitelmien toimenpiteet, tämän edellytyksen katsotaan täyttyvän, koska ne on jo todettu "ei merkittävää haittaa" -periaatteen mukaisiksi.

138. Tukea voidaan myöntää myös rakennuksen sisäisen lämmitys- tai jäähdytyslaitteiston energiatehokkuuden parantamiseen. Kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysjärjestelmiin suoraan liitetuille lämmitys- tai jäähdytyslaitteille myönnettävää tukea arvioidaan kaukolämmitykseen ja -jäähdytykseen myönnettävään tukeen sovellettavien 4.10 kohdan edellytysten mukaisesti. Tuotantoprosessien energiatehokkuuden parantamiseen ja koneiden voimanlähteenä käytettäviin energiaa tuottaviin laitteisiin myönnettävää tukea arvioidaan 4.1 kohdassa esitettyjen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen- ja poistamistukea koskevien edellytysten mukaisesti.
139. Tuella on oltava seuraavat vaikutukset:
- a) kun on kyse olemassa olevien rakennusten peruskorjauksesta, energiatehokkuus paranee niin, että primäärienergian kysyntä vähenee vähintään 20 prosentilla investointia edeltäneeseen tilanteeseen verrattuna, tai jos parannukset ovat osa vaiheittaista peruskorjausta, primäärienergian kysyntä vähenee viiden vuoden aikana vähintään 30 prosentilla investointia edeltäneeseen tilanteeseen verrattuna,
  - b) kun on kyse peruskorjaustoimenpiteistä, jotka koskevat vain yhdentyyppisten direktiivin 2010/31/EU 2 artiklan 9 alakohdassa tarkoitettujen rakennusosien asentamista tai korvaamista ⁽⁷⁴⁾, primäärienergian kysyntä vähenee vähintään 10 prosentilla investointia edeltäneeseen tilanteeseen verrattuna, jos jäsenvaltio osoittaa, että toimenpiteellä on ohjelmatasolla merkittävä kokonaisvaikutus primäärienergian kysynnän vähenemiseen ja
  - c) uusien rakennusten tapauksessa energiatehokkuuden on parannuttava niin, että primäärienergian kysyntä pienenee vähintään 10 prosenttia verrattuna lähes nollaenergiarakennuksille niissä kansallisissa täytäntöönpanosäädöksissä asetettuun kynnysarvoon, joilla viedään kansalliseen lainsäädäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/31/EU.
140. Tukea rakennusten energiatehokkuuden parantamiseen voidaan myöntää myös energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä suorittaville pk-yrityksille ja pienille midcap -yrityksille, jotta voidaan edistää direktiivin 2012/27/EU 2 artiklan 27 kohdassa tarkoitettuja energiatehokkuussopimuksia.

4.2.3 Kannustava vaikutus

141. Alla 142 ja 143 kappaleessa esitettyjä vaatimuksia sovelletaan 3.1.2 kohdassa esitettyjen lisäksi.
142. Komissio katsoo, että tuilla hankkeille, joiden takaisinmaksuaika ⁽⁷⁵⁾ on alle viisi vuotta, ei periaatteessa ole kannustavaa vaikutusta. Jäsenvaltio voi kuitenkin esittää näyttöä osoittaakseen, että tukea tarvitaan muuttamaan käyttäytymistä myös hankkeissa, joiden takaisinmaksuaika on lyhyempi.
143. Jos unionin lainsäädännössä asetetaan yrityksille unionin normeiksi katsottavia energiatehokkuuden vähimmäisnormeja, tuella kaikkiin niihin tarvittaviin investointeihin, joiden avulla yritykset voivat täyttää kyseiset normit, katsotaan olevan kannustava vaikutus edellyttäen, että tuki myönnetään ennen kuin kyseisistä vaatimuksista tulee asianomaiselle yritykselle pakollisia ⁽⁷⁶⁾. Jäsenvaltion on varmistettava, että tuensaajat esittävät tarkan peruskorjaussuunnitelman ja -aikataulun, joista käy ilmi, että tuettu peruskorjaus on vähintään riittävä rakennuksen saattamiseksi energiatehokkuutta koskevien vähimmäisnormien mukaiseksi.

4.2.4 Kilpailun ja kaupan vääristymien minimointi

4.2.4.1 Tarkoituksenmukaisuus

144. Alla 145 kappaleessa esitetty vaatimus täydentää 3.2.1.2 kohdassa esitettyjä vaatimuksia.

⁽⁷⁴⁾ Tällaisilla investoinneilla voitaisiin esimerkiksi vaihtaa rakennuksen ikkunoita tai lämpökattiloita tai parantaa seinäeristystä.

⁽⁷⁵⁾ Takaisinmaksuaika on se aika, joka tarvitaan investoinnin kustannusten kattamiseen (ilman tukea).

⁽⁷⁶⁾ Tätä sovelletaan aina, kun tukea myönnetään, jotta yritykset voivat noudattaa unionin normeiksi katsottavia energiatehokkuuden vähimmäisnormeja ennen kuin niistä tulee asianomaiselle yritykselle pakollisia, riippumatta siitä, onko voimassa olevia unionin aiempia normeja.

145. Energiatohokkuussopimusten edistämiseksi myönnettävä tuki voi olla laina tai takaus energiatohokkuutta parantavia toimenpiteitä energiatohokkuussopimuksen nojalla suorittavalle yritykselle tai se voi koostua rahoitustuotteesta, jonka tarkoituksena on rahoittaa yrityksen toimintaa (esim. myyntisaamisten rahoitus, forfeiting-rahoitus).

4.2.4.2 Oikeasuhteisuus

146. Tukikelpoisia ovat investointikustannukset, jotka liittyvät suoraan energia- tai ympäristöominaisuuksien tason nostamiseen.
147. Tuki-intensiteetti saa olla enintään 30 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista, kun on kyse 139 kappaleessa olevassa (a) ja (c) kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä. Samassa 139 kappaleessa olevassa (b) kohdassa tarkoitetuissa toimenpiteissä tuki-intensiteetti saa olla enintään 25 prosenttia. Jos tukea investointeihin, joiden avulla yritykset voivat noudattaa unionin normeiksi katsottavia energiatohokkuuden vähimmäisnormeja, myönnetään alle 18 kuukautta ennen unionin normien voimaantuloa, tuki-intensiteetit saavat olla enintään 20 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista 139 kappaleessa olevan (a) ja (c) kohdan toimenpiteissä tai enintään 15 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista 139 kappaleessa olevan (b) kohdan toimenpiteissä.
148. Olemassa olevien rakennusten energiatohokkuuden parantamiseen myönnettävän tuen osalta tuki-intensiteettiä voidaan korottaa 15 prosenttiyksikköä, jos energiatohokkuuden parantuminen johtaa primäärienergian kysynnän vähenemiseen vähintään 40 prosentilla. Tätä tuki-intensiteetin korotusta ei kuitenkaan sovelleta, kun hanke vähentää primäärienergian kysyntää vähintään 40 prosenttia, mutta se ei paranna rakennuksen energiatohokkuutta enemmän kuin alle 18 kuukauden kuluessa voimaantuleviksi unionin normeiksi katsottavissa energiatohokkuuden vähimmäisnormeissa edellytetään.
149. Tuki-intensiteettiä voidaan korottaa 20 prosenttiyksikköä, kun on kyse pienille yrityksille myönnettävästä tuesta, tai 10 prosenttiyksikköä, kun on kyse keskisuurille yrityksille myönnettävästä tuesta.
150. Tuki-intensiteettiä voidaan korottaa 15 prosenttiyksikköä perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaiset edellytykset täyttävillä tukialueilla sijaitsevien investointien tapauksessa tai 5 prosenttiyksikköä perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaiset edellytykset täyttävillä tukialueilla sijaitsevien investointien tapauksessa.
151. Jäsenvaltio voi toimenpiteiden erityispiirteiden mukaan myös osoittaa rahoitusvajeanalyysin perusteella 48, 51 ja 52 kappaleen mukaisesti, että tarvitaan suurempi tukimäärä. Edellä 51 ja 52 kappaleen mukaisesti tuen määrä ei saa ylittää rahoitusvajetta. Jos tukea investointeihin, joiden avulla yritykset voivat noudattaa unionin normeiksi katsottavia energiatohokkuuden vähimmäisnormeja, myönnetään alle 18 kuukautta ennen unionin normien voimaantuloa, enimmäismäärä saa olla enintään 70 prosenttia rahoitusvajesta.
152. Jos tuki myönnetään 49 ja 50 kappaleen kriteerit täyttävässä tarjouskilpailumenettelyssä, tuen määrää pidetään oikeasuhteisena. Jos tukea investointeihin, joiden avulla yritykset voivat noudattaa unionin normeiksi katsottavia energiatohokkuuden vähimmäisnormeja, myönnetään alle 18 kuukautta ennen unionin normien voimaantuloa, jäsenvaltion on varmistettava, että ylikompensaation riski otetaan asianmukaisesti huomioon esimerkiksi asettamalla tarjouksille yläraja.
153. Rahoitusinstrumentin muodossa myönnettyyn tukeen ei sovelleta 147–151 kappaleessa esitettyjä tuen enimmäisintensiteettejä. Jos tuki myönnetään takauksen muodossa, takaus saa olla enintään 80 prosenttia takauksen kohteena olevasta lainasta. Jos tuki myönnetään lainan muodossa, rakennusten omistajien energiatohokkuusrahasitolle, uusiutuvan energian rahastolle tai muulle rahoituksen välittäjälle takaisin maksaman määrän on oltava vähintään sama kuin lainan nimellisarvo.

4.2.4.3 Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen ja punninta

154. Alla 155–157 kappaleessa esitettyjä vaatimuksia sovelletaan 3.2.2 kohdassa esitettyjen lisäksi.
155. Tuet investoinneille maakaasua käyttäviin laitteisiin rakennusten energiatehokkuuden parantamiseksi voivat vähentää energian kysyntää lyhyellä aikavälillä mutta pahentaa ympäristöön kohdistuvia kielteisiä ulkoisvaikutuksia pitkällä aikavälillä verrattuna vaihtoehtoisin investointeihin. Maakaasua käyttävien laitteiden asennuksiin myönnettävä tuki voi vääristää kohtuuttomasti kilpailua, jos se syrjäyttää investointeja markkinoilla jo saatavilla oleviin puhtaampiin vaihtoehtoihin, tai kun se johtaa lukittumiseen tiettyihin teknologioihin ja haittaa näin puhtaampien teknologioiden markkinoiden ja käytön kehitystä. Tällaisia syrjäyttämistä tai lukkiutumisaikutuksia aikaansaavien toimenpiteiden myönteiset vaikutukset eivät todennäköisesti ole suuremmat kuin niiden kielteiset kilpailuvaikutukset. Osana arviointiaan komissio tarkastelee, korvaavatko maakaasua käyttävät laitteet saastuttavampia fossiilisia polttoaineita, kuten öljyä ja hiiltä, käyttäviä energialaitteita.
156. Markkinoilla on jo saatavilla vaihtoehtoja saastuttavia fossiilisia polttoaineita (kuten öljyä ja hiiltä) käyttäville energialaitteistoille. Tässä tilanteessa tällaisia polttoaineita käyttävien energiatehokkaiden energialaitteiden asentamiseen myönnettävän tuen ei katsota tuottavan samoja myönteisiä vaikutuksia kuin puhtaampien energialaitteiden asentamiseen myönnettävällä tuella saadaan aikaan. Ensinnäkin energiankysynnän vähäisen vähenemisen vastapainona ovat fossiilisten polttoaineiden käyttöön liittyvät suuremmat hiilipäästöt. Toiseksi öljy- tai hiilikäyttöisten energialaitteiden asentamiseen kohdistuvan tuen myöntämiseen liittyy merkittävä riski siitä, että lukkiudutaan fossiilipohjaisiin teknologioihin ja syrjäytetään investointeja puhtaampiin ja innovatiivisempiin markkinoilla saatavilla oleviin vaihtoehtoihin kun kysyntä siirtyy pois sellaisilta energialaitteilta, jotka eivät käytä kiinteitä tai nestemäisiä fossiilisia polttoaineita. Tämä myös haittaisi ei-fossiilisiin polttoaineisiin perustuvien teknologioiden markkinoiden jatkekehitystä. Sen vuoksi komissio katsoo, että kiinteitä tai nestemäisiä fossiilisia polttoaineita käyttäville energialaitteille kohdistetun tuen kielteiset kilpailuvaikutukset eivät todennäköisesti kompensoitu.
157. Jos tuki myönnetään lahjoituksena, pääomana, takauksena tai lainana energiatehokkuusrahastolle, uusiutuvan energian rahastolle tai muulle rahoituksen välittäjälle, komissio selvittää, että on olemassa ehdot sen varmistamiseksi, että energiatehokkuusrahasto, uusiutuvan energian rahasto tai muu rahoituksen välittäjä ei saa perusteetonta etua ja soveltaa kaupallisesti järkevää investointistrategiaa energiatehokkuutta koskevan tukitoimenpiteen toteuttamiseksi. Erityisesti seuraavien edellytysten on täyttyttävä:
- rahoituksen välittäjät tai rahastonhoitajat on valittava avoimella, läpinäkyvällä ja syrjimättömällä menettelyllä, joka toteutetaan sovellettavan unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti,
  - käytössä on ehdot sen varmistamiseksi, että rahoituksen välittäjiä, myös energiatehokkuusrahastoja tai uusiutuvan energian rahastoja, hallinnoidaan kaupalliselta pohjalta ja niiden rahoituspäätökset perustuvat tuotto-odotuksiin ja
  - energiatehokkuusrahaston ja uusiutuvan energian rahaston hoitajat tai muut rahoituksen välittäjät siirtävät edun mahdollisimman suuressa määrin lopullisille tuensaajille (rakennusten omistajat tai vuokralaiset) lisäämällä rahoitusmääriä, alentamalla vakuusvaatimuksia, alentamalla takausmaksuja tai alentamalla korkoa.

4.3 Tuki puhtaalle liikenteelle

158. Jäljempänä 4.3.1 ja 4.3.2 kohdassa esitetään edellytykset, joiden täytyessä valtiontuki tietyille investoinneille ilma-, tie-, raide-, vesi- ja meriliikenteen hiilidioksidipäästöjen ja muiden epäpuhtauspäästöjen vähentämiseksi tai välttämiseksi voi edistää taloudellisen toiminnan kehittämistä ympäristöystävällisellä tavalla muuttamatta kaupankäynnin edellytyksiä unionin yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla.

159. Näiden suuntaviivojen soveltamisalan ulkopuolelle jäävät investointituet kevyille ja raskaille tieajoneuvoille, joissa käytetään kaasua (erityisesti nesteytettyä maakaasua, paineistettua maakaasua ja biokaasua), sekä tarvittavalle tieliikenteen kaasutankkausinfrastruktuurille, lukuun ottamatta nesteytetyn maakaasun infrastruktuuria, joka on tarkoitettu yksinomaan raskaiden tieajoneuvojen tankkaukseen. Markkinoiden tämänhetkisen kehitysvaiheen perusteella näillä teknologioilla odotetaan olevan huomattavasti pienemmät mahdollisuudet edistää ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmansaasteiden vähentämistä verrattuna puhtaampiin ja innovatiivisempiin vaihtoehtoihin, minkä vuoksi niiden oletetaan vääristävän kohtuuttomasti kilpailua syrjäyttämällä investointeja puhtaampiin vaihtoehtoihin ja aiheuttamalla lukkiutumista liikennetarkaisuihin, jotka eivät ole vuosien 2030 ja 2050 tavoitteiden mukaisia.

4.3.1 *Tuki puhtaiden liikennevälineiden ja puhtaan liikkuvan tukikaluston hankintaan ja leasing-vuokraukseen sekä liikennevälineiden ja liikkuvan tukikaluston jälkiasennuksiin*

4.3.1.1 Tuen perustelut

160. Unionin oikeudellisesti sitovan ilmastonutraalustavoitteen saavuttamiseksi vuoteen 2050 mennessä Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa koskevassa tiedonannossa asetettiin tavoitteeksi vähentää liikenteen päästöjä vähintään 90 prosenttia vuoden 1990 tasoihin verrattuna vuoteen 2050 mennessä. Tiedonannossa kestävä ja älykkään liikkuvuuden strategiasta ⁽⁷⁷⁾ esitetään polku kohti tätä tavoitetta irtautumalla hiilestä sekä yksittäisissä liikennemuodoissa että koko liikenneketjussa ⁽⁷⁸⁾.

161. Vaikka nykypolitiikalla osittain asetetaankin kannustimia puhtaiden liikennevälineiden käytölle asettamalla valmistajien uusille tieajoneuvojen mallistoille sitovia hiilidioksidipäästötavoitteita ⁽⁷⁹⁾, sisällyttämällä ilmastoon ja ympäristöön kohdistuvia ulkoiskustannuksia hintoihin ⁽⁸⁰⁾ tai lisäämällä kysyntää julkisilla hankinnoilla ⁽⁸¹⁾, nämä toimet eivät välttämättä riitä alan markkinoiden toimintapuutteiden korjaamiseen. Nykyisistä politiikoista huolimatta tiettyihin markkinaesteisiin ja markkinoiden toimintapuutteisiin, kuten puhtaiden liikennevälineiden korkeaan hintaan suhteessa tavanomaisiin ajoneuvoihin, lataus- ja tankkausinfrastruktuurin rajalliseen saatavuuteen ja ympäristöön kohdistuvien ulkoisvaikutusten olemassaoloon, ei ehkä puututa riittävästi. Jäsenvaltiot voivat sen vuoksi myöntää tukea markkinoiden jäljellä olevien toimintapuutteiden korjaamiseen ja puhtaan liikennesektorin kehityksen tukemiseen.

4.3.1.2 Kohdeala ja tuettava toiminta

162. Tukea voidaan myöntää uusien tai käytettyjen puhtaiden liikennevälineiden hankintaan ja leasing-vuokraukseen sekä puhtaan liikkuvan tukikaluston hankintaan ja leasing-vuokraukseen.

163. Tukea voidaan myöntää myös liikennevälineiden tai liikkuvan tukikaluston jälkiasennuksiin, kunnostamiseen ja mukauttamiseen seuraavissa tapauksissa:

- a) ne voidaan tämän myötä luokitella puhtaiksi liikennevälineiksi tai puhtaaksi liikkuvaksi tukikalustoksi tai
- b) tämä on tarpeen, jotta vesi- ja ilmaliikenteen alukset kykenevät fossiilipohjaisten polttoaineiden lisäksi tai asemesta käyttämään biopolttoaineita ja synteettisiä polttoaineita, mukaan lukien muuta kuin biologista alkuperää olevat uusiutuvat nestemäiset ja kaasumaiset liikenteen polttoaineet, tai lisäämään näiden osuutta tai
- c) tämä on tarpeen, jotta vesiliikenteen alukset voivat hyödyntää tuulivoimaa käyttövoimanaan.

⁽⁷⁷⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: *Kestävän ja älykkään liikkuvuuden strategia – Euroopan liikenne tulevaisuuden raiteelle*, COM(2020) 789 final.

⁽⁷⁸⁾ Tiedonantoon sisältyy muun muassa pyrkimys saada käyttöön vähintään 30 miljoonaa päästötöntä autoa ja 80 000 päästötöntä kuorma-autoa vuoteen 2030 mennessä ja tavoite, jonka mukaan vuoteen 2050 mennessä lähes kaikki henkilöautot, pakettiautot, linja-autot ja uudet raskaat hyötyajoneuvot ovat päästöttömiä.

⁽⁷⁹⁾ Asetus (EU) 2019/1242 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/631, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, hiilidioksidipäästönormien asettamisesta uusille henkilöautoille ja uusille kevyille hyötyajoneuvoille ja asetusten (EY) N:o 443/2009 ja (EU) N:o 510/2011 kumoamisesta (EUVL L 111, 25.4.2019, s. 13).

⁽⁸⁰⁾ Esimerkiksi verojen ja maksujen kantamisesta raskailta tavaraliikenteen ajoneuvoilta tiettyjen infrastruktuurien käytöstä 17 päivänä kesäkuuta 1999 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 1999/62/EY (EYVL L 187, 20.7.1999, s. 42) ja unionin päästäkauppajärjestelmällä.

⁽⁸¹⁾ Esimerkiksi direktiivillä 2009/33/EY.

4.3.1.3 Kannustava vaikutus

164. Alla 165–169 kappaleessa esitettyjä edellytyksiä sovelletaan 3.1.2 kohdassa esitettyjen edellytysten lisäksi.
165. Jäsenvaltion on esitettävä uskottava vaihtoehtoinen skenaario, jos tukea ei myönnettäisi. Vaihtoehtoisena skenaariona on investointi, jolla on sama kapasiteetti, elinikä ja tarvittaessa muut asiaankuuluvat tekniset ominaisuudet kuin ympäristöystävällisellä investoinnilla. Jos investointi koskee puhtaiden liikennevälineiden tai puhtaan liikkuvan tukikaluston hankintaa tai leasing-vuokrausta, vaihtoehtoinen skenaario on yleensä samaan luokkaan kuuluvien ja soveltuvien osin vähintään unionin normien mukaisten liikennevälineiden tai puhtaan liikkuvan tukikaluston hankinta tai leasing-vuokraaminen ilman tukea.
166. Vaihtoehtoisen skenaarion voisi muodostaa myös olemassa olevan liikennevälineen tai liikkuvan tukikaluston pitäminen käytössä ympäristöystävällisen investoinnin eliniän ajan. Tässä tapauksessa olisi otettava huomioon diskontatut huolto-, korjaus- ja uusimiskustannukset kyseisenä ajanjaksona.
167. Muissa tapauksissa vaihtoehtoinen skenaario voi muodostua liikennevälineen tai liikkuvan tukikaluston myöhemmästä korvaamisesta, jolloin liikennevälineen tai liikkuvan tukikaluston diskontattu arvo olisi otettava huomioon ja kaluston taloudellisen käyttöiän erot olisi tasattava. Tämä lähestymistapa voi olla erityisen toimiva sellaisten liikennevälineiden osalta, joiden käyttöikä on pidempi, kuten laivojen, raideliikenteen liikkuvan kaluston ja lentokoneiden kohdalla.
168. Leasing-järjestelyn alaisen liikennevälineen tai liikkuvan tukikaluston tapauksessa puhtaan liikennevälineen tai puhtaan liikkuvan tukikaluston leasing-vuokrauksen diskontattua arvoa olisi verrattava ilman tukea käytettävän vähemmän ympäristöystävällisen liikennevälineen tai liikkuvan tukikaluston leasing-vuokrauksen diskontattuun arvoon.
169. Jos investointi koostuu laitteiden lisäämisestä olemassa olevaan liikennevälineeseen tai liikkuvaan tukikalustoon sen ympäristötehokkuuden parantamiseksi (esimerkiksi päästövalvontajärjestelmän jälkiasentaminen), tukikelpoisia voivat olla investoinnin kokonaiskustannukset.

4.3.1.4 Kilpailun ja kaupan vääristymien minimointi

4.3.1.4.1 Tarkoituksenmukaisuus

170. Alla olevassa 171 kappaleessa esitettyjä vaatimuksia sovelletaan 3.2.1.2 kohdassa esitettyjen lisäksi.
171. Arvioitaessa tarkoituksenmukaisuutta suhteessa muihin ohjausvaihtoehtoihin olisi otettava huomioon muun tyyppisten kuin valtiontukitoimien mahdollisuudet edistää puhtaan liikenteen markkinoiden kehitystä ja niiden odotettu vaikutus verrattuna ehdotetun toimenpiteen vaikutuksiin. Tällaisia muun tyyppisiä interventioita voivat olla yleiset toimenpiteet, joilla pyritään edistämään puhtaiden liikennevälineiden hankintaa, kuten ekobonus- tai rautusohjelmat tai vähäpäästöisten vyöhykkeiden luominen kyseiseen jäsenvaltioon.

4.3.1.4.2 Oikeasuhteisuus

172. Tuki ei saa ylittää kustannuksia, jotka ovat tarpeen kyseessä olevan taloudellisen toiminnan kehityksen edistämiseksi tavalla, joka parantaa ympäristönsuojelun tasoa (eli edistää siirtymää tavanomaisista puhtaisiin liikennevälineisiin ja puhtaaseen liikkuvaan tukikalustoon) verrattuna vaihtoehtoiseen skenaarioon, jossa tukea ei myönnetä. Valtiontukea voidaan pitää oikeasuhteisena, jos 173–181 kappaleessa esitetyt edellytykset täyttyvät.
173. Pääsääntönä on, että tuki on myönnettävä 49 ja 50 kappaleen kriteerit täyttävässä tarjouskilpailumenettelyssä.

174. Jos tarjouskilpailumenettelyssä otetaan huomioon muita perusteita kuin hakijan pyytämä tuen määrä, sovelletaan 50 kappaletta. Valintaperusteet voivat liittyä esimerkiksi investoinnin odotettuihin ympäristöhyötyihin hiilidioksidiekvivalenttien tai muiden epäpuhtauksien vähentämisen muodossa koko sen elinkaaren ajan. Tällaisissa tapauksissa jäsenvaltio voi ympäristöhyötyjen määrittämisen helpottamiseksi vaatia hakijoita ilmoittamaan tarjouksessaan investoinnista aiheutuvien päästövähennysten odotetun tason verrattuna tapauksen mukaan unionin normit täyttävän vastaavan liikennevälineen päästötasoon. Tarjouskilpailumenettelyssä käytettäviin ympäristökriteereihin voi sisältyä myös elinkaarinäkökohtia, kuten tuotteen elinkaaren lopun hallinnan ympäristövaikutuksia.
175. Tarjouskilpailumenettelyn rakenteessa on varmistettava, että hakijoille jää riittävästi kannustimia tehdä tarjouksia hankkeista, jotka koskevat vähemmän ympäristöystävällisiä vaihtoehtoja yleensä kalliimpien päästöttömien liikennevälineiden hankintaa, jos sellaisia on saatavilla kyseisessä liikennemuodossa. Tähän kuuluu sen varmistaminen, että valintaperusteiden soveltaminen ei aseta näitä hankkeita epäedullisempaan asemaan verrattuna muihin puhtaisiin liikennevälineisiin, joita ei voida pitää täysin päästöttöminä liikennevälineinä. Ympäristökriteerit voidaan muotoilla esimerkiksi premioiksi, joiden avulla sellaisille hankkeille, jotka tuottavat enemmän ympäristöhyötyjä kuin tukikelpoisuusvaatimuksista tai toimenpiteen ensisijaisesta tavoitteesta johtuvat hyödyt, voidaan antaa korkeampi pistemäärä. Tarvittaessa tarjouksille voidaan tarvita yläraja tiettyjen luokkien yksittäisten tarjoajien enimmäistarjouksen rajoittamiseksi. Ylärajat olisi perusteltava viittaamalla 51, 52 ja 53 kappaleessa tarkoitettujen viitehankkeiden kvantifointiin.
176. Poiketen siitä, mitä 173–175 kappaleessa todetaan, tukea voidaan myöntää ilman tarjouskilpailumenettelyä seuraavissa tapauksissa:
- osallistujien odotettu määrä ei riitä varmistamaan todellista kilpailua tai välttämään strategisia tarjouksia,
  - jäsenvaltio esittää riittävät perustelut sille, että 49 ja 50 kappaleessa kuvattu tarjouskilpailumenettely ei ole tuen oikeasuhteisuuden varmistamisen kannalta tarkoituksenmukainen ja että 177–180 kappaleessa kuvattujen vaihtoehtoisten menetelmien käyttäminen ei lisäisi kilpailun perusteettoman vääristymisen riskiä ⁽⁸²⁾, riippuen toimenpiteen tai asianomaisten alojen tai liikennemuotojen ominaispiirteistä tai
  - kun tuki myönnetään sellaisten liikennevälineiden hankintaan tai leasing-vuokraukseen, jotka on tarkoitettu tie-, raide- tai vesiliikenteen julkisen matkustajaliikenteen alalla toimivien yritysten käyttöön.
177. Edellä 176 kappaleessa tarkoitetuissa tapauksissa tukea voidaan pitää oikeasuhteisena, jos se on enintään 40 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista. Tuki-intensiteettiä voidaan korottaa 10 prosenttiyksikköä päästöttömien liikennevälineiden osalta ja 10 prosenttiyksikköä keskisuurten yritysten osalta tai 20 prosenttiyksikköä pienten yritysten osalta.
178. Tukikelpoisia ovat investoinnin ylimääräiset nettokustannukset. Ne lasketaan yhtäältä tuella hankittavaksi tai leasing-vuokrattavaksi kaavaillun puhtaan liikennevälineen omistamisen kokonaiskustannusten ja toisaalta vaihtoehtoisessa skenaariossa syntyvien omistamisen kokonaiskustannusten välisenä erotuksena. Kustannukset, jotka eivät liity suoraan korkeamman ympäristönsuojelun tason saavuttamiseen, eivät ole tukikelpoisia.
179. Mitä tulee liikennevälineiden tai liikkuvan tukikaluston jälkiasennuksiin 169 kappaleen mukaisesti, tukikelpoisia voivat olla jälkiasennusten kokonaiskustannukset olettaen että vaihtoehtoisessa skenaariossa liikennevälineet tai liikkuva tukikalusto saavuttavat saman taloudellisen käyttöiän ilman jälkiasennusta.

⁽⁸²⁾ Tämä voidaan osoittaa varmistamalla, että tuki myönnetään läpinäkyvällä ja syrjimättömällä tavalla ja että mahdolliset kiinnostuneet osapuolet saavat riittävästi tietoa toimenpiteen soveltamisalasta ja mahdollisista tukiehdosta.

180. Jäsenvaltio voi toimenpiteen erityispiirteiden mukaan myös osoittaa rahoitusvajeanalyysin perusteella 48, 51 ja 52 kappaleen mukaisesti, että tarvitaan suurempi tukimäärä. Tällaisessa tapauksessa jäsenvaltion on toteutettava jälkikäteisvalvonta tarvittavan tuen tasoa koskevien oletusten todentamiseksi ja otettava käyttöön takaisinperintämekanismi 55 kappaleen mukaisesti. Edellä 51 ja 52 kappaleen mukaisesti tuen määrä ei saa ylittää rahoitusvajetta.
181. Yksittäisen tuen tapauksessa tuen määrä on määritettävä rahoitusvajeanalyysin perusteella 48, 51 ja 52 kappaleen mukaisesti. Tällaisissa tapauksissa jäsenvaltion on toteutettava jälkikäteisvalvonta tarvittavan tuen tasoa koskevien oletusten todentamiseksi ja otettava käyttöön takaisinperintämekanismi 55 kappaleen mukaisesti.
- 4.3.1.5 Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen ja punninta
182. Alla 183–189 kappaleessa esitettyjä vaatimuksia sovelletaan 3.2.2 kohdassa esitettyjen lisäksi.
183. Komissio katsoo, että tuki investoinnille maakaasua käyttävään liikennevälineeseen tai liikkuvaan tukikalustoon voi vähentää kasvihuonekaasupäästöjä ja muita epäpuhtauksia lyhyellä aikavälillä, mutta pahentaa ympäristöön kohdistuvia kielteisiä ulkoisvaikutuksia pidemmällä aikavälillä verrattuna vaihtoehtoihin investointeihin. Maakaasua käyttävän liikennevälineen ja liikkuvan tukikaluston hankintaan myönnettävä tuki voi vääristää perusteettomasti kilpailua, jos se syrjäyttää investointeja markkinoilla jo saatavilla oleviin puhtaampiin vaihtoehtoihin, tai kun se johtaa lukittumiseen tiettyihin teknologioihin ja haittaa näin puhtaampien teknologioiden markkinoiden ja käytön kehitystä. Sen vuoksi komissio katsoo kyseisissä tapauksissa, että maakaasua käyttävälle liikennevälineelle tai liikkuvalla kalustolle myönnettävän tuen kielteiset vaikutukset eivät todennäköisesti kompensoidu.
184. Voidaan kuitenkin katsoa, että paineistettua tai nesteytettyä maakaasua käyttävän vesiliikennevälineen tai liikkuvan tukikaluston hankintaan tai leasing-vuokraukseen myönnettävä tuki ei aiheuta pitkän aikavälin lukkiutumiskeikutuksia eikä syrjäytä investointeja puhtaampaan teknologiaan, jos jäsenvaltio osoittaa, että markkinoilla ei ole valmiina saatavilla puhtaampia vaihtoehtoja eikä niitä odoteta tulevan saataville lyhyellä aikavälillä ⁽⁸³⁾.
185. Markkinoilla on jo saatavilla vaihtoehtoja saastuttavampia fossiilisia polttoaineita (kuten dieselöljyä, bensiiniä tai nestekaasua) käyttäville tie-, vesi- ja raideliikenteen liikennevälineille. Tällaisille liikennevälineille myönnettävään tukeen liittyy merkittävä riski siitä, että lukkiudutaan perinteisiin teknologioihin ja syrjäytetään investointeja puhtaampiin markkinoilla saatavilla oleviin vaihtoehtoihin kun kysyntää siirtyy ympäristöystävällisemmistä liikennevälineistä pois. Tämä myös haittaisi ei-fossiilisiin polttoaineisiin perustuvien teknologioiden markkinoiden jatkokehitystä. Tässä yhteydessä tällaisten liikennevälineiden, myös mahdolliset unionin normit ylittävien uuden sukupolven liikennevälineiden, hankintaan tai leasing-vuokraukseen myönnettävän tuen ei katsota tuottavan samoja myönteisiä vaikutuksia kuin tuki sellaisten puhtaisten liikennevälineiden hankintaan tai leasing-vuokraukseen, joiden suorat hiilidioksidin pakokaasupäästöt ovat vähäisempiä. Sen vuoksi komissio katsoo, että saastuttavampia fossiilisia polttoaineita, kuten dieseliä, bensiiniä tai nestekaasua, käyttäviin liikennevälineisiin kohdistuvan tuen kielteiset kilpailuvaikutukset eivät todennäköisesti kompensoidu.
186. Päästöttömiä ilma-aluksia, sen enempää sähkö- kuin vetykäyttöisiääkään, ei odoteta tulevan markkinoille lyhyellä aikavälillä. Tämän perusteella komissio katsoo, että muille puhtaille ilma-aluksille kuin päästöttömille ilma-aluksille myönnettävän valtiontuen kielteiset vaikutukset voivat kompensoitua sen myönteisillä vaikutuksilla, jos se edistää uusien, tehokkaampien ja huomattavasti ympäristöystävällisempien ilma-alusten markkinoille tuloa tai niiden nopeampaa käyttöönottoa ilmastoneutraaliuteen tähtäävän kehityspolun mukaisesti ilman, että lukkiudutaan tiettyihin teknologioihin ja syrjäytetään investointeja puhtaampiin vaihtoehtoihin.

⁽⁸³⁾ Tällaisessa arvioinnissa komissio ottaa alasta ja liikennemuodosta riippuen yleensä huomioon 2–5 vuoden ajanjakson tukitoimenpiteen ilmoittamisesta tai toteuttamisesta alkaen. Komissio perustaa arviointinsa jäsenvaltion toimittamiin riippumattomiin markkinatutkimuksiin tai muuhun asianmukaiseen näyttöön.

187. Lentoliikenteen osalta komissio voi tarvittaessa vaatia, että tuensaaja poistaa käytöstä vastaavan määrän vähemmän ympäristöystävällisiä ilma-aluksia, joiden lentoonlähdomassa on samanlainen kuin valtiontuella hankitun tai vuokratun ilma-aluksen, jos se on tarpeen tuen erityisen vääristävien vaikutusten lieventämiseksi, myös tuensaajan markkina-aseman huomioon ottamiseksi, tai toimenpiteiden myönteisten vaikutusten lisäämiseksi.
188. Arvioidessaan liikennevälineiden tai liikkuvan tukikaluston hankintaan tai leasing-vuokraukseen myönnettävän tuen kilpailua vääristäviä vaikutuksia komissio tarkastelee, johtaisiko uusien liikennevälineiden käyttöönotto kyseisellä alalla uusiin markkinoiden toimintapuutteisiin, kuten ylikapasiteettiin, tai pahentaisiko se jo olemassa olevia tällaisia markkinoiden toimintapuutteita.
189. Jotta voidaan puuttua odotettuihin suurempiin kilpailua vääristäviin vaikutuksiin, joita aiheutuu toimenpiteistä, joilla myönnetään kohdennettua tukea yksittäiselle tuensaajalle tai rajoitetulle määrälle tiettyjä tuensaajia ilman tarjouskilpailua ⁽⁸⁴⁾, jäsenvaltion on perusteltava asianmukaisesti ohjelman rakenne ja osoitettava, että kilpailun vääristymisen riskiin on puututtu asianmukaisesti ⁽⁸⁵⁾.

4.3.2 Tuki lataus- tai tankkausinfrastruktuurin käyttöönottoon

4.3.2.1 Tuen perustelut

190. Lataus- ja tankkausinfrastruktuurin kattava verkosto on tarpeen, jotta voidaan mahdollistaa puhtaiden liikennevälineiden laaja käyttöönotto ja siirtymä kohti päästötöntä liikennettä. Itse asiassa erityisen merkittävä este puhtaiden liikennevälineiden yleistymiselle markkinoilla on niiden lataamiseen tai tankkaamiseen tarvittavan infrastruktuurin rajallinen saatavuus. Lataus- ja tankkausinfrastruktuuri ei myöskään ole jakautunut tasaisesti jäsenvaltioiden kesken. Niin kauan kuin käytössä olevien puhtaiden liikennevälineiden osuus pysyy vähäisenä, yksin markkinat eivät välttämättä pysty tuottamaan tarvittavaa lataus- ja tankkausinfrastruktuuria.
191. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2014/94/EU ⁽⁸⁶⁾ luodaan yhteiset puitteet vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotolle unionissa ja vahvistetaan yhteisistä toimenpiteistä koostuva kehys tällaisen infrastruktuurin käyttöönottamiseksi. Lisäksi muilla puhtaiden ajoneuvojen käyttöönottoa edistävillä politiikoilla voidaan jo antaa investointisignaaleja lataus- ja tankkausinfrastruktuurin käyttöönottoa varten. Nämä politiikat eivät kuitenkaan välttämättä yksin riitä korjaamaan havaittuja markkinoiden toimintapuutteita täysimääräisesti. Jäsenvaltiot voivat sen vuoksi myöntää tukea markkinoiden jäljellä olevien toimintapuutteiden korjaamiseksi ja lataus- ja tankkausinfrastruktuurin käyttöönoton edistämiseksi.

4.3.2.2 Kohdeala ja tuettava toiminta

192. Tukea voidaan myöntää lataus- tai tankkausinfrastruktuurin rakentamiseen, asentamiseen, päivittämiseen tai laajentamiseen.
193. Hankkeisiin voi sisältyä myös älylataustoimintoja ja paikan päällä tapahtuvaa uusiutuvan sähkön tai uusiutuvan tai vähähiilisen vedyn tuotantoa koskevia rakenteita, jotka on liitetty lataus- tai tankkausinfrastruktuuriin suoran yhteyden avulla, sekä paikan päällä sijaitsevia liikenteen tarpeisiin jaeltavan sähkön tai uusiutuvan tai vähähiilisen vedyn varastointirakenteita. Paikan päällä sijaitsevan sähkön- tai vedyntuotantolaitoksen nimellistuotantokapasiteetin olisi oltava oikeassa suhteessa sen lataus- tai tankkausinfrastruktuurin mitoitustehoon tai tankkauskapasiteettiin, johon laitos on liitetty.

⁽⁸⁴⁾ Ks. 66 kappale.

⁽⁸⁵⁾ Tähän voi sisältyä ylikompensaation estäminen varmistamalla, että tuki ei ylitä ylimääräisiä nettokustannuksia vertaamalla rahoitusvajetta käsillä olevassa ja vaihtoehtoisessa skenaariossa ja ottamalla käyttöön jälkikäteisvalvontamekanismi, jolla todennetaan vaaditun tuen tasoa koskevat oletukset, sekä takaisinperintämekanismi.

⁽⁸⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/94/EU, annettu 22 päivänä lokakuuta 2014, vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta (EUVL L 307, 28.10.2014, s. 1).

4.3.2.3 Kilpailun ja kaupan vääristymien minimointi

4.3.2.3.1 Tuen tarpeellisuus

194. Jäsenvaltion on tarkastettava etukäteen avoimella julkisella kuulemisella, riippumattomalla markkinatutkimuksella tai muun asianmukaisen näytön pohjalta 3.2.1.1. kohdan mukaisesti onko tuki tarpeen kannustimen luomiseksi valtiontuella käyttöönotettavan infrastruktuurin kanssa samaan luokkaan ⁽⁸⁷⁾ kuuluvan lataus- tai tankkausinfrastruktuurin käyttöönotolle. Jäsenvaltion on erityisesti osoitettava, ettei vastaavaa infrastruktuuria todennäköisesti rakenneta kaupallisin ehdoin lyhyellä aikavälillä ⁽⁸⁸⁾ ja otettava soveltuvin osin huomioon mahdollisen päästökauppajärjestelmän vaikutus.
195. Arvioitaessa sellaisen lataus- ja tankkausinfrastruktuurin käyttöönottoon suunnatun tuen tarpeellisuutta, jota muut käyttäjät kuin tuensaaja tai tuensaajat voivat avoimesti käyttää, mukaan lukien yleisesti saatavilla oleva lataus- tai tankkausinfrastruktuuri, voidaan ottaa huomioon tällaisen infrastruktuurin palveleminen puhtaisten liikennevälineiden markkinaosuus ja liikennemäärät kyseisellä alueella tai kyseisillä alueilla.

4.3.2.3.2 Tarkoituksenmukaisuus

196. Alla 197 kappaleessa esitettyä vaatimusta sovelletaan 3.2.1.2 kohdassa esitettyjen lisäksi.
197. Arvioitaessa tarkoituksenmukaisuutta suhteessa muihin ohjausvaihtoehtoihin olisi otettava huomioon uusien sääntelytoimien mahdollisuudet edistää siirtymää puhtaaseen liikenteeseen ja niiden odotettu vaikutus verrattuna ehdotetun toimenpiteen vaikutuksiin.

4.3.2.3.3 Oikeasuhteisuus

198. Tuki ei saa ylittää kustannuksia, jotka ovat tarpeen kyseessä olevan taloudellisen toiminnan kehityksen edistämiseksi tavalla, joka parantaa ympäristönsuojelun tasoa. Tukea voidaan pitää oikeasuhteisena, jos 199–204 kappaleessa esitetyt edellytykset täyttyvät.
199. Tuki on myönnettävä 49 ja 50 kappaleen kriteerit täyttävässä tarjouskilpailumenettelyssä. Tarjouskilpailumenettelyn rakenteessa on varmistettava, että hakijoille jää riittävästi kannustimia tehdä tarjouksia hankkeista, jotka koskevat ainoastaan uusiutuvaa sähköä tai uusiutuvaa vetyä tarjoavaa lataus- tai tankkausinfrastruktuuria. Myöntämisperusteiden soveltaminen ei saa johtaa siihen, että ainoastaan uusiutuvaa sähköä tai uusiutuvaa vetyä tarjoavia lataus- tai tankkausinfrastruktuureja koskevat hankkeet asetetaan epäedullisempaan asemaan kuin hankkeet, jotka koskevat lataus- tai tankkausinfrastruktuureja, jotka tarjoavat myös uusiutuvaan sähköön tai uusiutuvaan vetyyn verrattuna hiilidioksidi-intensiivisempää tai uusiutumaton sähköä tai vetyä. Tarvittaessa tarjouksille voidaan tarvita yläraja tiettyjen luokkien yksittäisten tarjoajien enimmäistarjouksen rajoittamiseksi. Ylärajat olisi perusteltava viittaamalla 51, 52 ja 53 kappaleessa tarkoitettujen viitehankkeiden kvantifiointiin.
200. Poiketen 199 kappaleesta, tuki voidaan myöntää muilla menetelmillä kuin tarjouskilpailumenettelyllä seuraavissa tapauksissa:
- osallistujien odotettu määrä ei riitä varmistamaan todellista kilpailua tai välttämään strategia tarjouksia,
  - edellä 49 ja 50 kappaleessa käsiteltyä tarjouskilpailumenettelyä ei ole mahdollista järjestää,

⁽⁸⁷⁾ Esimerkiksi latausinfrastruktuurin osalta normaali- tai suurteholataus.

⁽⁸⁸⁾ Tässä harkinnassa komissio yleensä arvioi, syntyykö lataus- tai tankkausinfrastruktuuria kaupallisin ehdoin sellaisella aikajänteellä, joka on merkityksellinen toimenpiteen kesto huomioon ottaen. Komissio perustaa arviointinsa etukäteen suoritettun julkisen kuulemisen tuloksiin, jäsenvaltion toimittamiin riippumattomiin markkinatutkimuksiin tai muuhun asianmukaiseen näyttöön.

- c) tuki myönnetään lataus- tai tankkausinfrastruktuuriin, joka on tarkoitettu yksinomaan tai pääasiassa tie-, raide- tai vesiliikenteen julkisen matkustajaliikenteen alalla toimivien yritysten käyttöön ⁽⁸⁹⁾,
- d) tuki myönnetään yksinomaan tai pääasiassa tuensaajan käyttöön tarkoitettuun lataus- tai tankkausinfrastruktuuriin, joka ei ole yleisesti saatavilla ⁽⁹⁰⁾, jos kyseinen jäsenvaltio perustelee tuen asianmukaisesti tai
- e) tuki myönnetään lataus- tai tankkausinfrastruktuuriin, joka on tarkoitettu tiettytyyppisille liikennevälineille, joiden merkityksellinen markkinaosuus kyseisessä jäsenvaltiossa (asianomaisen liikennevälinetyypin mukaan) tai liikennemäärä kyseisellä alueella tai kyseisillä alueilla on hyvin pieni ⁽⁹¹⁾.
201. Tapauksissa, jotka luetellaan 200 kappaleessa, tuen määrä voidaan määrittää rahoitusvajeanalyysin perusteella 48, 51 ja 52 kappaleen mukaisesti. Jäsenvaltion on toteutettava jälkikäteisvalvonta tarvittavan tuen tasoa koskevien oletusten todentamiseksi ja otettava käyttöön takaisinperintämekanismi 55 kappaleen mukaisesti.
202. Vaihtoehtona 201 kappaleelle tukea voidaan pitää oikeasuhteisena, jos se on enintään 30 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista tai, jos lataus- tai tankkausinfrastruktuuri tarjoaa ainoastaan uusiutuvaa sähköä tai uusiutuvaa vetyä, 40 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista. Tuki-intensiteettiä voidaan korottaa 10 prosenttiyksikköä keskiuurten yritysten osalta ja 20 prosenttiyksikköä pienten yritysten osalta. Tuki-intensiteettiä voidaan korottaa 15 prosenttiyksikköä perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaiset edellytykset täyttävillä tukialueilla sijaitsevien investointien tapauksessa tai 5 prosenttiyksikköä perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaiset edellytykset täyttävillä tukialueilla sijaitsevien investointien tapauksessa.
203. Tällaisissa tapauksissa tukikelpoisia ovat kaikki lataus- tai tankkausinfrastruktuurin rakentamiseen, asentamiseen, päivittämiseen tai laajentamiseen liittyvät investointikustannukset. Näitä voivat olla esimerkiksi seuraavista aiheutuvat kustannukset:
- a) lataus- tai tankkausinfrastruktuuri ja siihen liittyvät tekniset laitteet,
- b) niiden sähkökomponenttien tai muiden komponenttien, mukaan lukien sähkökaapelit ja muuntajat, asentaminen tai päivittäminen, joita tarvitaan lataus- tai tankkausinfrastruktuurin liittämiseksi verkkoon tai paikalliseen sähkön tai vedyn tuotanto- tai varastointiyksikköön ja latausinfrastruktuurin älyvalmiuden varmistamiseksi ja
- c) maa- ja vesirakennustyöt, maa-alueiden tai teiden muutostyöt, asennuskustannukset ja asiaan liittyvien lupien hankkimisesta aiheutuvat kustannukset.
204. Jos hankkeeseen sisältyy uusiutuvan sähkön tai uusiutuvan tai vähähiilisen vedyn tuottamista paikan päällä tai sähkön tai uusiutuvan tai vähähiilisen vedyn varastointia paikan päällä, tukikelpoisiin kustannuksiin voivat sisältyä myös tuotantoyksiköiden tai varastointirakenteiden investointikustannukset.

4.3.2.4 Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen ja punninta

205. Alla 206–216 kappaleessa esitettyjä vaatimuksia sovelletaan 3.2.2 kohdassa esitettyjen lisäksi.

⁽⁸⁹⁾ Lataus- tai tankkausinfrastruktuuri, joka on tarkoitettu pääasiassa tie-, raide- tai vesiliikenteen julkisen matkustajaliikenteen alalla toimivien yritysten käyttöön, voi toissijaisesti olla myös näiden yritysten työntekijöiden, ulkopuolisten urakoitsijoiden tai tavarantoi-
mittajien käytettävissä.

⁽⁹⁰⁾ Lataus- tai tankkausinfrastruktuuri, joka on tarkoitettu pääasiassa tuensaajan käyttöön, voi toissijaisesti olla myös tuensaajan työntekijöiden, ulkopuolisten urakoitsijoiden tai tavarantoimittajien käytettävissä.

⁽⁹¹⁾ Esimerkiksi toimenpide, jolla tuetaan investointeja raskaiden hyötyajoneuvojen vetytankkausasemiin rahtiterminalleissa ja logistiikka-
keskuksissa jäsenvaltiossa, jossa raskaiden vetykäyttöisten hyötyajoneuvojen markkinaosuus on alle 2 prosenttia.

206. Uuden latausinfrastruktuurin, joka mahdollistaa enintään 22 kW:n sähkönsiirron, on pystyttävä tukemaan älylataustoimintoja. Näin varmistettaisiin, että lataustoimintoja optimoidaan ja käytetään tavalla, joka ei aiheuta ylikuormitusta ja jossa hyödynnetään täysimääräisesti uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön saatavuus sekä alhaiset sähköhinnat järjestelmässä.
207. Infrastruktuurin päällekkäisyyden välttämiseksi ja jotta hyödynnettäisiin omaisuuserät, jotka eivät vielä ole taloudellisen elinkaarensa päässä, kun on kyse synteettisiä polttoaineita, mukaan lukien muuta kuin biologista alkuperää olevat uusiutuvat nestemäiset ja kaasumaiset liikenteen polttoaineet, tai biopolttoaineita⁽⁹²⁾ tarjoavasta vesi- ja ilmalikenteen infrastruktuurista, jäsenvaltion on perusteltava uuden infrastruktuurin tarve ottaen huomioon kyseistä infrastruktuuria käyttäen tarjottavien polttoaineiden tekniset ominaisuudet. Kun on kyse synteettisistä tai biopohjaisista ns. drop-in-polttoaineista⁽⁹³⁾, jäsenvaltion on harkittava, missä määrin olemassa olevaa infrastruktuuria voidaan käyttää synteettisten tai biopohjaisten drop-in-polttoaineiden tarjontaan.
208. Tankkausinfrastruktuurin rakentamiseen, asentamiseen, päivittämiseen tai laajentamiseen myönnettävä tuki voi vääristää kohtuuttomasti kilpailua, jos se syrjäyttää investointeja markkinoilla jo saatavilla oleviin puhtaampiin vaihtoehtoihin, tai kun se johtaa lukittumiseen tiettyihin teknologioihin haitaten näin puhtaampien teknologioiden markkinoiden ja käytön kehitystä. Sen vuoksi komissio katsoo kyseisissä tapauksissa, että maakaasua tarjoavalle tankkausinfrastruktuurille myönnettävän tuen kielteiset kilpailuvaikutukset eivät todennäköisesti kompensoidu.
209. Kun otetaan huomioon puhtaan liikenteen teknologioiden markkinoiden nykyinen kehitysvaihe vesiliikennealalla, vesiliikenteen paineistetun maakaasun ja nesteytetyn maakaasun tankkausinfrastruktuurin rakentamiseen, asentamiseen, parantamiseen tai laajentamiseen myönnettävän tuen voidaan katsoa olevan sellaista, että se ei aiheuta pitkän aikavälin lukkiutumisaikutusta eikä syrjäytä investointeja puhtaampiin teknologioihin, jos jäsenvaltio osoittaa, että puhtaampia vaihtoehtoja ei ole helposti saatavilla markkinoilla eikä niitä odoteta tulevan saataville lyhyellä aikavälillä⁽⁹⁴⁾ ja että infrastruktuuria käytettäisiin vähähiilisiin polttoaineisiin siirtymisen käynnistämiseen. Arvioidessaan tällaista tukea komissio ottaa huomioon, onko investointi osa uskottavaa hiilestä irtautumista koskevaa polkua ja edistääkö tuki vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönottoa koskevassa unionin lainsäädännössä asetettujen tavoitteiden saavuttamista.
210. Tieliikenteessä päästöttömät ajoneuvot ovat jo realistinen vaihtoehto erityisesti kevyiden ajoneuvojen osalta. Päästöttömiä raskaita hyötyajoneuvoja odotetaan tulevan laajemmin markkinoille lähitulevaisuudessa. Sen vuoksi raskaille hyötyajoneuvoille tarkoitettulle nesteytetyn maakaasun tankkausinfrastruktuurille vuoden 2025 jälkeen myönnettyä tuella on todennäköisesti kielteisiä kilpailuvaikutuksia, joita myönteiset vaikutukset eivät todennäköisesti kompensoi. Arvioidessaan tukea raskaiden hyötyajoneuvojen tankkausinfrastruktuurille komissio ottaa huomioon, edistääkö se vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönottoa koskevassa unionin lainsäädännössä asetettujen tavoitteiden saavuttamista.
211. Markkinoilla on jo saatavilla vaihtoehtoja fossiilille polttoaineille käytettäväksi tieliikenteessä, vesiliikenteen tietyillä osa-alueilla ja raideliikenteessä. Tässä yhteydessä fossiilipohjaisista energialähteistä tuotettuja polttoaineita, kuten fossiilipohjaista vetyä⁽⁹⁵⁾, tarjoavan tankkausinfrastruktuurin käyttöönottoon myönnettävän tuen ei katsota tuottavan samoja myönteisiä vaikutuksia kuin tuki ei-fossiilisiin lähteisiin perustuvien tai vähähiilisten polttoaineiden tankkausinfrastruktuurin käyttöönottoon. Ensinnäkin liikennealalla saavutetut hiilidioksidipäästöjen vähennykset kumoutuvat todennäköisesti fossiilisten polttoaineiden tuotantoon ja käyttöön liittyvien hiilidioksidipäästöjen jatkumisen myötä erityisesti jos hiilidioksidia ei tehokkaasti oteta talteen ja varastoida. Toiseksi tuen myöntäminen sellaisten fossiilipohjaisten polttoaineiden tankkausinfrastruktuurille, jotka eivät ole vähähiilisiä, saattaa aiheuttaa riskin lukkiutumisesta tiettyihin tuotantoteknologioihin,

⁽⁹²⁾ Tähän sisältyvät kestävät lentopolttoaineet.

⁽⁹³⁾ Drop-in-polttoaineilla tarkoitetaan polttoaineita, jotka toiminnallisesti vastaavat nykyisin käytössä olevia fossiilisia polttoaineita ja jotka ovat täysin yhteensopivia jakeluinfrastruktuurin sekä käytössä olevien koneiden ja moottorien kanssa.

⁽⁹⁴⁾ Tätä arvioidessaan komissio ottaa yleensä huomioon 2–5 vuoden ajanjakson, joka alkaa ilmoituksen tekemisestä tai tukitoimenpiteen toteutusajankohdasta. Komissio perustaa arviointinsa jäsenvaltion toimittamiin riippumattomiin markkinatutkimuksiin tai muuhun asianmukaiseen näyttöön.

⁽⁹⁵⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: *Vetystrategia ilmastoneutraalille Euroopalle*, (COM(2020) 301 final, s. 3).

jolloin syrjäytetään investointeja puhtaampiin vaihtoehtoihin siirtämällä kysyntää pois tuotantoprosesseista, joihin ei liity fossiilipohjaisten energialähteiden tai fossiilipohjaisen energian käyttöä tai jotka ovat vähähiilisiä. Tämä haittaisi myös puhtaan päästöttömään liikenteeseen tähtäävän ei-fossiilisen teknologian ja ei-fossiilisten polttoaineiden ja ei-fossiilisen energian tuotannon markkinoiden kehitystä. Sen vuoksi komissio katsoo, että fossiilisia polttoaineita, mukaan lukien fossiilipohjainen vety, tarjoavaan tankkausinfrastruktuuriin myönnettävän tuen kielteiset vaikutukset kilpailuun, jos vedyn tuotannon osana vapautuvia kasvihuonekaasuja ei oteta tehokkaasti talteen, eivät todennäköisesti kompensoidu, ellei osoiteta uskottavaa kehityspolkua kohti uusiutuvien tai vähähiilisten polttoaineiden tarjontaa ja käyttöä keskipitkällä aikavälillä.

212. Sen vuoksi voidaan katsoa, että tuella vetytankkausinfrastruktuurille, joka ei tarjoa yksinomaan uusiutuvaa tai vähähiilistä vetyä, ei ole pitkäaikaisia lukkiutumiskeinoja ja että se ei syrjäytä investointeja puhtaampiin teknologioihin, jos jäsenvaltio osoittaa uskottavan kehityspolun kohti muun kuin uusiutuvan tai vähähiilisen vedyn asteittaista poistamista tankkausinfrastruktuurista vuoteen 2035 mennessä.
213. Jos asianmukaisia suojoitoimia ei ole, tuki voi johtaa markkinavoimatilanteen syntyyn tai vahvistumiseen, mikä voi estää tehokkaan kilpailun tai haitata sitä uusilla tai kehittyvillä markkinoilla. Jäsenvaltion on sen vuoksi varmistettava, että tukitoimenpiteen rakenteessa on asianmukaiset suojoitimet tämän riskin torjumiseksi. Suojoitoimiin voi sisältyä esimerkiksi se, että toimenpiteen määrärahoissa asetetaan enimmäisprosenttiosuus, joka voidaan kohdentaa yksittäiselle yritykselle.
214. Komissio arvioi tarvittaessa, onko käytössä riittävät suojoitimet sen varmistamiseksi, että lataus- tai tankkausinfrastruktuurin ylläpitäjät, jotka tarjoavat infrastruktuurissaan sopimusperusteista maksumahdollisuutta, eivät harjoita perusteetonta syrjintää liikennepalveluntarjoajien välillä esimerkiksi soveltamalla perusteettomia etuoikeutettuja käyttöehtoja tai perusteettomia hintaeriytyksiä. Jos tällaisia suojoitoimia ei ole, komissio katsoo, että toimenpide voi todennäköisesti aiheuttaa kohtuuttomia kielteisiä vaikutuksia kilpailuun liikennepalvelujen markkinoilla.
215. Mahdolliset toimitukset kolmansille osapuolille lataus- tai tankkausinfrastruktuurin toiminnan harjoittamista varten on myönnettävä kilpailuun perustuvien, läpinäkyvien ja syrjimättömien perusteiden ottaen asianmukaisesti huomioon sovellettavat julkisia hankintoja koskevat unionin säännöt.
216. Jos tukea myönnetään sellaisen lataus- tai tankkausinfrastruktuurin, jota muut käyttäjät kuin tuensaaja tai tuensaajat voivat avoimesti käyttää, mukaan lukien yleisesti saatavilla oleva lataus- tai tankkausinfrastruktuuri, rakentamiseen, asentamiseen, päivittämiseen tai laajentamiseen, infrastruktuurin on oltava yleisön saatavilla ja tarjottava käyttäjille syrjimätön pääsy, soveltuvin osin myös hinnoittelun, käyttäjätunnistautumisen ja maksutapojen sekä muiden käyttöehtojen osalta. Lisäksi jäsenvaltion on varmistettava, että maksut, joita muilta käyttäjiltä kuin tuensaajalta tai tuensaajilta veloitetaan lataus- tai tankkausinfrastruktuurin käytöstä, vastaavat markkinahintoja.

4.4 Tuki resurssitehokkuuteen ja kiertotalouteen siirtymiseen

4.4.1 Tuen perustelut

217. Kiertotalouden toimintasuunnitelma ⁽⁹⁶⁾ on tulevaisuuteen suuntautuva ohjelma, jolla pyritään nopeuttamaan unionin siirtymistä kiertotalouteen osana Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta annetussa tiedonannossa ajettua muutosta. Kiertotaloussuunnitelmalla edistetään kiertotalouden prosesseja, kannustetaan kestäväan kulutukseen ja tuotantoon ja pyritään varmistamaan, että jätteen syntyä ehkäistään ja käytetyt resurssit pidetään unionin taloudessa kiertossa mahdollisimman pitkään. Nämä tavoitteet ovat myös ennakoedellytys unionin vuoden 2050 ilmastonutraalustavoitteen saavuttamiselle sekä puhtaammalle ja kestävämmälle taloudelle.

⁽⁹⁶⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaaliskomitealle ja alueiden komitealle – Uusi kiertotalouden toimintasuunnitelma: Puhtaamman ja kilpailukykyisemmän Euroopan puolesta (COM/2020/98 final).

218. Suunnitelmassa mainitaan nimenomaisesti tarve ottaa huomioon kiertotalouteen liittyvät tavoitteet ympäristö- ja energia-alan valtiontukea koskevien suuntaviivojen tarkistamisen yhteydessä. Tältä osin valtiontuen muodossa annettava rahoitustuki yhdistettynä laajoihin, selkeisiin ja johdonmukaisiin sääntöihin voi olla keskeisessä asemassa tuettaessa kiertoa tuotantoprosesseissa osana unionin teollisuuden laajempaa muuntumista kohti ilmastonutraaliutta ja pitkän aikavälin kilpailukykyä. Sillä voi myös olla keskeinen rooli pyrittäessä luomaan hyvin toimivat unionin uusioraaka-aineiden markkinat, jotka vähentävät luonnonvaroihin kohdistuvaa painetta ja luovat kestävästä kasvusta ja työpaikkoja sekä vahvistavat häiriönsietokykyä.
219. Kiertotalouden toimintasuunnitelmassa tunnustetaan myös biologisten luonnonvarojen kasvava merkitys EU:n talouden kannalta keskeisenä tekijänä. EU:n biotalousstrategian ⁽⁹⁷⁾ mukaisesti biotalous tukee Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteita, koska se edistää hiilineutraalia taloutta, parantaa ekologista, taloudellista ja sosiaalista kestävyyttä ja edistää vihreää kasvua. Valtiontuen muodossa myönnettävällä rahoituksella voi olla keskeinen rooli edistettäessä kestävien biotalouden käytäntöjen käyttöönottoa. Esimerkkinä voidaan mainita tuki kestävästi tuotetuille biopohjaisille materiaaleille ja tuotteille, jotka voivat auttaa saavuttamaan ilmastonutraaliuden ja joita markkinat eivät yksin ottaisi käyttöön.

4.4.2 Kohdeala ja tuettava toiminta

220. Tämän jakson mukaista tukea voidaan myöntää seuraavan tyyppisiin investointeihin:
- a) investoinnit, joilla pyritään parantamaan resurssitehokkuutta joillain seuraavista:
- i) saman tuotantomäärän tuotannossa käytettyjen resurssien nettovähennys ⁽⁹⁸⁾,
  - ii) primaariraaka-aineiden tai -tuotantopanosten korvaaminen uusioraaka-aineilla tai -tuotantopanoksilla (uudelleenkäytetyillä tai kierrätetyillä) tai talteenotetuilla raaka-aineilla tai tuotantopanoksilla tai
  - iii) fossiilipohjaisten raaka-aineiden tai -tuotantopanosten korvaaminen biopohjaisilla raaka-aineilla tai tuotantopanoksilla;
- b) investoinnit tuensaajan tuottaman jätteen vähentämiseen, ehkäisemiseen, valmisteluun uudelleenkäyttöön, materiaalien hyödyntämiseen, puhdistamiseen ja kierrätykseen ⁽⁹⁹⁾;
- c) investoinnit kolmansien osapuolten tuottaman jätteen uudelleenkäyttöön valmisteluun, materiaalien hyödyntämiseen, puhdistamiseen ja kierrätykseen, kun jäte muutoin loppusijoitettaisiin tai käsiteltäisiin jätehierarkian asteikolla alemmalla tasolla ⁽¹⁰⁰⁾ tai vähemmän resurssitehokkaalla tavalla tai niin, että tuloksena olisi kierrätyksen heikompi laatu;
- d) investoinnit tuensaajan tai kolmansien osapuolten tuottamien jätteeksi mahdollisesti luokittelemattomien muiden tuotteiden, materiaalien tai aineiden ⁽¹⁰¹⁾ vähentämiseen, ehkäisemiseen, valmisteluun uudelleenkäyttöön, materiaalien hyödyntämiseen, puhdistamiseen ja kierrätykseen, kun ne muutoin jätettäisiin käyttämättä, loppukäsiteltäisiin tai hyödynnettäisiin vähemmän resurssitehokkaalla tavalla tai niin, että tuloksena olisi kierrätyksen heikompi laatu;

⁽⁹⁷⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – *Kestävä biotalous Euroopalle: talouden, yhteiskunnan ja ympäristön välisen yhteyden lujittaminen*, COM(2018) 673 final ja SWD(2018) 431.

⁽⁹⁸⁾ Käytettyihin resursseihin voidaan sisällyttää kaikki käytetyt aineelliset resurssit energiaa lukuun ottamatta. Vähennys voidaan määrittää mittaamalla tai arvioimalla kulutus ennen tukitoimenpiteen toteuttamista ja sen jälkeen, mukaan lukien mahdolliset mukautukset liittyen ulkoisten olosuhteiden muutoksiin, jotka voivat vaikuttaa luonnonvarojen kulutukseen.

⁽⁹⁹⁾ Ks. uudelleenkäytön, hyödyntämisen, uudelleenkäyttöön valmistelun, kierrätyksen ja jätteen määritelmät 19 kappaleessa olevissa (59), (61), (62), (75) ja (90) kohdassa.

⁽¹⁰⁰⁾ Jätehierarkian muodostavat a) ehkäiseminen, b) valmistelu uudelleenkäyttöön, c) kierrätys, d) muu hyödyntäminen, esimerkiksi energiana, ja e) loppukäsittely. Ks. direktiivin 2008/98/EY 4 artiklan 1 kohta.

⁽¹⁰¹⁾ Muita tuotteita, materiaaleja tai aineita voivat olla (direktiivin 2008/98/EY 5 artiklassa tarkoitetut) sivutuotteet, maatalous-, vesiviljely-, kala- ja metsätalouden jätetuotteet, jätevesi, sadevesi ja valumavesi, mineraalit, kaivosjäte, ravinteet, tuotantoprosesseista syntyvät jätteenkäsitelytuotteet, osat ja materiaalit jne. Ylimääräiset tuotteet, osat ja materiaalit ovat tuotteita, osia tai materiaaleja, joita haltija ei enää tarvitse tai joista ei ole sille hyötyä, mutta jotka soveltuvat uudelleenkäyttöön.

e) investoinnit jätteen tai muiden tuotteiden, materiaalien tai aineiden erilliskeräykseen ⁽¹⁰²⁾ ja lajitteluun uudelleenkäyttöön valmistelua tai kierrätystä varten.

221. Jätteiden erilliskeräykseen ja lajitteluun voidaan tiettyjen jätevirtojen tai jätetyyppien osalta myöntää tukea toimintakustannusten kattamiseen tietyin edellytyksin (ks. 247 kappale).
222. Tukea, joka liittyy tuotantoprosessien jäännöslämmön hyödyntämiseen, tai hiilidioksidin talteenottoon ja käyttöön liittyvää tukea arvioidaan 4.1 kohdassa esitettyjen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistukea koskevien edellytysten mukaisesti.
223. Tukea, joka liittyy biopolttoaineiden, bionesteiden, biokaasun ja biomassapolttoaineiden tuotantoon jätteestä arvioidaan 4.1 kohdassa esitettyjen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistukea koskevien edellytysten mukaisesti.
224. Tukea energiantuotannolle jätteestä arvioidaan 4.1 kohdassa esitettyjen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistukea koskevien edellytysten mukaisesti. Jos tuki liittyy kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysjärjestelmiin tai niiden toimintaan, tukea energian tai lämmön tuotantoon jätteestä arvioidaan 4.10 kohdassa esitettyjen kaukolämmitykseen tai -jäähdytykseen myönnettävää tukea koskevien edellytysten mukaisesti.

4.4.3 Kannustava vaikutus

225. Alla 226–233 kappaleessa esitettyjä vaatimuksia sovelletaan 3.1.2 kohdassa esitettyjen lisäksi.
226. Mitä tulee 28 kappaleessa esitettyyn vaatimukseen, jonka mukaan jäsenvaltion on määritettävä uskottava vaihtoehtoinen skenaario, vaihtoehtoinen skenaario vastaa yleensä investointia, jonka kohteella on sama kapasiteetti, käyttöikä ja tapauksen mukaan samat muut asiaankuuluvat tekniset ominaisuudet kuin ympäristöystävällisellä investoinnilla.
227. Vaihtoehtoisen skenaarion voi muodostaa myös olemassa olevien laitosten tai laitteistojen pitäminen käytössä ympäristöystävällisen investoinnin eliniän ajan. Tässä tapauksessa olisi otettava huomioon diskontatut huolto-, korjaus- ja uusimiskustannukset kyseisenä ajanjaksona.
228. Joissakin tapauksissa vaihtoehtoinen skenaario voi muodostua laitosten tai laitteistojen myöhemmästä korvaamisesta, jolloin laitosten ja laitteistojen diskontattu arvo olisi otettava huomioon ja laitosten tai laitteistojen taloudellisen käyttöiän ero tasattava.
229. Leasing-järjestelyjen alaisten laitteistojen tapauksessa ympäristöystävällisen laitteiston vuokrauksen diskontattua arvoa olisi verrattava ilman tukea käytettävän vähemmän ympäristöystävällisen laitteiston vuokrauksen diskontattuun arvoon.
230. Jos investointi koostuu rakenteiden tai laitteiden lisäämisestä olemassa oleviin tiloihin, laitoksiin tai laitteistoihin, tukikelpoisia ovat kokonaisinvestointikustannukset.
231. Komissio katsoo, että tuilla hankkeille, joiden takaisinmaksuaika on alle viisi vuotta, ei periaatteessa ole kannustavaa vaikutusta. Jäsenvaltio voi kuitenkin esittää näyttöä osoittaakseen, että tukea tarvitaan muuttamaan käyttäytymistä myös hankkeissa, joiden takaisinmaksuaika on lyhyempi.

⁽¹⁰²⁾ Ks. erilliskeräyksen määritelmä direktiivin 2008/98/EY 3 artiklan 11 kohdassa.

232. Investointeihin myönnettävällä tuella, jonka avulla yritykset voivat ainoastaan noudattaa jo voimassa olevia pakollisia unionin normeja, ei katsota olevan kannustavaa vaikutusta (ks. 32 kappale). Tuella voidaan, kuten 32 kappaleessa todetaan, katsoa olevan kannustava vaikutus, jos se antaa yritykselle mahdollisuuden parantaa ympäristönsuojelun tasoaan sellaisten pakollisten kansallisten normien mukaisesti, jotka ovat tiukempia kuin unionin normit tai jotka on hyväksytty, kun unionin normeja ei ole.

233. Tuella sellaisiin hyväksytyihin unionin normeihin mukautumiseen, jotka eivät vielä ole tulleet voimaan, katsotaan olevan kannustava vaikutus, jos investointi tehdään ja saadaan päätökseen vähintään 18 kuukautta ennen normien voimaantuloa.

4.4.4 Kilpailun ja kaupan vääristymien minimointi

4.4.4.1 Tuen tarpeellisuus

234. Alla 235 ja 236 kappaleessa esitettyjä vaatimuksia sovelletaan 3.2.1.1 kohdassa esitettyjen lisäksi.

235. Investoinnin on mentävä pidemmälle kuin vakiintuneet kaupalliset käytännöt, joita sovelletaan yleisesti unionissa ja eri teknologioissa ⁽¹⁰³⁾.

236. Kun kyseessä on tuki jätteen tai muiden tuotteiden, materiaalien tai aineiden erilliskeräykseen ja lajitteluun, jäsenvaltion on osoitettava, että tällainen erilliskeräys ja lajittelu on alikehittynyttä kyseisessä jäsenvaltiossa ⁽¹⁰⁴⁾. Jos tukea myönnetään toimintakustannuksiin, jäsenvaltion on osoitettava, että tällaista tukea tarvitaan siirtymäkauden aikana helpottamaan jätteen erilliskeräykseen ja lajitteluun liittyvien toimintojen kehittymistä. Jäsenvaltion on otettava huomioon yritysten mahdolliset velvoitteet, jotka perustuvat laajennettua tuottajavastuuta koskeviin järjestelmiin, joita se on mahdollisesti ottanut käyttöön direktiivin 2008/98/EY 8 artiklan mukaisesti.

4.4.4.2 Tarkoituksenmukaisuus

237. Alla 238 kappaleessa esitettyjä vaatimuksia sovelletaan 3.2.1.2 kohdassa esitettyjen lisäksi.

238. Aiheuttamisperiaatteesta ⁽¹⁰⁵⁾ johtuu, että jätettä tuottavia yrityksiä ei saisi vapauttaa jätteen käsittelystä aiheutuvista kustannuksista. Sen vuoksi tuella ei pitäisi vapauttaa jätettä tuottavia yrityksiä kustannuksista tai velvollisuuksista, jotka liittyvät niiden vastuulla olevan jätteen käsittelyyn ja joista niiden olisi vastattava unionin tai kansallisen lainsäädännön nojalla, mukaan luettuina laajennetun tuottajavastuun järjestelmät. Tuki ei myöskään saisi vapauttaa yrityksiä kustannuksista, joita olisi pidettävä yritykselle tavanomaisina kustannuksina.

4.4.4.3 Oikeasuhteisuus

239. Tukikelpoisia ovat ylimääräiset investointikustannukset, jotka määritetään vertaamalla hankkeen kokonaisinvestointikustannuksia kustannuksiin vähemmän ympäristöystävällisessä hankkeessa tai toiminnassa, joka voi olla jokin seuraavista:

- a) edellä 226 kappaleessa tarkoitettu vastaava investointi, joka voitaisiin uskottavasti toteuttaa ilman tukea ja jolla ei saavutettaisi samaa resurssitehokkuuden tasoa,
- b) jätteen käsittely tavalla, joka on jätehierarkian ensisijaisuusjärjestyksessä alemmalla tasolla, tai vähemmän resurssitehokkaasti,

⁽¹⁰³⁾ Teknologianäkökulmasta investoinnin olisi johdettava kierrätettävyyden tai kierrätetyn materiaalin laadun paranemiseen normaaliin käytäntöön verrattuna.

⁽¹⁰⁴⁾ Jäsenvaltion asianmukaisesti perustelemissa tapauksissa voidaan tarkastella erityistilannetta myös kyseisen alueen tai kyseisten alueiden tasolla.

⁽¹⁰⁵⁾ Ks. määritelmä 19 kappaleessa olevassa (58) kohdassa.

- c) primääriraaka-aineeseen tai -tuotteeseen liittyvä perinteinen tuotantoprosessi, jos uudelleenkäytetty tai kierrätetty tuote (uusiotuote) on teknisesti ja taloudellisesti korvattavissa primaariraaka-aineella tai -tuotteella tai
- d) muu asianmukaisesti perusteltuihin oletuksiin perustuva vaihtoehtoinen skenaario.
240. Jos tuote, aine tai materiaali katsottaisiin jätteeksi, ellei sitä käytetä uudelleen, eikä ole lakisäätöistä vaatimusta sille, että kyseinen tuote, aine tai materiaali lopputuotteeksi tai muutoin käsitellään, tukikelpoiset kustannukset voivat vastata investointeja, jotka ovat tarpeen kyseisen tuotteen, aineen tai materiaalin hyödyntämiseksi.
241. Tuki-intensiteetti saa olla enintään 40 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.
242. Tuki-intensiteettiä voidaan korottaa 10 prosenttiyksikköä keskusurten yritysten osalta ja 20 prosenttiyksikköä pienten yritysten osalta.
243. Tuki-intensiteettiä voidaan korottaa 15 prosenttiyksikköä perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaiset edellytykset täyttävillä tukialueilla sijaitsevien investointien tapauksessa tai 5 prosenttiyksikköä perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaiset edellytykset täyttävillä tukialueilla sijaitsevien investointien tapauksessa.
244. Tuki-intensiteettiä voidaan korottaa 10 prosenttiyksikköä ekoinnovointitoiminnassa edellyttäen, että seuraavat kumulatiiviset edellytykset täyttyvät:
- a) ekoinnovointitoiminnan on oltava uutta tai merkittävästi parempaa verrattuna alan viimeisimpään kehitykseen unionissa ⁽¹⁰⁶⁾,
- b) odotettavissa olevan ympäristöhyödyn on oltava merkittävästi vastaavien toimintojen yleisen teknisen kehityksen tuloksena saatavaa hyötyä suurempi ⁽¹⁰⁷⁾ ja
- c) toiminnan innovatiiviseen luonteeseen sisältyy ilmeinen teknologinen, taloudellinen tai markkinariski, joka on suurempi kuin vertailukelpoiseen, mutta ei innovatiiviseen toimintaan yleensä liittyvä riski ⁽¹⁰⁸⁾.
245. Edellä 241–244 kappaleesta poiketen jäsenvaltio voi myös osoittaa rahoitusvajeanalyysin perusteella 48, 51 ja 52 kappaleen mukaisesti, että tarvitaan korkeampi tuki-intensiteetti. Tällaisessa tapauksessa jäsenvaltion on toteutettava jälkikäteisvalvonta tarvittavan tuen tasoja koskevien oletusten todentamiseksi ja otettava käyttöön takaisinperintämekanismi 55 kappaleen mukaisesti. Edellä 51 ja 52 kappaleen mukaisesti tuen määrä ei saa ylittää rahoitusvajetta.
246. Jos tuki myönnetään 49 ja 50 kappaleen kriteerit täyttävässä tarjouskilpailumenettelyssä, tuen määrää pidetään oikeasuhteisena.
247. Tuki voi kattaa myös toimintakustannuksia, jos se liittyy jätteen tai muiden tuotteiden, materiaalien tai aineiden erilliskeräykseen ja lajitteluun tiettyjen jätevirtojen tai jätetyyppien osalta uudelleenkäyttöön valmistelua tai kierrätystä varten, jolloin seuraavien edellytysten on täytyttävä:

⁽¹⁰⁶⁾ Jäsenvaltiot voivat osoittaa hyödykkeen tai hankkeen uutuuden esimerkiksi kuvaamalla tarkasti innovaation ja sen markkinoille tuomista tai levittämistä koskevat markkinaedellytykset ja vertaamalla sitä alan viimeisimmän kehityksen mukaiseen prosessiin tai organisatoriseen tekniikkaan, jota muut saman alan yritykset yleensä käyttävät.

⁽¹⁰⁷⁾ Jos määrällisiä muuttujia voidaan käyttää ekoinnovaatiotoiminnan vertaamiseksi standarditoimintaan, joka ei ole innovatiivista, 'merkittävästi suuremmalla' tarkoitetaan sitä, että ekoinnovaatiotoiminnasta odotettavissa olevan ympäristöriskin pienenemisen tai pilaantumisen vähenemisen taikka energian tai energiaresurssien käytön tehostumisen muodossa odotettavissa olevan parannuksen on oltava vähintään kaksi kertaa niin suuri kuin parannus, joka on odotettavissa vertailukelpoisen, mutta ei-innovatiivisen toiminnan yleisestä kehityksestä. Jos tämä lähestymistapa ei sovellu käytettäväksi tietyssä tapauksessa tai jos määrällinen vertailu on mahdotonta, valtiontukihakemukseen olisi liitettävä yksityiskohtainen kuvaus tämän kriteerin arvioinnissa käytetystä menetelmästä, joka on verrattavissa ehdotettuun menetelmään.

⁽¹⁰⁸⁾ Jäsenvaltio voi osoittaa tämän riskin esimerkiksi seuraavien tekijöiden avulla: kustannukset suhteessa yrityksen liikevaihtoon, kehittämiseen vaadittu aika, ekoinnovointitoiminnasta odotettavissa olevat hyödyt verrattuna kustannuksiin ja epäonnistumisen todennäköisyys.

- a) tuki on myönnettävä tarjouskilpailumenettelyssä, joka toteutetaan 49 ja 50 kappaleen kriteerien mukaisesti ja jonka on ilman syrjintää oltava avoin kaikille erilliskeräys- ja lajittelupalveluja tarjoaville toimijoille,
- b) jos toimintakustannusten tulevasta kehityksestä toimenpiteen keston aikana vallitsee suuri epävarmuus, tarjouskilpailumenettelyyn voi sisältyä sääntöjä, joilla rajoitetaan tukea tietyissä tarkasti määritellyissä olosuhteissa edellyttäen, että nämä säännöt ja olosuhteet esitetään etukäteen,
- c) investointituki, joka on myönnetty laitokselle, jota käytetään jätteen erilliskeräykseen ja lajitteluun tiettyjen jätevirtojen tai jätetyyppien osalta, on vähennettävä samalle laitokselle myönnetystä toimintatuesta, jos molemmat tukimuodot kattavat samoja tukikelpoisia kustannuksia ja
- d) tuki myönnetään enintään viiden vuoden ajaksi.

4.4.5 Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen

- 248. Alla 249–252 kappaleessa esitettyjä vaatimuksia sovelletaan 3.2.2 kohdassa esitettyjen lisäksi.
- 249. Tuki ei saa kannustaa jätteen tuottamiseen tai resurssien käytön lisäämiseen.
- 250. Tuki ei saa pelkästään lisätä uudelleenkäytettäväksi, kierrätettäväksi tai hyödynnettäväksi tarkoitettujen jätteiden tai muiden materiaalien ja resurssien kysyntää lisäämättä näiden materiaalien keräystä.
- 251. Arvioidessaan tuen markkinavaikutusta komissio kiinnittää huomiota tuen mahdollisiin vaikutuksiin kyseessä oleviin tuotteisiin liittyvien primääri- ja uusiomateriaalien markkinoiden toimintaan.
- 252. Erityisesti kun tuki kattaa toimintakustannuksia, jotka liittyvät jätteen tai muiden tuotteiden, materiaalien tai aineiden erilliskeräykseen ja lajitteluun tiettyjen jätevirtojen tai jätetyyppien osalta uudelleenkäyttöön valmistelua tai kierrätystä varten, komissio ottaa sen markkinavaikutuksia arvioidessaan huomioon myös laajennettuun tuottajavastuuseen liittyvät järjestelmät kyseisessä jäsenvaltiossa.

4.5 Tuki muiden kuin kasvihuonekaasujen aiheuttaman pilaantumisen ehkäisemiseen tai vähentämiseen

4.5.1 Tuen perustelut

- 253. Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta annettuun tiedonantoon sisältyvällä myrkytöntä ympäristöä koskevalla pilaamattomuustavoitteella on määrä varmistaa, että vuoteen 2050 mennessä pilaantuminen vähenee tasoille, jotka eivät enää aiheuta haittaa ihmisille ja luonnonekosysteemeille ja jotka kunnioittavat planeettamme kantokyvyn rajoja. Tavoite on linjassa YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman⁽¹⁰⁹⁾ ja kahdeksannen ympäristöohjelman⁽¹¹⁰⁾ pitkän aikavälin tavoitteiden kanssa. Unioni on asettanut erityistavoitteita

⁽¹⁰⁹⁾ YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelma on saatavilla osoitteessa <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf>.

⁽¹¹⁰⁾ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi vuoteen 2030 ulottuvasta yleisestä unionin ympäristöalan toimintaohjelmasta, COM(2020) 652 final.

pilaantumisen vähentämiseksi, kuten puhtaammalle ilmalle⁽¹¹¹⁾ ja vesistöjen pilaantumisen lopettamiselle⁽¹¹²⁾, melun, huolta aiheuttavien aineiden käytön ja ympäristöön päätyksen, muoviroskan ja mikromuovipilaantumisen ja -jätteen vähentämiseksi⁽¹¹³⁾ sekä tavoitteita ravinteiden ja lannoitteiden liikakäytön, vaarallisten torjunta-aineiden ja mikrobilääkeresistenssiä aiheuttavien aineiden vähentämiseksi⁽¹¹⁴⁾.

254. Valtiontuen muodossa myönnettävä rahoitustuki voi edistää merkittävästi ympäristötavoitetta, joka on muiden epäpuhtauksien kuin kasvihuonekaasupäästöjen aiheuttaman pilaantumisen vähentäminen.

4.5.2 Kohdeala ja tuettava toiminta

255. Tukea muun kuin kasvihuonekaasupäästöistä aiheutuvan pilaantumiseen vähentämiseen voidaan myöntää investointeihin, joiden avulla yritykset voivat ylittää unionin ympäristönsuojelunormit, parantaa ympäristönsuojelun tasoa unionin normien puuttuessa tai noudattaa unionin normeja, jotka on hyväksytty mutta eivät vielä voimassa.
256. Jos tuki myönnetään kaupattavien lupien muodossa⁽¹¹⁵⁾, tukitoimenpide on suunniteltava siten, että pilaantumista ehkäistään tai vähennetään enemmän kuin asianomaisille yrityksille pakollisissa unionin normeissa edellytetään.
257. Tuen on kohdistuttava tuensaajan omaan toimintaan suoraan liittyvän pilaantumisen ehkäisemiseen tai vähentämiseen.
258. Tuella ei saa pelkästään siirtää pilaamista alalta toiselle tai yhdestä ympäristön kantaja-aineesta toiseen (esimerkiksi ilmasta veteen). Jos tuella pyritään vähentämään pilaantumista, sillä on saavutettava ympäristön pilaantumisen kokonaisvähennys.
259. Tukitoimenpiteisiin, jotka kuuluvat 4.1 kohdan soveltamisalaan, ei sovelleta 4.5 kohtaa. Jos toimenpide edistää sekä kasvihuonekaasupäästöjen ehkäisyä tai vähentämistä että muun kuin kasvihuonekaasujen aiheuttaman pilaantumisen ehkäisemistä tai vähentämistä, toimenpiteen soveltuvuutta sisämarkkinoille arvioidaan joko 4.1 kohdan tai tämän kohdan perusteella riippuen siitä, kumpi näistä tavoitteista on vallitseva⁽¹¹⁶⁾.

⁽¹¹¹⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle *Puhdasta ilmaa Euroopalle -ohjelma*, COM(2013) 918 final. Ks. myös ilman arseenin, kadmiumin, elohopean, nikkelin ja polysyklisen aromaattisten hiilivetyjen osalta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/107/EY, annettu 15 päivänä joulukuuta 2004 (EUVL L 23, 26.1.2005, s. 3) ja alailmakehän otsonin, hiukkasten, typen oksidien ja vaarallisten raskasmetallien osalta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/50/EY, annettu 21 päivänä toukokuuta 2008, ilmanlaadusta ja sen parantamisesta Euroopassa (EUVL L 152, 11.6.2008, s. 1). Ks. rajat ylittävien merkittävimpien epäpuhtauksien (rikkioksidit, typpioksidit, ammoniakki, haihtuvat orgaaniset yhdisteet ja hiukkaset) osalta myös Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/2284, annettu 14 päivänä joulukuuta 2016, tiettyjen ilman epäpuhtauksien kansallisten päästöjen vähentämisestä, direktiivin 2003/35/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2001/81/EY kumoamisesta (EUVL L 344, 17.12.2016, s. 1).

⁽¹¹²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista (EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1) edellyttää tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta kaikilta pinta- ja pohjavesimuodostumilta hyvää ekologista tilaa.

⁽¹¹³⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle *Terve maapallo kaikille: EU:n toimintasuunnitelma "Kohti ilman, veden ja maaperän saasteettomuutta"*, COM(2021) 400 final.

⁽¹¹⁴⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle *Pelloilta pöytäan -strategia oikeudenmukaista, terveyttä edistävää ja ympäristöä säästävää elintarvikejärjestelmää varten*, COM(2020) 381 final.

⁽¹¹⁵⁾ Kaupattaviin lupiin voi sisältyä valtiontukea erityisesti silloin, kun jäsenvaltiot myöntävät päästölupia ja -oikeuksia markkina-arvoa alhaisempaan hintaan.

⁽¹¹⁶⁾ Määrittääkseen, kumpi näistä kahdesta tavoitteesta on vallitseva, komissio voi vaatia jäsenvaltiota toimittamaan luotettaviin ja yksityiskohtaisiin kvantifiointiin perustuvan vertailun toimenpiteen odotetuista tuloksista kasvihuonekaasupäästöjen ja muiden epäpuhtauksien ehkäisemisessä tai vähentämisessä.

4.5.3 Kannustava vaikutus

260. Alla 261 ja 262 kappaleessa esitettyjä vaatimuksia sovelletaan 3.1.2 kohdassa esitettyjen lisäksi.
261. Tuella katsotaan olevan kannustava vaikutus, jos se antaa yritykselle mahdollisuuden ehkäistä tai vähentää pilaantumista tilanteessa, jossa unionin normeja ei ole tai ylittään jo voimassa olevien unionin normien edellyttämät tasot. Tuella voidaan, kuten 32 kappaleessa todetaan, katsoa olevan kannustava vaikutus myös, jos se antaa yritykselle mahdollisuuden ehkäistä tai vähentää pilaantumista sellaisten pakollisten kansallisten normien mukaisesti, jotka ovat tiukempia kuin unionin normit tai jotka on hyväksytty, kun unionin normeja ei ole.
262. Tuella sellaisiin hyväksytyihin unionin normeihin mukautumiseen, jotka eivät vielä ole tulleet voimaan, katsotaan olevan kannustava vaikutus, jos investointi tehdään ja saadaan päätökseen vähintään 18 kuukautta ennen normien voimaantuloa.

4.5.4 Kilpailun ja kaupan vääristymien minimointi

4.5.4.1 Tuen tarpeellisuus

263. Alla olevassa 264 kappaleessa esitettyjä vaatimuksia sovelletaan 3.2.1.1 kohdassa esitettyjen lisäksi.
264. Kaupattavien lupien ⁽¹⁷⁾ muodossa myönnettävän tuen osalta jäsenvaltion on osoitettava, että seuraavat kumulatiiviset edellytykset täyttyvät:
- kaikkien päästöoikeuksien huutokauppaaminen johtaa tuotantokustannusten merkittävään nousuun kunkin toimialan tai yksittäisten tuensaajien luokan osalta,
  - tuotantokustannusten merkittävää nousua ei ole mahdollista siirtää asiakkaille ilman myynnin merkittävää pienentymistä sen seurauksena ja ⁽¹⁸⁾
  - toimialalla toimivat yksittäiset yritykset eivät pysty pienentämään päästötasoja siten, että sertifiikaattien kustannukset laskisivat tasolle, joka on kyseisten yritysten kantokyvyn rajoissa. Se, että kulutusta ei voida vähentää, voidaan osoittaa vertaamalla päästötasoja Euroopan talousalueen parhaiten suoriutuneen tekniikan päästötasoihin. Yritykset, jotka yltyvät parhaaseen tekniikkaan, voivat saada enintään sen määrän kaupattavien lupien järjestelmän päästöoikeuksia, joka vastaa tuotantokustannusten nousua, jota ei voida siirtää asiakkaille. Päästöoikeudet suhteutetaan ympäristövaikutuksiin siten, että yritykset, joiden ympäristövaikutukset ovat suuremmat, saavat vähemmän päästöoikeuksia.

4.5.4.2 Oikeasuhteisuus

265. Tukikelpoisia kustannuksia ovat investointikustannukset, jotka liittyvät suoraan ympäristönsuojelun tason nostamiseen.
266. Ylimääräiset investointikustannukset muodostuvat tuetun investoinnin kustannusten ja vaihtoehtoisen skenaarion investoinnin kustannusten välisestä erotuksesta 226–230 kappaleessa kuvatulla tavalla. Jos hanke koostuu varhaisesta mukautumisesta unionin normeihin, jotka eivät vielä ole voimassa, vaihtoehtoisen skenaarion olisi periaatteessa oltava 228 kappaleessa selostetun kaltainen.
267. Tuki-intensiteetti saa olla enintään 40 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.
268. Tuki-intensiteettiä voidaan korottaa 10 prosenttiyksikköä keski suurten yritysten osalta ja 20 prosenttiyksikköä pienten yritysten osalta.

⁽¹⁷⁾ Kaupattaviin lupiin voi sisältyä valtiontukea erityisesti silloin, kun jäsenvaltiot myöntävät päästölupia ja -oikeuksia markkina-arvoa alhaisempaan hintaan.

⁽¹⁸⁾ Analyysi voidaan tehdä muiden tekijöiden lisäksi kyseisen toimialan tuotteiden hintajoustoa koskevien arvioiden, myynnin menetystä koskevien arvioiden ja näiden vaikutusta tuensaajan kannattavuuteen koskevien arvioiden perusteella.

269. Tuki-intensiteettiä voidaan korottaa 15 prosenttiyksikköä perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaiset edellytykset täyttävillä tukialueilla sijaitsevien investointien tapauksessa tai 5 prosenttiyksikköä perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaiset edellytykset täyttävillä tukialueilla sijaitsevien investointien tapauksessa.
270. Tuki-intensiteettiä voidaan korottaa 10 prosenttiyksikköä ekoinnovointitoiminnassa, kunhan 244 kappaleessa olevan (a)–(c) kohdan edellytykset täyttyvät.
271. Edellä 267–270 kappaleesta poiketen jäsenvaltio voi myös osoittaa rahoitusvajeanalyysin perusteella 48, 51 ja 52 kappaleen mukaisesti, että tarvitaan korkeampi tukimäärä. Tällaisessa tapauksessa jäsenvaltion on toteutettava jälkikäteisvalvonta tarvittavan tuen tasoa koskevien oletusten todentamiseksi ja otettava käyttöön takaisinperintämekanismi 55 kappaleen mukaisesti. Edellä 51 ja 52 kappaleen mukaisesti tuen määrä ei saa ylittää rahoitusvajetta.
272. Jos tuki myönnetään 49 ja 50 kappaleen kriteerit täyttävässä tarjouskilpailumenettelyssä, tuen määrää pidetään oikeasuhteisena.
273. Kaupattavien lupien muodossa myönnettävän tuen osalta komissio varmistuu myös siitä, että
- jako tapahtuu avoimella tavalla ja perustuu objektiivisiin perusteisiin ja mahdollisimman laadukkaisiin tietolähteisiin ja
  - kullekin yritykselle markkina-arvon alittavaan hintaan jaettavien kaupattavien lupien tai oikeuksien kokonaismäärä ei ylitä sen odotettavissa olevia tarpeita niiden arvioiden mukaan, jotka koskevat tilannetta ilman kauppajärjestelmää.

4.5.5 *Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen*

274. Alla 275 kappaleessa esitettyjä vaatimuksia sovelletaan 3.2.2 kohdassa esitettyjen lisäksi.
275. Kaupattavien lupien muodossa myönnettävän tuen osalta komissio varmistuu myös siitä, että
- tuensaajat valitaan objektiivisten ja läpinäkyvien kriteerien perusteella ja tukea myönnetään periaatteessa samalla tavoin kaikille samalla toimialalla toimiville kilpailijoille, jos ne ovat samanlaisessa tilanteessa,
  - jakomenetelmät eivät suosi tiettyjä yrityksiä⁽¹¹⁹⁾ tai tiettyjä aloja, jollei se ole perusteltua järjestelmän ympäristönsuojelua koskevan sisäisen logiikan perusteella tai jos johdonmukaisuus muun ympäristöpolitiikan kanssa edellyttää kyseisenkaltaisia sääntöjä,
  - uudet tulokkaat eivät saa lupia tai oikeuksia suotuisammilla ehdoilla kuin samoilla markkinoilla jo toimivat yritykset ja
  - jos nykyisille laitoksille myönnetään suurempi määrä lupia kuin uusille tulokkaille, tämä ei johda kohtuuttomiin markkinoille tulon esteisiin.

4.6 **Tuki ympäristövahinkojen korjaamiseen, luontotyyppien ja ekosysteemien ennallistamiseen, biologisen monimuotoisuuden suojeluun tai palauttamiseen sekä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja sen vaikutusten vähentämiseen tähtäävien luontopohjaisten ratkaisujen toteuttamiseen**

4.6.1 *Tuen perustelut*

276. Vuoteen 2030 ulottuvalla biodiversiteettistrategialla⁽¹²⁰⁾ pyritään suojelemaan luontoa, pysäyttämään ekosysteemien rappeutuminen ja saattamaan unionin biologinen monimuotoisuus elpymisen tielle vuoteen 2030 mennessä. Se on keskeinen osa Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta annettua tiedonantoa, ja siinä asetetaan vuodelle 2030 kunnianhimoiset tavoitteet ja sitoumukset terveiden ja sopeutumiskykyisten ekosysteemien mahdollistamiseksi.

⁽¹¹⁹⁾ Esimerkiksi uudet markkinatulokkaat tai toisaalta markkinoilla jo toimivat yritykset tai laitokset.

⁽¹²⁰⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle Vuoteen 2030 ulottuva EU:n biodiversiteettistrategia – Luonto takaisin osaksi elämäämme, COM(2020) 380 final.

277. Valtiontuen muodossa myönnettävä rahoitustuki voi edistää merkittävästi biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelua ja ennallistamista koskevaa ympäristötavoitetta monin tavoin, muun muassa luomalla kannustimia pilaantuneiden alueiden vahinkojen korjaamiseen, pilaantuneiden luontotyyppien ja ekosysteemien kunnostamiseen tai ekosysteemien suojeluun suunnattaville investoinneille.
278. Ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevalla EU:n strategialla⁽¹²¹⁾ pyritään lisäämään investointeja luontopohjaisiin sopeutusratkaisuihin⁽¹²²⁾, koska niiden laajamittainen toteutus lisääisi kykyä sietää ilmastonmuutosta ja edistäisi useita Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteita.

4.6.2 Kohdeala ja tuettava toiminta

279. Tässä kohdassa käsitellään sisämarkkinoille soveltuvuuden sääntöjä, jotka koskevat ympäristövahinkojen korjaamiseen, luontotyyppien ja ekosysteemien ennallistamiseen, biologisen monimuotoisuuden suojeluun ja palauttamiseen sekä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen tähtäävien luontopohjaisten ratkaisujen toteuttamiseen liittyviä tukitoimenpiteitä.
280. Tätä kohtaa ei sovelleta seuraaviin:
- voimaloiden sulkemisen ja kaivos- tai louhintatoiminnan jälkeiseen korjaamiseen tai kunnostamiseen myönnettävä tuki siltä osin kuin kyseinen tuki kuuluu 4.12 kohdan soveltamisalaan⁽¹²³⁾ ja
  - tuki luonnonmullistusten, kuten maanjäristysten, lumivyöryjen, maanvyörymien, tulvien, pyörremyrskyjen, hurrikaanien, tulivuorenpurkausten ja luonnosta peräisin olevien maastopalojen aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi.
281. Tämän kohdan mukaista tukea voidaan myöntää seuraaviin tarkoituksiin:
- ympäristövahinkojen korjaaminen, mukaan lukien maaperän, pintaveden tai pohjaveden laatuun tai meriympäristöön kohdistuneet vahingot,
  - luontotyyppien ja ekosysteemien ennallistaminen huonontuneesta tilasta,
  - biologisen monimuotoisuuden tai ekosysteemien suojelu tai palauttaminen ekosysteemien hyvän tilan saavuttamisen edistämiseksi tai jo hyvässä kunnossa olevien ekosysteemien suojelemiseksi ja
  - luontopohjaisten ratkaisujen toteuttaminen ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi ja sen hillitsemiseksi.
282. Tämä kohta ei koske tukitoimenpiteitä, jotka kuuluvat 4.1 kohdan soveltamisalaan. Jos toimenpide edistää sekä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä että ympäristövahinkojen korjaamista, luontotyyppien ja ekosysteemien ennallistamista, biologisen monimuotoisuuden suojelua tai palauttamista tai ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja sen vaikutusten vähentämiseen tähtäävien luontopohjaisten ratkaisujen toteuttamista, toimenpiteen soveltuvuutta sisämarkkinoille arvioidaan joko 4.1 kohdan tai tämän kohdan perusteella riippuen siitä, kumpi näistä tavoitteista on vallitseva⁽¹²⁴⁾.

4.6.3 Kannustava vaikutus

283. Alla 284–287 kappaleessa esitetyjä vaatimuksia sovelletaan 3.1.2 kohdassa esitettyjen lisäksi.

⁽¹²¹⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle *Ilmastokestävä Eurooppa – Uusi EU:n strategia ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi*, COM(2021) 82 final.

⁽¹²²⁾ <https://www.eea.europa.eu/publications/nature-based-solutions-in-europe/>.

⁽¹²³⁾ Esimerkiksi turvemaiden uudelleenkestutustuki, joka ei liity tukeen turpeenottoimien ennenaikaisen lopettamiseen tai tällaiseen toimintaan liittyviin poikkeuksellisiin kustannuksiin, voidaan käsitellä 4.6 kohdan mukaisesti.

⁽¹²⁴⁾ Määrittääkseen, kumpi näistä kahdesta tavoitteesta on vallitseva, komissio voi vaatia jäsenvaltiota toimittamaan, tarvittaessa luotettaviin ja yksityiskohtaisiin kvantifiointeihin perustuvan, vertailun toimenpiteen odotetuista tuloksista, jotka koskevat yhtäältä kasvihuonekaasupäästöjen ehkäisemistä tai vähentämistä ja toisaalta ympäristövahinkojen korjaamista, luontotyyppien ja ekosysteemien ennallistamista, biologisen monimuotoisuuden suojelua tai palauttamista tai ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja sen vaikutusten vähentämiseen tähtäävien luontopohjaisten ratkaisujen toteuttamista.

284. Tuella ympäristövahinkojen korjaamiseen, luontotyyppien ja ekosysteemien ennallistamiseen, biologisen monimuotoisuuden suojeluun tai palauttamiseen tai ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja sen vaikutusten vähentämiseen tähtävien luontopohjaisten ratkaisujen toteuttamiseen voidaan katsoa olevan kannustava vaikutus ainoastaan, jos ympäristövahingon aiheuttanutta tahoja tai yritystä ei voida yksilöidä tai sen ei voida oikeudellisesti katsoa olevan vastuussa ympäristövahinkojen ehkäisemiseksi ja korjaamiseksi tarvittavien töiden rahoittamisesta aiheuttamisperiaatteen mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/35/EY⁽¹²⁵⁾ tai muiden asiaa koskevien unionin sääntöjen soveltamista.
285. Jäsenvaltion on osoitettava, että kaikki tarvittavat toimenpiteet, mukaan lukien oikeustoimet, ympäristövahingon aiheuttajan yksilöimiseksi ja saamiseksi vastaamaan kustannuksista on käytetty. Jos sovellettavan lainsäädännön mukaan vastuussa olevaa yritystä tai muuta tahoja ei voida yksilöidä tai velvoittaa vastaamaan kustannuksista, puhdistus- tai ennallistamistyöt voidaan kattaa kokonaisuudessaan tuella ja sillä voidaan katsoa olevan kannustava vaikutus. Komissio voi katsoa, että yritystä ei voida velvoittaa vastaamaan aiheuttamansa ympäristövahingon korjaamisesta, jos se on oikeudellisesti lakannut olemasta eikä mitään muuta yritystä voida pitää sen oikeudellisena tai taloudellisena seuraajana⁽¹²⁶⁾ tai kun korjaamiskustannuksia varten ei ole riittävää rahavakuutta.
286. Neuvoston direktiivin 92/43/ETY⁽¹²⁷⁾ 6 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen korvaavien toimenpiteiden toteuttamiseen myönnettävällä tuella ei ole kannustavaa vaikutusta. Tuella, joka on tarkoitettu kattamaan ylimääräiset kustannukset, jotka ovat tarpeen kyseisten toimenpiteiden kohdealan laajentamiseksi tai tavoitetason nostamiseksi mainitun direktiivin 6 artiklan 4 kohdan mukaisia oikeudellisia velvoitteita pidemmälle, voidaan katsoa olevan kannustava vaikutus.
287. Ympäristövahinkojen korjaamiseen sekä luontotyyppien ja ekosysteemien ennallistamiseen myönnettävällä tuella katsotaan olevan kannustava vaikutus, jos korjaamis- tai ennallistamiskustannukset ylittävät maan arvon nousun (ks. 288 kappale).

4.6.4 Oikeasuhteisuus

288. Ympäristövahinkojen korjaamiseen tai luontotyyppien ja ekosysteemien ennallistamiseen tehtävissä investoinneissa tukikelpoisia ovat korjaamis- tai ennallistamistöistä aiheutuneet kustannukset, joista on vähennetty maa-alueen tai kiinteistön arvon nousu. Riippumattoman pätevän asiantuntijan on tehtävä kunnostamisesta tai ennallistamisesta johtuvaa maan tai kiinteistön arvon nousua koskevat arvioinnit.
289. Biologisen monimuotoisuuden suojeluun tai palauttamiseen tai ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja sen vaikutusten vähentämiseen tähtävien luontopohjaisten ratkaisujen toteuttamiseen kohdistuvissa investoinneissa tukikelpoisia ovat niiden töiden kokonaiskustannukset, joilla edistetään biologisen monimuotoisuuden suojelua tai palauttamista tai ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja sen vaikutusten vähentämiseen tähtävien luontopohjaisten ratkaisujen toteuttamista.
290. Jos tukea myönnetään luontopohjaisten ratkaisujen toteuttamiseen rakennuksissa, joille on olemassa energiatehokkuustodistus, jäsenvaltioiden olisi osoitettava, että nämä investoinnit eivät estä energiatehokkuustodistuksessa suositeltujen energiatehokkuustoimenpiteiden toteuttamista.
291. Tuki-intensiteetti voi nousta 100 prosenttiin tukikelpoisista kustannuksista.

⁽¹²⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/35/EY, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, ympäristövastuusta ympäristövahinkojen ehkäisemisen ja korjaamisen osalta (EUVL L 143, 30.4.2004, s. 56). Ks. myös komission tiedonanto *Suuntaviivat yhteisen tulkinnan antamisesta ympäristövastuusta ympäristövahinkojen ehkäisemisen ja korjaamisen osalta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/35/EY 2 artiklassa määritetyille ilmaisulle 'ympäristövahinko'* (EUVL C 118, 7.4.2021, s. 1).

⁽¹²⁶⁾ Ks. komission päätös C(2012) 558 final, annettu 17 päivänä lokakuuta 2012, asiassa SA.33496 (2011/N) – Itävalta – Einzelfall, Altlast, DECON Umwelttechnik GmbH, johdanto-osan 65–69 kappale (EUVL C 14, 17.1.2013, s. 1).

⁽¹²⁷⁾ Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta (EYVL L 206, 22.7.1992, s. 7).

4.7 Verohuojennusten tai veronluonteisten maksujen alennusten muodossa myönnettävä tuki

292. Verojen tai veronluonteisten maksujen alennuksina ympäristönsuojeluun myönnettävää tukea käsitellään tässä kohdassa 4.7. Kohta on jaettu kahteen osioon, joista kullakin on oma logiikkansa. Veroja ja maksuja, joilla pyritään sanktioimaan ympäristön kannalta haitallista käyttäytymistä ja joilla näin ollen pyritään ohjaamaan yrityksiä ja kuluttajia ympäristöystävällisempiin valintoihin, käsitellään 4.7.1 kohdassa. Jäsenvaltiot voivat verojen tai maksujen kohdennettujen alennusten avulla 4.7.2 kohdan mukaisesti kannustaa yrityksiä muuttamaan tai mukauttamaan käyttäytymistään ja toteuttamaan ympäristöystävällisempiä hankkeita tai toimintoja.

4.7.1 *Ympäristöverohuojennusten tai ympäristöperusteisten veronluonteisten maksujen alennusten muodossa myönnettävä tuki*

4.7.1.1 Tuen perustelut

293. Ympäristöverojen ja ympäristöperusteisten veronluonteisten maksujen tarkoituksena on sisäistää ympäristön kannalta haitallisen toiminnan ulkoiskustannukset, mikä puolestaan hillitsee tällaista toimintaa asettamalla sille hinnan ja parantaa ympäristönsuojelun tasoa. Ympäristöperusteisten verojen ja veronluonteisten maksujen olisi periaatteessa heijastettava yhteiskunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia (ulkoiskustannuksia) ja vastaavasti vero tai veronluonteinen määrä olisi maksettava päästöjen, muiden epäpuhtauksien tai käytettyjen resurssien yksikköä kohti, ja niiden olisi oltava samat kaikille yrityksille, jotka ovat vastuussa ympäristölle haitallisesta käyttäytymisestä. Vaikka ympäristöön liittyvien verojen tai veronluonteisten maksujen alennukset voivat vaikuttaa kielteisesti ympäristönsuojelutavoitteeseen, ne voivat kuitenkin olla tarpeen, jos tuensaajille aiheutuisi muutoin sellainen kilpailuhaitta, ettei ympäristöveron tai ympäristöperusteisen veronluonteisen maksun käyttöönotto olisi käytännössä lainkaan toteutettavissa.

294. Jos ympäristöperusteisia veroja tai veronluonteisia maksuja ei voida kantaa vaarantamatta tiettyjen yritysten taloudellista toimintaa, suotuisamman kohtelun myöntäminen joillekin yrityksille voi mahdollistaa ympäristöperusteisista veroista tai veronluonteisista maksuista saatavan kokonaismäärän korkeamman tason. Näin ollen ympäristöön liittyvien verojen tai maksujen alennukset voivat joissain olosuhteissa välillisesti edistää ympäristönsuojelun tason parantumista. Ne eivät kuitenkaan saisi vaarantaa ympäristöperusteisen veron tai veronluonteisen maksun yleistä tavoitetta eli ympäristölle haitallisen toiminnan estämistä ja/tai tällaisen käyttäytymisen kustannusten lisäämistä, jos tyydyttäviä vaihtoehtoja ei ole saatavilla.

4.7.1.2 Kohdeala ja tuettava toiminta

295. Komissio katsoo, että tukea voidaan myöntää veron tai maksun alennuksina, jos jäsenvaltio osoittaa, että molemmat seuraavista edellytyksistä täyttyvät:

- a) alennukset on suunnattu yrityksille, joihin ympäristövero tai -maksu vaikuttaa eniten ja jotka eivät voisi harjoittaa taloudellista toimintaansa kestäväällä tavalla ilman alennusta ja
- b) ympäristönsuojelun taso, joka tosiasiallisesti saavutetaan toteuttamalla vähennykset, on korkeampi kuin se, joka saavutettaisiin ilman näitä vähennyksiä.

296. Osoittaakseen, että 295 kappaleen kaksi edellytystä täyttyvät, jäsenvaltion on toimitettava komissiolle seuraavat tiedot:

- a) kuvaus alennuksiin oikeutetuista toimialoista tai tuensaajaluokista,
- b) luettelo kunkin toimialan suurimmista tuensaajista, niiden liikevaihto, markkinaosuudet, veropohjan koko ja ympäristöveron tai -maksun osuus niiden liikevoitosta ennen veroja alennuksen kanssa ja ilman alennusta),
- c) kyseisten tuensaajien tilannetta koskeva kuvaus, josta käy ilmi syyt, miksi ne eivät kykenisi maksamaan ympäristöveroa tai -maksua täysimääräisenä ja

- d) selvitys siitä, miten veron tai maksun alennus osaltaan edistäisi ympäristönsuojelun tason tosiasiallista nousua verrattuna ympäristönsuojelun tasoon, joka saavutettaisiin ilman alennuksia (esimerkiksi vertaamalla vakioverokantaa, jota sovellettaisiin alennusten kanssa, vakioverokantaan, jota sovellettaisiin ilman alennuksia, niiden yritysten lukumäärää, jotka olisivat veron tai maksun alaisia kokonaisuudessaan, tai muita indikaattoreita, jotka kuvastavat todellista muutosta ympäristölle haitallisessa käyttäytymisessä).

4.7.1.3 Kilpailun ja kaupan vääristymien minimointi

297. Jos ympäristöverot on yhdenmukaistettu, komissio voi soveltaa yksinkertaistettua lähestymistapaa arvioidessaan tuen tarpeellisuutta ja oikeasuhteisuutta. Direktiivin 2003/96/EY yhteydessä komissio voi soveltaa yksinkertaistettua lähestymistapaa veronalennuksiin, jotka noudattavat unionin verotuksen vähimmäistasoa 298 ja 299 kappaleen mukaisesti.
298. Komissio katsoo, että yhdenmukaistettujen verojen alennusten muodossa myönnettävä tuki on tarpeen ja oikeasuhteista edellyttäen, että
- tuensaajat maksavat vähintään sovellettavassa direktiivissä säädetyn unionin vähimmäisveron,
  - tuensaajat valitaan objektiivisten ja läpinäkyvien kriteerien perusteella,
  - tukea myönnetään periaatteessa samalla tavoin kaikille samalla toimialalla toimiville yrityksille, jos ne ovat samanlaisessa tilanteessa ja
  - jäsenvaltio todentaa, että tuki on tarpeen ympäristönsuojelun korkeamman tason saavuttamisen välilliseksi tukemiseksi järjestämällä etukäteen avoimen julkisen kuulemisen, jossa alennukseen oikeutetut toimialat on asianmukaisesti kuvattu ja kullekin toimialalle on laadittu luettelo suurimmista tuensaajista.
299. Jäsenvaltiot voivat myöntää tuen veroasteen alennuksena tai kiinteänä vuotuisena korvauksena (veronpalautus) tai näiden kahden yhdistelmänä. Veronpalautusten etuna on, että yrityksiin kohdistuu edelleen ympäristöveron aikaansaama hintasignaali. Veronpalautusten määrä olisi laskettava aiempien tietojen perusteella eli yrityksen tuotannon, kulutuksen tai sen aiheuttaman pilaantumisen määrän perusteella tiettyinä perusvuonna. Veronpalautuksen määrä ei saa ylittää muutoin maksettavaksi tulevaa unionin vähimmäisveron määrää kyseisenä perusvuonna.
300. Jos ympäristöveroja ei ole yhdenmukaistettu tai tuensaajat maksavat vähemmän kuin sovellettavassa direktiivissä vahvistetun unionin yhdenmukaistetun veron vähimmäistason, jos se on sovellettavan direktiivin nojalla sallittua, tuen tarpeellisuutta ja oikeasuhteisuutta on arvioitava perusteellisesti 4.7.1.3.1–4.7.1.3.3 kohdan mukaisesti.

4.7.1.3.1 Tarpeellisuus

301. Alla 302 ja 303 kappaleessa esitettyjä vaatimuksia sovelletaan 3.2.1.1 kohdassa esitettyjen lisäksi.
302. Komissio katsoo tuen olevan tarpeen, jos seuraavat kumulatiiviset edellytykset täyttyvät:
- tuensaajien valinta perustuu objektiivisiin ja läpinäkyviin kriteereihin ja tukea myönnetään samalla tavalla kaikille samalla toimialalla toimiville tukikelpoisille yrityksille, jotka ovat samassa tai samankaltaisessa tosiasiallisessa tilanteessa tukitoimenpiteen tavoitteiden tai päämäärien osalta,
  - ympäristöperusteinen vero tai veroluonteinen maksu johtaisi ilman alennusta tuotantokustannusten huomattavaan lisääntymiseen laskettuna osuutena bruttoarvonlisäyksestä kullakin toimialalla tai kussakin tuensaajien luokassa ja
  - tuotantokustannusten huomattavaa lisääntymistä ei olisi mahdollista siirtää asiakkaille ilman tästä johtuvaa myyntimäärien merkittävää pientymistä.

303. Biopolttoaineiden, bionesteiden ja biomassapolttoaineiden veronalennusten osalta jäsenvaltion on otettava käyttöön mekanismi, jolla varmistetaan, että toimenpide pysyy tarpeellisena, soveltaen 4.1.3.1 kohdassa esitettyjä tarpeellisuuden edellytyksiä, ja toteutettava tarvittaessa aiheelliset toimenpiteet, esimerkiksi lopetettava poikkeusjärjestely tai alennettava tukitasoa.

4.7.1.3.2 Tarkoituksenmukaisuus

304. Alla 305 ja 306 kappaleessa esitettyjä vaatimuksia sovelletaan 3.2.1.2 kohdassa esitettyjen lisäksi.
305. Komissio hyväksyy tukiohjelmat enintään 10 vuodeksi, minkä jälkeen jäsenvaltio voi ilmoittaa toimenpiteestä uudelleen, jos se arvioi tukitoimenpiteiden tarkoituksenmukaisuutta uudelleen.
306. Jos tuki myönnetään veronpalautuksena, veronpalautuksen määrä olisi laskettava aiempien tietojen perusteella eli yrityksen tuotannon, kulutuksen tai sen aiheuttaman pilaantumisen määrän perusteella tietyinä perusvuonna.

4.7.1.3.3 Oikeasuhteisuus

307. Ympäristöverohuojennusten tai ympäristöperusteisten veronluonteisten maksujen alennusten muodossa myönnettävään tukeen ei sovelleta 3.2.1.3 kohtaa.
308. Komissio katsoo tuen olevan oikeasuhteista, jos ainakin toinen seuraavista edellytyksistä täyttyy:
- kukin tuensaaja maksaa vähintään 20 prosenttia siitä ympäristöveron tai veronluonteisen ympäristömaksun nimellismäärästä, jota sovellettaisiin kyseiseen tuensaajaan ilman alennusta tai
  - veron tai maksun alennus ei ole yli 100 prosenttia kansallisesta ympäristöperusteisesta verosta tai veronluonteisesta maksusta ja sen myöntämisen ehtona on, että jäsenvaltio ja tuensaajat tai tuensaajien yhteenliittymät tekevät sopimuksia, joilla tuensaajat tai tuensaajien yhteenliittymät sitoutuvat saavuttamaan ympäristönsuojelutavoitteet, joilla on sama vaikutus kuin sillä, että tuensaajat tai tuensaajien yhteenliittymät maksaisivat vähintään 20 prosenttia kansallisesta verosta tai maksusta. Tällaiset sopimukset tai sitoumukset voivat liittyä muun muassa energiankulutuksen vähentämiseen, päästöjen ja muiden epäpuhtauksien vähentämiseen tai muuhun ympäristönsuojeluun liittyvään toimenpiteeseen.
309. Tällaisten sopimusten on täytettävä seuraavat kumulatiiviset edellytykset:
- jäsenvaltio neuvottelee sopimusten sisällön, jossa määritetään erityisesti tavoitteet ja asetetaan määräajat tavoitteiden saavuttamiselle,
  - jäsenvaltio huolehtii sopimuksissa sitoumusten riippumattomasta ja säännöllisestä seurannasta ja
  - sopimuksia tarkistetaan säännöllisesti teknologisen ja muun kehityksen mukaan, ja niissä määrätään tehokkaista seuraamuksista, jos sitoumuksia ei noudateta.

4.7.2 Ympäristönsuojeluun verohuojennusten tai veronluonteisten maksujen alennusten muodossa myönnettävä tuki

4.7.2.1 Tuen perustelut

310. Jäsenvaltiot voivat harkita verojen tai veronluonteisten maksujen vähennysten käyttöä kannustaakseen yrityksiä hankkeisiin tai toimintoihin, joilla parannetaan ympäristönsuojelun tasoa. Jos vähennyksillä pyritään kannustamaan tuensaajia toteuttamaan hankkeita tai toimia, jotka vähentävät pilaantumista tai luonnonvarojen kulutusta, komissio arvioi toimenpiteitä 4.7.2 kohdassa esitettyjen vaatimusten perusteella.

4.7.2.2 Kohdeala ja tuettava toiminta

311. Tämä kohta kattaa tuet, jotka koskevat 4.2–4.6 kohdan kohdealaan kuuluvia ympäristöystävällisiä hankkeita ja jotka myönnetään verojen tai veronluonteisten maksujen alennusten muodossa.
312. Jos veron tai maksun alennuksella pyritään ensisijaisesti hiilestä irtautumiseen, sovelletaan 4.1 kohtaa.
313. Tämä kohta ei kata verojen tai maksujen vähennyksiä, jotka perustuvat energian tai siihen liittyvien palvelujen olennaisiin kustannuksiin. Esimerkiksi verkkomaksujen tai kapasiteettimekanismien rahoitusmaksujen alennukset eivät kuulu 4.7.2 kohdan soveltamisalaan. Tämä kohta ei kata alennuksia, joita voidaan myöntää tietyn energiapolitiittisen tavoitteen rahoittamiseksi perittävistä sähkönkulutusmaksuista.

4.7.2.3 Kannustava vaikutus

314. Alla 315 ja 316 kappaleessa esitettyjä vaatimuksia sovelletaan 3.1.2 kohdassa esitettyjen lisäksi.
315. Jäsenvaltion on toimitettava komission arvioitavaksi tietyn tuensaajaluokan kunkin tukikelpoisen hankkeen tai viitehankkeen osalta 51 kappaleen mukainen kvantifiointi tai vastaava tietoaaineisto, jossa verrataan viitehankkeen tai -toiminnan kannattavuutta veron tai veronluonteisen maksun alennuksen kanssa ja ilman sitä ja osoitetaan, että alennus kannustaa ympäristöystävällisen hankkeen tai toiminnan toteuttamiseen.
316. Ennen tukihakemuksen jättämistä käynnistetyille hankkeille myönnettävällä tuella katsotaan olevan kannustava vaikutus, jos seuraavat kumulatiiviset edellytykset täyttyvät:
- toimenpiteellä vahvistetaan oikeus tukeen objektiivisin ja syrjimättömin perustein ja ilman jäsenvaltion muuta harkintavaltaa ja
  - toimenpide on hyväksytty ja tullut voimaan ennen tuetun hankkeen tai toiminnan toteutukseen liittyvien töiden aloittamista, lukuun ottamatta myöhemmin käyttöön otettavia verojärjestelmiä, jos kyseinen toiminta kuului jo aikaisempien veroetuuksiin tai veronluonteisten maksujen alennuksiin perustuvien järjestelmien soveltamisalaan.

4.7.2.4 Oikeasuhteisuus

317. Verohuojennusten tai veronluonteisten maksujen alennusten muodossa myönnettävään ympäristönsuojeluperusteiseen tukeen ei sovelleta 3.2.1.3 kohtaa.
318. Tuki ei saa ylittää tavanomaista verokantaa tai maksun määrää, jota muutoin sovellettaisiin.
319. Kun veron tai veronluonteisen maksun alennus liittyy investointikustannuksiin, tuki katsotaan oikeasuhteiseksi, jos se ei ylitä 4.2–4.6 kohdassa esitettyjä tuki-intensiteettejä ja tuen enimmäismääriä. Kun kyseisissä kohdissa edellytetään tarjouskilpailumenettelyä, edellytys ei koske veronalennuksien tai veronluonteisten maksujen alennusten muodossa myönnettävää tukea.
320. Jos veron tai veronluonteisen maksun alennus vähentää toistuvia toimintakustannuksia, tuen määrä ei saa ylittää ympäristöystävällisen hankkeen tai toiminnan ja vähemmän ympäristöystävällisen vaihtoehdoisen skenaarion toimintakustannusten erotusta. Jos ympäristöystävällisempi hanke tai toiminta voi johtaa mahdollisiin kustannussäästöihin tai lisätuloihin, ne on otettava huomioon määrittäessä tuen oikeasuhteisuutta.

4.7.2.5 Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen

321. Alla 322–324 kappaleessa esitettyjä vaatimuksia sovelletaan 3.2.2 kohdassa esitettyjen lisäksi.
322. Valtiontukea on myönnettävä samalla tavalla kaikille samalla toimialalla toimiville tukikelpoisille yrityksille, jotka ovat samassa tai samankaltaisessa tosiasiallisessa tilanteessa tukitoimenpiteen tavoitteiden tai päämäärien osalta.
323. Jäsenvaltion on varmistettava, että tuki pysyy tarpeellisenä yli kolme vuotta kestävien ohjelmien keston ajan, ja arvioitava ohjelmat vähintään joka kolmas vuosi.
324. Veron tai veronluonteisen maksun alennusten osalta sovelletaan:
- 4.2 kohdan hankkeisiin 154–156 kappaletta,
  - 4.3.1 kohdan hankkeisiin 183–188 kappaletta ja
  - 4.3.2 kohdan hankkeisiin 206–216 kappaletta.

4.8 Tuki sähkön toimitusvarmuuden parantamiseen

4.8.1 Tuen perustelut

325. Markkinoiden ja sääntelyn toimintapuutteet voivat tarkoittaa sitä, että hintasignaalit eivät tarjoa tehokkaita investointikannustimia, mikä johtaa esimerkiksi sähköntuotannon resurssiyhdistelmän, kapasiteetin, joustojen tai sijaintijakauman riittämättömyyteen. Lisäksi teknologisista muutoksista ja ilmastohaasteista johtuva merkittävä muutos sähköalalla asettaa uusia haasteita sähkön toimitusvarmuuden takaamiselle. Vaikka yhä yhdyntyneemmät sähkömarkkinat mahdollistavat yleensä sähkön keskinäisen siirron EU:n laajuisesti ja siten lieventävät kansallisia toimitusvarmuusongelmia, voi esiintyä tilanteita, joissa jopa tuotantosidonnaisilla markkinoilla toimitusvarmuutta ei ehkä aina kyetä takaamaan joissakin jäsenvaltioissa tai joillakin alueilla. Tämän vuoksi jäsenvaltiot voivat harkita tukitoimenpiteitä, joilla varmistetaan tietty sähkön toimitusvarmuuden taso.

4.8.2 Kohdeala ja tuettava toiminta

326. Tässä kohdassa käsitellään sisämarkkinoille soveltuvuuden sääntöjä, jotka koskevat sähkön toimitusvarmuuden parantamiseen tähtäviä tukitoimenpiteitä. Tähän sisältyvät kapasiteettimekanismit ja kaikki muut toimenpiteet sellaisten pitkän ja lyhyen aikavälin toimitusvarmuutta koskevien ongelmien ratkaisemiseksi, jotka johtuvat markkinoiden toimintapuutteista, jotka estävät riittävät investoinnit sähköntuotantokapasiteettiin, varastointiin tai kysyntäjoustoon ja yhteenliitännöihin, sekä verkon ylikuormitustoimenpiteet, joiden tarkoituksena on paikata sähkön siirto- ja jakeluverkkojen riittämättömyyttä ⁽¹²⁸⁾.
327. Tällaisilla toimenpiteillä voidaan myös tukea ympäristönsuojelutavoitteita esimerkiksi sulkemalla pois saastuttavampaa kapasiteettia tai toteuttamalla toimenpiteitä, joilla annetaan ympäristömyötäisemmälle kapasiteetille etuasema valintaprosessissa.
328. Jäsenvaltioiden olisi ilmoituksessaan yksilöitävä taloudellinen toiminta, jota tuella edistetään. Tuki sähkön toimitusvarmuuden parantamiseen helpottaa suoraan sähköntuotantoon, varastointiin ja kysyntäjoustoihin liittyvän taloudellisen toiminnan kehittämistä, mukaan lukien uudet investoinnit ja olemassa olevan kapasiteetin tehokas uudistaminen ja ylläpito. Se voi myös välillisesti tukea monenlaista muuta taloudellista toimintaa, joka perustuu sähköön tuotantopanoksena, kuten lämmityksen ja liikenteen sähköistämistä.

⁽¹²⁸⁾ Tämä osio ei kata lisäpalveluja, mukaan lukien komission asetuksen (EU) 2017/2196 mukaiset järjestelmän varautumissuunnitelmien toimenpiteet, joiden tarkoituksena on varmistaa käyttövarmuus, ja jotka siirto- tai jakeluverkonhaltijat hankkivat syrjimättömällä tarjouskilpailumenettelyllä, joka on avoin kaikille resursseille, jotka voivat edistää todettua käyttövarmuusvaatimusta, ilman valtion osallistumista palvelun hankintaan ja rahoitukseen.

4.8.3 Kannustava vaikutus

329. Tässä pätevät 29, 30, 31 ja 32 kappaleessa esitetyt kannustinvaikutusta koskevat säännöt.

4.8.4 Kilpailun ja kaupan vääristymien minimointi

4.8.4.1 Tarpeellisuus

330. Edellä olevaa 3.2.1.1 kohtaa ei sovelleta sähkön toimitusvarmuutta koskeviin tukitoimenpiteisiin.

331. Sähkön toimitusvarmuutta koskevan ongelman luonne ja syyt ja näin ollen valtiontuen tarve sähkön toimitusvarmuuden varmistamiseksi on analysoitava ja kvantifioitava asianmukaisesti. Tähän kuuluu myös arvio siitä, milloin ja missä ongelman odotetaan syntyvän, soveltuvin osin asetuksen (EU) N:o 2019/943 25 artiklassa määritellyn luotettavuusstandardin valossa. Verkon ylikuormitustoimenpiteiden osalta jäsenvaltion olisi esitettävä (kuultuaan asiasta vastaavaa kansallista sääntelyviranomaista ja otettuaan sen näkemyksen huomioon) analyysi, jossa yksilöidään ja perustellaan kustannus-hyötyanalyysillä toimitusvarmuuden taso, johon ehdotetulla toimenpiteellä pyritään. Kaikkien toimitusvarmuustoimenpiteiden osalta olisi kuvattava kvantifioinnissa käytettävä mittayksikkö ja esitettävä sen laskentamenetelmä viitaten mahdollisuuksien mukaan alakohtaisen lainsäädännön vaatimuksiin.

332. Sähkön toimitusvarmuuteen liittyvän ongelman määrittelyn olisi soveltuvin osin oltava linjassa ENTSO-E:n sähkön sisämarkkinoita koskevan lainsäädännön mukaisesti tekemän viimeisimmän saatavilla olevan analyysin kanssa. Merkityksellisiä ovat erityisesti seuraavat:

- a) resurssien riittävyyteen kohdistuvien toimenpiteiden osalta asetuksen (EU) N:o 2019/943 23 artiklassa tarkoitetut eurooppalaiset resurssien riittävyysarviointit ja
- b) verkon ylikuormitustoimenpiteiden osalta asetuksen (EU) 2019/943 14 artiklan 2 kohdassa mainitut raportit rakenteellisista ylikuormituksista ja muista merkittävistä fyysisistä ylikuormituksista tarjousalueiden välillä ja sisällä.

333. Jäsenvaltiot voivat myös asetuksen (EU) N:o 2019/943 24 artiklan sallimissa rajoissa käyttää kansallisia resurssien riittävyysarviointeja perustellessaan kapasiteettimekanismien tarpeellisuutta. Muiden toimitusvarmuustoimenpiteiden, myös ylikuormitukseen liittyvien toimenpiteiden, osalta jäsenvaltiot voivat myös tukeutua kansalliseen arvioon ehdotetun intervention tarpeellisuudesta. Asiasta vastaavan kansallisen sääntelyviranomaisen olisi joko hyväksyttävä tai tarkastettava tässä kohdassa tarkoitetut kansalliset arvioinnit.

334. Sähkökriisien riskiin liittyvät toimenpiteet olisi yksilöitävä asetuksen (EU) 2019/941⁽¹²⁹⁾ 11 artiklassa tarkoitetussa kansallisessa riskivalmiussuunnitelmassa.

335. Jäsenvaltioiden, jotka aikovat ottaa käyttöön useita sähkön toimitusvarmuustoimenpiteitä, on selitettävä selvästi, miten toimenpiteet ovat vuorovaikutuksessa keskenään varmistettaessa toimitusvarmuutta kustannustehokkaasti toimenpiteiden yhteisvaikutuksella. Esimerkiksi kapasiteettimekanismien osalta on selitettävä, miten ne saavuttavat 331 kappaleessa tarkoitetun luotettavuusstandardin (mutta eivät ylitä sitä).

336. Ne sääntelyn tai markkinoiden toimintapuutteet ja muut ongelmat, jotka estävät riittävän sähkön toimitusvarmuuden (ja tarvittaessa ympäristönsuojelun tason) saavuttamisen ilman valtion puuttumista asiaan, on yksilöitävä.

337. On myös yksilöitävä muut olemassa olevat toimenpiteet, jotka jo kohdistuvat markkinoiden toimintapuutteisiin tai sääntelyn puutteisiin tai muihin 336 kappaleen mukaisesti yksilöityihin ongelmiin.

338. Jäsenvaltioiden on osoitettava syyt, joiden vuoksi markkinoiden ei voida odottaa pystyvän sähkön toimitusvarmuuteen ilman valtiontukea, ottaen huomioon kyseisen jäsenvaltion kaavailemat markkinauudistukset ja -parannukset ja teknologian kehitys.

339. Arvioinnissaan komissio ottaa huomioon seuraavat seikat, joita koskevat tiedot jäsenvaltion on toimitettava:

⁽¹²⁹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/941, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, riskeihin varautumisesta sähköalalla ja direktiivin 2005/89/EY kumoamisesta (EUVL L 158, 14.6.2019, s. 1).

- a) arvio vaihtelulle alttiin tuotannon vaikutuksesta, mukaan lukien naapurimaista tuleva tuotanto,
- b) kysyntäpuolen ja varastoinnin osallistumisen vaikutusten arviointi, mukaan lukien kuvaus toimenpiteistä, joilla edistetään kysynnän hallintaa,
- c) todellisten tai potentiaalisten rajayhdysjohtojen ja tärkeimmän sisäisen siirtoverkkoinfrastruktuurin arviointi, mukaan lukien kuvaus rakenteilla ja suunnitteilla olevista hankkeista,
- d) mahdollisten muiden sellaisten tekijöiden arviointi, jotka saattaisivat aiheuttaa sähkön toimitusvarmuusongelman tai pahentaa sitä, kuten tukkuhintakatot tai muut sääntelyn puutteet tai markkinoiden toimintapuutteet. Kun asetuksessa (EU) 2019/943 niin edellytetään, kyseisen asetuksen 20 artiklan 3 kohdassa tarkoitetusta täytäntöönpanosuunnitelmasta on pyydettävä komission lausunto ennen kuin tukea voidaan myöntää. Täytäntöönpanosuunnitelma ja lausunto otetaan huomioon tarpeellisuuden arvioinnissa ja
- e) asetuksen (EU) 2019/943 15 artiklan mukaisen toimintasuunnitelman asiaankuuluva sisältö.

4.8.4.2 Tarkoituksenmukaisuus

340. Edellä olevaa 3.2.1.2 kohtaa ei sovelleta sähkön toimitusvarmuutta koskeviin tukitoimenpiteisiin.
341. Jäsenvaltioiden olisi ensisijaisesti harkittava vaihtoehtoisia tapoja saavuttaa sähkön toimitusvarmuus ja erityisesti tehokkaampaa sähkömarkkinoiden rakennetta, jolla voidaan lieventää sähkön toimitusvarmuutta heikentäviä markkinoiden toimintapuutteita. Tähän voitaisiin päästä esimerkiksi parantamalla sähkön taseselvitysjärjestelmän toimintaa, integroimalla paremmin vaihteleva sähköntuotanto, kannustamalla ja integroimalla kysyntäjoustoja ja varastointia, mahdollistamalla tehokkaat hintasignaalit, poistamalla rajat ylittävän kaupan esteitä ja parantamalla infrastruktuuria, yhteenliittämät mukaan luettuina. Toimitusvarmuutta koskeviin toimenpiteisiin suunnattava tuki voidaan katsoa tarkoituksenmukaiseksi, jos asianmukaisista ja oikeasuhteisista toteutetuista tai suunnitelluista markkinarakenteen parannuksista⁽¹³⁰⁾ ja verkkoinvestoinneista huolimatta toimitusvarmuuteen liittyy edelleen ongelmia.
342. Verkon ylikuormitustoimenpiteiden osalta jäsenvaltioiden olisi lisäksi selitettävä, miten ajorjestyksen uudelleenmäärittelytoimenpiteiden tehokkuutta parannetaan asetuksen (EU) 2019/943 13 artiklan mukaisesti.

4.8.4.3 Tukikelpoisuus

343. Tukitoimenpiteen olisi oltava avoin kaikille tuensaajille tai hankkeille, jotka teknisesti pystyvät edistämään toimitusvarmuutta koskevan tavoitteen saavuttamista tehokkaalla tavalla. Tähän sisältyy tuotanto, varastointi ja kysyntäjousto sekä näiden kapasiteettimuotojen pienten yksiköiden yhdistäminen suuremmiksi kokonaisuuksiksi.
344. Toimitusvarmuutta koskeviin toimenpiteisiin liittyviä osallistumisrajoituksia, joilla pyritään varmistamaan, että toimenpiteet eivät heikennä ympäristönsuojelua, pidetään asianmukaisina (ks. 368 ja 369 kappale).
345. Jäsenvaltioita kannustetaan ottamaan käyttöön toimitusvarmuutta koskevissa toimenpiteissään lisäkreterejä tai -ominaisuuksia, joilla edistetään ympäristöystävällisempien teknologioiden osallistumista (tai vähennetään pilaavien teknologioiden osallistumista), jotka ovat tarpeen unionin ympäristönsuojelutavoitteiden tukemiseksi. Tällaisten lisäkretereiden tai -ominaisuuksien on oltava objektiivisia, läpinäkyviä ja syrjimättömiä suhteessa selkeästi määriteltyihin ympäristönsuojelutavoitteisiin, eivätkä ne saa johtaa tuensaajien ylikompensatioon.

⁽¹³⁰⁾ Ottaen huomioon asetus (EU) 2019/943 ja direktiivi (EU) 2019/944.

346. Jos se on teknisesti mahdollista, sähkön toimitusvarmuustoimenpiteiden on oltava avoimia toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevien kapasiteetin tarjoajien suoralle rajat ylittävälle osallistumiselle ⁽¹³¹⁾. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ulkopuolisella kapasiteetilla, joka pystyy tarjoamaan vastaavan teknisen suorituskyvyn kuin sisäinen kapasiteetti, on mahdollisuus osallistua samaan kilpailumenettelyyn kuin sisäinen kapasiteetti. Jäsenvaltiot voivat edellyttää, että ulkopuolinen kapasiteetti sijaitsee jäsenvaltiossa, jolla on suora verkkoliityntä toimenpidettä soveltavaan jäsenvaltioon. Soveltuvien osien on myös noudatettava asetuksen (EU) 2019/943 26 artiklassa vahvistettuja asiaan liittyviä sääntöjä.

4.8.4.4 Julkinen kuuleminen

347. Tätä 4.8.4.4 kohtaa sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 2023.

348. Ennen tuesta ilmoittamista jäsenvaltioiden on asianmukaisesti perusteltuja poikkeustapauksia lukuun ottamatta järjestettävä julkinen kuuleminen tämän kohdan mukaisesti ilmoitettavien toimenpiteiden oikeasuhteisuudesta ja kilpailuvaikutuksista. Kuulemisvelvollisuus ei koske jo hyväksytyihin toimenpiteisiin tehtäviä muutoksia, jotka eivät vaikuta toimenpiteen kohdealaan tai tukikelpoisuuteen tai jatka niiden kestoja yli kymmeneen vuoteen alkuperäisen päätöksen tekopäivästä, eikä 349 kappaleessa tarkoitettuihin tapauksiin. Sen määrittämiseksi, onko toimenpide perusteltu näissä suuntaviivoissa esitetyt perusteet huomioon ottaen, edellytetään julkista kuulemista seuraavasti ⁽¹³²⁾:

a) toimenpiteistä, joissa myönnettäväksi tuleva keskimääräinen vuotuinen tuki on vähintään 100 miljoonaa euroa, on järjestettävä vähintään kuuden viikon mittainen kuuleminen seuraavista seikoista:

- i) tukikelpoisuus,
- ii) tarjouskilpailumenettelyjen ehdotettu käyttö ja kohdeala sekä ehdotetut poikkeukset,
- iii) tuen myöntämisen prosessin tärkeimmät parametrit ⁽¹³³⁾, mukaan lukien eri tuensajatyypin välisen kilpailun mahdollistaminen ⁽¹³⁴⁾,
- iv) menetelmä, jolla toimenpiteen kustannukset kohdennetaan kuluttajille,
- v) jos tarjouskilpailumenettelyä ei käytetä, tuen oikeasuhteisuuden osoittamiseen käytetyt oletukset ja tiedot, mukaan lukien kustannukset, tulot, toiminta-oletukset ja käyttöikä sekä painotetut keskimääräiset pääomakustannukset ja
- vi) jos tukea voidaan myöntää uusiin investointeihin maakaasuun perustuvaan tuotantoon, ehdotetut suojatoimet, joilla varmistetaan yhteensopivuus unionin ilmastotavoitteiden kanssa;

b) toimenpiteistä, joissa arvioitu myönnettävä keskimääräinen vuotuinen tuki on alle 100 miljoonaa euroa, on järjestettävä vähintään neljän viikon mittainen kuuleminen seuraavista seikoista:

- i) tukikelpoisuus,
- ii) tarjouskilpailumenettelyjen ehdotettu käyttö ja kohdeala sekä ehdotetut poikkeukset,
- iii) menetelmä, jolla toimenpiteen kustannukset kohdennetaan kuluttajille ja
- iv) jos tukea voidaan myöntää uusiin investointeihin maakaasuun perustuvaan tuotantoon, ehdotetut suojatoimet, joilla varmistetaan yhteensopivuus unionin ilmastotavoitteiden kanssa.

349. Julkista kuulemista ei edellytetä 348 kappaleessa olevan b kohdan toimenpiteistä, joissa käytetään tarjouskilpailumenettelyä ja toimenpiteellä ei tueta investointeja fossiilisiin polttoaineisiin perustuvaan energiantuotantoon.

⁽¹³¹⁾ Tekninen toteutettavuus on oletuksena kapasiteettimekanismeissa, joiden osalta asetuksessa (EU) 2019/943 edellytetään rajat ylittävää osallistumista.

⁽¹³²⁾ Jäsenvaltiot voivat näiden vaatimusten osalta tukeutua olemassa oleviin kansallisiin kuulemisprosesseihin. Kunhan kuuleminen kattaa tässä luetellut seikat, erillistä kuulemisprosessia ei tarvita.

⁽¹³³⁾ Esimerkiksi kilpailuprosessista tuen saantiin kuluva aika, tarjousta koskevat säännöt, hinnoittelusäännöt.

⁽¹³⁴⁾ Esimerkiksi onko käytössä erilaisia sopimuskestoja, erilaisia teknologioiden tukikelpoisten kapasiteettien/tuotosten laskentamenetelmiä tai erilaisia menetelmiä tukien laskemiseksi tai maksamiseksi.

350. Kuulemisen kyselylomakkeet on julkaistava julkisella verkkosivustolla. Jäsenvaltioiden on julkaistava tiivistelmä, jossa esitetään yhteenvedo saaduista vastauksista ja vastine palautteeseen. Tähän olisi sisällyttävä selvitys siitä, miten mahdolliset kilpailuvaikutukset on minimoitu ehdotetun toimenpiteen kohdealan/tukikelpoisuuden rajauksen avulla. Jäsenvaltioiden on toimitettava linkki kuulemissivustolleen osana tukitoimenpiteistä ilmoittamista.
351. Asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa komissio voi harkita hyväksyvänsä vaihtoehtoisen kuulemismenetelmän edellyttäen, että asianomaisten osapuolten näkemykset otetaan huomioon tuen (jatkuva) täytäntöönpanossa. Tällaisissa tapauksissa kuuleminen on ehkä linkitettävä korjaaviin toimiin toimenpiteen mahdollisten vääristävien vaikutusten minimoimiseksi.

4.8.4.5 Oikeasuhteisuus

352. Alla 353, 354, 355, 356 ja 357 kappaleessa esitettyjä sääntöjä sovelletaan 49, 50, 51, 52, 53 ja 55 kappaleessa esitettyjen lisäksi.
353. Toimitusvarmuutta koskevissa toimenpiteissä kysyntä olisi määritettävä 331 kappaleessa tarkoitetun luotettavuusstandardin tai kustannus-hyötyanalyysin pohjalta ja käyttäen perustana 332, 333 ja 334 kappaleen mukaista analyysia resursseista, jotka tarvitaan riittävän toimitusvarmuuden tason varmistamiseksi. Kysynnän tason määrittämisessä käytettävä analyysi saa olla enintään 12 kuukautta vanha, kun kysyntätaso asetetaan.
354. Tuen myöntämisaikakohdan ja hankkeilta edellytetyn toteuttamismääräajan välisen ajan pitäisi mahdollistaa tosiasiallinen kilpailu tukikelpoisten hankkeiden välillä.
355. Poikkeukset vaatimuksesta, joka koskee tuen jakamista ja tukitason määrittämistä tarjouskilpailumenettelyn kautta, ovat perusteltuja ainoastaan seuraavissa tapauksissa:
- a) jos esitetään näyttöä, esimerkiksi mahdollisessa julkisessa kuulemisessa kerättyä näyttöä, joka osoittaa, että tällaiseen tarjouskilpailuun osallistuminen on todennäköisesti riittämätöntä kilpailun varmistamiseksi tai
  - b) ainoastaan verkon ylikuormitustoimenpiteiden osalta, jos jäsenvaltio toimittaa (kuultuaan asiasta vastaavaa kansallista sääntelyviranomaista ja otettuaan sen näkemyksen huomioon) analyysin, joka perustuu esimerkiksi mahdollisessa julkisessa kuulemisessa kerättyyn näyttöön siitä, että tarjouskilpailu olisi vähemmän kustannustehokas tapa esimerkiksi strategisten tarjousten riskin tai markkinoiden vääristymisen vuoksi.
356. Toimitusvarmuustoimenpiteiden edunsaajilla olisi oltava tehokkaat kannustimet osallistua toimitusvarmuuden varmistamiseen kyseisenä ajanjaksona. Nämä kannustimet olisi yleensä suhteutettava toimittamatta jääneen sähkön arvoon (VOLL) ⁽¹³⁵⁾. Esimerkiksi jos tuensaaja ei ole käytettävissä sähkön tarjontaan, sille olisi määrättävä seuraamus, joka liittyy toimittamatta jääneen sähkön arvoon. Verkon ylikuormitustoimenpiteitä lukuun ottamatta seuraamuksen olisi yleensä perustuttava sähkön taseselvityshintoihin, jotta vältetään markkinoiden toiminnan vääristyminen.
357. Jäsenvaltiot voivat käyttää myös kilpailuun perustuvia sertifiointi-/tuottajavelvoitejärjestelmiä edellyttäen, että
- a) kysyntä on asetettu ohjelmassa potentiaalista tarjontaa alhaisemmaksi ja
  - b) ostohinta/seuraamushinta, joka koskee kuluttajaa/tuottajaa, joka ei ole ostanut vaadittua määrää sertifikaatteja (eli hinta, joka muodostaa enimmäismäärän, joka maksetaan tuensaajille), on määritetty tasolle, jolla varmistetaan, että edunsaajat eivät voi saada ylikompensaatiota.

4.8.5 Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen ja punninta

358. Lukuun ottamatta 70 kappaletta, 3.2.2 kohtaa ei sovelleta sähkön toimitusvarmuutta koskeviin toimenpiteisiin.

⁽¹³⁵⁾ Siten kuin se on määritetty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/943 11 artiklan mukaisesti.

359. Tuki on suunniteltava siten, että markkinoiden tehokas toiminta jatkuu ja säilytetään tehokkaat toimintakanustimet ja hintasignaalit.
360. Kannustimia ei saa tarjota sellaisen energian tuottamiseen, joka korvaisi vähemmän pilaavia energiamuotoja.
361. Edellä 359 ja 360 kappaleen vaatimukset täyttyvät yleensä silloin, kun toimenpiteessä maksetaan kapasiteetista (euroissa megawattia kohti) eikä sähkön tuotannosta (euroissa megawattituntia kohti). Jos tukea maksetaan megawattitunnilta, tarvitaan lisähuomiota sen varmistamiseksi, että kielteiset markkinavaikutukset vältetään ja vähemmän pilaavia tuotantomuotoja ei syrjäytetä.
362. Toimitusvarmuutta koskevien toimenpiteiden on täytettävä kaikki asetuksen (EU) 2019/943 22 artiklan sovellettavat suunnitteluperiaatteet ⁽¹³⁶⁾.
363. Strategisiin reserveihin ja muihin resurssien riittävyteen liittyviin järjestelyihin, keskeytettävyyssjärjestelmät mukaan lukien, joissa kapasiteettia pidetään markkinoiden ulkopuolella, sovelletaan seuraavia kumulatiivisia lisävaatimuksia sen varmistamiseksi, että markkinoiden hinnanmuodostus ei vääristy:
- toimenpiteen resurssit on tasapainon saavuttamiseksi kysynnän ja tarjonnan välillä otettava käyttöön vain, jos siirtoverkonhaltijat todennäköisesti käyttävät loppuun tasehallintaresurssinsa ⁽¹³⁷⁾,
  - taseselvitysjaksojen aikana, jolloin toimenpiteen resurssit on otettu ajoon verkkoon, markkinoiden tasepoikkeamat on selvitettävä käyttäen vähintään toimittamatta jääneen sähkön arvoa tai arvoa, joka on päivän sisäistä teknistä hintarajaa ⁽¹³⁸⁾ korkeampi, sen mukaan, kumpi näistä on korkeampi,
  - toimenpiteen tuotos ajon jälkeen on osoitettava tasevastaaville tasepoikkeamien selvitysmekanismin avulla,
  - resurssit eivät saa saada korvausta sähkön tukkumarkkinoilta tai tasesähkömarkkinoilta ja
  - toimenpiteen resurssit on pidettävä energiamarkkinoiden ulkopuolella vähintään sopimuskauden keston ajan.
364. Verkon ylikuormitustoimenpiteiden osalta, jos resurssit pidetään markkinoiden ulkopuolella, kyseiset resurssit eivät voi saada korvausta sähkön tukkumarkkinoilta tai tasemarkkinoilta, ja ne on pidettävä energiamarkkinoiden ulkopuolella vähintään sopimuskauden ajan.
365. Muiden kapasiteettimekanismien kuin strategisten reservien osalta jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimenpide
- on muotoiltu siten, että saatavuudesta maksettava hinta kääntyy automaattisesti kohti nollaa, kun tarjotun kapasiteetin tason odotetaan olevan riittävä täyttämään kapasiteetin kysynnän tason,
  - palkitsee osallistuvia resurssit ainoastaan niiden saatavuudesta ja varmistaa, että korvaus ei vaikuta kapasiteetin tarjoajan päätöksiin tuottaa tai olla tuottamatta ja
  - mahdollistaa kapasiteettivelvoitteiden siirron tukikelpoisten kapasiteetin tarjoajien välillä.
366. Sähkön toimitusvarmuutta koskevissa toimenpiteissä ei pitäisi
- luoda perusteettomia markkinavääristymiä eikä rajoittaa alueiden välistä kauppaa,

⁽¹³⁶⁾ Asetuksessa (EU) 2019/941 tarkoitettuun riskivalmiussuunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden osalta ks. myös kyseisen asetuksen 12 artiklan 1 kohta.

⁽¹³⁷⁾ Tämä vaatimus ei estä resurssien aktivointia ennen varsinaista käyttöönottoa resurssien muutosrajoitteiden ja toiminnallisten vaatimusten noudattamiseksi. Strategisen reservin tuotantoa ei saa osoittaa tasehallintaa tarjoaville ryhmille tukkumarkkinoiden kautta, eikä niillä saa muuttaa niiden tasepoikkeamia.

⁽¹³⁸⁾ Asetuksen (EU) 2019/943 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna mukaisesti.

- b) vähentää kannustimia investoida yhteenliitäntäkapasiteettiin, esimerkiksi vähentämällä nykyisten tai uusien rajayhdysjohtojen ylikuormitustuloja,
- c) heikentää markkinoiden yhteenkytkemistä, mukaan lukien päivänsisäiset markkinat ja tasehallintamarkkinat eikä
- d) haitata ennen toimenpidettä tehtyjä investointipäätöksiä.
367. Jotta ei heikennettäisi kannustimia kysyntäjoustopuoleen ja pahennettaisi markkinoiden toimintapuitteita, jotka johtavat toimitusvarmuutta koskevien toimenpiteiden tarpeeseen, ja jotta toimitusvarmuutta koskeva toimenpide olisi kooltaan mahdollisimman pieni, toimitusvarmuutta koskevan toimenpiteen kustannusten olisi koiduttava markkinatoimijoille, jotka myötävaikuttavat sen tarpeeseen. Tämä voidaan saavuttaa esimerkiksi kohdentamalla toimitusvarmuustoimenpiteen kustannukset sähkökuluttajille sähkön kysyntähuippujen aikana tai kohdentamalla verkon ylikuormitustoimenpiteen kustannukset sen alueen kuluttajille, jotka kärsivät vajeesta aikoina, jolloin toimenpiteen kapasiteettia käytetään. Tällaista kustannusten kohdentamista ei kuitenkaan välttämättä vaadita, jos jäsenvaltio toimittaa analyysin, joka perustuu esimerkiksi mahdollisessa julkisessa kuulemisessa kerättyyn näyttöön siitä, että kustannusten kohdentaminen tällä tavoin heikentäisi toimenpiteen kustannustehokkuutta tai johtaisi vakaviin kilpailun vääristymiin, jotka heikentäisivät selvästi tällaisesta kustannusten kohdentamisesta mahdollisesti saatavia hyötyjä.
368. Komissio katsoo, että tietyillä tukitoimenpiteillä on kilpailuun ja kauppaan kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia, joita ei todennäköisesti voida kompensoida. Tietyt tukitoimenpiteet voivat erityisesti pahentaa markkinoiden toimintapuitteita ja aiheuttaa tehottomuutta kuluttajien ja yhteiskunnallisen hyvinvoinnin kustannuksella. Esimerkiksi tietyt järjestelyt, kuten verkon ylikuormitustoimenpiteet ja keskeyttävyyssjärjestelmät, jotka eivät noudata asetuksen (EU) 2019/943 22 artiklassa asetettua kapasiteettimekanismeihin sovellettavaa päästökynnystä ja joilla voidaan kannustaa uusiin energiainvestointeihin, jotka perustuvat saastuttavimpiin fossiilisiin polttoaineisiin, kuten kivihieleen, dieseliin, ruskohieleen, öljyyn, turpeeseen ja öljyliuskeeseen, voivat lisätä kielteisiä ympäristöön liittyviä ulkoisvaikutuksia markkinoilla.
369. Toimenpiteet, joilla luodaan kannustimia uusiin investointeihin maakaasuun perustuvaan energiantuotantoon, voivat parantaa sähkön toimitusvarmuutta, mutta pahentaa ympäristöön kohdistuvia kielteisiä ulkoisvaikutuksia pidemmällä aikavälillä verrattuna päästöttömiin teknologioihin suuntautuviin investointeihin. Jotta komissio voisi tarkastaa, että tällaisten toimenpiteiden kielteiset vaikutukset voidaan tasapainotestissä kompensoida myönteisillä vaikutuksilla, jäsenvaltioiden olisi selitettävä, miten ne aikovat varmistaa, että tällaiset investoinnit edistävät unionin vuoden 2030 ilmastotavoitteen ja vuoden 2050 ilmastonutraaliustavoitteen saavuttamista. Jäsenvaltioiden on erityisesti selitettävä, miten vältetään lukkiutuminen kyseiseen kaasukäyttöiseen energiantuotantoon. Tämä voi edellyttää esimerkiksi tuensaajan sitovaa sitoutumista käyttämään hiilestä luopumista tukevia teknologioita, kuten hiilidioksidin talteenottoa ja varastointia / talteenottoa ja käyttöä tai korvaamaan maakaasu uusiutuvalla tai vähähiilisellä kaasulla tai sulkemaan laitos aikataulussa, joka on linjassa unionin ilmastotavoitteiden kanssa.
370. Kun kyseessä ovat yksittäiset tukitoimenpiteet tai tukiohjelmat, jotka hyödyttävät vain erityisen rajoitettua määrää tuensajia tai vakiintuneessa asemassa olevaa tuensajaa, jäsenvaltioiden olisi lisäksi osoitettava, että ehdotettu tukitoimenpide ei lisää markkinavoimaa.

4.9 Tuki energiainfrastruktuurille

4.9.1 Tuen perustelut

371. Unionin ilmastotavoitteiden saavuttaminen edellyttää merkittäviä investointeja ja energiainfrastruktuurin parantamista. Nykyaikaisella energiainfrastruktuurilla on ratkaiseva merkitys yhdennetyille energiemarkkinoille, jotka täyttävät ilmastotavoitteet ja takaavat samalla energian toimitusvarmuuden unionissa. Riittävä energiainfrastruktuuri on tehokkaiden energiemarkkinoiden välttämätön osatekijä. Energiainfrastruktuurin parantaminen edistää järjestelmän vakautta, resurssien riittävyyttä, eri energialähteiden integrointia verkkoon ja energiansaantia alkeellisissa verkoissa.
372. Jos markkinatoimijat eivät pysty huolehtimaan tarvittavasta infrastruktuurista, valtiontuki voi olla tarpeen, jotta voidaan korjata markkinoiden toimintapuitteita ja varmistaa, että unionin merkittävät infrastruktuuritarpeet täytetään. Yksi markkinoiden toimintapuite, joka voi syntyä energiainfrastruktuurin alalla, liittyy koordinoituihin vaikeuksiin. Sijoittajien erilaiset intressit sekä epävarmuus yhteistyön tuloksista ja verkottumisen vaikutuksista voivat estää hankkeen kehittämisen tai hankkeen toimivan rakenteen aikaansaamisen. Samaan aikaan energiainfrastruktuuri voi tuottaa merkittäviä positiivisia ulkoisvaikutuksia, jolloin infrastruktuurin kustannukset ja hyödyt voivat jakautua epäsymmetrisesti eri markkinatoimijoiden ja jäsenvaltioiden kesken. Sen vuoksi komissio katsoo,

että energiainfrastruktuurille myönnettävä tuki voi hyödyttää sisämarkkinoita auttamalla korjaamaan näitä markkinoiden toimintapuitteita. Tämä koskee erityisesti infrastruktuurihankkeita, kuten asetuksen (EU) N:o 347/2013 2 artiklan 4 alakohdan määritelmän mukaisia yhteistä etua koskevia hankkeita, joilla on rajat ylittäviä vaikutuksia.

373. Valtiontuen käsitettä koskevan tiedonannon⁽¹³⁹⁾ mukaisesti tuki energiainfrastruktuurille lakisääteisen monopolin puitteissa ei kuulu valtiontukisääntöjen soveltamisalaan. Energia-alalla tämä koskee erityisesti niitä jäsenvaltioita, joissa tiettyjen infrastruktuurien rakentaminen ja käyttö on lain mukaan varattu yksinomaan siirtoverkonhaltijalle tai jakeluverkonhaltijalle.
374. Komissio katsoo, että on olemassa lakisääteinen monopoli, joka sulkee pois kilpailun vääristymisen, jos seuraavat kumulatiiviset edellytykset täyttyvät:
- infrastruktuurin rakentaminen ja käyttö kuuluu unionin oikeuden mukaisesti perustetun lakisääteisen monopolin piiriin; näin on silloin, kun siirtoverkonhaltija/jakeluverkonhaltija on lakisääteisesti ainoa taho, jolla on oikeus tehdä tiettyntyyppisiä investointeja tai harjoittaa tiettyntyyppistä toimintaa, eikä mikään muu taho voi ylläpitää vaihtoehtoista verkkoa⁽¹⁴⁰⁾;
  - lakisääteinen monopoli estää sekä kilpailun markkinoilla että pääsyn markkinoille niin, että kaikki mahdollinen kilpailu suljetaan pois markkinoilta ja monopolista tulee kyseisen infrastruktuurin ainoa tarjoaja,
  - palvelu ei kilpaile muiden palvelujen kanssa ja
  - jos energiainfrastruktuurin ylläpitäjä toimii toisilla (maantieteellisillä tai tuotteen mukaan määritellyillä) kilpailulle avoimilla markkinoilla, ristikkäistuet on suljettu pois; tämä edellyttää, että käytetään erillistä kirjanpitoa, että kustannukset ja tuotot kohdennetaan asianmukaisesti ja että lakisääteisen monopolin piiriin kuuluvalle palvelulle myönnetty julkinen rahoitus ei voi hyödyttää muita toimintoja. Sähkö- ja kaasuinfrastruktuurin osalta tämä vaatimus täyttyy mitä todennäköisimmin, koska Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/944 56 artiklassa ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/73/EY 31 artiklassa edellytetään vertikaalisesti integroituneiden yksiköiden pitävän erillistä kirjanpitoa kustakin toiminnastaan.
375. Vastaavasti komissio katsoo, että investointeihin ei liity valtiontukea, jos energiainfrastruktuuria ylläpidetään ”luonnollisena monopolina”, jonka katsotaan olevan olemassa, jos seuraavat kumulatiiviset edellytykset täyttyvät:
- infrastruktuuriin ei kohdistu suoraa kilpailua, kuten on silloin kun energiainfrastruktuuria ei voida taloudellisesti toisintaa eikä siihen näin ollen liity muita operaattoreita kuin siirto-/jakeluverkonhaltija,
  - verkkoinfrastruktuurin vaihtoehtoinen rahoitus verkon rahoituksen lisäksi on merkityksetöntä kyseisellä alalla ja kyseisessä jäsenvaltiossa,
  - infrastruktuurin tarkoituksena ei ole valikoivasti suosia tiettyä yritystä tai toimialaa, vaan se hyödyttää koko yhteiskuntaa ja
  - jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että energiaverkkoinfrastruktuurin rakentamiseen ja/tai ylläpitoon myönnettyä rahoitusta ei voida käyttää muiden taloudellisten toimintojen ristiintukemiseen tai epäsuoraan tukemiseen; sähkö- ja kaasuinfrastruktuurin osalta ks. 374 kappaleessa oleva kohta.

⁽¹³⁹⁾ Ks. komission tiedonanto Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontuen käsitteestä, EUVL C 262, 19.7.2016, s. 1. Koska valtiontuki on objektiivinen ja oikeudellinen käsite, joka on määritelty suoraan perussopimuksessa (unionin tuomioistuimen tuomio 22.12.2008, *British Aggregates v. komissio*, C-487/06 P, ECLI:EU:C:2008:757, 111 kohta), 373–375 kappaleessa esitetyillä näkökohdilla ei rajoiteta sitä, miten unionin tuomioistuimet tulkitsevat valtiontuen käsitettä (unionin tuomioistuimen tuomio 21.7.2011, *Alcoa Trasformazioni v. komissio*, C-194/09 P, ECLI:EU:C:2011:497, 125 kohta); perussopimuksen tulkinnan ensisijainen perusta on aina unionin tuomioistuinten oikeuskäytäntö.

⁽¹⁴⁰⁾ Lakisääteinen monopoli on olemassa silloin, kun tietty palvelu on lailla tai sääntelytoimenpiteillä varattu yksinoikeudelliselle palveluntarjoajalle määrättyllä maantieteellisellä alueella (myös koko jäsenvaltiossa), ja muita toimijoita kielletään selkeästi tarjoamasta tällaista palvelua (myös tietyiltä asiakasryhmiltä mahdollisesti tulevan jäännöskysynnän tyydyttämiseksi). Pelkästään se, että julkisen palvelun tehtävä on uskottu tietylle yritykselle, ei kuitenkaan tarkoita, että tällaisella yrityksellä on lakisääteinen monopoli.

4.9.2 Kohdeala ja tuettava toiminta

376. Tämä kohta 4.9 koskee 19 kappaleessa olevan (36) kohdan sekä ⁽¹⁴¹⁾ kappaleen määritelmän mukaisen energiainfrastruktuurin rakentamis- tai parantamisinvestointeihin myönnettävää tukea. Tukikelpoisia investointeja voivat olla digitalisointi, energiainfrastruktuurin älyn kehittäminen esimerkiksi uusiutuvan tai vähähiilisen energian integroimiseksi sekä päivitykset, joilla parannetaan kykyä sietää ilmastonmuutosta. Verkon käyttäjien olisi yleensä vastattava toimintakustannuksista, ja tukea ei pitäisi yleensä tarvita näihin kustannuksiin. Poikkeuksellisissa olosuhteissa, joissa jäsenvaltio osoittaa, että toimintakustannuksia ei voida periä verkon käyttäjiltä ja kun toimintatuki ei liity uponneisiin kustannuksiin vaan johtaa käyttäytymisen muutokseen, joka mahdollistaa toimitusvarmuutta tai ympäristönsuojelua koskevien tavoitteiden saavuttamisen, infrastruktuurin toimintatuki voidaan todeta sisämarkkinoille soveltuvaksi. Jollei hanketta ole suljettu valtiontukivalvonnan ulkopuolelle (ks. 374 ja 375 kappale), komissio arvioi sen tässä esitetyllä tavalla.
377. Tätä kohtaa 4.9 sovelletaan 31. joulukuuta 2023 saakka myös energiavarastoihin, jotka on liitetty siirto- tai jakelujohtoihin (itsenäiseen sähkönvarastointiin ⁽¹⁴²⁾) jännitetasosta riippumatta ⁽¹⁴³⁾.

4.9.3 Kilpailun ja kaupan vääristymien minimointi

4.9.3.1 Tarpeellisuus ja tarkoituksenmukaisuus

378. Energiainfrastruktuurille myönnettävään tukeen ei sovelleta 3.2.1.1 ja 3.2.1.2 kohtaa.
379. Energiainfrastruktuuria rahoitetaan tyypillisesti käyttäjätariffeilla. Monissa infrastruktuuriluokissa näitä tariffeja säännellään, jotta voidaan varmistaa tarvittava investointien taso ja samalla turvata käyttäjien oikeudet ja varmistaa kustannusvastaavuus, ja ne asetetaan ilman valtion puuttumista asiaan.
380. Valtiontuen myöntäminen on keino korjata markkinoiden toimintapuutteita, joihin ei voida täysin puuttua pakollisilla käyttäjätariffeilla. Näin ollen valtiontuen tarpeellisuuden osoittamisessa sovelletaan seuraavia periaatteita:
- komissio katsoo, että asetuksen (EU) N:o 347/2013 2 artiklan 4 alakohdan määritelmän mukaisten yhteistä etua koskevien hankkeiden, joihin sovelletaan täysimääräisesti energia-alan sisämarkkinalainsäädäntöä, osalta markkinoiden toimintapuutteet ovat koordinoituingelmien osalta sellaisia, että tariffirahoitus ei ehkä riitä ja valtiontukea voidaan myöntää,
  - komissio tutkii tapauskohtaisesti valtiontuen tarpeellisuuden yhteistä etua koskeville hankkeille, jotka jäävät kokonaan tai osittain energia-alan sisämarkkinalainsäädännön ulkopuolelle, sekä muihin infrastruktuuriluokkiin liittyville hankkeille. Komissio ottaa arvioinnissaan huomioon seuraavat seikat: i) missä määrin markkinoiden toimintapuute johtaa tarvittavan infrastruktuurin optimaalista huonompaan tarjontaan, ii) missä määrin infrastruktuuri on avoin kolmansille osapuolille ja tariffisääntelyn kohteena ja iii) missä määrin hankkeella edistetään energian toimitusvarmuutta unionissa tai unionin ilmastonutraaliustavoitteita. Kun on kyse unionin ja kolmannen maan välisestä infrastruktuurista, jos hanke ei sisälly keskinäistä etua koskevien hankkeiden luetteloon, myös muita tekijöitä voidaan ottaa huomioon arvioitaessa yhteensopivuutta sisämarkkinasääntöjen kanssa ⁽¹⁴⁴⁾ ja
  - Sähkön varastointilaitosten osalta komissio voi vaatia, että jäsenvaltio osoittaa erityisen markkinoiden toimintapuutteen, joka liittyy vastaavien palvelujen tarjoamiseen tarkoitettujen laitosten kehittämiseen.

⁽¹⁴¹⁾ Tätä kohtaa ei sovelleta hankkeisiin, joihin liittyy erityisinfrastruktuuria ja/tai muuta energiainfrastruktuuria yhdistettynä tuotanto- ja/tai kulutustoimintoihin.

⁽¹⁴²⁾ Eri asia kuin sähkömittarista erillään toimivat varastointiratkaisut.

⁽¹⁴³⁾ Energian varastoinnin tukea voidaan tarvittaessa arvioida myös 4.1, 4.2, 4.3 ja 4.8 kohdan mukaisesti. Varastoyksiköt, jotka on valittu yhteistä etua koskeviksi hankkeiksi sovellettavan TEN-E-lainsäädännön mukaisesti, katsotaan tässä energiainfrastruktuuriksi, ja niille suunnattua tukea arvioidaan 4.9 kohdan mukaisesti. Tuki varastoyksiköille, jotka ovat siirto- tai jakeluverkonhaltijoiden "omistuksessa tai määräysvallassa" direktiivin 944/2019 54 ja/tai 36 artiklan mukaisesti, kuuluu sekin 4.9 kohdan soveltamisalaan.

⁽¹⁴⁴⁾ Komissio tarkastelee erityisesti, onko kyseinen kolmas maa pitkälle lähentänyt sääntelyään unionin sääntelyyn ja tukevatko ne unionin yleisiä poliittisia tavoitteita, jotka koskevat erityisesti energian sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamista, yhteistyöhön ja yhteisvastuuseen perustuvaa energian toimitusvarmuutta sekä energijärjestelmää, joka on hilestä irtautumisen tiellä Pariisin sopimuksen ja unionin ilmastotavoitteiden mukaisesti ja varsinkin välttää hiilivuotoa.

4.9.3.2 Tuen oikeasuhteisuus

381. Oikeasuhteisuutta arvioidaan 48, 51 ja 52 kappaleessa esitetyn rahoitusvajeperiaatteen perusteella. Kun on kyse infrastruktuurille myönnettävästä tuesta, kuten 52 kappaleessa selitetään, vaihtoehtoisen skenaarion oletetaan olevan tilanne, jossa hanketta ei toteutettaisi. Seuranta- ja takaisinperintämekanismien käyttöönotto voi olla tarpeen silloin, kun on olemassa satunnaisten voittojen riski, eli kun tuen määrä on lähellä sallittua enimmäismäärää, samalla kun tuensaajille tarjotaan kannustimia minimoida kustannuksensa ja kehittää liiketoimintaansa ajan mittaan tehokkaammin.

4.9.4 Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen ja punninta

382. Energiainfrastruktuuriin ei sovelleta 3.2.2 kohtaa. Analysoidessaan energiainfrastruktuurille myönnetyn valtiontuen vaikutusta kilpailuun komissio noudattaa seuraavaa lähestymistapaa:

- a) Yleisesti ottaen komissio katsoo energia-alan sisämarkkinalainsäädännön voimassa olevien, kilpailun vahvistamiseen tähtäävien vaatimusten perusteella, että täysimääräisesti sisämarkkinasääntöjen soveltamisalaan kuuluville energiainfrastruktuureille myönnettävä tuki ei aiheuta kohtuuttomia vääristäviä vaikutuksia ⁽¹⁴⁵⁾.
- b) Sellaisten infrastruktuurihankkeiden osalta, jotka on osittain tai kokonaan vapautettu energia-alan sisämarkkinalainsäädännöstä, komissio tekee tapauskohtaisen arvioinnin mahdollisista kilpailun vääristymistä ottaen huomioon erityisesti kolmansien osapuolten pääsyn tuettuun infrastruktuuriin, pääsyn vaihtoehtoiseen infrastruktuuriin, yksityisten investointien syrjäyttämisaikutuksen ja tuensaajien kilpailuaseman. Sellaisen infrastruktuurin osalta, joka on kokonaisuudessaan vapautettu energian sisämarkkinoita koskevasta lainsäädännöstä, kielteisiä kilpailua vääristäviä vaikutuksia pidetään erityisen vakavina.
- c) Edellä a ja b alakohdassa esitetyn lähestymistavan lisäksi komissio katsoo, että maakaasuinfrastruktuuri-investointien osalta jäsenvaltioiden on osoitettava seuraavat myönteiset vaikutukset, joilla voidaan kompensoida kilpailuun kohdistuvat kielteiset vaikutukset: i) infrastruktuuri on valmis vedyn käyttöön ja johtaa uusiutuvien kaasujen käytön lisääntymiseen, tai vaihtoehtoisesti perusteltu syy siihen, miksi hanketta ei ole mahdollista suunnitella niin, että se on valmis vedyn käyttöön, ja miten varmistetaan, että hanke ei aiheuta lukkiutumista maakaasun käyttöön ja ii) miten investoinnilla edistetään vuoteen 2030 ulottuvien unionin ilmastotavoitteiden ja vuoden 2050 ilmastoneutraaliustavoitteen saavuttamista.
- d) Kun on kyse sähkön varastointilaitosten tukemisesta sekä muihin yhteistä etua koskeviin hankkeisiin ja keskinäistä etua koskeviin hankkeisiin liittyvien infrastruktuurien tukemisesta, johon ei sovelleta sisämarkkinalainsäädäntöä, komissio arvioi erityisesti kilpailun vääristymisen riskejä, joita voi syntyä liitännäispalvelumarkkinoilla ja muilla energiamarkkinoilla.

4.10 Tuki kaukolämmitykseen ja -jäähdytykseen

4.10.1 Tuen perustelut

383. Kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysjärjestelmien rakentaminen tai parantaminen voi edistää ympäristönsuojelua lisäämällä tuetun järjestelmän energiatehokkuutta ja kestäväen kehityksen mukaisuutta. Uusiutuvan energian edistämistä koskevassa alakohtaisessa lainsäädännössä (direktiivi (EU) 2018/2001) edellytetään nimenomaisesti, että jäsenvaltiot toteuttavat tarvittavat toimet tehokkaan kaukolämpö- ja kaukojäähdytysinfrastruktuurin kehittämiseksi uusiutuvista energialähteistä peräisin olevan lämmityksen ja jäähdytyksen edistämiseksi ⁽¹⁴⁶⁾.

⁽¹⁴⁵⁾ Tietyn jäsenvaltion ja yhden tai useamman kolmannen maan välisen infrastruktuurin osalta: – unionin alueella sijaitsevan osan osalta hankkeiden on oltava direktiivien 2009/73/EY ja (EU) 2019/944 mukaisia; – asianomaisen kolmannen maan tai asianomaisten kolmansien maiden osalta kyseinen kolmas maa tai kyseiset kolmannet maat ovat pitkälle lähentäneet sääntelyään unionin sääntelyyn ja hankkeet tukevat unionin yleisiä poliittisia tavoitteita, jotka koskevat erityisesti energian sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamista, yhteistyöhön ja yhteisvastuuseen perustuvaa energian toimitusvarmuutta sekä energiajärjestelmää, joka on hiilestä irtautumisen tiellä Pariisin sopimuksen ja unionin ilmastotavoitteiden mukaisesti ja, erityisesti, hiilivuoto vältetään.

⁽¹⁴⁶⁾ Direktiivin (EU) 2018/2001 20 artiklassa todetaan, että ”jäsenvaltioiden on tarvittaessa ryhdyttävä tarvittaviin toimiin alueellisen lämmitys- ja jäähdytysinfrastruktuurin kehittämiseksi, jotta voidaan ottaa huomioon kehitys suurten biomass- ja aurinkoenergiaa, ympäristön energiaa ja geotermistä energiaa käsittelevien laitosten tuottamassa ja hukkalämmöstä ja -kylmästä saatavassa lämmityksessä ja jäähdytyksessä”.

384. Kaukolämmityksen ja -jäähdytyksen käyttöön liittyvät ympäristöön kohdistuvat ulkoisvaikutukset voivat kuitenkin johtaa siihen, että kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysjärjestelmien rakentamiseen ja parantamiseen investoidaan tehottomasti liian vähän. Valtiontuki voi auttaa korjaamaan tätä markkinoiden toimintapuutetta saamalla aikaan tehokkaita lisäinvestointeja tai tukemalla poikkeuksellisia toimintakustannuksia, jotka johtuvat tarpeesta edistää kaukolämpöjärjestelmien ympäristönäkökulmaa.

4.10.2 Kohdeala ja tuettava toiminta

385. Kaukolämmön jakeluverkkoihin rajoittuvan tuen voidaan tietyissä olosuhteissa katsoa jäävän valtiontuen valvonnan ulkopuolelle infrastruktuuritoimenpiteenä, joka ei vaikuta kilpailuun ja kauppaan. Näin on erityisesti silloin, kun kaukolämpöverkkoja ylläpidetään samalla tavalla kuin muuta energiainfrastruktuuria erottamalla ne lämmöntuotannosta, varmistamalla kolmansien osapuolten pääsy verkkoon ja sääntelemällä tariffeja.
386. Tällaisissa olosuhteissa ja jos kaukolämmön jakeluverkot toimivat luonnollisessa tai lakisääteisessä tai näihin molempiin perustuvassa monopolitilanteessa, pätevät samat 374 ja 375 kappaleen edellytykset ⁽¹⁴⁷⁾.
387. Jollei hanketta ole suljettu valtiontukivalvonnan ulkopuolelle (ks. 385 kappale ⁽¹⁴⁸⁾), komissio arvioi sen tässä esitetyllä tavalla.
388. Tämä kohta koskee lämmityksen tai jäähdytyksen tuotanto- ja varastointilaitosten tai jakeluverkon tai molempien rakentamiseen, parantamiseen tai käyttöön myönnettävää tukea.
389. Tällaiset tukitoimenpiteet koskevat yleensä tuotantoyksikön rakentamista, päivittämistä tai muuntamista uusiutuvan energian ⁽¹⁴⁹⁾ tai hukkalämmön käyttöä tai erittäin tehokasta yhteistuotantoa, mukaan lukien lämmön varastointiratkaisut, varten tai jakeluverkon parantamista hävikin vähentämiseksi ja tehokkuuden lisäämiseksi, myös älykkäiden ja digitaalisten ratkaisujen avulla ⁽¹⁵⁰⁾. Jätteeseen perustuvaan energiantuotantoon myönnettävän tuen voidaan katsoa soveltuvan sisämarkkinoille tämän osion nojalla, jos se rajoittuu joko jätteisiin, jotka vastaavat uusiutuvien energialähteiden määritelmää, tai jätteisiin, joita käytetään polttoaineena tehokkaan yhteistuotannon määritelmän mukaisissa laitoksissa.
390. Jos tukea myönnetään kaukolämpö- ja -jäähdytysjärjestelmän parantamiseen saavuttamatta tuossa vaiheessa tehokkaan kaukolämmityksen ja -jäähdytyksen tasoa ⁽¹⁵¹⁾, jäsenvaltion on sitouduttava varmistamaan, että tuensaja aloittaa työt tämän tason saavuttamiseksi kolmen vuoden kuluessa parannustöiden tekemisestä.

4.10.3 Tarpeellisuus ja tarkoituksenmukaisuus

391. Kaukolämmitykseen tai -jäähdytykseen myönnettävään tukeen ei sovelleta 3.2.1.1 ja 3.2.1.2 kohtaa. Komissio katsoo, että valtiontuki voi auttaa korjaamaan markkinoiden toimintapuutteita sysäämällä liikkeelle energiatehokkaiden kaukolämmitys- ja -jäähdytysjärjestelmien luomiseen, laajentamiseen tai päivittämiseen tarvittavia investointeja.

⁽¹⁴⁷⁾ Jotta voidaan varmistaa, että jakeluverkko todella toimii käyttäjille avoimena infrastruktuurina (ks. Kestävä Eurooppa -investointiohjelmaa koskevan komission tiedonannon 4.3.3 kohta, Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa koskevan tiedonannon liite, COM(2020) 21 final, 14.1.2020), tarvittaisiin yleensä – energia-alan, erityisesti kaasun- tai sähköalan, sisämarkkinasääntöjä vastaavasti – pelkästään kirjanpidon eriyttämisvelvoitteen ohella lisäsääntöjä (velvollisuus myöntää verkon käyttöoikeuksia kolmansille osapuolille, eriytetty tarjonta ja säännelty tariffit).

⁽¹⁴⁸⁾ Luonnolliseen tai lakisääteiseen monopoliin tai molempiin liittyvissä tapauksissa kaukolämmön jakeluinfrastruktuuriin myönnettävä tuki ei kuulu valtiontukisääntöjen piiriin (tietyin edellytyksin), mutta kaikki mahdollinen kaukolämmön tuotantotoimintaan myönnetty kuuluisi niiden piiriin edelleen.

⁽¹⁴⁹⁾ Lämpöpumppujen talteen ottaman energian määrä, joka katsotaan uusiutuvaksi, lasketaan direktiivin 2018/2001/EU liitteen VII mukaisesti. Lisäksi sähköä käytettäessä sitä voidaan pitää täysin uusiutuvana vastaavasti kuin menetelmissä, joita käytetään sähkön määrittämiseksi täysin uusiutuvaksi direktiivin (EU) 2018/2001 sekä delegoidun lainsäädännön mukaisesti, tai muissa vastaavissa menetelmissä, joilla varmistetaan, että kaikki tosiasiallisesti käytetty sähkö on peräisin uusiutuvista energialähteistä, edellyttäen, että vältetään uusiutuvan energian kaksinkertainen laskenta ja ylikompensatio. Tuki uusille investoinneille tai päivityksille – ja toiminnalle – ei missään tapauksessa saa liittyä rinnakkaispolttolaitoksiin, joissa käytetään muita polttoaineita kuin uusiutuvista energialähteistä tai hukkalämmöstä tuotettua energiaa.

⁽¹⁵⁰⁾ Tähän voivat kuulua myös asiakkaan tiloissa sijaitsevat, kaukolämpö- tai -jäähdytysjärjestelmään liitetyt 138 kappaleessa tarkoitettut lämmitys- ja jäähdytyslaitteet, lämpövarastot mukaan luettuina.

⁽¹⁵¹⁾ Ks. direktiivin 2012/27/EU 2 artiklan 41 alakohta.

392. Lämmön kuluttajien olisi yleensä vastattava toimintakustannuksista, ja tukea ei pitäisi yleensä tarvita näihin kustannuksiin. Jos jäsenvaltio osoittaa, että toimintakustannuksia ei voida siirtää lämmityksen kuluttajille heikentämättä ympäristönsuojelua, lämmöntuotantoon myönnettävä toimintatuki voidaan katsoa sisämarkkinoille soveltuvaksi, siinä määrin kuin ylimääräiset nettotoimintakustannukset (verrattuna vaihtoehtoiseen skenaarioon) edistävät ympäristöhyötyjen saavuttamista (kuten hiilidioksidipäästöjen ja muiden saasteiden vähentymistä vaihtoehtoihin lämmitysratkaisuihin verrattuna) ⁽¹⁵²⁾. Näin olisi esimerkiksi silloin, kun on olemassa näyttöä siitä, että kotitalouksien lämmönkuluttajat (tai muut yksiköt, jotka eivät harjoita taloudellista toimintaa) siirtyisivät saastuttavampiin lämmönlähteisiin ilman toimintatukea ⁽¹⁵³⁾ tai että ilman tukea kaukolämpöjärjestelmän pitkän aikavälin elinkelpoisuus vaarantuisi saastuttavampien lämmitysratkaisujen eduksi. Kaukolämmön tuotantolaitoksille myönnettävään toimintatukeen sovelletaan 122 ja 126 kappaletta.
393. Lisäksi valtiontuki tehokkaille kaukolämmitys- ja -jäähdytysjärjestelmille, joissa hyödynnetään jätettä, voi vaikuttaa myönteisesti ympäristönsuojeluun edellyttäen, että sillä ei kierretä jätehierarkiaperiaatetta ⁽¹⁵⁴⁾.

4.10.4 Tukitoimenpiteen oikeasuhteisuus

394. Oikeasuhteisuutta arvioidaan 48, 51 ja 52 kappaleessa esitetyn rahoitusvajeperiaatteen perusteella.
395. Jakeluverkkojen rakentamisen, päivittämisen ja ylläpidon osalta, kuten 52 kappaleessa todetaan, vaihtoehtoinen skenaario olisi tilanne, jossa hanketta ei toteutettaisi.

4.10.5 Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen ja punninta

396. Kaukolämmitykseen tai -jäähdytykseen myönnettävään tukeen ei sovelleta 3.2.2 kohtaa. Komissio katsoo, että kaikkein saastuttavimpiin fossiilisiin polttoaineisiin, kuten kivihiiileen, ruskohiiileen, öljyyn ja dieseliin perustuvien kaukolämmitys- ja -jäähdytysjärjestelmien parantamiseen, rakentamiseen tai ylläpitämiseen myönnettävällä tuella on kilpailuun ja kauppaan kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia, jotka eivät todennäköisesti kompensoidu, paitsi jos seuraavat kumulatiiviset edellytykset täyttyvät:
- tuki rajoittuu jakeluverkkoon tehtäviin investointeihin,
  - jakeluverkko mahdollistaa jo uusiutuvista energialähteistä, hukkalämmöstä tai hiilineutraaleista lähteistä tuotetun lämmön tai jäähdytyksen siirron,
  - tuki ei lisää energiantuotantoa saastuttavimmista fossiilisista polttoaineista (esimerkiksi liittämällä verkostoon uusia asiakkaita) ⁽¹⁵⁵⁾ ja
  - on olemassa selkeä aikataulu, johon sisältyy vankat sitoumukset siirtyä pois saastuttavimmista fossiilisista polttoaineista unionin vuoden 2030 ilmastotavoitteen ja vuoden 2050 ilmastoneutraaliustavoitteen myötäisesti ⁽¹⁵⁶⁾.

⁽¹⁵²⁾ Tässä yhteydessä jäsenvaltioiden on erityisesti osoitettava, että tuetut kaukolämpöjärjestelmät ovat ottaneet käyttöön tarvittavat toimenpiteet tehokkuuden lisäämiseksi sekä hiilidioksiidi- ja muiden päästöjen vähentämiseksi ja verkkohävikin vähentämiseksi.

⁽¹⁵³⁾ Lämmönkuluttajien, jotka ovat taloudellista toimintaa harjoittavia yrityksiä, on joka tapauksessa maksettava lämmityskustannuksista täysi osuutensa, joka vastaa vähintään halvinta vaihtoehtoista lämmityslähdettä, jotta vältetään kilpailun vääristyminen muilla markkinoilla.

⁽¹⁵⁴⁾ Jätehierarkian muodostavat a) ehkäiseminen, b) valmistelu uudelleenkäyttöön, c) kierrätys, d) muu hyödyntäminen, esimerkiksi energiana, ja e) loppukäsittely. Ks. direktiivin 2008/98/EY 4 artiklan 1 kohta.

⁽¹⁵⁵⁾ Jäsenvaltioiden on osoitettava, että on toteutettu toimenpiteitä kestävien lämmityslähteiden lisäämiseksi järjestelmään uusien asiakkaiden tarpeisiin vastaamiseksi.

⁽¹⁵⁶⁾ Jäsenvaltioiden olisi esimerkiksi esitettävä näyttöä siitä, että kyseiset kaukolämmitysjärjestelmät ovat joko osa kansallisia tai paikallisia hiilestä irtautumista koskevia suunnitelmia tai osa asetuksen (EU) 2018/1999 liitteen I mukaisia yhdenmukaisia kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia, jotka koskevat tarvetta rakentaa uutta infrastruktuuria uusiutuvista lähteistä peräisin olevaa kaukolämmitystä ja -jäähdytystä varten, jotta saavutetaan direktiivin (EU) 2018/2001 3 artiklan 1 kohdassa asetettu unionin tavoite, sekä sitouduttava siirtymään pois fossiilisista polttoaineista pyrkimällä kohti välitavoitteita ja lopullisia tavoitteita ja lopulta kohti ilmastoneutraaliutta vuoteen 2050 mennessä.

397. Kun on kyse kaukolämmön tuotantolaitosten rakentamisesta, päivittämisestä tai ylläpitämisestä, toimenpiteet, joilla luodaan kannustimia uusiin investointeihin maakaasuun perustuviin energialaitoksiin tai niiden käyttöön, voivat vähentää kasvihuonekaasupäästöjä lyhyellä aikavälillä mutta pahentaa ympäristöön kohdistuvia kielteisiä ulkoisvaikutuksia pidemmällä aikavälillä verrattuna vaihtoehtoihin investointeihin tai vaihtoehtoihin skenaarioihin. Jotta näillä maakaasuinvestoinneilla tai tällaisella maakaasun käytöllä voitaisiin katsoa olevan myönteisiä ympäristövaikutuksia, jäsenvaltioiden on selitettävä, miten ne aikovat varmistaa, että tuella autetaan saavuttamaan unionin vuoden 2030 ilmastotavoite ja vuoden 2050 ilmastoneutraaliustavoite, ja erityisesti, miten vältetään lukkiutuminen kaasukäyttöiseen energiantuotantoon ja miksi ei syrjäytetä investointeja markkinoilla jo saatavilla oleviin puhtaampiin vaihtoehtoihin ja haitata näin puhtaampien teknologioiden kehitystä ja käyttöä. Tämä voi edellyttää esimerkiksi tuensaajan sitovaa sitoutumista käyttämään hiilidioksidin talteenottoa ja varastointia / talteenottoa ja käyttöä tai korvaamaan maakaasu uusiutuvalla tai vähähiilisellä kaasulla tai sulkemaan laitos aikataulussa, joka on linjassa unionin ilmastotavoitteiden kanssa.
398. Analysoidessaan kaukolämmitys- ja -jäähdytysjärjestelmille myönnetyn valtiontuen vaikutusta kilpailuun komissio tekee arvioinnin, jossa punnitaan hankkeen energiatehokkuuteen ja kestäväan kehitykseen liittyviä hyötyjä ⁽¹⁵⁷⁾ ja kielteisiä vaikutuksia kilpailuun ja erityisesti mahdollisia kielteisiä vaikutuksia vaihtoehtoihin teknologioihin tai lämmitys- ja jäähdytyspalvelujen ja -verkkojen tarjoajiin. Tässä yhteydessä komissio ottaa huomioon, onko kaukolämpöjärjestelmä tai voiko se olla avoimesti kolmansien osapuolten käytettävissä ⁽¹⁵⁸⁾ ja ovatko kestävät vaihtoehtoiset lämmitysratkaisut mahdollisia ⁽¹⁵⁹⁾.

4.11 Energiaintensiivisille käyttäjille myönnettävien sähkömaksualennusten muodossa annettava tuki

4.11.1 Tuen perustelut

399. Unionin talouden rakennemuutos Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta annetun tiedonannon mukaisesti rahoitetaan osittain sähkönkulutuksesta perittävillä maksuilla. Vihreän kehityksen ohjelman toteutuminen edellyttää, että jäsenvaltiot ottavat käyttöön kunnianhimoisia hiilestä irtautumista koskevia politiikkoja, joilla vähennetään merkittävästi unionin kasvihuonekaasupäästöjä vuoteen 2030 mennessä ja saavutetaan ilmastoneutraalius vuoteen 2050 mennessä. Tässä yhteydessä on todennäköistä, että jäsenvaltiot jatkavat tällaisen politiikan rahoittamista maksuilla, minkä vuoksi on mahdollista, että nämä maksut nousevat. Hiilestä irtautumista koskevan tuen rahoittaminen maksuilla ei sinällään kohdistu negatiiviseen ulkoisvaikutukseen. Nämä maksut eivät sen vuoksi ole näissä suuntaviivoissa tarkoitettuja ympäristömaksuja, eikä 4.7.1 kohtaa sovelleta niihin.
400. Tietyillä talouden aloilla, jotka ovat erityisen alttiita kansainväliselle kaupalle ja joiden arvonmuodostus perustuu voimakkaasti sähköön, velvoite maksaa täysimääräisesti sähkönkulutuksesta perittävät maksut, joilla rahoitetaan energia- ja ympäristöpoliittisia tavoitteita, voi lisätä riskiä siitä, että näiden alojen toimintoja siirtyy unionin ulkopuolelle maihin, joissa ei ole ympäristövaatimuksia tai joissa ne eivät ole yhtä kunnianhimoisia. Lisäksi tällaiset maksut nostavat sähkön kustannuksia verrattuna muihin energialähteisiin turvautumisesta johtuvista suorista päästöistä aiheutuviin kustannuksiin ja voivat sen vuoksi estää tuotantoprosessien sähköistämistä, mikä on keskeistä unionin talouden onnistuneen hiilestä irtautumisen kannalta. Näiden riskien ja kielteisten ympäristövaikutusten lieventämiseksi jäsenvaltiot voivat myöntää alennuksia kyseisistä maksuista kyseisillä talouden aloilla toimiville yrityksille.
401. Tässä kohdassa esitetään kriteerit, joita komissio käyttää arvioidessaan taloudellisen toiminnan kehittämistä ja tiettyjen energiaintensiivisten käyttäjien sähkömaksualennusten kannustavaa vaikutusta, tarpeellisuutta, tarkoituksenmukaisuutta, oikeasuhteisuutta ja kilpailuvaikutuksia. Edellä 3 luvussa esitettyjä sisämarkkinoille soveltuvuuden kriteerejä sovelletaan vain niiltä osin kuin 4.11 kohdassa ei ole asiaa koskevia erityissääntöjä.

⁽¹⁵⁷⁾ Ottaen huomioon niiden panoksen ilmastonmuutoksen hillitsemiseen, joka on määritelty ympäristötavoitteeksi asetuksessa (EU) 2020/852, niin kauan kuin ei ole selviä merkkejä siitä, että "ei merkittävää haittaa" -periaatetta ei ole noudatettu.

⁽¹⁵⁸⁾ Ks. myös direktiivin (EU) 2018/2001 24 artikla.

⁽¹⁵⁹⁾ Ks. myös direktiivin (EU) 2018/2001 18 artiklan 5 kohta ja 24 artikla.

402. Komissio on asianmukaisin menetelmin pyrkinyt yksilöimään alat, jotka altistuvat erityisen voimakkaasti 400 kappaleessa mainitulle riskille ja ottanut käyttöön oikeasuhteisuusvaatimuksia ottaen huomioon, että jos maksualennukset ovat liian suuria tai ne myönnetään liian monille sähkönkuluttajille, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian kokonaistuki saattaa olla uhattuna ja kilpailun ja kaupan vääristyminen voi olla erityisen suurta.

4.11.2 Kohdeala: Maksut, joista voidaan myöntää alennuksia

403. Jäsenvaltiot voivat myöntää alennuksia tietyn energia- ja ympäristöpoliittisen tavoitteen rahoittamiseksi perittävistä sähkönkulutusmaksuista. Tähän sisältyvät maksut, joilla rahoitetaan uusiutuviin energialähteisiin tai sähkön ja lämmön yhteistuotantoon myönnettävää tukea, sekä maksut, joilla rahoitetaan sosiaaliperusteisia tariffialennuksia tai alennettuja energianhintoja eristyneillä alueilla. Tämä 4.11 kohta ei kata maksuja, jotka vastaavat osaa kustannuksista, joita aiheutuu sähkön toimittamisesta kyseisille tuensaaajille. Esimerkiksi vapautukset verkkomaksuista tai kapasiteettimekanismien rahoitusmaksuista eivät kuulu tämän kohdan soveltamisalaan. Tätä kohtaa ei sovelleta myöskään muiden energiamuotojen, erityisesti maakaasun, kulutuksesta perittäviin maksuihin.
404. Yritysten sijaintipäätökset ja niihin liittyvät haitalliset ympäristövaikutukset riippuvat niiden maksujen yhteenlasketusta taloudellisesta kokonaisvaikutuksesta, joista voidaan myöntää alennuksia. Jäsenvaltioiden, jotka haluavat ottaa käyttöön tämän kohdan mukaisesti arvioitavan toimenpiteen, on sen vuoksi sisällytettävä kaikki tällaiset alennukset yhteen ohjelmaan, ja niiden on osana ilmoitusta toimitettava komissiolle tiedot kaikkien tukikelpoisten maksujen ja ehdotettujen vähennysten kumulatiivisesta vaikutuksesta. Jos jäsenvaltio päättää myöhemmässä vaiheessa ottaa käyttöön lisäalennuksia tämän kohdan soveltamisalaan kuuluvista maksuista, sen on ilmoitettava ne voimassa olevaan ohjelmaan tehtävinä muutoksina.

4.11.3 Kilpailun ja kaupan vääristymien minimointi

4.11.3.1 Tukikelpoisuus

405. Edellä 4.11.2 kohdassa tarkoitettujen maksujen osalta riski siitä, että toimintaa siirtyy toimialojen tasolla Euroopan unionin ulkopuolelle maihin, joissa ei ole ympäristövaatimuksia tai joissa ne eivät ole yhtä kunnianhimoisia, riippuu suurelta osin kyseisen toimialan sähköintensiiteetistä ja sen avoimuudesta kansainväliselle kaupalle. Näin ollen tukea voidaan myöntää ainoastaan yrityksille seuraavilla toimialoilla:
- huomattavan riskialttiit alat, joilla kansainvälisen kaupan intensiteetin ja sähköintensiiteetin yhteisvaikutus unionin tasolla on vähintään 2 prosenttia ja joilla kansainvälisen kaupan intensiteetti ja sähköintensiiteetti unionin tasolla on vähintään 5 prosenttia molempien indikaattorien osalta ja
  - riskialttiit alat, joilla kansainvälisen kaupan intensiteetin ja sähköintensiiteetin yhteisvaikutus unionin tasolla on vähintään 0,6 prosenttia ja joilla kansainvälisen kaupan intensiteetti unionin tasolla on vähintään 4 prosenttia ja sähköintensiiteetti unionin tasolla vähintään 5 prosenttia.

Nämä tukikelpoisuuskaavat täyttävät toimialat luetellaan liitteessä I.

406. Toimialaa tai toimialan osaa ⁽¹⁶⁰⁾, joka ei sisälly liitteeseen I, pidetään myös tukikelpoisena edellyttäen, että se täyttää 405 kappaleessa esitetyt tukikelpoisuuskaavat ja että jäsenvaltiot osoittavat tämän tiedoilla, jotka ovat unionin tasolla toimialaa tai toimialan osaa kuvaavia ⁽¹⁶¹⁾, jotka riippumaton asiantuntija on todentanut ja jotka perustuvat vähintään kolmen peräkkäisen vuoden ajanjaksoon, joka alkaa aikaisintaan vuonna 2013.
407. Jos jäsenvaltio myöntää tukea ainoastaan tukikelpoisten tuensaaajien alaryhmälle tai myöntää eritasoisia vähennyksiä kappaleessa 405 olevan joko a kohdan tai b kohdan mukaiseen samaan luokkaan kuuluville tukikelpoisille tuensaaajille, sen on osoitettava, että tämä päätös tehdään objektiivisin, syrjimättömin ja läpinäkyvin perustein ja että tuki myönnetään periaatteessa samalla tavalla kaikille saman alan tukikelpoisille tuensaaajille, jos ne ovat samanlaisessa tilanteessa.

⁽¹⁶⁰⁾ Euroopan yhteisön tilastollisen toimialaluokituksen (NACE rev. 2 -luokitus) määritelmässä enintään kahdeksan numeron tarkkuudella (PRODCOM-taso).

⁽¹⁶¹⁾ Esimerkiksi dataa, joka kattaa merkittävän prosentuaalisen osuuden kyseisen toimialan tai toimialan osan bruttoarvonlisäyksestä EU:n tasolla.

4.11.3.2 Tukitoimenpiteen oikeasuhteisuus

408. Komissio katsoo, että tuki on oikeasuhteista, jos kappaleessa 405 olevan a tai b kohdan mukaiseen toimialaan kuuluvat tuensaajat maksavat vähintään 15 prosenttia (a kohta) ja 25 prosenttia (b kohta) sähkömaksuista aiheutuvista kustannuksista, jotka jäsenvaltio sisällyttää ohjelmaansa. Komissio katsoo myös, että jotta tuki olisi oikeasuhteista, tällaiset alennukset eivät saa johtaa siihen, että maksu on alle 0,5 euroa/MWh.
409. Edellä 408 kappaleen mukainen omarahoitusosuus saattaisi kuitenkin olla liikaa erityisen alttiille yrityksille. Tästä syystä jäsenvaltio voi sen sijaan rajoittaa sähkömaksuista aiheutuvat lisäkustannukset 0,5 prosenttiin 405 kappaleessa olevan a kohdan mukaisten toimialojen yritysten bruttoarvonlisäyksestä ja 1 prosenttiin 405 kappaleessa olevan b kohdan mukaisten toimialojen yritysten bruttoarvonlisäyksestä. Komissio katsoo myös, että jotta tuki olisi oikeasuhteista, tällaiset alennukset eivät saa johtaa siihen, että maksu on alle 0,5 euroa/MWh.
410. Komissio katsoo, että tuki on oikeasuhteista, jos 408 ja 409 kappaleen mukaiset korkeammat tuki-intensiteetit ulotetaan kappaleessa 405 olevan b kohdan toimialojen yrityksiin edellyttäen, että asianomaiset yritykset pienentävät sähkönkulutuksensa hiilijalanjälkeä. Tätä varten tuensaajien on katettava vähintään 50 prosenttia sähkönkulutuksestaan hiilettömistä lähteistä, josta joko vähintään 10 prosenttia katetaan ennakkositoumuksella, kuten sähkönhankintasopimuksella, tai vähintään 5 prosenttia paikan päällä tai lähellä tuotettavalla sähköllä.
411. Yrityksen bruttoarvonlisäyksellä tarkoitetaan 409 kappaleen tarkoituksiin bruttoarvonlisäystä tuotantokustannushintaan eli bruttoarvonlisäystä markkinahintaan vähennettynä mahdollisilla välillisillä veroilla ja tuilla. Bruttoarvonlisäys tuotantokustannushintaan voidaan laskea seuraavasti: liikevaihto + valmistus omaan käyttöön + muu varsinaisen toiminnan tuotto +/- varastojen muutos – tavaroiden ja palveluiden ostot ⁽¹⁶²⁾ – muut liikevaihtoon liittyvät tuoteverot, jotka eivät ole vähennyskelpoisia – tuotantoon liittyvät verot. Vaihtoehtoisesti bruttoarvonlisäys tuotantokustannushintaan voidaan laskea myös lisäämällä henkilöstökustannukset bruttotoimintaylijäämään. Arvonlisäykseen ei sisällytetä tuottoja eikä kuluja, jotka yhtiön tilinpäätöksessä kirjataan rahoitustuotoiksi tai -kuluiksi tai muun kuin varsinaisen toiminnan tuotoiksi tai kuluiksi. Arvonlisäys lasketaan ”bruttoperiaatteella”, koska arvostuseriä (kuten poistoja) ei vähennetä ⁽¹⁶³⁾.
412. Sovellettaessa 411 kappaletta käytetään niiden kolmen viimeisimmän vuoden aritmeettista keskiarvoa, joilta on saatavilla bruttoarvonlisäystä koskevia tietoja.

4.11.3.3 Valtiontuen muoto

413. Jäsenvaltiot voivat myöntää tuen maksujen alennuksena tai kiinteänä vuotuisena korvauksena (palautuksena) tai näiden kahden yhdistelmänä ⁽¹⁶⁴⁾. Jos tuki myönnetään maksujen alennuksena, on otettava käyttöön jälkikäteishavaintomekanismi, jotta voidaan varmistaa, että mahdolliset liikaa suoritettut tukimäärät maksetaan takaisin ennen 1. heinäkuuta seuraavana vuonna. Jos tuki myönnetään palautuksena, se on laskettava todetun sähkönkulutuksen tason ja tarvittaessa bruttoarvonlisäyksen perusteella sinä aikana, jona tukikelpoisia maksuja on sovellettu.

⁽¹⁶²⁾ ”Tavarat ja palvelut” eivät sisällä henkilöstökustannuksia.

⁽¹⁶³⁾ Oikeudellinen kehys on yritystoiminnan rakennetilastoista 20 päivänä joulukuuta 1996 annettu neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 58/97 (EYVL L 14, 17.1.1997, s. 1), koodi 12 15 0.

⁽¹⁶⁴⁾ Kiinteiden vuotuisten korvausten (palautusten) käytön etuna on, että tuesta hyötyviä yrityksiä koskee sama sähkön rajakustannusten nousu (sähkön kustannusten nousu jokaista ylimääräistä kulutettua megawattituntia kohti), mikä rajoittaa kilpailun mahdollista vääristymistä alalla.

4.11.3.4 Energiakatselmukset ja energianhallintajärjestelmät

414. Jäsenvaltioiden on 4.11 kohdan mukaisesti myönnetyn tuen osalta sitouduttava varmistamaan, että tuensaaja noudattaa velvoitetta tehdä direktiivin 2012/27/EU 8 artiklassa tarkoitettu energiakatselmus. Katselmus voidaan tehdä joko itsenäisenä katselmuksena tai sertifioidun energianhallintajärjestelmän tai ympäristöasioiden hallintajärjestelmän puitteissa energiatehokkuusdirektiivin 8 artiklassa täsmennetyin mukaisesti.
415. Jäsenvaltion on sitouduttava myös seuraamaan, että tuensaajat, joiden on tehtävä direktiivin 2012/27/EU 8 artiklan 4 kohdan mukainen energiakatselmus, täyttävät yhden tai useamman seuraavista vaatimuksista:
- noudattavat katselmuksesta tehtävän raportin suosituksia siltä osin kuin niiden edellyttämien investointien takaisinmaksuaika on enintään kolme vuotta ja investointien kustannukset ovat oikeasuhteisia,
  - pienentävät sähkönkulutuksensa hiilijalanjälkeä siten, että ne kattavat vähintään 30 prosenttia sähkönkulutuksestaan hiilettömistä lähteistä tuotetulla sähköllä tai
  - investoivat merkittävän, vähintään 50 prosentin osuuden tukimäärästä hankkeisiin, jotka johtavat laitoksen kasvihuonekaasupäästöjen huomattavaan vähenemiseen; investoinnin on soveltuvin osin määrä johtaa vähennyksiin tasolla, joka alittaa reilusti unionin päästökauppajärjestelmässä maksutta jaettavia päästöoikeuksia koskevan vertailuarvon.

4.11.3.5 Siirtymäsäännöt

416. Jotta vältettäisiin liian rajut muutokset sellaisten yksittäisten yritysten maksurasituksessa, jotka eivät täytä 4.11 kohdan tukikelpoisuusedellytyksiä, jäsenvaltiot voivat laatia tällaisille yrityksille siirtymäsuunnitelman. Siirtymäsuunnitelman on rajoitettava yrityksiin, jotka täyttävät seuraavat kaksi kumulatiivista kriteeriä:
- ne ovat saaneet vähintään yhtenä kahdesta viimeisestä vuodesta ennen 468 kappaleessa olevan a kohdan mukaista mukautusta tukea alennettuina maksuina sellaisesta kansallisesta tukiohjelmasta, joka on todettu sisämarkkinoille soveltuvaan valtiontuesta ympäristönsuojelulle ja energia-alalle vuosina 2014–2020 annettujen suuntaviivojen ⁽¹⁶⁵⁾ 3.7.2 kohdan perusteella ja
  - kun 416 kappaleessa olevassa a kohdassa tarkoitettu tuki myönnettiin, ne täyttivät valtiontuesta ympäristönsuojelulle ja energia-alalle vuosina 2014–2020 annettujen suuntaviivojen 3.7.2 kohdan tukikelpoisuus-kriteerit.
417. Tällainen siirtymäsuunnitelma edellyttää asteittaista ja täydellistä mukautusta 4.11 kohdan tukikelpoisuus- ja suhteellisuuskriteerien soveltamisesta johtuviin edellytyksiin vuoteen 2028 mennessä seuraavan aikataulun mukaisesti:
- vuoteen 2026 saakka sovellettavien maksujen osalta kyseiset yritykset maksavat vähintään 35 prosenttia niistä sähkömaksuista aiheutuvista kustannuksista, jotka jäsenvaltio sisällyttää ohjelmaansa, tai määrän, joka vastaa 1,5 prosenttia niiden bruttoarvonlisäyksestä,
  - vuoteen 2027 sovellettavien maksujen osalta kyseiset yritykset maksavat vähintään 55 prosenttia niistä sähkömaksuista aiheutuvista kustannuksista, jotka jäsenvaltio sisällyttää ohjelmaansa, tai määrän, joka vastaa 2,5 prosenttia niiden bruttoarvonlisäyksestä ja
  - vuoteen 2028 sovellettavien maksujen osalta kyseiset yritykset maksavat vähintään 80 prosenttia niistä sähkömaksuista aiheutuvista kustannuksista, jotka jäsenvaltio sisällyttää ohjelmaansa, tai määrän, joka vastaa 3,5 prosenttia niiden bruttoarvonlisäyksestä.
418. Siirtymäsuunnitelmassa voidaan sallia, että 417 kappaleessa olevan a kohdan mukaisia tuki-intensiteettejä sovelletaan koko siirtymäkauden ajan edellyttäen, että kyseiset yritykset pienentävät sähkönkulutuksensa hiilijalanjälkeä. Tätä varten tuensaajien on katettava vähintään 50 prosenttia sähkönkulutuksestaan hiilettömistä lähteistä, josta joko vähintään 10 prosenttia katetaan ennakkositoumuksella, kuten sähkönhankintasopimuksella, tai vähintään 5 prosenttia paikan päällä tai lähellä tuotettavalla sähköllä.

⁽¹⁶⁵⁾ Komission tiedonanto *Suuntaviivat valtiontuesta ympäristönsuojelulle ja energia-alalle vuosina 2014–2020* (EUVL C 200, 28.6.2014).

419. Komissio katsoo, että näiden suuntaviivojen julkaisemista edeltävänä aikana energiantensiivisille käyttäjille alennettujen sähkömaksujen muodossa myönnetty ilmoittamaton tuki voidaan katsoa sisämarkkinoille soveltuvaksi seuraavin kumulatiivisin edellytyksin:

- a) tuki oli tarpeen tuensaajien taloudellisen toiminnan kehittämiseksi ja
- b) liialliset kilpailun vääristymät on vältetty.

4.12 **Tuki hiiltä, turvetta tai öljyliusketta käyttävien voimalaitosten sekä hiilen tai öljyliuskeen louhintaan tai turpeen nostoon liittyvän toiminnan lopettamiseen**

420. Siirtyminen pois hiileen, turpeeseen ja öljyliuskeeseen perustuvasta energiantuotannosta on yksi tärkeimmistä tekijöistä, jotka edistävät hiilestä irtautumista unionin energiasektorilla. Jäljempänä 4.12.1 ja 4.12.2 kohdassa esitetään sisämarkkinoille soveltuvuutta koskevat säännöt kahdelle tukitoimenpidetyypille, joita jäsenvaltiot voivat toteuttaa tukeakseen hiiltä (sekä kivihiiltä että ruskohiiltä), turvetta tai öljyliusketta polttavien voimalaitosten sulkemista, sekä näihin polttoaineisiin liittyvän hankintatoiminnan lopettamista (jäljempänä yhdessä 'hiili-, turve- ja öljyliusketoiminnot').

421. Alla olevissa 4.12.1 ja 4.12.2 kohdassa esitetään kriteerit, joita komissio soveltaa arvioidessaan kannustavaa vaikutusta, tarpeellisuutta, tarkoituksenmukaisuutta, oikeasuhteisuutta sekä vaikutuksia kilpailuun ja kauppaan. Edellä 3 luvussa esitetyistä soveltuvuuskriteereistä sovelletaan vain niitä, joiden osalta 4.12.1 ja 4.12.2 kohdassa ei ole erityissääntöjä.

422. Energiasiiirtymän nopeuttaminen jäsenvaltioissa, joissa tulotaso asukasta kohti on hyvin alhainen, on erityisen haastavaa. Jotta voidaan tukea vihreää siirtymää kaikkein haavoittuvimmilla alueilla luopumalla asteittain saastuttavimmista energialähteistä, jäsenvaltioiden saattaa olla tarpeen yhdistää hiili-, turve- tai öljyliusketoimintojen asteittaiseen lopettamiseen samanaikaisia investointeja ympäristöystävällisempään tuotantoon, kuten maakaasuun. Komissio voi poikkeuksellisesti 31. joulukuuta 2023 saakka perustaa arvionsa tällaisista investoinneista jäsenvaltioissa, joiden reaalin BKT asukasta kohti markkinahintoina euroina ilmaistuna on enintään 35 prosenttia unionin keskiarvosta vuonna 2019, näistä suuntaviivoista poikkeaviin kriteereihin. Tämän kappaleen kattamien hankkeiden on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- a) niissä suljetaan samanaikaisesti hiiltä, turvetta tai öljyliusketta käyttäviä voimalaitoksia, joiden kapasiteetti on vähintään sama kuin investoinnin kattama uusi tuotanto, viimeistään vuoteen 2026 mennessä,
- b) ne koskevat jäsenvaltioita, joilla ei ole kapasiteettimekanismia ja jotka sitoutuvat toteuttamaan tarvittavat markkinauudistukset, jotta sähkön toimitusvarmuus voidaan varmistaa tulevaisuudessa turvautumatta yksittäisiin tukitoimenpiteisiin ja
- c) ne ovat osa uskottavaa ja kunnianhimoista hiilestä irtautumisen strategiaa, mukaan lukien hukkainvestointien ehkäiseminen vuosien 2030 ja 2050 tavoitteita silmällä pitäen (ks. 129 kappale).

4.12.1 *Tuki kannattavan hiili-, turve- ja öljyliusketoiminnan ennenaikaiseen lopettamiseen*

4.12.1.1 Tuen perustelut

423. Hiili-, turve- ja öljyliusketoiminnoista luopuminen johtuu suurelta osin sääntelystä, markkinavoimista, kuten hiilen hinnoittelun vaikutuksista, ja uusiutuvien energialähteiden, joiden marginaalikustannukset ovat alhaiset, aiheuttamasta kilpailusta.

424. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin päättää nopeuttaa tätä markkinavetoista siirtymää kieltämällä näihin polttoaineisiin perustuvan sähköntuotannon tietystä ajankohdasta alkaen. Tällainen kieltäminen voi luoda tilanteita, joissa kannattavia hiili-, turve- ja öljyliusketoimintoja on lopetettava ennen taloudellisen elinkaaren päättymistä, mikä voi aiheuttaa tuottojen menetyksiä. Jäsenvaltiot saattavat haluta myöntää korvauksia tuomioistuinten ulkopuolella, jotta varmistetaan oikeusvarmuus ja ennakoitavuus ja helpotetaan vihreää siirtymää.

4.12.1.2 Kohdeala ja tuettava toiminta

425. Tässä kohdassa esitetään sisämarkkinoille soveltuvuutta koskevat säännöt toimenpiteille, joilla nopeutetaan kannattavien hiili-, turve- ja öljyliusketoimintojen lopettamista ja joilla myönnetään kompensatioita asianomaisille yrityksille. Tällainen korvaus laskettaisiin tyypillisesti ennaikaisesta lopettamisesta johtuvien, yritysten saamatta jääneiden voittojen perusteella. Korvaus voi kattaa myös yrityksille aiheutuvia lisäkustannuksia, jotka liittyvät esimerkiksi sosiaaliin ja ympäristökustannuksiin, jos nämä kustannukset aiheutuvat suoraan kannattavan toiminnan ennaikaisesta lopettamisesta. Lisäkustannukset eivät voi sisältää kustannuksia, jotka olisivat aiheutuneet myös vaihtoehtoisessa skenaariossa.
426. Tämän kohdan soveltamisalaan kuuluvilla toimenpiteillä voidaan helpottaa tietyn taloudellisen toiminnan tai alueen kehitystä. Tällaisilla toimenpiteillä voidaan esimerkiksi luoda tilaa muiden sähkötuotantotoimintojen kehitykselle Euroopan vihreän kehityksen ohjelman mukaisesti, jotta voidaan kompensoida ennaikaisesta sulkemisesta johtuva energiantuotantokapasiteetin väheneminen. Jos toimenpidettä ei toteuteta, tämä kehitys ei ehkä tapahdu samassa laajuudessa. Lisäksi tällaisilla toimenpiteillä aikaansaatu ennakoitavuus ja oikeusvarmuus voi auttaa helpottamaan hiili-, turve- ja öljyliusketoimintojen hallittua alasajoa.

4.12.1.3 Kannustava vaikutus

427. Toimenpiteen on saatava aikaan muutos toimijoiden taloudellisessa käyttäytymisessä niin, että ne sulkevat hiili-, turve- ja öljyliusketoimintojaan ennen niiden taloudellisen elinkaaren päättymistä. Määrittääkseen, onko näin, komissio vertaa tosiasiallista skenaariota (eli toimenpiteen vaikutuksia) vaihtoehtoiseen skenaarioon (eli tilannetta ilman toimenpidettä). Toimenpide ei saisi johtaa toimitusvarmuutta koskeviin toimenpiteisiin sovellettavien sääntöjen kiertämiseen.

4.12.1.4 Tarpeellisuus ja tarkoituksenmukaisuus

428. Komissio katsoo, että toimenpide on tarpeen, jos jäsenvaltio voi osoittaa, että toimenpide kohdennetaan tilanteeseen, jossa sillä saadaan aikaan sellainen merkittävä parannus, jota markkinat eivät itsellään pysty tuottamaan. Esimerkiksi mahdollistamalla hiileen, turpeeseen ja öljyliuskeeseen perustuvan energiantuotantokapasiteetin asteittaisen poistamisen ja siten myötävaikuttamalla vaihtoehtoisista lähteistä tapahtuvaan sähköntuotantoon liittyvän taloudellisen toiminnan kehittymiseen, joka ei toteutuisi samassa määrin ilman toimenpidettä. Tässä yhteydessä komissio voi myös arvioida, olisivatko markkinat itse saavuttaneet samanlaisen hiilidioksidipäästöjen vähennyksen ilman toimenpidettä, tai edistäkö toimenpide merkittävästi oikeusvarmuutta ja ennustettavuutta, joita ei olisi ollut ilman toimenpidettä, ja helpottaa näin vihreää siirtymää.
429. Lisäksi jäsenvaltion olisi osoitettava, että toimenpide on tarkoituksenmukainen politiikan väline asetetun tavoitteen saavuttamiseksi, toisin sanoen ei saa olla olemassa vähemmän vääristävää toimintamuotoa ja tukivälinettä, jolla voidaan saavuttaa samat tulokset. Jos toimenpide on esimerkiksi hyvin kohdennettu edistämään vaihtoehtoisista lähteistä tapahtuvan sähköntuotannon kehitystä niin, että vaikutuksia sähkömarkkinoiden toimintaan ja työllisyyteen hillitään sekä varmistamaan toiminnan lopettamisen ennustettavuus samalla kun edistetään hiilidioksidipäästöjen vähentämistavoitteiden saavuttamista.

4.12.1.5 Oikeasuhteisuus

430. Tuki on periaatteessa myönnettävä tarjouskilpailumenettelyssä selkein, läpinäkyvin ja syrjimättömin perustein 3.2.1.3 kohdan mukaisesti⁽¹⁶⁶⁾. Tätä vaatimusta ei sovelleta, jos jäsenvaltio osoittaa, että tarjousmenettely ei objektiivisista syistä todennäköisesti olisi kilpailullinen. Näin voi olla esimerkiksi silloin, kun mahdollisten osallistujien määrä on rajallinen, kunhan tämä ei johdu syrjivistä tukikelpoisuuskriteereistä.

⁽¹⁶⁶⁾ Edellä 50 kappaleessa asetettua 30 prosentin vaatimusta ei sovelleta 4.12. kohdan mukaisiin tarjousmenettelyihin. Jäsenvaltiot voivat harkita lisäkriteerien, kuten muiden saavutettavien ympäristöhyötyjen, käyttöä.

431. Jos tuki myönnetään tarjouskilpailumenettelyllä, komissio olettaa, että tuki on oikeasuhteista ja rajattu välttämättömään vähimmäismäärään.
432. Jos tarjouskilpailumenettelyä ei ole, komissio arvioi oikeasuhteisuuden tapauskohtaisesti todentaakseen, että kompensatio rajoittuu vähimpään välttämättömään. Tässä yhteydessä komissio analysoi yksityiskohtaisesti oletukset, joita jäsenvaltio on käyttänyt määrittäessään menetetyt voitot ja lisäkustannukset, joiden perusteella ennenaikaisesta sulkemisesta suoritettava kompensatio on laskettu, vertaamalla odotettua kannattavuutta tosiasiallisessa ja vaihtoehtoisessa skenaariossa. Vaihtoehtoisen skenaarion olisi pohjaututtava asianmukaisesti perusteltuihin oletuksiin ja realistiseen markkinakehitykseen ja kuvastettava kunkin kyseessä olevan yrityksen ennakoituja tuloja ja kustannuksia, ottaen samalla huomioon mahdolliset suorat toiminnalliset liitännäisyydet eri toimijoiden välillä.
433. Jos hiili-, turve- ja öljyliusketoimintojen sulkeminen tapahtuu yli kolmen vuoden kuluttua korvauksen myöntämisestä, jäsenvaltion on otettava käyttöön mekanismi, jolla saatetaan kompensatiolaskelma ajan tasalle uusimpien oletusten perusteella, paitsi jos jäsenvaltio voi osoittaa, miksi tällaisen mekanismin käyttö ei ole perusteltua kyseisessä tapauksessa vallitsevien poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi.

4.12.1.6 Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen

434. Jäsenvaltion on yksilöitävä ja kvantifioitava toimenpiteen odotetut ympäristöhyödyt mahdollisuuksien mukaan tukena hiilidioksidiekvivalentteina vältettyjen päästöjen tonnia kohti. Lisäksi komissio suhtautuu myönteisesti siihen, että toimenpiteeseen sisältyy hiilidioksidipäästöluopien vapaaehtoista mitätöintiä kansallisella tasolla.
435. On tärkeää varmistaa, että toimenpide rakennetaan niin, että sen mahdollinen kilpailua vääristävä vaikutus on mahdollisimman vähäinen. Jos tuki myönnetään syrjimättömällä tavalla kaikille hiili-, turve- ja öljyliusketoimintojen harjoittajille avoimessa tarjouskilpailumenettelyssä, komissio olettaa, että tuella on vain vähän kilpailua ja kauppaa vääristäviä vaikutuksia. Jos tarjouskilpailumenettelyä ei ole, komissio arvioi tuen vaikutuksia kilpailuun ja kauppaan toimenpiteen rakenteen ja sen merkityksellisiin markkinoihin kohdistuvien vaikutusten perusteella.

4.12.2 Tuki kilpailukyvyttömiä hiili-, turve- ja öljyliusketoimintojen sulkemisen poikkeuksellisiin kustannuksiin

4.12.2.1 Tuen perustelut

436. Kilpailukyvyttömiä hiili-, turve- ja liuskeöljytoimintojen lopettaminen voi aiheuttaa merkittäviä yhteiskunnallisia ja ympäristökustannuksia voimalaitosten ja raaka-aineen hankinnan tasolla. Jäsenvaltiot voivat päättää kattaa tällaisia poikkeuksellisia kustannuksia sulkemisen sosiaalisten ja alueellisten seurausten lieventämiseksi.

4.12.2.2 Kohdeala ja tuettava toiminta

437. Tässä kohdassa esitetään sisämarkkinoille soveltuvuutta koskevat säännöt tukitoimenpiteille, joilla kompensoidaan kilpailukyvyttömiä hiili-, turve- ja öljyliusketoimintojen lopettamisen poikkeuksellisia kustannuksia.
438. Tämän kohdan soveltamisalaan kuuluvilla toimenpiteillä voidaan helpottaa kyseisen alueen sosiaalista, ympäristöön liittyvää ja turvallisuuteen liittyvää siirtymää.
439. Tätä kohtaa sovelletaan siltä osin kuin toimenpide ei kuulu kilpailukyvyttömiä kivihilikaivosten sulkemisen helpottamiseen myönnettävästä valtiontuesta 10 päivänä joulukuuta 2010 annetun neuvoston päätöksen ⁽¹⁶⁷⁾ soveltamisalaan.

⁽¹⁶⁷⁾ Neuvoston päätös, annettu 10 päivänä joulukuuta 2010, kilpailukyvyttömiä kivihilikaivosten sulkemisen helpottamiseksi annettavasta valtiontuesta (EUVL L 336, 21.12.2010, s. 24).

4.12.2.3 Tarpeellisuus ja tarkoituksenmukaisuus

440. Komissio katsoo, että tällaisten poikkeuksellisten kustannusten kattamiseen tarkoitettu tuki on tarpeen ja tarkoituksenmukaista siinä määrin kuin se voi auttaa lieventämään kilpailukyvyttömiä hiili-, turve- ja öljyliuske-toimintojen sulkemisen sosiaalisia ja ympäristövaikutuksia kyseisellä alueella ja kyseisessä jäsenvaltiossa.

4.12.2.4 Kannustava vaikutus ja oikeasuhteisuus

441. Valtiontukea poikkeuksellisiin kustannuksiin voi käyttää kattamaan ainoastaan kilpailukyvyttömiä hiili-, turve- ja öljyliusketoimintojen lopettamisen poikkeukselliset kustannukset.
442. Tukikelpoiset kustannusluokat määritellään liitteessä II. Ympäristösäännösten rikkomisesta aiheutuvat kustannukset ja nykyiseen tuotantoon liittyvät kustannukset eivät ole tukikelpoisia.
443. Poikkeuksellisten ympäristökustannusten kattamiseen myönnettävällä tuella voidaan katsoa olevan kannustava vaikutus ainoastaan, jos ympäristövahingon aiheuttanutta tahoa tai yritystä ei voida yksilöidä tai sen ei voida oikeudellisesti katsoa olevan vastuussa ympäristövahinkojen ehkäisemiseksi ja korjaamiseksi tarvittavien töiden rahoittamisesta aiheuttamisperiaatteen mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/35/EY⁽¹⁶⁸⁾ tai muiden asiaa koskevien unionin sääntöjen soveltamista⁽¹⁶⁹⁾.
444. Jäsenvaltion on osoitettava, että kaikki tarvittavat toimenpiteet, mukaan lukien oikeustoimet, ympäristövahingon aiheuttajan yksilöimiseksi ja saamiseksi vastaamaan kustannuksista on käytetty. Jos sovellettavan lainsäädännön mukaan vastuussa olevaa yritystä tai muuta tahoa ei voida yksilöidä tai velvoittaa vastaamaan kustannuksista, puhdistus- tai ennallistamistyöt voidaan kattaa kokonaisuudessaan tuella ja sillä voidaan katsoa olevan kannustava vaikutus. Komissio voi katsoa, että yritystä ei voida velvoittaa vastaamaan aiheuttamansa ympäristövahingon korjaamisesta, jos se on oikeudellisesti lakannut olemasta eikä mitään muuta yritystä voida pitää sen oikeudellisena tai taloudellisena seuraajana⁽¹⁷⁰⁾ tai kun korjaamiskustannuksia varten ei ole riittävä rahavakuutta.
445. Tuen määrä on rajoitettava kattamaan tuensaajalle aiheutuneet poikkeukselliset kustannukset, eikä se saa ylittää toteutuneita kustannuksia. Komissio edellyttää, että jäsenvaltio yksilöi tuen määrän selkeästi ja erikseen kunkin tukikelpoisten kustannusten luokan osalta liitteen II mukaisesti. Jos jäsenvaltio kattaa tällaisia kustannuksia arvion perusteella ennen kuin ne ovat aiheutuneet tuensaajalle, sen on tarkastettava aiheutuneet kustannukset jälkikäteen tuensaajan tuen myöntävälle viranomaiselle toimittamien yksityiskohtaisten selvitysten perusteella, mukaan lukien laskut tai tositteet aiheutuneista poikkeuksellisista kustannuksista, ja korjattava myönnettyt määrät vastaavasti.

4.12.2.5 Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen

446. Kunhan tuki rajoittuu tuensaajalle aiheutuneiden poikkeuksellisten kustannusten kattamiseen, komissio katsoo, että sillä on vain vähän kilpailua ja kauppaa vääristäviä vaikutuksia.

⁽¹⁶⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/35/EY, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, ympäristövastuusta ympäristövahinkojen ehkäisemisen ja korjaamisen osalta (EUVL L 143, 30.4.2004, s. 56).

⁽¹⁶⁹⁾ Ks. myös komission tiedonanto Suuntaviivat yhteisen tulkinnan antamisesta ympäristövastuusta ympäristövahinkojen ehkäisemisen ja korjaamisen osalta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/35/EY 2 artiklassa määritetyille ilmaisulle 'ympäristövahinko', 2021/C 118/01 (EUVL C 118, 7.4.2021, s. 1).

⁽¹⁷⁰⁾ Ks. komission päätös C(2012) 558 final, annettu 17 päivänä lokakuuta 2012, asiassa SA.33496 (2011/N) – Itävalta – Einzelfall, Altlast, DECON Umwelttechnik GmbH, johdanto-osan 65–69 kappale (EUVL C 14, 17.1.2013, s. 1).

447. Poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi saatu tuki olisi merkittävä tuensaajan tuloslaskelmaan liikevaihdosta erillisenä tuloeränä. Jos tuensaaja jatkaa kaupankäyntiä tai toimintaa kyseisten hiili-, turve- ja öljyliusketointojen sulkemisen jälkeen, sen on toteutettava näille toiminnoille täsmällinen ja erillinen kirjanpito. Myönnettyä tukea on hallinnoitava siten, ettei sitä voida siirtää saman yrityksen muuhun taloudelliseen toimintaan.

4.13 **Tuki ilmastoon, ympäristönsuojeluun ja energiakysymyksiin liittyviä asioita koskeviin selvityksiin tai neuvontapalveluihin**

4.13.1 *Kohdeala ja tuettava toiminta*

448. Tätä kohtaa sovelletaan näiden suuntaviivojen kattamiin hankkeisiin tai toimintoihin suoraan linkittyviin ilmastoon, ympäristönsuojeluun ja energiakysymyksiin liittyviä asioita koskeviin selvityksiin tai neuvontapalveluihin. Tukea voidaan myöntää riippumatta siitä, seuraako selvitystä tai neuvontapalvelua näiden suuntaviivojen kattama investointi.

449. Selvitys- tai neuvontapalvelu ei saa olla jatkuvaa tai säännöllistä toimintaa, eikä se saa liittyä yrityksen tavanomaisiin toimintakustannuksiin.

4.13.2 *Kannustava vaikutus*

450. Alla 451 kappaleessa esitettyä vaatimusta sovelletaan 3.1.2 kohdassa esitettyjen lisäksi.

451. Direktiivissä 2012/27/EU edellytettyihin energiakatselmuksiin myönnettävällä tuella voidaan katsoa olevan kannustava vaikutus vain siltä osin kuin kyseinen energiakatselmus tehdään mainitun direktiivin mukaisen pakollisen energiakatselmuksen lisäksi.

4.13.3 *Oikeasuhteisuus*

452. Tukikelpoisia kustannuksia ovat näiden suuntaviivojen kattamiin hankkeisiin tai toimintoihin liittyvien selvitys- tai neuvontapalvelujen kustannukset. Jos vain osa selvitys- tai neuvontapalvelusta koskee näiden suuntaviivojen kattamia investointeja, tukikelpoisia kustannuksia ovat noihin investointeihin liittyvien selvitys- tai neuvontapalvelun osien kustannukset.

453. Tuki-intensiteetti saa olla enintään 60 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.

454. Tuki-intensiteettiä voidaan korottaa 20 prosenttiyksikköä, kun on kyse pienille yrityksille suoritetuista selvitys- tai neuvontapalveluista, ja 10 prosenttiyksikköä, kun on kyse keskisuurille yrityksille suoritetuista selvitys- tai neuvontapalveluista.

5. ARVIOINTI

455. Kilpailun ja kaupan vääristymisen rajoittamiseksi edelleen komissio voi edellyttää, että ilmoitusvelvollisuuden alaisista tukiohjelmista tehdään jälkiarviointi. Arviointi olisi tehtävä tukiohjelmille, joissa mahdollinen kilpailun ja kaupan vääristyminen on erityisen suurta, toisin sanoen ohjelmat voivat uhata rajoittaa tai vääristää kilpailua merkittävästi, jos niiden täytäntöönpanoa ei tarkisteta hyvissä ajoin.

456. Jälkiarviointeja edellytetään tukiohjelmissä, joiden budjetti on suuri tai joihin sisältyy uusia ominaispiirteitä, tai kun on odotettavissa merkittäviä markkinoihin, teknologiaan tai sääntelyyn liittyviä muutoksia. Joka tapauksessa jälkiarviointi on tehtävä ohjelmille, joiden valtiontukibudjetti tai toteutuneet menot ylittävät 150 miljoonaa euroa minä tahansa vuonna tai 750 miljoonaa euroa ohjelman koko keston aikana. Ohjelman kokonaiskeston muodostaa ohjelman ja mahdollisen sitä edeltäneen vastaavan tavoitteen ja maantieteellisen alueen kattavan ohjelman yhteenlaskettu kesto laskettuna 1. tammikuuta 2022 alkaen. Ottaen huomioon arvioinnin tavoitteet ja sen, että vältetään kohtuuttoman hallinnollisen rasituksen kohdistuminen jäsenvaltioihin ja pienemmille tuetuille hankkeille, jälkiarviointivaatimusta sovelletaan vain tukiohjelmiin, joiden kokonaiskesto ylittää kolme vuotta alkaen 1. tammikuuta 2022.

457. Jälkiarviointia koskevasta vaatimuksesta voidaan luopua niissä tukiohjelmissä, jotka seuraavat välittömästi ohjelmia, joilla on ollut samanlainen tavoite ja maantieteellinen alue ja joille on tehty arviointi, josta on laadittu lopullinen arviointiraportti komission hyväksymän arviointisuunnitelman mukaisesti ja josta ei ole saatu kielteisiä tuloksia. Ohjelmat, joiden lopullinen arviointiraportti ei ole hyväksytyt arviointisuunnitelman mukainen, on keskeytettävä välittömästi.
458. Jälkiarvioinnissa olisi pyrittävä selvittämään, ovatko tukijärjestelmän sisämarkkinoille soveltuvuuden taustalla olevat oletukset ja edellytykset täyttyneet, erityisesti tukitoimenpiteen välttämättömyys ja tehokkuus sen yleisten ja erityisten tavoitteiden perusteella. Arvioinnin olisi myös annettava viitteitä järjestelmän vaikutuksesta kilpailuun ja kauppaan.
459. Jäsenvaltion on ilmoitettava arviointisuunnitelman luonnos, joka on olennainen osa komission tekemää ohjelman arviointia, seuraavasti:
- yhdessä tukiohjelman kanssa, jos sen valtiontukibudjetti on jonakin vuotena yli 150 miljoonaa euroa tai ohjelman koko keston aikana 750 miljoonaa euroa tai
  - 30 työpäivän kuluessa merkittävästä muutoksesta, joka kasvattaa ohjelman budjetin jonakin vuotena yli 150 miljoonaan euroon tai ohjelman koko keston aikana 750 miljoonaan euroon tai
  - sellaisten tukiohjelmien osalta, jotka eivät kuulu a tai b kohdan soveltamisalaan, 30 työpäivän kuluessa siitä, kun viralliseen tilinpäätökseen on kirjattu yli 150 miljoonan euron menot edelliseltä vuodelta.
460. Arviointisuunnitelman luonnoksen on oltava komission esittämien yhteisten menetelmällisten periaatteiden ⁽¹⁷¹⁾ mukainen. Komission hyväksymä arviointisuunnitelma on julkistettava.
461. Jälkiarvioinnin tekijän on oltava tuen myöntävästä viranomaisesta riippumaton asiantuntija, ja arviointi on tehtävä arviointisuunnitelman mukaisesti. Jokaiseen arviointiin on sisällyttävä vähintään yksi väliarviointiraportti ja yksi lopullinen arviointiraportti. Kumpikin raportti on julkistettava.
462. Jos tukiohjelma jää ryhmäpoikkeusasetuksen soveltamisalan ulkopuolelle pelkästään suuren budjettinsa vuoksi, komissio arvioi soveltuvuutta sisämarkkinoille ainoastaan arviointisuunnitelman perusteella.
463. Jälkiarviointiraportti on toimitettava komissiolle riittävän ajoissa, jotta komissio voi arvioida tukijärjestelmän voimassaolon mahdollista jatkamista, ja viimeistään yhdeksän kuukautta ennen sen voimassaolon päättymistä. Tätä määräaikaa voidaan lyhentää ohjelmissä, joihin kohdistuu arviointivaatimus niiden kahden viimeisen toteutusvuoden aikana. Arvioinnin tarkka laajuus ja järjestelyt määritetään tukiohjelman hyväksymispäätöksessä. Kaikkien myöhempien tukitoimenpiteiden, joilla on vastaava tavoite, osalta on kuvailtava, miten arvioinnin tulokset on otettu huomioon.

6. RAPORTOINTI JA SEURANTA

464. Jäsenvaltioiden on toimitettava vuosittain komissiolle raportit neuvoston asetuksen (EU) N:o 2015/1589 ⁽¹⁷²⁾ ja komission asetuksen (EY) N:o 794/2004 ⁽¹⁷³⁾ mukaisesti.

⁽¹⁷¹⁾ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja *Common methodology for State aid evaluation*, SWD(2014) 179 final, 28.5.2014.

⁽¹⁷²⁾ Neuvoston asetus (EU) 2015/1589, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2015, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 108 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä (EUVL L 248, 24.9.2015, s. 9).

⁽¹⁷³⁾ Komission asetus (EY) N:o 794/2004, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 täytäntöönpanosta (EUVL L 140, 30.4.2004, s. 1).

465. Jäsenvaltioiden on säilytettävä tarkat tiedot kaikista tukitoimenpiteistä. Aineistoon on sisällyttävä kaikki tarvittavat tiedot, joiden perusteella voidaan vahvistaa, että tukikelpoisia kustannuksia ja tuen enimmäisintensiteettejä koskevat edellytykset ovat täyttyneet. Asiakirja-aineisto on säilytettävä 10 vuoden ajan tuen myöntämispäivästä ja toimitettava komissiolle tämän pyynnöstä.

7. SOVELLETTAVUUS

466. Komissio soveltaa näitä suuntaviivoja arvioidessaan kaikkien sellaisten ilmastoon, ympäristönsuojeluun ja energiaan liittyvien tukien soveltuvuutta sisämarkkinoille, joista on ilmoitettava komissiolle ja jotka on myönnetty tai aiotaan myöntää 27 päivän tammikuuta 2022 jälkeen. Sääntöjenvastaista tukea arvioidaan niiden sääntöjen mukaisesti, joita sovellettiin tuen myöntämishetkellä.
467. Nämä suuntaviivat korvaavat vuosien 2014–2020 suuntaviivat valtioneuvoston ympäristönsuojeluun ja energia-alalle ⁽¹⁷⁴⁾.
468. Komissio ehdottaa jäsenvaltioille seuraavia aiheellisia toimenpiteitä perussopimuksen 108 artiklan 1 kohdan mukaisesti:
- jäsenvaltiot muuttavat tarvittaessa voimassa olevia ympäristönsuojelu- ja energiatukiohjelmiin saattaakseen ne näiden suuntaviivojen mukaisiksi viimeistään 31. joulukuuta 2023 ja
  - jäsenvaltiot antavat nimenomaisen ehdottoman suostumuksensa 468 kappaleessa olevassa (a) kohdassa ehdotettuihin aiheellisiin toimenpiteisiin kahden kuukauden kuluessa siitä, kun nämä suuntaviivat on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Jos jäsenvaltiolta ei saada vastausta, komissio olettaa, että se ei hyväksy ehdotettuja toimenpiteitä.

8. TARKISTAMINEN

469. Komissio aikoo käynnistää näitä suuntaviivoja koskevan arvioinnin 31. joulukuuta 2027 tarkastellakseen niiden vaikuttavuutta, tehokkuutta, tarkoituksenmukaisuutta, johdonmukaisuutta ja lisäarvoa.
470. Komissio voi päättää näiden suuntaviivojen uudelleentarkastelusta tai muuttamisesta milloin tahansa, jos tämä on tarpeen kilpailupolitiikkaan liittyvistä syistä tai muiden unionin politiikan alojen ja kansainvälisten sitoumusten tai muiden perusteltujen syiden huomioon ottamiseksi.

⁽¹⁷⁴⁾ Komission tiedonanto *Suuntaviivat valtioneuvoston ympäristönsuojelulle ja energia-alalle vuosina 2014–2020* (EUVL C 200, 28.6.2014, s. 1).

LIITE 1

Luettelo 4.11 kohdan nojalla tukikelpoisista toimialoista

4.11.3.1 kohdassa tarkoitettut huomattavan riskialttiit toimialat

NACE-koodi	Kuvaus
0510	Kivihiiilen kaivu
0620	Maakaasun tuotanto
0710	Rautamalmien louhinta
0729	Muiden värimetallimalmien louhinta
0811	Koriste- ja rakennuskiven, kalkkikiven, kipsin, liidun ja liuskekiven louhinta
0891	Kemiallisten ja lannoite mineraalien louhinta
0893	Suolantuotanto
0899	Muualla luokittelematon kaivos- ja louhintatoiminta
1020	Kalan, äyriäisten ja nilviäisten jalostus ja säilöntä
1031	Perunoiden jalostus ja säilöntä
1032	Hedelmä- ja kasvismehujen valmistus
1039	Muu hedelmien, marjojen ja kasvien jalostus ja säilöntä
1041	Öllyjen ja -rasvojen valmistus
1062	Tärkkelyksen ja tärkkelystuotteiden valmistus
1081	Sokerin valmistus
1086	Homogenoitujen ravintovalmisteiden ja dieettiruokien valmistus
1104	Muiden tislattomien juomien valmistus käymisteitse
1106	Maltaiden valmistus
1310	Tekstiilikuitujen valmistelu ja kehruu
1320	Kankaiden kudonta
1330	Tekstiilien viimeistely
1391	Neulosten valmistus
1393	Mattojen valmistus
1394	Purjelankojen, nuoran, sidelangan ja verkkojen valmistus
1395	Kuitukankaiden ja kuitukangastuotteiden valmistus, lukuun ottamatta vaatteita
1396	Teknisten ja teollisuustekstiilien valmistus
1411	Nahkavaatteiden valmistus
1431	Sukkien ja sukkahousujen valmistus
1511	Turkisten ja nahan muokaus ja värjäys
1610	Puun sahaus, höyläys ja kyllästys
1621	Vaneriviilun ja puupaneelien valmistus
1622	Asennettavien parkettilevyjen valmistus
1629	Muiden puutuotteiden valmistus; korkki-, olki- ja punontatuotteiden valmistus

NACE-koodi	Kuvaus
1711	Massan valmistus
1712	Paperin, kartongin ja pahvin valmistus
1722	Paperisten talous- ja hygieniatarvikkeiden valmistus
1724	Tapettien valmistus
1920	Öljytuotteiden valmistus
2011	Teollisuuskaasujen valmistus
2012	Värien ja pigmenttien valmistus
2013	Muiden epäorgaanisten peruskemikaalien valmistus
2014	Muiden orgaanisten peruskemikaalien valmistus
2015	Lannoitteiden ja tyyppiyhdisteiden valmistus
2016	Ensiömuovin valmistus
2017	Synteettisen kumiraaka-aineen valmistus
2059	Muulla luokittelematon kemiallisten tuotteiden valmistus
2060	Tekokuitujen valmistus
2110	Lääkkeiden lähtöaineiden valmistus
2211	Renkaiden valmistus ja uudelleenpinnoitus
2219	Muiden kumituotteiden valmistus
2221	Muovilevyjen, -kalvojen, -putkien ja -profiilien valmistus
2222	Muovipakkausten valmistus
2229	Muiden muovituotteiden valmistus
2311	Tasolasin valmistus
2312	Tasolasin muotoilu ja muokkaus
2313	Onton lasitavaran valmistus
2314	Lasikuitujen valmistus
2319	Muu lasin valmistus ja muokkaus, mukaan lukien tekniset lasituotteet
2320	Tulenkestävien tuotteiden valmistus
2331	Keraamisten tiilien ja laattojen valmistus
2342	Keraamisten saniteettikalusteiden valmistus
2343	Keraamisten eristimien ja eristystarvikkeiden valmistus
2344	Muiden teknisten keraamisten tuotteiden valmistus
2349	Muiden keramiikkatuotteiden valmistus
2351	Sementin valmistus
2391	Hiontatuotteiden valmistus
2399	Muulla luokittelemattomien ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus
2410	Raudan, teräksen ja rautaseosten valmistus
2420	Putkien, profiiliputkien ja niihin liittyvien tarvikkeiden valmistus teräksestä
2431	Raudan ja teräksen kylmävettäminen
2432	Rainan kylmävalssaus
2434	Teräslangan veto

NACE-koodi	Kuvaus
2442	Alumiinin tuotanto
2443	Lyijyn, sinkin ja tinan tuotanto
2444	Kuparin tuotanto
2445	Muiden värimetallien tuotanto
2446	Ydinpolttoaineen valmistus
2451	Raudan valu
2550	Metallin takominen, puristaminen, meistäminen ja valssaus; jauhemetallurgia
2561	Pinnoitemetallien käsittely
2571	Ruokailu- ja leikkuuvälineiden valmistus
2593	Metallilankatuotteiden, ketjujen ja jousien valmistus
2594	Kiinnittimien ja ruuvituotteiden valmistus
2611	Elektronisten komponenttien valmistus
2720	Paristojen ja akkujen valmistus
2731	Optisten kuitukaapelien valmistus
2732	Muiden elektronisten ja sähköjohtojen sekä -kaapelien valmistus
2790	Muiden sähkölaitteiden valmistus
2815	Laakereiden, hammaspyörien, vaihteisto- ja ohjauselementtien valmistus
3091	Moottoripyörien valmistus
3099	Muualle luokittelematon kulkuneuvojen valmistus

4.1.1.3.1 kohdassa tarkoitettut riskialttiit toimialat

NACE-koodi	Kuvaus
1011	Teurastus ja lihan säilyvyyskäsittely
1012	Siipikarjan teurastus ja lihan säilyvyyskäsittely
1042	Margariinin ja sen kaltaisten ravintorasvojen valmistus
1051	Maitotaloustuotteiden ja juuston valmistus
1061	Myllytuotteiden valmistus
1072	Näkkileivän ja keksien valmistus; säilyvien leivonnaisten ja kakkujen valmistus
1073	Makaronin, nuudeliin, kuskusin ja vastaavien jauhotuotteiden valmistus
1082	Kaakaon, suklaan ja makeisten valmistus
1085	Einesten ja valmisruokien valmistus
1089	Muualle luokittelematon elintarvikkeiden valmistus
1091	Kotieläinten rehujen valmistus
1092	Lemmikkieläinten ruokien valmistus
1107	Virvoitusjuomien valmistus; kivennäisvesien ja muiden pulloitetujen vesien tuotanto
1723	Paperikauppatavaroiden valmistus

NACE-koodi	Kuvaus
1729	Muiden paperi-, kartonki- ja pahvituotteiden valmistus
2051	Räjähteiden valmistus
2052	Liimojen valmistus
2332	Poltettujen tiilien ja muun rakennuskeramiikan valmistus
2352	Kalkin ja kipsin valmistus
2365	Kuitusementin valmistus
2452	Teräksen valu
2453	Kevytmetallien valu
2591	Metallipakkausten ja -astioiden valmistus
2592	Kevytmetallipakkausten valmistus
2932	Muiden osien ja tarvikkeiden valmistus moottoriajoneuvoihin

LIITE 2

4.12.2 kohdassa tarkoitetut kustannukset

1. Kustannukset yrityksille, jotka ovat sulkeneet tai ovat sulkemassa hiili-, turve- ja öljyliusketoimintoja
Yksinomaan seuraavat kustannusluokat ja ainoastaan, jos ne aiheutuvat hiili-, turve- ja öljyliusketoimintojen sulkemisesta:
  - a) ennen lakisääteistä eläkeikää eläkkeelle siirrettyjen työntekijöiden sosiaaliturvamaksuista aiheutuneet kustannukset,
  - b) muut työttömiksi jääneitä tai jääviä työntekijöitä koskevat poikkeukselliset kustannukset,
  - c) muut kuin lakisääteiset eläkkeet ja korvaukset sulkemisten myötä työttömiksi jääneille tai jääville työntekijöille sekä niihin jo ennen sulkemisia oikeutetuille työntekijöille,
  - d) yritysten kustannukset, jotka liittyvät työntekijöiden uudelleen kouluttamiseen uuden työpaikan löytämisen helpottamiseksi hiili-, turve- ja öljyliusketoimintoihin ulkopuolelta, ja etenkin koulutuskustannukset,
  - e) ilmaisen hiilen, turpeen ja öljyliuskeen toimitus työttömiksi jääneille tai jääville työntekijöille ja siihen jo ennen sulkemista oikeutetuille työntekijöille tai sen rahallinen vastine,
  - f) erityisesti hiili-, turve- ja öljyliusketoimintoihin koskevista vero-, laki- ja hallinnollisista säännöksistä aiheutuvat jäännöskustannukset,
  - g) hiili-, turve- ja öljyliusketoimintojen sulkemisesta aiheutuvat ylimääräiset maanalaiset turvallisuustoimenpiteet,
  - h) kaivostyön aiheuttamat vauriot, jos ne johtuvat hiili-, turve- ja öljyliusketoimintoista, jotka on suljettu tai joita ollaan sulkemassa,
  - i) kaikki asianmukaisesti perustellut kustannukset, jotka liittyvät suljettujen voimaloiden ja niihin liittyvien kaivostyötoimintojen jälkeiseen ennallistamiseen, mukaan lukien seuraavat:
    - vedenjakelusta ja jätevesihuollosta vastaaville elimille maksetuista maksuista koituneet jäännöskustannukset,
    - muut vedenjakelusta ja jätevesihuollosta koituneet jäännöskustannukset,
  - j) jäännöskustannukset, jotka kattavat entisten työntekijöiden sairausvakuutusjärjestelyt,
  - k) voimassa olevien sopimusten (joiden arvo vastaa enintään kuuden kuukauden tuotantoa) peruuttamisesta tai muuttamisesta aiheutuvat kustannukset,
  - l) poikkeuksellinen yrityksen sisälähtöinen arvon aleneminen edellyttäen, että se johtuu hiili-, turve- ja öljyliusketoimintojen sulkemisesta ja
  - m) maa-alueen kunnostamiskustannukset.

Tukikelpoisista kustannuksista on vähennettävä kustannusluokissa g, h, i ja m maan arvon nousu.
2. Useammalle yritykselle lankeavat kustannukset
Yksinomaan seuraavat kustannusluokat:
  - a) hiili-, turve- ja öljyliusketoimintojen sulkemista seuranneesta maksajien määrän vähenemisestä johtuva muiden kuin lakisääteisten sosiaaliturvamaksujen kasvu,
  - b) hiili-, turve- ja öljyliusketoimintojen sulkemisesta johtuvat vedenjakelu- ja jätevesihuoltokustannukset,
  - c) vedenjakelusta ja jätevesihuollosta vastuussa oleville laitoksille suoritettavien maksujen nousu, jos se on seurausta hiili-, turve- ja öljyliusketoimintojen sulkemisesta johtuvasta veronalaisen tuotannon supistumisesta.

OIKAISUJA

Oikaisu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin (EU) 2015/719, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2015, tiettyjen yhteisössä liikkuvien tieliikenteen ajoneuvojen suurimmista kansallisessa ja kansainvälisessä liikenteessä sallituista mitoista ja suurimmista kansainvälisessä liikenteessä sallituista painoista annetun neuvoston direktiivin 96/53/EY muuttamisesta

(Euroopan unionin virallinen lehti L 115, 6. toukokuuta 2015)

Sivulla 4, 1 artiklan ensimmäisessä kohdassa:

on: ”Muutetaan direktiivi 96/53/EY seuraavasti:

- 1) Korvataan 1 artiklan 1 kohdan a alakohta seuraavasti:
  - ”a) sellaisten M₂- ja M₃-luokan moottoriajoneuvojen ja niiden O-luokan perävaunujen sekä N₂- ja N₃-luokan moottoriajoneuvojen ja niiden O₃- ja O₄-luokan perävaunujen mittoihin, jotka on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/46/EY (*) liitteessä II;”;

pitää olla: ”Muutetaan direktiivi 96/53/EY seuraavasti:

- 1) Korvataan 1 artiklan 1 kohdan a alakohta seuraavasti:
  - ”a) sellaisten M₂- ja M₃-luokan moottoriajoneuvojen ja niiden O-luokan perävaunujen sekä N₂- ja N₃-luokan moottoriajoneuvojen ja niiden O₃- ja O₄-luokan perävaunujen mittoihin, jotka on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/46/EY (*) liitteessä II;”.

Sivulla 9, 1 artiklan 9 alakohdan c ja d alakohdassa:

on: ”c) korvataan 2.2.2 kohdan c alakohta seuraavasti:

- ”c) kaksiakselinen moottoriajoneuvo ja kolmiakselinen puoliperävaunu, joka kuljettaa intermodaalikuljetuksena yhtä tai useampaa konttia tai vaihtokoria, joiden yhteenlaskettu pituus on enintään 45 jalkaa: 42 tonnia;”

d) lisätään 2.2.2 kohtaan alakohta seuraavasti:

- ”d) kolmiakselinen moottoriajoneuvo ja kaksi- tai kolmiakselinen puoliperävaunu, joka kuljettaa intermodaalikuljetuksena yhtä tai useampaa konttia tai vaihtokoria, joiden yhteenlaskettu pituus on enintään 45 jalkaa: 44 tonnia;”;

pitää olla: ”c) korvataan 2.2.2 kohdan c alakohta seuraavasti:

- ”c) kolmiakselinen moottoriajoneuvo ja kaksi- tai kolmiakselinen puoliperävaunu, joka kuljettaa intermodaalikuljetuksena yhtä tai useampaa konttia tai vaihtokoria, joiden yhteenlaskettu pituus on enintään 45 jalkaa: 44 tonnia;”

d) lisätään 2.2.2 kohtaan alakohta seuraavasti:

- ”d) kaksiakselinen moottoriajoneuvo ja kolmiakselinen puoliperävaunu, joka kuljettaa intermodaalikuljetuksena yhtä tai useampaa konttia tai vaihtokoria, joiden yhteenlaskettu pituus on enintään 45 jalkaa: 42 tonnia;”.

Oikaisu komission delegoituun asetukseen (EU) 2022/126, annettu 7 päivänä joulukuuta 2021, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115 täydentämisestä lisävaatimuksilla eräille tukitoimityypeille, jotka jäsenvaltiot täsmentävät mainitun asetuksen mukaisissa, vuosia 2023–2027 koskevissa YMP:n strategiasuunnitelmissaan, sekä säännöillä, jotka koskevat hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevassa toimenpidevaatimuksessa (GAEC-toimenpidevaatimus) 1 mainittua osuutta

(Euroopan unionin virallinen lehti L 20, 31. tammikuuta 2022)

Oikaistaan delegoitu asetetus (EU) 2022/126 seuraavasti:

Korvataan koko tekstissä sana "tukitoimi" sanalla "interventio" sanan kaikissa asianmukaisissa kieliopillisissa muodoissa sekä sana "tukitoimet" sanalla "interventiot" sanan kaikissa asianmukaisissa kieliopillisissa muodoissa.

Korvataan koko tekstissä sana "tukitoimityyppi" sanalla "interventiotyyppi" sanan kaikissa asianmukaisissa kieliopillisissa muodoissa sekä sana "tukitoimityypit" sanalla "interventiotyyppit" sanan kaikissa asianmukaisissa kieliopillisissa muodoissa.

Sivulla 53, johdanto-osan 11 kappaleen ensimmäisessä virkkeessä:

on: "ympäristö- ja ilmastotukitoimiin"

pitää olla: "ympäristö- ja ilmastointerventioihin".

Sivulla 54, johdanto-osan 15 kappaleessa:

on: "ympäristö- ja ilmastotukitoimille"

pitää olla: "ympäristö- ja ilmastointerventioille".

Sivulla 68, 22 artiklan 4 kohdan ensimmäisessä virkkeessä:

on: "Jäsenvaltion on vahvistettava YMP:n strategiasuunnitelmassaan edellytykset, joilla 11 ja 12 artiklassa tarkoitettuihin tukitoimiin liittyvät menot voidaan lukea 15 ja 2 prosentin osuuksiin asetuksen (EU) 2021/2115 50 artiklan 7 kohdan a ja c alakohdassa tarkoitettujen toimintaohjelmien menoista ja 5 prosentin osuuteen mainitun asetuksen 60 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen tukitoimien menoista."

pitää olla: "Jäsenvaltion on vahvistettava YMP:n strategiasuunnitelmassaan edellytykset, joilla 11 ja 12 artiklassa tarkoitettuihin interventioihin liittyvät menot voidaan lukea asetuksen (EU) 2021/2115 50 artiklan 7 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun 15 prosentin osuuteen toimintaohjelmien menoista ja c alakohdassa tarkoitettuun 2 prosentin osuuteen toimintaohjelmien menoista sekä mainitun asetuksen 60 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuun 5 prosentin osuuteen interventioiden menoista."

Sivulla 75, 31 artiklan 9 kohdassa:

on: "tuholaiden"

pitää olla: "tuhojavahinkojen".

Sivulla 76, 32 artiklan 3 kohdan b alakohdassa:

on: "tuholaisista"

pitää olla: "tuhoojavahingoista".

Sivulla 90, liitteessä III olevan 1 kohdan kolmannessa luettelukohdassa:

on: "ympäristö- ja ilmastotukitoimet"

pitää olla: "ympäristö- ja ilmastointerventiot".

ISSN 1977-0812 (sähköinen julkaisu)
ISSN 1725-261X (painettu julkaisu)

■ Euroopan unionin
julkaisutoimisto
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

FI